Mandag den 22. juni 2020 (D)

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Sundheds- og Ældreudvalget har afgivet:

Beretning om fremskyndelse af revision af epidemiloven. (Beretning nr. 2).

Beretningen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Afslutningsdebatten i dag bliver tolket på tegnsprog, således at døve kan følge debatten. Tegnsprogstolkningen kan ses direkte på Folketingets hjemmeside.

134. møde

Mandag den 22. juni 2020 kl. 9.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 66: Forespørgsel til finansministeren om EU's genopretningsfond. Af Morten Messerschmidt (DF) og Peter Skaarup (DF). (Anmeldelse 18.06.2020).

2) Forespørgsel nr. F 65:

Forespørgsel til statsministeren om den indenrigs- og udenrigspolitiske situation.

Af Jesper Petersen (S), Sophie Løhde (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Morten Østergaard (RV), Pia Olsen Dyhr (SF), Pernille Skipper (EL), Søren Pape Poulsen (KF), Pernille Vermund (NB), Alex Vanopslagh (LA), Torsten Gejl (ALT), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU), Edmund Joensen (SP), Sjúrður Skaale (JF), Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG), Uffe Elbæk (UFG), Sikandar Siddique (UFG) og Susanne Zimmer (UFG). (Anmeldelse 09.06.2020. Fremme 11.06.2020).

Det første punkt på dagsordenen er:

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 66: Forespørgsel til finansministeren om EU's genopretningsfond. Af Morten Messerschmidt (DF) og Peter Skaarup (DF). (Anmeldelse 18.06.2020).

K1. 09:00

K1. 09:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Lovforslag nr. L 204 (Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Ekstraordinært løft for ledige med ret til en erhvervsuddannelse med forhøjet dagpengesats på 110 pct. i 2020-2021)) og

Lovforslag nr. L 205 (Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, lov om ændring af lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne, lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, lov om godtgørelse og tilskud til befordring ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse og forskellige andre love, og lov om en rejsegarantifond. (Justeret uddannelsesløft, udvidet adgang til fagene Digital opgaveløsning og Engelsk og bemyndigelsesbestemmelse til Rejsegarantifonden)).

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

2) Forespørgsel nr. F 65:

Forespørgsel til statsministeren:

Hvad kan statsministeren oplyse om den indenrigs- og udenrigspolitiske situation?

Af Jesper Petersen (S), Sophie Løhde (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Morten Østergaard (RV), Pia Olsen Dyhr (SF), Pernille Skipper (EL), Søren Pape Poulsen (KF), Pernille Vermund (NB), Alex Vanopslagh (LA), Torsten Gejl (ALT), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU), Edmund Joensen (SP), Sjúrður Skaale (JF), Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG), Uffe Elbæk (UFG), Sikandar Siddique (UFG) og Susanne Zimmer (UFG). (Anmeldelse 09.06.2020. Fremme 11.06.2020).

Kl. 09:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse ikke udsættes.

Vi skal først have en begrundelse, og det er ordføreren for forespørgerne, hr. Jesper Petersen, der begrunder forespørgslen.

Kl. 09:01

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Jesper Petersen (S):

Det skal ikke blive nogen lang kritisk indledning. Jeg vil bare sige, at som traditionen foreskriver vil vi gerne have en afslutningsdebat her i Folketinget. Samtlige partier og Tingets løsgængere forespørger statsministeren om, hvad hun kan oplyse om den indenrigs- og udenrigspolitiske situation.

K1. 09:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Jeg gør opmærksom på, at vi nu får vi besvarelsen fra statsministeren, og efter besvarelsen vil der ikke blive tid til korte bemærkninger. Dem tager vi på et eller andet tidspunkt ud på aftenen – tror jeg.

Statsministeren for besvarelsen, værsgo.

K1. 09:02

Besvarelse

Statsministeren (Mette Frederiksen):

I dag afslutter vi et folketingsår, som blev helt anderledes, end vi havde forestillet os. Danmark og verden blev ramt af en ukendt, smitsom og dødelig virus. Med et slag blev hverdagens problemer små, noget større var på spil – liv og død. I den situation stod hele Danmark sammen. Vi passede på de ældre og de sårbare. Vi bar hinandens skæbner i vores hænder helt bogstaveligt. Aldrig har det været mere tydeligt, hvor afhængige vi er af hinanden.

I Danmark er 600 mennesker døde med corona, hvert mistet liv er et tab. Men på den alvorlige baggrund har vi reddet mange flere menneskeliv sammen; hindret, at endnu flere blev virussens ofre. Det kan vi være stolte af. Vi kan også være stolte over, at vores sundhedsvæsen klarede sig igennem foråret. Det lykkedes at omstille sygehusene, så der var nok kapacitet. Nye afdelinger blev åbnet på rekordtid, sundhedspersonalet sled på lange vagter. De syge fik hjælp. En kæmpe tak til alle jer, der arbejder i vores sundhedsvæsen, til jer, der arbejder i ældreplejen, til alle jer, der passer på de mest udsatte og sårbare.

Coronaen har stillet helt særlige krav til personalet i frontlinjen. Samtidig har vi sat ind for at beskytte arbejdspladser og økonomi. Det har vi også gjort i fællesskab; virksomheder, lønmodtagere og Folketinget. Helt fra start var det åbenlyst, at corona ikke kun var en sundhedskrise. Det var en samfundskrise. Virussen spredte sig fra land til land. Det gjorde de økonomiske problemer også. Produktionsstoppet i Kina satte sig straks i verdensøkonomien og i dansk eksport, usikkerheden steg.

Af hensyn til økonomien lukkede vi aldrig hele det danske samfund ned, men kunne dele af samfundet. De fleste i den offentlige sektor blev sendt hjem. Det gav plads til, at mange i den private sektor kunne blive ved med at gå på arbejde i produktionen, i energisektoren, i forsyningssektoren, i butikkerne og i transportsektoren. Da vi åbnede igen, skridt for skridt, tog vi også hensyn til sundhed, økonomi og arbejdspladser.

Det har været dramatiske måneder, hvor vi handlede i fællesskab, hvor vi handlede hurtigt, og hvor vi hellere gik et skridt for langt end et skridt for kort. Det har været helt afgørende for, hvor vi står i dag, nemlig et godt sted. Vi har ved fælles kraft i Danmark vundet første halvleg i kampen mod corona. Det, vi har udrettet sammen, hele Danmark, vil gå over i historien. Vi kan være taknemlige, og vi kan være stolte. Danmark, det er godt gået.

Men vi er ikke igennem endnu. Der er også en anden halvleg, ja, måske flere. Smitten er her endnu. Det ser vi ude i verden, og det blev vi mindet om herhjemme så sent som i sidste uge.

For første gang i flere måneder holder vi i dag møde i Folketingssalen uden restriktioner. Som på alle andre arbejdspladser er mange ting anderledes. Vi skal holde mere afstand og tage hensyn til hinanden – det sidste klæder os måske egentlig meget godt. De grønlandske og færøske medlemmer er også tilbage. Det er dejligt at se jer igen. Jeg er fuld af beundring over indsatsen i jeres lande. På Færøerne og i Grønland er det gået over al forventning, effektivt. I har fundet jeres egne svar på coronakrisen. I har vist de små samfunds styrke.

X1. 09:07

I Danmark vandt vi på gamle styrker – fællesskab og samfundssind – men vi opdagede også nye ting undervejs, ting blev vendt på hovedet. Ham, der henter vores skrald, hende, der gør rent, buschaufføren, lastbilchaufføren, ham eller hende, der sidder i kassen i supermarkedet, og tusindvis af andre danske lønmodtagere: Alt for ofte har vi taget jer for givet. Nu blev I på arbejde, da andre blev sendt hjem. Vi kan ikke undvære jer. Mon ikke det har aftvunget en ny respekt? Og lærere og pædagoger og pædagogiske assistenter og mange andre: I har organiseret nødpasning, nødundervisning og genåbning; I fik mulighed for at tænke tingene forfra hurtigt *uden* det sædvanlige bureaukrati. Både i den offentlige og den private sektor har vi været hurtige til at tilpasse os en ny situation, bruge den viden, vi fik undervejs, alle har været fleksible og pragmatiske. Hvor kommer det der fra?

Vi har en fælles bevidsthed i Danmark om, at vi hjælper hinanden som noget helt naturligt, skulle det vise sig: Offentlige hjælpepakker til private virksomheder; private virksomheder, som omstiller produktionen til håndsprit og visirer; arbejdsgivere og fagforeninger, der tager ansvar i en helt ekstraordinær situation; her i Folketinget har vi indgået næsten 40 politiske aftaler om corona, og alle ti partier står bag de vigtigste beslutninger. Det viser styrken af det danske folkestyre, og det giver tryghed for hele vores befolkning. Fællesskabet har bragt os hertil, hvor vi står i dag. Det er også fællesskabet, der nu skal få os videre.

Det var ikke alene menneskeliv og sygehuse, der stod på spil, det var hele samfundsøkonomien. Vores måder at tackle krisen på med en hurtig og delvis nedlukning har skabt tryghed for lønmodtagere og virksomheder, og alle dele af samfundet har ydet deres til at få arbejdspladser og virksomhederne godt igennem. Folketinget frigav ekstra kapital, stillede garantier. Det gav bankerne bedre mulighed for at låne penge ud til den lille virksomhed, der var hårdt trængt i starten. Så kunne frisøren og håndværkeren og cafeen holde på deres medarbejdere. Samtidig valgte mange danskere at købe lokalt og støtte deres små butikker. På kun én uge i marts aftalte vi to store økonomiske hjælpepakker, indgik en historisk trepartsaftale med arbejdsmarkedets parter om lønkompensation. Et enigt Folketing stod bag aftalerne. Alt det har vi udrettet sammen.

Vi har holdt hånden under tusindvis af virksomheder og tæt på en kvart million lønmodtagere. Trepartsaftalen viser styrken ved vores samfundskontrakt. Den offentlige sektor og den private sektor arbejder tæt sammen. Det er helt unikt. Staten betalte lønkompensation til de hjemsendte medarbejdere, virksomhederne holdt igen med fyresedlerne, og lønmodtagerne gav deres feriedage. Alle fandt pragmatiske løsninger. I fællesskab udvidede vi derefter hjælpepakkerne, løste de problemer, der selvfølgelig viste sig at være, gjorde ordningerne endnu bedre.

Når vi lægger det hele sammen, lykkedes det os at holde det arbejdende Danmark i gang og spænde et sikkerhedsnet ud under rigtig, rigtig mange mennesker. Hele den store indsats hviler grundlæggende på en bred ansvarlighed overalt i det danske samfund, men indsatsen var kun mulig, fordi vi har en kernesund dansk økonomi –

lav gæld, robuste offentlige finanser, pengene passer ind i fremtiden, høj beskæftigelse og lav ledighed. Den sunde økonomi er også et resultat af en fælles indsats. Skiftende regeringer og partier her i Folketinget har udvist stor ansvarlighed: Reformer af skat, uddannelser og arbejdsmarkedet og ikke mindst velfærdsaftalen fra 2006. Det giver os et godt afsæt for at komme ud af den krise, vi står i nu.

Kl. 09:13

Tilbageslaget for dansk økonomi bliver stort i år. Regeringen skønner et fald i bruttonationalproduktet på over 5 pct. Det er mere end under finanskrisen. Vurderingen er, at krisen bliver dyb, men at vi vil komme hurtigere igen end under finanskrisen. Det store tilbageslag har selvfølgelig rod i flere forhold. En pandemi på globalt plan vil medføre en masse usikkerhed, og usikkerhed betyder selvfølgelig, at mange af har holdt igen. Det gælder også virksomhederne, hvad angår investeringer.

Verdensøkonomien er standset voldsomt brat op, og næsten 800.000 danske arbejdspladser er afhængige af eksport. Restriktionerne har selvfølgelig begrænset mulighederne for aktivitet. Heldigvis er der brancher, der klarer sig godt, men mange er stadig hårdt ramt: turismen, hotellerne, rejsebranchen, restauranter, kultur, oplevelser og mange flere. Små selvstændige har ikke alene mistet deres forsørgelsesgrundlag for en periode; flere har desværre set deres livsværk gå tabt. Endnu flere vil blive ramt. Ordrebøgerne vil nogle steder blive tomme. Der *er* det efterslæb på den krise, vi står i.

Hjælpepakkerne løber ud. De var den rigtige indsats på det rigtige tidspunkt, men de er i deres natur midlertidige. Vi har nu aftalt at udfase dem efter sommerferien. Det mener vi er den rigtige beslutning, også selv om vi godt ved at det kommer til at kunne mærkes både i virksomheder og hos ansatte.

Alt for mange mennesker har mistet deres job, og flere vil komme til. Arbejdsløshed er enhver krises grimme ansigt. Vi ved jo godt, hvad det gør ved et menneske at stå uden et arbejde, hvad det kan gøre for en hel familie. Der er tale om afsavn, usikkerhed og et håb, der slukkes.

Spørger I regeringen, anser vi arbejdsløshed som et samfundsproblem, og det vil altid være en socialdemokratisk regerings allervigtigste opgave at bekæmpe den. Vi må ikke tabe en generation af unge til langtidsledighed; det må være vores fælles løfte. Og vi skal være særlig opmærksomme på mange af jer, som er blevet arbejdsløse under den her krise, og som ikke kan komme tilbage til det job, I var i før, for måske findes jobbet faktisk ikke længere.

Nogle virksomheder vil lukke ned, mens andre skyder op. Arbejdsmarkedet kommer til at forandre sig. Jeg ved godt, at en del af jer, der har ufaglærte job, ikke har de allerbedste minder fra skoletiden, men mange af jer vil få behov for nye kompetencer. I skal have muligheden for at bruge tiden med arbejdsløshed og uden job bedst muligt og bedre, end det plejer at være - ved f.eks. en læreplads, også selv om man måske er voksen; eller ved yderligere specialisering. Jeg vil opfordre alle, der i dag står uden job, til at bruge de muligheder, I får. 730 mio. kr. er afsat til opkvalificering og uddannelse af ledige. Der er afsat 110 pct. i dagpenge til ufaglærte, som tager en erhvervsuddannelse der, hvor der mangler folk. Og der er afsat mere end 5 mia. kr. til at holde hånden under lærlinge, elever og virksomheder.

Det er et samfundsansvar at genoprette økonomien. Det er et ansvar, den her regering tager alvorligt. Det er et ansvar, jeg tager alvorligt. Det er et ansvar, vi skal tage på os her i Folketinget.

En bred grøn boligaftale har vi indgået – den største nogen sinde: 30 mia. kr. frem til år 2026 til at renovere boligerne i den almene boligsektor, som er en af de vigtigste grundsten i vores samfund. Det er godt for lejerne, det er godt for miljøet, og det er godt for beskæftigelsen. Der vil være et ekstraordinært løft af de kommunale og regionale anlægsinvesteringer i år og til næste år.

Jeg kan mærke, at optimismen er ved at have godt tag i Danmark. Det er dejligt, og jeg deler den. Det er sjældent, at vi her fra talerstolen direkte opfordrer danskerne til at bruge penge, men det vil jeg gøre i dag. Hvis du og familien har råd til en ekstra aften ude på restaurant, til en ekstra tur ud i sommerlandet, så gør det den her sommer. Vi har brug for at få gang i hjulene igen og flere mennesker tilbage på arbejdsmarkedet.

Kl. 09:17

Derfor vil vi udbetale 3 uger af de indefrosne feriepenge og give 1.000 kr. til alle dem, der ikke har feriepenge – til jer, der er på folkepension, førtidspension, dagpenge eller anden overførselsindkomst

Vi skal ikke alene bringe virksomhederne igennem krisen, men også ind i fremtiden, opbygge nye styrkepositioner og øge internationale markedsandele, så danske virksomheder kan producere endnu mere og ansætte flere. Derfor skal der være et ekstra fradrag for udgifter til forskning og udvikling i år og næste år og en ny statslig fond på 10 mia. kr., som skal hjælpe store samfundsbærende virksomheder igennem den her krise.

Vi gør meget sammen, men nu skal det også have lov til at virke. Efter sommer kommer vi til at vurdere, hvad mere der skal til. Det afhænger selvfølgelig ikke mindst af udviklingen i verdensøkonomien. Vi vil tage bestik af situationen på ny, når vi bedre kan se, hvordan genopretningen udvikler sig. En genopretning skal ligesom en genåbning ske klogt og i faser. Vi har ikke brug for overbudspolitik. Hastværk kan være både dyrt og det forkerte hensyn. Vi må passe på her i Folketinget, at krisen nu ikke gør os fartblinde. Vi har brugt rigtig mange penge og rigtig hurtigt. Det var der brug for, for hjælpepakkerne var en investering i fremtiden.

Men efter sommer skal vi tilbage i en mere normal gænge, hvor man både finansierer forslag og prioriterer benhårdt. Rammen om regeringens økonomiske politik er fortsat balance mellem indtægter og udgifter i 2025. Vi har et ansvar for, at vi har noget at stå imod med, når en ny krise på et tidspunkt rammer vores samfund. Vi skal fortsætte den ansvarlige vej i dansk politik. At låne penge kan faktisk i en krise være mere ansvarligt end det modsatte, men kun hvis pengene bliver brugt klogt på at investere i at gøre vores samfund både klogere og dygtigere. Vi skal holde fast i sunde strukturer på arbejdsmarkedet og selvfølgelig sørge for gode vilkår for dansk erhvervsliv.

En sund økonomi har givet os mulighed for at handle. Det er vigtigt – især i en krisetid. Derfor er en sund økonomi især vigtig for dem, der har mindst, dem, der er mest udsatte, når krisen rammer. Genopretningen af dansk økonomi skal ske med omtanke. Fra regeringens side har vi tre principper: et ansvarligt, et retfærdigt og et grønt. Vi skal ikke bare genoprette, vi skal også genopfinde, omstille vores samfund.

I sidste uge vedtog et bredt flertal i Folketinget klimaloven. Den forpligter os på at sigte højt: 70 pct. reduktion af udledningen af drivhusgasser. I sidste uge indgik vi også en bred aftale om en grøn affaldssektor – mere genanvendelse, mindre forbrænding, reelle reduktioner. Og i nat indgik vi så en bred klimaaftale om energi og industri – om verdens første energiø, bedre brug af den grønne strøm og en klog principbeslutning om en grøn skattereform.

Til efteråret skal vi videre. Her vil regeringen fremlægge sit klimaprogram; her vil vi samle de konkrete tiltag, vi vil gennemføre, og vi vil også anskueliggøre, hvad der skal til for at nå i mål. Her bliver vi også nødt til at være ærlige over for hinanden og over for danskerne: Når vi omstiller vores samfund, vil det få konsekvenser. Der vil være omkostninger, der vil være dilemmaer, og der vil være hensyn, vi skal tage, til den sociale balance, til beskæftigelsen, til vækst og til den danske konkurrencekraft. Hvis man nu satte sig ned og besluttede sig for vejen hen til de 70 pct. med det samme og kun med de teknologiske muligheder, som vi har i dag, så ville det

have alt, alt for store konsekvenser. Danske virksomheder ville være tvunget til at lukke; arbejdsløsheden ville stige endnu mere. Det ville være helt uholdbart.

K1. 09:22

Ingen af os kender vejen til de 70 pct. Det vilkår er en fælles erkendelse hos alle os, der indgik aftalen om klimaloven. Derfor skal vi investere, vi skal innovere, vi skal forske, så vi kan udvikle de teknologier og de løsninger, der kan reducere udledningen markant. Af den grund har vi også rakt ud til dansk erhvervsliv og den danske fagbevægelse, bl.a. med 13 klimapartnerskaber.

Danmark har før vist, hvad vi kan: havvindmøller, energieffektivitet, fjernvarme – løsninger, som vi i dag kan sælge i hele verden. Samtidig skaber vi grønne arbejdspladser herhjemme, ja, faktisk er der tusindvis af danske lønmodtagere, der hver dag gør en kæmpestor forskel for klimaet, alene fordi de passer deres arbejde. Fremsynede virksomheder tager ansvar for klimaet, og lige nu er verdens opmærksomhed selvfølgelig på håndteringen af corona, men snart vil fokus igen være på klimakrisen og de grønne investeringer, og så skal Danmark stå klar. Vi skal ud at sælge de grønne løsninger på verdensmarkedet, udvikle de løsninger, vi skal leve af i morgen. Det er nu, vi skal evne her i Folketinget at koble erhvervsfremme, innovation, klimaloven, de høje ambitioner, handlingsplanerne, også til efteråret, og satsning på uddannelse.

Ude i verden er Danmark allerede kendt som et grønt foregangsland med et unikt offentligt og privat samarbejde, en ansvarlig fagbevægelse, fælles løsninger på fælles problemer. Det er de styrker, som bringer os igennem coronakrisen. Vores fælles håndtering nyder i dag international anerkendelse. Med andre ord har den danske samfundsmodel medvind, og det skal vi udnytte. På mange måder er det jo nærliggende at sammenligne situationen i dag med den seneste store krise, altså finanskrisen i 00'erne. Efter den krise sad mange mennesker tilbage med en følelse af mere splittelse, af større ulighed og mindre tillid, også til politikere. I kampen mod corona har vi valgt den modsatte kurs. Det skal vi holde fast i. Og gør vi det, kan vi komme til at stå endnu stærkere som samfund.

På lørdag er det 1 år siden, regeringen tiltrådte, og det, vi ville dengang, vil vi også i dag: velfærd, flere muligheder til de mest udsatte børn, en retfærdig pension, klima og miljø, udvikling i alle dele af Danmark, en progressiv erhvervspolitik. Det, som var vigtigt før corona, er også vigtigt efter corona. Noget er udskudt, intet er aflyst. Der er fortsat brug for, at dem, der har knoklet igennem et langt og ofte alt for hårdt arbejdsliv, får mulighed for at gå tidligere på pension. Regeringen vil, som I ved, fremlægge vores forslag efter sommerferien. Vi sætter stadig velfærd først. Når der kommer flere gamle og flere børn, skal pengene følge med. De nye aftaler med regioner og kommuner fortsætter linjen fra sidste års aftaler og fra finansloven, og uanset corona skal vi stadig føre en udlændingepolitik, hvor vi passer på Danmark.

Vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at undgå den situation, verden så i 2015, med flygtninge på danske og europæiske motorveje. De billeder og den situation har trukket lange spor. Jeg tror, mange i befolkningen mistede tilliden til flygtninge- og asylsystemet med rette. Tusindvis af mennesker er druknet i Middelhavet, og det er en humanitær katastrofe. En del af dem, der så når frem til Danmark eller Europa, får afslag på asyl efter at have risikeret alt. Det er dyrt, og det er ikke humant. Samtidig er dem, der glæder sig allermest over situationen, menneskesmuglerne og menneskehandlerne.

Jeg tror egentlig, vi alle sammen forstår, at mennesker flygter, når der er krig og ødelæggelse, og at mennesker bevæger sig mod bedre livsvilkår, men vi har brug for et retfærdigt og humant asylsystem med modtagecentre uden for Europa, og det har høj prioritet hos regeringen, for vi skal ikke modtage flere med ikkevestlig baggrund i Danmark, end vi også kan integrere, og vi skal stille flere krav til dem, der kommer hertil.

K1. 09:27

Ret og pligt er en af de allerallervigtigste byggesten i det danske velfærdssamfund, men det har slet ikke stået tydeligt nok. Derfor skal alle udlændinge med et integrationsbehov bidrage med, hvad der svarer til 37 timer, som de fleste andre gør, og det vil regeringen foreslå i det nye folketingsår. Uanset om vores familie har rødder i Danmark eller i et andet land, er der ikke plads til værdirelativisme, og så skal god integration, ligestilling mellem mænd og kvinder, helhjertet opbakning til de demokratiske værdier og til hele det danske samfund være det, der binder os sammen.

Vi er kommet så langt med og især mod coronaen, at det nu også er tid til eftertanke. Kommer vi til at begå fejl? Ja. Kommer jeg til at begå fejl? Ja. Når man siger sådan på landsdækkende tv, må man forvente, at det næste spørgsmål naturligt bliver, hvilke fejl der så er blevet begået. Selvfølgelig er der eftertanke, der melder sig, også hos mig, nok hos alle, og jeg vil egentlig gerne lukke jer ind i det rum, hvor jeg gør mig mine tanker.

Det, som fylder hos mig, er ansvaret for de mennesker, der risikerer at blive alvorligt syge og dø af corona, jer, der er ældre, bor på plejecentre, måske har kræft, et dårligt hjerte, lider af en kronisk sygdom eller er sårbar af andre årsager. Ude i verden så vi plejehjem, hvor smitten blev lukket ind, og vi så, hvor galt det kunne gå, ja, hvor galt det kan gå. Hjørring er lige nu hårdt ramt, desværre med dødsfald på et plejehjem. Det ligger dybt i mig, at vi skal beskytte de mest sårbare; det er vores fælles ansvar i et velfærdssamfund, og det er vel egentlig det land, vi er.

Men der er også dilemmaer. På den ene side skal vi beskytte jer mod smitten, men på den anden side må vi ikke tage glæden og trøsten væk fra jeres liv, ikke skabe ensomhed og mismod. Det her er ikke nogen let afvejning, men vi bliver nødt til at spørge os selv – det gør jeg i hvert fald – om vi fandt den rette balance: Et ægtepar, der havde været gift 57 år, kunne ikke give hinanden et knus; en mand måtte vinke til sine demente hustru fra fortovet på den anden side af vejen; en mor måtte ikke besøge sin handicappede datter på et bosted. Det har været hårdt for mange – også *for* hårdt.

Nu har vi efterhånden åbnet det meste af vores samfund igen, og vi skal blive ved med at passe på især de ældre og sårbare, men vi skal også huske på, at livet skal leves, og vi skal huske selvbestemmelsen, respekten, værdigheden i livet og i døden, dilemmaet står ved magt. Da coronaen ramte, var vi ikke godt nok forberedt. Så enkelt kan det siges. Det står klart. Vi manglede kapacitet til at teste, vi havde ikke nok værnemidler, visirer, masker, håndsprit, for mange medarbejdere i den offentlige sektor måtte gå på arbejde uden at kunne passe på dem, de skulle passe på, og sig selv. Vi stod i en situation, som alle ved, med en ukendt virus, og vi så på få dage antallet af smittede stige eksplosivt; vi så rædselsvækkende billeder fra udlandet, vi så ind i alvorlige risici for menneskeliv og økonomi.

Jeg er overbevist om, at nedlukningen af store dele af Danmark i marts måned var rigtig. At være forsigtig, når man står over for en ukendt, uforudsigelig og dødelig virus, er rigtigt, men i dag står vi i en anden og selvfølgelig bedre situation. Antallet af nye smittede er lavt, smitten er under kontrol, den er her stadig og kan blusse op, men vi vandt os tid til at fylde lagrene op med værnemidler og forøge vores testkapacitet markant. Det kommer os til gode nu, hvor vi ser nye tilfælde af smittede: et plejehjem i Hjørring Kommune, en minkfarm, en demonstration i København, et fly til København med smittede passagerer. Nu har myndighederne forudsætningerne for hurtige og præcise lokale indgreb, test, opsporing af kontakter, isolation af dem, der er smittede.

Kl. 09:32

Men vi kigger også ind i et efterår – et efterår, hvor vi kan risikere en ny eller højere smitte. Der vil vi som noget helt nyt basere indsatsen på et nationalt varslingssystem, hvor myndighederne på baggrund af objektive tal for smittespredning udformer en risikovurdering, som samtidig er knyttet til en række indsatser, der hurtigt kan

sættes i gang for at reducere smittespredningen. På den måde bliver det tydeligt og forhåbentlig også gennemsigtigt for alle, hvor vi er, og hvad vi gør, hvis smitten blusser op. Næste gang er vi forberedt. I hele Europa åbner samfundene op igen, men flere af de lande, vi kender så godt – vores europæiske naboer, vores europæiske venner – er hårdt ramt med store omkostninger for befolkningerne. Europa har på mange måder vist vores styrke. Vi har besluttet historisk store hjælpepakker, mere end 4.000 mia. kr., støtte via EU-budgettet og mere til. De beslutninger kan alle i Europa være stolte af. Den solidaritet, der er vist, kan vi glæde os over som danskere og som europæere.

Vi har nu for alvor taget hul på drøftelserne om EU's næste budget og om næste fase i den økonomiske genopretning. Regeringens tilgang vil både være solidarisk og ansvarligt. Det betyder noget, at Europa er i stand til at give fælles svar på fælles udfordringer. Derfor støtter regeringen også ideen om en europæisk genopretningsfond. Det er helt afgørende, alle lande rejser sig hurtigt; det er vigtigt for befolkningerne, det er i øvrigt også vigtigt for dansk eksport, og det er vigtigt for Europas placering i en verden, hvor vi har brug for, at vores kontinent forbliver stærkt, både hvad angår sikkerhedspolitikken, samhandelen, det internationale verdenssamfund og behovet for fælles spilleregler og i øvrigt i forhold til den grønne omstilling.

Men der skal selvfølgelig også være råd til at investere i velfærd og i den grønne omstilling herhjemme, også om 5 og 10 år. Derfor vil vi fra dansk side kæmpe for et moderne budget med fokus på klima, digitalisering og migration. Hvis vi i fællesskab i Europa tør modernisere ved f.eks. at skære i den gammeldags landbrugsstøtte og ved at målrette midlerne i strukturfondene til de regioner, der har mindst, så behøver vi ikke det meget store budget, som Kommissionen har foreslået. Det budget, vi forhandler, rækker 7 år ind i fremtiden – det skal også få Europa til at se fremad. Danmark kæmper også for, at den økonomiske genopretning i Europa bliver grøn. Europa skal gå forrest i klimakampen. Det, der var vigtigt før corona, er vigtigt efter corona, og regeringens europapolitiske prioriteter består.

I år er det 75 år siden, at anden verdenskrig sluttede. Efterkrigstiden lærte os værdien af international solidaritet og samarbejde. Det europæiske samarbejde rejste sig af krigens aske; Europa er på mange måder formet af kriser. Den her gang skal vi sikre, at vi kommer styrket ud af krisen – det har alle i Europa brug for. De seneste måneder har vist meget om Danmark; vores fællesskab og vores samfundssind, alt det, vi danskere kan, når vi står sammen. Jeg tror også, at krisen har lært os noget om os selv som mennesker; en ny eftertænksomhed, en taknemlighed over alt det, vi måske har taget for givet.

Jeg vil slutte min tale i dag af med nogle ord om en del af vores samfund, som er nerven i at forstå os selv og vores verden; kunsten og kulturen. Da biblioteker, teatre, museer, biografer, koncertsale, højskoler lukkede, opdagede mange af os, hvor meget vi savnede dem. Kulturen lukkede ned, da vi havde allermest brug for den, men dansk kulturliv fandt nye veje. Det har vi set før i krisetider. I sidste måned fejrede vi 75-året for Danmarks befrielse. Under besættelsen var det i høj grad i sangene, i litteraturen, at danskerne fandt trøst og mod. Sådan har det også været under corona; morgensang i fjernsynet og hjemme i stuerne – Højskolesangbogen kom på bestsellerlisten – driveinkoncerter og -filmvisninger, koncerter foran plejehjem, teater på nettet. Listen er lang.

Kl. 09:37

Jeg tror, mange af os har behov for kunsten og for kulturen til at plante et håb, når det ser sort ud, og når vi savner – også til at hjælpe os til at forstå livet og os selv som mennesker og til at samle op på vores erfaringer og hjælpe os fremad. Alt det, der er sket i det her forår, kan jo på mange måder minde om en roman eller en film. Der vil blive lavet værker om coronaen. De første er faktisk

allerede kommet. Kunsten undersøger verden og gør vores verden større. Jeg tror, mange af os har fået en øget bevidsthed om, hvor vigtig dansk kulturliv er. Det skal vi tage med os nu, hvor teatre, biografer, museer og biblioteker heldigvis er åbne igen.

Et land bygger vi jo ikke kun på sten, men endnu mere på summen af vores fælles tanker, refleksioner og ånd. Det, vi har oplevet sammen, er historisk. Det, vi har udrettet i fællesskab, er historisk. Den her tid vil blive husket af generationer efter os. Verden efter corona er forandret, men vores værdier er mere grundfæstet end nogen sinde før. Vores fællesskab er styrket. Vi stod sammen om at holde afstand. Vi udviste samfundssind. Og nu skal vi stå sammen om vores fælles fremtid.

Kl. 09:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til statsministeren. Som jeg sagde indledningsvis, er der ikke mulighed for korte bemærkninger nu, men statsministeren vender tilbage og svarer på den debat, som vi går i gang med. Så de, der har trykket sig ind, bedes trykke sig ud.

Vi går nu i gang med debatten mellem ordførerne for partierne. Det er sådan, at der er 10 minutters ordførertale, og derefter er der 45 minutter til korte bemærkninger. Vi har valgt at gøre det på den måde, at man har korte bemærkninger fra sin plads, men vi beder om, at man stadig væk tager hensyn og viser lidt afstand osv., som vi normalt gør.

Første ordfører er hr. Jesper Petersen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 09:39

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Jesper Petersen (S):

Tak til statsministeren for talen. Der er gået et politisk år af de mere ekstraordinære siden folketingsvalget. Bagtæppet i dag er usædvanligt, og meget er forandret. Men vi ser heldigvis også en mere normal hverdag vende tilbage: ældre, der kan se deres kære igen; børn, der vender tilbage til fodboldbanen; studenter, der er sprunget ud og pryder bybilledet med deres hvide huer.

Noget af det, der har været med til at skabe fællesskab og samle os her under epidemien, er fællessangen hos DR med Phillip Faber. Vores danske sangskat er ubestrideligt meget stor, og en af mine yndlingssange derfra fandt både vej til tv og blev også sunget på Vojens Gymnastik- og Idrætsefterskole den dag, jeg besøgte den, kort efter at eleverne kunne komme tilbage på skolen. Det er Per Krøis Kjærsgaards fine sang om linedanseren, der er på vej til at træde ud i verden, skrevet til en konfirmation. Den kan også bruges til nyslåede studenter. Det er en fremragende sang om dansen ud i livet for det unge menneske og i høj grad om mennesket i fællesskabet – at være en, men en iblandt, som det hedder i sangen. Bl.a. sådan har vi sunget sammen, hver for sig sunget med på Benny Andersen og Thøger Larsen, Halfdan Rasmussen og alle de andre.

Vi skal huske, at der stadig er nogen, for hvem dansen ud i livet efter corona må vente eller sker med bange miner. Utrygheden er der stadig for lungepatienterne, kronikerne og de ældre, udsatte borgere. Du er ikke alene, sang vi til dem og til hinanden, når vi samledes og sang med fjernsynet som vores nye digitale public service-lejrbål. For langt de fleste har coronaen også ændret på hverdagens selvfølgeligheder, påvirket de begivenheder, vi havde set frem til, den runde fødselsdag, sommerens festival, brylluppet, genforeningsfesten eller sabbatårets backpackertur.

Hele Danmark har skullet omstille sig, følge retningslinjer, være kreative og fleksible og hjælpe til, og ved en fælles kraftanstrengelse har vi indtil videre håndteret epidemien på en måde, vi kan være meget stolte af som land – med udpræget samfundssind. Regeringen, Folketinget og den samlede danske befolkning har skullet danse på en tynd line de seneste måneder. Sammen har vi skullet holde balancen, sørge for, at vores sundhedsvæsen ikke bryder sammen, redde menneskeliv, passe på, at smittespredningen ikke slår bunden ud af økonomien og på den anden side gøre, hvad vi kan, for at folk kan leve deres liv så normalt, som coronavirus tillader.

Vi går stadig på linen. Virus er her stadig, og balancen skal stadig holdes. Men vi er et langt bedre sted i dag, end vi turde håbe, da vi så billederne fra Norditalien, og da smitten bredte sig eksplosivt i Danmark i starten af marts. Vi havde retning mod helt uholdbare smitteniveauer, da regeringen og Folketinget skred til handling. Det kan ikke understreges nok, hvor vigtigt det var, at vi i Danmark handlede hurtigt og resolut, og at vi fik brudt smittekæderne, og vi kunne ikke have gjort det uden den fantastiske indstilling, som danskerne er gået til epidemien med. Styrken af den fælles vilje til at stå sammen om at følge retningslinjer, passe på de svageste og gøre ting på nye måder har vist sig så flot under epidemien og har betydet, at vi har kunnet holde balancen hele vejen indtil nu. Vi kan mere og mere få normaliteten tilbage, være os selv igen, fordi vi ikke var os selv nok. Som samfund og som folkeligt fællesskab tror jeg faktisk vi vil gå styrket ud af epidemien. Vi har vist en klar forpligtelse på hinanden og, vil jeg påstå, fået et endnu stærkere sammenhold, end før krisen ramte. Det skal vi bygge videre på.

Det samfundssind, der har præget vores håndtering af corona, skal også være ledestjernen i vores genopretning. Genopretningen skal være effektiv, den skal være retfærdig, den skal være fælles, grøn og ansvarlig. Socialdemokratiet og de partier, det mange gange i de sidste uger er lykkedes af lave aftaler med, gør det på en klogere og mere retfærdig måde end tidligere i den nyere politiske historie, vil jeg påstå. Havde Venstre og Liberal Alliance stadig ledet landet, var vi nok i gang med at diskutere, om ikke forhøjelserne af pensionsalderen skulle være større og komme noget hurtigere; om dagpengene ikke var for høje; hvordan det gik med regionerne, der skulle håndtere corona, mens vi var ved at afvikle dem; hvor dybt man skulle skære på uddannelse og andre områder af den fælles velfærd; hvor meget topskatten mon skulle sættes ned. Og har nogen set nøglen til skabet med Anders Samuelsens skattepokaler? Hvor havde vi stået i den grønne omstilling, hvis det borgerlige flertal var fortsat for et år siden? Da Venstre styrede Klimaministeriet, fyrede man Klimarådets formand. Danmark var dagens fossil på FN's klimatopmøde, og man droppede nationale mål om kuludfasning og CO₂-reduktioner.

Kl. 09:44

Den her gang er retningen en anden. Det gør en forskel, at der var valg for et år siden, at vi fik et nyt flertal og en ny regering. Hjælpepakker og lønkompensation har holdt tusinder i arbejde. Vi hjælper unge ved at skabe flere praktikpladser og øger optaget på uddannelserne. Dagpengeperioden er forlænget. Vi investerer i efteruddannelse og opkvalificering til gavn for lønmodtagere og virksomheder, stimulerer privatforbruget med midler og rabatter sendt bredt ud i samfundet, forbedrer boligmassen med historisk store investeringer i den almene sektor, hjælper små og store virksomheder, senest med flere tiltag til gavn for eksportvirksomheder, og meget mere. Tak for samarbejdet til Folketingets partier om de mange gode aftaler, der ligger bag de her tiltag indgået over de seneste måneder.

Vejen ud af krisen skal være grøn. Investeringerne skal sætte skub i den grønne omstilling som f.eks. aftalen om 30 mia. kr. til grønne renoveringer af de almene boliger. Der sker store forandringer i klimapolitikken. Engang hed det grøn realisme, og den stod på neddroslede ambitioner. Nu er vi gået over til en serie forhandlinger om at realisere verdens måske mest ambitiøse klimalov, senest med aftalen indgået i nat. Klimaloven blev indgået af et bredt flertal her i Folketinget med forpligtelse om at nå målet om 70 procents

drivhusgasreduktion i 2030. Vi investerer i grøn forskning, skaber energiøer, opretter en grøn fremtidsfond, udtager klimabelastende landbrugsjord, vil udfase oliefyrene og meget mere.

Senest har et bredt flertal indgået den første delaftale om en samlet klimahandlingsplan for en mere grøn affaldssektor og altså i nat yderligere en omfattende aftale. Det har alt sammen krævet grønt lederskab og et stærkt samarbejde mellem partierne. Der er stadig et stort arbejde foran os. Vi er på rette vej, og mon ikke vi også er væsentligt længere, end hvis der stadig sad en Venstremand for bordenden af klimaforhandlingerne.

Efter sommerferien følger forslag om en ny ret til tidlig tilbagetrækning for de danskere, der har haft de længste og mest slidsomme
arbejdsliv, så man med værdighed og helbredet i behold kan nyde sin
alderdom med børnebørn, foreningsliv og fritidsinteresser. Det er alt
sammen en del af den nye og mere retfærdige retning, som regeringen allerede inden krisen og fra første dag i ministerkontorerne har
sat, hvor vi sætter fællesskabet og velfærden først. Med finansloven
indførte vi tusind flere sygeplejersker, styrket psykiatri, afskaffelse
af omprioriteringsbidraget på uddannelse, og vi lavede siden hen
solide aftaler om kommunernes og regionernes økonomi til gavn
for bl.a. ældre og patienter. Der bliver bedre normeringer i landets
børnehaver og vuggestuer, flere lærere på landets folkeskoler til
gavn for børnene og for at bryde den grundlæggende uretfærdighed,
det er, at der er for mange børn, der ikke har en fair chance i livet.

Også et nyt udligningssystem, som skaber bedre balance og en mere retfærdig fordeling af ressourcerne i det nære Velfærdsdanmark, er indgået. På skatteområdet: Snyd, grådighed og spekulation bliver direkte konfronteret og mødt med større modstand end længe set. Det er slut med de dyreste kviklån og gældsspiraler, og der er et opgør med boligspekulanter og altså prioritering af en styrket skattekontrol.

Heldigvis har vi et folkestyre, som under krisen har vist sig fra nogle af sine fineste sider: konstruktivt arbejdende, kompromissøgende, lyttende. Vi har set væsentligt mindre til de hurtige og nemme forslag. Jeg fornemmer desværre også lidt, at det er ved at skride igen, at de indre mandagstrænere titter stærkere frem med proceshistorier og motiver at skyde andre i skoene, og at det er blevet sværere at modstå fristelserne til at tage billige point. Tænk, at man f.eks. er villig til at sælge årtiers ansvarlighed og europapolitisk samarbejde for en forside i Jyllands-Posten.

Så lad det her være en appel til, at vi bliver på sporet, at vi til stadighed håndterer epidemien og dens konsekvenser sammen, og at vi også i det næste folketingsår kan lade holdninger brydes, men holde stilen med brede aftaler til gavn for Danmark som et mere retfærdigt og grønnere velfærdssamfund.

Danmark og danskerne har vist sig fra deres smukkeste side under coronakrisen. Vi kan være stolte af os selv og af hinanden. Selv om vi på mange punkter er forskellige, har vi vist, at vi står sammen, når det gælder. Balancegangen gennem corona blev lidt lettere, fordi vi kunne støtte os til hinanden. Nu går folketingssæsonen på hæld. I morgen er det sankthans. »Vi elsker vort land«, »Når lyset bryder frem«, »En nat bliver det sommer«.

Jeg ser frem til debatten i dag og skal på vegne af Socialdemokratiet, Radikale Venstre, SF, Enhedslisten og Alternativet oplæse et forslag til vedtagelse:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der fortsat er opbakning til den politiske retning udstukket i forståelsespapiret efter folketingsvalget. Der er siden da taget vigtige skridt i en grønnere og mere retfærdig retning. Folketinget vil fortsat arbejde for at styrke den fælles velfærd. Danmark skal være verdens bedste land at være barn i, der skal være mere omsorg i sundhedsvæsenet, man skal kunne se frem til en tryg

og værdig alderdom, og der skal satses på uddannelse og forskning. Folketinget ønsker at bekæmpe uligheden og skabe udvikling og arbejdspladser i hele landet. Folketinget skal leve op til klimamålsætningerne, herunder forhandle en grøn skattereform. Danmarks miljø og biodiversitet skal styrkes bl.a. via mere vild natur. Folketinget opfordrer samtidig til bredt samarbejde om fortsat at få Danmark sundhedsmæssigt og samfundsøkonomisk ansvarligt gennem pandemien. Det indebærer bl.a. investeringer i en styrkelse af velfærdssamfundet og en grøn økonomisk genopretning i Danmark og EU.« (Forslag til vedtagelse nr. V 96)

Kl. 09:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Det vil nu indgå i den videre debat.

Den går vi i gang med nu. Vi har 45 minutter til korte bemærkninger. Først er det fru Inger Støjberg. Værsgo.

Kl. 09:50

Inger Støjberg (V):

Tak for det. Jeg kunne høre i statsministerens tale, at man fra Social-demokraternes side går meget op i, at vi skal føre en udlændingepolitik, der passer godt på Danmark, tror jeg hun sagde, og at det er meget vigtigt, at vi fører en udlændingepolitik, der ligesom gør, at dem, der kommer hertil, bakker op om demokratiske værdier og demokratisk levevis. Det kan jeg da kun være fuldstændig enig i. Derfor er der sådan set også nogle ting, der undrer mig. Det undrer mig f.eks. meget, at man vælger at give ekstra penge til arbejdsløse indvandrere, som kan opnå 2.000 kr. ekstra skattefrit om måneden. Det synes jeg jo ikke er at passe særlig godt på Danmark, hvis jeg skal sige det, for det betyder jo altså, at det er mennesker, der så dermed ikke har et incitament til at arbejde.

Kl. 09:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:51

Jesper Petersen (S):

Statsministeren lagde vægt på det samme, som Socialdemokratiet lagde vægt på op til valget, nemlig at vi fortsætter med at have en fast udlændingepolitik i Danmark. Vi skal have styr på, hvordan tilstrømningen hertil sker, og vi vil have integrationen til at fungere bedre.

Det konkrete eksempel, fru Inger Støjberg trækker frem, handler om den ydelseskommission, der er nedsat, og den midlertidige ydelse, der er indført i forhold til børnefattigdom. Og ja, det er, fordi vi går op i, at der i Danmark skal være færre børn, der lever under de vilkår, som jo betyder, at de har det vanskeligere – for manges vedkommende langt ind i voksenlivet. Men det er på ingen måde i modstrid med det at holde fast i at have en fast udlændingepolitik i Danmark, og den består fuldt ud. Vi har også i de seneste måneder kunnet konstatere, at tilstrømningen bliver endnu lavere, end den har været de foregående år – det fortsætter nedad. Så jeg synes, man må sige, at der er godt styr på tingene, og det tror jeg vi er enige med Venstre om at der skal være.

Kl. 09:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Inger Støjberg, værsgo.

Kl. 09:52

Inger Støjberg (V):

Hvis det bare var så vel, for problemet er jo, at regeringen ligesom siger et, men gør noget andet. Man hæver ydelserne for de udlændinge, der ikke er i arbejde, og vi så i sidste uge, at man ikke vil

forbyde bønnekald. Altså, man giver jo lige så stille efter. Man vil ikke sørge for, at der kommer en anden sammensætning af børnene i ghettoområdernes børnehaver og vuggestuer – man har simpelt hen ikke modet. Man siger en masse, men når det kommer til stykket, så kender vi jo bare Socialdemokraterne igen – så fører man ikke den stramme udlændingepolitik, som man gik til valg på.

Kl. 09:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:53

Jesper Petersen (S):

Det er jeg lodret uenig med fru Inger Støjberg i, og jeg tror simpelt hen heller ikke, at de danskere derude, der måtte følge med her, kan genkende det billede – overhovedet ikke. Der er holdt fast i, at vi har en stram udlændingepolitik i Danmark, og det fører nogle gange til nogle diskussioner, også med nogle partier, som normalt støtter regeringen, men det er ikke desto mindre sådan, det er. Vi vil have en bedre elevsammensætning f.eks. i folkeskolerne, og skulle det vise sig at være et problem med bønnekald, hvad det vel ikke rigtig for alvor har været endnu – der har været et enkelt tilfælde, og heller ikke i fru Inger Støjbergs tid var det noget, man greb ind over for – så ser vi på det, men der er vi jo ikke.

Kl. 09:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Tak for det. Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 09:53

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Vi bliver lidt i samme boldgade; det tror jeg ikke overrasker hr. Jesper Petersen. Vi går over til det inden for udlændingeområdet, der handler om hjemsendelser, fordi noget af det, der var vigtigt før valget, specielt for Dansk Folkeparti, jo var, at vi havde fokus på, at de mennesker, der kommer her til landet, er her midlertidigt og reelt kommer hjem til deres hjemlande igen. Noget af det, der er sket i det forgangne folketingsår her, efter der kom et skifte sidste sommer, er jo, at selv om man så i de ankeinstanser – altså Flygtningenævnet – kommer frem til, at man godt kan sende folk hjem til sikre områder eksempelvis i Syrien, så standser regeringen det, så de mennesker ikke bliver sendt tilbage til Syrien alligevel.

Jeg vil gerne spørge hr. Jesper Petersen, om den praksis, som regeringen har lige præcis på det her område, reelt betyder, at vi ikke kan se frem til at sende folk tilbage til Syrien, fordi man jo baserer det på, at præsident al-Assad er ved magten i Syrien, og så længe han er det, vil man ikke sende folk tilbage til Syrien. Det vil sige, at selv om Flygtningenævnet når frem til, at der er sikre områder i Syrien, som man kan sende folk hjem til, så nægter den her regering at gøre det. Kan hr. Jesper Petersen så forklare os, hvornår det vil være muligt at sende folk tilbage til Syrien?

Kl. 09:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:55

Jesper Petersen (S):

Vi holder fast i at ville hjemsende, når det kan lade sig gøre, og det vil fortsat ske. Det er det, der skal være meningen med politikken, at man har en midlertidig beskyttelse, når man er flygtning, ligesom ambitionerne om at få et nyt og retfærdigt og humant asylsystem, som statsministeren var inde på igen, er en fortsat ambition for regeringen og noget, der bliver arbejdet hårdt på. Så hr. Kristian

Thulesen Dahl kan være fuldstændig forvisset om, at de dele af udlændingepolitikken også står fast.

Kl. 09:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 09:55

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, men det var bare ikke rigtig det, jeg spurgte om. Statsminsteren nævnte det, der skete i 2015. Da kom ganske mange til Danmark, bl.a. fra Syrien. Vi vil gerne have, at folk kommer tilbage til Syrien igen, og så vurderes det i ankeinstanserne, at det er der faktisk mulighed for; der er steder i Syrien, der er sikre nok til, at folk kan vende tilbage. Så siger regeringen, at det skal de ikke, for så længe præsident al-Assad er ved magten, skal de ikke sendes tilbage.

Og så spørger jeg bare: Vil det betyde, at sålænge den mand sidder ved magten, vil vi ikke kunne sende folk tilbage til Syrien? Er der noget, der tyder på, at han ikke er ved magten i rigtig mange år endnu? Så bliver konklusionen jo bare, at Socialdemokratiet siger, at de mennesker ikke kommer tilbage til Syrien, og så gror de jo fast i Danmark. Det er jo det, der er problemet.

Kl. 09:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:56

Jesper Petersen (S):

Jamen hr. Kristian Thulesen Dahl kan som sagt være fuldstændig forvisset om, at vi fortsat mener, at man skal have en midlertidig beskyttelse, og det er jo ikke udtryk for en ændring af nogen politik i den sag, som hr. Kristian Thulesen Dahl trækker frem her. Det er et spørgsmål om, at man med forsvarlighed skal kunne gøre det, og forhåbentlig kommer den dag også engang, når det kan lade sig gøre for de nævnte flygtninge.

Kl. 09:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Morten Østergaard.

Kl. 09:56

Morten Østergaard (RV):

Tak, og tak for talen, som jo, synes jeg, rigtigt satte fingeren på, at der er sat en ny retning for Danmark. Det kunne man måske ikke fornemme på de spørgsmål, hr. Jesper Petersen lige har været igennem, hvor man på en eller anden måde stadig kører i den samme gamle rille. Men et af elementerne i den nye retning er jo, at nu står vi her og har aftalt energiøer i stedet for udvisningsøer, og det er der jo altså efter min mening noget mere perspektiv i.

Jeg er jo rigtig glad for den aftale, vi lavede i går: en grøn skattereform, som vi kan se frem til. Det er vel ikke at gøre nogen uret at sige, at Socialdemokraterne måske ikke har haft så meget lejlighed til at tale varmt om perspektiverne i en grøn skattereform endnu, og derfor vil jeg bare give hr. Jesper Petersen chancen. Altså, hvad er det bedste ved den grønne skattereform i den socialdemokratiske optik? Der er måske lige lidt, der skal indhentes dér, så værsgo.

Kl. 09:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:57

Jesper Petersen (S):

Jamen tusind tak for det spørgsmål, hr. Morten Østergaard. Altså, der er da behov for, og det tror jeg har stået klart for alle længe, også at ændre på skatte- og afgiftsforhold og i det hele taget at have et blik for, hvordan økonomien og også indtægterne udvikler sig i takt med den grønne omstilling, når det forhåbentlig lykkes at få forbrugt mindre olie og gas og andre ting, som vi i dag har indtægter fra. Bilerne er et andet eksempel, hvor der jo forestår en kæmpe opgave, når det handler om en omlægning af bilbeskatningen.

Det positive: Jeg tror, vi kommer til at leve i et land, der er bedre og renere at leve i. Vi har kunnet bryste os af, at vi nedbringer CO2-udslippet kraftigere – som et af de mest ambitiøse lande i verden – og det skal en grøn skattereform bidrage til. Så vil jeg advare imod, at man sådan tænker, at det ordner vi lige med et snuptag, og der indgår også i aftalen ret mange hensyn, som det er nødvendigt at tage højde for i den sammenhæng. Men lad os arbejde på det sammen.

Kl. 09:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 09:58

Morten Østergaard (RV):

Ja, lad os gøre det. Det skal være grønnere at være dansker.

Jeg bed også mærke i, at statsministeren gjorde meget ud af, at nu skal vi både tænke på dem, der er blevet ledige, og dem, der risikerer at blive det, når lønkompensationen udløber, og at vi skal tænke over, hvordan vi bruger pengene klogest og mest ansvarligt fremadrettet. Der er jo altså desværre en konsekvens af tidligere trufne beslutninger, der gør, at nogle af dem, der bliver ramt af ledighed, hvis de bor i et udsat boligområde, også risikerer at miste deres hjem, altså hvis der kommer flere boligområder på listen over de hårdest ramte boligområder. Og jeg vil bare spørge: Er det efter Socialdemokraternes mening retfærdigt, at folk skal miste først deres job og dernæst deres bolig, og er det en klog måde at bruge pengene på, at de boliger skal rives ned?

Kl. 09:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:59

Jesper Petersen (S):

Det, hr. Morten Østergaard gerne vil ind i her, er jo en diskussion om hele det formål, vi har, med at få en mere blandet boligsammensætning i Danmark og jo dermed også den aftale, der er, om at mindske større familieboliger i de her områder. Og det, jeg synes, der er vigtigt at få sagt, både som svar på hr. Morten Østergaards spørgsmål, men også til dem, der lytter med, er, at når man opgør en ny liste senere på året over, hvilke boligområder der er tale om kan siges at være de allermest udsatte, indgår konsekvenserne af corona endnu ikke i den opgørelse. Man vil først kunne se den senere, og skulle der vise sig at være behov for at tage den her diskussion op igen, må vi gøre det. Men man vil ikke kunne se det til jul; der er ikke nogen, der skal frygte til den tid at få at vide, at deres boligområde skal rives ned.

Kl. 10:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Jacob Mark, SF. Værsgo.

Kl. 10:00

Jacob Mark (SF):

Tak for talen, og tak for et godt års samarbejde. Det har været dejligt at være folkesocialist. Vi har lavet mange gode aftaler for vores daginstitutioner, for vores folkeskoler, for vores sundhedsvæsen, grønne aftaler. Men man må ikke hvile på laurbærrene, og man må

heller ikke blive hovmodig, så vi skal videre. Det var der engang et slogan, der hed. Og det, vi kan se for os, er, at vi hurtigere skal indføre minimumsnormeringerne. Coronakrisen har vist, hvor godt det virker, når der er få børn til et antal voksne, så børnene kan blive set og hørt. Vi er ikke i mål med 70-procentsmålsætningen. Der skal fortsat laves flere handleplaner på klimaområdet. Der skal investeres i uddannelse, i vores sundhedsvæsen. Meget skal gøres endnu. Vi står i en svær økonomisk situation, så hvis der skal være råd til alle de her mange ting, er alle nødt til at bidrage. Nogle af dem, som ikke bidrager, nogle af dem, som faktisk har hevet penge ud af markedet, er jo techgiganter som Apple, Amazon, Facebook. Regeringen har tidligere ment, at techgiganter også skulle bidrag til dansk velfærd og grøn omstilling. Er det fortsat regeringens holdning?

Kl. 10:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:01

Jesper Petersen (S):

Der er jo flere ting i hr. Jacob Marks indlæg, og først vil jeg gerne gentage kvitteringen. Jeg synes virkelig, at vi har nået mange gode ting, og jeg forsøgte at nå bare nogle af dem i min tale – og mange flere skal følge i de næste folketingsår. Et af de meget markante aftryk, der allerede er sat, er jo aftalen om at skulle indføre minimumsnormeringer. Det tror jeg også er vigtigt for mange i forhold til den valgkamp, der var, og det massive fokus, der var på det emne. Man har kunnet se, at vi havde behov for at løfte kvaliteten betydeligt i vores daginstitutioner. Det har vi jo altså så lavet en aftale om, og det kommer til at blive indfaset over de kommende år. Det er et af de meget markante aftryk, jeg er rigtig glad for, og det er en sag, som SF jo også har æren af virkelig at have markeret sig på i lang tid.

Til sidst er hr. Jacob Mark også inde på det her med techgiganterne. Jeg er skam fuldstændig enig i, at de fortsat betaler alt for lidt i skat og burde bidrage mere til fællesskabet i Danmark og andre lande.

Kl. 10:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Hr. Jacob Mark.

Kl. 10:02

Jacob Mark (SF):

Det er jeg glad for, for med de udgifter, der venter forude, og de vigtige ting, vi skal lave sammen – styrke vores velfærd, satse mere på uddannelse, fremme den grønne omstilling – får vi brug for, at nogle af dem, der tjener allermest og betaler allermindst, betaler mere til vores fællesskab. Der har Socialdemokratiet jo tidligere sagt, at man vil gå forrest i det europæiske samarbejde. Jeg vil gerne høre ordføreren, hvornår det er sket, eller om det er på vej til at ske. Hvis ikke, ville man – sagde regeringen – gå enegang og ligesom Frankrig selv indføre en omsætningsskat for techgiganter. Hvad er status, og hvad er regeringens politik på det her område?

Kl. 10:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Jesper Petersen, værsgo.

Kl. 10:03

Jesper Petersen (S):

Jeg tror ikke, der er nogen, der i de internationale samarbejder, Danmark indgår i, er i tvivl om, at vi lægger stor vægt på spørgsmålet om at bekæmpe skattely og modarbejde international skattespekulation. Det afspejler sig også i vores hjemlige politik, hvor der jo altså

er job at søge. Altså, sidder der nogle dygtige skatterevisorer derude, så er det bare at skrive til skatteministeren. Vi skal bruge flere folk til at sørge for, at der bliver betalt den skat, der skal betales. Og lige nu er regeringen jo meget aktiv i internationale sammenhænge for også at få en skat på techgiganterne. Arbejdet er i første omgang i OECD, og det kan komme i andre fora, men det er der, det lige nu pågår, og hvor det ville være bedst at få en løsning.

Kl. 10:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så er det fru Jette Gottlieb.

Kl. 10:03

Jette Gottlieb (EL):

Tak. Jeg er rigtig glad for, at den socialdemokratiske ordfører kom ind på spørgsmålet om forhøjelse af pensionsalderen. Det er jo som bekendt sådan, at Socialdemokratiet har en aftale sammen med de borgerlige og De Radikale om, at pensionsalderen her til efteråret skal hæves til 69 år. Det er et lovforslag, der vil blive fremsat, og så vil jeg spørge:

Er det ikke både tåbeligt og kortsigtet at hæve pensionsalderen i en situation, hvor arbejdsløsheden er kæmpestor og vil eksplodere yderligere til efteråret? Ville det ikke både være solidarisk og mere sund fornuft, hvis de ældre på arbejdsmarkedet fik lov at trække sig? Er 68 år ikke nok? Så kunne man gøre plads til alle de unge, der, som statsministeren jo sagde i sin tale, vil have meget svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet, og som risikerer at blive langtidsledige.

Kl. 10:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:04

Jesper Petersen (S):

Jeg ved jo, at vores partier deler blikket for, at der i Danmark fortsat er grupper, der har meget hårde arbejdsliv, meget lange arbejdsliv, og dem er der behov for at gøre mere for. Socialdemokratiet står ved den aftale, der er lavet i 2006, og den er jo meget afgørende for hele den sammenhæng og holdbarhed, der er i dansk økonomi. Men jeg synes, at det er en vigtig diskussion, fru Jette Gottlieb rejser.

For på det tidspunkt, hvor man indgik den aftale, og hvor Socialdemokratiet var med til at gøre det, fandtes efterlønnen fortsat. Den findes ikke mere, og det efterlader jo altså så simpelt hen nogle grupper, der virkelig havde behov for, at den var der, med en mindre værdig alderdom, altså at de, når de kan gå fra, ikke har den samme raske periode med deres børnebørn og fritidsinteresser osv., som jeg nævnte. Og det understreger jo behovet for at indføre en tidlig ret til tilbagetrækning, som vil vi fremlægge et forslag om efter sommerferien, og som jeg da virkelig håber at vi kan få flertal for her i Folketinget, og at man ikke vil lade de mennesker i stikken.

Kl. 10:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Tak. Fru Jette Gottlieb, værsgo.

Kl. 10:05

Jette Gottlieb (EL):

Jeg hører selvfølgelig, at der bliver fremlagt en løsning for Arne til efteråret. Det kan jeg forstå, men det er jo alligevel at tale udenom. For jeg snakker mere alment, og jeg snakker om rettidig omhu, og jeg snakker om en verden, der er forandret. Ville det ikke være en meget god idé, at man genbesøgte den aftale og så droppede at lave den forhøjelse til 69 år? Og nu spørger jeg igen og meget præcist, og jeg regner med, at hele fagbevægelsen og alle lønmodtagerne

hører efter her: Har I tænkt at stemme ja til en forhøjelse til 69 år af pensionsalderen?

Kl. 10:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:06

Jesper Petersen (S):

Jeg synes, jeg svarede på det, allerede da jeg havde ordet for et øjeblik siden, og jeg vil gerne gøre det igen: Ja, det vil Socialdemokratiet, og den aftale står vi selvfølgelig ved, og den er ekstremt vigtig for holdbarheden i dansk økonomi. Men med den anden hånd skal vi jo altså indføre en ny ret til tidlig tilbagetrækning og sørge for, at de mennesker, som har de længste og hårdeste arbejdsliv, får en mere værdig alderdom. Samtidig er der jo så selvfølgelig en række andre tiltag, men vi mener fortsat, at den reform skal gennemføres. Dem, der skylder – synes jeg – er herovre, hvor det jo altså, efter at velfærdsforliget var indgået, lå som en forudsætning i Danmark, at efterlønnen fandtes. Det gør den ikke mere, og det skal vi rette op på.

Kl. 10:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 10:07

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det, og tak for talen. Jeg har udfærdiget et dokument til dagens debat. Det er meget let overskueligt. Det er bare Folketingets partier, og hvor mange mandater de har. Og derfor bliver det ikke så overraskende, hvad jeg kommer til at spørge om. Det er sådan, at Jyllands-Posten jo på glimrende vis bl.a. har dækket konsekvenserne af den helt rigtige beslutning om at udbetale feriepengene, som vi blev enige om sidste søndag. Vi har jo gjort det, fordi vi nu skal have gang i økonomien. Der skal ske noget, folk skal svinge dankortet, der er tusindvis af arbejdspladser, hvis folk bruger pengene.

100.000 mennesker ryger så lige i topskatten, hvis de får deres feriepenge i 2020. Det er ikke mennesker, der normalt betaler topskat. Jeg behøver ikke holde foredrag her om, at jeg slet ikke synes, vi skal have en topskat. Lad det nu ligge. Men 100.000 mennesker skal betale topskat. Vi risikerer jo, at de mennesker bare lader pengene stå, og så kommer de ikke ud til forbrug. Jeg kan forstå lidt, at der er nogle mennesker på gågaden i Kolding og andre steder, der ikke er helt vilde med, at de skal løse det her problem, men kunne Socialdemokratiets ordfører løfte sløret for, om man har tænkt på at løse det problem for de 100.000 nye topskatteydere?

Kl. 10:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ordføreren, værsgo.

Kl. 10:08

Jesper Petersen (S):

Når hr. Søren Pape Poulsen sådan gør mandatoptællinger, er han jo også i gang med at sige, hvordan det er, parlamentarisme fungerer i Danmark. Men, altså, jeg bliver spurgt om vores holdning, og vi kan jo snakke om mange ting. Men, altså, topskattegrænsen er jo allerede forhøjet en gang i år. Og hvis de her folk, som vi taler om, havde fået deres feriepenge, i stedet for at de var indefrosset, havde de også været over topskattegrænsen. Og det ligger som en forudsætning under den aftale, der er lavet, at de penge, der er blevet udbetalt, ville være skattepligtige. Så at der er en stor overraskelse her kan jeg ikke rigtig se. Også de mandater, som man kan se der, har vidst, at de her midler var skattepligtige. Og det ændrer ikke på, at der

kommer et endog meget stort beløb ud til forbrug, og det håber jeg folk vil bruge til at sætte gang i hjulene i Danmark på restauranter, museer og boghandlen og i sommerlandet i det hele taget.

Kl. 10:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Søren Pape. Værsgo.

Kl. 10:09

Søren Pape Poulsen (KF):

Noget af det gode ved det her jo også, at det viser, hvor mange helt almindelige mennesker der sådan set betaler topskat i det her land. Og nu kommer endnu flere helt almindelige mennesker til at gøre det i 2020. Staten får gavn af at udsende alle de her feriepenge. Det skal man selvfølgelig beskattes af. Det er klart. Det giver god mening, det vil jeg ikke sætte spørgsmålstegn ved. Men tror hr. Jesper Petersen på, at de 100.000 mennesker, der ikke plejer at betale topskat, men lige pludselig skal gøre det i 2020, så bare vil tage dem ud og bruge dem? Eller vil de sige: Skal vi ikke lade dem stå på vores konto?

Kl. 10:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jesper Petersen, værsgo.

Kl. 10:10

Jesper Petersen (S):

Det er jo en valgfrihed, de vil have, altså at de selv kan beslutte sig for, om de vil det. Jeg synes, hr. Søren Pape får det stillet op, som om der er nogle, der decideret mister noget på den aftale, der er indgået – altså at nogen vil tabe på, at vi udbetaler feriepengene. Men det er der jo ikke på nogen måde tale om. Hvordan var det, hr. Lars Løkke formulerede det? At nogle ville få mindre mere – var det ikke sådan? Og det er jo også tilfældet her. Og så må jeg også anholde, at hr. Søren Pape siger, at der bliver flere topskatteydere. Ja, der kan blive det specifikt her, fordi man bliver beskattet af nogle penge, man ellers også ville have fået, der så er blevet indefrosset. Men der bliver færre topskatteydere i Danmark, fordi grænsen løbende bliver hævet.

Kl. 10:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er taletiden slut. Tak. Så er det fru Pernille Vermund.

Kl. 10:10

Pernille Vermund (NB):

Tak. Socialdemokratiet har vundet regeringsmagten ved at love danskerne, at man ville løse problemet med udlændingepolitikken fra bunden. Vil ordføreren fortælle mig og resten af Danmark, hvornår man har tænkt sig at tage fat? For det, der er sket det seneste år, er jo, at man har lempet udlændingepolitikken. Man har sammen med venstrefløjen og Radikale Venstre indført en række lempelser, som har svækket den udlændingepolitik, som man gik til valg på at fastholde. Man har forhøjet ydelserne til udlændinge og indvandrere, man har lempet kravene for optjening af dagpenge til udlændinge, man har lovet opholdstilladelse til migranter i stedet for at sende dem hjem, så længe de bare har været her i 2 år, og man har fjernet brugerbetalingen på danskundervisningen.

Så hvornår har Socialdemokratiet tænkt sig at tage fat på at smide de udlændinge, som begår kriminalitet, ud, tage fat på at sikre, at udlændinge her i Danmark forsørger sig selv, og tage fat på at sikre, at dem, der skulle have været her midlertidigt, også bliver sendt hjem? Kl. 10:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:11

Jesper Petersen (S):

Tak til fru Pernille Vermund for spørgsmålet. Og jeg synes også, når der nu er gået et år, at jeg vil kvittere for, at Nye Borgerlige så aktivt har meldt sig ind i mange af de aftaler, der er lavet også i de seneste uger, og de har været konstruktive, selv om vi også ser forskelligt på mange ting. Det her er jo nok et af de punkter, hvor vi i hvert fald i diagnosen af, hvordan tingene står her efter et år, er uenige, for jeg mener altså, at regeringen har holdt fast på den, ja, stramme udlændingepolitik, som vi har sagt at vi ville, på flere punkter. Der tager vi også fat på at skulle styrke integrationen af dem, der jo er her, og vi vil mindske muligheden for f.eks. det at modtage finansiering af moskeer i Danmark fra folk, vi ikke synes skal finansiere dem her. Vi kan tage fat på alle mulige ting og håndtere de spørgsmål og altså holde fast i en fast udlændingepolitik i Danmark. Det mener jeg at vi har, og det tror jeg faktisk også at de fleste af de borgere, der følger med derude, vil være enige i.

K1. 10:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 10:12

Pernille Vermund (NB):

Den socialdemokratiske ordfører løber ikke tør for ord, men måske tør for troværdighed i udlændingepolitikken. Jeg har meget svært ved at forstå, hvordan man kan stå og stadig tro, at man har troværdighed på det her område, når man har lempet på en række områder, og når man kan se, at de kriminelle bander stadig skyder i gaderne, når man kan se, at der stadig er flere unge med ikkevestlig baggrund, som mener, at religiøse love skal stå over dansk vedtaget lovgivning, og når vi kan se et socialdemokrati, som nu står på den forkerte side, når vi taler om at forbyde bønnekald i Danmark. Hvordan kan man mene, at man kan fastholde troværdigheden i det?

Kl. 10:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:13

Jesper Petersen (S):

Selve politikken i forhold til, hvad der gælder for at komme til Danmark – at man skal have brug for midlertidig beskyttelse, og at vi går efter et retfærdigt og humant nyt asylsystem – er fortsat fastholdt på det sidste punkt. Men de ting, som fru Pernille Vermund nævner, som jo er integrationsproblemer, hvor man også kan have et andet syn på social kontrol, ytringsfrihed og andre ting i nogle miljøer i Danmark, skal vi bekæmpe, og det skal vi sammen.

Kl. 10:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 10:14

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Hr. Jesper Petersen taler ganske fint og malende om det her med, at man skal danse den svære dans på linen og holde balancen, for ellers risikerer man at styrte lige ned i afgrunden, og det giver jo sådan set ganske rigtig mindelser om 1970'erne, hvor Socialdemokratiet styrede Danmark direkte ned i den økonomiske afgrund. En af de store fejl, man begik dengang, var jo at indføre

efterlønnen. Man troede, at hvis man fjernede ældre fra arbejdsmarkedet, ville de unge få et arbejde. Det kom ikke til at ske, man trak bare raske mennesker ud af arbejdsmarkedet. Efterfølgende måtte man bruge årtier på at rulle efterlønsordningen tilbage, fordi den var dyr og gjorde, at for mange raske mennesker ikke var til rådighed for arbejdsmarkedet. Alligevel er der noget, der tyder på, at Socialdemokratiet vil bruge den her krise på at indføre en lignende efterlønsordning.

Jeg bliver simpelt hen bare nødt til sådan at få historikken på plads. Mener hr. Jesper Petersen og Socialdemokratiet, at Socialdemokratiets arbejde de sidste to årtier med at rulle efterlønnen tilbage, var en fejl, og at vi ikke skulle have rullet efterlønnen tilbage?

Kl. 10:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:15

Jesper Petersen (S):

Vi mener, at der skal være en ret til en værdig tilbagetrækning, som ikke findes i dag. Det var jo ikke Socialdemokratiets udgangspunkt, at efterlønnen i sin tid skulle væk. Det er den nu. Og der ligger nogle andre forudsætninger til grund for vores økonomiske politik og for holdbarheden der. Vi foreslår ikke en ny bidragsbaseret efterlønsordning genindført. Den er de facto afskaffet med partier i hr. Alex Vanopslaghs side af Folketingssalen som bannerførere.

Men vi mener, at der skal være en ny ret til en værdig tilbagetrækning, og den vil regeringen fremlægge et forslag til på den anden side af sommerferien. Og det er jo ikke en krisepolitik. Det mente vi jo manglede i Danmark, uanset om der var corona eller ej, fordi der er så mange, der ikke får den alderdom, de har fortjent.

Jeg kan egentlig godt lide hr. Alex Vanopslaghs fokus på ansvarlighed, men jeg synes, at det er en diskussion, man må tage op på nogle af de der frokostmøder, man har internt i den borgerlige blok. Altså, det at foreslå for 54 mia. kr. momslettelser uden fornuftig effekt er jo ikke klogt.

Kl. 10:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 10:16

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg skal nok minde mine blå kolleger om, at vi skal være bedre til at sige nej til Socialdemokratiets politik, herunder den politik, hvor man deler rundhåndet ud af tusindkronesedler til alle danskere, der ikke er i arbejde. Det skal jeg nok nævne for både hr. Jakob Ellemann-Jensen og hr. Søren Pape Poulsen. Spiller man med på jeres melodi, er det ikke altid ansvarligt. Men spørgsmålet er: Er det ansvarligt at genindføre en ordning, der minder om efterlønnen? Er det ansvarligt at øge varige offentlige udgifter og bruge dem på at trække bl.a. raske mennesker ud af arbejdsmarkedet? Kan hr. Jesper Petersen ikke forklare, hvad det er, der gør, at det er økonomisk ansvarligt i forlængelse af en krise at sikre, at færre mennesker står til rådighed for arbejdsmarkedet?

Kl. 10:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:16

Jesper Petersen (S):

Det ville ikke være ansvarligt, hvis man ikke finansierede den form for forslag. Det er jo også det, statsministeren efterlyser i sit interview i Berlingske i dag. Den fartblindhed, der er ved at opstå, som f.eks. er udtrykt ved det her momsforslag, som ingen vel rigtig længere mener har nogen gang på jord, måske Venstre selv, er ikke fornuftigt. Men selvfølgelig skal vi fremlægge et fuldt finansieret forslag, og vi mener simpelt hen, det er en del af at få et mere retfærdigt Danmark at indføre den her ret til tidlig tilbagetrækning.

K1 10·17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Torsten Geil.

Kl. 10:17

Torsten Gejl (ALT):

Mange tak. Ifølge Dansk Socialrådgiverforening har nedlukningen af beskæftigelsessystemet i coronakrisen givet et frirum, hvor socialrådgivere har kunnet bruge deres faglighed på en måde, der har skabt resultater. Vi er gået fra en meget processtyret sagsbehandling til en situation under coronakrisen, hvor det var den enkelte socialrådgiver, der vurderede, hvad der var bedst for den enkelte borger. Det har givet menneskelige resultater og skabt udvikling i borgernes liv – sådan siger formanden for Dansk Socialrådgiverforening, Mads Bilstrup. Hvilke tanker efterlader det ordføreren med?

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:18

Jesper Petersen (S):

Det bekræfter for mig, at vi har et beskæftigelsessystem, der er behov for at tage en grundig snak om hvordan fungerer og hvordan skal fungere fremover. Der er det her vel et af de områder, hvor man har gjort sig nogle erfaringer i de sidste måneder, som vi kan trække ind i det arbejde med at ændre styringen af den offentlige sektor på en række punkter, og ikke mindst beskæftigelsesområdet er et af dem, hvor lovgivningen er ekstremt kompliceret og meget omfattende. Og kan man dér bruge nogle af de gode erfaringer, som hr. Torsten Gejl peger på, så vil det da absolut være et fremskridt både for de medarbejdere, der sidder med opgaven, men også for de mennesker, det handler om.

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 10:18

Torsten Gejl (ALT):

Skal jeg forstå det således, at hvis det viser sig, at det faktisk er klogere at basere beskæftigelsessystemet på tillid i stedet for på tvang og kontrol i forhold til at få folk på benene og i forhold til at få folk i arbejde, så vil ordføreren vurdere, at han gerne vil være med til at gøre det?

Kl. 10:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:19

Jesper Petersen (S):

Jeg synes ikke, man skal holde op med at have nogle klare forpligtelser til folk, som er ledige eller er på dagpenge: At man står til rådighed for arbejdsmarkedet, at man gør en indsats selv, og at der kan være nogle krav til en til gengæld for den hjælp, man får. Men i det arbejde med at hjælpe den ledige videre tilbage på arbejdsmarkedet mener jeg absolut, at man må kunne drage nogle gode erfaringer af, hvordan det har været de seneste uger.

Kl. 10:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Sophie Løhde.

Kl. 10:19

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Den socialdemokratiske ordfører brugte jo en god del af sin taletid på at stille en række spændende spørgsmål om Venstre, men jeg synes alligevel, at der var et, som ordføreren glemte, nemlig: Hvor havde Danmark stået økonomisk, da vi blev ramt af coronakrisen, hvis *ikke* skiftende Venstreregeringer igennem mange år havde gennemført en lang række af økonomiske reformer, som har holdt hånden under dansk økonomi og gjort, at vi stod med en bomstærk økonomi, da coronakrisen ramte? Det er alle de reformer, store dele af dem, som Socialdemokratiet har hældt ned ad brættet og været imod, men som man i dag nyder godt af, og som jo er hele årsagen til, at vi har haft råd til at kunne lave de mange hjælpepakker i Danmark, der har kunnet holde hånden under danske arbejdspladser.

På den baggrund er mit spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører blot: Når nu man i bagklogskabens lys godt kan se, at det var klogt, at der var nogle andre, der traf nogle beslutninger – som man ikke selv tog ansvar for, men hvor man kun ville være med til at bruge pengene – er det så økonomisk ansvarligt i en stor krise, den største siden anden verdenskrig, at genindføre en meget dyr efterlønsordning, hvor man trækker raske mennesker ud af arbejdsmarkedet?

Kl. 10:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:20

Jesper Petersen (S):

Fru Sophie Løhde har ret i, at Danmark stod et stærkt sted, også på et stærkere sted end mange andre lande. Der har været ekstraordinært store indtægter, også uventet store indtægter fra pensionsbeskatningen de senere år, der gør, at vi har fået gælden endnu længere ned. Det er udmærket. Men den måde at føre ansvarlig politik på mener jeg simpelt hen ikke at Venstre kan tage patent på. Altså, der ligger mange aftaler deriblandt, som vi er enige om, og vi kan forhåbentlig blive ved med at have Danmark på en ansvarlig økonomisk kurs. Jeg tror simpelt hen, at fru Sophie Løhde har stillet spørgsmålet til det forkerte parti og skal lidt længere ned i talerrækken, inden det skal frem

Men det, som fru Sophie Løhde i virkeligheden er interesseret i, er jo spørgsmålet om tidlig tilbagetrækning, og det tror jeg også rigtig mange danskere er interesserede i. Bare som det er i dag, er der jo en meget stor gruppe blandt f.eks. 3F's medlemmer og blandt NNF's medlemmer på slagterierne, som ikke længere er på arbejdsmarkedet, når pensionsalderen kommer, fordi de simpelt hen ikke kan holde til det arbejdsliv. Så det at hjælpe de mennesker bedre, der har haft de længste og hårdeste arbejdsliv, burde Venstre af alle være med til at tage på sig, fordi man så aktivt ville fjerne efterlønnen. Det synes jeg I burde.

Kl. 10:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det fru Sophie Løhde. Værsgo.

Kl. 10:22

Sophie Løhde (V):

Jeg er helt med på, at det var fru Mette Frederiksen, der som beskæftigelsesminister fremsatte lovforslaget om at afskaffe, hvad var det, efterlønsordningen og dagpengereformen. Men jeg vidste bare ikke, at Socialdemokratiet nu pludselig var blevet tilhænger af det. Mig bekendt har Socialdemokratiet jo stemt imod store dele af de økonomiske reformer, der har gjort, at vi i dag har en bomstærk økonomi. Det er blot derfor, jeg spørger. For det er jo ikke utænkeligt, at Danmark på et tidspunkt igen måtte blive ramt af en krise, og forudsætningen for, at vi så igen vil stå godt rustet, er jo, at nutidens politikere tager ansvar for fremtidens generationer. Det er derfor, jeg spørger: Er det økonomisk ansvarligt i en stor økonomisk krise at trække raske mennesker ud af arbejdsmarkedet og i stedet sende dem på en dyr efterlønsordning? Alle er jo enige i, at nedslidte ikke skal arbejde.

Kl. 10:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så får vi svar. Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 10:22

Jesper Petersen (S):

Det er absolut både ansvarligt og retfærdigt at sikre, at folk, der har haft de længste og hårdeste arbejdsliv, kan have nogle gode år i alderdommen med deres børnebørn. Det er det. Det vil blive fremlagt som et fuldt finansieret forslag på den anden side af sommerferien.

Men jeg synes måske – hvis Venstre går op i at have det selvbillede at være økonomisk ansvarlig – at man skylder nogle lidt bedre forklaringer på det massive overbud, vi har oplevet i Finansudvalget, hvor man har lagt milliarder og milliarder til konstant, når der er blevet vedtaget aktstykker. At kalde det ansvarligt at komme med et 54 mia. kr. dyrt momsforslag, som er vanvittig ineffektivt, er måske faktisk ikke så ansvarligt endda, når det kommer til stykket.

Kl. 10:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Peter Skaarup.

Kl. 10:23

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Og tak til hr. Jesper Petersen for talen. For nylig delte regeringen milde gaver ud til den danske befolkning. Folkepensionisterne kunne få 1.000 kr., men hvad vi i Dansk Folkeparti syntes var værre, var, at vores flygtninge i Danmark også skulle have 1.000 kr. Kan hr. Jesper Petersen forklare, hvordan Socialdemokraterne her i Folketinget med rimelighed kan sige, at Danmarks folkepensionister skal sidestilles med tilfældige flygtninge?

Kl. 10:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:24

Jesper Petersen (S):

Det vil jeg nu også mene er hr. Peter Skaarups udlægning af, hvordan forholdene er i Danmark. Sådan er det jo ikke, når det f.eks. handler om pensioner osv. Men lige her handler det jo om at lave et finanspolitisk tiltag, der gør, at vi sætter gang i økonomien i Danmark – vi skal have gang i forbruget. Og ja, det bliver alle borgere, der får gavn af det – nogle med feriepenge, andre ved, at der er den her udbetaling på 1.000 kr. Og uanset hvem man er, hvor længe man har været her, hvilken etnicitet man har, så vil vi varmt opfordre til at få sat de penge i omløb, komme ud på restauranter, indlogere sig på hoteller, tage på museum og alle mulige andre ting og være med til at sætte gang i økonomien. Og dem, der har brug for den omsætning, tror jeg ikke skelner imellem, hvilken type borgere det er, der kommer med den ekstra omsætning. Jeg tror bare, de er

glade for, at den kommer, og det er jo også det, der er formålet med den aftale, der er indgået.

K1. 10:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 10:24

Peter Skaarup (DF):

Jamen det, som hr. Jesper Petersen siger, er meget godt, altså at vi skal have gang i økonomien, at vi skal have brugt nogle flere penge ude i butikkerne. Men det er ikke svaret på det spørgsmål, jeg stillede. Jeg stillede spørgsmålet: Synes Socialdemokraterne virkelig, det er rimeligt, at vi sidestiller landets folkepensionister med tilfældige flygtninge, der er kommet til Danmark, og som vi i øvrigt ikke engang kan sende tilbage, hvilket hr. Jesper Petersen erkendte i svaret til hr. Kristian Thulesen Dahl? Synes Socialdemokraterne, det er rimeligt, at vi sidestiller Danmarks folkepensionister med flygtninge?

Kl. 10:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:25

Jesper Petersen (S):

Men det er jo heller ikke det, der er billedet af, hvordan pensionssystemet er i Danmark, og det ved hr. Peter Skaarup også udmærket godt. Så i forhold til den fremmaning af det billede, man kommer med dér, synes jeg simpelt hen ikke er rigtigt – heller ikke, at man drejer diskussionen over til at handle om noget andet end det, den egentlig handler om. Det her er jo ikke et spørgsmål om pensionsforhold; det er ikke et spørgsmål om, at der er trængte pensionister, til hvem vi siger: Vi løser jeres lidt stramme økonomi ved, at der kommer 1.000 kr. ekstra. Det er jo ikke det, det handler om. Det handler om at få sat gang i økonomien, gang i forbruget, og det skal vi bruge alle danskere til, uanset hvor længe de har været her.

Kl. 10:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er meget småsnak nede bagved, som forhindrer nogle af dem, der gerne vil deltage i debatten, helt at høre den, så jeg beder om, at man dæmper sig, hr. Karsten Hønge. Så går vi videre til hr. Morten Dahlin. Værsgo.

Kl. 10:26

Morten Dahlin (V):

Tak for det. Vi står i en historisk økonomisk krise. Flere hundrede tusinde er sendt hjem på lønkompensation. Over 40.000 mennesker er mødt op på arbejdspladsen, har fået en fyreseddel og er så gået hjem. Alligevel holder Socialdemokraterne stædigt fast i planen om at sende raske mennesker på pension og hæve ydelserne til arbejdsløse indvandrere. Derfor er mit spørgsmål til Socialdemokraternes ordfører: Er det virkelig i den økonomiske situation, vi står i nu, økonomisk ansvarligt fuldstændig at have et fravær af planer for at skabe flere arbejdspladser, for at flere skal stå op om morgenen og gå på arbejde, og i stedet for hæve ydelserne og sende raske mennesker på pension?

Kl. 10:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 10:27

Jesper Petersen (S):

Jeg vil simpelt hen anbefale hr. Morten Dahlin at tage ud og holde det der indlæg på et slagteri. Du kan også tage over til nabovirksomheden, hvor man har noget tungt og hurtigt gentaget arbejde, og holde den en gang til. Jeg tror simpelt hen, at man derefter vil lade være med at gøre det mere. Jeg mener, at Venstre begik et kæmpe svigt, da man uden at sætte noget andet i stedet afskaffede efterlønnen og siden – I, der taler om økonomisk ansvarlighed i dag – undlod at finansiere den aftale om seniorpension, som vi så har måttet samle op, fordi der ingen finansiering var til den. Det kommer, og i tillæg til det vil det være noget sjovere for Morten Dahlin at tage ud på det slagteri, hvis Venstre tager sig sammen til faktisk at hjælpe de mennesker, som har det hårdeste og længste arbejdsliv. Det har man chancen for at gøre fuldt finansieret senere på folketingsåret. Det kan jeg betrygge hr. Morten Dahlin med.

Kl. 10:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Dahlin, værsgo.

Kl. 10:28

Morten Dahlin (V):

Så lad os tage fat i den del, som hr. Jesper Petersen taler om her, nemlig den fulde finansiering. Vi står som sagt i en økonomisk krise, hvis lige ikke er set siden anden verdenskrig, og Socialdemokratiet vil fremlægge et milliarddyrt forslag, fuldt finansieret. Vil hr. Jesper Petersen så betrygge mig og alle de mange danskere, der står op om morgenen og går på arbejde i private virksomheder, med, at den finansiering selvfølgelig ikke kommer til at indeholde skatte- og afgiftsstigninger, som dræber væksten og er gift for danske arbejdspladser?

Kl. 10:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jesper Petersen, værsgo.

K1. 10:28

Jesper Petersen (S):

Selvfølgelig vil regeringen tage højde for den økonomiske situation, vi er i. Det vil vi i det hele taget i det, der handler om den økonomiske politik – indgåelse af finanslovsaftale osv. Der vil blive fremlagt et fuldt finansieret forslag. Man vil se præcis, hvad det går ud på på den anden side af sommerferien, og hvordan finansieringen er. Det vil grundlæggende være en solidarisk finansiering, men jo afstemt efter den situation, der er nu. Her er forskellen jo så, at vi rent faktisk finansierer vores forslag. Det kunne Venstre også gøre.

Kl. 10:29

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Hegaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 10:29

Kristian Hegaard (RV):

Tak for det. Igen i dag står der ude foran hovedtrappen en samtykkevagt – en samtykkevagt, der kæmper for en ny voldtægtslovgivning baseret på samtykke. Den nuværende voldtægtslovgivnings rimelighed – og nu citerer jeg et enigt Straffelovråd fra februar – »kan vurderet ud fra den seksuelle selvbestemmelsesret diskuteres«. Det er jo ret vildt, at vi i 2020 kan have tvivl om, hvorvidt den seksuelle bestemmelsesret eksisterer.

En samtykkelov står derfor i lovprogrammet for folketingsåret, der nu går på hæld, og blev af regeringen fastholdt i programmet, selv om der på grund af corona blev siet en hel del lovforslag fra. Men som man kan se, er der ikke rigtig sket noget. Det er på trods

af, at der årligt er mellem 5.000 og nogle og tyvetusinde, der udsættes for voldtægt eller forsøg. Til gengæld er der lavet en hastelov for 12 sprittyve. Derfor vil Radikale Venstre bare have slået fast: Støtter Socialdemokraterne en samtykkelov uden undtagelser, og hvor fuld passivitet selvfølgelig ikke er samtykke?

Kl. 10:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:30

Jesper Petersen (S):

Tak for det. Hr. Kristian Hegaard er jo selv involveret i de forhandlinger, der foregår om det tiltag, og jeg tror, at de politiske forskelle dér faktisk ikke rigtigt er eksisterende. Men der er jo – hr. Kristian Hegaard er jo selv jurist – også nogle vanskeligheder nogle gange ved den type af forslag, og derfor kræver det noget tid at forhandle det på plads.

Jeg vil glæde mig til, at vi kan stemme det igennem, og det er jeg overbevist om vi vil kunne komme til, og få et væsentligt fremskridt på hele området omkring voldtægt i Danmark, for jeg er enig med hr. Kristian Hegaard i, at det er et alvorligt problem, og vi trænger til en revision af den lov.

Kl. 10:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Hegaard.

Kl. 10:31

Kristian Hegaard (RV):

Det glæder mig at høre, at der er ikkeeksisterende uenigheder, for det betyder jo bare: Så lad os da komme i gang. Hvad er det så, vi egentlig venter på? Så lad os rykke så hurtigt som overhovedet muligt. Derfor synes jeg, det må være en formssag at slå fast i dag, om Socialdemokraterne kan sige, om man støtter en samtykkelov uden undtagelser, og hvor fuld passivitet selvfølgelig ikke er samtykke.

Kl. 10:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:31

Jesper Petersen (S):

Som jeg sagde før, er hr. Kristian Hegaard involveret i de forhandlinger selv, og jeg tror, at det er bedst, at de bliver taget med justitsministeren og de andre ordførere, i stedet for at vi fortsætter dem her, men jeg vil bare godt tilkendegive politisk, at vi jo er helt enige i, at vi har behov for en ændring, modernisering og en kraftig forbedring af lovgivningen på det område. Det er jeg overbevist om at vi også får

Kl. 10:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Anne Valentina Berthelsen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:32

Anne Valentina Berthelsen (SF):

Tak for det. De sidste mange måneder har regeringen håndteret coronakrisen med stor handlekraft og fremsynethed. Men en krise, som vi endnu ikke har håndteret med bare tilnærmelsesvis lige så stor handlekraft og fremsynethed, og som desværre heller ikke blev nævnt med mange ord i talen – hverken i ordførerens eller statsministerens tale – er naturens krise: biodiversitetskrisen.

Naturen har det skidt, arterne er i tilbagegang, og hvis vi skal løse den her krise, skal vi give naturen meget mere plads og flere rettigheder. I SF synes vi, at en af de bedste måder at gøre det her på er ved at give naturen sin egen lov, og det er jo ikke et helt nyt og kontroversielt forslag, for et bredt flertal i Folketinget har jo for ganske nylig givet klimaet sin egen lov. Og derfor skal jeg høre, om Socialdemokratiet også vil være med til at lave en biodiversitetslov, så vi kan sikre naturens rettigheder og sikre, at vi fremover giver naturen den plads, den har brug for.

Kl. 10:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:33

Jesper Petersen (S):

Jeg tror faktisk også, det fandt vej til talen. Der var mange ting, jeg gerne ville have haft med deri, men jeg synes, det er et godt emne at få taget op her, og jo også et emne, som har fyldt meget i det her folketingsår og væsentlig mere end i mange år. Bare for nylig er der jo så indgået en aftale, og SF indgår selvfølgelig i den, hvor der altså bliver mere urørt skov, hvor der er blevet udtaget landbrugsjorder, der bliver til to nye naturnationalparker. Og vi kommer til at arbejde videre ad den vej, og jeg er sikker på også i samarbejde med SF.

På Marienborg blev der sat gang i et større arbejde med at inddrage interessenter i hele det område, og der er kommet, forstår jeg, helt utrolig mange gode ideer og forslag, og dem kommer man til at skulle samle op på og så drive udviklingen videre frem, for at vi kan sikre en rig biodiversitet i Danmark i det kommende folketingsår.

Kl. 10:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Anne Valentina Berthelsen.

Kl. 10:33

Anne Valentina Berthelsen (SF):

Det er jo dejligt, at Socialdemokratiet er lige så interesseret i at gøre noget for naturen, som vi er i SF. Men vi har jo mange gange før sagt, at vi ville redde naturen, og internationalt har man haft mål for at sikre bedre biodiversitet for både 2010 og 2020, som vi ikke har nået, fordi landene ikke har forpligtet sig selv. Er Socialdemokratiet ikke enig i, at en af de bedste måder, vi kan forpligte os selv på her i Danmark, er ved lov?

Kl. 10:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:34

Jesper Petersen (S):

Først vil jeg da egentlig godt anholde det, der indgår om, at det hedder meget snak. For det er jo nok rigtigt nok, at det har der været gennem årene, men jeg synes, at fru Anne Valentina Berthelsen gør sig selv og det samarbejde, vi har haft, lidt uret i forhold til at omtale det sådan mindre højstemt, end jeg egentlig synes det fortjener, for der er faktisk sket nogle rigtig store fremskridt her og der kommer til at ske flere. Den konkrete løsning kommer vi så til at diskutere i det kommende folketingsår, og jeg er sikker på også med fru Anne Valentina Berthelsen sammen med miljøministeren.

Kl. 10:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så siger jeg tak til ordføreren, og der er desværre ikke mulighed for flere, for tiden er gået. Vi går videre til den næste, som er hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo. Kl. 10:35

(Ordfører)

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand. Det er små 9 måneder siden, at Folketinget åbnede i oktober sidste år. Folketingssalen ligner sig selv, sådan næsten i hvert fald, men Danmark er forandret. Der er en verden, der er en virus og der er en økonomisk krise til forskel fra dengang til nu. Dengang var Danmark i fremgang. Kurverne pegede den rigtige vej, beskæftigelsen var rekordhøj, og antallet af offentligt forsørgede var på det laveste niveau i 30 år. Det gik godt. Sådan er det ikke længere. Danmark er midt i en økonomisk krise. Vi ved ikke, hvor dyb krisen bliver, men den er her. Og regeringen har gjort den værre. Genstarten af dansk økonomi har været nølende. Genåbningen har været rodet: et næsten dagligt lotteri med skiftende meldinger og en uskøn konkurrence om at vinde regeringens gunst, med tilfældige rejserestriktioner og grænselukninger, som er blevet ændret igen og igen, og et jerngreb om hovedstadens hoteller, som ligesom så meget andet aldrig nogen sinde har været sundhedsfagligt begrundet.

Regeringen har i en ekstraordinær krise bedt om – og det har vi tilstået den – beføjelser, som ellers ville være uhørte, og Folketinget har vist regeringen tillid. Sådan måtte det være det stillet over for en trussel, som vi ikke kendte. Nu er normaliteten så småt ved at vende tilbage, men grundloven deler magten i tre, og som det første i det nye folketingsår skal vi have sikret, at regeringen vil nøjes med sin tredjedel. Ekstraordinære beføjelser skal ikke gælde 1 minut længere, end hvad der er højst nødvendigt.

Krisen har en pris, og lige nu betales den af de flere end 250.000 danskere på landets private arbejdspladser, som enten har fået en fyreseddel i hånden eller har været hjemsendt på lønkompensation. De danskere, der allerede har mærket de her konsekvenser, er andet og meget, meget mere end blot røde tal i et regneark. Det er dem, som har fået rykket hverdagen op på et øjeblik. Det er dem, som nu sidder og har de svære samtaler om terminen, og om man kan beholde bilen, når børnene er blevet lagt i seng.

En af dem er Connie, som jeg mødte på en tur i det jyske. I næsten 17 år har hun arbejdet i lufthavnen i Billund, men da flyene forsvandt, gjorde Connies job det samme, og hun er bestemt ikke alene, desværre. Men Connie og alle de andre, der har mistet jobbet, risikerer desværre at blive glemt, i takt med at hverdagen er ved at vende tilbage for de fleste. Venstres mål er klart, og det er, at de danskere, der har mistet jobbet skal have et nyt, og det haster.

Arbejdsløsheden rammer hårdt. Den rammer den enkelte, men den rammer også fællesskabet. På få måneder er 7 års hårdt arbejde og fald i ledigheden tabt på gulvet, og selv den stærkeste økonomi kan ikke i længden klare flere arbejdsløse, færre arbejdspladser, mindre vækst og større gæld. Reformer er det, der har gjort den danske økonomi stærk, men den er ikke usårlig, og den kan ikke holde til hvad som helst. Vi har ikke et stærkt velfærdssamfund, hvis ikke vi har stærke virksomheder og gode arbejdspladser. Det er den værdi, som skabes i det private, der i sidste ende skaber den velstand, der er helt nødvendig for at betale for vores velfærd og for en ambitiøs grøn omstilling. Længere er den ikke. Vores fællesskab er stærkest, når flest er i arbejde.

Kl. 10:40

I den seneste tid har der været brugt penge, som sjældent før. Nogle er brugt klogt: lønkompensation og erstatning til små erhvervsdrivende, som har været ramt hårdt af politiske beslutninger. Andre er brugt uklogt. Vi løser absolut ingenting ved at sende 1.000 kr. til landets kontanthjælpsmodtagere og udlændinge på integrationsydelse, som *har* en indkomst, den samme indkomst, mens titusindvis af privatansatte danskere er usikre på, om de kan beholde deres. Det er mig fuldstændig ubegribeligt, at Socialdemokratiet gjorde dét til en betingelse for at kunne udbetale danskerne deres egne feriepenge og en betingelse for at holde hånden under eks-

portvirksomhederne. Man burde nok ikke være overrasket. Ydelsesmodtagerne står desværre foran den arbejdende dansker i køen, når Socialdemokraterne bestemmer. Det er en anden vej end Venstres.

Vi har haft muligheden for at bruge penge, fordi der er gennemført reformer – af efterløn, af dagpenge, af kontanthjælp og af meget andet. Det har ikke været lige populært alt sammen, og store dele af de politikere, som har været mest imod reformerne, er så dem, der nu har været med til at bruge pengene. Men det er reformernes fortjeneste, og de politikere, som havde modet til at stå ved dem, at der har været penge at bruge. Men det kan ikke blive ved. Alting har en udløbsdato, og den er vi nået til nu. De milde gavers tid er forbi.

Nu er det tid til at genvinde det tabte. Det kommer ikke af sig selv, og det kræver, at alle, også regeringen, træffer et valg. Vil man værne om en ansvarlig økonomisk politik, eller vil man genindføre efterlønnen, som hiver raske mennesker ud af arbejdsmarkedet? Vil man holde skatter og afgifter i ro, eller skal hver finanslov sende en byge af nye regninger ud til borgere og til virksomheder og gøre det dyrt at drive forretning i Danmark og sende arbejdspladser ud af landet? Vil man beskæftige sig mere med, hvordan man tjener penge, og mindre med, hvordan man bruger penge? Der er to veje i dansk politik. Den ene bliver dyr for Danmark. Den anden er Venstres.

Så vil jeg gerne på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige og Liberal Alliance fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at Danmark står midt i en økonomisk krise, og at 7 års fald i ledigheden er forsvundet på få måneder. Danmark var godt rustet til krisen takket være reformer, der styrker grundlaget for vækst, velstand og velfærd. Folketinget konstaterer, at det er afgørende, at vi værner om et stærkt grundlag for dansk økonomi med høj beskæftigelse, flere private arbejdspladser og sunde offentlige finanser. Det er forudsætningen for stigende velstand og en solid finansiering af velfærden og den grønne omstilling. Folketinget udtrykker bekymring over regeringens planer om at hæve skatter og afgifter for danskerne og danske virksomheder. Folketinget konstaterer, at regeringen på en række punkter i modstrid med løfter afgivet inden valget har lempet på den stramme udlændingepolitik i forhold til bl.a. hjemsendelser og integrationsydelsen. Folketinget understreger vigtigheden af at føre en strammere udlændingepolitik.« (Forslag til vedtagelse nr. V 97).

Tak for ordet.

Kl. 10:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Det her forslag indgår i den videre debat. Værsgo.

Kl. 10:44

Jesper Petersen (S):

Tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen for talen. Den handlede meget om økonomisk ansvarlighed, men jeg har egentlig lyst til at nævne nogle af de ord, der er blevet koblet på Venstres, må man sige, meget dyre forslag om at halvere momsen fra nogle af landets topøkonomer. De kalder det bekymrende, uigennemtænkt, usikkert, dyrt og en fuser. Som sagt er det ikke mine ord, men nogle af landets fremmeste økonomers ord; det er nogle af de nuværende og tidligere økonomiske overvismænd osv., der bruger de ord til at beskrive forslaget om at halvere momsen.

Det er prøvet før – i 70'erne. Synes hr. Jakob Ellemann-Jensen, det var en succes, der er værd at gentage? Eller hvordan synes hr. Jakob Ellemann-Jensen egentlig det gik, da man sidst forsøgte det?

Kl. 10:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:45

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg synes helt generelt, at man skal være meget forsigtig med at gøre noget som helst, som hr. Anker Jørgensen i sin tid gjorde. Og det gælder helt generelt.

Når vi fremsatte det her forslag om en halvering af momsen, var det for at sparke gang i økonomien, og det var for at sige, at vi gerne vil komme med et forslag, som er til gavn for alle danskerne, som er til gavn alle steder i Danmark, som er noget, man kun kan få del i ved faktisk at sætte gang i forbruget, og som er noget, man ikke kan tage med sig til udlandet, altså noget, der er målrettet et boost af dansk økonomi. Det synes jeg det her forslag lagde op til.

Det syntes Angela Merkel også, som dog vel ikke er sådan fuldstændig bimlende uansvarlig, når det kommer til økonomi. Vi kan se, at man sætter momsen ned i Tyskland. Der har man en differentieret moms, og jeg kan så forstå på regeringen, at det, selv om man i Tyskland kan gøre det i løbet af få uger og regeringen har det med at kunne sætte skatten op i løbet af få dage, vil det tage et *helt år* at halvere momsen i Danmark. Det ærgrer jeg mig lidt over.

Kl. 10:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jesper Petersen.

Kl. 10:46

Jesper Petersen (S):

Hr. Jakob Ellemann omtaler allerede forslaget i datid, og det gad jeg egentlig godt lige få uddybet lidt. Betyder det, at Venstre nu siger: Fair nok, det bliver ikke til noget? Man behøver ikke at indrømme, det var en dårlig idé, hvad det var, men bare sige: Godt nok, det bliver ikke til noget. Vi foreslår det ikke længere.

Det ville være et vigtigt signal, for et af problemerne er faktisk, at folk, hvis de får en forventning om, at der kan komme en momsnedsættelse, giver sig til at holde forbrug tilbage, og vi har behov for det modsatte. Så hvis vi kunne få det klare svar, altså at forslaget ikke længere en del af dansk politik, at det ikke kommer til at ske, og at vi gjorde noget andet, ville det være rigtig, rigtig godt og et meget konkret og vigtigt udkomme af dagens debat. Holder Venstre fast i forslaget, eller erkender man, at det ikke bliver til noget?

Kl. 10:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:47

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Så udvikler det her sig jo til en decideret alletiders debat, for nu får vi sådan for første gang en ordfører, der vil svare på de spørgsmål, der bliver stillet.

Jeg synes, at det var et fremragende forslag, og jeg synes det var et rigtig godt forslag, men vi fik så noget andet i stedet for. Vi fik jo en ekstra uge koblet på regeringens forslag i forhold til feriepenge, altså de penge, som rigtig mange danskere har liggende – folks egne penge. Derved får vi sendt nogle penge ud til forbrug. At gøre begge de her ting på én gang mener jeg ville være en overstimulering, men man kan jo ikke fra Socialdemokraternes side på en og samme tid mene, at det her har bremset forbruget fuldstændigt, og samtidig gå ud og sige, at der simpelt hen ingen problemer er med forbruget. Jeg vil gerne appellere til en justering af argumentationen. Meldingen

herfra er klar: Jeg synes, det var et fremragende forslag; nu er vi kørt i en anden retning. Det her er parkeret i en mølpose.

Kl. 10:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre.

Kl. 10:48

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil ikke bede hr. Jakob Ellemann-Jensen om at tale varmt om den grønne skattereform, for det har vi jo haft lejlighed til at gøre i fællesskab, og jeg tror, det var fremmende for, at det lykkedes. Tak for samarbejdet om det. Det lover godt.

Jeg synes, at det skal være et medvindsspørgsmål, så der kommer lige et oplæg til en smash her. Forud for spørgetimen forleden sad vi jo her i vores lille hjørne, og der var seks fødder under bordene, men det var kun de fire af dem, der havde EU-sokker på, og jeg ved ikke, om man selv kan regne ud, hvem det var, der havde fundet et andet par frem til lejligheden. Det er jo, fordi hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti, er allieret med Nye Borgerlige i ambitionen om at få Danmark helt ud af EU. Det er Venstre selvfølgelig ikke, og godt for det. Men det peger jo i retning af, at man skal samarbejde bredt om europapolitikken.

Derfor vil jeg bare som medvindsspørgsmål spørge: Er Venstre klar til en europapolitisk aftale, hvor man f.eks. kunne tage hul på og begynde at se frem mod en afvikling af forsvarsforbeholdet som den næste store landvinding, i forhold til at vi bliver en endnu stærkere stemme i det europæiske samarbejde?

Kl. 10:49

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 10:49

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for spørgsmålet. Jeg vil for at redde hr. Kristian Thulesen Dahls ære sådan lige med det samme sige, at det var hr. Morten Østergaard og mig, der havde førnævnte sokker på. Jeg vil nødig have, at den tvivl skulle brede sig.

Når det er sagt, vil jeg meget, meget gerne have en ny europapolitisk aftale. Vi arbejdede på den i sin tid, da jeg selv sad som europaordfører for en del år siden, og det kørte desværre i grøften af forskellige årsager. Det synes jeg var ærgerligt, for jeg synes, der var behov for at få en ny aftale. Noget af det, som jeg synes er vigtigt i sådan en aftale, er et opgør med forsvarsforbeholdene, som tiden i den grad er løbet fra. Verden er urolig omkring os.

Vi kan se, at store dele af befolkningen på det afrikanske kontinent gerne vil hertil, Rusland og Putin agerer på en, skal vi sige uhensigtsmæssig måde, Mellemøsten er, som det plejer at være, Storbritannien forlader EU, USA er ganske forudsigeligt og har siden Obama ønsket at vende sit fokus et andet sted hen. Der er behov for, at Europa i højere grad tager ansvar også for vores egen sikkerhed, og det vil en afskaffelse af forsvarsforbeholdet være medvirkende til. Det støtter jeg varmt.

Kl. 10:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 10:50

Morten Østergaard (RV):

Tak for det. Jeg deler også bekymringen for danske arbejdspladser i kølvandet på coronakrisen. En af de ting, som vi har muligheder for at gøre for at påvirke det, er jo at medvirke til, at der kommer en aftale om EU's budget og en genopretningsfond, og der har der

så været lidt kurrer på tråden. Men jeg har i hvert fald noteret mig, at Venstres europaparlamentsmedlem har skrevet på Altinget, og jeg citerer:

»Venstres klimapolitik handler på EU-niveau om at få samarbejdet på det grønne område til at fungere. Fremover må landes særinteresser ikke bremse den grønne omstilling«.

Det synes jeg er et afgørende pejlemærke, og vi skal jo faktisk her i Folketinget, inden Folketinget går ind i den mødefri periode, på onsdag diskutere lige præcis EU's genopretningsfond. Derfor kunne det jo være en god trædesten for igen at komme i gang med det brede samarbejde om europapolitikken og frem mod en europapolitisk aftale, hvis man netop kunne blive enige om at tage det udgangspunkt for en fælles vedtagelse om at støtte, at regeringen får lavet en EU-genopretningsfond sammen med kollegerne.

Kl. 10:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

ærsgo.

Kl. 10:51

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det er jeg sådan set enig i, og jeg er da lidt trist over, hvis hr. Morten Østergaard har den opfattelse, at det, fordi vi fra Venstres side insisterer på, at pengene skal passe, skulle betyde en tøddel for vores ivrige opbakning til det europæiske samarbejde. Det gør det bestemt ikke, og det betyder heller ikke noget i forhold til vigtigheden af det ansvar, vi sammen med det øvrige Europa skal tage på os, for at sikre, at vi får en ordentlig genopretning, at vi får en grøn genopretning, og at Europa – Gud forbyde det – ikke knækker i to.

Kl. 10:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Vi springer det der med Gud over. Vi plejer at sige, at vi ikke påkalder os de højere magter her i Folketinget. (*Jakob Ellemann-Jensen* (V): Det er sandt, undskyld). Vi prøver at klare os selv, hvis det kan lade sig gøre. Det kan det nok.

Så går vi over til hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:52

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, og jeg kan bekræfte det med de der ubehagelige sokker hernede under bordet, det var en dårlig dag på kontoret! Det må jeg sige, pludselig flankeret, og man kan ikke gøre noget, man sidder her og har fået en plads, placeret her lige mellem de her to herrer, det var faktisk rigtig uhyggeligt, og jeg vil godt sige til hr. Jakob Ellemann-Jensen, at der her er noget at arbejde med, for det lover ikke godt! For hvis der er ét område, hvor hr. Jakob Ellemann-Jensen ligesom vil blive set som den nye Venstreformand, der drejede partiet i en anden retning end tidligere, så er EU-politikken ikke et heldigt valg at tage. Det vil jeg bare sige.

Der har jo i Venstre tidligere været nogle skeptiske toner, også i forhold til de udfordringer, der er med vandrende arbejdstagere og deres rettigheder osv., national selvstændighed, i forhold til at vi også selv har en reel magt over tingene osv. Hvor er de forsvundet hen? Der var f.eks. dem, der stemte på hr. Søren Gade til europaparlamentsvalget i troen på, at der var noget skepsis i Venstre. Hvor er den blevet af? Kan hr. Jakob Ellemann-Jensen lokkes til at genfinde nogle af de der sunde skeptiske ting omkring EU, som nogle ledende Venstrefolk jo egentlig også har været ude med i tidernes løb?

Kl. 10:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:53 Kl. 10:56

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg tror simpelt hen, der er en sammenblanding af tingene her. For jeg er en varm tilhænger af folkestyret, af Folketinget, af denne sal og af de ting, der foregår i den. Men det er simpelt hen ikke alt, der sådan foregår, navnlig på den her side af midterlinjen, jeg synes er lige genialt. Sådan har jeg det også med europapolitikken. Jeg er en varm og på alle måder helhjertet tilhænger af det europæiske samarbeide.

Bliver der vedtaget ting i det europæiske samarbejde, jeg ikke er enig i? Ja, det gør der. Skal man udtrykke en sund skepsis over for det? Ja, det skal man. Er der nogle balancer, jeg gerne ser er anderledes? Det er der bestemt. Det bringer mig end ikke i nærheden af at være skeptisk over for, at vi samarbejder i Europa, og det er derfor, jeg fra tid til anden bærer de sokker, som hr. Kristian Thulesen Dahl henviser til.

Kl. 10:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 10:54

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men det er for ofte, det er det, der er udfordringen her! Tag nu genopretningsfonden: Kan hr. Jakob Ellemann-Jensen ikke lige med få ord forklare danskerne, hvorfor de skal betale en højere skat og have en senere pensionsalder for at betale penge til Sydeuropa, som jo ikke har haft orden i deres økonomi før coronakrisen, altså f.eks. Italien, som ikke efter finanskrisen lavede de reformer, som vi lavede i Danmark for at få orden på den danske økonomi? Så beder man danskerne om at gøre en masse ting, for at vi virkelig har styr på vores, og når de andre, der ikke har haft styr på deres eller gjort, hvad der skulle til, for at få styr på deres, så kommer i knibe igen – hvad de jo selvfølgelig kommer, når der rammer en coronapandemi over hele verden – så står de der igen og skal have penge fra Danmark, f.eks. Italien.

Kan hr. Jakob Ellemann-Jensen ikke forklare, om det er supersmart at have sådan et gaveelement, hvor man kommer og drysser pengene ned over Sydeuropa fra det rige Nord? Det er jo det billede, som man ligesom giver indtryk af. Men det er jo det rige Nord, fordi der er nogle danskere, der arbejder for det, og hr. Jakob Ellemann-Jensen var selv inde på det i sit ordførerindlæg.

Kl. 10:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:55

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, min pointe her over de seneste uger har jo netop været, at danskerne ikke skal betale en højere skat for at finansiere det her. Det var det, jeg forsøgte at få en garanti på fra statsministeren. Den ville man ikke give. Statsministeren havde tre forslag til det: Enten skulle man betale mere i skat, eller også skulle man skære i velfærden, eller også skal vi have en højere pensionsalder. Det er de forslag, man fra regeringens side har fremsat. Jeg synes ikke, at nogen af dem virker særlig opløftende.

Når det er vigtigt, at vi hjælper Sydeuropa, så er det, fordi italienerne med rette – i hvert fald med nogen ret – følte sig svigtet under finanskrisen, følte sig svigtet under migrantkrisen og nu føler sig svigtet under coronakrisen, bl.a. fordi man fra dansk side har valgt at sende noget antikveret bras til dem, som ikke kan bruges til noget som helst. Jeg synes, at vi skylder Italien og Sydeuropa og Europa, at vi hjælper hinanden, også i den her situation.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Pia Olsen Dyhr, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:56

Pia Olsen Dyhr (SF):

Her på det sidste har vi landet rigtig mange aftaler om natten, men det er jo ikke det samme, som at det er skjulte eller hemmelige aftaler, og natten til mandag landede vi en hjælpepakke, en sommerpakke – en sommerpakke, som betyder, at vi sender de indefrosne feriepenge ud, men vi sender også penge ud til bl.a. landets folkepensionister – 1.000 kr. Jeg havde egentlig gerne set, at det var mere, jeg havde gerne set, at vi havde kigget på en ældrecheck, og det troede jeg Dansk Folkeparti og SF havde været meget enige om, og at man havde kigget på de trængte børnefamilier og meget andet.

Men det undrer mig så, at Venstres formand nu står i Folketingssalen og undsiger den aftale fra for ikke mange dage siden og siger, at de 1.000 kr., vi sender ud til landets folkepensionister, ikke er en god idé. Betyder det, at Venstre springer fra aftalen?

Kl. 10:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:57

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det betyder bestemt ikke, at vi springer fra aftalen, men som fru Pia Olsen Dyhr også ved, er der, når man indgår en aftale, elementer, der i højere grad end andre er vokset i ens baghave. Det er bare for at sige det, som det er, for det her er ikke et element, som har groet i vores baghave.

Jeg prøvede at sige det før, men lad mig så prøve at sige det på en anden måde. Vi synes, det er alle tiders, at så mange danskere får adgang til nogle af deres indefrosne feriepenge, for det er folks egne penge, de har selv arbejdet for dem, og jeg synes, det er godt, at de får dem. Vi synes, det er godt, at der bliver gjort den indsats for eksportvirksomhederne, som ikke er blevet ramt hårdt endnu, men som kan se i deres ordrebøger, at de bliver ramt, og det er noget, som vil komme til at ramme hele det danske samfund. Det er nogle ting, som vi synes var vigtige at få igennem, og det er vi kommet igennem med. Men forslaget om, at man sådan i en eller anden balance også skal give en stor gruppe mennesker nogle penge fra dem, der også modtager deres egne feriepenge, var ikke en blomst, der var groet i vores have. Vi accepterede det, og det står vi ved, og vi render ikke fra noget som helst, men jeg siger bare, at den del af det var ikke på vores blok, da vi kom ind. Sådan er det.

Kl. 10:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 10:58

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er jeg da glad for at høre, for jeg blev en lille smule i tvivl, da hr. Jakob Ellemann-Jensen havde ordet og nærmest talte lidt hånligt om de 1.000 kr. Jeg er da enig i det, for jeg havde da gerne set, at de fattigste ældre og de fattigste børnefamilier havde fået et meget mere seriøst løft, men jeg tror altså, at det kan mærkes hos en folkepensionist, der kun har grundbeløbet, og som i virkeligheden hver eneste måned sidder og vender hver en øre for at få råd til mad, få råd til transport, få råd til medicin, og så betyder 1.000 kr. rigtig meget.

Jeg er ikke i tvivl om, at de folkepensionister, som har arbejdet rigtig mange år på det danske arbejdsmarked, faktisk har fortjent at kunne give deres børnebørn en is i løbet af sommeren. Så jeg er glad for, at hr. Jakob Ellemann-Jensen har lagt det hånlige lidt til side og siger, at han stadig står bag den aftale, vi lavede i søndags.

Kl. 10:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:59

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er da trist over det, hvis der har været tvivl om det, men jeg er ikke typen, der render fra en aftale, og det gør jeg heller ikke her. Jeg deler jo fru Pia Olsen Dyhrs opfattelse af, at det her er penge, som falder på et tørt sted, og at det er noget, som kommer til at gøre god nytte, og der er rigtig mange gode formål, og det med at give børnebørnene nogle is i løbet af sommeren synes jeg er fremragende, men hvorfor er der mere brug for det nu end for et år siden for lige præcis de her grupper?

Jeg er helt med på, at vi ønsker at styrke forbruget, men det blev jo sådan lidt latterliggjort før ved vores momsforslag. Hvorfor har den her gruppe mere brug for den her check nu end for et år siden? Det forstår jeg simpelt hen ikke. Deres økonomi, deres indtægt er ikke ændret.

Kl. 10:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Peder Hvelplund, Enhedslisten.

Kl. 11:00

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det, og tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen for talen. Nu klæder det jo altid Venstre at være i opposition, også fordi det ligesom giver muligheden for at få støvet noget af det mere liberale tankegods af, bl.a. princippet om åbenhed. Derfor glæder det mig, at Venstre også har været enig i, at vi skulle have en undersøgelse af hele coronaforløbet, ikke for at placere skyld og ansvar, men netop for at kunne drage læring af det. Derfor undrer det mig også, at det ligger Venstre så meget på sinde, at den undersøgelse skulle begrænse sig til kun perioden omkring nedlukningen, altså at hele perioden op til ikke skulle undersøges. For en væsentlig del af baggrunden for de beslutninger, der blev truffet, bunder jo bl.a. i det beredskab, der var – hvordan var adgangen til test og værnemidler; hvordan var kapaciteten i sundhedsvæsenet; hvordan var antallet af pladser i sundhedsvæsenet? For Connie, som hr. Jakob Ellemann-Jensen nævnte i talen, kunne jo også godt have arbejdet på et plejecenter eller på en medicinsk afdeling med overbelægning og ikke have haft adgang til visirer, masker, kitler, altså ikke have haft adgang til værnemidler. Hvorfor skal den del ikke undersøges? Altså, hvad er det for en form for åbenhed, der ligger bag, at lige præcis den del, der peger bagud i forhold til beredskabet, ikke skal være en del af den undersøgelse, der skal laves?

Kl. 11:01

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:01

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg tror egentlig, at vi alle sammen er blevet klogere på den del, der hedder beredskab, og det skal vi også. Vi skal blive klogere på hele forløbet, vi skal lære noget af det, og så skal vi også erkende – uden at vi herinde bruger det alt for meget til at slå hinanden oven i hovedet med – at der er nogle steder, hvor vi kan gøre det bedre, og det kan vi på beredskabet, og det kan vi i forhold til værnemidler. Det er jo nogle diskussioner, vi har haft, fordi vi pludselig har stået

i en – for at sige det, som det er – møg træls situation. Hvis vi kan blive klogere på det område, synes jeg da, at vi skal blive det. Så altså, lad os endelig blive klogere.

Kl. 11:01

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 11:01

Peder Hvelplund (EL):

Det er jo netop også derfor, det undrer mig, hvorfor det så ikke skal være en del af den undersøgelse, der nu skal laves. For selv om hr. Jakob Ellemann-Jensen siger, at vi kan blive klogere, så kræver det jo ligesom, at vi tager det med som en del af en samlet undersøgelse, for problemet har jo været, at vi ikke altid har vidst, hvornår der blev truffet beslutninger ud fra politiske hensyn, hvornår de var sundhedsfaglige, og hvornår de har været begrundet i beredskabet, altså mangel på værnemidler og test. Og hvis vi skal have det fulde billede af det, bliver vi jo nødt til at undersøge det. Så er det jo ikke nok bare at sige: Jamen der er et problem. Vi skal også se, hvad det er, vi kan lære af det. Hvordan kan vi sikre, at der er tilstrækkelig kapacitet? Hvordan kan vi sikre, at der både er forsyninger og produktion og lagre af værnemidler? Og det bliver vi jo nødt til at undersøge, og det er derfor, det undrer mig, at det ikke er noget, der ligger Venstre på sinde.

Kl. 11:02

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo.

Kl. 11:02

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er sikker på, at vi kommer godt rundt i den her undersøgelse. Jeg synes sådan set også ligesom spørgeren, at det her er vigtigt at få undersøgt. Jeg tror også, at en af de ting, vi skal lære af det her, er, at nu er det på sundhedsområdet, vi er ramt – jeg synes også, at vi skal gøre os nogle tanker på mange andre områder, hvor vi også skal have et beredskab. Det skal jo selvfølgelig på alle områder stå mål med risikoen for, hvad vi kan blive ramt af. Men jeg tror, at det her er en vigtig lektie for os alle sammen, når det handler om, hvad man kan blive ramt af af katastrofer. Så lad os også få undersøgt, hvad vi tænkte om det tidligere. Det er fint.

Kl. 11:03

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:03

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det, og tak for en god tale. Jeg vil ligesom hr. Morten Østergaard, man kan sige lægge op til smash – håber jeg. Dagen begyndte jo trist for mig i forbindelse med at prøve at samle 90 mandater, i forhold til at de danskere, der får udbetalt deres feriepenge, ikke skal rammes af topskatten – altså de her hundredtusind flere danskere, der bliver ramt af topskat, kun fordi de får udbetalt deres feriepenge. Jeg skal bare lige høre, om jeg kan sætte et flueben ved Venstres mandater, i forhold til at vi inden for kort tid får lavet en aftale om, at vi på en eller anden måde må regulere det i 2020, så man ikke skal betale topskat, fordi man får sine feriepenge udbetalt.

Kl. 11:04

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:04

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg synes afgjort, at det er noget, vi skal finde en løsning på – jeg er meget enig med hr. Søren Pape Poulsen i, at det her er noget, vi skal finde en fornuftig løsning på. Så vidt jeg hørte tallet, er det omkring 96.000 danskere, som ryger ind i topskatten, alene på grund af at de får udbetalt nogle af deres egne penge. Så lad os finde en fornuftig løsning på det – det er jeg sikker på vi kan.

Kl. 11:04

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 11:04

Søren Pape Poulsen (KF):

Tusind tak; det vil jeg bare sige tak for. Jeg fortsætter rækken igennem i eftermiddag. Hvis vi nu kan tælle til 90 senere på dagen, må vi jo mødes og tale om, om vi ikke kan finde rigtig god løsning, så de mennesker, der får deres egne penge udbetalt, ikke skal til at være nye topskatteydere. Jeg tror, at hr. Jakob Ellemann-Jensen og jeg er fuldstændig enige med hinanden om, at det jo ikke er, fordi der mangler topskatteydere i Danmark – dem har vi rigeligt af.

Kl. 11:05

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:05

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det er vi bestemt enige om. Derfor havde Venstre jo også et forslag om at fremrykke de skattelettelser, herunder et løft af grænsen for netop topskat, som Folketinget allerede har vedtaget, som vi er enige om, og som kommer længere nede ad vejen.

Kl. 11:05

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Pernille Vermund. Værsgo.

Kl. 11:05

Pernille Vermund (NB):

Tak for ordet. Jeg bed mærke i, at ordføreren i sin tale lagde vægt på, at det ikke må blive dyrere at være dansker, at skatter og afgifter skal holdes i ro. Kan ordføreren bekræfte, at øgede afgifter på eksempelvis landbruget, som venstrefløjen presser på med, ikke vil gavne klimaet, men blot vil flytte landbrugsproduktionen ud af landet? Og kan ordføreren bekræfte, at øgede afgifter på landbruget aldrig bliver Venstres politik?

Kl. 11:05

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:05

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Noget af det, vi kommer til at diskutere i forbindelse med de klimaforhandlinger, som foregår, og som vi for en dels vedkommende
blev færdige med i nat, er jo landbruget. Vi har jo deltaget i nogle
af de samme møder, bl.a. sættemøder, og delt den her frustration
over ikke at kunne få sådan det samlede billede af, hvor meget der
er i de enkelte klumper, fordi jeg tror, vi har en fælles bekymring,
der hedder: Når vi så til landbruget til sidst, og så skal det hele
leveres her? Det deler vi i den grad ambitionen om, altså at sådan
må det ikke falde ud. Derfor er jeg også glad for, at man i nattens
forhandlinger nåede fra 2 mio. t til 3,4 mio. t, fordi det mindsker
risikoen for, at vi havner der.

Når det er sagt, tror jeg, at alle dele af det danske samfund kommer til at betale – altså kommer til at have sin andel i det her. Det, vi skal sikre, er lige præcis det, fru Pernille Vermund siger. Grisen bliver altså ikke mere bæredygtig af, at den er produceret i Polen, Tyskland eller andre steder. Vi laver verdens bedste fødevarer. Det gør vi mest klimavenligt, mest dyrevenligt og mest miljøvenligt. Det skal vi blive ved med, for vi er de bedste i verden til det.

Kl. 11:07

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 11:07

Pernille Vermund (NB):

Tak for et rigtig godt svar. Det betyder jo så også, at Venstre forhåbentlig kan bekræfte, at jo større fødevareproduktion vi har i Danmark – altså jo færre afgifter og byrder vi har på dansk landbrug, så de får mulighed for at producere mere – jo bedre vil det være både for dansk økonomi, danske arbejdspladser, men rent faktisk også for klimaet og for miljøet, fordi vi jo, som ordføreren siger, har et landbrug i Danmark, der producerer fødevarer med bl.a. det laveste CO₂-aftryk pr. produceret enhed.

Kl. 11:07

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:07

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg tror ikke, det er helt så enkelt, men jeg deler helt opfattelsen af, at det her er en dansk kernekompetence. Det er en kompetence, som vi skal understøtte, og som vi skal være stolte af. Det er også en kompetence, vi skal være opmærksomme på har en stor effekt på klimaet, på miljøet, og derfor er der en balance at finde. Den balance må aldrig nogen sinde tippe ud til den side, hvor vi skubber produktion, arbejdspladser, udledninger ud af Danmark blot for at kunne stå og klappe os selv på ryggen og sige: Nej, hvor er det blevet bedre her. For der er altså ikke sådan en kuppel hen over Danmark, som der næsten er over Folketingets formand her.

Kl. 11:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ja, man føler sig lidt som en billetdame, når man sidder her. Så er det hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 11:08

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det, og tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen for ordførertalen og også for lige at redegøre for årsagen til, at man er gået med i en aftale, hvor man deler sådan lidt rundhåndet ud af skatteborgernes penge og giver en check på 1.000 kr. til alle dem, der står uden for arbejdsmarkedet. Det er godt at høre, at det ikke er Venstres politik, men at det er noget, man har stemt for, fordi det var betingelsen for at kunne stemme for resten af regeringens politik. Så det er rart.

Det er jo desværre bare ikke en enlig svale i forhold til her under coronakrisen at føre politik, der gør, at det i mindre grad kan betale sig at arbejde. Forleden gik Venstre med i en aftale, hvor man hævede dagpengesatsen for nogle til 110 pct., hvilket gør, at det for nogle af dem betyder, at det ikke kan betale sig at tage et lavtlønnet arbejde, og man har også været med til at suspendere 225-timersreglen, som man jo egentlig også selv fandt på i Venstre i sin tid. Det er altså en politik, der går stik imod princippet om, at det bedre skal kunne betale sig at arbejde. Der er jeg lidt nysgerrig på – for jeg tænker, at det kun er noget midlertidigt, at Venstre har den

position – hvad det er, der gør, at det er klogt i en krisetid at sikre, at det i mindre grad kan betale sig at arbejde.

K1. 11:09

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:09

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Man kan sige, at det aldrig er klogt at sikre, at det i mindre grad kan betale sig at arbejde, så den snubletråd vil jeg bare lige bevæge mig hen over. Når jeg synes, det er rimeligt at sige, at man kan komme op på en højere dagpengesats, er det jo, fordi det er for at animere til videreuddannelse. Det er for at animere til, at nogle af dem, der er havnet på dagpenge, også går ind og tager noget uddannelse i den her periode. For vi står i en svær periode. Som jeg nævnte det før, er der titusindvis af danskere, som er røget ud af arbejdsmarkedet meget hurtigt, og nogle af dem vil vi altså gerne animere til får opkvalificeret sig, og det er det, der er formålet med det her.

Når vi suspenderer 225-timersreglen i den periode, vi er i nu, så er der altså også et element af rimelighed i det, hvor man siger, at vi sad alle sammen – det kan ordføreren selv huske – hjemmefra og kvækkede på vores telefonmøder, så mulighederne for at gå til jobsamtaler var måske lidt begrænsede, for nu at sige det, som det er, og den virkelighed skal vi også afspejle i de regler, som gælder for danskerne.

Kl. 11:10

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 11:10

Alex Vanopslagh (LA):

Jo, men ikke desto mindre er konsekvensen af aftalen på dagpengeområdet, at det for nogle ikke kan betale sig at tage et lavtlønnet job, og den her suspension af 225-timersreglen fortsætter jo i flere måneder frem, og det synes jeg egentlig i det hele taget bare er bekymrende, men det lyder til på Venstre, som om det ikke er noget, man vil fortsætte med efter krisen, at man godt ved, at det ikke nødvendigvis er en klog krisepolitik.

Så jeg vil i stedet konstruktivt spørge: Hvilke reformer vil Venstre egentlig lægge op til efter krisen med det mål specifikt for øje, at det for dem, der står uden for arbejdsmarkedet, bedre skal kunne betale sig at arbejde? Er der nogle konkrete reformønsker, som Venstre måske kan løfte sløret for allerede nu?

Kl. 11:11

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:11

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det, som er det vigtigste for os, er jo en anerkendelse af, at de reformer, som tidligere er blevet gennemført, er dem, der danner grundlaget for, at vi har en gunstig økonomi på vejen ind i coronakrisen. Det er det, der har gjort, at vi har kunnet holde hånden under mange danske arbejdspladser; det er det, der gør, at vi ikke økonomisk er ramt lige så katastrofalt som andre lande. Det er den ene del af det.

Den anden del af det er altså vores skattestop – vores skattebyrde- og afgiftsstop. Det er der, man nødvendigvis må starte. Kan vi så dele en ambition om, at vi også gerne vil have skatten ned på nogle områder? Det kan vi godt, men lad os starte med det, hvor vi giver danskerne en tryghed, giver danske virksomheder en tryghed – den tryghed, der ligger i, at det ikke skal blive dyrere at drive

virksomhed i Danmark, at det ikke skal blive dyrere at være dansker og tage et arbejde.

K1. 11:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet.

Kl. 11:12

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det, og tak for talen. Det var måske ikke en tale, hvor sommerhumøret sådan havde indfundet sig helt, men sådan er det måske at være i opposition. Det var også en tale, hvor man fra ordførerens side var meget kritisk over for det meste af det, der er foregået de sidste måneder – også meget kritisk over for noget af det, man selv har været med i, nemlig den aftale, som blev landet for en uge siden om genstart. Jeg er glad for at høre, at Venstre ikke er på vej væk fra aftalen; det havde været overraskende. Men man er alligevel meget, meget kritisk over for det med de 1.000 kr., som vi har udbetalt til bl.a. folkepensionister.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge ordføreren: Har Venstre på noget tidspunkt under forhandlingerne krævet, at de her 1.000 kr. udbetalt til ydelsesmodtagere ikke skulle være en del af genopretningspakken?

Kl. 11:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:12

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, vi har fokuseret på de områder, som vi mente var vigtige. Vi havde det forslag om halvering af momsen, som jeg også erkendte over for Jesper Petersen at vi har lagt ned i mølposen ved siden af Peder Skram. Det forslag er ligesom bortfaldet. Det forsøgte vi egentlig at køre ind med, men det er faldet bort.

Så har vi fokuseret på den ekstra uges feriepenge og på at sikre, at danskerne også får den uges feriepenge tilbage, og så har vi altså fokuseret på det her med eksportvirksomhederne, for de er hårdt ramt. Der er brug for nogle genstartsteams baseret på de vækstteams, som under såvel røde som blå regeringer har sikret en styrkeposition i dansk eksportliv. Baseret på dem skal vi lave de her genstartsteams, hvor vi også ser på, hvad det er for nogle ting, man gør i udlandet, og hvad det er for nogle hjælpepakker, man har der – er der noget, der risikerer at være konkurrenceforvridende – sådan at danske eksportvirksomheder er bedst muligt rustet til at komme ud på den anden side af corona.

Så vi fokuserede egentlig på positivsiden og sagde, at det her er de ting, vi gerne vil sikre kommer med. Og nej, de 1.000 kr. var bestemt ikke på den liste.

Kl. 11:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 11:14

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg bed mærke i, at ordføreren, da ordføreren indledte sin tale, eller også var det i et svar, sagde: Nu kommer tiden, hvor ordføreren på talerstolen svarer på det, der bliver spurgt om. Det er vist så et princip, der er brudt nu. For det, jeg spurgte om, var ikke, hvad Venstre har fokuseret på, men om Venstre på noget tidspunkt under forhandlingerne om genstartspakken har krævet, at der ikke skulle udbetales 1.000 kr. til ydelsesmodtagere.

Kl. 11:14 Kl. 11:17

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:14

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, jeg prøvede egentlig at svare så konstruktivt, venligt og beredvilligt som overhovedet muligt. Og jeg sagde, at vi bragte nogle ting til bordet, og det her var ikke en af de ting, vi bragte til bordet. Jeg tror, at finansministeren kendte til vores holdning til det her spørgsmål. Han ser tvivlende ud; jeg er klar over, at ansigtsmimik ikke nødvendigvis er under ministeransvar. Jeg tror, det har været relativt klart for ministeren, hvor Venstre står. Om det er blevet fremført decideret som et krav under forhandlingerne – nej, det er det ikke. Og dér var svaret på spørgsmålet.

Kl. 11:15

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Jeppe Bruus, Socialdemokratiet.

Kl. 11:15

Jeppe Bruus (S):

Tak for det. I talen af Venstres formand var der jo en linje, som jeg kan se går igen, nemlig den, at regeringen åbenbart har gjort krisen værre. Det synes jeg alligevel var noget tankevækkende, når alle de prognoser, jeg kan læse, og som andre kan læse, fra EU, IMF, Kommissionen osv. viser, at Danmark er et af de lande, der står allerbedst, takket være den indsats, vi har leveret. Så kan jeg ikke lade være med at tænke på, om det, som Venstres nuværende formand måske refererer til, er det, som Venstres tidligere formand har været ude med her undervejs; f.eks. da hr. Lars Løkke Rasmussen i B.T. den 6. april skrev:

»Vi har brug for en genåbning af Danmark, der går lige til kapacitetsgrænsen for vores sundhedsvæsen. Ikke over – ikke under. Så smitten kan sprede sig i et tempo, hvor vi opbygger flokimmunitet uden at have smadret vores økonomi.«

Jeg hørte ikke nogen på det tidspunkt undsige hr. Lars Løkke Rasmussen. Er det den type af krisestyring, som Venstres formand synes havde været klog, og som havde stillet os bedre økonomisk?

Kl. 11:16

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:16

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg synes, hr. Lars Løkke Rasmussen har skrevet nogle indsigtsfulde og interessante indlæg – nogle af dem deler jeg også holdningen i, men det der er ikke et af dem. Når jeg kritiserer regeringen, er det sådan set for genåbningen; så er det for den måde, der har hersket en vilkårlighed på, i forhold til hvad der genåbner hvornår; så er det i forhold til den tilståelse, der jo ligger i at sige, at nu vil rejsevejledningerne være baserede på objektive kriterier – det har det jo så ikke været tidligere; så er det på grund af en frustration, som jeg tror mange danskere deler, over, at tingene sådan skifter lidt fra uge til uge – så må vi rejse det ene sted hen, så må folk fra dette land komme ind, så må de være her seks nætter, så må de sove i København. Altså, der har været en vilkårlighed i det her, som jeg ikke bifalder, og som jeg ikke har været enig i på noget tidspunkt undervejs. Det har jeg udtrykt undervejs. Så det er sådan set ikke ment som en mandagstrænerkommentar, at jeg kommer daldrende og siger, at man burde have gjort noget anderledes. Jeg refererer sådan set kun til de ting, som jeg har påpeget undervejs.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:17

Jeppe Bruus (S):

Tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen for klar tale og for at tage afstand fra den kurs, som hr. Lars Løkke Rasmussen satte i starten af april. Det er faktisk første gang, jeg hører en Venstremand sige det så tydeligt, og det kunne man så have ønsket sig 2 måneder tidligere, men fred nu være med det. Det synes jeg er rigtig godt, for det har været lidt usikkert, hvad opfattelsen af krisestyring egentlig har været fra Venstres side.

Så vil jeg bare stille den første del af mit spørgsmål: Når nu rigtig mange økonomiske prognoser viser, at Danmark står rigtig stærkt, bl.a. fordi vi har styret smitten og har en lav smitte, som jo hænger sammen med, at vi faktisk også har en mulighed for at komme godt ud af det økonomisk, kan hr. Jakob Ellemann-Jensen så ikke anerkende, at den sammenhæng er der – han læser formentlig de samme analyser, som jeg gør og på samme måde – og anerkende, at vi faktisk står rigtig godt, bl.a. takket være den fælles indsats, vi har leveret i forhold til krisestyringen af det her?

Kl. 11:18

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, og værsgo.

Kl. 11:18

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jo, det deler jeg sådan set opfattelsen af, og jeg har også hele vejen igennem det her, jævnfør mit svar tidligere, bakket op om den nedlukning, som regeringen lavede. Jeg har vist tillid – det har hele Folketinget. Vi har vist regeringen den tillid, som ligger i, at regeringen handler rigtigt i den situation. Og der har vi, for at sige det mildt, også givet regeringen et vist manøvrerum at navigere i.

Men til det her med, at det går godt, vil jeg sige: Nu er der lige kommet nye beskæftigelsestal her i dag – her til morgen – og så vidt jeg ved, er beskæftigelsen faldet med 75.000 mennesker. Jeg er ret sikker på, at der nok ikke er super mange iblandt dem, som synes, det går godt. Kunne det være gået bedre, hvis man havde åbnet nogle ting hurtigere, og hvis man havde været mere klar i spyttet? Ja, det tror jeg det kunne.

Kl. 11:19

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Hegaard, Radikale Venstre.

Kl. 11:19

Kristian Hegaard (RV):

Tak for talen. Radikale Venstre vil gerne kvittere for det gode samarbejde med Venstre for at skabe offentlighed og gennemsigtighed gennem hele coronakrisen, for med gennemsigtighed bag et beslutningsgrundlag øges befolkningens tillid til de beslutninger, der træffes. Det har givet åbenhed om beregningerne, og Venstre har ligeledes støttet et åbenhedsmanifest og en uvildig coronaevaluering. Venstre har altså flere gange i de seneste måneder kritiseret regeringens lukkethed og den manglende indsigt i regeringens og myndighedernes beslutningsgrundlag. Det gjorde sig også gældende før coronakrisen; f.eks. er finansordfører hr. Troels Lund Poulsen den 27. december på Ritzau citeret for om en række klimatal at sige: Beregningerne ligger der nu, så jeg forstår ikke, hvorfor de skal mørklægges og hemmeligholdes.

Derfor vil jeg gerne give Venstre et tilbud i dag i forhold til den store efterspørgsel og store appetit, der er efter mere åbenhed og mindre mørklægning: Skulle vi ikke i vores fælles åbenhedsmanifest tilføje et nyt ekstra punkt, nemlig ændring af offentlighedsloven, så vi én gang for alle får mere åbenhed, som der også var lagt op til i det regeringsgrundlag, der var, sidst Venstre sad i regering?

Kl. 11:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo.

Kl. 11:20

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg kunne godt fornemme, hvor det bevægede sig hen, allerede i starten af hr. Kristian Hegaards spørgsmål, men jeg synes alligevel, det var en ret elegant indflyvning, som kom vidt omkring. Og jeg deler opfattelsen af, at vi ser en hidtil uhørt lukkethed fra den siddende regering på rigtig mange områder. Det var også derfor, vi tog initiativ til og forfattede det åbenhedsmanifest, som heldigvis rigtig mange af Folketingets partier tilsluttede sig. Det var nødvendigt, og det synes jeg var godt.

Så spørger hr. Kristian Hegaard: Jamen skulle vi så ikke tage fat i offentlighedsloven? Og det vil jeg ikke afvise. Der er nogle, som har foreslået, at man helt fjerner ministerbetjeningsreglen. Det har vi været modstandere af, og det er vi stadig væk modstandere af. Jeg mener ikke, at det rigtige er helt at fjerne den; jeg tror, det er vigtigt, at der er plads til, at en minister også tør stille det, man, selvfølgelig helt urimeligt, kalder dumme spørgsmål, og også kan få svar på dem. Så jeg tror ikke, at vi skal fjerne ministerbetjeningsreglen. Er der noget, vi kan lempe på? Det tror jeg godt der er – det fremlagde den tidligere regering også et forslag til, og det står vi selvfølgelig ved.

Kl. 11:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Hegaard.

Kl. 11:21

Kristian Hegaard (RV):

Det glæder mig rigtig meget, at Venstre ikke er afvisende over for at ændre offentlighedsloven, og at man er åben for at kigge på det, ligesom det fremgik af regeringsgrundlaget, sidst Venstre sad i regering. Så det kunne være, der var grundlag for nogle møder for at se, om ikke det kunne blive til noget. Hvis ikke man er villig til at fjerne ministerbetjeningsreglen, kunne vi tage et rigtig langt skridt for at revidere den. Så der vil jeg bare høre, om Venstre kunne være åben for at mødes og se, om ikke man kunne lave nogle ændringer. For det er i øjeblikket enten Venstre eller Socialdemokraterne, der er den eneste barriere for mere åbenhed og mindre mørklægning og at få ændret offentlighedsloven.

Kl. 11:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:22

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Vi er altid klar til at mødes for at diskutere også den slags. Så den invitation – antager jeg det var – tager vi naturligvis også imod. Tak for det.

Kl. 11:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Thomas Jensen, Socialdemokratiet.

Kl. 11:22

Thomas Jensen (S):

Tak. Jeg er rigtig glad for, at Venstres formand i fuld offentlighed har lagt det her tålelige momsforslag i mølposen, tusind tak for det. Mit spørgsmål går mere på det, som Venstres formand sagde om, at de 1.000 kr., som er givet til en række borgere, er en forkert politik, som Venstre dog alligevel har støttet i en aftale og fortsat støtter. Der kan jeg godt i forlængelse af, hvad ledende økonomer og tidligere overvismænd har været ude at sige om Venstres momsforslag, sætte et spørgsmålstegn ved de nationaløkonomiske pejlemærker hos Venstre, for formålet med at give de her 1.000 kr. er jo at sætte gang i forbruget og sætte gang i hjulene. Det er jo netop at holde hånden under private arbejdspladser og alle de folk, som vi alle sammen kerer os om herinde, og som hr. Jakob Ellemann-Jensen jo selv har sagt: Der er 70.000 ekstra, der bliver ramt. Er det så ikke bare at bekende kulør i dag og sige, at det rent faktisk er et rigtig, rigtig godt forslag, fordi det sætter gang i økonomien og forbruget og er med til at sikre beskæftigelsen?

Kl. 11:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo.

Kl. 11:23

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jo, hvis virkeligheden forholdt sig sådan, ville det være alle tiders forslag, men det gør virkeligheden jo ikke, altså hvis vi skal måle det på, hvad jobeffekten er af de her forslag. Det ene forslag er det, som hr. Thomas Jensen kalder tåbeligt – det er det, jeg har foreslået – og det vil skaffe ca. 16.000 jobs. Det andet forslag, som hr. Thomas Jensen er varm tilhænger af, vil skaffe ca. 400 jobs. Stykprisen, hvis man regner det hele ud, er for mit forslag, og det er et højt tal, 3,3 mio. kr. pr. job – og hold da op, det er mange penge. Det er dog ikke lige så mange penge, som det er for det ifølge spørgeren ikketåbelige forslag, hvor det er 4,5 mio. kr. pr. stærkt midlertidigt job. Så hvis vi skal måle det på den vægt, tror jeg ikke det er mit forslag, der er helt dumt.

Kl. 11:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Thomas Jensen.

Kl. 11:24

Thomas Jensen (S):

Det, der er blevet vedtaget, er trods alt noget, der er med til at skabe jobs, og der var ikke flertal for at gå den momsvej, som Venstre gerne ville. Der er også det ved det, at et momssystem, som vi har i Danmark, er simpelt, og det er enkelt. Enten er satsen nul, eller også er den 25 pct. Det er noget, som mange lande rundtomkring i verden rent faktisk misunder os, fordi det er let at administrere, både for staten og for virksomhederne. Så det er nok også et spor, vi skal holde fast i, for ikke at gøre tingene sværere for virksomhederne.

Afsluttende vil jeg bare nu her, hvor vi har haft mulighed for at forhandle og heldigvis fået nogle brede aftaler omkring det økonomiske, have en garanti for, at det her momsforslag ikke kommer op af posen igen, selv om det for tiden er i mølposen.

Kl. 11:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:25

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Bare lige for at spole lidt tilbage i hr. Thomas Jensens spørgsmål: Der er jo ikke nogen, der har foreslået differentierede momssatser. Vi har foreslået at halvere momsen i en periode. Det er rigtigt, at i de andre lande har de differentieret moms. Og jeg er med på, at skattevæsenet er udfordret i dag, men det med, at man skulle være 12 måneder om at omstille sig til noget, der er 12,5 pct. i stedet for

25 pct., forekommer mig bare lidt besynderligt, al den stund at man i Tyskland, som har differentieret moms, godt kan finde ud af at lave sådan en omstilling i løbet af et par uger.

Til det med mølposen: Når jeg lavede referencen til den tidligere fregat, »Peder Skram«, som i dag er museumsskib, var det for at sige, at det ligger der, og det kommer vi nok ikke til at bruge, men det ligger der, hvis nu det skulle være. Vi holder det ikke ved lige, det er ikke noget, vi bruger kræfter på, og det er ikke en del af vores beredskab, men det er der, hvis nu vi skal sætte det i stand. Sådan skal det også være med momsforslaget, at hvis dansk økonomi udvikler sig i en retning, hvor det bliver nødvendigt at genoverveje det, så skal vi da genoverveje det. Jeg skal da ikke stå her og love for tid og evighed, at vi aldrig kommer til at halvere momsen.

Kl. 11:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti, som bliver den sidste spørger. Værsgo.

Kl. 11:26

Karina Adsbøl (DF):

I Dansk Folkeparti prioriterer vi ældreområdet rigtig meget, og hver gang vi går ind til forhandlingsbordet, har vi ældreområdet med, fordi de ældre har været med til at bygge vores samfund op, og vi skylder dem al mulig tak for det.

Den 1. maj indgik vi en aftale på ældreområdet. Netop de ældre har måttet holde hårdt for under coronakrisen, og der er ingen tvivl om, at vi kunne have gjort rigtig meget mere for de ældre og også for de pårørende under coronakrisen, som vi har været ude i. Derfor undrer det mig, at Venstre ikke ville være med til at indgå i den her aftale og står uden for den. De kunne netop også have været med til sammen med Dansk Folkeparti at følge op på den ældreminister, som har været fuldstændig usynlig. Vi har haft en sundhedsminister, men vores ældreminister har været fuldstændig usynlig, og der kunne vi godt have brugt Venstre. Så måske vil Venstres formand fortælle lidt om, hvad Venstre vil gøre på ældreområdet?

Kl. 11:27

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:27

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Først og fremmest er jeg jo fuldstændig enig med fru Karina Adsbøl i, at de ældre er nogle af dem, som har været voldsomt hårdt ramt. Det nævnte statsministeren også i sin tale før. Det her med, at vi alle sammen har kunnet se, at mennesker ikke bare har følt sig, men også været isoleret på plejehjem rundtomkring, og at den fysiske afstand, vi har skullet holde til hinanden, særlig til de ældre, har ramt meget, meget hårdt. Det har den i alle familier. Det har den på alle plejehjem rundtomkring. Derfor er det også et område, som vi skal prioritere.

Når Venstre ikke var med i den aftale, skyldes det egentlig, at vi gerne havde set flere ressourcer sparket ind i den. Vi mente, at aftalen ikke var ambitiøs nok. Skal det være grund til at gå fra den? Det er altid en konkret vurdering. Jeg synes, det er godt, at der blev lavet en aftale på ældreområdet. Vi havde gerne set, at den var endnu mere ambitiøs, og det ved jeg at Dansk Folkeparti også gerne havde set.

Kl. 11:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 11:28

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. I Dansk Folkeparti ville vi også rigtig gerne meget mere, men det var, hvad vi kunne komme i mål med.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad Venstres formand mener fremadrettet. For nu er det jo sådan på hele socialområdet, både på ældre- og handicapområdet, at vi har fremsat en række gode forslag. Når man bliver fejlbehandlet i det sociale system, skal man også kunne blive kompenseret for det. Det gælder også, når man ikke har fået det hjælpemiddel, man var berettiget til, eller man ikke har fået den hjælp, man var berettiget til. Men også der har Venstre stemt imod vores forslag i Folketingssalen, som netop kunne forbedre socialområdet, som netop kunne forbedre ældreområdet. Så hvad er baggrunden for det?

Kl. 11:29

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:29

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg må tilstå, at lige på de konkrete forslag er jeg altså ikke helt spids på, hvad baggrunden var. Af og til har vi jo det med at forlange en finansiering, f.eks. når man skal lægge EU's budget og sådan noget, og jeg er ikke klar over, om det er det, at der har været noget i forhold til finansieringen, der har været den bagvedliggende grund. Jeg lover at undersøge det. Jeg lover at følge op på det, men jeg har simpelt hen ikke svaret på rede hånd. Det beklager jeg.

Kl. 11:29

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det til ordføreren. Vi går videre til den næste, og det er hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:29

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, formand, og tak til statsministeren for talen. Hun er her garanteret et eller andet sted. Men i hvert fald tak for talen. Der var jo mange ting i sådan en statsministertale ved en afslutningsdebat, som jeg tror de fleste der hører den kan være enige i. Vi er i hvert fald i Dansk Folkeparti glade for, at det ser ud til, at vi i Danmark i forhold til en lang række andre lande er kommet bedre igennem coronakrisen – specielt når det handler om dødsfald. Det er klart, at det ultimativt vigtige her er, at vi skåner de ældre og de udsatte, som har været særligt i klemme i forbindelse med coronakrisen. Derfor skal det også være sagt her ved indledningen, at vi er glade for mange af de initiativer, der er taget, og vi synes, det er godt, at vi håndterede de her ting hurtigt tilbage i marts måned, da der var brug for hurtig handling.

Men vi må så også sige, at forløbet efterfølgende har givet os den tanke, at vi måske i Folketinget handlede lige lovlig hurtigt i forhold til de beføjelser, vi gav regeringen, for vi synes ikke, at regeringen i en række situationer har håndteret dem med den respekt over for Folketinget og den inddragelse af partierne, som de var baseret på. Derfor er det også klogt, at statsministeren i dag i sin tale erkender fejl, erkender, at regeringen har begået fejl, og det er jo altså fejl i nutidsterminologi, for det er ikke lang tid siden, de er begået.

Jeg synes, det er godt, at det med det samme nævnes, at der er begået fejl, specielt i forhold til vores ældre. Hvis et ægtepar, der har haft 57 års ægteskab, ikke kan se hinanden, er det hjerteskærende. Hvis demente frygter, at deres pårørende har forladt dem, og de virkelig føler sig svigtet, er det hjerteskærende. Det er noget af det allerværste, man kan komme ud for. Jeg synes også, at det virkelig

har været hjerteskærende, når der har været begravelser, bisættelser og man har haft antalsbegrænsning på, hvor mange der måtte komme, så folk, der har følt sig virkelig tæt på den afdøde, ikke har kunnet komme med til begravelsen.

Men det har jo været håndteret, og det har også været håndteret på en måde, hvor man ikke har lyttet til de advarsler, der har været givet undervejs, for der er partier her i salen, som undervejs har argumenteret for, at vi burde have skaffet bedre vilkår for vores ældre medborgere, vores demente medborgere, for de mennesker, der skulle til en begravelse. Og der er mange, der i hvert fald har stillet os det spørgsmål, for når man så ser en muslimsk begravelse, Yahya Hassan, er der hundredvis af folk, der er samlet, og går tætpakket ved den begravelse, samtidig med at man siger, at der maksimalt må komme f.eks. 25 til en kristen begravelse. Hvordan er det nået så vidt i et gammelt kristent land, at vi i virkeligheden har den situation?

Vi synes, at ældreområdet har været stedmoderligt behandlet, og vi synes, at ældreområdet har lidt under, at man ikke har viet det tilstrækkelig opmærksomhed. Det har lidt været, som om man tænkte: Vi låser døren ind til plejehjemmet eller ældreboligen, og så låser vi op, når coronaen er overstået, og så håber vi, at de gamle har det godt. Sådan kan man ikke slippe af sted med det. Og det toppede for en uge siden, da man lavede den her aftale, hvor man sidestiller landets pensionister med flygtninge, der er kommet her til landet for ganske få år siden. Da man lavede den her aftale om 1.000 kr., som alle skal have skattefrit til efteråret, ender det med, at en folkepensionist, der har kæmpet hele sit liv med at være med til at bygge det her velfærdssamfund op, kan få det samme som en asylant, der er kommet til landet og er på hjemsendelsesydelse. Det synes vi simpelt hen ikke er rimeligt, vi synes, det er en hån imod pensionisterne.

Derfor er det også godt, at vi nu begynder at få en mere normal politisk diskussion, hvor vi kan dele os efter anskuelser, for så kan danskerne også se, at der på mange områder faktisk er en forskel på, hvor vi står, for den her coronanedlukning har jo også gjaldt meget af det politiske. At statsministeren stillede sig op på pressemøde efter pressemøde i live-tv til danskerne, er afløst af, at der kommer en mere almindelig politisk debat, hvor vi også kan vise danskerne, at der faktisk er de her forskelligheder.

Det er der jo også rent principielt i forhold til feriepengene. Regeringen synes, at 2 ugers feriepenge kunne danskerne overlades, for det var ikke tilrådeligt at gå længere – tilliden til danskerne var ikke til, at det var tilrådeligt at gå længere. Den aftale, der blev lavet for en uge siden, og det punkt støtter vi selvfølgelig; det blev så 3 uger, men hvorfor blev det ikke 5 uger? Hvorfor egentlig ikke sige, at når man indefryser danskernes penge i en højkonjunktur, kan de komme ud, når vi er i en lavkonjunktur, og så er det ikke et spørgsmål om 2 eller 3 uger, for så burde det selvfølgelig være samtlige 5 uger.

Kl. 11:3

Der, hvor vi skal dele os efter anskuelser, er jo bl.a. i forhold til udlændingepolitikken. Regeringen kom til for et års tid siden på et billede, danskerne vel havde om, at regeringen ville stå for den samme udlændingepolitik, som vi andre stod for før valget. Er det rigtigt? Nej, ydelserne sættes op. Jeg ved godt, man umiddelbart kalder det midlertidigt. Der er nedsat en kommission, der så skal finde ud af, hvad den mere langsigtede virkning skal være af, at ydelserne sættes op.

Hjemsendelsespolitikken bliver undergravet. Jeg har tidligere været inde på her i formiddag, at de syrere, for hvem Flygtningenævnet faktisk nu finder det tilrådeligt at vende tilbage til Syrien, jo ikke kommer tilbage. For politikken er, at de skal have lov til at blive, så længe præsident Assad er ved magten i Syrien. Det kan jo have lange udsigter, at vi så kan sende folk tilbage til Syrien.

I finanslovsaftalen for i år kom det ind, jeg tror på radikal foranledning, at hvis man havde arbejde her, så skulle man – selv om man som flygtning egentlig skulle sendes hjem, fordi man var her midlertidigt – have lov til at blive her alligevel, sammen med familien. Så det skrider. Bønnekaldene, som vi ikke kunne få gjort klart ulovlige, og som kan finde sted. Den snigende islamisering, der finder sted i det danske samfund. Det sker. Det duer ikke.

Jeg synes jo ellers – i forhold til at statsministeren var inde på, hvad der var læren af håndtering af corona – at det er fællesskabet, det er samfundssindet, der bærer os igennem. Men fællesskab og samfundssind har man jo typisk, hvis man føler, man står stærkt sammen, fordi man jo også til en vis grad ligner hinanden. Og det er klart, at når man har en indvandring over tid, som lige så stille og roligt splitter det danske samfund, så er det, at den sammenhængskraft og den fællesskabsfølelse, der skal være, er udfordret.

Vi kan bare se til Sverige, hvordan det er derovre. Hvis ikke vi trods alt havde fået gjort noget de seneste mange år, ja, så havde vi stået i en situation ligesom Sverige, der i endnu højere grad end Danmark – selv om vi har problemer nok – lider under parallelsamfund, kriminalitet osv. Og vi ved det jo godt, hvis ikke vi holder stand: Mange af de folk, som så kommer til at være i vores samfund, er folk, der er imod ligestilling af kønnene, det er folk, der er imod homoseksuelle, det er folk, der er imod jøder og trækker konflikter fra Mellemøsten ind i det danske samfund.

Vi ved, at med den befolkningsudvikling, der er i Afrika og Mellemøsten, er det her ikke er noget, der lige går væk: en fordobling af befolkningstallet i Afrika frem mod 2050. Vi ved, at presset på Europas grænser kun vil blive forøget i årene, der kommer. Derfor er det så afgørende, at vi holder fast. Derfor er det så afgørende, at vi holder en totalt fast kurs. Derfor er det vigtigt, vi ikke alene overlader det til EU at finde ud af, om der er eksterne grænser, der bliver holdt betrygget i forhold til den her indvandring. Vi så lige før corona, at det her var et meget, meget heftigt emne i forhold til grænsen mellem Tyrkiet og Grækenland. Det kommer lynhurtigt tilbage.

Endelig vil jeg nævne omkring EU, at EU jo har brugt krisen. Jeg tror, statsministeren var inde på det: Enhver krise bliver jo brugt af EU til at forme EU, tror jeg der blev sagt; ja, eller til at tage mere magt fra nationalstaterne og placere den i Bruxelles. Og således er muligheden ikke gået EU forbi: Her bruger man også coronakrisen til at forsøge at få EU placeret endnu mere centralt i stedet for nationalstaterne.

I forhold til forslaget om – altså det forøgede budget – en genopretningsfond, som det så fint hedder, på 5.600 mia. kr., skal vi som danskere hæfte for en kæmpestor gæld, som jo så for størstedelens vedkommende skal gives til Sydeuropa: Vi skal så overføre penge til lande, der ikke har styr på deres økonomi, til lande, der beskatter deres folk mindre, end vi gør, til lande, hvor man ikke beder folk om at arbejde så længe i arbejdslivet, som vi beder om i Danmark.

Jeg synes, at der er mange store spørgsmål, man kan stille. Der er mange vigtige diskussioner at tage, også omkring EU's ageren. Og jeg glæder mig over, at vi nu har en mere normal politisk situation, hvor vi rent faktisk får de her uenigheder frem, så danskerne kan se, at vi, da krisen umiddelbart ramte tilbage i marts, viste, at det her Folketing kan trække på samme hammel, vi kan arbejde sammen, vi kan hurtigt finde løsninger.

Men selvfølgelig kommer der også en dag efter, hvor vi viser, at vi deler os efter anskuelser, som det blev sagt engang så flot, og at der er en grund til, at danskerne støtter den ene frem for den anden. Jeg ser frem til en rigtig god debat.

Kl. 11:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Det var lige på tiden. Hr. Rasmus Stoklund, Socialdemokratiet, værsgo. Kl. 11:40

Rasmus Stoklund (S):

Tak for talen. Jeg vil gerne starte med at kvittere for anerkendelsen af, at vi trods en svær situation foreløbig er nået bedre igennem krisen end mange af de andre lande, vi normalt kan sammenligne os med. Det har været en svær tid, og det er trods alt positivt at anerkende det. Så vil jeg gerne spørge til velfærden. Dansk Folkeparti har jo tidligere talt for, at når man ser på velfærden, skal den følge den demografiske udvikling, altså økonomien, der følger med, skal følge den demografiske udvikling. Det har regeringen som bekendt leveret på både ved sidste års finanslovsforhandlinger og med de kommuneaftaler, der nu er lavet. Er det noget, som hr. Kristian Thulesen Dahl er mere tryg ved med den nuværende regering end med den tidligere regering?

Kl. 11:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:41

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, jeg er grundlæggende mest tryg ved, at Dansk Folkeparti er i en position, hvor vi har indflydelse på tingene. Til spørgsmålet omkring den demografiske udvikling, som det jo så teknisk hedder, altså, det her med, at pengene følger med, når der bliver flere f.eks. af ældre: Ja, det er vi stærke tilhængere af. Det mener vi der skal være plads til i økonomien. Den offentlige økonomi skal tilrettelægges, så den kan følge med, når der kommer flere f.eks. ældre i vores samfund, som har brug for hjælp. Og det vil vi også agere efter her i salen, også når vi behandler de her forskellige emner og diskuterer dem. Det er vores linje.

Kl. 11:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Rasmus Stoklund.

Kl. 11:41

Rasmus Stoklund (S):

Tak. Det lyder jo rigtig positivt. På den baggrund kan man så håbe, at der fortsat er grundlag for et godt samarbejde med Dansk Folkeparti om at sikre økonomien og altså dække de stigende velfærdsbehov, der vil komme, når demografien udvikler sig, og at det bl.a. kunne blive i forbindelse med arbejdet med en ny velfærdslov. Det håber jeg da holder stik. Det vil jeg sådan set bare kvittere for og glæde mig over. I øvrigt vil jeg gerne slutte af med at spørge: Hvem er statsministerkandidat for Dansk Folkeparti?

Kl. 11:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:42

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Et stort og et lille spørgsmål. Vi har jo ikke nogen statsministerkandidat for nuværende. Det tager vi stilling til, når vi nærmer os et valg. Hvis statsministeren i dag går op og siger, at hun vil udskrive valg, så skal vi nok tage stilling til det.

I forhold til velfærdsdiskussionen vil jeg bare sige, at det er Dansk Folkeparti magtpåliggende, at de ældre har det ordentligt og de har værdige vilkår. F.eks. i forhold til klippekortordningen, som jo spares væk i en række kommuner, synes vi, at det er virkelig skidt. Vi vil gerne sikre, at nogle af de penge, som man så også kommer til at diskutere i forbindelse med en velfærdslov og et initiativ omkring velfærd, så i virkeligheden også går til f.eks. de ældre. Hvis vi sender penge ud i kommunerne, der skal gavne de ældre, hvordan

sikrer vi så også, at de ældre rent faktisk får en øget velfærd ud af det? Det er vigtigt for os.

K1. 11:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre.

Kl. 11:43

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det er jo altså nærliggende at følge op på det seneste spørgsmål, men det vil jeg alligevel modstå fristelsen til.

Jeg vil i stedet for spørge, om hr. Kristian Thulesen Dahl – ligesom jeg – egentlig er overrasket over, at statsministeren, som jo hævder at føre en stram udlændingepolitik, ikke vil gribe ind over for bønnekald.

Kl. 11:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:43

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg ved ikke, hvor overrasket jeg var, men jeg var ked af det, og jeg var ærgerlig over det, for jeg synes jo, at det er en del af det at sørge for, at vi får stoppet den snigende islamisering, der finder sted i vores land. Og det er klart, at hvis man skal leve i områder, hvor der er bønnekald, så er det jo fremmedartet i forhold til det danske samfund; vi er et gammelt kristent land.

Altså, vi ønsker jo i Dansk Folkeparti, at der er færre moskeer; vi ønsker, at der er færre minareter; vi ønsker ikke, at der skal være kald fra de minareter. Det har vi gjort klart hele vejen igennem, når vi har diskuteret de her ting. Og det ønsker vi også at Folketinget skal sætte igennem. Vi er glade for, når der f.eks. i Holbæk er et byrådsflertal, som siger nej til en stormoské. Og jeg vil opfordre til, at man også får det diskuteret, så man sikrer, at vi kan sætte os igennem alle steder i forhold til den her linje.

Kl. 11:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 11:44

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Ja, opfattelsen af det sidste deler jeg. Vi har sådan uddelegeret demokratiet i Venstre; det er den måde, vi gør det på. Vi er nemlig et liberalt parti, så der kan man selv bestemme rundtomkring.

Så det vil sige, at Dansk Folkeparti altså bakker op om det beslutningsforslag, som bliver fremsat nu her efter sommeren, og som netop handler om at forhindre disse elektronisk forstærkede bønnekald?

Kl. 11:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:44

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, vi både støtter og er med, altså hele vejen. Det kan jeg love hr. Jakob Ellemann-Jensen. Og hvis der er initiativer af den her kaliber, hvor vi ikke direkte er medforslagsstillere, så er der tale om en ren teknikalitet, for vi er at finde der hele vejen igennem.

Kl. 11:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre.

Kl. 11:45

Morten Østergaard (RV):

Det er jo store sager, der kører her, må man forstå. Nu har man da virkelig fundet et af de problemer, der truer samfundet. Vi står med en arbejdsløshed, der er steget – i titusindvis af mennesker er arbejdsløse – vi står med en verdensøkonomi, der er på vej ned, og skal finde ud af, hvad vi gør for at holde hånden under arbejdspladserne, vi står med en klimakrise, hvor vores partier, alle tre, har lavet en stor aftale i går, men jeg kan forstå, at det, der ligesom kan forene her, så er diskussionen om, var det elektronisk forstærkede bønnekald?

Jeg vil egentlig bare, fordi jeg nu har besluttet mig for at stille nemme spørgsmål i første runde, spørge: Er det her ikke i virkeligheden en illustration af, at det, Dansk Folkeparti savner allermest fra tiden før sidste valg, er, at dengang kunne man diskutere sådan noget symbolpolitik hele dagen lang, og nu bruger alle vi andre tiden på at diskutere CO2-reduktioner og klimaforandringer, og hr. Kristian Thulesen Dahl savner også på det område bare de gode gamle dage?

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:46

Kl. 11:46

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, der var meget godt ved de gode gamle dage. Det er jo rigtigt nok. Men jeg mener, at hr. Morten Østergaard tager fuldstændig fejl af proportionerne her. For en af de ting, der jo virkelig er truende for, man kan sige den vestlige civilisation eller for Europa eller for Danmark, selvfølgelig, er, hvis der kommer en befolkningsvandring i fremtiden, som gør, at det, vi så i 2015, kun bliver en lille parentes i forhold til det, vi vil komme til at opleve. Der er jo altså nogle fremskrivninger af, hvor mange mennesker, der ønsker en anden linje, der så vil være i Danmark – altså folk fra muslimske lande, som ønsker en anden retning i Danmark. Hvis man ser tilbage og tænker, at det bliver fremskrevet, er det jo nogle kolossale udfordringer.

Så kan det godt være, at man vil prøve at negligere en diskussion om bønnekald, men det er jo et eksempel på, hvordan tingene skrider i vores samfund. Men hvis ikke man tager det alvorligt og kan rumme den diskussion, samtidig med at vi diskuterer klima og arbejdsløshed – hvad jeg i øvrigt er enig i er meget vigtige emner - skrider det. Selvfølgelig skal man da kunne håndtere den diskussion. Og det er klart, at hvis hr. Morten Østergaard putter den type diskussioner om befolkningsvandringer i fremtiden, og hvad det kan afstedkomme i vores samfund, hen i feltet af symbolpolitik, så forstår jeg bedre, hvorfor hr. Morten Østergaard render rundt i de vildfarelser, han gør.

Kl. 11:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 11:47

Morten Østergaard (RV):

Nu er det så mig, der kommer til at savne de gode gamle dage, altså den gode gamle hr. Kristian Thulesen Dahl, for det er jo en lang diskussion, man har haft – også med sig selv internt i Dansk Folkeparti – nemlig hvor langt man skulle gå i det der, der blev sagt, med færre moskeer og færre minareter og, som jeg så det i en debat ved reservefolkemødet forleden, så var der vist også noget med færre muslimer. Men dengang i 2014, da den diskussion rasede i Dansk Folkeparti, sagde hr. Kristian Thulesen Dahl:

»Vi vil ikke skelne mellem religioner. Der er religionsfrihed i Danmark, og man må tro på det, man selv vil tro på og være muslim, hvis man er muslim. Vi vil i stedet sigte på, hvordan vi sikrer, at de mennesker, som kommer til Danmark, rent faktisk kan integreres i det danske samfund ...«

Kan vi ikke få den gamle hr. Kristian Thulesen Dahl tilbage?

Kl. 11:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:48

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men hr. Morten Østergaard, det er da fuldstændig korrekt, at der er religionsfrihed i Danmark. Går Dansk Folkeparti ind for religionsfrihed i Danmark? Ja, selvfølgelig gør vi da det. Går vi ind for, at de mennesker, der opholder sig i Danmark, kan tro på det, de vil? Ja. Men er det det samme som at negligere, at der er problemer i forhold til et stigende antal muslimer i Danmark? Nej. Det kan vi da se alle mulige steder. Vi kan da se det der, hvor parallelsamfund skyder op. Vi kan se det der, hvor udfordringerne er størst. Vi kan se det, hvor der har været krav om ændrede madvaner, vi kan se det, hvor der er krav til svømmeundervisningen, og vi kan se det med bønnekald, som vi så diskuterer her senest.

Er der noget som helst uforeneligt ved at gå ind for religionsfrihed i et land og så være opmærksom på de udfordringer, som en stigende indvandring fra bestemte områder i verden giver os? Nej, det kan man da sagtens. Så vi ønsker et Danmark, hvor der ikke kommer en stigende islamisering. Det er da helt logisk. Det har vi i øvrigt gjort i 25 år.

Kl. 11:49

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkepar-

Kl. 11:49

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Og tak for en fin tale. Jeg deler ønsket om, at vi skal tage os ordentligt af vores ældre og vores svage i samfundet, og jo flere ældre vi får, jo flere ressourcer får vi jo også brug for – det er almindelig kendt.

Derfor er det også et paradoks, at private virksomheder kan tjene styrtende med penge på velfærdsopgaver, og at psykisk syge og omsorgssvigtede børn og unge kan blive så guldrandet en forretning, at private kapitalfonde nu har interesse i området og dermed sender massevis af danske velfærdskroner i skattely. Det er da et kæmpestort paradoks. Det er ikke ulovligt, men det er ikke ordentligt. Det er ikke ordentligt, når det er sådan, at virksomhederne betaler megastore huslejer til ejendomsfirmaer, som virksomhederne i øvrigt selv ejer, eller køber dyre vikarer fra deres egne vikarbureauer og på den måde tjener rigtig mange penge på det.

Jeg vil gerne spørge Dansk Folkeparti, om de vil være med til en gang for alle at lukke det hul i loven, som gør det muligt for udenlandske kapitalfonde at sende velfærdskroner ud af landet i skattely.

Kl. 11:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:50

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, vores udgangspunkt er, at de penge, vi beder skatteyderne betale til vores fælleskasse, og som skal gå til velfærd, skal bruges med virkelig stor omtanke, og de skal, så meget det overhovedet kan lade sig gøre, jo sikre velfærd her i Danmark til danskere. Derfor

er det jo klart, at det altid er et problem, hvis vi kan se, at penge, som skulle være brugt til velfærd, i virkeligheden vandrer fra de offentlige kasser og går til noget helt andet, til nogle bagmænd, kapitalfonde osv. Selvfølgelig kan det være et problem.

Vi indgår rigtig gerne i en diskussion og et samarbejde om, hvordan man kan håndtere det, det er klart. Og så må vi jo se på, hvordan man kan finde nogle praktiske løsninger. Der kan jo være muligheder, men det kan være svært at finde konkrete løsninger, men ambitionen om at prøve det deler vi – det vil vi da gerne være med til. Selvfølgelig.

Kl. 11:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 11:51

Kirsten Normann Andersen (SF):

Vi kender det jo også fra skoleområderne og fra de selvejende institutioner – det er også private virksomheder, som varetager velfærdsopgaver, men som jo ikke bruger profitten til at trække ud af virksomhederne, men geninvesterer den i bedre undervisning og bedre ældrepleje.

Vil Dansk Folkeparti være med til at sikre, at velfærdsopgaver skal være nonprofit, og at det ikke skal være et område, hvor man kan trække massevis af danske skattekroner ud til sig selv eller til kapitalfonde i skattely?

Kl. 11:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:52

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, altså, vi vil gerne være med til at kigge på, hvordan man kan finde løsninger. Jeg kan ikke her i dag stå og sige, præcis hvordan man skærer kagen, men jeg kan sige, at vores ambition er, at de penge, danskerne bliver bedt om at betale i skat – og vi har ret høje skatter i Danmark i forhold til mange andre lande – så vidt det overhovedet kan lade sig gøre skal bruges på ordentlig dansk velfærd. Selvfølgelig.

Og jeg er fuldstændig enig med spørgeren i, at der en masse private virksomheder, som leverer en ganske flot hjælp til det danske velfærdssamfund, bl.a. som nævnt på skoleområdet, hvor det finder sted. På ældreområdet har vi haft problemer, når kommuner har brugt private løsninger og har måttet trække tingene hjem, og man så har skullet lave feberredninger i forhold til de ældre, der så har været i knibe. Så den her grænseflade mellem det offentlige og det private giver problemer, og det vil vi meget gerne være med til at se på hvordan vi kan finde løsninger på.

Kl. 11:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Vi er ved at nærme os frokostpausen kl. 12.00, så vi ser lige, hvor mange vi kan nå. Men vi kan i hvert fald nå fru Mai Villadsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:52

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Kristian Thulesen Dahl om Dansk Folkepartis holdning til klimaet. For den 3. april kunne man jo pludselig læse i Jyllands-Posten en artikel om, at Dansk Folkeparti nu vil skrue ned for klimaambitionerne; man vil gå fra 70 pct. til 60 pct. Jeg må bare sige, at jeg synes, det er uendelig trist, at der er partier her i Folketinget, som bruger coronakrisen som undskyldning for at skrue ned for de grønne ambitioner. Jeg mener,

det ansvarlige ville være at gøre det stik modsatte, altså faktisk at sikre, at vi skaber nogle grønne jobs i Danmark.

Så mit spørgsmål i dag er: Hvad er Dansk Folkepartis holdning nu egentlig til klimaet? Er klimaengagementet i Dansk Folkeparti forsvundet, måske næsten lige så pludseligt, som det opstod?

Kl. 11:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:53

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo lidt et forunderligt spørgsmål, efter vi lige har lavet en aftale om klimapolitikken. Det gør vi jo, fordi vi er med på den omstilling, vi er i gang med, men vi synes bare også, at man åbent skal tale om, at det ikke er en nem vej. Det er en omkostningsfuld vej. Statsministeren var også inde på i sin tale, at man ikke kender vejen til de 70 pct.

Det gør vel ikke noget, at man siger, at hvis samfundsøkonomien skrumper 4 pct. i år, regner man med – man regner med, at vi har et produktions- og velfærdstab på 300 mia. kr. på grund af corona – så påvirker det os da. Det påvirker os da, i forhold til hvad man så kan gøre, og hvor hurtigt tingene kan skride frem. Og det synes jeg da, at man skal kunne tale åbent om. Betyder det så, at man præcis kan lande på 70 pct. i 2030? Hvad så, hvis man kan lande på 68 pct. og de sidste 2 pct. skal findes ved at lukke arbejdspladser og flytte Aalborg Portland til Østeuropa eller et eller andet? Altså, det er bare for at få den realisme ind i debatten, at vi i virkeligheden stiller de her spørgsmål, som vi tillader os at gøre. Men det har jo ikke noget at gøre med, at vi i de aftaler, der bliver lavet, ikke spiller med, i forhold til hvordan vi kan bevæge Danmark i en mere grøn retning.

Kl. 11:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo, fru Mai Villadsen.

Kl. 11:55

Mai Villadsen (EL):

Tak for det. Jeg synes jo, at hr. Kristian Thulesen Dahl lidt stiller nogle falske modsætninger op. For man kan sagtens lave en ambitiøs grøn omstilling, samtidig med at den er socialt retfærdig og skaber en masse grønne jobs. Det kan man også midt i en coronakrise. Det beviste vi med aftalen i går, som jo leverer en hel masse jobs, særlig til folk, der skal producere vindmøller. Men der kommer jo også et tidspunkt, hvor det bliver svært, og hvor det kommer til at gøre ondt på nogen, nemlig dem, der forurener mest. Er Dansk Folkeparti med på at lave en CO₂-afgift, så dem, der forurener mest, også kommer til at betale for det?

Kl. 11:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 11:55

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, altså, vi har jo lavet en aftale, hvorefter regeringen skal komme med et oplæg til det og vi skal kigge på, om det kan lade sig gøre. Men det, der er vigtigt at understrege, er, at der jo er sat nogle forudsætninger op, for at den øvelse kan finde sted. Og det er jo bl.a. i forhold til arbejdspladser, så vi ikke bare eksporterer arbejdspladser ud af landet. Det er også, at der skal være en ordentlig social balance, så man ikke efterlader regningen hos de fattigste danskere.

Det vil sige, at vi bare forsøger at gøre alle opmærksom på, at der er nogle ting, vi lægger ind som forudsætninger, og som gør, at øvelsen ikke er så nem endda. Det er jo nemt at løse den her 70procentsmålsætning, hvis man flytter virksomheder fra Danmark til andre lande. For så løser man den jo i en dansk kontekst. Problemet er, at man så ikke har gjort noget godt for verdens klima, for så har man jo bare flyttet problemet til et andet sted, hvor det måske så bliver værre.

Så vi skal jo gøre det her klogt – jeg tror, det er statsministerens yndlingsudtryk. Det vil jeg gerne melde mig ind på; vi skal gøre det klogt. Det handler altså også om at bevare danske arbejdspladser; det handler om at gøre det på en socialt afbalanceret måde. Og derfor er det ikke bare sådan lige et knips med fingrene, og så er det gjort. Det er faktisk ret besværligt, og det tillader vi os at tale højt om.

Kl. 11:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så bliver der ringet af til frokostpause. Den første efter pausen er hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Tak. Mødet er udsat. (Kl. 11:57).

Kl. 13:00

Forhandling

Den fg. formand (Annette Lind):

Klokken er 13.00, og vi genoptager forespørgslen.

Jeg skal bede hr. Kristian Thulesen Dahl om at komme på talerstolen. Der er stadig væk spørgsmål til hr. Kristian Thulesen Dahl, og den første, der har ordet, er hr. Søren Pape Poulsen fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:00

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Og tak for en god tale fra hr. Kristian Thulesen Dahl. Jeg var sådan set enig i næsten det hele. Men jeg vil jo gerne fortsætte min måske ikke så opfindsomme række af spørgsmål, jeg har her. For jeg så jo, at Dansk Folkepartis finansordfører, hr. René Christensen, faktisk som en af de første, tror jeg, var ude at sige, at det jo i hvert fald ikke var det, der var tanken med, at danskerne skal have deres feriepenge tilbage, altså at de danskere, der i dag er helt almindelige skatteydere, skulle gøres til topskatteydere i 2020, blot fordi de fik deres egne penge udbetalt, med risiko for, at de blev stående.

Så jeg vil høre hr. Kristian Thulesen Dahl, om Dansk Folkeparti også vil være med på, at vi finder en løsning. Kan vi tælle til 90, må vi jo bede finansministeren om at finde en løsning med os i fællesskab. Jeg har et forslag, men modellen er ikke vigtig for os. Vi er sådan set åbne over for, hvordan man nu kan skrue det sammen. Jeg vil blot høre, om Dansk Folkeparti er med på at se på, om vi kan løse den her udfordring for de 100.000 mennesker, der er kommet i den her situation.

Kl. 13:01

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Kristian Thulesen Dahl, værsgo.

Kl. 13:01

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil jo også lige kvittere tilbage for en vis konsistens i hr. Søren Pape Poulsens spørgsmål her i løbet af dagen. Det er godt fokuseret.

Vi har i Dansk Folkeparti den holdning, at det lige så godt kunne have været samtlige 5 ugers feriepenge, man gav danskerne ret til at få. De var indefrosset på et tidspunkt, hvor vi havde højkonjunktur; man syntes, det var for mange penge at få sendt rundt i samfundet. Nu er vi i en anden situation, og der ved jeg jo også, at vi har delt det samme ønske. Og vi ønsker også, at det bliver gjort på en måde, hvor det ikke i sig selv afgør, om man så pludselig bliver

topskatteyder. Så vi er også helt med på at finde en model, så dem, der ønsker at få de feriepenge ud i 2020, får dem ud uden at skulle betale topskat af dem. Og jeg tror faktisk, uden at jeg kan huske det i detaljer, at vi lavede noget lignende, da vi i sin tid udbetalte SP-midler, den særlige pensionsopsparing; der mener jeg faktisk også, at vi fandt en løsning for en ensartet beskatning, og så kunne danskerne på det grundlag vurdere, om de vil have pengene ud eller ei.

Kl. 13:02

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Hr. Søren Pape Poulsen, værsgo.

Kl. 13:02

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Det er jeg utrolig glad for at høre, og jeg er helt med på sammen at finde nogle muligheder. At gøre det som med SP-pengene er jo en idé; som jeg også husker det, var der tale om en ensartet beskatning, som man holdt lidt uden for den øvrige årsopgørelse.

Men jeg vil sådan set ikke trække den længere end bare at sige tak for tilsagnet, og så må vi jo finde en model. Det er i hvert fald ikke os, der kommer til at bremse for det på grund af modellen. Men hvis vi kan finde en sammen, hvis der kan skabes 90 mandater, så tror jeg der er rigtig mange mennesker, i hvert fald 100.000 mennesker, der bliver glade for det. Det gælder også en masse, der kommer på arbejde nu og måske får et job, fordi vi rent faktisk får pengene ud at leve, i stedet for at folk bare lader dem stå på deres feriekonto.

Kl. 13:03

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:03

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo. Og i tillæg til det synes jeg faktisk også, at der er nogle andre partier her i salen, der også bør svare på det her principielle om, hvorfor det ikke er alle feriepengene, man opererer med. Altså, hvad er det, der gør, at man i virkeligheden vil holde nogle tilbage? Hvis vi er enige om, at de blev indefrosset, fordi der var højkonjunktur og det ville være risikabelt for samfundsøkonomien at bringe de her midler ud i samfundet, og vi er enige om, at vi er i en stik modsat situation nu – med desværre stigende ledighed, faldende beskæftigelse osv. – hvad er så egentlig det principielle i, at man stadig væk vil have de her midler indefrosset? Det synes jeg jo også at nogle partier i løbet af dagen må svare på.

Kl. 13:03

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste, jeg gerne vil bede om at tage ordet, er fru Pernille Vermund fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 13:03

Pernille Vermund (NB):

Tak for det, og også tak herfra for en god ordførertale. Jeg vil også gerne takke ordføreren for, at DF i løbet af det seneste folketingsår har bakket op, hver gang Nye Borgerlige har forsøgt at aktivere grundlovens § 42. DF's 16 folketingsmedlemmer har været med og har villet være klar til at skrive under, når vi ville give danskerne mulighed for at tage de lempelser af udlændingepolitikken, som er gennemført, til afstemning. Så tusind tak for det. Det fortæller mig, at vores partier godt kan samarbejde om det, som er noget af det allerallervigtigste for Danmark.

Jeg kunne godt tænke mig at stille et mere principielt spørgsmål, som handler om folkeafstemninger og om DF's forhold til folkeafstemninger, både de vejledende og også de bestemmende folkeafstemninger.

Kl. 13:04

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Kristian Thulesen Dahl, værsgo.

Kl. 13:04

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Selv tak, og selvfølgelig skal vi her i Folketinget kunne samarbejde om det, vi kan blive forenet om. Så det er rigtig godt.

I forhold til folkeafstemninger er vi et parti, der grundlæggende er tilhængere af folkeafstemninger. Vi synes, det er en god idé sådan helt principielt, at danskerne bliver spurgt, og at danskerne kan tage ejerskab over både processen og beslutningerne, og derfor synes vi, det er en god idé. Vi har også tidligere haft forslag om folkeafstemninger på borgerinitiativ, så det ikke er Folketinget, der beslutter, hvornår man i givet fald kan få en folkeafstemning, men det er borgerne selv, der kan sige, at man gerne vil have en afstemning, både på landsplan, men også på kommunalt plan. Det skyldes jo, at vi lever i en tid, hvor demokratiet er udfordret, og hvor det med, om folk virkelig engagerer sig i politiske spørgsmål, er udfordret. Det bliver måske meget sporadisk, hvordan folk engagerer sig. Så der tror vi på, at folkeafstemninger er et glimrende tiltag til at fremme det.

Kl. 13:05

Den fg. formand (Annette Lind):

Pernille Vermund.

Kl. 13:05

Pernille Vermund (NB):

Det er jeg rigtig glad for at høre, for det ligger så fint i tråd med Nye Borgerliges politik. Så der er vi jo også enige.

Jeg sendte for et par uger siden en invitation til hr. Kristian Thulesen Dahl i forbindelse med DF's udmelding om, at nu ville man endeligt ud af EU. Min invitation gik på, at vi skulle forsøge at sætte os sammen og skabe en fælles borgerlig unionsmodstand og få koordineret den unionsmodstand, som jeg er ret overbevist om er blandt borgerlige vælgere – ikke kun i Nye Borgerlige og DF, men også blandt andre. Har ordføreren nået at reflektere over det?

Kl. 13:06

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:06

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg så i hvert fald, at der natten til den dag, hvor fru Pernille Vermund optrådte hos Lippert i det her såkaldte folkemøde, der var herinde i midtbyen, var kommet sådan en mail fru Pernille Vermund lige præcis omkring det her, som hun også havde med i sin tale. Derfor tog jeg det egentlig som udtryk for, at det var derfor, at invitationen var sendt. Men det er klart, at hvis det var alvorligt ment, tager vi selvfølgelig som altid gerne en snak om, om der er fælles ting, vi kan arbejde med. Det gør vi bestemt. Jeg tror også, at der lå noget i at pulje nogle penge osv. Det kan vi jo altid diskutere metoden til, men selve det med at få fremmet samarbejdet mellem folk, der arbejder for at få bekæmpet EU, synes jeg er godt.

Kl. 13:07

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Så vil jeg gerne give ordet til hr. Alex Vanopslagh. Værsgo.

/ 7

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Jeg vil egentlig også gerne tale topskat med hr. Kristian Thulesen Dahl. Det har vores respektive partier jo gode erfaringer med. Det glæder mig sådan set at høre, at man gerne vil se på topskattespørgsmålet i forhold til det her med feriepengene – altså det, at det nu forholder sig sådan, at endnu flere sygeplejersker, endnu flere lastbilchauffører, endnu flere metalarbejdere end før kommer til at betale topskat, fordi de får feriepenge udbetalt. Bare for at gøre det sådan helt lavpraktisk pædagogisk: Det kan være, de får omkring 30.000 kr. udbetalt, så deres indkomst stiger til ca. 550.000 kr. om året, og derfor skal de så betale topskat, hvad de ikke skulle før.

Men det er vel ikke kun dem, der får feriepenge nu og så kommer over topskattegrænsen, som det er synd for – i gåseøjne – og som man skal gøre noget ved. Det gælder vel også andre sygeplejersker, metalarbejdere og lignende, som, inden feriepengene blev udbetalt, måske lå lige lidt over grænsen for topskatten. Det er vel ikke sådan, at det, at man overstiger topskattegrænsen ved løn plus feriepenge, er værre, end hvis man overskrider topskattegrænsen alene ved sin løn. Så er det ikke begge dele, man burde kigge på – altså at hæve grænsen permanent?

Kl. 13:08

Kl. 13:07

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 13:08

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, altså, vi er med på at finde en helt konkret model i forhold til en ekstraordinær udbetaling af feriepengene, der finder sted. For de kommer sådan pludselig her og skal sætte gang i tingene. Sådan var det også i sin tid med SP-midlerne, som blev udbetalt, og som jeg også erindrer at vi fandt sådan en løsning på.

Det er fuldstændig rigtigt, at helt generelt har Liberal Alliance og Dansk Folkeparti historisk haft nogle udfordringer med at finde hinanden lige præcis i spørgsmålet om topskattegrænsen. Det er jo, fordi vi står forskellige steder. Vi synes grundlæggende, det er godt, at der er omfordeling, at vi har sådan et Robin Hood-samfund, og at der er nogle, der bliver bedt om at betale en ekstra skilling af det, de tjener over en vis grænse osv. Man kan sige, at topskattegrænsen jo er blevet hævet igennem en længere årrække nu, og vi har ikke et ønske om, at den generelt skal hæves ud over det, den er på nu.

Kl. 13:09

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 13:09

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Jeg prøver netop også at finde fælles fodslag mellem vores to partier. For jeg bliver simpelt hen nødt til at forstå, hvorfor det er sådan, at en, lad os sige sygeplejerske, der med udbetaling af feriepengene tjener 550.000 kr., ikke må betale topskat. Det er simpelt hen urimeligt. Men den sygeplejerske, der inden coronakrisen og inden udbetaling af feriepengene tjente 550.000 kr., skal betale topskat hele året. Det er rimeligt, og det er fair. Men indkomsten er jo egentlig den samme. Hvori ligger forskellen, siden det er så stor en urimelighed, at man skal gøre noget godt for den ene gruppe, men ikke for den anden gruppe, selv om indkomsten er den samme?

Kl. 13:09

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Værsgo, hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:09

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes jo egentlig bare, at Liberal Alliance ligesom hr. Søren Pape Poulsen fra De Konservative skulle tage imod en fremstrakt hånd og glæde sig over, at der her er et ønske fra vores side om at finde en konkret løsning på en konkret udfordring. Det er vi villige til at prøve at finde en løsning på, samtidig med vi så parkerer en generel uenighed, vi i øvrigt måtte have, om topskattepolitik. For det tror jeg at vi har. Så det er egentlig det, det handler om for os. Lad os prøve at finde en konkret løsning. Nu er det jo feriepengene, der er på tale, det er det, der har været omdrejningspunktet i hele den her diskussion. Men konkrete løsninger på konkrete udfordringer er vi gerne med til at prøve at finde. Men det her angreb på Robin Hood-samfundet, altså at vi i det hele taget har omfordeling i vores samfund, bryder vi os ikke om.

Kl. 13:10

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ordføreren. Den næste, jeg gerne vil give ordet, er hr. Anders Kronborg fra Socialdemokratiet.

Kl. 13:10

Anders Kronborg (S):

Tak for det. Jeg vil også gerne, i lighed med de øvrige spørgere, takke formanden for Dansk Folkeparti for hans tale. Et af de emner, vi har koncentreret afslutningsdebatten om i dag, er jo de her 1.000 kr. til pensionisterne. Jeg forstår – her på mit kladdepapir har jeg faktisk skrevet Dansk Folkepartis statsministerkandidat, det skal jeg nok lade være med at sige – at Venstres formand har været meget, meget tordnende imod de her 1.000 kr. til pensionisterne. Det er forholdsvis nyt for mig, og nu ved jeg, at hr. Kristian Thulesen Dahl jo sidder meget i inderkredsen i det, man kan kalde blå blok. Så jeg kunne sådan set godt tænke mig at spørge hr. Kristian Thulesen Dahl, om han ikke vil kaste lys over det her. Er det en modstand, som hr. Kristian Thulesen Dahl også har hørt tidligere fra Venstre? Det kan jo godt være hr. Kristian Thulesen Dahl, der har været med til at redde de 1.000 kr. Eller er det også, ligesom for os andre, helt nyt her i dag, at det er noget, Venstre virkelig har bragt på banen her i afslutningsdebatten og ikke konkret kæmpet meget hårdt imod i forhandlingerne?

Kl. 13:11

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Kristian Thulesen Dahl, værsgo.

Kl. 13:11

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu var de forhandlinger, der fandt sted i Finansministeriet, meget præget af, at vi havde nogle møder i fællesskab, og så var der rigtig mange møder, der foregik bilateralt, altså hvor finansministeren kaldte de enkelte partier ind til sig for at finde ud af, hvordan han mente han kunne foreslå tingene løst. Hvad der er sket inde på de der bilaterale møder, kan jeg jo af gode grunde ikke vide noget om. Og det der med at referere fra møder, hvor man er fælles, er jo heller ikke god latin herinde på Christiansborg, vel? Så jeg synes egentlig, man skal spørge Venstre selv om deres ageren i et forhandlingsforløb.

Man kan altid diskutere 1.000 kr. Vi ønskede, at pensionisterne f.eks. skulle have et større beløb, og det kæmpede vi for under forhandlingerne. Det kunne åbenbart ikke lade sig gøre, desværre. Så kæmpede vi også for, at der ikke var den her ligestilling. Vi synes, det er en grotesk ligestilling mellem pensionister og så folk, der er på hjemsendelsesydelse, altså tidligere integrationsydelse, og som efter planen skal være her i nogle få år. Så skulle de jo sådan

set gerne sendes hjem igen. At de lige pludselig skal til at have skattefri penge oven i deres nuværende ydelse, syntes vi simpelt hen er forkert, og at det er det samme beløb i forhold til landets pensionister, synes vi altså er en hån over for pensionisterne.

Kl. 13:12

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Hr. Anders Kronborg, værsgo.

Kl. 13:12

Anders Kronborg (S):

Jo, og det forstår jeg også godt, men jeg synes jo også, at god latin er, at man er meget, meget klar i mælet, inden man går ind til forhandlinger, i forhold til politiske synspunkter. Nu kender jeg jo selv hr. Kristian Thulesen Dahl hjemme fra Sydjylland og ved, at Dansk Folkeparti også er skarpe i synspunkterne og i retorikken i forskellige dagsordener. Vil du ikke medgive, hr. Kristian Thulesen Dahl, at det vil være væsentlig pænere, hvis man kan bruge det udtryk i politik, at være meget klar i mælet om de 1.000 kr. før forhandlingerne frem for at komme efter forhandlingerne og bringe det op her i afslutningsdebatten? Det virker i hvert fald for mig, som om det er noget, som man, mens man skriver talen, gør til et stort nummer, men som man ikke har gjort til et stort nummer inde til selve forhandlingerne.

Kl. 13:13

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 13:13

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Men jeg bliver alligevel bedt om sådan at være mellemmand her, ikke? For Socialdemokratiet spørger Dansk Folkeparti om, hvad vi synes Venstre gjorde eller ikke gjorde. Og nu er vi jo i en sal, hvor vi alle sammen er her, så derfor kan man jo også gå direkte til Venstre og spørge, om de synes det. Altså, der er i hvert fald ingen tvivl om, hvordan Dansk Folkeparti har ageret her, og hvad vi har haft af ønsker rent politisk i de forhandlinger. Og vi endte jo så med ikke at tiltræde den samlede aftale og gjorde det også meget klart, at det var det her punkt omkring pensionister, specielt i forhold til sidestillingen med folk på hjemsendelsesydelse, altså flygtninge, der var det udslagsgivende.

Kl. 13:13

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Så er der et spørgsmål fra fru Samira Nawa fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:13

Samira Nawa (RV):

Mange tak. Nu nævnte ordføreren selv ligestilling som en værdi, der ikke kommer så meget ud af i forhold til indvandringen, og derfor føler jeg mig kaldet til at oplyse ordføreren om, at en nylig medborgerskabsundersøgelse fra Udlændinge- og Integrationsministeriet viser, at der generelt er høj opbakning til ligestilling mellem kønnene, både hos indvandrere og hos efterkommere og hos etniske danskere. Man kunne i særlig grad fremhæve gruppen af kvindelige efterkommere, som ligger helt oppe på 90 pct., hvilket er højere end etniske danskere. Det kunne jeg egentlig bare godt tænke mig ordføreren forholdt sig til.

Kl. 13:14

Den fg. formand (Annette Lind):

Kristian Thulesen Dahl, værsgo.

Kl. 13:14

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen hver og en, der finder ud af at anerkende danske værdier, vil jeg selvfølgelig hylde; det siger sig selv. Men at sige, at der med den indvandring, der er sket til Danmark, ikke er skabt miljøer, hvor ligestillingen har trange kår, synes jeg er mærkeligt. Altså, hvis vi nu bare diskuterer moskeer, og hvis vi diskuterer indgange og hvem der sidder hvor og sådan noget, er mændene placeret forrest og kvinderne bagved. Og hvis man ser nogle af de demonstrationer, der har været tidligere, hvor nogle fra de muslimske samfund har deltaget, synes jeg ikke, der har været den ligestilling, jeg i hvert fald forbinder med det danske samfund. Det må jeg nok erkende. Man hører om de problemer, der er med social udskamning, fordi en kvinde har ageret anderledes, og jeg synes da også, der er rigtig mange beretninger fra kvinder fra indvandrermiljøet, der har løsrevet sig fra det, og som beretter om, hvordan det rent faktisk foregår i den virkelige verden. Der ser jeg nok lidt anderledes på det, end den radikale spørger her gør; det må jeg sige.

Kl. 13:15

Den fg. formand (Annette Lind):

Samira Nawa, værsgo.

Kl. 13:15

Samira Nawa (RV):

Men vi kan vel blive enige om, at der er ingen af os, der kan se forskelligt på, at 90 pct.s opbakning blandt kvindelige efterkommere til ligestilling mellem kønnene må være et faktum.

Så får jeg sådan set lyst til at spørge videre, fordi hr. Kristian Thulesen Dahl holder fast i det negative billede. Ved en af debatterne tidligere på året udtalte fru Pia Kjærsgaard, at indvandring udelukkende har bidraget til velassorterede grønthandlere, og der får jeg bare lyst til at spørge hr. Kristian Thulesen Dahl positivt: Er der ikke yderligere, der kan tilføjes til den liste?

Kl. 13:16

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 13:16

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, det er der da helt givet. Men altså, jeg synes jo bare, det er et fuldstændig forvrænget billede, hvis man vil forsøge at give det indtryk, at indvandringen til Danmark fungerer problemfrit – hvis man vil forsøge fra Radikales side at give det indtryk, at Danmark er blevet et beriget sted. Det er jo klart, at hvis man tror på den her kulturelle mangfoldighed og tror på, at det er godt, at vi får sådan et stadigt mere forskelligartet samfund med større diversitet osv., synes man selvfølgelig, det er et plus, men det synes jeg ikke. Jeg er tilhænger af et mere homogent samfund, hvor vi er tæt på hinanden, hvor vi føler for hinanden og har de samme værdier.

Kl. 13:16

Den fg. formand (Annette Lind):

Den næste spørger er hr. Carl Valentin fra SF. Værsgo.

Kl. 13:16

Carl Valentin (SF):

Tak. For nylig var jeg på et af de her berømte politikerbesøg, hvor en politiker skal ud i virkeligheden for at opleve, hvad der sker der. Og der var jeg i Soderup og i Tingerup, hvor jeg talte med nogle borgere, som bor tæt på svineproduktionen, som udvider rigtig meget i de her år. Jeg så altså med mine egne øjne, og jeg talte med de her borgere om, hvor voldsomme konsekvenser de her udvidelser har for dem. Der er dårlig luft, der er tung trafik, der er ammoniak-

forurening, og der er store lastbiler, der kører tæt på den lokale skole, og de her borgere føler sig ekstremt magtesløse over for en industri, der bliver ved med at udvide.

Grunden til, at de føler sig magtesløse, er jo, at man lokalt ikke har lov til at sige fra over for udvidelser af husdyrproduktion, hvis man gerne vil beskytte sine borgere. Derfor vil jeg egentlig gerne spørge Dansk Folkepartis formand, om han synes, at man skal give kommunerne retten til at sige fra, hvis man gerne vil beskytte de lokale borgere mod de her udvidelser.

Kl. 13:17

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:17

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu er det jo ikke et erhverv, der generelt bare udvider. Jeg tror, at det er et spørgsmål om, at det bliver mere koncentreret, altså at man i virkeligheden samler produktion på færre steder. Og så er det jo rigtigt, at så fylder produktionen mere der, hvor den finder sted. Det skal vi selvfølgelig finde ud af hvordan man løser på en måde, så omgivelserne også kan være tjent med det. Det er klart.

Vi tager jo selvfølgelig altid en diskussion af, om vi har de rigtige redskaber til det. Jeg vil bare sige, at vi i Danmark helt generelt har kolossal glæde af, at vi har et landbrugserhverv, som producerer fødevarer af meget, meget høj kvalitet, og som vi jo også tjener rigtig mange penge på via den eksport, der er. Og der er en masse mennesker, der jo i virkeligheden også har glæde af det ved beskæftigelse på forskellige leder og kanter. Det vil vi meget gerne holde på.

Kl. 13:18

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Carl Valentin. Værsgo.

Kl. 13:18

Carl Valentin (SF):

Hr. Kristian Thulesen Dahl har jo ret i, at man helt klart samler produktionen, og man har jo efterhånden de her kæmpestore svinefabrikker, hvor der står mange, mange tusind grise på meget lidt plads, og det er kun 2-3 pct. af den danske svineproduktion, der er økologisk eller på friland. Men der sker altså også voldsomme udvidelser i de her år, og det undrer mig egentlig lidt, at Dansk Folkeparti, som ofte gerne vil italesætte sig selv som den lille mands parti, ikke vil sørge for, at den lille mand kan blive beskyttet her mod den her industri, hvor man jo lokalt oplever, at man er totalt magtesløs og ikke kan få lov til at sige fra. Vil Dansk Folkeparti ikke være med til at gøre noget ved det?

Kl. 13:19

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 13:19

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi diskuterer det gerne. Men jeg vil bare sige, at vi har anderledes beskrivelser, i forhold til hvordan det er, altså at man også har et erhverv, som har meget svært ved at få lov til at udvide, fordi der er mange klagemuligheder og man kan trække tiden. Så jeg tror, at det er en balancegang her, som vi selvfølgelig altid er parate til at diskutere. Vi ønsker et landbrugserhverv, der er plads til, og som kan producere, og så ønsker vi selvfølgelig, at det sker så godt som overhovedet muligt i pagt med omgivelserne. Det siger sig selv. Specielt når der kommer større koncentrationer, er der selvfølgelig behov for hele tiden at være opmærksom på det.

KI. 13:20 KI. 13:22

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Den næste, jeg gerne vil give ordet, er hr. Orla Østerby fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:20

Orla Østerby (KF):

Tak for det. Først vil jeg sige tak for Dansk Folkepartis opbakning til det konservative forslag om at sikre alle danskere en familielæge. Det er jo en vigtig sag. Der er i dag 140.000, der mangler en familielæge, og mit spørgsmål til Dansk Folkeparti er, om I også fremover vil være med til at arbejde for, at vi kan sikre, at alle danske familier får en familielæge. Her tænker jeg jo på, at regeringen har et forslag om og et ønske om at tvinge læger ud til klinikker, specielt i yderområderne, imod deres vilje, og det er jo aldrig en god start. Men i stedet for vil jeg høre, om Dansk Folkeparti ikke vil være med til, at vi kan sikre familielægen, som vi kender den, og arbejde for at få flere læger ud i praksis.

Kl. 13:21

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 13:21

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Et Danmark i balance er for os at se også et land, hvor man kan bo trygt, også fordi man ved, at man har meget nem adgang til f.eks. sundhedssektoren og også i form af en læge, og det allerbedste er selvfølgelig, at det er en læge som familielægen, der kender familien, der kender historikken, så man ikke føler, at man skal starte forfra hver eneste gang. Man kan jo så sige, at man mange steder har løst det ved at lave nogle lægepraksisser, hvor der er flere læger under samme tag, og hvor man får flere forskellige funktioner.

Så kan man sige, at man i princippet også risikerer at komme op og få en anden læge, men det er trods alt en fra samme bygning, fra samme hus, og det er jo i hvert fald en måde at løse det på, og vi medvirker meget gerne til at finde metoder til at gøre det attraktivt for lægerne at søge rundt i hele landet, så man, uanset hvor man bor, er godt dækket ind af en familielæge.

Kl. 13:21

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Orla Østerby.

Kl. 13:21

Orla Østerby (KF):

De der 140.000, som mangler en familielæge i dag, har jo behov for, at vi gør noget ved det. Vil Dansk Folkeparti være med til, at vi tager det her op og arbejder for det i den nye politiske sæson?

Kl. 13:22

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 13:22

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det vil vi helt bestemt, og vi vil holde regeringen fast på, at Socialdemokratiet gik til valg på sådan en decentraliseringsreform og nærhospitaler, og jeg ved ikke hvad, altså virkelig gav indtryk af, at nu skulle hele landet være dækket ind med de her servicefunktioner. Der er det jo et fint sted at sige, at det i hvert fald også kræver, at man har adgang til en dygtig læge, en kvalificeret læge, tæt på, hvor man bor, og at vi har spredt netværket af dygtige læger ud over hele landet. Så det vil være helt oplagt, at det kommer ind efter sommerferien som en af de vigtige ting.

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste spørger er hr. Nils Sjøberg fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:22

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Jeg tager ordet i forlængelse af det, som Kristian Thulesen Dahl sagde tidligere om, at man skal lade være med at citere fra udvalg, som man nu deltager i møder i, og hvor man er enige om, at det skal man ikke gøre. Det gælder også i Indfødsretsudvalget, hvor vi sidder med en hel række personlige data fra personer, og nu har den konservative Marcus Knuth tidligere fremsat et forslag om, at der var en række personer, der ikke skulle have lov til at få dansk statsborgerskab, fordi de har været kriminelle. Da sagen blev rejst i Politiken og omtalt der, fandt Marcus Knuth ud af, at det ikke var nogen god idé, fordi det ville betyde, at nogle mennesker blev omtalt med navns nævnelse, uden at det rent faktisk var acceptabelt og tilladt i udvalget. Men det mente formanden for Indfødsretsudvalget, Marie Krarup, at Marcus Knuth var en kylling for, og man må jo selv betegne folk, som man nu synes man vil.

Jeg vil gerne spørge hr. Kristian Thulesen Dahl: Er det i overensstemmelse med almen praksis? Der skal ikke være nogen tvivl om, at vi er uenige om den måde, man ser på flygtninge på, og vi ser på indvandrere på, men her spørger jeg principielt set: Er det en rigtig måde, at vi går ud og håndterer vores udvalgsarbejde på den måde?

K1 13.24

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Og ordføreren skal lige huske, at man tiltaler i tredje person, og at man siger »hr.« og »fru« foran.

Værsgo, hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:24

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, jeg kan ikke gå dybt ind i den konkrete diskussion. Det, jeg kan sige helt generelt, er jo, at vi i Dansk Folkeparti altid har ønsket, at spørgsmålet omkring indfødsret til udlændinge er et spørgsmål, som kan behandles åbent, og at det fundamentalt set er et spørgsmål, der bliver behandlet her i Folketingssalen, hvor man kan følge med i tingene.

Så man kan jo sige, at hele den her praksis med, at man flytter tingene ind i et Indfødsretsudvalg og væk fra offentlighedens mulighed for at se, hvad der foregår, har vi arbejdet imod, og vi har prøvet at få trukket tingene herned i Folketingssalen, så danskerne kan følge med. Så det synes jeg bare er vigtigt, og det kan jo sagtens også være i den sammenhæng, at diskussionerne her har fundet sted, i forhold til hvem der så konkret skal behandles på hvilken måde i Indfødsretsudvalget.

Kl. 13:25

Den fg. formand (Annette Lind):

Nils Sjøberg, værsgo.

Kl. 13:25

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Det vil sige, at hr. Kristian Thulesen Dahl mener, at det er acceptabelt ikke at overholde de retningslinjer, der er i Folketinget og i øvrigt af hensyn til folks tavshedspligt. Her drejer det sig om mennesker, som krænger det inderste ud, som giver deres personlige papirer til os, og hvor jeg selv for mit eget vedkommende ikke har kunnet svare på informationer over for Politiken, om f.eks. Annette Herzogs sag var blevet behandlet i udvalget eller ej. Det undlod jeg ganske enkelt at gøre. Synes hr. Kristian Thulesen Dahl, at det er en

rigtig praksis, fordi Dansk Folkeparti mener det? Synes man så ikke, at man skal overholde retningslinjerne i Folketinget?

Kl. 13:25

Den fg. formand (Annette Lind):

Kristian Thulesen Dahl, værsgo.

Kl. 13:25

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, jo, altså, bare rolig. Jeg er opdraget ud fra, at man skal overholde reglerne. Hvis min mor hører den her debat, er det vigtigt at få det sagt. Så det synes jeg bestemt man skal. Men derfor skal man da også kunne have en diskussion af det, og jeg siger jo bare i stilfærdighed, at Dansk Folkeparti kæmper for, at tildelingen af indfødsret sker i åbenhed, og mener jo også, at det bygger på den måde, man oprindelig indførte reglerne på. Det var meningen, at hver enkelt i virkeligheden skulle komme til behandling her i Folketingssalen, så danskerne kunne følge med i, hvilke udlændinge der får dansk indfødsret, dansk statsborgerskab, og det har man så lavet om på i mange, mange år. Men det ændrer ikke på vores holdning til, hvordan man principielt bør have med det her område at gøre.

Kl. 13:26

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Det sidste spørgsmål til hr. Kristian Thulesen Dahl i denne omgang er fra fru Mette Thiesen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak. Lidt som en opfølgning på det, som fru Samira Nawa spurgte ind til, kunne jeg godt tænke mig, at hr. Kristian Thulesen Dahl uddybede, hvilke positive ting den muslimske indvandring så skulle have bidraget med.

Kl. 13:26

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 13:26

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er sjovt, at jeg skal bruge en masse krudt på det. Vi har jo f.eks. en person, som kom hertil som muslim, men som har forladt islam, fordi hun har fundet ud af, at det faktisk ikke er et godt sted at være, og hun kan jo så fortælle os om, hvad hun har været igennem, og hvad hun har oplevet i det muslimske miljø, så det i virkeligheden åbenbares for den danske befolkning, hvad det er for nogle udfordringer, indvandringen, specielt af folk fra muslimske lande, bringer til Danmark. Så det er da i hvert fald en positiv ting, at hun nu gør det. Desværre skulle hun jo så gå nogle grumme ting igennem for at nå dertil, og det var jo ærgerligt, og det vidner jo om, at der er problemer i de muslimske miljøer i Danmark, og det synes jeg bare danskerne skal være bevidste om og have øjnene fuldstændig åbne for.

Kl. 13:27

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Mette Thiesen.

Kl. 13:27

Mette Thiesen (NB):

Tak for svaret. Som en opfølgning på det, som min kollega hr. Alex Vanopslagh spurgte ind til, kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre hr. Kristian Thulesen Dahl, om Dansk Folkeparti opfatter sig selv som et vækstparti eller som et fordelingsparti på det økonomiske område.

Kl. 13:27

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:27

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi er begge dele, for vi ønsker jo økonomisk vækst i Danmark, men vi tror også på, at økonomisk vækst skabes bedst, ved at der er en vis lighed. Og det er jo også et af de punkter, hvor Nye Borgerlige og Liberal Alliance er tættere på hinanden, end Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige er, altså i forhold til den økonomiske politik. For vi ønsker jo et Robin Hood-samfund; vi ønsker et samfund, hvor der i virkeligheden ikke er en alt for stor grad af forskel mellem indkomstgrupperne, fordi vi tror på, at det i det lange løb skaber de bedste vækstbetingelser.

Kl. 13:28

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Kristian Thulesen Dahl. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste, vi skal sige velkommen til, er Radikales formand, hr. Morten Østergaard. Værsgo.

Kl. 13:28

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Hvad er meningen? Netop det spørgsmål brænder i rigtig mange efter det forgangne år, fordi der jo virkelig er sket meget over de sidste 12 måneder i verden, men måske i virkeligheden særlig i vores hoveder. Vi har oplevet, hvordan en dårlig hygiejne i Kina efter kort tid kan blive til hjemmekarantæne i Danmark. Vi har oplevet, hvordan det er at bo i et trygt velfærdssamfund, men pludselig alligevel frygte for liv og helbred. Og vi, som aldrig har prøvet at miste friheden, har for en stund oplevet, hvad det vil sige at være ufri, altså ikke at kunne gøre, som vi har mest lyst til, hvad end det handler om at rejse ud eller mødes og holde fester for venner og familie.

Covid-19 har vendt op og ned på livet, og mange har tumlet med at finde meningen i det hele. Men når virkeligheden kalder og en krise kradser, står det jo ofte klarere, hvad det er, der giver vores liv mening og holder vores samfund sammen. Og det, som står klart for mig, er, at det løfte, som vi i virkeligheden har givet hinanden i Danmark, er et løfte om at kunne leve meningsfulde liv; at vi i fællesskab bekæmper og besejrer de problemer, der truer med at tage kontrollen fra os, så vi hver især er frie til at leve det liv, der giver allermest mening for os. Og på den vis har coronakrisen måske i virkeligheden vist os – vigtigst af alt – at der ikke er noget problem, der er for stort, og ikke noget bjerg, der er for stejlt, til at vi sammen kan besejre det, og det har måske i virkeligheden i al sin gru givet os kimen til en ny tro på tingene. For selv om corona i et øjeblik tog kontrollen fra os, tog vi den jo faktisk sammen tilbage med samfundssind, med sammenhold og med sund fornuft. Corona er en virus – den træffer ikke valg, den har ikke sin egen vilje, den bestemmer ikke noget som helst selv. Det gør vi mennesker; vi vælger, og vi beslutter, og vi bestemmer, hvordan vi kommer bedst igennem krisen, og hvilket samfund vi vil være på den anden side. Det afgør vi selv. Og derfor har krisen også givet os et nyt håb, et nyt mod og måske en ny mening, og det har vi brug for. For det afgørende valg, vi står over for, er jo, om vi skal falde tilbage eller vi skal forny – om vi skal genopbygge den gamle verden eller skabe et grønnere, friere og stærkere Danmark. Og som Radikale er vi ikke i tvivl; vi har siden 1905 igen og igen udfordret stilstanden, når den trængte sig på. Vi har været med til at drive Danmark mod lysere tider, og det har vi bestemt ikke tænkt os at holde op med, tværtimod. For Danmark har brug for, at vi alle sammen tager fat, så vores land kommer bedre ud af krisen, end vi gik ind i den, og derfor skal Danmark være grønnere. Ved folketingsvalget sidste år rejste både unge og gamle sig og viste, at de forventer, at Christiansborg ser klimavirkeligheden i øjnene og handler, før det er for sent.

Det startede jo egentlig meget godt efter valget. Et meget bredt flertal i Folketinget fandt sammen om CO₂-reduktioner i stedet for udlændingestramninger. Danmark skal igen være et grønt foregangsland – det var ligesom budskabet. Men siden da blev det sådan lidt så som så med den grønne forandring. Klimadiskussionerne på Christiansborg tøffede rundt i sådan et business as usual-gear, og det ambitiøse klimamål, som vi satte i fællesskab, så ikke ud til at blive fulgt op af tilsvarende ambitiøs klimahandling. Og jeg ved godt, at nogle måske synes, at jeg undervejs var meget utålmodig og måske også lidt ond i sulet. Men ja, jeg var hele følelsesregisteret igennem i det her forår, når det handlede om klimaspørgsmålet. Men i dag er humøret bedre, for i går aftes fik vi egentlig brudt den sorte stilstand. Christiansborg fandt sammen om at gøre en forskel, partier på tværs af de politiske skel og den politiske midte bekræftede over for hinanden og over for Danmark, at vi er dedikeret til ikke bare at sætte ambitiøse mål, men også til at handle. Vi har set røde og blå ungdomspartier og grønne tænketanke, virksomheder og klimaaktivister, fagbevægelsen og vismænd, som længe har peget på, at hovedmotoren i den grønne omstilling skulle være en grøn skattereform, så det blev billigere at leve grønt og dyrere at leve sort. Og det er et ønske, som vi har delt, og derfor gør det mig både stolt og glad, at Christiansborg nu stort set med én samlet stemme siger, at vi ønsker at lave en grøn skattereform baseret på CO₂-afgifter i Danmark.

K1 13:33

Det er historisk, og det stopper jo ikke her. Med klimaaftalen fra i går bliver vores varme grønnere, vores industri grønnere og vores strøm grønnere, og vi laver energiøer frem for udvisningsøer. Kort sagt: Det bliver grønnere at være dansker. Er vi så i mål? Langtfra. Jeg noterede mig lige efter sommerferien, at statsministeren sagde, at hun var socialdemokrat, før hun blev grøn, og det er hun jo formentlig stadig væk. Hvis det viser sig i efteråret, at den sorte stilstand igen trænger sig på, så er vi selvfølgelig igen klar til at minde Christiansborg om alle jer ude i virkeligheden, der længes efter grøn forandring. For det, der er opnået, er jo i virkeligheden jeres sejr, og vi fortsætter kampen for grøn forandring sammen med jer.

Men Danmark skal også være friere. Meget er sket siden valget på den front. Mint er hjemme igen. Børnefamilierne er på vej ud af Sjælsmark. Paradigmeskiftet er brudt, og Danmark har igen taget kvoteflygtninge. Symbolpolitikken taber, børnene vinder, og skridt for skridt sætter vi en ny retning baseret på sund fornuft. Også her synes jeg kun vi lige er begyndt, for der er mange steder, hvor den sunde fornuft ikke har sneget sig ind endnu. Jeg synes, det savner enhver mening, at danskere ikke må bo med deres udenlandske ægtefælle i Danmark, når alle er enige om, at størst af alt er kærligheden. Men det giver da en lille smule optimisme, at alle kunne se, hvor hjerteskærende det var, da folk under coronakrisen blev adskilt fra deres nære – fra kærester, forlovede, gravide, som kom på den forkerte side af coronahegnet i de grænselukninger, der skete.

Det fik vi løsnet op for, men sandheden er jo, at vi har lige så mange skel til hverdag, når der ikke er corona, som trænger til en oprydning. I vores udsatte boligområder spænder arbejdsløshed og kriminalitet alt for ofte ben for, at mennesker kan leve meningsfulde liv, men coronakrisen har udstillet, hvor absurd situationen også kan håndteres fra Christiansborg. Altså, hvis virus fører til arbejdsløshed, som så fører til nedrivning af velfungerende og efterspurgte boliger, så tror jeg, at det taber meningen for de fleste, og sådan behøver det jo ikke at være.

Det giver heller ikke mening, at ligestilling og uddannelse i Danmark står stille. Vores såkaldte ligestillingsminister mener ikke, at

vi har et problem, og vi har indtil videre kun lige set en vilje hos regeringen til at stoppe besparelserne på uddannelse. Venner, det kan vi gøre bedre – meget bedre. For uddannelse og ligestilling er nogle af de bedste veje, vi har, til at sætte mennesker fri til at leve det liv, der giver mening for dem.

Grønnere, friere og stærkere – Danmark skal være stærkere og stå stærkere. Det kræver, at vi står sammen, ikke bare herhjemme, men med vores naboer i Europa. For når pandemier, klimaforandringer, flygtningestrømme og økonomiske kriser tager kontrollen fra os, vinder vi den kun tilbage i fællesskab. Alene er vi prisgivet. Sammen er vi stærke. Vi *er* Europa, og derfor smerter det mig, når regeringen alt for ofte vender Europa ryggen og ser passivt til, mens vores naboer mod syd kæmper en desperat kamp for at overvinde coronakrisen. Det vil også i et dansk perspektiv være helt gak.

Derfor kæmper vi videre for at lave det om – allieret med de progressive kræfter på tværs af grænser, som gerne vil lære af finanskrisens fejltagelser og sørge for, at vi kommer langt hurtigere ud af den her krise ved at løfte i fællesskab med ægte solidaritet og en vilje til at forstå, at det, der er godt for Europa, er godt for os alle sammen, både os, der skal give en hjælpende hånd, og dem, der har brug for den hjælpende hånd.

Efter det første år med et nyt politisk flertal tør jeg godt sige, at vi er i færd med at bringe Danmark i en ny retning. Jeg synes, vi har demonstreret noget af det bedste ved Christiansborg med samarbejde på kryds og tværs. Jeg synes, vi har opnået væsentlige ting, og jeg synes, det er på sin plads her at takke både regeringen og resten af Folketingets partier for det samarbejde og de resultater, vi har skabt. Det giver troen på, at vi også fremadrettet kan gøre håb til handling og gå fra symbolpolitik til rigtige løsninger på virkelige problemer. Det giver mening, og vi er kun lige begyndt.

Kl. 13:38

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til hr. Morten Østergaard for ordførertalen. Der er en række spørgere til ordføreren. Det bliver i 45 minutter fra nu. Den første, der har en kort bemærkning, er hr. Jesper Petersen fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 13:38

Jesper Petersen (S):

Tak for det. Tak for kvitteringen. Jeg synes, den var velplaceret her mod slutningen af talen.

Hr. Morten Østergaard var inde på EU-spørgsmålet. Jeg er ikke sådan helt enig i udlægningen undervejs, men i hvert fald er det jo velkendt, at vi kan være uenige om størrelsen på EU's kommende budget. Til gengæld tænker jeg, at vi enige om, at når man så skal ned at forhandle i Bruxelles på vegne af sit land, er det vigtigt, at vi i Danmark kan have et stærkt sammenhold bag regeringen og give et mandat, der giver den styrke til at forhandle ud fra det, man så bliver enige om i det mandat. Er det ikke en praksis, som hr. Morten Østergaard synes det er vigtigt at have og værne om i det danske Folketing?

Kl. 13:39

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard, værsgo.

Kl. 13:39

Morten Østergaard (RV):

Jo, jeg ser med stor bekymring på, at desværre flere partier nu ønsker Danmark helt ud af EU, og jeg synes, det kalder på et tæt samarbejde blandt de partier, der kan se, hvor stor en glæde og gavn vi har af et stærkt europæisk samarbejde, som kerer sig om de tusinder og atter tusinder af danskere, hvis daglige brød, job, står og falder med et fortsat tættere europæisk samarbejde. Derfor

er det også afgørende, at de partier finder sammen og arbejder både i det langsigtede med en europaaftale, som jeg synes trænger sig på, men også i det konkrete med at give mandaterne til det, når de afgørende beslutninger skal tages, herunder selvfølgelig et budget og en genopretningsfond, som kan gøre genstarten af Europa grøn.

Kl. 13:40

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Jesper Petersen, værsgo.

Kl. 13:40

Jesper Petersen (S):

Bekendelsen til betydningen af Europa og EU, også for Danmark og dansk økonomi, er vi meget enige om. Jeg synes også, hr. Morten Østergaard giver nogle gode betragtninger omkring det her med mandatgivningen og omkring, at vi har behov for at holde sammen. Det fører mig hen til det helt konkrete spørgsmål, om ikke hr. Morten Østergaard vil ønske, når vi står her igen om et år, at vi så ikke længere har et parti, Venstre, der har meldt sig ud af det europapolitiske samarbejde, men naturligvis stiller sig bag mandaterne forud for de her vigtige forhandlinger, og at vi kommer tilbage til den gode gænge, vi har kendt igennem årtier på det her punkt.

Kl. 13:40

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard, værsgo.

Kl. 13:40

Morten Østergaard (RV):

Nu brugte jeg jo selv min mulighed for at være i dialog med hr. Jakob Ellemann-Jensen på det samme spørgsmål, nemlig: Bør vi ikke lave en europaaftale, der bl.a. tager hul på spørgsmålet omkring forsvarsforbeholdet, og bør vi ikke også sikre, måske allerede i den her uge, fælles fodslag omkring den genopretningsfond, som jo er en del af det mandat, hvor der opstod kurrer på tråden, for nu at sige det på den måde? Bør vi ikke se, om vi kan lande det med en fælles vedtagelse her senere på ugen? Det synes jeg ville styrke os, hvis vi lykkes med det.

Kl. 13:41

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste, der har en kort bemærkning, er fru Sophie Løhde fra Venstre. Værsgo.

Kl. 13:41

Sophie Løhde (V):

Tak for det. I forhold til den foregående spørger er det jo fristende at stille det spørgsmål om Socialdemokratiet til den radikale ordfører, men jeg tror, jeg vil gøre noget så kedeligt som at spørge den radikale ordfører om radikal politik. Nu har ordføreren jo været så venlig at lægge op til en smash, tror jeg det var, flere gange i løbet af debatten, så lad mig prøve at gengælde det med et let ledende spørgsmål og bare bede den radikale ordfører om at bekræfte, at Det Radikale Venstre ikke kommer til her på den anden side af sommerferien at stemme for en finanslov, som reducerer beskæftigelsen.

Kl. 13:42

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 13:42

$\boldsymbol{Morten~ \textit{Østergaard}~ (RV):}$

Vi står et hundrede procent på mål for det økonomiske grundlag, der er for regeringens dannelse, som jo er, at hvis man varigt og substantielt svækker beskæftigelsen, skal man tage andre skridt, der modvirker det. Og når jeg siger det på den måde, er det, fordi der var nogle, der rejste lidt kritik af den sidste finanslovsaftale, som jeg mener holder sig inden for det mandat, fordi en midlertidig børnecheck jo ikke er en varig svækkelse. Men i forhold til det generelle, herunder altså store beslutninger på pensionsområdet eller andet, hvis det er det, man fisker efter, så er det klart, at der skal tingene hænge sammen – den økonomiske politik, som bærer regeringen, skal også bære finansloven.

Kl. 13:42

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Sophie Løhde, værsgo.

Kl. 13:42

Sophie Løhde (V):

Ja, det er jo netop det sidste, jeg spørger ind til, i forhold til at vi jo har en regering, som siger: Vi ønsker egentlig permanent at svække arbejdsudbuddet. Og det er derfor, jeg bare stiller spørgsmålet om, at hvis den socialdemokratiske regering måtte kunne finde et flertal, hvor man indgår aftale om en ny dyr efterlønsordning, som trækker raske mennesker ud af arbejdsmarkedet, jamen så lægger Det Radikale Venstre ikke stemmer til den, ej heller hvis den helt eller delvis bliver finansieret via finansloven.

Kl. 13:43

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 13:43

Morten Østergaard (RV):

Nu tror jeg, der var en fortalelse i det, fru Sophie Løhde sagde, for regeringen er jo dannet på at ville øge beskæftigelsen. Så er der, hvad Socialdemokraterne gik til valg på, og det overlader jeg trygt til dem. Men regeringens fundament er jo, at beskæftigelsen skal stige, og hvis man tager initiativer, der svækker den, skal man tage modgående initiativer, som udligner det. Og det er det, som også er lakmusprøven for den samlede økonomiske politik, hvor det selvfølgelig er oplagt at gøre status i forbindelse med en finanslov.

Kl. 13:43

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste, jeg gerne vil give ordet til, er hr. Kristian Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:44

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Hr. Morten Østergaard er glad. Han er bl.a. glad i dag, fordi han jo mener, der er sket en række lempelser af udlændingepolitikken – og det mener jeg han har ret i. Og så siger hr. Morten Østergaard i sin ordførertale her for lidt siden, at det også på udlændingeområdet går skridt for skridt, og at vi kun lige er begyndt. Derfor synes jeg jo, at det ville være naturligt at spørge hr. Morten Østergaard, om han kan nævne sådan de næste, lad os sige to-tre punkter på den liste over udlændingelempelser, som De Radikale vil have gennemført. Når man nu siger, man kun lige er begyndt, hvad er så de næste par ting, der er de vigtigste for De Radikale i forhold til at få lempet udlændingepolitikken?

Kl. 13:44

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard, værsgo.

Kl. 13:44

Morten Østergaard (RV):

Jeg kan jo starte med at glæde mig over, at vi, inden ugen her er omme, så vil få vedtaget nogle for os at se helt centrale elementer, der bringer sund fornuft tilbage i udlændingepolitikken. Jeg opgør det jo ikke, som hr. Kristian Thulesen Dahl gør, i stramninger og lempelser; jeg opgør det jo i symbolpolitik eller rigtige løsninger. Og jeg synes jo eksempelvis ikke, det er en rigtig løsning at beslutte sig for som en konsekvens af stigende ledighed under coronakrisen, at man skal ud med bulldozeren og rive i øvrigt måske nyrenoverede almene boliger ned, bedst som man har bevilget milliarder til at renovere nogle andre – bare for at tage et eksempel på noget, man kunne kaste sig over.

Det andet eksempel, som jeg nævnte, er jo helt almindelige danskeres mulighed for at bo i deres eget land med deres ægtefælle. Alle de henvendelser, vi fik her under coronakrisen, da grænselukningerne forhindrede det, tror jeg virkelig rørte mange af os. Og vi glemmer måske, at der er danskere i dag, som bor i Flensborg eller Malmø, fordi de i den sammenhæng har været så, kan man sige, uheldige at forelske sig uden for landets grænser. Og det synes jeg egentlig er urimeligt, altså at man skal straffes for det i en verden, hvor vi mødes mere og mere på kryds og tværs.

Kl. 13:45

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl, værsgo.

Kl. 13:45

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen hr. Morten Østergaard kan kalde det, hvad han vil. Hvis noget er en stramning, eller noget af en lempelse, så er det jo det – så kan man jo kalde det det ene eller det andet; det er jo sådan set ligegyldigt. Jeg synes, det interessante er, at der ligger noget og venter foran os, fordi vi kun lige er begyndt på, som hr. Morten Østergaard siger, at få lempet eller fjernet symbolpolitikken eller få lempet udlændingepolitikken. Kan hr. Morten Østergaard bekræfte også her under afslutningsdebatten, at De Radikale mener, at man har fået undergravet det såkaldte paradigmeskifte, altså hjemsendelsespolitikken, med nogle af de beslutninger, der er truffet i det forgangne folketingsår?

Kl. 13:46

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:46

Morten Østergaard (RV):

Jeg kan jo bekræfte helt, at det med det lovforslag, der vedtages som en ny erhvervsordning, betyder, at flygtninge, der er her, har mulighed for at blive under de vilkår, der gælder dér, hvis de gennem arbejde viser at kunne bidrage til det danske samfund. Dermed forhindres det, som var ønsket, nemlig at ligegyldigt, hvor godt man integrerer sig, kan man ikke få lov at blive. Det er jo der, hvor vandene nok skilles lidt, for hvis det, vi ønsker, lykkes, betyder det jo, at dansk økonomi bliver stærkere stillet. Vi er dybt afhængige af, at beskæftigelsen også på det område stiger, og hver gang den gør det, får vi flere penge i kassen.

Kl. 13:47

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til ordføreren. Den næste, der har bedt om kort bemærkning, er fru Signe Munk fra SF. Værsgo.

Kl. 13:47

Signe Munk (SF):

Tak for en god og grøn tale fra den radikale ordfører. Jeg ved, at det har ligget De Radikale særlig på sinde at få en grøn skattereform og få en omlægning af vores klimaafgifter i forhold til at få en højere CO₂-afgift og lægge energiafgifterne om – den ambition deler vi i SF.

Samtidig kunne jeg også læse her for nylig, at den radikale ordfører var ude og dele skattegaver ud både i forhold til virksomhederne og indkomstskatten og i form af en social kompensation. Vi er enige i den sociale kompensation, men jeg vil bare høre, hvordan det er opstået i den grønne tænkning hos De Radikale, at der lige pludselig skal gives selskabsskattelettelser i forbindelse med sådan en grøn afgiftsomlægning, for i virkeligheden er det jo bare at give en rabat på det overskud, som virksomheder i Danmark genererer. Så jeg vil høre, hvordan den idé er opstået i Det Radikale Venstre, og hvordan I har fået det pakket ind i grønt papir.

Kl. 13:48

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:48

Morten Østergaard (RV):

Det er heldigvis relativt simpelt, for vi er jo nu alle sammen enige om, at pengene, der kommer ind fra en øget CO2-afgift, ikke skal finansiere velfærden – for så ville de jo mangle på et tidspunkt – men skal tilbage til borgere og virksomheder, så alle har råd til at bidrage til den grønne omstilling ved at træffe de rigtige valg. Og så er spørgsmålet jo, hvordan man sender penge tilbage til virksomhederne, og der vil der være nogle, konkurrenceudsatte virksomheder, der har brug for bundfradrag, så vi ikke får udflytning af arbejdspladser. Men ellers er den mest oplagte måde at sende penge tilbage til virksomheder at indføre en lavere selskabsskat, og det er jo deraf, forslaget kommer, og så må vi jo se, hvor langt vi kan komme. Men jeg vil da bare advare SF mod at indtage det synspunkt, at man er modstander af virksomheder, der har overskud. Det er da en god idé, at virksomheder har overskud – det skal vi da glæde os over. Jo flere, jo bedre – jo større overskud, jo bedre.

Kl. 13:49

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Signe Munk, værsgo.

Kl. 13:49

Signe Munk (SF):

Overskud er godt, og det at give et bidrag til velfærdssamfundet fra sit overskud er også godt, og det er netop derfor, vi har en selskabsskat. Det, der er udfordringen, er jo, at når man kigger på Klimarådets og Krakas beregninger af sådan en CO₂-afgiftsklimareform, så er der ikke supermange penge tilovers. De siger faktisk, at den er provenuneutral. Så jeg vil bare høre Det Radikale Venstre: Hvor skal de penge til en lempelse af selskabsskatten komme fra, hvis der ikke er et overskud, når man lægger klimaafgifterne om, sådan at man skruer CO₂-afgiften op og energiafgifterne ned? Er det fra uddannelserne, eller er det fra daginstitutionerne? Hvem skal betale?

Kl. 13:49

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:49

Morten Østergaard (RV):

Det, at en reform er provenuneutral, betyder jo bare, at alle de penge, du kræver ind, sender du tilbage igen, så det betyder bare, at den skal finansieres. Vi er så åbne over for i en periode for at hjælpe økonomien på vej, at man kunne – det har man gjort med mange skattereformer – underfinansiere den lidt i starten, mens man f.eks. opbygger CO₂-afgiften til et højere niveau. Men det, det jo grundlæggende handler om her, er, at hvis vi får underbygget en erhvervsstruktur i Danmark, hvor flere og flere samlet set betaler mere

og mere ind i selskabsskat, fordi det går godt for virksomhederne, så der er råd til mere uddannelse. Det er derfor, jeg bare opfordrer til, at man måske i SF lige endnu en gang tænker over, at det jo faktisk er godt, for jo flere virksomheder, der er i Danmark, og som har overskud og betaler selskabsskat, jo bedre er det for velfærden.

Kl. 13:50

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste, der har en kort bemærkning, er fru Victoria Velasquez. Værsgo.

Kl. 13:50

Victoria Velasquez (EL):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Jeg kvitterer også for fornuften i, at det ikke skal være dem, der bor i de såkaldte ghettoparker, der skal betale for den krise, vi står i lige nu. Men det er faktisk også noget af det, jeg gerne vil tale om, altså hvad vi skal gøre i den økonomiske krise, der kommer i kølvandet på coronakrisen. Sidste gang vi havde en økonomisk krise, blev dagpengeperioden forkortet, mennesker væltede ud af systemet, og mange fik ikke nogen hjælp, fordi de f.eks. havde en bil eller en lille kapitalopsparing. Da sagde den tidligere radikale leder Margrethe Vestager til de mange mennesker i den svære situation: Sådan er det jo.

Nu står vi i en krise igen, og mange har mistet jobbet, og vi ved, at flere er udfaldstruet, når det, at vi har sat dagpengene i bero, stopper. Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren, om De Radikale vil være med til at genoprette dagpengene.

Kl. 13:51

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 13:51

Morten Østergaard (RV):

Helt grundlæggende har vi også allerede tidligere i år erklæret os helt åbne over for at diskutere fremtidens dagpengesystem i forhold til, hvordan man kompenserer, for det er i vores alle sammens interesse, at flest mulige mennesker forsikrer sig mod ledighed og det ikke gradvis bliver mindre og mindre attraktivt. Så den diskussion er vi helt åbne for. Når vi ikke mener, at det er et kriseredskab ud over det, vi har gjort, altså at øge dagpengesatsen, eller hvad det nu måtte være, er det jo, fordi det, det handler om her i krisen, er, at vi får skabt nogle nye job. Derfor synes vi, det var klogt, at man gav virksomhederne et fradrag for at investere i forskning og udvikling, fordi det kan føre til, at flere får et job. Og i de forhandlinger, der var på beskæftigelsesområdet, havde vi enormt meget fokus på bl.a. dimittender og de muligheder, de har for at komme ind i virksomheder. Derfor har vi altså været mere optaget af i forhold til krisepolitikken at få døren åbnet til virksomhederne og få ansættelserne i gang end at få forlænget dagpengeperioden.

Kl. 13:52

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Victoria Velasquez, værsgo.

Kl. 13:52

Victoria Velasquez (EL):

Jeg er helt enig i, at vi skal have skabt arbejdspladser og gerne grønne arbejdspladser. Det passer fantastisk godt sammen med den grønne omstilling, som vi er i gang med lige nu. Jeg er glad for, at ordføreren siger, at Radikale er åbne over for at diskutere det, men når jeg spørger, er det, fordi jeg undrer mig over, at det, jeg har fået at vide nu, er, at I i morgen vil stemme imod, at vi skal have ministeren til at indkalde til forhandlinger om dagpengene, om genopretningen af dagpengene, for der ligger jo ikke noget konkret

om, at det skal være det ene eller det andet; det handler bare om at genoprette dagpengene, så det er rimelig åbent. Og Radikale støttede det også til at starte med, og derfor forstår jeg bare ikke, hvorfor det lige pludselig lyder, som om I i morgen har tænkt jer at stemme imod.

K1. 13:53

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard, værsgo.

Kl. 13:53

Morten Østergaard (RV):

Nu startede fru Victoria Velasquez jo også med at sige, at vi har bidraget til at lave reformer undervejs i kølvandet på finanskrisen, og nogle af de reformer er jo grunden til, at vi har kunnet tage alle de her initiativer, lave døde perioder i beskæftigelsessystemets mange krinkelkroge, investere i nye jobs og den slags ting. Og når vi ønsker at gå en anden vej end det beslutningsforslag, er det jo, fordi vi godt ved, at det er de partier, der typisk har taget ansvar for reformerne, som også må tage ansvar for fremtidens dagpengesystem, hvis der skal være sammenhæng i tingene og være råd til at investere også ved fremtidige kriser.

Kl. 13:53

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste, der har en kort bemærkning, er hr. Søren Pape Poulsen fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:53

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det, og tak for talen. Nu synes jeg jo selv, at vi nærmer os noget, der kunne minde om dagens højdepunkt eller et af dem måske, for det her feriepengespørgsmål har jeg jo ret konsekvent stillet hele vejen igennem, og det har jeg tænkt mig at blive ved med – måske. 100.000 danskere skal til at være topskatteydere i 2020, kun fordi de får feriepenge. Jeg synes, jeg i Jyllands-Posten læste nogle positive meldinger fra Det Radikale Venstre om, at det ville man da gerne se på. Jeg vil sige med det samme, at der ikke skal være nogen fine fornemmelser her. Vi er åbne for en hvilken som helst model, det kunne være, men vil Det Radikale Venstre være med til at gøre sådan, at man i 2020 ikke skal ind i topskatten, fordi man får sine feriepenge udbetalt?

Kl. 13:54

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:54

Morten Østergaard (RV):

Det, der blev lavet aftale om sidste søndag, var jo en ganske massiv investering, der skulle få penge ud i samfundet, der skal gøre, at der kommer gang i hjulene igen. Der kan jeg måske godt undre mig lidt over diskussionen om, at folk, hvis man så giver dem en øget indtægt, ender med at betale mere i skat, medmindre man træffer andre beslutninger, når man laver aftalen, og at det kommer som et chok for folk. Men vores ønske er jo at få pengene ud at arbejde, og kan der findes vilje til at få flere penge ud at arbejde, så diskuterer vi jo gerne det i den aftalekreds.

Men jeg kan godt undre mig lidt over, at det virker, som om det er noget, der sådan er kommet som et lyn fra en klar himmel for folk. Det er vel ikke så mærkeligt, at hvis folk får en øget indtægt, er der også nogen, der får en øget skat.

Kl. 13:55

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Søren Pape Poulsen, værsgo.

Kl. 13:55

Søren Pape Poulsen (KF):

Nej, det er der ikke, og det er jo sådan, at man betaler skat af sin indtægt. Det er fuldstændig rigtigt. Nu er det i det her forløb, kan man så sige, ikke beregnet, hvor mange dage det skal trække ud. Det er i hvert fald kommet, vil jeg godt være ærlig at sige, som en overraskelse for mig. Jeg er så ikke bedre begavet, end at jeg ikke havde forestillet mig, at der skulle til at være 100.000 nye topskatteydere, *kun* fordi de får feriepenge. Vi er jo enige om, at de her penge skal ud at leve i samfundet. Hele ideen med det er, at de skal ud og skabe arbejdspladser, styrke forbruget. Det sker jo ikke, hvis de bare lader pengene stå. Så jeg spørger bare lige: Skal vi finde en løsning, eller kan vi ikke finde en løsning?

Kl. 13:56

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:56

Morten Østergaard (RV):

Jamen der er som sagt masser af udmøntning af den aftale, som vi selvfølgelig skal have på plads, og vi har kun et ønske om, at flest mulige penge kommer ud i samfundet og bidrager inden for de rammer, vi har lavet. Men jeg undrer mig bare alligevel over, at det kan komme som så stor en overraskelse. Men som sagt: Vi må jo diskutere i kredsen, hvordan vi udmønter alle de beslutninger, der er taget.

Kl. 13:56

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er fru Pernille Vermund fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 13:56

Pernille Vermund (NB):

Tak for ordet. I valgkampen lagde man mærke til, at Radikale Venstre førte en meget aktiv valgkamp i de boligområder, som er præget af islamiske værdier, og hvor mange af de uintegrerbare indvandrere bor. Jeg formoder, at det gav bonus på valgnatten, og enhver stemme tæller jo og er lige meget værd, og alle statsborgere i det her land har jo de samme og fulde borgerrettigheder, så det er helt legitimt at gøre islamiske stemmer til radikale. Jeg vil så blot spørge ordføreren, hvorvidt der er kommet nogen reaktioner på den her særlige valgkamp, der er ført fra partiets side ude i ghettoerne. Altså, er vælgerne i de områder, som er præget af islamiske værdier, tilfredse med Radikale Venstres varetagelse af deres interesser i det forgangne år?

Kl. 13:57

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:57

Morten Østergaard (RV):

Det har jeg ikke den fjerneste idé om, for så vidt. Jeg glæder mig jo over det, hver gang jeg møder nogen, der er tilfredse med vores arbejde. Men det er måske også, fordi det er en lidt fremmedartet tilgang, tror jeg, til politik, at man ligesom opdeler stemmerne efter religiøst tilhørsforhold. Jeg har ikke begreb om det, og jeg glæder mig over at leve i et land, hvor ingen med rimelighed kan vide noget som helst om, hvilken religiøs overbevisning de, der har stemt, har.

Men til gengæld vil jeg sige, at jeg har bemærket, synes jeg, en forråelse i diskussionen på det her område for nylig og i kølvandet på et folketingsvalg, hvor det også fyldte ganske meget. Lad mig nævne et eksempel her:

Jeg så, at der var nogle, der havde været inde på LinkedIn for at se, hvor mange med fremmed klingende navne der arbejdede i Udlændingestyrelsen. Og i forhold til det modtager jeg mails fra folk, der sender mig billeder af ansatte der og spørger, om ikke det er et problem. Og jeg vil bare advare mod en udvikling i Danmark, hvor man på baggrund af, at man mener, man kan gætte, hvilken religion folk har på baggrund af deres navn, ikke mener, at de kan varetage bestemte stillinger. Og jeg synes, at alle ansvarlige politikere egentlig har et ansvar over for at gøre op med det. Og det kan fru Pernille Vermund jo så gøre nu.

K1. 13:58

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Pernille Vermund, værsgo.

Kl. 13:58

Pernille Vermund (NB):

Det er fuldstændig rigtigt. Det har alle ansvarlige politikere et ansvar for, og det er jo derfor, det er så bydende nødvendigt, at vi får skabt en udlændingepolitik, hvor problemerne ikke bliver værre år for år, men hvor de bliver løst fra bunden. Når vi er så fokuserede på, at vi ikke skal bøje af for islamiske særkrav, når vi er så fokuserede på, at islam ikke skal have indflydelse på vores samfund, og når vi er fokuserede på, at udlændinge i Danmark skal forsørge sig selv, overholde vores lovgivning og respektere vores værdier, så er det jo, fordi vi kan se, hvad islam gør ved demokratiske samfund.

Kan ordføreren nævne mig et eneste islamisk samfund, som er præget af frihed, frisind og demokrati?

Kl. 13:59

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:59

Morten Østergaard (RV):

Jamen det handler jo om, hvordan man ser på verden, og jeg ser ikke på verden gennem den type religiøse briller. Når jeg bare anholder det, hvad fru Pernille Vermund jo ikke synes jeg formåede særlig godt – men jeg har jo en lejlighed senere på talerstolen til at gøre det, så kan man måske nå at tænke over det – er det, fordi det da er mærkeligt at sige, at man synes, det vigtigste er, at vi får en udlændinge- og integrationspolitik, hvor folk bidrager, hvis man så ikke er i stand til at tage afstand fra, at folk bliver hængt ud, fordi de faktisk har et job, fordi det er i Udlændingestyrelsen, og fordi nogle mener, at de har fremmedklingende navne. Jeg synes, det ville klæde Nye Borgerlige til trods for al vores uenighed at deltage i fordømmelsen af den type udskamning.

Kl. 14:00

Den fg. formand (Annette Lind):

Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er hr. Alex Vanopslagh fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:00

Alex Vanopslagh (LA):

Som gerne vil starte med at takke for en velleveret og velskrevet tale præget af noget eftertænksomhed. Det kunne man mærke, der var brugt lidt tid på. Det er dejligt. Tak.

Videre til diskussionen om en grøn skattereform – og tillykke med aftalen i aftes. Man fornemmer jo, at den måske allervigtigste mærkesag for ordførerens parti er spørgsmålet om den grønne omstilling de kommende år, og der deler vi sandsynligvis en enighed om, at det kloge er at lave en ensartet CO₂-beskatning som det ene og nogle reformer, der skaber vækst, som det andet, herunder lette selskabsskatten og selvfølgelig også andre skatter. Og det behøver

ikke at være provenuneutralt; man kan egentlig godt gå videre end det, så det bliver en vækstreform og en grøn skattereform.

Men det er der jo en enorm modvilje mod hos regeringen. Man skulle gå sammen med de blå partier for at få det ind i den her aftale, og i forhold til afgiftsdelen og i forhold til det at lave reformer, der skaber vækst, er det jo samtlige af de røde partier, inklusive regeringen, som er imod det. Spørgsmålet er, om Det radikale Venstre i forhold til deres allervigtigste mærkesag, når nu man er mere enig med størstedelen af blå blok, så egentlig har fundet den rette blok, altså om man ikke hører til i blå blok i stedet for.

Kl. 14:01

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:01

Morten Østergaard (RV):

Det er da lidt ærgerligt – jeg sætter så stor pris på hr. Alex Vanopslagh – at man efter 12 måneder allerede er blevet sovset ind i en blokpolitisk tankegang. Hvis vi skal lave en grøn skattereform, som skal holde og være hovedmotoren i den grønne omstilling frem til 2030, så skal vi da ikke lave den med blokpolitik, så skal vi da lave den med bredt samarbejde. Og det er en af grundene til, at den aftale, vi lavede i går, var så fantastisk. Den rummede jo bl.a. også en række afgiftslettelser, og jeg ved, at Liberal Alliances ordfører næsten ikke kunne være i sin krop af bare begejstring over alle disse afgiftslettelser. Det viser jo bare, at selv om Liberal Alliance jo ikke var med i aftalen om klimaloven, er der masser af god liberal politik at drive, også i den grønne omstilling.

Kl. 14:02

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Vanopslagh.

Kl. 14:02

Alex Vanopslagh (LA):

Men giver det ikke stof til eftertanke, at man på det allervigtigste spørgsmål, spørgsmålet om den grønne omstilling, har større enighed med de blå partier om at lave en ensartet CO₂-beskatning – og om reformvillighed. For det er jo det næste skridt. Det er ikke nok bare at lave byrder og afgifter. Det kan jo ikke stå alene; det tænker jeg også hr. Morten Østergaard er enig i. Reformvilligheden er jo også en nødvendighed de næste 10 år: reformvilligheden til at sænke selskabsskatten, sænke kapitalbeskatningen, og altså sænke nogle af de skatter, der skader dansk erhvervsliv allermest. Hvis det er med de blå partier, man kan gennemføre sine grønne ambitioner, giver det så ikke stof til eftertanke i forhold til, hvilken statsministerkandidat man skal pege på?

Kl. 14:02

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard, værsgo.

Kl. 14:02

Morten Østergaard (RV):

Det, der er vores mål i den her valgperiode, er jo at levere på det løfte, som blev givet ved sidste valg, om, at nu skulle klimaet øverst på dagsordenen, og der synes jeg virkelig vi kom et langt stykke i går. Og det, der er interessant, er jo, at det, som jeg tror hr. Alex Vanopslagh og jeg er enige om, nemlig at en ensartet CO2-afgift er et godt valg, fordi det sikrer den mest samfundsøkonomisk effektive grønne omstilling at lade markedet råde, jo også finder opbakning på venstrefløjen, og så synes jeg da, det er noget mærkelig noget at skulle tale om at splitte det ad i stedet for at forsøge at samle det, når der endelig er et synspunkt, der faktisk forener.

Kl. 14:03

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste, der får ordet, er Alternativets ordfører, hr. Torsten Geil. Værsgo.

Kl. 14:03

Torsten Gejl (ALT):

Herfra vil vi også sige tusind tak for en rigtig god tale og et rigtig godt samarbejde, ikke mindst i nat i forbindelse med den aftale, der blev lavet. Vi er enige i, at det blev en stærk aftale. Vi giver også hr. Morten Østergaard ret i, at det ikke er nok. Vi skal selvfølgelig videre.

Noget af det bedste er de klimaafgifter, der blev vedtaget. Vi ved godt, at vi skal forhandle videre til efteråret osv., og jeg skal ikke stå og afæske ordføreren detaljeret svar på en aftale, vi lavede nu i nat, hvor det er morgenen efter, men vi er jo rigtig glade for, at forureneren skal betale. Men en ting er, at der kommer penge ind; en anden ting er, at vi skal bruge de penge, og at de på en eller anden måde skal ud igen. Der er bare en ting, jeg lurer på, og det kan være, at jeg bare har misforstået det, men skal jeg forstå det sådan, at De Radikale i de foreløbige udmeldinger skaber mulighed for, at de penge, som nogle forurenere har betalt i klimaafgift, kan komme tilbage til selv samme forurenere gennem lempelser i selskabsskatten?

Kl. 14:04

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Hr. Morten Østergaard, værsgo.

Kl. 14:04

Morten Østergaard (RV):

Ja, det har hr. Torsten Gejl forstået fuldstændig rigtigt, og pointen med det er jo, at hvis man ønsker et grønt og bæredygtigt erhvervsliv i Danmark, skal man ønske sig, at virksomheder, som er bæredygtige, og som producerer grønt, har overskud og har råd til at investere mere. Derfor er der sådan set ingen grund til at beskatte hårdere. Vi skal beskatte rigtigt. Der er det bare, jeg siger, at den bedste måde at føre penge tilbage til virksomhederne på, så det rammer helt generelt og belønner alle lige meget, er via selskabsskatten – og så til gengæld lade forureneren betale. Det er isoleret set og samfundsøkonomisk den klogeste måde at gøre det på.

Kl. 14:05

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 14:05

Torsten Gejl (ALT):

Okay, det kan sagtens være, at det er mig, der ikke forstår det helt. Jeg forstår bare ikke, at hvis det er sådan, at forureneren betaler en afgift for sin CO₂-forurening, og vedkommende så indirekte bagefter får de penge tilbage via selskabsskattelettelser, udhuler det så ikke fuldstændig systemet og fjerner incitamentet eller i hvert fald reducerer incitamentet til ikke at forurene?

Kl. 14:05

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 14:05

Morten Østergaard (RV):

Nej, tværtimod, for det betyder jo, at hvis man lader være med at forurene, så bliver man rigere. Så får virksomheden lov til at beholde noget mere af sit overskud. Derfor giver det jo det stærkest tænkelige incitament til at reducere sin forurening. Det er jo derfor, at synspunktet om at lade det styre af en CO2-afgift støttes på tværs af

røde, blå og grønne tænketanke. Det, der lige præcis er hovedpointen i det, er, at sådan en model vil drive enhver rationel virksomheden til at nedbringe sin forurening for på den måde at kunne beholde nogle flere af de penge, man har tjent.

Kl. 14:06

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Så blev det Socialdemokratiets tur igen, og det er hr. Malte Larsen. Værsgo.

Kl. 14:06

Malte Larsen (S):

Mange tak. Jeg vil også gerne kvittere for hr. Morten Østergaards pæne ord om nattens klimaaftale. Hr. Morten Østergaard var for nylig ude sammen med hr. Jakob Ellemann-Jensen om et fælles forslag om en CO₂-afgift. Det er dejligt, når der er samarbejde herinde, og jeg er glad for, at endnu flere partier har været med i nattens aftale. Men i en artikel i weekendens Berlingske kunne man forstå, at det med det her forslag først er, når man kører rundt i fire Hummere, at man skal opleve, at det bliver dyrere, og at man får flere udgifter. Her vil jeg bare spørge, om det må forstås sådan, at det er ambitionsniveauet for De Radikales fælles forslag med Venstre.

Kl. 14:06

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard, værsgo.

Kl. 14:06

Morten Østergaard (RV):

Jeg er virkelig glad for sammen med Venstre at kunne stå med forslaget om at lave den her ensartede CO₂-beskatning i Danmark. Og jeg synes, at det var et godt billede, hr. Jakob Ellemann-Jensen brugte. Det betyder selvfølgelig, at hvis man har et forbrug af den karakter, vil man opleve, at udgifterne stiger, hvis man laver en CO₂-afgift. Derfor så jeg det nu mere som en illustration af den grundlæggende pointe, at selv om skattereformen ikke gør det dyrere at være dansker, vil alle selvfølgelig påvirkes, og har man sådan et forbrug, vil man påvirkes mere end folk, der ikke har det.

Kl. 14:07

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Malte Larsen, værsgo.

Kl. 14:07

Malte Larsen (S):

Jeg kan også godt forstå, at det er sådan et meget overdrevet billede, der bliver brugt i den artikel. Men måske kunne hr. Morten Østergaard hjælpe mig med at komme nærme, hvor det så er, grænsen går. Hvem er det, der egentlig vil opleve, at det bliver dyrere, og hvem er det, der måske vil opleve, at det bliver billigere? Hvor er grænsen henne? For det overdrevne eksempel med de fire Hummere kan vi alle sammen forstå.

Kl. 14:08

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:08

Morten Østergaard (RV):

Hele pointen med at lave en skattereform baseret på en ensartet CO2-afgift er, at vi alle sammen skal opleve det, at vi alle sammen oplever, at hvis vi træffer grønne valg, bliver det relativt billigere, og hvis vi fortsætter ad den sorte vej, bliver det dyrere. Derfor vil det selvfølgelig opleves af nogle mere end andre, men det vil jo afhænge af de valg, de træffer. Det, der er vigtigt for mig at sige,

er, at jeg godt mener, at man kan have en social balance, hvor man sikrer, at alle har råd til at træffe de grønne valg, men det er vigtigt at holde fast i, at der ikke er nogen, der ikke skal opleve, at det har en betydning, om de vælger grønt eller sort. Ellers virker det ikke.

Kl. 14:08

Den fg. formand (Annette Lind):

Den næste, der har bedt om ordet er fru Marie Bjerre fra Venstre. Værsgo.

Kl. 14:08

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Jeg har noteret mig, at den radikale leder er glad for det, der er opnået på klimaområdet med aftalen i går. Men jeg har også noteret mig, at Radikale Venstre synes, det går alt for langsomt, og at der sker for lidt på klimaområdet med den her regering, og den frustration deler vi. Og derfor vil jeg også gerne høre hr. Morten Østergaard: Hvem oplever Radikale Venstre i de nuværende forhandlinger på klimaområdet er nemmest at samarbejde med – Venstre eller Socialdemokratiet? Jeg kunne også spørge på en anden måde: Synes Radikale Venstre, at Venstre i de nuværende forhandlinger er mere ambitiøse i klimaspørgsmålet end Socialdemokratiet?

Kl. 14:09

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:09

Morten Østergaard (RV):

Jamen i de seneste forhandlinger, dem, vi gennemførte i går, ja, der var Venstre da mere ambitiøse, bl.a. med udmeldingen om et kulstop i 2025 – et ønske, jeg deler, men som ikke fandt vej til aftalen.

Kl. 14:09

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Marie Bjerre, værsgo.

Kl. 14:09

Marie Bjerre (V):

Tak. Det vil jeg gerne kvittere for, og det er samme oplevelse, vi har. Kl. 14:09

Morten Østergaard (RV):

Herligt.

Kl. 14:09

Den fg. formand (Annette Lind):

Så er det fru Pia Kjærsgaard fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:09

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Jeg vil godt koncentrere mig lidt om det emne, som i høj grad altid har interesseret Det Radikale Venstre og Dansk Folkeparti, hver med sit fuldstændig modsatrettede synspunkt.

Nu lagde jeg mærke til, at hr. Morten Østergaard nævnte de ansvarlige politikere. Jeg vil kalde det de uansvarlige politikere, der igennem en lang årrække har ført den her indvandringspolitik. Jeg vil bare spørge hr. Morten Østergaard: Mener hr. Morten Østergaard og Radikale Venstre, at indvandringen – og nu siger jeg ikke den enkelte indvandrer, men indvandringen – fra Nordafrika og Mellemøsten har tilført det danske samfund noget som helst positivt? Jeg taler om den massive indvandring, som vi desværre har skullet acceptere, fordi der har været det forkerte flertal igennem ganske mange år. Dansk Folkeparti har fået begrænset den, men ikke fuldført vores politik, for det har der ikke været flertal for. Det er der heller ikke nu, desværre, men vi kæmper stadig. Men jeg vil bare høre, om selve

indvandringen som sådan har tilført Danmark noget positivt eller noget negativt?

Kl. 14:10

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:10

Morten Østergaard (RV):

Jeg står og synes, det er lidt spændende her med fru Pia Kjærsgaard, der efter at have haft en central rolle, kan man vel godt sige, de første to årtier i det her århundrede stadig væk holder fast ved at frikende sig selv for et ansvar for den førte politik. Det er da egentlig lidt specielt, synes jeg. Man har da haft de afgørende mandater i utrolig mange år. Vi bruger selvfølgelig de afgørende mandater, som nu er vores, til at fremme vores politik, som er at løse de virkelige problemer og basere det på sund fornuft i stedet for symbolpolitik. Jeg tror, der var mange danskere, der syntes, det var mærkeligt, at de ældre kunne få en meget lille forhøjelse af deres indtægter, men til gengæld kunne der raskvæk bruges halve milliarder på udvisningsøer i Stege Bugt. Det var en mærkelig prioritering.

Men der har jo ikke været indvandring fra de lande, som fru Pia Kjærsgaard taler om. Der har været flygtninge, og det er noget helt andet. Vi mener, Danmark skal tage et humanitært ansvar for flygtninge. Og ja, hver eneste dag går tusindvis af mennesker med flygtningebaggrund på arbejde i Danmark og bidrager. De ville mangle, hvis ikke de var der, til at løse de opgaver. Så er der nogle, der endnu ikke har et arbejde. Det er selvfølgelig en udfordring, men de andre ville da mangle, hvis ikke de var der til at arbejde der, hvor de nu gør det.

Kl. 14:12

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 14:12

Pia Kjærsgaard (DF):

Jamen jeg påtager mig hjertens gerne ansvaret for, at vi har kæmpet i 25 år. Jeg har personligt selv gjort det i endnu flere år, men i hvert fald 25 år i Dansk Folkeparti. Og jeg tager ansvaret for på mit partis vegne, at vi i den grad har gjort det på en måde – det har været nævnt før, men jeg vil godt nævne det igen – så her ikke ser ud som Sverige. For havde vi ikke gjort det, havde det været Sverige eller værre med stor radikal indflydelse. Det har det trods alt ikke været, men vi vil meget gerne nå længere.

Men jeg fik ikke noget svar. Jeg fik ikke noget svar på, om den indvandring fra Nordafrika og Mellemøsten, der har været igennem ganske mange år med Det Radikale Venstres velsignelse og store opbakning, er positiv eller negativ.

Kl. 14:12

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordfører, værsgo.

Kl. 14:12

Morten Østergaard (RV):

Men det er jo, fordi fru Pia Kjærsgaard, med fuldt overlæg selvfølgelig, vælger at bruge de forkerte ord. Vi har haft indvandringsstop i mange år i Danmark. Vi skal jo helt tilbage til gæstearbejderne fra Tyrkiet, for at vi havde indvandring.

Så er det rigtigt, at når man er flygtning, kan man få familiesammenføring, og det skal man selvfølgelig kunne. Men jeg vil bare holde fast i, at når jeg bliver spurgt, om det har et positivt bidrag, så falder mine tanker på de utrolig mange mennesker med flygtningebaggrund og deres familier, som bidrager hver eneste dag til den fælles velfærd gennem deres skattebetaling ved at bidrage i offentlige og private virksomheder. Jeg understreger, bare for at ingen skal være i tvivl, at de ville mangle, hvis ikke de var her, og deres bidrag ville mangle.

Kl. 14:13

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste, der har bedt om ordet, er hr. Jacob Mark for SF. Værsgo.

Kl. 14:13

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Jeg erindrer et slogan, der hed »Vi lytter – også til økonomer«. Jeg kom til at tænke på, da jeg hørte hr. Morten Østergaards svar til fru Signe Munk, at der lige nu er en række tænketanke, som siger, at der er brug for en grøn skattereform. Det er der også et politisk flertal der er enige om, det er der en række økonomer der er enige om. De siger, at den grønne skattereform vil være provenuneutral. Det vil sige, at når man hæver nogle grønne afgifter og lader forureneren betale, skal noget af det finansiere de grønne tiltag, som er nødvendige.

Det efterlader ikke noget rum til selskabsskattelettelser. Der er ikke rum i økonomien til den omlægning, medmindre man virkelig lader forureneren betaler rigtig meget, men det læser jeg ikke i De Radikales plan. Det vil sige, at pengene til selskabsskattelettelser skal komme et sted fra. Der vil jeg egentlig bare gerne høre, hvor det sted er. Hvad er det – er det uddannelse, er det børn, er det skole, er det grøn omstilling, der skal betale for de selskabsskattelettelser, man har lovet hr. Jakob Ellemann-Jensen?

Kl. 14:14

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard, værsgo.

Kl. 14:14

Morten Østergaard (RV):

Det stikker helt af for hr. Jacob Mark, kan jeg fornemme. Skal vi ikke lige starte der, hvor vi sådan set sluttede i går aftes i fred og fordragelighed, nemlig at der skal laves en grøn skattereform baseret på princippet om, at forureneren betaler med en høj CO₂-afgift, og at den skal stige over årene, og at alle de penge føres tilbage? Det eneste, vi diskuterer, er, hvordan de skal føres tilbage, og i hvilket tempo skal de føres tilbage.

Jeg siger så som en åbning fra vores side – det kan man være uenig i – at det kan understøtte den økonomiske genstart af Danmark, at man måske fører pengene hurtigere tilbage, inden man hæver CO₂-afgiften i starten. Det kan vi diskutere, men hvordan man fører pengene tilbage, er da et helt åbent spørgsmål. Det kan man jo så gøre på forskellige måder, og der er givetvis noget, der handler om bundfradrag og den slags ting for de konkurrenceudsatte virksomheder, men at føre dem tilbage til virksomhederne via selskabsskatten er bare det, der giver den mindste forvridning, og hvor man får mest smæk for skillingen. Men pointen er, at det jo er penge, der kommer ind, som skal tilbage igen, og det er vi jo sådan set enige om, tror ieg.

Kl. 14:15

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Jacob Mark.

Kl. 14:15

Jacob Mark (SF):

Man får ikke særlig meget grønt smæk for skillingen på selskabsskattelettelser, for der belønner du jo bare alle, også dem, der ikke er grønne. Hvis man nu laver en grøn skattereform, hvor man bruger provenuet til at lave grønne tiltag og sørger for, at der er social balance, så skal pengene jo komme et andet sted fra. Der hører jeg egentlig hr. Morten Østergaard sige, at man så er klar til at underfinansiere. Så er man simpelt hen klar til ikke at finde pengene for måske at hente dem hjem senere. Til det vil jeg bare sige, at så åbner hr. Morten Østergaard op for, at man giver ufinansierede selskabsskattelettelser, og der vil jeg bare høre: Var det så ikke bedre at underfinansiere med de dynamiske effekter, der er af f.eks. uddannelse eller god velfærd i daginstitutionerne, end at gøre det med selskabsskattelettelser?

K1. 14:16

Den fg. formand (Annette Lind): Hr. Morten Østergaard, værsgo.

. Morten Ostergaard, værsgo.

Kl. 14:16

Morten Østergaard (RV):

Men det er jo en kunstig konflikt, hr. Jacob Mark vil skabe. Vi – og det sagde jeg også i min tale for lidt siden – ønsker at investere mere i uddannelse og prioritere i det fælles råderum til det. Det, vi taler om inden for en skattereform, er, hvordan de penge, som virksomhederne betaler i øget CO₂-afgift for at understøtte den grønne omstilling, skal føres tilbage til virksomhederne.

Meningen med det og grunden til, at det er det mest samfundsøkonomisk rigtige at vælge en CO₂-afgift, er jo, at det ikke hr. Jacob Mark eller mig selv, der skal sidde og bestemme, hvad virksomhederne skal gøre, men at de gør det selv, fordi de økonomiske incitamenter vender rigtigt. Det andet er så et metodevalg. Der kan vi så også være uenige om, hvordan man skal indfase skattereformen. Jeg vil bare sige, at den sidste skattereform, vi lavede i fællesskab, også blev indfaset med en underfinansiering i starten for at hjælpe os ud af den sidste krise, vi var i. Så mere velfærdsfjendsk er det ikke, end at SF tidligere har været med på det.

Kl. 14:17

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den sidste, der er indtegnet for en kort bemærkning, er hr. Niels Flemming Hansen. Der er lidt ekstra tid, så hvis der er flere, der har lyst til en kort bemærkning, så er det nu. Det var der. Værsgo, hr. Niels Flemming Hansen.

Kl. 14:17

Niels Flemming Hansen (KF):

Mange tak for det. Og nu til noget helt andet. Danske virksomheder er jo meget hårdt presset i øjeblikket som følge af coronakrisen, og derfor er der blevet lavet en række hjælpepakker, og det er vi i Det Konservative Folkeparti også rigtig glade for. Men jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Morten Østergaard, om De Radikales opfattelse af arvebeskatningen har ændret sig i forbindelse med covid-19. De drejer sig om de her ca. 23.000 virksomheder, som skal generationsskiftes henover de næste 10 år, og de 300.000 medarbejdere, hvis job kommer i fare på baggrund af den noget højere skat, der er kommet på virksomhedsoverdragelser og arveskat. Mener hr. Morten Østergaard, at det fortsat er klogt at trække flere penge ud af virksomhederne end højst nødvendigt?

Kl. 14:18

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:18

Morten Østergaard (RV):

I ly af coronakrisen har man jo arbejdet i det udvalg, som vi nedsatte i forbindelse med finanslovsforhandlingerne, og som skulle løse den del af opgaven, som Det Konservative Folkeparti forsømte, da man

sad i regering, nemlig at få et ordentligt grundlag at have arvebeskatningen på. Men som det er velkendt, stemte vi jo heller ikke for den sænkning, man lavede i sin tid, og derfor er der næppe nogen, der har været overrasket over, at vi heller ikke var forpligtet til at fastholde den.

Men vi ønsker en anden og mere gennemsigtig måde – en mere rimelig og forudsigelig måde – at opkræve den på, og det her udvalg har jo arbejdet og kommer med et resultat på et eller andet tidspunkt, og så kan vi forhåbentlig få en bred aftale om, hvordan fremtidens arvebeskatning skal skrues sammen; for det, virksomhederne jo allermest sukker efter, er noget, de kan regne med, også i årene fremover, og derfor er det måske bedre end, hvad skal man sige, at bruge det til blokpolitik.

Kl. 14:18

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Niels Flemming Hansen, værsgo.

Kl. 14:18

Niels Flemming Hansen (KF):

Det kan man jo sige. Der er jo blevet lavet en undersøgelse, hvor man har været ude og spørge 13.000 ejerledere i Danmark om deres forhold til generationsskifte, og hvorfor man vil gøre det eller ikke gøre det, om man vil sælge virksomheden eller lignende, og der har 61 pct. jo svaret, at den høje arveafgift er årsagen til, at de vælger at afhænde deres virksomhed i stedet for at føre den videre til næste generation. Det synes jeg jo sætter voldsomt mange danske arbejdspladser på spil, specielt i en coronatid. Er det et område, hvor hr. Morten Østergaard ser, at vi kunne speede en proces lidt op?

Kl. 14:19

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:19

Morten Østergaard (RV):

Jeg anerkender problemstillingen fuldt og helt, og det er jo derfor, vi gerne vil se på, hvordan man beskatter folk, der laver generationsskifte. For problemet er, at hvis der skabes en situation, hvor man faktisk er økonomisk bedre stillet eller i hvert fald er i en sikrere og mere forudsigelig situation, hvis man bare får virksomheden afhændet, så bidrager vi til en erhvervsstruktur, som det i hvert fald ikke er vores ønske at have. Vi vil gerne have familieejede virksomheder, og vi synes, det er helt op til folk selv, om det skal gå i arv til næste generation, eller om man vil løse det på anden vis, og det skal der være rimelige og forudsigelige vilkår for.

Kl. 14:20

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Spørgelysten er meget stor, og lige pludselig kommer der mange på. Vi kan kun nå en mere. Hvis fru Jette Gottlieb er hurtig, kan vi nå to. Værsgo, fru Jette Gottlieb fra Enhedslisten.

Kl. 14:20

Jette Gottlieb (EL):

Jo, jeg er meget hurtig. Nu blev jeg opmærksom på, at hr. Morten Østergaard var optaget af den store og stigende arbejdsløshed, vi har set, og vi forventer en eksplosion her til efteråret som følge af mange ting, men især fordi de pakker, der har været til at støtte, bliver ophævet. Arbejdsløsheden rammer jo især de unge, der for første gang skal ind på arbejdsmarkedet og sådan noget. Nu vil jeg så spørge hr. Morten Østergaard, hvordan De Radikale stiller sig til rettidigheden i om et par måneder at stemme for, at vi forhøjer pensionsalderen med 1 år, sådan som der tidligere er lavet et forlig

om. Grunden til, at jeg spørger, er selvfølgelig, at jeg er ude på at få vide, om der er mulighed for at genforhandle.

Kl. 14:21

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:21

Morten Østergaard (RV):

I forhold til de unge har vi med vores beskæftigelsesordfører i spidsen kæmpet en brav kamp for, at der også blev givet en håndsrækning til dimittenderne i forbindelse med den aftale, der er lavet på beskæftigelsesområdet. I forhold til pensionsalderen står vi helt ved velfærdsforliget og tilbagetrækningsreformen, og det gør vi jo, fordi vi ved, at det betyder så utrolig meget for den velfærd, vi skal have de kommende år, at den bliver indfaset helt, som den er aftalt.

Kl. 14:21

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Jette Gottlieb.

Kl. 14:21

Jette Gottlieb (EL):

Jo, men så vil jeg spørge om rettidigheden i den sammenhæng. Var der ikke en god tanke i, at man overvejede, om det var lige nu, man skulle forhøje den pensionsalder? Eller mon ikke det var lige nu, man måske skulle overveje, om man kunne få nogle af de unge ind på det ordinære arbejdsmarked? Jeg snakker ikke om specialordninger for dimittender og sådan noget, men jeg snakker om at få dem ind på det ordinære arbejdsmarked. Der vil da være en vældig god effekt i, at nogle af dem, der i øvrigt hidtil har forventet, at de skulle på pension som 68-årige, så får en mulighed for at trække sig tilbage som 68-årige.

Kl. 14:22

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:22

Morten Østergaard (RV):

Den beslutning, vi skal tage i efteråret her, har jo et perspektiv på 15 år, og jeg håber da bestemt, at vi er ude af den økonomiske krise inden da. Ellers har vi nok andre problemer. Men helt grundlæggende vil jeg bare advare imod en tankegang om, at det at svække den samlede beskæftigelse i Danmark fører noget godt med sig. Tværtimod handler det om, at vi øger arbejdsstyrken, og gør vi ikke det gradvis i de kommende år bl.a. ved hjælp af udenlandsk arbejdskraft, får vi et problem med at finansiere bare den velfærd, vi kender.

Kl. 14:22

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Tiden til spørgsmål til hr. Morten Østergaard er gået, så der er ikke flere korte bemærkninger til den radikale ordfører. Den næste ordfører, vi skal sige velkommen til, er SF's ordfører. Værsgo til fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:22

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Normalt er salen her en kampplads, men der har ikke været noget normalt over det forgangne folketingsår, så derfor er det her heller ikke nogen kamptale. Det er noget så usædvanligt som en tale om taknemlighed. Da jeg sad og gjorde status over det her folketingsår, var det nemlig det ord, der blev ved med at poppe op hos mig: taknemlighed. En samfundsmodel skal vise sit værd i kriser. Et

folkestyre skal vise sit værd i kriser. Og denne krise har vist den danske velfærdsmodels værd, og den har vist vores folkestyres værd.

Jeg er dybt taknemlig over, at coronaen ikke har bredt sig mere, end den har gjort indtil nu. Jeg er dybt taknemlig over, at vi sammen med regeringen lukkede ned i tide, og at vi ikke mødte covid-19 med skråsikkerhed, men med ydmyghed. Jeg vil gerne sige en helt særlig tak til vores statsminister for at stille sig forrest, når usikkerheden var størst, at prioritere menneskeliv over økonomi. Og jeg vil også gerne sige tak til alle jer andre, der sidder her i salen, fra det yderste højre til det yderste venstre. Vi viste, at vi kunne stå sammen på trods af uenigheder og uden at drive politisk kampagne på en krisesituation. Og jeg er dybt taknemlig over for alle de borgere, der fra den ene dag til den anden tog det nye liv til sig. Tak til alle jer, der sad bag kassen i Netto og Fakta og Føtex, da smitten var på sit højeste; til buschaufførerne, til medarbejderne i industrien, der holdt Danmark kørende, da alt var lukket ned; til sundhedspersonalet, der gik på arbejde med et smil, selv om de var de allermest udsatte for den sygdom, vi endnu ikke kendte konsekvenserne af, og som vi stadig væk ikke kender for alvor. Vi har ikke en vaccine. Vi skal stadig væk navigere i usikkert farvand, og det gør man ikke ved at sætte alle sejl, lukke øjnene og med en blind tro på, at det nok skal

En minkfarm er ramt af corona. I Hjørring er sygdommen dukket op igen. Det er for tidligt at sænke paraderne. Og det er det bl.a., fordi vi har et helt særligt ansvar over for vores sårbare borgere. Det er dit og mit ansvar, det er hele samfundets ansvar, at de ikke skal betale den højeste pris for en alt for hurtig genåbning. Vi skal gå forsigtigt frem, men i gang skal vi, og det er ikke ligegyldigt, hvordan vi sætter gang i dansk økonomi.

Som jeg ser det, står vi over for to veje i dansk politik – en vej, hvor styrket velfærd, retfærdighed og grøn omstilling er ledetrådene, og en vej, hvor man krampagtigt holder fast i et skattestop, ja sågar endda foreslår skatte- og afgiftslettelser, som hverken er retfærdige eller fremmer vores fælles klima- og miljømål. SF kommer til at presse på for, at vi vælger den første vej. Jeg har rakt hånden frem mod regeringen, Det Radikale Venstre, Enhedslisten, partierne bag forståelsespapiret, for at sige: Lad os sætte os sammen og bekræfte retningen; lad os blive enige om rammen for den økonomiske genopretning af Danmark og for næste års finanslov. For to ting, de to ting bør hænge sammen; det synes jeg faktisk vi skylder vælgerne.

Vi blev valgt på et mandat af håb og optimisme for en ny grøn politik, på at genopbygge velfærden og tilliden til fællesskabet. Derfor vil jeg gerne række den hånd frem igen i dag. Lad os levere på det håb. Vi kom jo godt i gang inden coronakrisen med klimalov og en aftale om minimumsnormeringer, måske de to vigtigste forbedringer, man vil huske den her regering for. Vi har fjernet ågerrenter på kviklån, vi har fået flere sengepladser i psykiatrien, vi har fået penge til flere folkeskolelærere, og vi landede i nat den første del af en meget vigtig klimahandlingsplan. Det var sent, men det var godt.

Men desværre er man gået i stå på mange andre vigtige områder. Vi var fra SF's side nødt til at presse på med et flertal uden om regeringen, faktisk sammen med Venstre, for at få sat gang i arbejdet med at få ryddet op i de store generationsforureninger, der ligger i dansk natur, bl.a. ved høfde 42. Man nøler med naturløfterne; alt for mange dør stadig væk på grund af luftforurening på trods af en klar aftale i centrum-venstre om, at vi skulle levere umiddelbart efter valget. Vi mangler den store psykiatri- og sundhedsplan; vi mangler en løsning for Arne – ja, for dem med et langt arbejdsliv, som fortsat bliver slidt ned, før de kan gå på pension; vi mangler en grundig revision af førtidspensionsreformen. Uret tikker, tempoet skal op.

Kl. 14:27

På nogle områder skal det faktisk lidt ned. Jeg tror nemlig, at mange under coronakrisen har oplevet, at der er blevet mere tid til fordybelse, for selv om børnene har skullet gå i skole på en helt ny måde, hører jeg om, at de mindre klasser og mere undervisning udenfor har givet mere ro, mere plads til at få alle med i fællesskabet. I ældreplejen har fast og kendt personale skabt tryghed og tid til nærvær. Mange børn i vuggestuer og børnehaver har også oplevet trygheden og roen, når blå stue var delt op i mindre enheder – ja, nogle børn har for første gang i deres institutionsliv oplevet minimumsnormeringer. De erfaringer skal vi bygge videre på – børn, ældre, ja, alle voksne har brug for lidt mere ro på. Lad os få en ro på-reform, så vores børn ikke går ned med stress, allerede inden livet for alvor er begyndt.

Nu går regeringen på sommerferie, og jeg vil anbefale ministrene at få slappet godt af, for efter sommerferien skal vi nemlig i gang med at levere på det mandat af håb og tro på forandring, som vi fik ved sidste valg. Og igen: Tak for samarbejdet i det her usædvanlige, forgangne folketingsår. Tak for ordet.

Kl. 14:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Vi går over til korte bemærkninger. Først er det hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 14:29

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Nu var taknemlighed et ord, som ordføreren lagde vægt på. Og jeg kan godt forstå, at der er nogle mennesker, som er blevet hjulpet af de her forskellige krisepakker, og som er taknemlige. Men der er så nogle grupperinger, vi mangler. Vi står over for, at man med de ghettolove, der er, risikerer, at der er nogle områder, som kommer på den hårde ghettoliste, så folk dermed risikerer at miste deres bolig. Og de her områder måles jo på, hvor mange der er arbejdsløse, og måles på, hvad den gennemsnitlige indkomst er.

Så mit spørgsmål går på, om SF vil være med til, at vi suspenderer ghettolisterne i et par år, mens den her økonomiske krise kører videre. For der er altså nogle områder derude, der har kæmpet hårdt for ikke at komme på den hårde ghettoliste, nogle områder, hvor man virkelig har hjulpet beboerne med at komme i arbejde, og hvor man har lavet alle mulige tiltag. Så kommer der sådan en krise her, som jo i høj grad rammer ufaglærte og folk i servicefag og de beboere, der bor i de almene boliger, som jo ikke kan gøre for, at den her krise er kommet. Vil SF det være med til at suspendere ghettolisten?

Kl. 14:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

SF's ordfører, værsgo.

Kl. 14:30

Pia Olsen Dyhr (SF):

For det første vil jeg sige, at noget af det, jeg er glad for med de her hjælpepakker – ud over at det er et bredt flertal i Folketinget, der har været med til at vedtage dem – er, at de ikke kun har holdt hånden under økonomien eller virksomhederne, som vi så det efter finanskrisen, men at de også har holdt hånden under bl.a. de arbejdsløse, altså at vi i fællesskab har besluttet at øge den døde periode for folk, der er på dagpenge, sygedagpenge og 225-timersreglen; dér tror jeg at både SF og Enhedslisten har kæmpet bravt og sikret, at der er balance i det her. Det siger jeg bare, for at man ikke får et fejlagtigt indtryk af, at hjælpepakkerne kun har hjulpet nogle; jeg synes faktisk, det har været nogle hjælpepakker, der har hjulpet bredt, og det har været vigtigt for SF.

I forhold til ghettopakken vil jeg sige, at det, det handler om for mig, er, at vi sikrer blandede boligområder. Helt grundlæggende synes jeg ikke, det er i orden, at man skal vokse op i et boligområde med ringere forudsætninger for at få et arbejde senere i livet eller en uddannelse senere i livet, end hvis man ikke havde boet der. Jeg

synes jo, at alle unge, alle børn, alle kvinder og alle mænd skal have mulighed for at få det gode liv. Det kan man kun få med blandede boligområder, og derfor er jeg sådan set optaget af at sikre nogle af de midler, der kommer til ghettopakkerne.

Kl. 14:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Søren Egge Rasmussen, værsgo.

Kl. 14:32

Søren Egge Rasmussen (EL):

Så er jeg nødt til at spørge igen, for jeg fik ikke svar på mit spørgsmål, som er: Vil SF være med til at suspendere ghettolovgivningen? Og det, som bl.a. er anledningen, er, at man ude i Lundtoftegade har sendt et brev til en række politikere, om det ikke ville være en god løsning at suspendere ghettolovene i 3 år og dermed sikre sig, at der ikke er syv nye områder, som i 2021 skal til at lave sådan en afviklingsplan, hvor vi reducerer antallet af almene boliger. Det fik jeg ikke svar på, altså om SF vil være med til sådan en suspension på grund af den her coronakrise, som rammer ufaglærte langt hårdere end, hvad skal man sige, den gennemsnitlige befolkning.

Kl. 14:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Værsgo til SF's ordfører.

Kl. 14:32

Pia Olsen Dvhr (SF):

Jeg er helt enig i, at den rammer de ufaglærte meget hårdere end mange andre. Derfor har vi også lavet en del tiltag, bl.a. i forhold til at højne dagpengene, når man f.eks. får efteruddannelse. Det synes jeg er positivt.

I forhold til ghettopakkerne må jeg bare sige hus forbi til Enhedslisten, for jeg bliver lidt bekymret, når I ikke på samme måde som os er optaget af, at de mennesker, der bor i det almene boligbyggeri, får samme muligheder som andre. For der er i den grad folk, som oplever, at de ikke får de s i amme chancer. Derfor skal det være mere blandet. Vi skal have en blandet skole, hvor man mødes på tværs, ellers er det ikke folkets skole. Man skal have daginstitutioner, hvor man både møder nogle, der er i arbejde, og nogle, der er uden arbejde.

Så er jeg villig til, at man diskuterer, om man kan finde nogle konkrete løsninger på baggrund af corona. Men den grundlæggende præmis om, at ghettopakkerne er noget skidt, deler jeg ikke.

Kl. 14:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det Samira Nawa. Værsgo.

Kl. 14:33

Samira Nawa (RV):

Tak. Jeg havde egentlig tænkt mig at bevæge mig ud i det samme spørgsmål, men jeg synes næsten, at man kan høre konklusionen i ordførerens svar her i anden runde, nemlig at SF i kølvandet på corona og den her ekstraordinære situation er villig til at kigge på, om man også i ghettoområderne kan få trykket på pauseknappen. Det vil jeg lige høre om ordføreren kan bekræfte.

Kl. 14:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 14:34

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, at grunden til, at jeg er lidt optaget af det generelle billede, er, at jeg synes, at der i visse partier i Folketinget er en tendens til at negligere de problemer, vi har i de her områder. Der er børn, der ikke får mulighed for at få en uddannelse på lige vilkår med andre; der er kvinder, der ikke får mulighed for at leve det liv, som andre kvinder har i Danmark, som bliver isoleret og ikke får mulighed for at tale dansk. Det er i virkeligheden de problemer, jeg synes vi skal gøre op med i Danmark.

Så kan der godt være nogle helt konkrete ting i forbindelse med corona, som jeg er villig til at kigge på, men jeg er ikke villig til at gøre op med den måde helt grundlæggende at bryde den negative sociale arv på for de her mennesker. Jeg synes, de fortjener en chance på samme måde som andre mennesker i Danmark. Man skal ikke kun bo i Hellerup for at få det fede liv; man skal også have lov til at bo i Tingbjerg.

Kl. 14:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Samira Nawa, værsgo.

Kl. 14:34

Samira Nawa (RV):

Jeg er helt enig, og derfor tænker jeg, at det nok var andre partier end Det Radikale Venstre, der blev refereret til i den første runde.

Men noget andet er, at jeg godt kunne tænke mig at høre, om SF vil være med til lægge et pres på, at vi kan få de danske børn, som lige nu sidder i de syriske flygtningelejre, hjem, for det er da fuldstændig uacceptabelt og ærlig talt en skændsel, at vi lader danske børn lide både fysisk og psykisk overlast. Det vil jeg høre om SF bakker op om.

Kl. 14:35

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja, det gør vi.

Kl. 14:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det, og så er det fru Karina Adsbøl. Værsgo.

Kl. 14:35

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det, og tak for ordførerens tale. Fru Pia Olsen Dyhr siger, at vi skal levere på håb, men der må jeg sige: Der skal mere til. I Dansk Folkeparti ønskede vi jo, at der skulle øremærkes 1 mia. kr. på finansloven til de ældre, og det var fru Pia Olsen Dyhr sådan set enig i, men efter en finanslovsaftale kunne vi jo konstatere, at det, der var afsat, var 125 mio. kr. til afbureaukratisering i ældreplejen. Det vil sige, at der faktisk blev afsat flere penge til at afskaffe brugerbetaling på danskundervisning til udlændinge.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre SF's ordfører: Hvordan har de ældre konkret mærket, at SF sidder som støtteparti til en regering nu? Altså, i Dansk Folkeparti havde vi gerne set, at vi fik klippekortsordningen indskrevet i serviceloven. Heller ikke det har SF kunnet bakke op om. Så hvad vil SF gøre for at sikre, at vi får en god og værdig ældrepleje fremadrettet?

Kl. 14:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 14:36

Pia Olsen Dvhr (SF):

Jeg er så glad for, at fru Karina Adsbøl nævner klippekortet, for det var jo en SF-opfindelse i Københavns Kommune for netop at give de ældre en valgmulighed. Hvis man nu forestiller sig, at nogle af de mest sårbare ældre skulle have noget ekstra tid, hvad ville de så bruge den til? Mange af dem har jo valgt at bruge den på ture udenfor eller komme en tur ned at købe ind og andet, og jeg kan

jo godt lide den idé om, at man har tid, at man har ro på, og det vil jeg sådan set kæmpe videre for. Det gælder også i forhold til de faste teams i ældreplejen, som jeg mener er blevet rigtig vigtige, ikke mindst i coronatiden, så man oplever, at det er de samme, der kommer, og hvis der kommer smitte, kan man gøre noget ved det.

Så spørger ordføreren decideret om, hvorfor vi ikke leverede 1 mia. kr. til ældre i finansloven. Vi har leveret en ældrepakke på 125 mio. kr. Det er rigtigt, men derudover har vi også leveret det løft, man laver i KL og regionerne, i forhold til at der kommer flere ældre. Derudover har man jo også leveret flere penge til vores sundhedsvæsen, som vi ved de ældre desværre benytter lidt oftere end os andre.

Kl. 14:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Karina Adsbøl, værsgo.

Kl. 14:37

Karina Adsbøl (DF):

Det er utroligt, at man skal høre, at man dækker sig ind under det løft, for det her var jo ud over det demografiske træk. Det her var en øremærkning på 1 mia. kr. til de ældre, som SF gik til valg på. Og hvad har de ældre fået? De har i hvert fald ikke fået 1 mia. kr. øremærket.

Så siger ordføreren, at klippekortsordningen var en SF-opfindelse. Så er det da mig en gåde, hvorfor man ikke bakker op om, at det skal skrives ind i lovgivningen. Vi ser flere kommuner afskaffe klippekortsordningen eller omprioritere midlerne, så der mangler SF simpelt hen at leve op til deres valgløfter. Så hvad vil SF gøre til den næste finanslov? Får vi 1 mia. kr. øremærket til de ældre?

Kl. 14:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Værsgo.

Kl. 14:38

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi kommer til at kæmpe videre i forhold til de ældre. For mig handler det altså om at fokusere på nogle af de mest sårbare ældre og ikke bare generelt på ældre. Det indrømmer jeg gerne.

Noget af det, vi gerne havde set, da vi forhandlede coronahjælpepakkerne, hvor vi var enige med Dansk Folkeparti, var jo målrettede check til nogle af de allerfattigste ældre, fordi vi må jo erkende, at de ældre er vidt forskellige. Vi har jo selv tidligere, nu pensionerede folketingsmedlemmer, som er blevet ældre, som nok har en lille smule mere lukrativ virkelighed end folk, der f.eks. kun har folkepensionens grundbeløb. Men den kamp tager jeg fortsat gerne sammen med Dansk Folkeparti. Jeg synes, det er vigtigt.

Kl. 14:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Søren Pape Poulsen, værsgo.

Kl. 14:38

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Nogle gange læser man noget i avisen, hvor man tænker, at det næsten er for godt til at være sandt, og dengang Jyllands-Posten begyndte med deres beskrivelser at de her næsten 100.000 nye topskatteydere, der vil komme i 2020, bare fordi de får udbetalt deres feriepenge, syntes jeg, at jeg så – jeg fik så stort et chok, og det kan jo betyde, at hukommelsen nogle gange svigter bagefter – at SF egentlig erklærede sig klar til at ville se på det i det her specifikke tilfælde for den her specifikke gruppe, der i dag ikke er topskatteydere.

Nu fik jeg ikke et voldsomt klart svar fra hr. Morten Østergaard, det ville nok være synd at sige, men jeg vil godt høre, om SF stadig væk er med på at se på, om man kan lave noget for den gruppe. Jeg ved godt, at vi er ideologisk uenige om hele topskattebegrebet, men vil SF være med til at finde en løsning for den her gruppe, hvor vi gerne vil have pengene ud at arbejde og ikke bare lade dem stå fortsat på feriekontoen?

Kl. 14:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:39

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu kender jeg hr. Søren Pape Poulsen godt nok til at vide, at hr. Søren Pape Poulsen har læst artiklen til ende, og der står i slutningen af artiklen – og jeg citerer ikke korrekt, for jeg har ikke artiklen med mig – at jeg sådan set mener, at man kan bruge pengene bedre end at bruge dem på topskattelettelser. Og der skal ikke være nogen tvivl om, at jeg mener, at man kan bruge pengene klogere og bedre. Jeg tror heller ikke, det var nogen hemmelighed for nogen, at der var nogle, der kunne risikere at havne inden for topskattegrænsen. Men vi er, som vi er, og vi er mange partier, der mødes, og vi kan selvfølgelig altid kan drøfte tingene, men det er ikke det samme, som at jeg synes, det er en god idé.

Kl. 14:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 14:40

Søren Pape Poulsen (KF):

Man kan altid drøfte, om det er en lempelse, og man kan diskutere, om staten så i 2020 får et mindre provenu, men man får i hvert fald et større provenu, end man nogen sinde havde drømt om, for de her penge skulle jo først komme, når folk blev pensioneret. Så hører jeg jo tit, at mange taler om, hvor stærkt der bliver løbet i den offentlige sektor, bl.a. blandt sygeplejerskerne, og det er jeg fuldstændig enig i. Det her vil jo bl.a. hjælpe mange sygeplejersker, som ryger inden for topskattegrænsen, fordi de nu får feriepengene udbetalt.

Kl. 14:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:40

Pia Olsen Dyhr (SF):

Der står jeg jo over for et grundlæggende valg, og det er, om vi skal give topskattelettelser til sygeplejersken, eller om sygeplejersken skal have en kollega mere. Og jeg er meget sikker på, at hvis du spørger sygeplejersken, så vil vedkommende svare: Jeg vil hellere have flere kollegaer og løbe lidt langsommere, end jeg vil have en topskattelettelse.

Kl. 14:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Mette Thiesen. Værsgo.

Kl. 14:41

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak. I sidste års åbningsdebat ville ordførerens partifælle hr. Jacob Mark gerne høre lidt om Nye Borgerliges børnepolitik. Hr. Jacob Mark citerede mig for gerne at ville give flere rettigheder til forældrene, og hr. Jacob Mark erklærede sig enig i dette ved at sige:

»Vi mener, at det skal være forældrenes ret at give børnene et år ekstra i børnehaven, hvis børnene har brug for det.«

Herefter spurgte hr. Jacob Mark, om Nye Borgerlige ville være med til at give forældrene retten til at bestemme, om børnene har brug for et ekstra år i sandkassen. Og svaret var et rungende ja, hvorefter vi fremsatte et beslutningsforslag om det. Desværre blev det stemt ned for ganske få dage siden, bl.a. af SF.

Kan fru Pia Olsen Dyhr forstå, at jeg undrer mig en lille smule over, at SF stemte nej, når man tænker tilbage på hr. Jacob Marks spørgsmål?

K1. 14:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 14:42

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF mener stadig væk, at det skal være forældrenes ret at bestemme, om barnet skal starte i skole. Men som fru Mette Thiesen også ved, er der jo forlig herinde på Christiansborg, og der er aftaler, man laver med hinanden. Og jeg er sikker på, at vi kan lægge lidt arm med regeringen og så måske endda sørge for, at Nye Borgerliges beslutningsforslag bliver til virkelighed, og så bliver vi jo alle sammen glade i sidste ende.

SF har støttet det her i meget længere tid, end Nye Borgerlige har eksisteret, tror jeg, og det er jo dejligt, at vi kan kæmpe sammen om den her sag.

Kl. 14:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Mette Thiesen.

Kl. 14:42

Mette Thiesen (NB):

Jeg vil sige, at det sidste kan jeg sådan set være enig i, altså at jo flere vi er, der bakker op om den her åbenlyse uretfærdighed, der skal laves om, sådan at forældrene netop har mulighed for at bestemme, jo bedre. Men det var jo sådan lidt et Christiansborgsvar, som fru Pia Olsen Dyhr kom med, altså det her med, at man egentlig er enig i intentionen, men alligevel ikke kan bakke op. Og det tror jeg egentlig også der er ret mange danskere udeomkring der kan give mig ret i.

Andelen af elever, som får udskudt deres skolestart, har været støt faldende, siden loven blev ændret i 2009 – fra 13,4 pct. i 2009-10 til 6,2 pct. i 2018-19. Hvornår regner fru Pia Olsen Dyhr med, at der findes en løsning for de børn, der ikke er skoleklar, men som kommunerne som led i kassetænkning sender for tidligt i skole?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak! Værsgo, fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:43

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg kan dele en hemmelighed, og det er, at hr. Jacob Mark var en af dem, der fik lov til at gå et år længere i børnehave. Det tror jeg var godt, og det tror jeg at mange andre børn ville have glæde af. (Munterhed). Undskyld, men jeg tror, det er vigtigt, at man ikke kun lader det være forældrenes ansvar, men også pædagogernes ansvar i den daginstitution, hvor de er.

Men jeg er sikker på, at vi nok skal finde en god løsning for det. Det blev der fundet for hr. Jacob Mark, og det tror jeg at der også nok skal findes for andre børn.

Kl. 14:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er der nogle ytringer fra salen, men ja, nogle gange lader man tingene passere. Så er det hr. Alex Vanopslagh. Værsgo.

Kl. 14:44

Alex Vanopslagh (LA):

Apropos børn var jeg også en af dem, der fik et ekstra år i børnehaven. Så der kan man se et skæbnefællesskab, vi har der. Jeg var så lige kommet fra Frankrig og kunne ikke et ord på dansk og sådan noget, så der var en masse ting der. Nå, pyt med det.

Jeg bed mærke i, at fru Pia Olsen Dyhr nævnte det her med, at de varme hænder i den offentlige sektor ikke skal arbejde endnu hurtigere. De har brug for at arbejde lidt langsommere og få flere kollegaer. Det synes jeg er et sympatisk synspunkt.

Men gælder det ikke egentlig ikke også de privatansatte? Det er vel ikke sådan nogle dovendidrikker? De løber vel også tilstrækkelig hurtigt og har også en stresset hverdag. De fortjener vel også flere hænder og flere kollegaer. Meget af den politik, som SF ønsker at gennemføre, trækker jo folk ud af det private arbejdsmarked, så der er færre på slagterierne og på byggepladsen osv. Så de skal løbe endnu hurtigere på det private arbejdsmarked med SF's politik, og det synes jeg egentlig er sådan lidt mærkværdigt.

Så jeg vil egentlig bare først og fremmest høre, om ikke også SF mener, at folk på det private arbejdsmarked fortjener flere hænder og flere kollegaer.

Kl. 14:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 14:45

Pia Olsen Dyhr (SF):

Altså, jeg forstår faktisk ikke spørgsmålet, hvis jeg skal være helt ærlig. For SF er på ingen måde interesseret i, at folk skal have færre kollegaer i den private sektor. Vi har ikke fremsat noget forslag i Folketingssalen. Det er heller ikke noget af det, vi arbejder for. Jeg er sådan set optaget af, at vores private sektor fungerer, at der er balance mellem det offentlige og det private, og at vi sørger for at lave nogle gode rammevilkår for den private sektor, ligesom vi skal for den offentlige sektor.

Jeg synes jo i virkeligheden, vi kan gøre meget mere i den offentlige sektor med de samme midler. Der tror jeg, at Liberal Alliance og SF er enig. Vi kunne jo kigge på noget af bureaukratiet. Vi kunne kigge på nogle af de mange timer, man bruger bag computeren i stedet for f.eks. at være sammen med patienten, som sosu-assistenten og sygeplejersken og lægen gør på hospitalet.

Så jeg tror, der er mange ting, vi kan gøre klogere og bedre i den offentlige sektor, og jeg ved, at man gør det i den private sektor. Nogle gange tænker jeg, at noget af det, man gør i den private sektor, som jeg synes er monsterfedt, når jeg har været ude at besøge danske virksomheder, er, at man kigger på, hvordan medarbejderne kan løse den her opgave på en smartere og klogere måde, hvis de selv er inde over det; det kunne da være fantastisk, hvis vi gjorde det i den offentlige sektor også.

Kl. 14:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 14:46

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg tror måske, mit spørgsmål muligvis blev misforstået eller ikke forklaret godt nok. Men når SF ønsker højere dagpenge, betyder det, at der er færre mennesker, der står til rådighed for arbejdsmarkedet. Når man ønsker en tidlig tilbagetrækning, betyder det, at der er færre mennesker, der forbliver på arbejdsmarkedet. Det betyder bl.a. i den private sektor, at der er færre hænder til at løse opgaverne, og derfor skal de løbe endnu stærkere på det private arbejdsmarked. Det er

egentlig det, jeg gerne vil have fru Pia Olsen Dyhr til at forholde sig til – altså, om der ikke er et problem i det, ligesom der er i den offentlige sektor, og om SF har forslag til reformer, der gør, at der kommer flere hænder ud på det private arbejdsmarked også.

Kl. 14:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 14:47

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er jo tankevækkende, at erhvervsfrekvensen er så høj i Danmark. Det er den, fordi både mænd og kvinder er på arbejdsmarkedet i meget stor stil, og vi arbejder og er ganske produktive. Også hvis vi sammenligner os med vores nabolande, er Danmark et af landene i top.

Betyder det så, at vi vil arbejde endnu mere effektivt, hvis vi f.eks. dropper barslen, eller hvis vi siger, at folk bare totalt skal arbejde, til de er 98? Næ, det tror jeg ikke nødvendigvis. Jeg tror, at netop det der med, at vi har et velfærdssamfund, der holder hånden under os og gør, at vi f.eks. kan gå ned i tid på tidspunkter i livet, hvor vi har brug for det, gør, at vi også arbejder mere produktivt. Jeg synes, det er sjovt at se under corona, at nogle private virksomheder melder tilbage, at deres virksomheder har været endnu mere oppe på beatet, end de ellers er. Undskyld.

Kl. 14:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ja, ja, det er fint. Så er det hr. Christoffer Aagaard Melson.

Kl. 14:47

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. SF har tidligere afvist, at skatten skal holdes i ro. Nu fik vi så nye tal fra Danmarks Statistik, der viser, at hele 73.000 ikke længere var lønmodtagere i april. Giver det SF en anledning til at tænke sig om og måske være med til at tilslutte sig, at vi skal holde skatten i ro?

Kl. 14:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo.

Kl. 14:48

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jamen SF har ikke noget ønske om, at skatten bare skal stige. Jeg tænker mere, at det kunne være fint, hvis nogen af dem, der ikke betaler skat, begynder at betale skat til fællesskabet. Det er der jo f.eks. multinationale selskaber i Danmark, der ikke gør. Der er store techgiganter, som er nævnt tidligere her i salen, som heller ikke betaler skat. Det ville jo være fint, for så ville vi få et stærkere velfærdssamfund. Det er jo ikke sådan, at fordi man er et multinationalt selskab og bor her i Danmark, at man ikke benytter sig af uddannelse, infrastruktur og meget andet, selv om man faktisk ikke bidrager til det. Så der synes jeg jo godt, man kan gøre noget. Men har jeg et behov for sådan generelt at lade skatten stige? Nej, jeg vil bare gerne have, at vi har et stærkt velfærdssamfund, også i fremtiden.

Kl. 14:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Christoffer Aagaard Melson, værsgo.

Kl. 14:49 Kl. 14:51

Christoffer Aagaard Melson (V):

Det var jo lidt mere positive meldinger, end vi har hørt tidligere. Så vil jeg høre: Betyder det, at SF er ved at være klar til at tilslutte sig Venstres forslag om et skattestop?

Kl. 14:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 14:49

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nej.

Kl. 14:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så siger vi tak, og så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:49

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Grunden til, at jeg lige tager ordet, er, at jeg ikke helt forstod fru Pia Olsen Dyhrs svar til Karina Adsbøl tidligere. Jeg husker med stor glæde tilbage på valgkampen i foråret sidste år, hvor fru Pia Olsen Dyhr og jeg var på fælles besøg på et af vores meget gode plejehjem i det gode danske land, og hvor fru Pia Olsen Dyhr brugte den anledning til at bekræfte en enighed om, at med hensyn til hvem vi skulle støtte, så afhang det af, at der skulle gives 1 mia. kr. ekstra øremærket til ældreområdet, ud over at den demografiske ændring, altså det der med, at det, at der bliver flere ældre, i sig selv trækker flere ressourcer.

Jeg vil bare bede fru Pia Olsen Dyhr bekræfte, at vi havde den der fælles forståelse i valgkampen og sagde det til danskerne, og også bekræfte, at det løfte ikke er blevet indfriet endnu. Så det er noget, vi har til gode at se indfriet, og det er jo også interessant at høre, hvornår det så bliver indfriet.

Kl. 14:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 14:50

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det var faktisk et rigtig godt besøg, hr. Kristian Thulesen Dahl og jeg havde sammen i det vestjyske, i Esbjerg – mit blodtryk var lavere end hr. Kristian Thulesen Dahls, så jeg har måske også bare generelt et lidt mere roligt temperament. Men jeg er da sådan set enig i, at vi skal gøre mere for landets ældre og især de fattigste ældre. Der er jo meget stor forskel på, hvilken økonomi man har, når man går på pension, og jeg tror, at nogle af dem, der virkelig kan mærke det, er dem, der er fattigst, og jeg er optaget af, at de får en bedre ældrepleje, at man sørger for, at de har faste teams, at man kigger på, hvordan timeantallet til deres hjemmepleje er. Alt det vil jeg også være optaget af i det fremadrettede arbejde.

Jeg bliver dog også nødt til at sige, at Dansk Folkeparti sad som støtteparti for en borgerlig regering i rigtig mange år – i rigtig mange år – hvor man jo ikke specielt øgede beløbene til ældreområdet, mens vi til gengæld allerede det første år har sørget for at gøre det i regionsaftalen og i kommuneaftalen og også i finansloven.

Kl. 14:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu var ældreområdet jo så det område, der i hvert fald isoleret set blev løftet mest i sidste valgperiode, men det svar er alligevel er alligevel sådan lidt: Æh bæh buh, I gjorde ikke nok, så lad derfor være med at forlange det af mig nu.

Der var jo en grund til, at vi gik ud i valgkampen i fællesskab og sagde, at her var et særligt område, som skulle løftes i de kommende år. Og jeg går ud fra, at fru Pia Olsen Dyhr mener det, ligesom jeg mente det, når vi til danskerne sagde: Stem på os. Hvis vi kommer til at indgå i et flertal efter valget, vil vi gå efter at få løftet ældreområdet med 1 mia. kr. ud over den demografiske ændring. Jeg tror, vi er enige om, at det ikke er sket endnu, så hvornår kan vi forvente det? Er det en efterårsøvelse i forbindelse med finansloven?

Kl. 14:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Vi får et svar nu. Værsgo.

Kl. 14:52

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er meget enig med hr. Kristian Thulesen Dahl i, at det er et område, der skal prioriteres. Vi gjorde det i finansloven ved at afsætte nogle penge, der kommer til at gå til de ensomme ældre, hvilket jeg synes er vigtigt, fordi det handler om en værdig alderdom. Jeg synes, vi skal kigge på meget mere, og jeg ser sådan set frem til, at vi i fællesskab måske kan komme med nogle ideer til, hvor vi kan fokusere, for der skal ikke være nogen tvivl om, at vores ældre i det her land godt kan mærke det, ikke mindste også i de her coronatider, hvor de i den grad har følt sig isoleret, fordi de ikke har haft mulighed for at have besøg af deres pårørende. Der tror jeg vi har en fælles kamp for at gøre andre opmærksom på, at det er et problem.

Kl. 14:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Morten Dahlin.

Kl. 14:52

$\textbf{Morten Dahlin} \ (V) :$

Tak for det. SF har jo fået et løfte igennem hos den her regering, nemlig de højere ydelser til arbejdsløse udlændinge, og så er man også gået med til, at der skal nedsættes en Ydelseskommission. Og den her Ydelseskommission arbejder jo så på et økonomisk grundlag, hvor de penge, som SF har fået forhandlet ind til højere ydelser, må vi forstå på ministeren, er pillet ud igen, når Ydelseskommissionen kommer med deres anbefalinger. Så starter Ydelseskommissionen fra nul. Jeg kunne egentlig bare godt tænke mig at høre, om SF forestiller sig at kunne se sig selv i en aftale, hvor de her 100 mio. kr. er pillet ud og ydelsessystemet altså samlet set ikke bliver dyrere.

Kl. 14:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 14:53

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er simpelt hen i tvivl om, hvad det er for en ydelse, hr. Morten Dahlin snakker om, for det, vi har leveret i forbindelse med forståelsespapiret og efterfølgende, har været et løft i forhold til landets børn – at vores børn, de fattigste børn fik muligheden for en højere børneydelse. Hvis man er et fattigt barn, ved man godt, hvad det betyder, at man ikke kan holde børnefødselsdag, at man ikke har mulighed for at få nyt tøj, at man om vinteren i virkeligheden stadig går i sine sommersko. Så jeg tror, at det her virkelig gør en forskel

for børnene. Og hvis det er, fordi Venstre særlig gerne vil pille nogen ud af den ydelse, så siger man også, at der er nogle mennesker, der ikke skal have muligheden for f.eks. at klare sig bedre i livet, og jeg ville aldrig acceptere, at vi på den måde skubber børn ud.

Kl. 14:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Dahlin.

Kl. 14:54

Morten Dahlin (V):

Det var et langt svar, som så ikke rigtig gav mig svar på spørgsmålet. Altså, faktum er jo, at man har fået smidt 100 mio. kr. ind til de her højere ydelser. Så har ministeren så tilkendegivet over for Folketinget, at han har bedt Ydelseskommissionen om at komme frem med et forslag til et nyt ydelsessystem, hvor de her 100 mio. kr. er taget ud, og hvor man altså er tilbage til det økonomiske udgangspunkt fra før, altså uden højere ydelser. Og der kunne jeg bare godt tænke mig at høre, om SF kunne se sig selv i en aftale, hvor man altså skruer ydelserne tilbage til det niveau, de var på, før SF fik hævet dem.

Kl. 14:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 14:54

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jamen jeg beklager, hvis jeg ikke fik svaret på spørgsmålet, men det var nok, fordi jeg ikke helt forstod det på den måde, det blev stillet. Men jeg tror, at det, hr. Morten Dahlin mener, er, at vi har fået lavet en særlig ydelse til de fattigste børn i Danmark på tværs af alle grupper, altså ligegyldigt hvor man er fra, og hvad man hedder - det handler simpelt hen om det fattige barn. Og jo, det synes jeg er vigtigt. Det har været en kamp for SF, at man skal have fokusset på børnene, og det er også lykkedes i forbindelse med forståelsespapiret.

Så har vi også nedsat en Ydelseskommission, som jeg tror får rigtig travlt, for de skal inden nytår komme med et nyt ydelsessystem, og der forventer jeg da, at man stadig gør noget for de fattigste – om ikke andet skal vi jo tilbage i Folketinget og forhandle det her, og SF kommer da til at kæmpe for de fattigste børn i Danmark.

Kl. 14:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 14:55

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Jeg tror, jeg hører til dem, der helt klart godt kunne have brugt et år ekstra i børnehave. Så tror jeg måske, at jeg, da jeg kom i skole, måske var blevet så moden, at jeg var så god til at tilegne mig læring, at jeg var blevet så klog, at jeg ville have forstået det radikale forslag om, hvordan man kan bruge klimaafgifter til selskabsskattelettelser, uden det bliver kontraproduktivt. Mere om det om et øjeblik.

Tak for en rigtig god tale. Jeg synes, taknemlighed er et meget fint nøgleord, også fordi det indeholder den ydmyghed, som jeg synes man skal gå til opgaven med, når man har chancen for i det her parlament at prøve at gøre noget ved nogle af de rigtig alvorlige udfordringer, vi har i vores tid. Min nysgerrighed går på de her klimaafgifter, altså hvad SF tænker man kan bruge de penge, der kommer ind, til, når de så skal ud igen.

Kl. 14:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:56

Pia Olsen Dvhr (SF):

Jeg synes jo, de skal bruges til at gøre Danmark grønnere. Når vi får klimaafgifter ind, skal vi jo tænke lidt over, hvordan vi laver dem, for de skal laves begavet. Der skal jo være en social balance, og det skal ikke være de fattigste i Danmark, der lige pludselig ender med håret i postkassen. Samtidig skal vi også sørge for at fastholde nogle virksomheder, som vi gerne vil have her, og som er klimavenlige, men hvis produktion i sig selv ikke er klimavenlig, f.eks. Aalborg Portland. Cementproduktion er ikke klimavenligt, men de gør det mere klimavenligt, end mange andre rundtomkring i verden gør. Dem vil vi gerne fastholde i Danmark. Så de to hensyn skal jo ind.

Men hvis man forestiller sig, at der kommer penge i kassen og hvad de så skal bruges til, så bliver det ikke til selskabsskattelettelser - det er ikke noget, SF kan se for sig - men til investeringer. Energieffektiviseringer i industrien ville f.eks. være et oplagt sted at starte. Vi kunne jo sige, at vi ville skabe et incitament til landbruget i forhold til udfasning af deres landbrugsmaskiner og meget andet. Altså, det er ikke sådan, at de ikke skal have landbrugsmaskiner, men de skal være eldrevne. Der er meget, vi kunne gøre i den retning. Radikale Venstre er jo meget optaget af den her elektrificeringsstrategi, og det er SF sådan set også.

Kl. 14:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Torsten Gejl, værsgo.

Kl. 14:57

Torsten Gejl (ALT):

Tak for det svar. En af de erfaringer, der er kommet under coronakrisen i forhold til beskæftigelsessystemet, er, at der i det frirum, der opstod, er mange sagsbehandlere, der føler, at de har fået mulighed for at bruge deres faglighed sammen med de ledige og tale med dem på en anden måde, og at de faktisk har opnået meget positive resultater, også med nogle af de mest udsatte ledige. Men når vi så samtidig ved, at vi har verdens dyreste beskæftigelsessystem, og vi også ved, at der både er forsøg og undersøgelser, der viser, at det ikke er sikkert, at tvang og kontrol er det bedste i beskæftigelsessystemet ... (Formanden (Henrik Dam Kristensen): Tak!) ... så kan ordføreren jo selv forestille sig spørgsmålet.

Kl. 14:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:58

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF's rådmand i Aarhus hr. Thomas Medom har jo lavet et forsøg med de ledige, da han var rådmand for beskæftigelse, og det gik ud på, at man gav dem 50.000 kr. til f.eks. uddannelse, og det kunne også være til at få en tandbehandling eller til at få noget andet tøj, for at se, om de kom hurtigere i beskæftigelse. Det vilde er, at det gjorde de. De arbejdsløse var faktisk meget fokuserede på, hvad det var, der bragte dem i beskæftigelse, og der var en ret stor succesrate. Så jeg tror, at det der med at vise lidt mere tillid sådan set er ganske godt, også i vores beskæftigelsessystem. Det er yderst kompliceret at være arbejdsløs i dag. Jeg tror måske godt, vi kan gøre det lidt lettere.

Kl. 14:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Nils Sjøberg.

Kl. 14:58 Kl. 15:00

Nils Sjøberg (RV):

Tak. For kort tid siden fremsatte jeg på vegne af Det Radikale Venstre et forslag, som Socialdemokratiet, Enhedslisten, SF og Det Radikale Venstre vedtog i 2014. Forslaget gik i al sin enkelthed ud på, at alle, der er født i Danmark, og som har taget 9. klasse, og som ikke er kriminelle, skal have lov til at blive danske statsborgere. Inger Støjberg fjernede ordningen, kort tid efter hun kom i regering.

Jeg er klar over, at Socialdemokratiet har skiftet politik på indvandrerområdet, og jeg forstod også under den debat, vi havde, da jeg har fremsatte forslaget, at SF har ændret politik, for SF stemte imod. Vil fru Pia Olsen Dyhr være venlig at forklare, hvorfor SF har ændret politik?

Kl. 14:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:59

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror jo grundlæggende, at når man er født i Danmark og har gjort sig fortjent til det og har kæmpet og har sloges og har fået en eksamen, skal man sådan set også have lov til at være dansk statsborger; men at sige, at det skal være et generelt princip, tror jeg er noget vi gør klogt i lige at undersøge lidt nærmere. Det er ikke, fordi jeg er gået væk fra det standpunkt, vi havde i 2014 – jeg synes faktisk, der er nogle meget grundlæggende menneskelige principper i det, og jeg kender rigtig mange mennesker, der har lagt meget tid og mange kræfter i at blive en del af Danmark – men jeg synes bestemt stadig væk, det er en debat værd, om det er et generelt princip, eller om vi stadig væk skal diskutere det sag for sag, som vi jo også gør herinde.

Kl. 15:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Nils Sjøberg.

Kl. 15:00

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Jeg synes ikke rigtig, jeg får noget svar, hvis jeg skal være helt ærlig. Jeg synes, det er positivt, at man gerne vil diskutere og sådan noget, men hvorfor har SF ændret politik på det her område? Det er et ganske enkelt spørgsmål. Det må der da være en god forklaring på, siden SF har gjort det. SF var i sin tid med til at fremsætte forslaget og med til at vedtage det i 2014, og præcis det samme forslag ønskede man at sige nej tak til den her gang. Hvorfor?

Kl. 15:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo, fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 15:00

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jamen SF har ikke ændret politik. Vi har den samme politik, som vi havde 2014. Jeg ved ikke, under hvilke forudsætninger I har diskuteret forslaget, men vi er jo optaget af, at folk skal have rettigheder, når de er født og opvokset i Danmark, men jeg synes bare stadig væk, at det må afhænge af en individuel vurdering.

Kl. 15:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Louise Schack Elholm.

Louise Schack Elholm (V):

Jeg kan forstå, at SF ikke ønsker at bakke op om skattestoppet, så det må jo betyde, at man ønsker at hæve nogle skatter og afgifter. Og der synes jeg, det kunne være på sin plads, at man lige gjorde klart, hvad det er for nogle skatter og afgifter, man har i sinde at hæve, eftersom man ikke går ind for et skattestop.

Kl. 15:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:01

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg kunne nævne én: techskatten. Jeg synes, at virksomheder, som er i Danmark, og som arbejder i Danmark, også skal betale skat i Danmark, og det handler bl.a. om Google, Facebook, Apple og andre, som ikke betaler skat nogen steder. Og de benytter sig jo stadig væk af folk, der bliver uddannet i vores uddannelsessystem – noget, som vi hver især i fællesskab betaler skat til. De benytter sig af at køre på vores veje – noget, som vi alle sammen betaler skat til. Og derfor skal de også være med til at betale til fællesskabet.

Men det er rigtigt, at jeg ikke har lyst til, at vi generelt bare øger skatterne. Jeg synes, vi skal gøre det på en klog og begavet måde. Og vi kan bestemt også godt lukke nogle skattehuller, for det kan vi have en fælles interesse i, altså at der ikke er nogen, der snyder og i virkeligheden laver unfair konkurrence med skatten.

Kl. 15:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Louise Schack Elholm, værsgo.

Kl. 15:01

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Tak for det ærlige svar om, at man ønsker at hæve skatter og afgifter. En af de skatter og afgifter, som SF tidligere har nævnt, er formueskatten, og derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, om det stadig væk er et af SF's forslag at hæve formueskatten.

Kl. 15:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:02

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg bliver en lille smule træt af den der stråmand. Jeg synes ikke, det er i orden, hvis jeg skal være ærlig, altså det der med at sige, når jeg siger, at vi vil lave det her med techskatten: Nå, men SF vil bare øge skatterne. Altså, prøv at lytte til, hvad jeg faktisk siger. Vi er optaget af, at man kigger på nogle målrettede skatter – kigger på nogle af dem, der ikke betaler skat i Danmark i dag, så de også er med til at bidrage til fællesskabet. Vil det øge skattetrykket? Ja, for dem, men det er jo ikke sådan en generel skattestigning, og derfor synes jeg, man skal passe lidt på med, hvordan man bruger ordene.

Og jo, SF går stadig væk ind for en formueskat.

Kl. 15:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Rosa Lund.

Kl. 15:02

Rosa Lund (EL):

Tak for det, og tak for den gode tale, hvor jo særlig klimaloven og minimumsnormeringerne blev fremhævet, som jo er noget, SF og Enhedslisten er fælles om. Jeg vil gerne spørge fru Pia Olsen Dyhr om noget af det, som hr. Søren Pape også spurgte om, nemlig topskattelettelser til dem, der får udbetalt feriepenge. Jeg læste artiklen, og jeg læste hele artiklen, og der kunne jeg også se, at det ikke stod som nummer et på SF's ønskeseddel. Det undrer mig bare en lille smule, at det overhovedet optræder på ønskesedlen, for jeg er af den overbevisning, at det faktisk vil skabe mere ulighed, at det er en meget dum måde at bruge pengene på at lave topskattelettelser. Så jeg vil egentlig bare gerne have et helt klart svar fra SF: Skal vi bruge pengene der, eller skal vi bruge pengene bedre et andet sted?

Kl. 15:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 15:03

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi skal bruge pengene meget bedre et andet sted.

Kl. 15:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Rosa Lund.

Kl. 15:03

Rosa Lund (EL):

Det var et meget klart svar. Det er jeg meget glad for, for så kan jeg nemlig vende tilbage til noget, som også har været oppe tidligere i debatten, og som optager mig meget, nemlig ghettopakken. Der er jo her tale om boligområder, som har gjort lige præcis det, de har fået besked på, for ikke at stå på den hårde ghettoliste. Så rammer der en coronakrise, og vi giver en pause til stort set alle. Det er jeg glad for. Det er til dagpengemodtagerne og virksomhederne, men hvorfor ikke også gøre det her? Det er jo steder, hvor mennesker bor. Er SF fuldstændig ligeglad med det?

Kl. 15:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 15:04

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nej, jeg er netop ikke ligeglad med det. Jeg er optaget af, at vi får blandede boligområder, og jeg er optaget af, at nogle af de mange penge, vi faktisk bruger fra Christiansborg, bliver pumpet ud i de her områder, så vi sørger for, at de får en chance, at de børn får mulighed for at gå i en blandet børnehave, at de får mulighed for at gå i en blandet skole, for man spejler sig jo i dem, man er sammen med. Jeg synes jo, at det er helt vildt vigtigt, at vi ikke efterlader underklassens børn på perronen, men i virkeligheden giver dem alle muligheder for det fede liv. Så nej, det er jeg ikke ligeglad med. Og hvis vi skal diskutere, om vi skal kigge på en eller anden helt konkret ting, gør jeg det gerne, men grundlæggende mener jeg, at ghettopakken giver mening.

K1. 15:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det hr. Per Larsen. Værsgo.

Kl. 15:05

Per Larsen (KF):

Tak for det. Det er jo velkendt, at vi har en massiv mangel på praktiserende læger i Danmark. Det er sådan, at der er i omegnen af 140.000, som ikke har en læge, som er en familielæge, altså en læge, de kender, men er henvist til en klinik, hvor der er ansatte læger, og det tal forventer man vil vokse til omkring 300.000 i 2021. Årsagen til, at vi har sådan en massiv lægemangel, er jo, at vi har fået uddannet for få i almen medicin igennem alt for mange år, og

det betyder så, at vi simpelt hen har for få læger. Det problem kan man jo løse ved at uddanne nogle flere læger, og for ikke ret lang tid siden fremsatte vi fra Det Konservative Folkepartis side et forslag om at uddanne nogle flere læger i almen medicin og oprette nogle flere uddannelsespladser. Der ville SF jo have haft mulighed for at gøre en stor forskel, sådan at vi kunne få det problem løst, men forslaget blev rent faktisk nedstemt.

Hvordan vil SF løse problemet med manglen på praktiserende læger?

Kl. 15:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:06

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror ikke, der er ét tiltag, der kan stå alene. Jeg tror, der er mange ting, der skal ske. For det første skal vi øge optaget. Det er faktisk noget af det, vi har gjort nu. Efter coronaen kommer der jo 5.000 mere på de videregående uddannelser, og det synes jeg faktisk er positivt. Jeg synes også, vi kan kigge på nogle af de områder, hvor man ikke har en praktiserende læge, og se på, hvad vi skal gøre for, at det bliver særlig attraktivt. Jeg kan se, at man i Nordvest, Bispebjerg og Ishøj, for bare at nævne nogle eksempler lige her i vores nærhed, ikke kan få fat i praktiserende læger, og der står vi jo med en særlig udfordring. Det er jo ikke kun ude i landet – det er sådan set også i København. Og der tror jeg ikke, at der er ét hurtigt fix.

I 1980'erne og 1990'erne gjorde man det fra Venstres side – jeg tror, det var hr. Bertel Haarder – at man gik ind og meget målrettet mindskede optaget på lægeuddannelsen, og jeg tror, det er lidt farligt, når vi politikere går i gang med sådan noget, men jeg tror, der er en bred vifte af ting, der skal til. Jeg vil ikke afvise, at nogle af de forslag, Konservative kommer med, kan være en god del af løsningen, men jeg tror, vi er nødt til at være lidt kreative og gøre det i sammenhæng med den øvrige sundhedssektor.

Kl. 15:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Per Larsen, værsgo.

Kl. 15:07

Per Larsen (KF):

Tak. Så kunne jeg godt tænke mig at vide lidt om, hvad fru Pia Olsen Dyhr mener om det forslag, som regeringen har fremsat, om at tvinge nyuddannede læger ud forskellige steder i landet midt i deres uddannelsesforløb til speciallæge.

Kl. 15:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:07

Pia Olsen Dyhr (SF):

Altså, det er jo ét forslag. Jeg tror, jeg ville gøre det på en anden måde, hvis jeg skal være ærlig. Jeg besøgte for ikke særlig lang tid siden en lægeklinik oppe i Nordjylland, i Frederikshavn, som faktisk hovedsagelig bestod af læger, der burde være gået på pension. De var egentlig privatpraktiserende læger, men de valgte at gå sammen, fordi de ikke gad det der administrative bøvl, men de ville stadig væk gerne løse lægeopgaven. De ville have mere tid, de ville have fokus på patienten. Der har man lavet en model, som jeg faktisk synes er ret interessant, og som man godt kunne kigge på andre steder i landet, og der kan sikkert også være andre gode forslag. Vi skal have det løst - det er jeg enig i.

Kl. 15:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pernille Vermund, værsgo.

sig bedst i forskellige dele af landet eller til og med i forskellige daginstitutioner i samme kommune. Anerkender ordføreren ikke det?

Kl. 15:08

Pernille Vermund (NB):

Tak for ordet. Jeg vil gerne indlede med at gengælde den tak, som fru Pia Olsen Dyhr sendte ud indledningsvis i sin tale. Tak for et godt samarbejde under forhandlingerne. Vi har bestemt ikke altid været enige, men det har været et konstruktivt samarbejde, så tak for det.

Jeg kunne godt tænke mig at følge op, hvor hr. Alex Vanopslagh sluttede. Fru Pia Olsen Dyhr nævnte, at hun mente, at vi var enige om, at man kunne spare nogle ressourcer ved at mindske bureaukratiet og dermed få frigivet nogle flere varme hænder. Danmark er et af de OECD-lande, som bruger den højeste andel af vores kroner på førskolebørn. Det betyder, at rigtig mange ressourcer går til det her område, men til gengæld bruger pædagogerne kun cirka halvdelen af den tid, de har, sammen med børnene.

Man ønsker minimumsnormeringer, men hvis ikke man fjerner bureaukratiet, administrationen og de mange møder, der er lagt ned over personalet, kan ordføreren så ikke se, at man i virkeligheden kommer til at gøre det dyrere og dårligere at være barn i Danmark?

Kl. 15:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 15:09

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, at minimumsnormeringer automatisk vil gøre det bedre at være barn i Danmark. Det at blive set af en voksen betyder alverden. Det har vi kunnet se under coronaen, hvor der faktisk har været tid til dem og de har været i mindre grupper. Man vokser som menneske, som sådan et lille menneske, når der faktisk er en, der ser en; så lyser de jo op som små sole. Jo mere vi kan få dem til at lyse op som små sole i den størrelse, jo mere fantastisk tror jeg faktisk deres børneliv bliver.

Når det er sagt, er jeg sådan set enig med ordføreren i, at vi kunne kigge på, hvordan vi kunne fjerne nogle af alle de regler, vi har i den offentlige sektor. Sidst SF sad i regering, lavede vi en aftale om, at i den private sektor skulle vi se på unødige regler og bureaukrati. Vi fjernede faktisk en hel del regler i den private sektor, og jeg kunne godt tænke mig, at vi gjorde det samme i den offentlige sektor

SF har foreslået, at man fjerner hver tiende regel. Det er måske et lidt tilfældigt tal, men det kunne gøre, at vi både herinde og også ude i kommunerne kigger på, om alle de regler, man har indført, egentlig er nødvendige, og om de ikke er med til at modarbejde det, vi gerne vil have skal ske, nemlig at der er mere tid sammen med børnene. Der er jeg enig med ordføreren.

Kl. 15:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 15:10

Pernille Vermund (NB):

Det er jeg rigtig glad for at høre. Noget af det, jeg også bed mærke i i ordførerens svar til hr. Alex Vanopslagh, var, at ordføreren talte om, at der var nogle fordele i det private erhvervsliv, hvor man gav friheden og ansvaret til de ansatte og sagde: Vi tror på, at I er de bedste til at indrette jer. Og lige præcis det taler minimumsnormeringer jo imod, for der kan være voldsom forskel på, hvordan man indretter

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren.

Kl. 15:10

K1. 15:10

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF's forslag om minimumsnormeringer handler om minimumsnormeringer på institutionsniveau. Det er jo, fordi vi tror på, at den enkelte institution vil vide, hvordan man gør det klogest og smartest. Det kan jo godt være, at man på en stue har brug for lidt flere voksne den ene dag, og at man på den anden stue virkelig har brug for, at der er flere pædagoger, fordi der er nogle særlige pædagogiske opgaver, og hvor pædagogmedhjælperen så også kan være inde ved siden af. Jeg har faktisk tillid til, at lederne og de ansatte i vores daginstitutioner vil være de bedste til at løse opgaven. Men jeg er da enig i, at vi hele tiden skal tænke på, hvor meget bureaukrati vi putter ned over vores børneområde.

Kl. 15:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Susanne Zimmer.

Kl. 15:11

Susanne Zimmer (UFG):

Tak. Jeg vil gerne starte med at takke for ordførertalen og takke for, at fru Pia Olsen Dyhr sætter fokus på børn, der bliver stressede i skolesystemet; det synes jeg er meget vigtigt at have opmærksomhed på. Men der er også mange stressede voksne i vores arbejdsliv, altså 35.000 om dagen, som er sygemeldt på grund af psykisk dårligt arbejdsmiljø, stress, depression eller udbrændthed. Det er jo en kæmpe udfordring for de mennesker og for de familier, der er berørt af det, og det er også meget, meget dyrt for samfundet. 21 mia. kr. om året regner Stressforeningen med at det koster.

Så vi har brug for at gøre noget der, mener jeg. Og jeg vil gerne høre, hvad ordføreren tænker man kunne gøre. Kunne vi nedsætte arbejdstiden til en 4 dages arbejdsuge? Eller hvad tænker ordføreren? Tak.

Kl. 15:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:12

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi er i hvert fald nødt til at kigge på, at vi skal have familielivet til at hænge bedre sammen. Et af de forslag, SF er kommet med, er, at man kan lave babylån, og der er altså ikke tale om lån af babyer, men om, at man giver forældrene mulighed for at låne af staten de første 7 år af barnets liv til at kunne gå ned i tid. For vi ved, at noget af det, der presser allermest, er at have børn og samtidig have fuldtidsarbejde. Og det er muligt for nogle af dem, der tjener allermest i vores samfund, faktisk at gå ned i tid og klare økonomien alligevel, men nogle af dem, der har færrest penge, har svært ved selv at kunne finansiere det at gå ned i tid.

Det er en af modellerne, men jeg er sådan set meget åben over for at have en diskussion af det her, for jeg tror, at det bliver fremtidens udfordring, hvis vi ikke får gjort det klogt, altså at vi kommer til at opleve mange gå ned med stress og det bliver den nye store folkesygdom. Hvor vi tidligere har haft meget fokus på kræft og hjerte, tror jeg faktisk, at vi skal målrette fokusset på stress, fordi stress jo kan sætte sig resten af livet, hvis man ikke tager det i opsvinget.

Kl. 15:13 Kl. 15:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Susanne Zimmer, værsgo.

Kl. 15:13

Susanne Zimmer (UFG):

Tak. WHO siger faktisk også, at de forventer, at det bliver den største folkesygdom, vi kommer til at have. Så derfor er det rigtig vigtigt at komme med nogle konkrete tiltag.

Men hvad mener ordføreren konkret om det der med simpelt hen at gå ned i arbejdstid og fordele arbejdet mellem flere mennesker og den frihed, det vil give til at få et godt liv og et godt familieliv?

Kl. 15:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:13

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er jo i hvert fald noget af det, vi gør i forbindelse med hjælpepakkerne. For vores udfordring i dansk økonomi har jo været, at der var forholdsvis mange mennesker i arbejde, så det ikke var nemt at dele arbejdet, men under coronaen har man jo lavet en trepartsaftale – og det vil jeg egentlig godt sige tak til regeringen for, for det synes jeg var en begavet trepartsaftale – både i forhold til fokus på, hvad lønmodtagere og arbejdsgivere kan bidrage med, men også i forhold til den her diskussion om arbejdsdeling. Det tror jeg bliver vigtigt, også for at sikre, at folk får fodfæste på arbejdsmarkedet fremadrettet.

Kl. 15:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Med en lille overskridelse kan vi lige nå hr. Lars Boje Mathiesen. Værsgo.

Kl. 15:14

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. Kunne ordføreren sige, hvilke positive effekter det ville have for en lavindkomstfamilie eller en børnefamilie, hvis man sænkede elafgiften?

Kl. 15:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo.

Kl. 15:14

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er jo noget af det, vi har besluttet at vi skal gøre, i går aftes. For en lavindkomstfamilie vil det jo betyde, at man får et større råderum i sin økonomi, og at man kan bruge pengene på måske at investere i en varmepumpe i stedet for sit oliefyr. Det kan også være, man vælger at købe cykler til sine børn. Der er mange muligheder i det, men det er da rigtigt, at den enkelte familie vil opleve, at de får flere penge mellem hænderne, når prisen på el falder. Det giver også god mening klimamæssigt, fordi meget el jo forhåbentlig efterhånden bliver grøn med de her energiøer og alt muligt andet, som ikke er et fatamorganaer, men faktisk bliver til virkelighed nu.

Kl. 15:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det er jeg meget enig i. Så hvis man nu halverede den helt ned til det laveste EU-niveau, ville gevinsten jo være større for børnefamilierne. Kan ordføreren bekræfte det? Og er det noget, SF vil arbejde for?

Kl. 15:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:15

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nej, for der er også et eller andet balancepunkt. Jeg vil nødig være ekstremt nørdet, for det her er noget, jeg går rigtig meget op i, nemlig energipolitikken. Men der er jo et balancepunkt i forhold til, hvordan vi får det til at balancere med andre energityper, så længe vi har så meget sort energi i kredsløbet, og det har vi altså stadig væk. Vi bruger jo stadig væk kul i Danmark. Det har vi ikke udfaset i nu. På trods af at jeg faktisk synes at Venstre er kommet med et glimrende forslag om at udfase kullene i 2025, er vi ikke kommet i mål der. Der er meget, vi skal nå endnu, men hvis det alt sammen var grønt på sigt, skal vi jo stadig væk spare på den, fordi vi jo ellers skal have endnu mere af den.

Kl. 15:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tusind tak til fru Pia Olsen Dyhr. Der er god stemning. Og derfor kan vi nu byde velkommen til fru Pernille Skipper fra Enhedslisten.

Kl. 15:16

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

I overmorgen fejrer forståelsespapiret 1-årsfødselsdag. I 1 år har vi haft et nyt flertal, som har givet hinanden håndslag på, at vi skal mindske uligheden, at vi skal styrke velfærden, og at vi skal levere 70 pct.s reduktion af klimagasserne inden 2030. Det var på mange måder historisk, da vi lavede det forståelsespapir.

Kan Danmark så også mærke det 1 år senere? Ja, det kan vi. For halvandet år siden var det kun Enhedslisten og Alternativet, der havde en ambition om de 70 pet.s reduktion af klimagasser. Der var nærmest ikke det synonym for tosset, som ikke var blevet brugt om os i den debat dengang. I torsdags, mener jeg det var, vedtog Folketinget så en af verdens mest ambitiøse klimalove med lige præcis det mål.

Finansloven for 2020 blev den første i knap et årti, der ikke skar ned på velfærden, og som ikke forringede velfærden. For første gang i al min tid i Folketinget blev der faktisk investeret. Vi tog de første skridt til at ansætte flere sygeplejersker i stedet for at fyre, vi oprettede sengepladser i psykiatrien, vi sendte penge til kommunerne, så der kunne blive ansat mere pædagogisk personale, og vi sikrede, at der var penge i ældreplejen, også i takt med at der kommer flere ældre, der har brug for hjælp. Det var noget, som Dansk Folkeparti ikke har kunnet levere de sidste mange år som parlamentarisk grundlag.

Ud over det er vi i gang med at ansætte tusind flere medarbejdere i skattekontrollen – noget, som Enhedslisten har villet i mange år, så vi kan undgå, at der bliver sendt milliarder i skattely af store multinationale selskaber. Vi har lavet indgreb over for udbydere af kviklån, så man ikke kan misbruge mennesker i en udsat økonomisk position, og vi har sat Blackstone og lignende selskaber stolen for døren, så vi kan undgå, at helt almindelige mennesker i lejeboliger får presset deres husleje op og bliver udnyttet. Og så har vi ikke mindst givet en særlig børnecheck til nogle af de fattigste børnefami-

lier. Det er ikke nok, men det betyder meget for dem. Og vi har gjort meget mere end det.

Er vi så færdige? Nej, langtfra. Der er masser at rydde op efter: år med nedskæringer, stigende ulighed, skattelettelser i toppen og et flertal i Folketinget, der i årevis, har vendt det blinde øje til menneskeskabte klimaforandringer. Og nu står vi så midt i en krise, en sundhedskrise, der lurer under overfladen og kan bryde ud igen og ramme os hårdt – i virkeligheden når som helst. Det er en økonomisk krise, som allerede har kostet tusindvis af mennesker deres arbejde og gjort, at små virksomheder har måttet lukke.

Man kan let blive afledt af de store linjer i diskussionen om proces, fnidder, grænser, rutsjebanekørsler og støvskyer og alt muligt andet, vi har diskuteret. Måske kan man endda nogle gange blive så presset, at man lidt glemmer målet. Men de mange, mange mennesker, som nu har oplevet vores velfærdssamfund blive sat på prøve og bestå, fortjener, at vi holder øjet på bolden.

De mange tusind sygeplejersker, lægesekretærer, sosu'er, HK'ere, portører, som har knoklet i vores sundhedsvæsen, og lærerne og pædagogerne fortjener meget mere end bare tak. De fortjener mere respekt, de fortjener mindre bureaukrati, de fortjener noget mere i løn, og de fortjener nogle flere kollegaer. De mennesker, som har mistet deres arbejde, fortjener et stærkere sikkerhedsnet, der reelt griber dem, og de fortjener, at vi gør vores for at investere i grøn omstilling, som også skaber arbejdspladser, så de kan få et job igen og deres børn kan få en tryggere fremtid. De mennesker, der er syge, de mennesker, der har et handicap, og de mennesker, der er gået på pension efter et langt arbejdsliv, fortjener bedre forhold, og vi fortjener alle sammen et bedre velfærdssamfund.

Med andre ord: Forståelsespapiret er mere relevant end nogen sinde før, og der er ingen undskyldning for at sænke farten. Vi skal speede op i samme retning. Og det vil Enhedslisten – det ved regeringen også godt – minde dem om hver evig eneste dag. Også når krav om topskattelettelser, selskabsskattelettelser og privatiseringer regner ned over regeringen fra oppositionen og nogle gange andre dele af det parlamentariske grundlag, så vil Enhedslisten være der.

Så vil jeg gerne vende min opmærksomhed mod et helt andet emne, som der bliver talt meget om verden over – som ikke er corona – men som vi taler for lidt om herinde. Der er noget, der trænger til at blive sagt, og der er noget, der særlig trænger til at blive sagt fra den her talerstol. Jo, der findes racisme i Danmark. Det skal siges.

I maj viste statistikkerne fra Seruminstituttet, at der var en overrepræsentation af mennesker med indvandrerbaggrund blandt de coronasmittede. Det blev for flere politikere herindefra til sådan en fortælling om dårlig kultur og parallelsamfund – igen, har jeg lyst til at sige. Hvor mange af de toneangivende politikere stoppede egentlig op og tænkte: Hm, måske er årsagen ikke farve eller oprindelse, men måske har det at gøre med klassesamfund? Hvor mange herinde tænkte egentlig over, at rigtig mange af de mest risikofyldte jobs, når det kommer til smitte, bliver passet af mennesker med brun eller mørk hudfarve? Hvor mange tænker egentlig over, at nogle af de mest nedslidende og dårligt betalte jobs i vores samfund bliver udført af nogle af de mennesker, som har anden etnisk baggrund, og som får så meget skældud, for at sige det direkte? Det er bare ét eksempel på, hvordan mennesker med en anden religion, oprindelse, etnicitet og hudfarve end flertallet får peget fingre ad sig uden anden grund end netop det, altså oprindelse, religion, hudfarve og etnicitet. Racisme er virkelig, og vi bliver nødt til at se det i øjnene.

Statistikkerne viser os det jo også. Der er 70 pct. større risiko for, at du bliver sigtet for noget, som du ikke bliver dømt for, hvis du er brun. Du er i større risiko for at blive stoppet og visiteret uden grund. Du er i større risiko for at blive afvist på diskoteket. Det er sværere at komme igennem en uddannelse. Du skal sende over 50

pct. flere ansøgninger for at få et job, hvis dit navn klinger arabisk. Der er så mange steder i det her samfund, hvor man starter med oddsene imod sig og har ringere chancer, hvis man er brun frem for hvid

Det burde også være tydeligt i vores hverdag for rigtig mange. Dårlige jokes om hudfarve, at blive spyttet på, at blive kaldt perkerso, stenkast mod en jødisk kosherforretning, hærværk på en jødisk kirkegård, hærværk på en muslimsk kirkegård, at blive bedt om at skride hjem, selv om du er vokset op i Holstebro, at opleve, at andre mennesker går over på den anden side af gaden, når de skal passere dig sent om aftenen, at folk ikke vil tale med dig eller ikke betjenes af dig, fordi din hudfarve er, som den er, børn, der bliver mobbet, fordi de ser ud, som de gør – det er virkeligheden for rigtig mange af vores medborgere.

Det har jeg et ansvar for at sige fra over for som individ i min hverdag, og det har vi alle sammen i det her samfund – alle sammen. Men herinde har vi også et ansvar som lovgivere og som Folketing, måske endda et større ansvar. Racismen i hverdagen bliver jo ligesom sådan lidt mere okay, når landets folkevalgte politikere hele tiden fortæller, at muslimer er sådan og sådan, eller at indvandrere og efterkommere ikke har fortjent det samme som alle andre i det her land. Racismen har jo noget at stå på, når lovgivning og politiske tiltag skræddersys til at ramme indvandrerne. Alt for længe har det her Folketing med udtalelser og lovgivning forværret problemerne i stedet for at bekæmpe dem.

Må man så ikke tale om, at integration er svært? Jo, det er svært. Må man så ikke sige, at der findes social kontrol i nogle bestemte miljøer i vores samfund? Jo, det må man gerne, for det gør der, og det skal vi tage alvorligt. Men man kan ikke gå og lade, som om der ikke findes racisme, fordi der på papiret ikke er racisme. Og man kan heller ikke nøjes med at sige: Altså, jeg er jo bare i min hverdag utrolig farveblind. For hvis man ikke taler om racisme og diskrimination, bliver man jo blind over for de problemer, der er i vores samfund, og som rammer så mange af vores medborgere.

Der *er* racisme i Danmark. Det rammer i hverdagen, det er indlagt i vores systemer, og det er på tide, at vi får et Folketing, der aktivt bekæmper det. Jeg synes, det trængte til at blive sagt, og jeg synes, at vi, Folketinget, trænger til at vågne op, for når der rundtomkring i verden bliver sagt »Justice for George Floyd«, betyder det ikke kun noget langt væk i USA. Det betyder retfærdighed for alle, der rammes af racisme, også i Danmark. Tak for ordet.

Kl. 15:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Den første, der får en kort bemærkning, er hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 15:26

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Det var jo noget af en omgang, fru Pernille Skipper. Det, jeg savnede lidt, var konklusionen. Fru Pernille Skipper kommer med sådan en lang udredning om, hvor forfærdeligt det hele er ude foran Christiansborg og alle andre steder i det her land, og sagde bl.a., at det er blevet forværret ved lovgivning herinde, og at nu skal Folketinget aktivt bekæmpe det. Det må jo så på en eller anden måde være at gøre det modsatte af, hvad vi har gjort tidligere. Hvad er det så helt konkret, Enhedslisten foreslår af lovgivningsmæssige initiativer, der skal bringe Danmark derhen, hvor fru Pernille Skipper gerne vil have det hen?

Kl. 15:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Fru Pernille Skipper, værsgo.

Kl. 15:27

Pernille Skipper (EL):

Der er jo mange ting, man kan gøre. Noget af det, man kan tage alvorligt, er den diskrimination, som også finder sted i vores retssystem. Det er noget af det, som jeg ved at fru Rosa Lund har kæmpet for længe og stadig gør i forhandlingerne omkring det nye politiforlig, nemlig at sørge for, at vi sikrer, at der er uddannelse til vores betjente, sådan at man bliver bevidst om, at diskriminationen findes og kan findes. Det betyder ikke nødvendigvis, at man er et ondt menneske, men at det er noget, vi skal arbejde aktivt med.

Hvor er det så, man kan se det henne i lovgivningen? Der er jo, og det ved hr. Kristian Thulesen Dahl om nogen, lovgivning herinde, som er skræddersyet, som jeg siger, til at ramme de såkaldte indvandrere. Det er jo sådan lidt blevet et begreb for alt muligt. Det er bl.a. sådan noget som håndtrykslovgivning, maskeringsforbud og lignende. Det er for mig at se lovgivning, som understøtter og legitimerer en opfattelse af, at der er nogle, der er værre end andre på grund af enten deres oprindelse, etnicitet eller hudfarve.

Kl. 15:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 15:28

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi kan jo have forskellige holdninger til, om noget i virkeligheden undertrykker nogen, eller om det i virkeligheden skal hjælpe med til at skabe folks frihed fra noget undertrykkelse, som de møder, social kontrol, som de møder, osv.

Men det, jeg bare synes er interessant, når man kommer med en ordførertale her i dag, som jo i den grad indeholder sådan en svada, som fru Pernille Skipper gav, er, at det i virkeligheden er en utrolig nedladende karakteristik af det danske samfund og den måde, vores medmennesker er på over for hinanden. Så jeg synes bare også, at det er rimeligt, at man bliver meget konkret om, hvad det så er, man vil gøre ved det. Der er det altså, at vi skal have uddannet nogle betjente i retssystemet, og at vi skal have diskuteret, om vi bør have et maskeringsforbud. Var det eksemplerne?

Kl. 15:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pernille Skipper, værsgo.

Kl. 15:28

Pernille Skipper (EL):

Jeg synes, det er ret sigende, at det bliver set som nedladende at tale om racisme. Det er jo ikke noget, vi gør herinde. Det er jo noget, Dansk Folkeparti har turneret rundt i pressen med og sagt slet ikke findes i Danmark. Jeg kan jo ikke lade, som om det ikke er en af anledningerne til, at jeg står her, for jeg tror, at der er rigtig mange mennesker, der føler, at det her Folketing ikke kan finde ud af at kigge ud i virkeligheden, hvis sådan noget kan få lov til at blive sagt og gået uimodsagt forbi. Men nej, vi har rigtig mange andre forslag, og hvis Dansk Folkeparti gerne vil have en samtale om vores samlede forslag til, hvordan vi kan bekæmpe racisme i Danmark, synes jeg vi skal sætte os ned sammen og tale om det.

Kl. 15:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Louise Schack Elholm. Værsgo.

Kl. 15:29

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Jeg er måske ikke så overrasket over fru Pernille Skippers tale, men måske en smule skuffet. For det handlede rigtig meget om, hvordan man vil bruge penge, men overhovedet ikke om, hvordan vi skal få flere penge i Danmark, og hvordan vi skaber den velstand, der skal finansiere vores velfærd. Jeg ved ikke, om det blot er, fordi Enhedslisten ikke er interesseret i at skabe vilkårene for at skabe den vækst, der kan give os mere velfærd i Danmark. For velfærd kommer ikke ud af ingenting. Den kommer fra danskere, der går på arbejde i virksomheder, der tjener penge hjem til Danmark. Men ikke med et ord blev det berørt. Hvad vil Enhedslisten gøre for at sikre, at vi får skabt mere velstand, som er grundlaget for, at vi har velfærd i Danmark?

Kl. 15:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren. Værsgo.

Kl. 15:30

Pernille Skipper (EL):

For det første vil jeg sige, at jeg ikke køber den her modsætning, som højrefløjen forsøger at stille op mellem den private og den offentlige sektor. Det er to af hinanden gensidigt afhængige af størrelser, som skaber værdi i vores samfund begge to. Jeg synes, at coronakrisen og det offentliges hjælp til de mange, mange private virksomheder, som har haft brug for det, er et bevis på netop det. Danmark bliver også ofte kåret som et af de lande i verden, som er absolut bedst at starte virksomhed i. Det har bl.a. noget at gøre med, at vi har et stærkt velfærdssamfund og en stærk infrastruktur.

Hvordan skaber vi så ordentlig beskæftigelse, nye arbejdspladser og velstand, om man vil, i vores samfund nu, når vi står i en krise? Ja, der er det jo klart, at der skal den offentlige motor i gang igen, fordi vi står i en økonomisk krise. Derfor er det også noget af det, vi går op i, når vi snakker om klimaforhandlinger, nemlig at det skal have en ordentlig jobeffekt. Vi vil f.eks. gerne sørge for, at man, når man fremrykker havvindmølleparker, også samtidig sørger for, at der er efteruddannelse med, sådan at nogle af de mange mennesker, som har mistet deres arbejde, kan komme ind i den branche og få et job igen, så vi sikrer, at den velstand, vi skaber, også giver mening for kloden og for fremtiden.

Kl. 15:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Louise Schack Elholm, værsgo.

Kl. 15:31

Louise Schack Elholm (V):

Nu tror jeg, at det er Enhedslisten selv, der opsætter en modsætning mellem velstand og velfærd, for der skal skabes penge til samfundet. Jeg hørte stadig ikke noget forslag til, hvordan væksten skabes. Jeg hørte forslag til efteruddannelse, men ikke til, hvordan vi hjælper de danske virksomheder med at komme stærkere igennem den her krise, så de kan tjene flere penge til Danmark – så vi får råd til den velfærd, som jeg tror alle herinde ønsker. Der er jo ikke nogen i Folketinget, der ikke ønsker et velfærdssamfund. Vi bakker op om velfærdssamfundet, så det er ikke en modsætning, man behøver at sætte op. Men er der ikke et spørgsmål om, hvor velfærden skal finansieres fra?

Kl. 15:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 15:32

Pernille Skipper (EL):

Så fik jeg udtrykt mig for uklart. Det, jeg prøvede at opponere imod, er den her fortælling om, at den private sektor er det eneste sted, der bliver skabt værdi i vores samfund, og så betaler den private sektor

for den offentlige. Det er jo forkert, og det er det, jeg opponerer mod. Altså, hvis vi bare kigger få måneder tilbage, har vi jo postet milliarder fra den offentlige sektor over i den private for at hjælpe her. På daglig basis bliver danske virksomheder understøttet af et stærkt velfærdssamfund i form af gratis uddannet arbejdskraft fra offentlige universiteter, stærk infrastruktur og meget andet. Men vi skal skabe vækst lige nu ved målrettede investeringer, bl.a. i grøn omstilling.

K1. 15:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:32

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Talen var jo ligesom opdelt i to. Den første del handlede om, hvor forfærdeligt samfundet er – hvis vi ikke havde Enhedslisten til at lave forståelsespapiret, var alt ved at knække fuldstændig sammen og vores velfærdssamfund på vej ud over kanten; det var godt nok skidt. Tak til fru Pernille Skipper for at minde mig om, hvorfor det er vigtigt, at nogle af os på den her side af midten får lavet nogle aftaler om dansk økonomi med den nuværende regering, for det er da ikke til at holde ud, hvis den skulle være afhængig af Enhedslisten.

Nu vil jeg ikke stille spørgsmål om topskat til fru Pernille Skipper, for det tror jeg vil være halsløs gerning. Men jeg kunne alligevel godt tænke mig at spørge til den anden del af talen, for man kunne også vende det om og sige, at man skal passe på, at man ikke skaber for mange ofre. Og nu må vi andre forstå noget og komme ud i virkeligheden. Hvis man kigger på en lang række boligområder i det her land, er fru Pernille Skipper så på noget tidspunkt i tvivl om, at der virkelig er noget, der trænger til at blive gjort, og at vores ghettopakke i den grad var nødvendig? Det var mange år for sent, men den var nødvendig.

Kl. 15:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pernille Skipper, værsgo.

Kl. 15:33

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil starte med sige, at jeg er glad for, at jeg kan hjælpe hr. Søren Pape Poulsen med at komme op om morgenen og på en eller anden måde få noget incitament – er det ikke det, ordføreren plejer at sige?

Der er bestemt boligområder i Danmark, som har problemer. De har jo problemer særlig med en stor mængde mennesker uden arbejde, en hel del mennesker med lave indtægter, lavt uddannelsesniveau, altså en masse sociale faktorer, som betyder, at børnene har nogle dårligere chancer i livet. Og det er selvfølgelig et problem, hvis sociale problemer og økonomiske problemer klumper sig sammen. Så har man jo ikke den der sidekammerateffekt på samme måde. Så der *er* problemer i flere socialt udsatte boligområder.

Det, jeg opponerer mod ved den såkaldte ghettolovgivning og ghettopakke, er det kriterie, at menneskers oprindelse fra ikkevestlige lande i sig selv skulle være et problem og i sig selv kan udgøre en årsag til, at man i sidste ende ender med at rive boliger ned. Det synes jeg er stærkt problematisk, for jeg synes ikke, at menneskers oprindelse er et problem i sig selv.

Kl. 15:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:35

Søren Pape Poulsen (KF):

Nej, det burde det ikke være – det burde det ikke være. Men gør det ikke fru Pernille Skipper bekymret, når man kigger på, hvor stor en andel af ægtepar på kontanthjælp, der kommer fra ikkevestlige lande? Altså, er det sådan, at fordi man er trådt ind over den danske grænse, har man simpelt hen mistet evnen til at arbejde? For man har jo som regel arbejdet der, hvor man kom fra. Hvad er det, der gør, at vi generation efter generation snart ser, at folk ikke kommer ud af det her, altså at rigtig mange mennesker bliver ved med at være på overførselsindkomst? Det er da et eksempel på, at integrationen har slået fejl, og det skal vi da bryde. Og ghettopakken var da en mulighed for at få brudt op i det her, i stedet for at man bliver ved med at gå sammen i samme boligområder og bekræfte hinanden i al elendigheden; det er da skidt.

Kl. 15:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til fru Pernille Skipper.

Kl. 15:35

Pernille Skipper (EL):

Hr. Søren Pape Poulsen spørger her, hvad det er, der gør, at det er overrepræsenteret. Det er da ikke folks oprindelse eller hudfarve, der gør det. Det må hr. Søren Pape Poulsen da medgive mig. Altså, det er da ikke sådan, at fordi ens bedsteforældre er født i Tyrkiet eller et eller andet sted i et såkaldt ikkevestligt land, så er man mere doven – hvad er det, der ligger under det der? Integration er svært, det er helt rigtigt. Kulturer mødes, og det er svært, og det kan skabe sociale problemer, men det er jo ikke oprindelsen i sig selv, der er problemet.

Kl. 15:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det Kathrine Olldag. Værsgo.

Kl. 15:36

Kathrine Olldag (RV):

Tusind tak. Jeg vil gerne høre ordføreren om følgende: Den 17. juni tiltrådte Enhedslisten aftalen om ekstraordinært løft af ledige, bl.a. sammen med os i Radikale Venstre, og i den aftale var der bl.a. en positiv tilkendegivelse af at undersøge potentialet for en uddannelseskonto, som vi jo i Radikale Venstre har foreslået flere gange. Det er altså en uddannelseskonto, hvor man kan spare op til f.eks. et brancheskift eller et pusterum i sit arbejdsliv. Det er måske en mulighed, som der i et globaliseret arbejdsmarked er større og større behov for.

Så spørgsmålet til ordføreren er: Nu hvor fagbevægelsen også er ved at bløde op og i højere og højere grad synes, at det er en god idé, kunne man så forestille sig, at Enhedslisten også ville støtte op om ideen om en uddannelseskonto?

Kl. 15:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:37

Pernille Skipper (EL):

Det har jeg i hvert fald svært ved at forestille mig.

Kl. 15:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Svaret var, at det har man svært ved at forestille sig. Værsgo, fru Kathrine Olldag for næste spørgsmål.

Kl. 15:37 Kl. 15:40

Kathrine Olldag (RV):

Måske er ordføreren hoppet over, hvor gærdet er lavest. Jeg vil naturligvis gerne høre lidt om hvorfor.

Kl. 15:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:37

Pernille Skipper (EL):

Jeg har helt ærligt svært ved at huske årsagerne til uddannelseskontoen. Det bliver jeg nødt til at tage på et andet tidspunkt. Beklager!

Kl. 15:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Halime Oguz. Værsgo.

Kl. 15:37

Halime Oguz (SF):

Tak for det, og tak for talen. Jeg noterede mig, at flere ordførere fra Enhedslisten kritiserede SF's formand, Pia Olsen Dyhr, for SF's tilslutning til ghettopakken, som bl.a. handler om, at vi ikke skal have et samfund, der er baseret på fremmedgørelse og undertrykkelse, og hvor folk kan få lov til at udleve deres potentiale, og hvor der gøres op med ufriheden. Det tænker jeg da er noget, der optager Enhedslisten.

Jeg noterede mig også, at ordføreren lægger vægt på, at de her problemer faktisk udspringer af noget enten socialt eller økonomisk. Der vil jeg blot henvise til de mange rapporter og beretninger fra henholdsvis forskere og krisecentre, som ikke handler så meget om økonomiske problemstillinger, men noget kulturelt. Derfor er mit spørgsmål: Hvad har Enhedslisten egentlig fået ud af at fastholde folk i ufrihed og marginalisering ved at opponere imod alle de tiltag, der netop vil gøre op med den her ulige stilling og ufrihed?

Kl. 15:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:39

Pernille Skipper (EL):

Jeg synes, det er en ualmindelig grov måde at spørge på – altså, at Enhedslisten skulle ønske at fastholde mennesker i ufrihed, fordi vi er uenige i de fremgangsmåder, som flertallet herinde ønsker. Det fremmer ikke ligefrem nuancerne i debatten.

Men der er jo ikke nogen tvivl om, at Enhedslisten og SF har en meget forskellig tilgang til de her såkaldte ghettopakker. Jeg vil gerne anerkende, at SF igen og igen siger, at for SF handler det om, at man gerne vil hjælpe mennesker ud af social kontrol. Det, der bare bliver resultatet, er jo, at en masse menneskers boliger på baggrund af bl.a. etnicitet eller generelt stigende arbejdsløshed i samfundet, som vi ser lige nu, kan blive revet ned eller solgt fra, og de vil have svært ved at finde et andet sted at bo. Derfor spørger vi: Hvor skal de mennesker så bo henne? Hvad er det egentlig ved det, som i sig selv gør, at det konkrete menneske kommer ud af ufrihed? Det tror jeg ikke på virker.

Kl. 15:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så er det fru Halime Oguz. Værsgo.

Halime Oguz (SF):

Jeg tror, det her er et spørgsmål om, hvad der kommer først: hønen eller ægget. Det at skulle bo i sådan et lukket samfund gør jo også, at man ikke får den nødvendige uddannelse eller kommer i arbejde. Der vil jeg så gerne lige spørge på en anden måde: Hvordan vil Enhedslisten f.eks. hjælpe de piger, der lever i den her ufrihed i Gellerupparken? Hvad vil Enhedslisten gøre for at hjælpe de piger?

Kl. 15:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:40

Pernille Skipper (EL):

Jeg mener ikke, at det er et spørgsmål om hønen eller ægget. Jeg mener jo, at man risikerer at forværre de sociale problemer. Dårlige chancer i uddannelsessystemet, dårlige chancer for børn, som vokser op under ringere kår end gennemsnittet, forværrer man, hvis man også stiller de mennesker over for, at deres bolig bliver solgt, revet ned, og at de ikke har noget andet sted at være. Det løser ikke problemerne; det gør problemerne værre. Det er derfor, vi har den her opposition imod ghettoaftalen.

Derudover har Enhedslisten jo også en hel del forslag, hvor vi er enige med SF, og det synes jeg er positivt.

Kl. 15:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Pernille Vermund. Værsgo.

Kl. 15:41

Pernille Vermund (NB):

Tak for ordet. Ordføreren brugte en stor del af sin tale på at tale om racisme. Danmark er gudskelov et af de lande, hvor racismen er mindst udbredt, men ja, den findes. Der findes idioter alle steder, også her. Men lad mig begynde med nogle citater:

Flyt jer venligst. Flyt jer, hvide mennesker, stil jer her. Vi vil gerne have black people op foran ved bannerne. Vi ved godt, at der har været forargelse omkring det, men vi er ligeglade. Nogle slagråb er ikke for jer. Hands up, don't shoot og I can't breathe. Ikke alt er for hvide mennesker, heller ikke for dem, der er mødt op i solidaritet.

Sådan lød det fra talspersonen for »Black lives matter«, Bwalya Sørensen, i forbindelse med en demonstration i København tidligere på måneden, hvor flere fra Enhedslisten deltog. Hvorfor deltager flere fra Enhedslisten i demonstrationer, som er racistiske, hvis man vil bekæmpe racisme?

Kl. 15:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:42

Pernille Skipper (EL):

Jeg har svært ved at finde ud af, hvor jeg lige skal starte. Hvorfor deltager Enhedslistens folketingsmedlemmer i demonstrationer med overskriften »Black lives matter«? Det kan man selvfølgelig spørge dem om som individer. Jeg gætter på, at det er, fordi de mener, at der er et problem med racisme i Danmark og verden over. Jeg gætter på, at det er i solidaritet med de mange mennesker i USA, hvor der lige nu er en stor bevægelse for at få gjort op med en systemisk racisme, som har ført til mordet på ikke bare George Floyd, men mange andre sorte mennesker kun på grund af deres hudfarve. Hvis jeg må være helt ærlig og bramfri og sige, at hvis fru Pernille Vermund har lyst til at deltage i en sådan demonstration en dag, ville det være rigtig

dejligt, og så vil inputtet til, hvordan den skal foregå, nok også klinge lidt mindre hult.

Kl. 15:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Pernille Vermund. Værsgo.

Kl. 15:43

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Jeg kunne aldrig drømme om at deltage i en racistisk demonstration, og jeg ville skamme mig, hvis jeg havde deltaget i en demonstration, hvor der var de her slagord, og hvor selve invitationen og anbefalingerne i forbindelse med demonstrationen var racistisk, men lad nu det ligge.

I Nye Borgerlige arbejder vi for, at danskerne får lov til at stemme sig ud af EU, og selv om Enhedslisten og Nye Borgerlige politisk er dybt uenige, er det her et område, hvor der måske er lidt enighed. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om Enhedslisten stadig ønsker at komme ud af EU, eller hvordan det står til med det.

Kl. 15:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:44

Pernille Skipper (EL):

Undskyld, men vi bliver lige et øjeblik ved slagordene hands up, don't shoot og I can't breathe. Det er dem, der bliver råbt, og når der er nogle mennesker, der siger, at det vil være bedst, hvis det er sorte mennesker, der råber dem, er det, fordi det ikke er hvide mennesker, der er blevet slået ihjel af politiet i lige så stort omfang. Det er racistiske mord, der begås mod mennesker i USA, og de slagord relaterer sig til de raceproblemer, der er i USA.

Kl. 15:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Det er sådan, at vi normalt ikke bruger engelske udtryk her, uden at vi oversætter det, men jeg lod det passere, fordi det ligesom var en del af den debat, der har været.

Så er det hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 15:45

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Det bliver simpelt jeg hen nødt til indledningsvis at følge op på. Jeg skal høre, om det, når man inviterer til en demonstration og i den demonstration laver forskellige regler for hvide og sorte, altså for dem, der er hvide, og for dem, der ikke er hvide, hvor man siger til hvide mennesker, at de skal være bagerst, og hvad ved jeg, allerede inden demonstrationen starter, ikke er udtryk for racisme ifølge Enhedslisten. Eller er det bare o.k. og superduper, fordi det tjener et større og mere gavnligt formål?

Kl. 15:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:45

Pernille Skipper (EL):

Igen: Jeg var ikke selv til stede ved den demonstration, selv om det er blevet skrevet mange steder, at jeg var det. Derfor ved jeg ikke, om det var reglerne. Sådan som jeg har set det omtalt, var det opfordringer til, hvordan man forholdt sig. Derudover vil jeg bare sige, at den kamp, der foregår lige nu i USA, og som den her demonstration var i solidaritet med, er racistisk motiveret på grund af mord på sorte mennesker, og derfor er der ikke nogen tvivl om, at jeg som hvid ikke på samme måde ved, hvordan det føles, eller

ved, hvordan det er. Jeg synes, at jeg har et ansvar for at sige fra over for racisme og at være solidarisk med de mennesker, det går ud over. Men jeg har ikke den erfaring på kroppen, og det har hr. Alex Vanopslagh heller ikke.

Kl. 15:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Alex Vanopslagh. Værsgo.

Kl. 15:46

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg mener ikke, at jeg skal skamme mig af den grund. Men lad det ligge.

Lad os bevæge os til noget langt mere opløftende, for det, jeg egentlig ville, der jeg tog ordet, var at ønske Enhedslisten tillykke med den aftale, der er landet i nat; og tillykke med, at man for første gang har lavet skattelettelser sammen med Liberal Alliance i forlængelse af en aftale, for vi lempede jo elvarmeafgiften med 830 mio. kr., og jeg synes, det er fantastisk, at Liberal Alliance og Enhedslisten kan mødes og lette skatter og afgifter for danskerne. Det er jeg simpelt hen så glad for. Så jeg vil egentlig bare høre, om der er andre skatter og afgifter, som Enhedslisten gerne vil lempe, og om man nu egentlig også har undersøgt, om elvarmeafgiften påvirker Ginikoefficienten.

Kl. 15:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:47

Pernille Skipper (EL):

Jeg synes, at det lyder som en rigtig dejlig invitation. Enhedslisten har et gammelt forslag til, hvordan vi reelt kan lette skatten for de laveste indtægter, således at man aftrapper skattelettelsen fra en årlig indtægt på 350.000 kr. og opefter. Så slipper vi for det her med at give penge i hånden til dem, som i forvejen har meget, og man letter skatten reelt i bunden. Det lyder, som om det er et forslag, hvis nærmere detaljer jeg skal have sendt over til hr. Alex Vanopslagh. Man kan også google det, men ellers vil jeg gerne sende det frem.

Kl. 15:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Sophie Løhde.

Kl. 15:47

Sophie Løhde (V):

Tak for det. En af de første ting, som Enhedslisten fik igennem ved at få den socialdemokratiske regering til at gennemføre det, var jo det her midlertidige børnetilskud, som sikrer, at indvandrerfamilier får 2.000 kr. ekstra om måneden skattefrit. Derfor skal jeg bare høre Enhedslisten, om man vil acceptere den her midlertidighed, der ligger i de tilkendegivelser, der er kommet fra beskæftigelsesministeren. Eller sagt på en anden måde: Vil Enhedslisten acceptere, at tilskuddet bortfalder?

K1. 15:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:48

Pernille Skipper (EL):

Henvises der til det særlige børnetilskud? Godt. Det synes jeg bestemt skal være permanent. Jeg har svært ved at forstå, hvorfor vi ikke skulle gøre det permanent. Står det til Enhedslisten, sørger vi jo for at lave et mere gennemsigtigt ydelsessystem, som ikke i samme grad differentierer og har indlagt sanktioner. Vi vil jo gerne

afskaffe kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen, som sender rigtig mange mennesker ud i store økonomiske problemer og forværrer deres chancer for at komme ind på arbejdsmarkedet igen.

Kl. 15:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Sophie Løhde.

Kl. 15:49

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Så den forhøjelse på 2.000 kr. ekstra skattefrit om måneden til indvandrerfamilier, som den socialdemokratiske regering har gennemført med bl.a. Enhedslisten stemmer, skal altså vedblive med at være der og fortsætte?

Kl. 15:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:49

Pernille Skipper (EL):

Jeg er simpelt hen i tvivl om, hvad vi taler om. Altså, vi taler om det særlige børnetilskud til alle børnefamilier, som vi lavede som noget af det første, efter vi fik det nye flertal. Det er jo ikke målrettet indvandrerfamilier. Jeg forstår ikke, hvorfor det er diskussionen. Men ja, vi synes, at det skal være permanent, medmindre vi kan slippe af sted med at få regeringen overbevist om, at vi skal lave ydelsessystemet om, sådan at vi dropper kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen og andre fattigdomsydelser, som holder indvandrere og alle andre fast i store problemer, og som forværrer deres chance for at komme ind på arbejdsmarkedet.

Kl. 15:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 15:49

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Så kender vi Enhedslisten. Man kan næsten høre kampråbene. Jeg må indrømme, at da jeg havde hørt fru Pernille Skippers ordførertale, var jeg på vej ud af salen, men jeg måtte simpelt hen tilbage. At dele mennesker op i brune og hvide gjorde man ikke for år tilbage. Jeg synes, det er meget, meget usympatisk. Det er jo i virkeligheden racisme, at man deler mennesker op i brune og hvide. Det var noget, der var uhørt for år tilbage – fuldstændig uhørt. Det gør man så nu. Brune og hvide mennesker, værsgo! Det kommer an på farven for Enhedslisten. Det synes jeg er ekstremt usympatisk.

Til det med, at en indvandrer, en tilflytter, måske skal skrive lidt flere ansøgninger, vil jeg sige, at hvis nu det er Aisha, kunne man jo forestille sig, at arbejdsgiveren f.eks. tænkte: Går hun med tørklæde? Skal hun bede tre-fire gange om dagen eller måske fem? Hvad sker der, hvis hun i løbet af ansættelsesforholdet bliver mere radikaliseret? Hvad gør jeg så? Det er måske de tanker, der en gang imellem er. Er det racisme? Nej, det mener jeg overhovedet ikke det er. Og det bliver vi bare nødt til at tage stilling til. At sige, at der er racisme i Danmark, er så anstødeligt for mig. Er der nogle, der overskrider en grænse? Ja. Men racisme? Nej.

Kl. 15:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:51

Pernille Skipper (EL):

Det er jo det, der er hele pointen. Det er jo den form for generaliserende udtalelser og den form for blåstempling af, at man godt må

regne med, at et menneske, der hedder Aisha, er radikaliseret, som skaber så mange problemer i vores samfund. Hvad er det da for noget at sige, at fordi man hedder Aisha, er man nok radikaliseret. Altså, det er jo problemet. Det er jo med til at skabe og legitimere den racisme, der er i hverdagen, hvor folk frasorterer ansøgninger fra mennesker med arabisk klingende navne alene på grund af de arabiske navne, fordi man har de fordomme om dem. Og det retfærdiggør, at mennesker bliver svinet til eller det, som jeg også læste en fortælle om: Når hun sidder i kassen, vil folk ikke betjenes af hende, har hun oplevet, fordi hun er sort. Det er jo, fordi man godt må tænke, at Aisha nok er radikaliseret.

Kl. 15:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo, fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 15:52

Pia Kjærsgaard (DF):

Så må jeg sige, også for at komme lidt tilbage til det, de øvrige ordfører har sagt, at hvis man overhovedet havde været i tvivl om, om der var racisme i Danmark, så blev den til gengæld ført ind med kampskridt her forleden i den demonstration, der var, anført af fru Bwalya Sørensen, som netop ville opdele folk i sorte og hvide. Er det ikke racisme? Og hvis man nu forestillede sig, at det var anderledes, nemlig at der var en demonstration, hvor man ville have de sorte, som fru Pernille Skipper siger, bagerst, og de hvide, som fru Pernille Skipper siger, forrest, hvordan var det så gået? Hvor havde der lydt et ramaskrig? Det har vi jo ikke hørt.

Kl. 15:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:52

Pernille Skipper (EL):

Altså igen: Jeg var ikke til stede ved den demonstration. Jeg har meget svært ved at forstå – særlig når jeg hører og ser billeder derfra – at det skulle have været opdelt, og at der skulle have været regler på den måde, som det bliver gengivet her. Men der er nogle ting, som fru Pia Kjærsgaard og jeg selv ikke forstår, fordi vi har den farve, vi har, og fordi vi ikke oplever den diskrimination i samfundet, som mennesker ellers oplever, og det er korrekt. Hvordan det har udfoldet sig til en konkret demonstration, ved jeg ikke.

Kl. 15:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille. Værsgo.

Kl. 15:53

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Der findes racisme i Danmark, sagde fru Pernille Skipper – og tak for det! Tak, fordi det blev sagt fra Folketingets talerstol, for det kan ingen være i tvivl om. Der findes racisme i Danmark, og hvor er det dog uskønt, at vi skal se den yderste højrefløj her konkurrere om, hvem der kan synes, at det er mest forargeligt, at det bliver sagt fra Folketingets talerstol. Så tak, fru Pernille Skipper!

Men når det er sagt, vil jeg sige, at jeg jo i virkeligheden lige så nødig ser fru Pernille Skipper træde ind i Finansministeriet, som jeg ser fru Pernille Vermund træde ind i Integrationsministeriet, fordi der jo så bare bliver uddelt penge og penge og penge, som er kommet af, at der gennem 20 år er blevet ført en politik, som Enhedslisten konsekvent har været imod. Nu er der ønske om nye udgifter og udgifter og udgifter, men hvor skal pengene komme fra, fru Pernille Skipper?

Kl. 15:54 Kl. 15:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren.

Kl. 15:54

Pernille Skipper (EL):

Tak for det første – og måske også lidt tak for det andet.

Der er jo ikke nogen tvivl om, at hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille, uanset hvilket parti hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille har været i, og Enhedslisten nok har stået på hver sin fløj, når det kom til den økonomiske politik. Det skal heller ikke være nogen hemmelighed, at noget af det, Enhedslisten synes har været en forkert tendens eller retning i den økonomiske politik de sidste mange år, jo er, at man med den ene hånd har lavet reformer, som det hedder – lavet forringelser af det sociale sikkerhedsnet, skåret ned på dagpengeperioden, forringet efterlønnen, indført fattigdomsydelser for mennesker, som er arbejdsløse eller syge uden for dagpengesystemet, i det hele taget skåret ned på noget af det meget grundlæggende i vores velfærdssamfund – og med den anden hånd har delt rigtig, rigtig mange skattelettelser ud, som særlig er kommet dem, der er i toppen af vores samfund, til gavn. Vi ønsker i højere grad at omfordele den kage, der er, sådan at vi fordeler de ressourcer, der er i samfundet, mere fair.

Kl. 15:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Simon Emil Ammitzbøll-Bille, værsgo.

Kl. 15:55

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Men kager opstår ikke uden bagere. Hvis ikke der havde været ført en ansvarlig reformpolitik, ville vi ikke have haft så god en økonomi. Vi ville ikke kunne låne til så lave renter. Fru Pernille Skipper ville ikke kunne have medvirket til at uddele hjælpepakker til højre og venstre. Fru Pernille Skipper vil gerne deltage i festen, men vil ikke betale tilskuddet til sammenskudsgildet. Og nu, som statsministeren så korrekt har sagt i Berlingske, skal vi til at opføre os ansvarligt igen; vi skal til at bygge op igen om dansk økonomi, og hvad er Enhedslistens svar nu – den samme uansvarlighed, eller vil man være mere behjælpelig?

Kl. 15:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:56

Pernille Skipper (EL):

Jeg køber ikke helt, at det er reformerne, der har skabt al den økonomi, vi står på lige nu, tværtimod. På mange leder og kanter har de måske haft den modsatte effekt, fordi utrygheden er blevet øget. Man har også nogle gange brugt penge på f.eks. selskabsskattelettelser, som kunne have været brugt på at skabe arbejdspladser, også inden for den offentlige sektor. Igen: Det er ikke sådan, at den private sektor er den, der betaler for den offentlige. De er gensidigt afhængige. De støtter hinanden. Det er vigtigt at have en stærk privat sektor, men noget af det, der gør Danmark så stærkt, er altså også, at vi står på en stærk offentlig sektor.

Kl. 15:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Hr. Morten Østergaard.

Morten Østergaard (RV):

Tak. Jeg vil også takke for et stærkt indlæg om vigtige spørgsmål i forhold til racisme. Da jeg hørte diskussionen med hr. Kristian Thulesen Dahl, som ligesom spurgte, hvilke lovforslag der skulle løse det, kom jeg til at tænke på, at hvis vi kunne lovgive os til, at der ikke skulle findes racisme, så synes jeg da, at vi skulle tage og gøre det med det samme, men udfordringen er jo, at det sker i relationen mellem mennesker.

En af de ting, jeg har glædet mig over efter sidste valg, er bl.a. en taxatur med en chauffør, der havde anden etnisk baggrund, og som spurgte: Hvad har I gjort ved medierne? Så sad jeg og tænkte over, hvad vi havde gjort ved medierne, og kunne ikke lige komme i tanker om noget, men så sagde han: Det er, som om det, når jeg tænder for radioen, ikke længere er sådan, at jeg hele tiden skal skældes ud, fordi jeg har muslimsk baggrund.

Det har jo en betydning, hvad det er for nogle ord, politikerne bruger, hvad det er for nogle konflikter, man vælger. Alene i dag er jeg blevet spurgt adskillige gange til islamiseringen af Danmark, og bestemte befolkningsgrupper er blevet udråbt til at være et særligt problem. Jeg tror, at fru Pia Kjærsgaard i en forespørgselsdebat for nylig sagde, at ud over nogle få grønthandlere har indvandrere ikke bidraget med noget. Altså, det betyder jo noget, hvordan vi udtrykker os omkring de her ting.

Kl. 15:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:58

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Det er jeg fuldstændig enig i, og jeg synes også, at den debat, vi har nu, illustrerer store dele af problemet. Altså, det er jo et kæmpe problem, at der er mennesker, som – ja, jeg synes, det er en rigtig fin historie – når de tænder for radioen, hele tiden hører, at muslimer er sådan og sådan, eller at islamiseringen overtager Danmark, eller hvad man ellers får at vide. Og hvis man som helt almindelig borger hører de folkevalgte stå og tale på den måde, så er det jo med til at sætte tanker og fordomme i gang, som netop retfærdiggør, at man går over på den anden side af gaden om natten, når det er mørkt. Det er måske i den milde ende, men det retfærdiggør også de ting, som er meget, meget værre.

Derfor giver jeg hr. Morten Østergaard helt ret: Vi kan gøre noget, også lovgivningsmæssigt, og vi kan gøre mere herindefra. Vi har et særligt ansvar i forhold til, hvordan vi taler, men jeg mener også, vi burde agere mere offensivt mod racisme.

Kl. 15:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Hr. Morten Østergaard.

Kl. 15:59

Morten Østergaard (RV):

Så synes jeg måske også, at reaktionen bevidner meget godt, hvad man typisk har set, også i ligestillingsdebatten og andre steder, nemlig at der straks er nogle, der finder ud af, at det er dem, der har overhånden, altså dem, som ikke er de undertrykte, som det så er synd for; og så finder man en grund til, at de også er ofre.

Jeg har i en del af den her debat bl.a. glædet mig over, at Venstres formand meget klart for nylig sagde, at det var naivt og privilegeret at sige, at der ikke fandtes racisme i det danske samfund. Jeg tror, at de signaler fra flere og flere af os vil gøre en stor forskel for folk udeomkring.

Kl. 15:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:59

Pernille Skipper (EL):

Det tror jeg er fuldstændig rigtigt, så i øvrigt bare tak for det indlæg. Jeg tror, det betyder noget, at det rent faktisk bliver sagt. I mange år har debatten handlet om, at man skulle forsøge at stoppe diskriminerende tale, lovgivning, tiltag, som handlede om at målrette eller udskamme bestemte grupper af vores samfund, og for en gangs skyld går debatten lidt i den anden retning. Det synes jeg er vigtigt, og jeg synes, at Enhedslisten og Radikale har en fælles front, om ikke andre steder, så i hvert fald her, i forhold til at forsøge at holde fast i, at vi gør noget aktivt.

Kl. 16:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 16:00

Rasmus Nordqvist (SF):

Jo, tak, og tak for en rigtig god ordførertale. Og tak for italesættelsen omkring racisme – jeg synes, det var vigtigt. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til EU. Der er noget, der er konstant i dansk politik, og det er, at jeg er meget optaget af, at vi har forpligtende fællesskaber, også mellem lande. Og derfor kunne jeg godt tænke mig i lyset af de kriser, vi står i, men også i lyset af den udvikling, vi ser i forhold til Storbritannien, at spørge om, om Enhedslisten har rykket sig i forhold til at bakke op om et forpligtende fællesskab mellem lande, som EU er, eller om man fortsat kun vil have et mellemstatsligt samarbejde?

Kl. 16:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordfører.

Kl. 16:01

Pernille Skipper (EL):

Altså, Enhedslisten synes jo, at et internationalt samarbejde, også et gensidigt forpligtende internationalt samarbejde, er hamrende vigtigt for at bekæmpe klimaforandringer og for at sikre en ordentlig modtagelse af mennesker på flugt med en solidarisk fordeling de europæiske lande imellem – ingen tvivl om det. Er EU så fantastisk? Nej, senest har vi jo set problemerne med et forsøg på at ville indføre en europæisk mindsteløn, som er et problem for den danske flexicuritymodel – det må man også mene i SF at det er. Vi har problemer med at bekæmpe skattely; vi har endda lige nu problemer med at sørge for, at de hjælpepakker, der bliver sendt ud til virksomheder, ikke ryger direkte videre til skattely, havde jeg nær sagt, på grund af EU-lovgivning.

Så i forhold til det her rosenrøde billede vil jeg sige: Det er jo ikke alt eller intet, det er det ikke. Men der er ikke nogen tvivl om, at Enhedslisten går ind for forpligtende internationalt samarbejde, men hr. Rasmus Nordqvist ved også godt, at vi har et stort problem med den måde, EU håndterer det internationale samarbejde på.

Kl. 16:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 16:02

Rasmus Nordqvist (SF):

Jamen det er jo netop interessant at se, hvordan andre lande i EU faktisk agerer i forhold til skattely, altså hvordan vi nogle gange

bruger EU som undskyldning, og det gør Enhedslisten jo også rigtig tit ved at sige, at det er EU's skyld, hvor det jo egentlig er vores egen måde at håndtere ting på i Danmark. Men jeg er egentlig optaget af at høre noget meget mere konkret, i forhold til at vi jo står i en sundhedskrise på grund af corona, ja, som er i gang med at udvikle sig til en ungdomskrise i Sydeuropa, og som udvikler sig til en ulighedskrise på tværs af Europa. Der er et behov for, at vi står sammen og arbejder økonomisk sammen om at få lavet den genopretning, der skal til, og få investeret, som vi skal. Og der synes jeg bare, at det er vigtigt at høre, om man har besluttet sig for, om man fortsat vil ud af EU på et tidspunkt, eller om man vil arbejde for at forbedre det fællesskab, vi har.

Kl. 16:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordfører, værsgo.

Kl. 16:03

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil komme med en enkelt rettelse til hr. Rasmus Nordqvist. Enhedslisten bruger *aldrig* EU som undskyldning for, at der er ting, vi ikke kan gøre. Tværtimod støder vi hele tiden ind i den mur, i forhold til at regeringen med skiftende flertal siger, at der er ting, vi ikke kan gøre på grund af EU-lovgivningen. Altså, hjælpepakker til virksomheder i skattely er et af eksemplerne på det, hvor vi synes, at man bør gå til kanten og presse EU-lovgivningen og sørge for, at vi reelt kan undtage virksomheder i skattely fra at modtage hjælpepakker. Og der har man ikke fra regeringens side været villig til at gå lige så langt. Det er ikke os, der bruger EU som en undskyldning – det er desværre nogle andre.

Kl. 16:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så er det fru Mette Abildgaard.

Kl. 16:03

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Jeg vil gerne fokusere på en gruppe, som måske ikke har fyldt så meget i debatten i dag, nemlig de allermest udsatte i vores samfund. Jeg tror, at Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti er uenige om meget, men jeg tror, vi deler et grundlæggende princip om, at når vi har en velfærdsstat og et velfærdssamfund, er det for at tage hånd om de allermest udsatte i vores samfund. Det er dem, vi har en særlig forpligtelse over for.

Derfor ærgrede det os konservative så utrolig meget, da man lavede en af de her pakker i forbindelse med coronakrisen, som var målrettet sommeraktiviteter for børn og unge. Der blev det udlagt, som om det var en pakke særlig målrettet *udsatte* børn og unge. Man brugte 220 mio. kr. Når man så ser på, hvordan de midler blev fordelt, kan man se, at der var 200 mio. kr. til brede aktiviteter til børn og unge og kun 20 mio. kr. målrettet de allermest udsatte børn i vores samfund.

Hvordan kunne Enhedslisten stå bag den aftale? Svigter man ikke sit fokus på de allermest udsatte, som virkelig fortjener vores opmærksomhed, når man laver så skæv en økonomisk fordeling i sådan en aftale?

Kl. 16:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren.

Kl. 16:04

Pernille Skipper (EL):

Jeg ville så gerne sige – for det blev lagt rigtig fint op – at vi er enige, og at velfærdssamfundet er til for de allermest udsatte. Jeg er

ikke enig. Når vi har et velfærdssamfund, er det netop ikke, fordi vi kun skal hjælpe dem, der er allermest udsatte, dem, der hænger på kanten. Når vi har et velfærdssamfund, er det for vores alle sammens skyld, og det er jo også derfor, Enhedslisten er tilhænger af universelle velfærdsydelser. Vi synes heller ikke, det skal være sådan, at hvis du har mange penge, skal du betale for at komme på hospitalet, og kun hvis du har meget, meget få penge, kan du komme gratis ind. Det vigtige er jo, at vi, når vi har et velfærdssamfund, skaber lige rettigheder for alle.

Når det kommer til nogle af de mest udsatte børn, er det faktisk også nogle af de brede fritidsaktiviteter – hvor man kan indgå i et børnefællesskab med en masse andre børn, som ikke nødvendigvis har de problemer derhjemme, som du selv har – der gør, at det virker så befriende og dermed også hjælper på mange af de sociale problemer. Det er rigtigt, at vi *skal* målrette mange indsatser mod særligt udsatte børn, men en stor del af det handler altså om få dem med ind i de brede børnefællesskaber.

Kl. 16:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Mette Abildgaard, værsgo.

Kl. 16:06

Mette Abildgaard (KF):

Tak for et dejlig ideologisk svar, som så kan være med til at understrege, hvordan vi ser forskelligt på en sag som den her. Som konservativ ønsker vi virkelig et velfærdssamfund, som er målrettet dem, der ikke ville blive en del af samfundet, og som ikke ville klare sig godt her i verden, hvis ikke der var en understøttende hånd.

Jeg vil bare gerne spørge igen, hvordan man kan forsvare at lave en aftale, hvor man kommunikerer ud i medierne, at den er målrettet de mest udsatte børn og unge i vores samfund, og hvor man så prioriterer kun 20 ud af 220 mio. kr. på netop de mest udsatte. Er det ikke udtryk for manglende solidaritet, at man ikke er villig til at prioritere de udsatte, måske anbragte børn frem for – for at bruge Enhedslistens sprogbrug – direktørens søn, der skal på fodboldlejr?

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:06

Pernille Skipper (EL):

Noget af det, som gør, at velfærdssamfundet virker så godt for de allermest udsatte børn, er jo, at de børn, som er anbragt og har social bagage og problemer med hjemmefra, kan komme på fodboldlejr med direktørens barn. Det er en del af det, og det er derfor, folkeskolen er så stærk, og det er derfor, vi hele tiden taler om de brede velfærdsindsatser, som er så gode, at direktørens børn ikke smutter, fordi de kan, og som også har plads til de anbragte børn. Men ja, selvfølgelig skal vi målrette dele af det, men det at lave brede fritidsaktiviteter er ikke at ekskludere de mest udsatte børn – tværtimod.

Kl. 16:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Den sidste, vi når i denne runde, er fru Karina Adsbøl. Værsgo.

Kl. 16:07

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Jeg vil lige knytte en kommentar til den debat, der har været. Skal jeg forstå fru Pernille Skippers ord sådan, at racistiske opfordringer er i orden, med hensyn til at hvide mennesker skal bagerst. Det var den ene ting.

Den anden ting er det, jeg egentlig vil spørge om, er i forhold til handicapområdet, der er debatteret ret meget i dag. Men vi ved jo, at der ifølge danmarkskortet, som vi har lanceret, på handicapområdet er massive fejl og mangler, altså fejlprocenten på voksenhandicapområdet er 46 og 91 på børnehandicapområdet. Der vil jeg godt spørge fru Pernille Skipper: Hvordan kan det være, at fru Pernille Skipper og Enhedslisten lige her forleden stemte imod et forslag fra Dansk Folkeparti om kompensation til mennesker, der er fejlbehandlet i det sociale system? Det undrer mig dybt, og det vil jeg meget gerne have en forklaring på. For det er noget, Enhedslisten tidligere har været fortaler for, nemlig at når man er fejlbehandlet i det sociale system, skal man også have en kompensation. Men Enhedslisten har stemt nej til Dansk Folkepartis forslag om det.

Kl. 16:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 16:08

Pernille Skipper (EL):

Jeg står og kigger febrilsk ned på noget, der minder om Enhedslistens folketingsgruppe hernede, for der må altså være et eller andet. Jeg kender ikke det konkrete beslutningsforslag. Hvis det er sådan, som fru Karina Adsbøl udlægger det, altså at man skal have kompensation, hvis man bliver fejlbehandlet, eller hvis det, som vi også tidligere var enige om i Dansk Folkeparti og Enhedslisten, at når f.eks. et menneske med handicap får frataget en ydelse, skal det, at de anker sagen have opsættende virkning, sådan at kommunen ikke kan spare penge, imens sagen bliver behandlet ved en klageinstans. Det er også noget, vi er enige i. Så hvis det forholder sådan der og der ikke er noget andet i det, ja, så virker det da godt nok meget mystisk. Men jeg beklager, at jeg ikke har det konkrete forslag present.

Kl. 16:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 16:09

Karina Adsbøl (DF):

Det er sådan, at Dansk Folkeparti længe har kæmpet for mennesker med handicap, og på ældreområdet har vi netop også kæmpet i forhold til fejlbehandlinger i det sociale system. Sidste år stemte Enhedslisten netop også ja til Dansk Folkepartis forslag om, at der skulle kompenseres; i år stemte man så nej til det samme forslag, og det kan jo undre en, at så snart man er støtteparti for en regering, støtter man det ikke.

Men fru Pernille Skipper svarede ikke på det andet spørgsmål, jeg stillede. Går fru Pernille Skipper ind for racistiske opfordringer? Det mangler vi svar på.

Kl. 16:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 16:10

Pernille Skipper (EL):

Nej.

Kl. 16:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så siger vi tak til fru Pernille Skipper – der er ikke mere tid tilbage – og går videre til den næste ordfører, som er hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:10

(Ordfører)

Søren Pape Poulsen (KF):

Der er meget, jeg har savnet det seneste folketingsår – og ikke mindst her på det seneste. Jeg har savnet, at alle danskere kunne være trygge i deres hverdag, jeg har savnet at kunne give folk hånd, når man møder dem, og jeg har savnet at være i regering. Men jeg tror, at jeg og rigtig mange danskere også har savnet at kunne være sammen med andre og hjælpe vores nære og kære, som er gamle eller syge. Vi har savnet at gå på arbejde, som vi plejer. Vi har savnet at være sammen med venner. I stedet for har vi været sammen hver for sig – det er det, jeg kalder: Ikke rigtig sammen.

Isolation, værnemidler og overlevelse på hjælpepakker – det har ikke været en god tid; det har været undtagelsernes tid. Vi har gjort mange nødvendige ting, men den tid, vi har været igennem, må jo aldrig blive indeks 100. Det har været nødvendigt at indføre hjælpepakker, men det er et krisetegn. Man har fra centralt hold lukket Danmark ned. Det var også et krisetegn. Staten har opstillet regler for danskernes hverdag med en detaljeringsgrad, der er enorm – endnu et tegn på en krise. Vi skal huske på, at målet er, at vi kommer ud af krisen, at undtagelsestilstanden ophører, at borgerne igen bliver frie, at markedet får lov til at fungere, og at politikerne i højere grad blander sig uden om danskernes liv.

For mange danskere er hverdagen, som de kender den, kommet tilbage. Andre er fortsat hjemme, fordi de helt har mistet deres job. For 93.000 mennesker gælder det, at de har fået den tunge fyreseddel, fordi deres arbejdsgivere ikke længere har råd til deres løn. Langt flere har fået deres job lagt i koma – så er der løn i en periode, men man kan ikke gå på arbejde.

Heldigvis har vi aftalt at stimulere økonomien. Vi har presset på; danskerne har presset på. Vi har fået regeringen til at udbetale 3 uger af danskernes egne feriepenge. En gennemsnitlig lønmodtager står nu til at få 15.000 kr. udbetalt efter skat, og vi leder fortsat efter et flertal i Folketinget til at sikre, at de 2 sidste uger af danskernes feriepenge bliver udbetalt. Den kamp fortsætter vi i det kommende folketingsår, hvor mærkesagerne i en konservativ genopretningsplan står klar: Det handler om skattelettelser til danskerne, skattelettelser til virksomheder, hjælp til eksporten og massive investeringer i den grønne omstilling, som skal gøre Danmark rigere.

Der er noget, der ikke kan vente til efter sommerferien, hvis det står til mig. Næsten 100.000 danskere står til at blive nye topskatteydere, hvis de vælger at få deres feriepenge udbetalt. Jeg har sendt et brev til finansministeren og opfordret regeringen til at indkalde til forhandlinger om, hvordan vi løser dette problem. Det var ikke tanken med udbetalingen af feriepengene, at yderligere 100.000 danskere skulle betale topskat. Meningen var, at danskerne skulle hæve feriepengene og sætte gang i forbruget og økonomien. Nu risikerer vi, at mange gemmer deres feriepenge til pensionstilværelsen.

Allerhelst vil jeg jo helt afskaffe topskatten – det er sikkert ikke en overraskelse for nogen, men da jeg forudser, at det nok kan være noget svært at samle sådan et flertal i dette folketingsår, foreslår vi i stedet for at hæve grænsen for alle med 35.000 kr. I dagspressen har jeg også konstateret, at en lang række af partier ser positivt på løsningen – jeg har også stillet spørgsmål om det her i dag. Jeg synes, det kunne være flot, hvis vi kunne samarbejde om det og lande sådan en aftale, inden vi gik på sommerferie.

Næsten 850.000 danskeres job afhænger af eksport; det er danske produkter, som vi sælger i udlandet og indkasserer profitten for i Danmark. Det er de virksomheder, som har været med til at gøre Danmark rigt. For dem nytter feriepenge jo ikke noget; uanset hvor rige vi danskere bliver, får det jo ikke tyskerne til at købe flere varer. Her må vi hjælpe danske virksomheder med skatte- og afgiftstrykket. Jeg har foreslået, at vi letter byrderne for vores virksomheder,

altså at vi eksempelvis sænker selskabsskatten for at gøre det endnu mere attraktivt at vælge et dansk produkt ude i verden.

Desværre gjorde regeringen og dens støttepartier det sidste år sværere at drive virksomhed, da de tredoblede arvebeskatningen på de familieejede virksomheder, som de her 850.000 danskere altså er ansat i. Det gjorde de, til trods for at både 3F og Dansk Metal har advaret imod det. Jeg håber, at vi i den næste folketingssamling får mulighed for at rette op på den fejl, der blev begået. En tredoblet arveafgift er simpelt hen hverken retfærdigt eller en god idé i en økonomisk krise, hvor danskerne i forvejen mister deres arbejde.

De seneste godt og vel 100 år har nye medicinske fremskridt sikret os et længere liv. Færre dør af infektioner, vi kender mere til forebyggelse, ja, livet er ikke kun blevet længere, det er jeg også blevet bedre. Men vi bliver stadig syge. Kroppen forfalder med alderen, hundredtusinder af danskere får Alzheimer, kol, slidgigt og andre sygdomme. Når regeringen vender tilbage fra sommerferie, er vi nødt til at få indrettet vores sundhedssystem efter, at vi bliver flere ældre og flere kronikere i Danmark. Spørgsmålet er så, hvordan vi løser de sundhedsmæssige udfordringer.

Regeringen kunne jo vælge at vedtage den plan, som den tidligere regering sammen med Dansk Folkeparti jo blev enige om på hele sundhedsområdet. Planen imødegår de udfordringer, sundhedsvæsenet står over for. Og da regeringen gik til valg, sagde de, at det var en topprioritet for dem med sundhed. Jeg har selvfølgelig fuld forståelse for, at sundhedsministeren og andre har været optaget af andre udfordringer de seneste måneder, men jeg håber også, at regeringen efter sommer vil kunne frigive ressourcer, så sundhedskrisen på den korte bane ikke bliver til et sundhedsmæssigt problem på den lange bane, fordi vi ikke får tilpasset vores sundhedssystem i tide.

Der er udfordringer, som fortsat består, selv om vi har haft en coronakrise, og de bliver større, jo længere vi venter med at løse dem. Og jeg mener ikke, at 2023, som jeg har forstået passer ind i regeringens masterplan for, hvornår der skal diskuteres sundhed, er tidsnok.

Det samme kan jo siges om vores klimaudfordringer: Jo længere vi venter, jo større bliver problemerne. Derfor glæder det mig også, at vi endelig har fået hul på forhandlingerne, og at vi i fællesskab har leveret de første aftaler. Man kan jo sige, at vi på sin vis følger op på klimaaftalen fra 2014, som vi var med til at vedtage som det eneste borgerlige parti. Vi var også det første borgerlige parti i Danmark, der sagde, at Danmark skal indfri 70-procentsmålsætningen. Jeg anerkender, at det ikke var vores idé først – bare rolig. Og torsdag sagde vi, at vi ønsker en grøn skattereform med CO₂-afgifter, uden at det hæver det samlede skatte- og afgiftstryk i Danmark.

I går aftes blev der så indgået en aftale om netop en grøn skattereform. Aftalen letter 3,4 mio. t i stedet for de ca. 2 mio. t, som regeringen spillede ud med. Vi har fået en tilskudspulje til den grønne omstilling i industrien på 2½ mia. kr. frem til 2030. Vi afskaffer afgiften på overskudsvarme, hvis den er certificeret, og der etableres to energiøer. Og hver krone der kræves op i grønne afgifter bliver sendt tilbage til borgere og virksomheder ad en anden og klimavenlig vej. Jeg synes, at det tydeligt viser, at der også er en borgerlig vej at gå for at nå klimamålsætningen; en vej, hvor skatteog afgiftstrykket ikke stiger.

En sidste og afsluttende kæphest for mit vedkommende er flerårsaftalen for politi og anklagemyndighed, som er blevet udskudt, også før coronakrisen. Jeg vil ikke beskrive den med mange ord, men blot udtrykke, at vi fortsat mangler betjente i Danmark. Fordi den dagsorden ikke har været oppe, laver det jo ikke om på, at der fortsat mangler politibetjente i Danmark, rundtomkring i hele vores land, men også i nogle særlige boligområder. Vi mangler fortsat anklagere til at klare sagspresset. Jeg glæder mig til, og jeg håber på, at vi kan blive enige om en ny flerårsaftale, som sikrer danskernes tryghed.

Der er nok at tage fat på, og selv om vi skal tilbage til det Danmark, vi kender, så kan det godt blive endnu bedre. Jeg kan i hvert fald ikke vente med at komme i gang, og Det Konservative Folkeparti siger tak for året, der er gået. Og vi vender frisk tilbage efter sommerferien med endnu flere forslag til at gøre livet godt for danskerne og lette skatten og holde humøret højt. Tak.

Kl. 16:19

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den første spørger er hr. Jens Joel, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 16:19

Jens Joel (S):

Tak til den konservative formand for talen. Formanden sagde, at han savner at være i regering. Jeg vil ikke sige, at jeg direkte deler det savn, men jeg vil gerne kvittere for det samarbejde og det ansvar, som De Konservative jo stadig tager. Ordføreren nævnte det grønne område, hvor vi helt åbenlyst har et rigtig godt samarbejde, men også på det internationale område i EU-politikken. Jeg vil i virkeligheden gerne vende lidt tilbage til den diskussion, vi havde i sidste uge, hvor der blev givet et mandat, som skulle sikre, at vi i EU stod stærkest. Der valgte De Konservative jo at bakke op om et forhandlingsmandat, som skulle stille Danmarks stærkest muligt i Bruxelles. Det vil jeg egentlig gerne bede ordføreren om at sætte ord på hvorfor De Konservative valgte at gøre.

Kl. 16:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:20

Søren Pape Poulsen (KF):

Ja, det gjorde vi. Man kan jo sige, at vi sådan set bare står, hvor vi altid har stået. Det er jo vores politik, at man kan sende en regering til forhandling med et mandat, og så kan vi altid diskutere, når regeringen kommer hjem, om vi synes, det var godt nok, om vi synes, at de penge, det så måtte koste, er i orden, og hvordan det skal finansieres. Men sådan helt grundlæggende har vi det altså sådan, at sådan er det altid. Det kan jo være lidt en tilfældighed, hvem der sidder på regeringsmagten hvert 7. år, og derfor synes vi, det er naturligt at give mandatet, ligesom det også, når der nu har været et regeringsskifte ved det næste budget om 7 år, vil være rart, at Socialdemokratiet er klar til at give et mandat.

Kl. 16:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Jens Joel.

Kl. 16:21

Jens Joel (S):

Jeg regner ikke med, at det bliver en aktuel situation, men selvfølgelig ja, det samarbejde skal vi holde fast i. Dermed hører jeg også ordføreren sige, at det at kæmpe for at holde regningen nede og sikre, at vi bruger pengene på det rigtige – altså det grønne, det fremadrettede, forskning og sådan noget – i virkeligheden var vigtigere for Det Konservative Folkeparti end de indenrigspolitiske trakasserier, vi måtte have om mange andre ting i dagligdagen. Så hvis ordføreren er enig i det, vil jeg egentlig bare kvittere for samarbejdet på det område.

Kl. 16:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:21

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Der er så utrolig mange danske arbejdspladser og danske virksomheder, der er afhængige af vores EU-medlemskab og af, at der er styr på økonomien, og at vi også laver investeringerne rigtigt. Derfor står vi bag det mandat, der er givet.

Det er dermed ikke sagt, at jeg så foruddiskonterer, at statsministeren kun vil få ros, når hun kommer tilbage og har lavet en aftale, for det kommer an på, hvordan det går. Men jeg synes, at vi skal tage hver ting til sin tid, hver kamp til sin tid.

Kl. 16:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:22

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg er glad for, at hr. Søren Pape Poulsen i talen på vegne af Det Konservative Folkeparti lagde vægt på, at vi fik lavet en politiaftale. Så vil jeg godt høre hr. Søren Pape Poulsen, hvordan vi så får gjort det i fællesskab, for planen var jo, at den skulle laves i efteråret, og at vi skulle få sat gang i at få flere politibetjente på uddannelse. Der er blevet lavet en politiskole i det jyske, som skulle kunne rumme flere politibetjente, og vi mangler dem. Så nåede vi frem til foråret, hvor regeringen sagde, at det nu var meget vigtigt at få lavet en politiaftale, og nu er vi så et godt stykke inde i juni måned, og der er ikke lavet nogen politiaftale.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Søren Pape Poulsen, om Det Konservative Folkeparti vil være med til at presse på for, at vi får lavet den hurtigt, og at vi får uddannet et betragteligt antal nye politibetjente, så vi kan få mere lov og orden i Danmark.

Kl. 16:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:23

Søren Pape Poulsen (KF):

Ja, det vil jeg bestemt. Jeg vil bestemt opfordre regeringen til, at vi, ligeså snart vi kommer ind i august måned, kommer i gang og får gang i forhandlingerne, for der *er* brug for flere betjente. Og jeg siger vel ikke for meget, når jeg siger, at Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti jo for det første havde et rigtig godt samarbejde på retsområdet i den tidligere regering og også, tror jeg, langt hen ad vejen ser meget ens på, at der er brug for flere betjente i Danmark. Så jeg synes, vi i fællesskab skal presse på alt det, vi kan, for at vi får uddannet nogle flere betjente i Danmark. Jeg er helt enig i, at der er så rigeligt brug for dem.

Kl. 16:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:23

Peter Skaarup (DF):

Når jeg spørger lidt nysgerrigt – og jeg takker for tilsagnet om det – er det jo også, fordi vi *skal* have flere politibetjente i Danmark. Der er brug for dem bl.a. til grænsekontrol, som vi ser i øjeblikket, men der er også mange andre opgaver, hvor det er vigtigt, at man kommer hurtigt ud til borgerne, og vi skal have styr på de her lange, lange sagsbehandlingstider, at vi får hjulpet ofrene osv. Men når jeg spørger lidt nysgerrigt til det, er det, fordi der her søndag aften eller nat blev landet en klimaaftale. Da kunne man altså godt mødes en hel masse mennesker og lave sådan en aftale. Men indtil nu har

begrundelsen for ikke at lave en politiaftale jo været: Jamen vi har corona, så det kan ikke lade sig gøre.

Synes hr. Søren Pape Poulsen ikke, at det lyder lidt mærkeligt, at man, lige præcis når det gælder politiets forhold, hvor det er vigtigt, at vi handler hurtigt, slet ikke har kunnet lave en aftale?

Kl. 16:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 16:24

Søren Pape Poulsen (KF):

Jo, jeg er fuldstændig klar dag og nat, hvis det handler om, at vi skal lave en aftale om politiet, helt sikkert. Nu er jeg jo desværre ikke en del af regeringen længere, og det er klart, at havde vi været det eller været i regering sammen, eller havde hr. Peter Skaarups parti været støtteparti til en regering, jeg var med i, havde vi da skyndt os at indkalde til det. Det er da noget af det vigtigste, vi overhovedet kan få gjort. Så jeg håber meget, at regeringen gør det nu. Jeg tager gerne lige en uge, hvor vi arbejder dag og nat, men ellers må vi jo komme i gang meget, meget hurtigt i august.

Kl. 16:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Anne Sophie Callesen, Radikale Venstre. Værsgo. Kl. 16:25

Anne Sophie Callesen (RV):

Tak for det. Hr. Søren Pape Poulsen indledte med at sige, at noget af det, som man virkelig har savnet under coronakrisen, er at være sammen med sine nærmeste og at kunne være sammen med sin familie, og at noget af det, som i hvert fald ikke må gentage sig, er, at man splitter familier ad. Derfor har jeg også været glad for at se, at bl.a. den konservative politiske ordfører har kastet sig ind i kampen for, at danskere med udenlandske partnere skulle have mulighed for at være sammen med dem og ikke skulle isoleres fra dem.

Men sandheden er jo desværre bare, at der hver eneste dag er danske statsborgere med udenlandske kærester og ægtefæller, der bliver adskilt fra dem. Der er en myriade af krav for at få ægtefællesammenføring, og staten går i realiteten ind og tager stilling til, hvad der er en passende ægtefælle for en dansk statsborger. Så jeg vil bare spørge, om De Konservative nu, hvor de sætter så stor pris på og kæmper for, og at danskere skal kunne være sammen med deres ægtefæller, uanset om de har fundet kærligheden i udlandet, også vil fortsætte den kamp, også når vi ikke har en coronakrise.

Kl. 16:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:26

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tror ikke, at jeg kan bidrage mere til den gode stemning, lige hvad det angår, hos Det Radikale Venstre. For den udlændingepolitik, som vi har i Danmark, synes vi jo at vi skal stå vagt om, og vi er også nødt til at være opmærksomme på, at vi jo ikke bare kan sige, at grænserne, hvis man er i et forhold, så står åbne. Det nytter ikke noget, at vi ikke holder fast i, hvad det er for et samfund, vi har, og hvad det er for et samfund, vi får, og derfor skal vi selvfølgelig passe godt på vores samfund. Der har været nogle eksempler her i coronakrisen, man så har løst. Men jeg må nok sige, at vi ikke står der, hvor man sådan helt generelt kan åbne sluserne og entydigt kan sige, at uanset hvor du finder en partner, og hvad for noget familie du vil have hertil, så kan få det.

Kl. 16:27

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Anne Sophie Callesen.

Kl. 16:27

Anne Sophie Callesen (RV):

Jeg skal bare lige forstå, hvad der er forskellen. For det, der jo har været problemet under coronakrisen, er, at danske statsborgere har været forhindret i at være sammen med deres ægtefæller og i hvert fald med deres kærester, når de har fundet kærligheden uden for Danmark, og det er jo så præcis det samme, der sker hver eneste dag. Det her handler ikke om udlændingepolitik; det handler om, at danske statsborgere har mulighed for at leve sammen med den ægtefælle, som de ønsker.

Hvorfor kan et borgerligt parti bakke op om, at staten skal definere, hvem der er en passende ægtefælle for en dansk statsborger?

Kl. 16:27

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:27

Søren Pape Poulsen (KF):

Det handler ikke om, at vi skal definere, hvem der er en passende ægtefælle. Det handler også om, hvad for et samfund, vi har, og om vi bare siger, at der er fuldstændig åbent uden krav. Det er jo ikke sådan, at man ikke kan blive gift og få en ægtefælle hertil; men at der er nogle stramme krav til, hvad der gør, at man kan få ophold i Danmark, synes jeg faktisk er rimeligt. For vi er et lille homogent land, og vi skal hele tiden overveje, hvad det er for nogle værdier, vi har, og hvad det er for et samfund, vi får skabt, og derfor synes jeg, at det betyder noget. Derfor synes jeg, at der *skal* være nogle strenge krav for at få folk til Danmark.

Kl. 16:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Carl Valentin, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 16:28

Carl Valentin (SF):

Tak. Techgiganter som Netflix og Facebook og mange andre har jo tjent styrtende med penge under coronakrisen her. Netflix har f.eks. landet ca. 16 millioner nye abonnenter bare de første 3 måneder af i år. Desværre er det ikke noget, der bidrager voldsomt meget til vores fællesskab, fordi de her techgiganter er mestre i at bruge skattely, og derfor kunne vi i SF godt tænke os, at man indførte en techskat. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre Det Konservative Folkeparti, om man synes, at det er den rigtige vej at gå, at vi internationalt arbejder for en techskat, der skal sikre en fair konkurrence her.

Kl. 16:29

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:29

Søren Pape Poulsen (KF):

Det, som man jo tit glemmer i den diskussion om techskat, og når vi diskuterer skat i det hele taget, er, at vi i Danmark igennem mange år har nydt rigtig godt af virksomheder, der har været i stand til at udvikle produkter her og kunne sælge dem i udlandet. Selskabsskat er jo – i mangel af et bedre ord – sådan en rigtig cashcow for Danmark; den indbringer omkring 60 mia. om året. Hvis det skulle handle om, at andre lande så kunne tage nogle særlige skatter fra de virksomheder, der handler eller er til stede der, så ville vi jo få et kæmpeproblem. Vi skal jo være rigtig glade for, at sådan nogle som

f.eks. Novo betaler skat i Danmark med det, som de udvikler. Derfor har vi jo heller ikke en interesse i at begynde at lave en særlig skat på nogle særlige virksomheder. Det synes vi ikke.

Kl. 16:29

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Carl Valentin.

Kl. 16:30

Carl Valentin (SF):

Jeg er lidt ærgerlig over, at man så klart afviser det. For selv om man er konservativ, er det jo også vigtigt, at man anerkender, at samfundet udvikler sig, og vi har en situation nu, hvor en lokal europæers tøjbutik eller autoforhandler i gennemsnit betaler ca. 23 pct. i skat, hvorimod et digitalt selskab ifølge Europa-Kommissionen betaler omkring 9,5 pct. i skat. Der er jo altså en ret stor forskel i, hvor meget man bidrager til fællesskabet. Kan Det Konservative Folkeparti ikke se, at det er et problem, hvis vi får en udvikling, hvor særlige virksomheder, der leverer digitale løsninger, slipper meget billigere end alle mulige andre typer virksomheder?

Kl. 16:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:30

Søren Pape Poulsen (KF):

Igen: Det handler jo sådan set om, hvad det er for nogle produkter, man får på markedet. Hvis vi så skal til at sige, at det er sådan en særlig skat for nogle særlige virksomheder, og hvis det så kan betyde, at vi har nogle danske virksomheder, som så ikke længere lægger deres skattebetaling her, fordi vi ad omveje laver det så svært for dem, fordi de også får opkrævet skat andre steder, at de så flytter deres produktion ud, så er det jo rigtig, rigtig skidt for Danmark. Derfor synes jeg jo sådan set, at vi skal glæde os over, at der bliver betalt skat af medarbejderne, men det her med en særlig techskat og den konsekvens, det også kunne få for danske virksomheders skattebetaling andre steder, hvor de nu er, tror jeg vi skal passe meget på med, og det kræver i hvert fald mere end sådan lige en kort diskussion herfra.

Kl. 16:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Rosa Lund, Enhedslisten.

Kl. 16:31

Rosa Lund (EL):

Tak for det, og tak til hr. Søren Pape Poulsen for talen. Jeg vil egentlig gerne snakke om en anden tale, hr. Søren Pape Poulsen har holdt, nemlig den tale, han holdt 8. marts sidste år i Vega, hvor hr. Søren Pape Poulsen sagde – nok igen som det første borgerlige parti – at man ville have en samtykkebaseret voldtægtslovgivning. Det er jo et forslag, vi har rejst mange gange i Enhedslisten, så jeg skal bare høre hr. Søren Pape Poulsen, om Det Konservative Folkeparti stadig væk går ind for en samtykkebaseret voldtægtslovgivning.

Kl. 16:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:32

Søren Pape Poulsen (KF):

Ja, vi har ikke ændret synspunkt på det. Jeg må sige, at i forbindelse med mit hverv som justitsminister fik jeg ligesom rigtig mange eksempler på bordet og også mange udfordringer om, hvad vi gør med den her lovgivning. Jeg indrømmer, at jeg aldrig havde troet, at

jeg skulle tale på kvindernes internationale kampdag; jeg indrømmer det, jeg havde aldrig troet det, men det var nu alligevel en fornøjelse.

Nu er Straffelovrådet jo kommet med en betænkning, og så graver vi os lidt mere ned i den, og det skal så føre frem til, at vi da forhåbentlig her i efteråret på lovprogrammet kan lande en aftale om at lave sådan en lovgivning. Hvordan den præcis skal skrues sammen, vil jeg helst ikke stå og sige her, for jeg kan lige så godt være ærlig og sige, at med det, der har været at lave det sidste stykke tid, er det ikke den betænkning, jeg har brugt mest tid på at læse. Men vi går ind for sådan en lovgivning, for det synes vi er nødvendigt.

Kl. 16:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Rosa Lund.

Kl. 16:32

Rosa Lund (EL):

Det er jeg glad for at høre. Jeg synes nu alligevel, vi skal prøve at gå lidt ind i, hvordan sådan en lovgivning kan se ud. I Enhedslisten er vi af den opfattelse, at det skal være en samtykkelovgivning uden undtagelser, og det vil sige, at der ikke kan være situationer, hvor der ikke skulle have været et samtykke. Vi kan ikke lave en ny voldtægtslovgivning, hvor det lige pludselig bliver – i gåseøjne – gratis at voldtage sin kone eller at have sex med nogen, der ikke har lyst til at have sex med en, bare fordi man har haft sex før. Så altså en samtykkelov uden undtagelser. Er det også Det Konservative Folkepartis opfattelse, at en ny lovgivning skal se sådan ud? For selv om man ikke har læst betænkningen, kan man jo godt have en holdning til, hvordan lovgivningen skal se ud.

Kl. 16:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:33

Søren Pape Poulsen (KF):

Det kan man. Jeg tror også, fru Rosa Lund er enig med mig i, at det her er en lovgivning, hvor vi virkelig skal være skarpe på, hvordan vi gør tingene, og hvad der kommer til at stå. Jeg har det jo sådan, at jeg ikke lige her på talerstolen vil sige, at det er fuldstændig uden nogen forbehold, for det er vi simpelt hen nødt til at gå ind i nogle forhandlinger om, for hvordan skal det tolkes? Det vil jeg gerne diskutere nærmere, og jeg synes ikke, at lige præcis det her format egner sig for at diskutere det til bunds. Men Enhedslisten kan være tryg ved, eller det ved jeg ikke om Enhedslisten kan, at vi i hvert fald står ved det, vi har sagt, om, at der er brug for en samtykkebaseret voldtægtslovgivning.

Kl. 16:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige.

Kl. 16:34

Pernille Vermund (NB):

Tak. Tak for en fin ordførertale og tak til hr. Søren Pape Poulsen for et godt og konstruktivt samarbejde i de her seneste par måneder – et godt og konstruktivt borgerligt samarbejde uden for meget taktik og spin, og hvad der ellers kan ryge ind i sådan et maskineri. Det er måske lidt uberettiget, at hr. Søren Pape Poulsen har fået prædikatet som statsministerens krammebamse. Jeg vil gerne tage vores borgerlige krammebamse tilbage og sige, at han kun var til låns, nu er han borgerlig igen.

I januar mødtes jeg og ordføreren i Esbjerg til, hvad jeg husker som en både frugtbar og lærerig debat. Temaet var en borgerlig renæssance, og jeg vil gerne spørge ordføreren, om ordføreren er enig i, at debatten om de borgerlige værdier trænger til at få ny luft under vingerne. Jeg vil også gerne bede ordføreren om at knytte et par ord til, hvad det er for værdier, der er vigtigst at få frem i en sådan debat.

KL 16:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:35

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Det skal jeg prøve om jeg kan nå i den tid, jeg har her. Jeg vil også sige tak for samarbejdet. Og jeg vil bare sige, at uanset hvor mange jeg bliver krammet af og hvem, mener jeg det samme. Men derfor er det jo stadig dejligt, det er da ikke det.

Jeg synes, det er afgørende vigtigt, når vi taler om den borgerlige renæssance, som fru Pernille Vermund taler om, at så skal den gå på flere ben. Borgerlighed er selvfølgelig klassisk ansvarlig økonomisk politik, hvor danskerne skal beholde nogle flere af deres egne penge selv, men klassisk borgerlighed er jo ikke kun skattelettelser. Klassisk borgerlighed er også værdier, og det handler om, hvad for et samfund vi skal have. Og når folk sådan lidt hånligt griner ad det, vi har diskuteret for nylig om bønnekald, højtalerkald, og siger, at det bare er sådan en gang symbolpolitik, vil jeg bare sige, at jo, det kan godt ske, at det er symbolpolitik, men dannebrog er også et symbol, og det viser bare, hvor vigtige symboler er.

Kunne man ikke godt forestille sig, at Københavns Kommune på et tidspunkt kunne blive så rød, at man lige pludselig siger, at jo, det må der godt være her, og så over byens tage skal vi høre på det fem gange om dagen fra en højtaler. Sådan et samfund vil jeg ikke have. Der er nogle værdier, vi skal blive ved med at kæmpe for, og det at kæmpe for nogle særlige værdier er også en borgerlig renæssance.

Jeg beklager, jeg har ikke mere tid, men det er et godt emne.

Kl. 16:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 16:36

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Og ja, det er et rigtig godt emne, og det er vidunderligt, at det beslutningsforslag, som vi fremsatte for et par uger siden, nu har ændret sig til et fælles beslutningsforslag sammen med De Konservative, Venstre og så vidt jeg ved også Dansk Folkeparti, så tak for det.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om hr. Søren Pape Poulsen kunne tænke sig at fortsætte den her kamp for den borgerlige renæssance, når vi nu kommer tilbage på den anden side sommerferien. For det virker, som om den optimisme, der var i slutningen af hr. Søren Pape Poulsens ordførertale, i virkeligheden kunne lede frem til noget, som var en anelse mere borgerligt end det, man har måttet trækkes med andre steder i et stykke tid.

Kl. 16:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 16:37

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg vil altid kæmpe for borgerligheden – altid. Det synes jeg vi skal gøre vores bedste for. For mig er det at kæmpe for borgerlighed faktisk også, at man indgår nogle kompromiser engang imellem, for det at kæmpe for borgerligheden er også, at man trækker ting i den rigtige retning. Der er jo nogle gange nogle aftaler, vi indgår, hvor

jeg tænker, at det ikke kun var en lækker buket blomster eller en fantastisk lagkage, vi fik bagt der; der var også nogle tidsler i buketten og andre ting, men det blev dog trukket i den rigtige retning. Men det vil jeg altid være klar til.

Kl. 16:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Bjørn Brandenborg, Socialdemokratiet.

Kl. 16:37

Bjørn Brandenborg (S):

Tak for det. Hr. Søren Pape Poulsen har jo ved flere lejligheder i dag her i salen rost sig selv, og det synes jeg ikke man skal være for fin til, og derfor vil jeg også gerne benytte lejligheden til at rose Det Konservative Folkeparti for det samarbejde, som vi har haft på det grønne område. Det har været rigtig godt, senest med en aftale i går.

Men når vi har haft det gode samarbejde, og der er den gode stemning, som der er, så undrer det mig også lidt, at det borgerlige Danmark for ikke så lang tid siden skrev en fælles kronik, hvor den grønne omstilling ikke indgik i kronikken med et eneste ord. Derfor tænker jeg på, om det er et udtryk for, at De Konservative ikke synes, at det grønne hører til i en borgerlig kronik, eller om det er, fordi – hvis vi skal blive lidt i metaforikken – der er nogen tidsler fra kollegaerne, som ikke passer ind i.

Kl. 16:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:38

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er jo sådan, at der er forskellige politikområder, som fylder forskelligt for os alle sammen, og når man så skriver sådan en kronik, vi gjorde, kom vi omkring en masse rigtig gode ting. Det er ikke, fordi man bare skal stille et modspørgsmål heroppefra, men det, som jeg så bare kan sige, er: Lad os nu forestille os den nuværende regering sammen med støttepartierne også skulle skrive sådan en fælles kronik, så gad jeg godt at se afsnittet om udlændingepolitikken.

Kl. 16:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Bjørn Brandenborg.

Kl. 16:39

Bjørn Brandenborg (S):

Tak for det. Jeg vil lige holde fast i det alligevel, fordi hr. Søren Pape Poulsen jo er en garvet herre til det her. Derfor vil jeg godt bede ham om at svare på mit spørgsmål. Var det en overvejelse, fordi De Konservative havde andre holdninger til den grønne omstilling, at man ikke valgte at skrive om det i kronikken, eller var det, fordi der var nogle fra de andre partier, der mente, at der var andre områder, der var vigtigere?

Kl. 16:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:39

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg vil godt takke for den umådelig store interesse, der er for, hvordan borgerlige partier arbejder sammen og skriver kronikker. Det er super godt. Jeg tror ikke, at det er en hemmelighed for ret mange, at for os betyder den grønne omstilling og det grønne rigtig meget, og så er der andre, som synes, at det kommer til at fylde for meget. Jeg tror da ikke, at jeg generer f.eks. fru Pernille Vermund ved at sige, at for Nye Borgerlige er det grønne måske ikke lige i toptre på den

politiske liste. Så når vi skal skrive noget sammen, finder vi nogle områder, vi bliver enige om.

K1. 16:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:40

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Jeg har et spørgsmål til hr. Søren Pape Poulsen om EU, EU-budgettet og genopretningsfonden, altså hele det her sammensurium af penge, som EU nu skal ud og skaffe, bl.a. for at forære en del penge til Sydeuropa. Vi havde en udveksling i spørgetimen sidste tirsdag mellem hr. Søren Pape Poulsen og statsministeren, hvor hr. Søren Pape Poulsen bad om at få bekræftet af statsministeren, at hvis De Konservative gav mandat til et meget, meget forøget EU-budget, genopretningspakken osv., som kunne komme til at koste en del penge for Danmark, havde man ikke noget ansvar for at finansiere det, altså for at finde ud af, hvor pengene skal komme fra.

Jeg har gået og ventet på til i dag at få svar på det af hr. Søren Pape Poulsen, for det forstår jeg ikke. Jeg synes ellers, at jeg efterhånden har arbejdet herinde i en del år, men jeg forstår ikke, om hr. Søren Pape Poulsens udsagn dækker over, at man tror, at regeringen har en særlig pose penge, der ikke er den danske statskasses penge, for hvor skal pengene ellers komme fra det, hvis det ikke er fra statskassen? Og hvis det er fra statskassen, hvordan kan man så være med til at sige ja til flere udgifter, uden at man har en eller anden form for medansvar for også at skaffe pengene?

Kl. 16:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:41

Søren Pape Poulsen (KF):

Den til enhver tid siddende regeringen skal jo have et mandat at rejse til Bruxelles med. Vi skal vel også erkende, at vi er et land blandt 26 andre lande. Der skal jo indgås nogle kompromiser. Når jeg stillede det spørgsmål, var det bare for at få det gjort helt klart, at ingen af os ved, om der bliver en regning, og hvad den bliver på. Det findes der ingen i denne sal der i dag kan sige – eller det ved jeg ikke om der er, men i så fald vil jeg gerne vide det. Når man så har en aftale, og hvis det koster nogle penge, skal det selvfølgelig finansieres. Det er klart. Der findes jo ikke en særlig kasse eller et træ, hvor man kan tage de penge fra.

Men det er mere princippet om, at man godt kan give regeringen et mandat til forhandlinger uden dermed at have sagt, at hvis det koster noget, har man i forvejen også givet regeringen frit lejde til, at man vil stemme for en hvilken som helst finansiering, den måtte finde på. I min verden vil man som udgangspunkt sige, at det er råderummet, der finansierer en sådan ekstra regning. Men jeg ved jo ikke, hvad regeringen vil lægge op til. Jeg synes, det er afgørende vigtigt, at regeringen har et mandat at kunne forhandle ud fra – bedst muligt og på Danmarks vegne.

Kl. 16:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 16:42

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo teknik. Og man kan have forskellige holdninger til, om man skal give mandat eller ikke give mandat. Nu handlede den konkrete ordveksling om det med finansieringen, hvor hr. Søren Pape Poulsen ville have statsministerens bekræftelse på, at selv om De Konservative sagde ja til stærkt forøgede danske udgifter, ville man ikke komme til at hænge på finansieringen af det. Det er et ansvarligt, gammelt konservativt parti, der er kommet ud i den situation, at man giver mandat til et stærkt forøgede budget, en genopretningsfond og flere udgifter for Danmark uden at være parat til at ville tage et medansvar for at finansiere det.

Det kom sig jo af, at statsministeren ugen forinden havde sagt her i salen: Når vi forhandler finanslov, forhandler vi om et par milliarder kroner, og her siger vi, at vi skal give flere penge til EU, end vi fordeler i finansloven. Så spørger jeg, siger altså statsministeren: Hvor skal de penge så komme fra? Og statsministeren slutter: Skal det være højere skatter, skal det tages fra klimaindsatsen og uddannelserne? Jeg har ikke de penge, siger statsministeren.

Det her foregik i salen, ugen før De Konservative sagde ja til et mandat og gerne lige vil have bekræftet, at man ikke hænger på regningen. Der er et eller andet her, jeg ikke kan få til at hænge sammen.

Kl. 16:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:43

Søren Pape Poulsen (KF):

Men noget af det handler måske også om, at hr. Kristian Thulesen Dahl og jeg nok også ser lidt forskelligt på, hvad det er for en forhandling, og hvilket resultat der skal forhandles frem. Nej, jeg tror faktisk, at vi er enige om, at vi helst så, at nogle af de sydeuropæiske lande også kiggede på pensionsreformer og noget af det andet. Det burde de selvfølgelig. Der bør også stilles nogle krav til dem. Det er jeg hundrede procent enig i. Jeg synes mere, at det er mere principielt. Jeg vil gerne give regeringen et mandat, for jeg har aldrig før hørt om, at man ikke giver regeringen et mandat og en handlemulighed i Bruxelles; men at jeg så på forhånd skulle garantere, at uanset hvad regeringen kommer hjem med, vil jeg acceptere en hvilken som helst finansiering, regeringen kommer med, vil jeg ikke binde mig til.

Kl. 16:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Nils Sjøberg, Radikale Venstre.

Kl. 16:44

Nils Sjøberg (RV):

Tak. I den periode, der er gået, er De Konservative kommet med et forslag om, at der skal være flere læger. Nu kommer jeg fra Sydjylland, og dér er der rigtig mange steder, der mangler praktiserende læger. Jeg synes jo, det er sympatisk, at man gerne vil have flere familielæger; det kan alle bakke op om som sådan. Men det, jeg godt kunne tænke mig at høre Søren Pape Poulsen om, er, hvordan man vil sikre, at disse læger, der bliver uddannet, har stor lyst til at bo ude i forskellige mindre miljøer, hvor der måske ikke er de mest attraktive forhold for deres familier osv. Så hvad vil man, ud over at stille forslaget, gøre for, at det rent faktisk kan gennemføres?

Kl. 16:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:44

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tror, forudsætningen for, at man overhovedet kommer videre med den diskussion, er, at der bliver uddannet nok læger i almen medicin, altså at der simpelt hen er læger at tage af. Så er det næste skridt selvfølgelig, og det tror jeg ikke der kun findes én forklaring

Kl. 16:47

på eller ét argument for, at vi skal have en dialog med de praktiserende læger om, hvad det er, der skal til, for at man vil bosætte sig i hele Danmark. Jeg tror da, det er vigtigt at kunne have nogle faglige fællesskaber, og når vi taler om familielægen, er det jo ikke doktor Hansen på sin cykel. Når vi taler om familielægen, er det også lægehuse, hvor der er flere læger, og hvor man måske arbejder sammen med andre faggrupper Jeg tror, det er helt afgørende, at vi stiller os meget åbne over for, hvordan det kan ske. Men forudsætningen for, at det kommer til at ske, er jo, at vi får uddannet nogle flere læger.

Kl. 16:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Nils Sjøberg.

Kl. 16:45

Nils Sjøberg (RV):

Tak, og tak for svaret. Jeg synes, det er glædeligt, at der er den positive holdning hos Det Konservative Folkeparti i den her sammenhæng. Men ud over lige præcis at nævne de fællesskaber, der nu kan skabes for læger, syge- og lægehuse osv., som jeg absolut er stor tilhænger af og kan se det positive i, hvad vil man så gøre for lokalsamfundene?

Kl. 16:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:46

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tror, det er helt afgørende vigtigt, at for at lokalsamfundene fungerer, skal vi på en eller anden måde sikre – det er jo noget af det, vi er med til herinde, og det er noget, man gør i kommuner og regionsråd – at der er en eller anden basal service ude i vores mindre bysamfund. Jeg er jo selv vokset op sådan nogle steder og kan også se, hvordan tingene lige så stille er forsvundet derfra. Der tror jeg da, det er helt afgørende vigtigt, at man sikrer sig, at der er et vist serviceniveau, at der er infrastruktur, og det er både den digitale og den fysiske, der skal til, for at man vil bosætte sig de her steder. Og det skal vi jo være med til at hjælpe med herindefra.

Kl. 16:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Peder Hvelplund, Enhedslisten.

Kl. 16:46

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det, og tak til hr. Søren Pape Poulsen for ordførertalen. Jeg vil godt vende lidt tilbage til den debat, der var under den tidligere talers ordførertale, nemlig fru Pernille Skippers ordførertale i forhold til debatten om racisme. Jeg blev lidt uklar på, hvor De Konservative egentlig stod henne i forhold til det, for en ting er jo, at vi kan høre Dansk Folkeparti sige, at der ikke findes racisme i Danmark, men nu er Det Konservative Folkeparti jo et borgerligt parti, som har nogle helt grundlæggende værdier i forhold til ligeværd i samfundet også, og derfor ville jeg godt bare høre hr. Søren Pape Poulsen, om der efter De Konservatives opfattelse findes racisme i samfundet i Danmark, altså såvel på det individuelle plan som på det strukturelle plan.

Kl. 16:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg mener ikke, der er nogen tvivl om, at der findes racisme i Danmark. Der er mennesker alle steder, som af en eller anden mærkelig grund kan se sig sur på andre, fordi de ser anderledes ud, og det er jo helt håbløst. Så der findes racisme i Danmark. Mener jeg så, at det er udbredt? Det mener jeg faktisk ikke det er. Jeg mener faktisk, at danskerne er et meget åbent og tolerant folkefærd, som sådan set tager imod folk med åbne arme og behandler andre mennesker godt. Så ja, der er racisme i Danmark, men jeg mener ikke, at det er et udbredt fænomen, det mener jeg ikke det er.

Kl. 16:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 16:48

Peder Hvelplund (EL):

Nu tænkte jeg også lige så meget på, om der findes strukturel racisme. Når vi f.eks. ved, som det også blev sagt i debatten tidligere, at hvis man f.eks. hedder Aisha, skal man sende 50 pct. flere ansøgninger, før man kommer til en samtale, end hvis man har et mere danskklingende navn, er det jo ikke udtryk for, at der er nogle enkelte individer, der kan have racistiske synspunkter, men et udtryk for, at der findes en strukturel racisme. Det samme gælder, når vi skal diskutere, om muslimske bønnekald skal forbydes og sådan noget, for det er jo også udtryk for en særlig tankegang – en strukturel tankegang, som udskammer en bestemt gruppe af borgere. Så er det efter De Konservatives opfattelse også sådan, at der findes en strukturel racisme i det danske samfund?

Kl. 16:49

Søren Pape Poulsen (KF):

Nej, det mener jeg ikke der er. Så skal vi have en diskussion om, hvad det egentlig er, der ligger i det ord. Men umiddelbart vil jeg sige nej. Jeg mener ikke, det er et udskamme nogen at sige, at vi f.eks. ikke vil have højttalerbønnekald i Danmark. Når jeg har besøgt Istanbul, synes jeg faktisk, det er utrolig charmerende, at man hører, at der bliver kaldt til bøn fem gange om dagen. Det er en del af den kultur, og jeg synes, det er interessant, at det er spændende, men det hører til der, og det må jeg respektere, fordi jeg er kommet dertil og oplever, hvordan den kultur er. På samme måde må man her i Danmark respektere de værdier, der er her, og den måde, vi er på, og det er ikke, at der bliver kaldt til bøn over byens tage fem gange om dagen. Her hører vi kirkeklokkerne, for vi har religions*frihed*, men ikke religions*lighed* i dette land.

Kl. 16:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Signe Munk. Jeg skal lige sige til fru Signe Munk, at man ikke bare kan beregne sig frem til, at det er ens tur, selv om man har trykket sig ind tidligere. Der er et forholdstal heroppe, så det foregår helt retfærdigt. Nu er det fru Signe Munk. Værsgo.

Kl. 16:50

Signe Munk (SF):

Det tror jeg gerne på, men det var bare, fordi den startede hernede, og så skiftede den. Men det er så fint. Og tak for ordet.

Det Konservative Folkeparti er jo stolt grønt borgerligt parti, og når I Konservative taler om den grønne omstilling, oplever jeg tit, at I bruger generationskontrakten som et bærende princip. Og i SF mener vi jo faktisk, at klimakampen også er en kamp for de næste generationer. I forhold til klimapolitikken er Det Konservative Folkeparti på den borgerlige fløj jo gået foran mange gange, bl.a.

i forbindelse med klimaloven, og derfor vil jeg spørge hr. Søren Pape Poulsen, om Det Konservative Folkeparti er klar til at sætte en stopper for den ny oliejagt i Nordsøen, altså sige nej til den ottende udbudsrunde. For vi ved, at skal vi nå vores klimamål og skal vi holde temperaturens udvikling på et rimeligt niveau for de næste generationer, skal langt størstedelen af den olie, kul og naturgas, der ligger i undergrunden, blive der og ikke brændes af.

Kl. 16:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:51

Søren Pape Poulsen (KF):

Ja, vi bruger tit generationskontrakten, og for os gælder generationskontrakten jo både, når vi taler klima og miljø, og når vi taler værdier, og den gælder også, når vi taler økonomi, altså at man ikke skal lade regningen ligge i børneværelset osv.

I forhold til det her med den ottende udbudsrunde vil jeg sige, at det er en rigtig udfordrende diskussion. Klimarådet var jo også ude at sige, at det ville sende et godt signal, hvis man aflyste den. Så siger de også videre i rapporten som et eksempel, at for hver 100 t, er der 95 t, der alligevel ryger ud. Så kan man sige, at det godt nok er en meget høj lækagefaktor, og så kan man spørge sig selv, om det giver mening. Og derfor mener jeg, at det er noget, vi må følge og kigge på senere. Men når lækagefaktoren er så høj, synes jeg, at vi lige skal vende skråen en ekstra gang.

Kl. 16:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Signe Munk.

Kl. 16:52

Signe Munk (SF):

Det er jo helt rigtigt, hvad hr. Søren Pape Poulsen siger – Klimarådet har faktisk sagt, at der er en positiv effekt for klimaet af at droppe den ottende udbudsrunde. Det konservative skøn sagde 95 pct.s lækage, det nedadgående skøn sagde 66 pct. Så det er bare for at sige, at det er i det spænd, vi ligger. Men de satte to streger under, at der er en positiv effekt for klimaet, og det er i hvert fald det, klimapolitik handler om for SF.

Derudover har de økonomiske vismænd jo også sagt, at der vil være en positiv effekt for klimaet ved at droppe den ottende udbudsrunde. Så når vi aktuelt står med den ottende udbudsrunde og en regering, der skal tage stilling til det, kan vi jo ikke bare vente og se, så derfor vil jeg spørge, om Det Konservative Folkeparti ikke er klar til at gøre klimaet en tjeneste og droppe en ny oliejagt i Nordsøen.

Kl. 16:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo.

Kl. 16:53

Søren Pape Poulsen (KF):

Når lækagen er så høj, hvis vi bare droppede det nu, og med de udfordringer, der også vil være i forhold til arbejdspladser, kan man sige – og det håber jeg at fru Signe Munk og jeg er enige om – at klima ikke kender grænser. Og det er vel ikke bedre, at man så pumper en masse ekstra olie op i Saudi-Arabien eller sådan noget. Altså, det skulle jo gerne være noget, hvor det, vi gør, giver mening. Og vi synes bare, at når lækageeffekten er så stor, skal vi da lige tænke os om i forhold til, hvad det er, vi spiller ind med. Jeg synes, der er en lang række andre tiltag, som man jo også blev enige om i går aftes, som sådan set giver rigtig, rigtig god mening. Men jeg

anerkender, at det er en svær diskussion, altså hvad vi skal, når vi kommer frem næsten til 2050.

K1. 16:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre.

Kl. 16:53

Morten Østergaard (RV):

Tak. Jeg kan ikke lade være med stadig væk at undre mig over, hvor meget det kan fylde i debatten med det her bønnekaldsforbud, men jeg kan forstå, at hr. Søren Pape Poulsen synes, det er charmerende, når han er i udlandet – jamen altså, hvad tiden dog ikke kan bruges på.

Jeg vil gerne vende tilbage til det spørgsmål, fru Rosa Lund stillede, om en samtykkebaseret voldtægtslovgivning. For jeg opfattede svaret som bekræftende, altså at det går Det Konservative Folkeparti ind for. Men så var der så alligevel lige lidt snor i det, og derfor vil jeg bare omvendt spørge: Kan hr. Søren Pape Poulsen fortælle om situationer, som bør være undtaget fra den samtykkebaserede lovgivning, altså situationer, hvor fraværet af samtykke er okay? Eller hvad er det, der gør, at svaret alligevel er sådan lidt tøvende?

Kl. 16:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:54

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg har godt hørt hr. Morten Østergaard flere gange i dag ligesom sige, hvis det handler om sådan nogle mere værdipolitiske ting, hvordan vi kan gå op i det, når vi skal snakke klima og økonomi og alt muligt andet. Så tror jeg bare, at jeg er nødt til at sige, at værdipolitik også betyder noget. Det betyder også noget, hvad det er for et samfund, vi får. Og det er jo rigtigt, at det lige nu ikke er sådan, at vi står foran en tsunami af højtalerforstærkede bønnekald, men vi vil jo ikke have det, fordi det også handler om, hvad for et samfund vi gerne vil have. Det var jo også derfor, vi fik lavet tildækningsforbuddet i sin tid. Det handler også om, hvad for et samfund vi gerne vil have. Og det kan vi så se forskelligt på; det er jo fair nok.

I forhold til voldtægtslovgivningen vil jeg sige, at det jo var et arbejde, vi fik sat i gang i den forrige regering. For så enkelt er det jo heller ikke. Vi har været ude at kigge på, hvilke modeller der er i andre lande. Og jeg ønsker en samtykkebaseret voldtægtslovgivning, men når jeg ikke går mere ind i det herfra, er det, fordi jeg simpelt hen vil have lov til at sætte mig ordentligt ind i den betænkning, der er kommet, når vi skal forhandle det her. For der findes jo flere modeller for, hvordan sådan en lovgivning kan indrettes. Det vil jeg simpelt hen ikke forpligte mig på fra Folketingets talerstol i dag.

Kl. 16:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Morten Østergaard.

Kl. 16:55

Morten Østergaard (RV):

Her synes jeg bare, at vi har fat i noget værdipolitik, som helt reelt udtrykker, hvor langt vi er kommet i vores ligestillingsdebat. Altså, vi ved jo godt, hvem der er ofrene i de her situationer, og hvem der står tilbage med uforrettet sag, fordi det ikke fører til dom, og som føler, at det i virkeligheden er offeret, der er under anklage.

Derfor er det da lidt centralt, at man kan udtrykke sig om, hvad ens værdier så er. Altså, hvis man går ind for ligestilling, så er det vel fair nok at sige: Skal der være samtykke, eller skal der ikke være samtykke? Det, vi diskuterer, er jo, om passivitet er til den enes eller den andens fordel, og der mener jeg bare, at hvis man har sagt, at man går ind for samtykkebaseret lovgivning, så kan man vel også svare på, om der skal være undtagelser. For ellers er det vel bare at hugge til.

Kl. 16:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:56

Søren Pape Poulsen (KF):

Jamen hvis det var så enkelt – det vil jeg bare stille mig spørgende over for om det er. Må jeg ikke bare lige så stille sige, at det dog trods alt var i min tid som justitsminister, at der blev sat et arbejde i gang om en samtykkebaseret lovgivning. Jeg har også, synes jeg selv, været ude at udtale mig ret tydeligt om, at sådan en skal vi have.

Så er der en masse, synes jeg, udfordringer i forhold til, hvordan man præcis skal skrue det sammen, og jeg har det også sådan i bund og grund, at det skal baseres på frivillighed. Så kan man have en lang diskussion om, om det skal hedde samtykke eller frivillighed osv. For mig er det bare sådan, at sex skal være frivilligt. Slut, punktum.

Kl. 16:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, og så er det fru Theresa Berg Andersen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 16:57

Theresa Berg Andersen (SF):

Tak for det. Når jeg ikke vikarierer her på Christiansborg, bor jeg i Vesthimmerlands Kommune i det skønne Nordjylland. Nogle kalder det for Udkantsdanmark. Hos os kalder vi det Vandkantsdanmark. Der er bare nogle store udfordringer her, og det er, at hvis man vil starte en virksomhed eller købe et hus ude i de små landdistrikter, så viser det sig svært at låne penge af kreditforeningerne. Hvad tænker den konservative formand om at etablere et statsligt realkreditinstitut, som kan yde lån til boliger i yderområderne, f.eks. til erhverv eller almindelig bolig?

Kl. 16:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:58

Søren Pape Poulsen (KF):

Nu ønsker jeg jo Vesthimmerlands Kommune alt godt. Jeg har jo selv sommerhus der, så jeg skal da gerne både der og alle andre steder i landet arbejde for, at de får vækst og fremgang. Jeg husker i valgkampen i 2015, at fru Pia Olsen Dyhr og jeg var på Lolland og også diskuterede det her spørgsmål, og der har også lige været et beslutningsforslag om det herinde. Vi mener jo ikke, at det er staten, der skal gå ind med sådan en særlig kredit og sikre, at man kan finansiere huse.

Så må man diskutere, og det kan man jo så, hvad det er for et greb, hvad er det for nogle krav, man stiller herindefra til banker og andet, for at de låner penge ud. Det er jo en anden diskussion, og den kan vi altid godt tage. Altså, hvor stramme kapitalkravene skal være hos vores banker, er så en anden diskussion, og det vil jeg da gerne diskutere.

Kl. 16:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:59

Theresa Berg Andersen (SF):

Tak for det. Flere kreditforeninger siger faktisk, at det her ikke er reelt, for man kan godt låne penge; men billedet viser sig at være anderledes. Kunne man forestille sig, at man under Erhvervsudvalget lavede en eller anden form, hvor man kunne melde ind og sige: I det her område kan man ikke låne? Og så får vi sådan et reelt billede af, hvordan og hvorledes kompleksiteten ser ud i Danmark.

Kl. 16:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:59

Søren Pape Poulsen (KF):

Det overlader jeg trygt til erhvervsordførerne, men jeg har det nok sådan, at vi skal passe på her, for vi skal ikke til at have, at der så er en eller anden særlig statslig garanti i nogle bestemte områder af Danmark for lån til boliger. Det skal vi ikke ind på, for vi skal også huske, at der skal være et marked, og at det skal passe til markedet.

Kl. 16:59

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Jeg prøver altid at finde områder i åbnings- og afslutningsdebatterne, hvor Konservative og SF kan gå i skøn alliance, og et af de områder, jeg kan komme i tanke om, og som jeg ved hr. Søren Pape Poulsen interesserer sig meget for, er jo Kriminalforsorgen, herunder også fængselsbetjentuddannelsen. Mens hr. Søren Pape Poulsen var minister, rejste vi faktisk den problemstilling, at det er svært at få nye ind på fængselsbetjentuddannelsen. Et forslag, som man har snakket om i nogen tid, og som vi i SF er varme tilhængere af, men som Konservative ikke har meldt så klart ud om, er, om man kan indføre løn under den her fængselsbetjentuddannelse, for mange af dem, som har profil til og gerne vil gå på den uddannelse, har ikke råd til det, de kan ikke leve af su'en, og de siger, det er en hæmsko for at få flere til at vælge den uddannelse.

Der er et flertal på vej, kan jeg mærke, men vi mangler bl.a. De Konservative i alliancen – så hvad siger Det Konservative Folkeparti til det?

Kl. 17:01

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:01

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg forstår jo godt, at forslaget kommer på bordet, og Fængselsforbundet har jo også været ude at foreslå det, ligesom Politiforbundet også har været ude at foreslå, at det ikke skulle være su, men skulle være løn.

Jeg tror jo, at vi skal tænke os om to gange herinde, før vi begynder at lovgive og lave aftaler om det. Altså, jeg har det sådan set rent principielt sådan, at det er noget, man aftaler på arbejdsmarkedet, altså hvilke vilkår der skal gælde. Og hvis vi begynder om en uddannelse at sige, at der ikke skal være su, der skal være løn, så tror jeg vi må forberede os på et ret kraftigt pres – skal vi nu ikke bare sige det sådan? – fra rigtig mange uddannelser. Der tror jeg mere, at vi skal finde en vej til at gøre det mere attraktivt at være fængselsbetjent; at vi taler faget op, at vi også kigger på, om der er de rigtige rammer omkring det; at fængslerne er tilpas moderne.

Altså, jeg tillader mig at mene, at der er en stor forskel på, om man er fængselsbetjent i det nye fængsel på Falster, Enner Mark Fængsel, eller om man er det i nogle af vores meget gamle fængsler. Der skal vi hele tiden tænke på, hvad der er den bedst mulige sikkerhed for vores fængselsbetjente – det tror jeg sådan set egentlig er det mest afgørende.

Kl. 17:02

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Jacob Mark.

Kl. 17:02

Jacob Mark (SF):

Min egen gamle far er jo fængselsbetjent, og uanset om man er i Herstedvester eller i et af de spritnye fængsler, er presset jo det samme, hvis der ikke er ansatte nok. De skriger simpelt hen på at få uddannet nogle flere. Det var jo et politisk valg at beslutte, at fængselsbetjentene ikke skulle have løn, men have su. Og jeg tror, det er meget forskelligt fra uddannelse til uddannelse, hvad der er det rigtige; de pædagogstuderende vil faktisk gerne væk fra løn og have su.

Men her er der altså både Politiforbundet og Fængselsforbundet, der siger, at det her er den rigtige løsning. Er det ikke meget sjældent, at Konservative så ikke lytter til dem?

Kl. 17:02

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:02

Søren Pape Poulsen (KF):

Men jeg ændrer ikke holdning, fordi hr. Jacob Mark stiller spørgsmålet en gang til. Men jeg vil bare sige, at det, der var lidt særligt ved det sidste forlig, vi lavede om Kriminalforsorgen, var jo, at vi rent faktisk satte flere penge af til flere fængselsbetjente – men vi har bare ikke kunnet få dem. Vi vil jo ikke tvinge nogen til at blive fængselsbetjent, det tror jeg i hvert fald ville være en dårlig idé, og vi er også nødt til at holde fast i, at der er visse krav, man skal opfylde, for at blive det. Så jeg tror også, det handler om at gøre det attraktivt at være fængselsbetjent – ikke kun lige om løn i uddannelse eller ej.

K1. 17:03

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er der ikke flere til korte bemærkninger. Tak til hr. Søren Pape. Så er det fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige.

Kl. 17:03

(Ordfører)

Pernille Vermund (NB):

»Jeg vil sige helt klart til befolkningen: I kan have tillid til, at jeg vil føre den stramme udlændingepolitik, som et flertal her i huset bakker op om.«

Sådan sagde *statsminister* Mette Frederiksen i sin åbningstale den 1. oktober sidste år. Udtalelsen var helt i tråd med den fortælling, som *fru* Mette Frederiksen i flere år i opposition forsøgte og lykkedes med at sælge til danskerne. Socialdemokratiet havde efter 35 års svigt i udlændingepolitikken erkendt, at udlændingepolitikken havde været katastrofal, at indvandringen fra de muslimske lande havde været alt for stor, at integrationsindsatsen var fejlet fatalt, og at man på grund af disse svigt havde påført det danske samfund varig og nær uoprettelig skade. *Fru* Mette Frederiksen lovede både før og under valgkampen, at de vælgere, som tidligere havde følt sig bedraget og svigtet af Socialdemokratiet i udlændingepolitikken, trygt kunne sætte deres kryds ved liste A, for nu kom der andre boller på suppen. Udlændingepolitikken skulle løses fra bunden. Venstrefløjen og Radikale Venstre skulle ikke have lov til at stikke en kæp i hjulet.

Jeg var glad for, at *fru* Mette Frederiksen før valget så åbent og ærligt erkendte den katastrofe, som Socialdemokratiet gennem årtier

havde påført det danske samfund. Vælgerne skulle kunne stole på, at det, fru Mette Frederiksen sagde før valget, ville statsminister Mette Frederiksen gennemføre efter valget. Jeg valgte at stole på statsministerens oprigtighed og gå konstruktivt til arbejdet. Siden jeg og Nye Borgerlige fik plads i Folketinget ved valget sidste år, har jeg benyttet de lejligheder, der har været til debat med statsministeren, til at følge op på sagen.

Et af slagnumrene i Socialdemokratiets udlændingepolitik fra oppositionstiden var indførelsen af et nyt asylsystem. Jeg var og er fuldstændig enig med Socialdemokratiet på det her område. Adgangen til spontan asyl i Danmark til mennesker fra de muslimske lande er den tungeste sten i den kurv, der gennem mange år har trukket Danmark ned. Adgangen for titusindvis af migranter til spontan asyl har nedbrudt vores nationale værdifællesskab, skabt en løbsk kriminalitet med vold og skyderier, har medført et stigende antal overfaldsvoldtægter, har sat skoler og socialvæsen under pres og koster danskerne milliarder af kroner om året. Derudover er systemet enormt inhumant. Man hjælper de få og de stærke på bekostning af de mange og de svage.

Men hvordan er det så gået med det? Er der indført et stop for spontan asyl? Nej, det er der ikke. Der er ikke sket noget som helst, overhovedet ikke noget som helst. Danmark ligger i dag lige så åbent og sårbart som i 2015, da den seneste store bølge af migranter væltede ind over vores grænser. *Statsminister* Mette Frederiksen har bedyret over for mig, at hun gerne vil, men at det ikke er så let. Dertil må jeg sige, at man ikke skal love vælgerne noget, man ikke evner at gennemføre, når man får magten. Så ryger man i vælgernes sorte gryde. *Statsminister* Mette Frederiksen ryger i hvert fald i mine sorte gryde, hvis ikke *statsministeren* tager fat og får indført det stop for spontan asyl, som fru Mette Frederiksen kom til magten på at love vælgerne.

Det samme kan jeg sige om de øvrige fikspunkter i udlændingepolitikken. Kommer der styr på de kriminelle bander? Får vi udvist de udlændinge, der forpester vores liv, truer vores sikkerhed og blæser højt og flot på lovene i vores land? Bliver der stillet krav til udlændinge om at forsørge sig selv i stedet for at lade sig forsørge af danske skatteborgere? Nej, ikke indtil nu. Der er ikke styr på banderne, der er ingen konsekvent udvisning af kriminelle udlændinge, og andelen af offentligt forsørgede blandt udlændinge er stadig væk tårnhøj. Det har ikke rykket nogen steder i løbet af et helt år – tværtimod. Det er forstemmende, det er trist – det er brudte løfter.

Kl. 17:08

Jeg og Nye Borgerlige vil meget gerne hjælpe regeringen med at indfri løfterne og løse udlændingepolitikken fra bunden. Men vi vil ikke være med til at stikke vælgerne blår i øjnene. Vi roser regeringen og *statsminister* Mette Frederiksen, når det er fortjent, men vi er også kritiske og siger tingene, som de er – altid. Og fakta er, at det – i modsætning til løfterne fra Socialdemokratiet om, at Radikale Venstre og venstrefløjen ikke ville få indflydelse på udlændingepolitikken – netop er det, der er foregået.

Fire gange i løbet af dette folketingsår har regeringen sammen med Radikale Venstre og venstrefløjen vedtaget lempelser i udlændingepolitikken stik imod de løfter, man bandt vælgerne på ærmet og vandt regeringsmagten på. Fire gange har Nye Borgerlige svaret igen med at aktivere grundlovens § 42, der giver et mindretal på 60 medlemmer af Folketinget mulighed for at kræve en vedtaget lov sendt til folkeafstemning, inden den træder i kraft. Det er så ikke lykkedes, for selv om den borgerlige opposition har stemt imod lempelserne, som regeringen har aftalt med Radikale Venstre og venstrefløjen, så har der ikke været vilje til at gøre mere. Det er jeg selvfølgelig ærgerlig over.

Jeg er overbevist om, at hvis danskerne fik lov til at give deres mening til kende ved en folkeafstemning, kunne vi en gang for alle have vist Socialdemokratiet, at vælgerne faktisk mener det. Danskerne vil have udlændingepolitikken løst fra bunden. Den mulighed missede man i blå blok, ligesom man har misset så meget andet.

Der er i oppositionen meget taktik, spin og proces. Ambitiøs borgerlig politik er der efter min mening alt for lidt af. Det har jeg sagt under private former til de andre partiledere i blå blok undervejs, og jeg har også sagt det offentligt i interviews i pressen. Af og til spiller en af de fem partiledere i blå blok ud og løfter barren, sætter borgerlige værdier først, forsøger at tegne et alternativ til det røde flertal. Det glæder mig hver gang.

Men så sker det. I stedet for sammen med den modige at forsøge springet over den løftede barre vælger nogle af de blå partiledere sådan at krybe under, og det bliver til en borgerlig limbodans til rytmer af taktik og spin, hvor det handler om at krybe lavt i stedet for at springe højt. Det er der ikke meget fremtid i; det flytter ikke noget, allerhøjst et par mandater fra det ene parti til det andet.

Ballet i den borgerlige skal have mere fut i fejemøget. I alt for mange år har det været alt for svært at se forskel på borgerlige og socialdemokrater. Borgerlige partiledere har ageret politiske bænkevarmere både i og uden for regeringen. Når de er blevet budt op til dans, har det været til den socialdemokratiske melodi spillet på den socialdemokratiske pibe. Det synes jeg, kære hr. Søren Pape Poulsen, hr. Jakob Ellemann-Jensen, hr. Kristian Thulesen Dahl og hr. Alex Vanopslagh, at vi skal ændre på.

Efter sommerferien rydder vi bordet for taktik, spin, EU-sokker, hvide sneakers og rullekravesweatre. Lad os indtage dansegulvet, åbne ballet med en borgerlig go-go og sætte en optimistisk melodi på. Lad os sammen vise, at vi tror på fremtiden, tror på danskerne, og at et borgerligt Danmark er værd at kæmpe for. Vi kan godt, hvis vi vil, tegne en borgerlig vision for Danmark, der emmer af frihed, fremskridt og fædreland. Danmark har i den grad brug for en borgerlig renæssance, og det er vores pligt at sætte den i gang. Og borgerlige løsninger på danskernes problemer er altid bedre end Socialdemokratiets og venstrefløjens. Det skal vi stå på mål for. Det skal vi have lagt en plan for. Det handler om Danmark og om danskerne.

Vi skal give danskerne noget at sige ja til: en borgerlig vision om at decentralisere magten, lade politikerne bestemme mindre og danskerne meget mere selv, også over flere af deres egne penge; en borgerlig vision om at forenkle i stedet for at komplicere, lovgive mindre og lave enklere regler; en borgerlig vision om at give mere frihed til familierne, institutionerne og de nære samfund; en borgerlig vision om at sætte stigende velstand først, som nødvendigvis betyder lavere skatter og afgifter og større frihed, vi skal være rigere; en borgerlig vision, der bygger på danskernes fælles værdier, hvor vi er stærke, innovative og dygtige i vores nationale fællesskab med plads til dem udefra, der deler vores værdier, overholder vores love og forsørger sig selv.

Hvis vi tegner den vision og viser evne og vilje til at sætte handling bag, vinder vi det borgerlige Danmark og danskernes gunst. Så gør vi visionen til virkelighed allerede efter næste valg. Lad os sætte i gang. Tak for ordet.

Kl. 17:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Julie Skovsby, Socialdemokratiet.

Kl. 17:13

Julie Skovsby (S):

I dag og i den her tid skal der siges tak til Nye Borgerlige og fru Pernille Vermund for at gå så konstruktivt ind i forhandlingerne om hjælpepakkerne. Fru Pernille Vermund var inde på det i det her interview i Berlingske, og jeg vil gerne spørge lidt nærmere ind til dér, hvor der er blevet givet udtryk for, at nogle af de blå partier har haft helt ekstremt fokus på proces og spin i håndteringen af krisen. Det, jeg vil spørge til, er: Hvordan ville fru Pernille Vermund

have grebet den her krisehåndtering konstruktivt an? Hvad skulle de borgerlige partier havde gjort der?

K1. 17:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:14

Pernille Vermund (NB):

Jeg ville jo have anbefalet, at man havde gjort det samme, som Nye Borgerlige gjorde, og som flere andre borgerlige partier gjorde. Men lad mig lige slå fast, at det spin og den taktik, som vi har set, jo desværre ikke er så meget anderledes, end man måske ville have forventet, hvis rollerne havde været byttet om. Jeg ved godt, at det er Socialdemokratiet, der sidder i regering nu, og jeg roser fru Mette Frederiksen for den håndtering, der har været af coronakrisen, men jeg tror ikke, der er nogen fløje, nogen oppositionspartier, der har noget at lade hinanden høre.

Kl. 17:15

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Fru Julie Skovsby.

Kl. 17:15

Julie Skovsby (S):

Tak. Så lad mig brede spørgsmålet en lillebitte smule mere ud: Hvad skal der til for at skabe samling i oppositionen?

Kl. 17:15

Pernille Vermund (NB):

Jeg tror, det kommer helt af sig selv, for nu kommer Danmark til at stå over for en økonomisk krise, som skal løses, og løsningen på den situation, vi står i nu, er ikke rød. Situationen, hvor vi har et stort rødt flertal, og hvor regeringen sidder med mandater fra Enhedslisten og SF, stiller jo regeringen i en rigtig, rigtig svær situation, hvor man skal vælge mellem en ansvarlig vej eller en venstreorienteret vej. Jeg tror, at det kommer helt naturligt til danskerne i den kommende periode, at det svar, der er det rigtige, er det borgerlige, ansvarlige svar og ikke det svar, som handler om, at man skal fordele flere af danskernes penge i en situation, hvor riget fattes penge.

Kl. 17:16

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:16

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Det bliver jo fornøjeligt med sådan en borgerlig gogo. Men jeg tænkte bare på, at vi også lige skal finde ud af, hvad den så også kan bestå af rent politisk. For nu har vi ofte diskuteret udlændingepolitik, og det er jo fint og ordentligt, og der ser vi nok ret ens på tingene, men i forhold til den økonomiske politik ved vi jo også godt at der er nogle udfordringer. Derfor vil jeg bare lige bede fru Pernille Vermund om at svare på, om det stadig væk er rigtigt forstået, at Nye Borgerlige går ind for at afskaffe topskatten, at den skal væk, afskaffe selskabsskatten, at den skal væk – jeg tror, man skriver, at den i hvert fald skal være 0 pct., så det er jo noget, der ligner, ikke? – at aktieindkomster skal beskattes med en meget lavere sats end i hvert fald dem i den øverste del bliver i dag, så man også ender med sådan en flad indkomstskat på, tror jeg, 38 pct.

Jeg vil bare lige bede om at få bekræftet, at det stadig væk er rigtigt forstået, at det er Nye Borgerliges økonomiske politik. Og jeg vil også spørge, om man har regnet fordelingspolitisk på det – altså hvordan det så vil gøre, at der vil være en ændret fordelingspolitik i Danmark efter det.

KI. 17:17 KI. 17:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:17

Pernille Vermund (NB):

Det er jo sådan, man skaber sammenhold hos de borgerlige – man får en af sine, ikke partifæller, men en anden fra blå blok til at referere Nye Borgerliges politik, som havde det været spørgerens egen, og jeg står her og bliver helt glad og stolt, og ja, det er Nye Borgerliges politik. Det er rigtigt, at det er forudsætningerne i en 2025-plan, som vi lagde frem for nogle år siden, før vi gik til valg. Og for os er det fuldstændig afgørende, at vi år for år bliver rigere i Danmark. Vi er et vækstorienteret parti, vi er et parti, der gerne vil give frihed og ansvar tilbage til danskerne og også gerne vil give penge tilbage til danskerne. Og det er rigtigt, at vi, DF og Nye Borgerlige, deler meget politik, både i forhold til EU og til udlændingepolitikken, men i forhold til den økonomiske politik står vi nok i hver sin lejr i det borgerlige Danmark. Og det er jo i virkeligheden noget af det, som måske også er en styrke i dag, altså at vi har så mange nuancer i det at være borgerlig, at danskerne har flere muligheder for at sætte deres kryds, hvis de er borgerlige.

Kl. 17:18

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 17:18

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, men det er en fin analyse af situationen, og fred være med det, fru Pernille Vermund. Det, jeg spørger til, er, om man har regnet på fordelingsvirkningerne af sådan en økonomisk politik, for det er der, vandene skiller det, tror jeg. Men det ved vi jo først, når vi får at vide, hvad svaret på spørgsmålet er. For det er klart, at hvis man afskaffer topskatten, hvis man sætter beskatningen af aktieindkomster i det her land markant ned, ikke fra bunden, som fru Pernille Vermund ellers ynder at sige, men fra toppen, og afskaffer selskabsskatten, så har det nogle indkomstmæssigt og fordelingsmæssigt store perspektiver.

Jeg ved godt, at fru Pernille Vermund var træt af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, da de sidste år lavede en analyse af det og fandt ud af, at borgerne i en del af Nordsjælland – kun en del af Nordsjælland – virkelig ville tjene godt på det, og at der så ville være en del borgere i store dele af resten af landet, dér, hvor folk ikke tjener så mange penge, som ville stå lidt anderledes tilbage. Det kan man have en diskussion af, men det er jo bare deres bud. Og det kan være, at de har taget helt fejl, og derfor spørger jeg om fru Pernille Vermunds bud, altså om man i Nye Borgerlige har lavet en vurdering af, hvordan det fordelingsmæssigt ville blive, hvis man gennemførte Nye Borgerliges økonomiske politik.

Kl. 17:19

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:19

Pernille Vermund (NB):

Ja, det har vi. Vi kan se, at med vores økonomiske politik, som den var lagt frem i den her 2025-plan, ville alle danskere blive rigere. De eneste, der ville tabe på den, ville være udlændinge, som ikke var i arbejde. I forhold til jobskabelse ville den skabe 100.000 nye private arbejdspladser; der ville være færre offentligt ansatte, men det ville jo så være folk, som blev frigjort til gode jobs i den private sektor. Så ja, det har vi regnet på.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre.

Kl. 17:20

Morten Østergaard (RV):

Tak for talen, som jo var helt blottet for taktik og stillen sig an på andres bekostning og den slags ting, som man slet ikke har brug for i politik - det var der ikke skyggen af. Det var godt, dejligt og opløftende. Jeg vil gerne følge op på den dialog, vi havde, da jeg stod, hvor ordføreren står nu, der handler om et spørgsmål, som jeg i hvert fald synes er meget alvorligt, nemlig at der er kræfter i det danske samfund, som peger på konkrete offentligt ansatte - i det her tilfælde i Udlændingestyrelsen – ansatte, som man udvælger på baggrund af, at man synes deres navn er fremmedklingende. Så hænger man dem ud, fordi man tænker, at man da altså ikke kan have et fremmedklingende navn og så arbejde i Udlændingestyrelsen. Jeg forstår på de mails, jeg får, at antagelsen er, at de ansatte er muslimer det kan vi jo strengt taget ikke vide noget som helst om. Og der var endda en, som havde været politisk aktiv, og så tænkte man: Nu går det helt galt; altså, her er en, som har et fremmedklingende navn, arbejder i Udlændingestyrelsen og har været politisk aktiv. Jeg synes, det er dybt ubehageligt; jeg synes, det er en forråelse, og jeg vil gerne høre, hvad fru Pernille Vermund synes.

Kl. 17:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, og værsgo.

Kl. 17:21

Pernille Vermund (NB):

Jamen hvis man ser på det umiddelbart, kan jeg godt forstå, at man fra hr. Morten Østergaards perspektiv synes, at det er ubehageligt. Jeg tror, at det, man skal tænke på, er, at Udlændingestyrelsen har enormt meget magt over, hvem der får lov til at være i Danmark, og hvem der ikke får lov til at være her – enormt meget magt. Og når vi kan se, hvordan vores samfund udvikler sig, i forhold til at vi har folk, som vi gerne vil af med, men som ikke kan komme ud, og at vi har folk, som vi ikke vil have ind, men som alligevel kommer det, så sidder der nogle mennesker derude, som måske bliver desperate over det politiske svigt, der har været i årtier, og som hr. Morten Østergaards parti jo selv bakker op om; altså et svigt, hvor man ikke har sikret en udlændingepolitik, som fungerer.

I forhold til det konkrete eksempel synes jeg ikke, man skal hænge offentligt ansatte ud ved navns nævnelse, og jeg synes ikke, det er diskvalificerende, at man har det ene eller det andet navn eller den ene eller den anden hudfarve. Men for at, hvad skal man sige, prøve at perspektivere det her, vil jeg sige, at jeg simpelt hen tror, der er nogle mennesker derude, der mærker konsekvenserne af en forfejlet udlændingepolitik så konkret i deres hverdag, at folk, der sidder herinde, ikke drømmer om det.

Kl. 17:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 17:22

Morten Østergaard (RV):

Jeg kunne jo være fristet til ligesom at lægge til grund for det svar, at man mener, at det skulle gøre en forskel. Altså, det er jo de samme love og regler, man administrerer, uanset hvem man er, og uanset hvilken baggrund man har i Udlændingestyrelsen. Så jeg håber ikke, det skulle forstås sådan, at fru Pernille Vermund mener, at det gør en forskel, hvem man ansætter i Udlændingestyrelsen i forhold til, hvad

resultatet af sagsbehandlingen bliver. Jeg tillader mig at glæde mig over, at der trods alt blev sagt klart fra.

Derfor vil jeg egentlig bare slutte af med at sige, at jeg egentlig synes, at fru Pernille Vermund i den økonomiske diskussion, der var med hr. Kristian Thulesen Dahl, trods alt bevægede sig lidt ud over det i talen, der kun handlede om det udlændingepolitiske, og anerkendte, at der måske også er andre problemer i det danske samfund, som det kunne være værd at gøre noget ved.

Kl. 17:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:23

Pernille Vermund (NB):

Det er der bestemt, det er der bestemt. For os er islamiseringen af vores samfund et af de allerallerstørste problemer, men når det er sagt, har vi også et gigantisk problem med en venstrefløj, som fører en fordelingspolitik, der år for år gør Danmark relativt fattigere. Altså, når jeg hører fru Pia Olesen Dyhr og fru Pernille Skipper, som jeg på andre måder kan respektere som mennesker, tale økonomisk politik, bliver jeg dybt, dybt bekymret på Danmarks vegne og også på kommende generationers vegne, for vi har et ansvar for at sikre, at Danmark også er rigere, når vores børn vokser op.

Kl. 17:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Carl Valentin, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 17:24

Carl Valentin (SF):

Tak for det. Jeg vil gerne stille et spørgsmål vedrørende CO2-afgifter, for jeg kan jo se, at ordføreren på sociale medier nærmest blærer sig med, at hendes parti er et af de få tilbage på Christiansborg, som ikke er tilhænger af CO2-afgifter, og det undrer mig faktisk en lille smule, for CO2-afgifter er jo egentlig et relativt borgerligtliberalt instrument. Altså: Det handler om at sikre, at vi beskatter negative eksternaliteter. Det handler om at sørge for, at der er færre konkurrencevilkår, og at forureneren betaler for den forurening, der nu engang bliver lavet, så vi andre ikke skal rydde op efter det, men at man faktisk via markedet løser de her problemer. Hvordan kan det være, at det er så uhyrlig en idé at indrette vores skattesystem på en måde, der sikrer, at markedet sådan set løser problemerne?

Kl. 17:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:24

Pernille Vermund (NB):

Det uhyrlige i klimaafgifter er først og fremmest, at vi jo ikke er en lukket økonomi, hvor vi ikke handler med andre lande. Det betyder, at når vi indfører klimaafgifter i Danmark, belaster det dansk erhvervsliv, dansk landbrug, dansk produktion osv., som jo er i konkurrence med produktionsvirksomheder og landbrug i andre lande. Så så længe de her klimaafgifter ikke er globale, men kun nationale, er det en ekstra byrde på virksomhederne. Når vi så ser ind i det, som er lavet af aftale, hvor man jo lover hinanden at det her ikke skal komme til at koste noget – tværtimod går man rundt og taler om, at det faktisk bliver billigere at være dansker – så synes jeg, at man skylder at fortælle de mange danskere, som de seneste mange år er blevet tvunget til at investere i naturgasanlæg eller andre energiformer, at de nu kommer til at betale mere for deres varme, men at de kun får en gevinst, hvis de investerer yderligere i et nyt varmeanlæg for så at hoppe over på el. Det har været sådan

i rigtig mange år, at det har været forbudt i bygningsreglementet at bruge el som primær varmekilde. Ordføreren skulle bare vide, hvor mange bygherrer jeg har haft, som jeg har skilt af med elvarme og ført over på naturgas, fordi det havde man pligt til, eller som har valgt naturgas ved nybyggeri, fordi det var en pligt. De står nu i en situation, hvor deres private økonomi bliver belastet af det her. Det synes jeg er urimeligt.

Kl. 17:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Carl Valentin.

Kl. 17:26

Carl Valentin (SF):

Det, som fru Pernille Vermund snakker om her i starten, med, at vi er i konkurrence med andre lande, er jo fuldstændig rigtigt. Problemet er bare, at man her antager, at lækageeffekten, altså at jobbene flytter til andre lande, er en til en, men det er jo ikke tilfældet. Hvis man kigger på, hvad vismændene siger, så ser man, at de faktisk siger i forhold til landbruget, som ordføreren selv nævnte, at lækageeffekten kun er 27 pct., såfremt andre lande også lever op til Parisaftalen. Jeg synes, det er afgørende, at vi også forventer, at andre lande faktisk lever op til de internationale forpligtelser, der er, for det er jo rigtigt, at Danmark ikke er en ø, men hvis vi bare siger: Nå, men Danmark er ikke en ø, så vi kan ikke gøre noget, jamen så overlader vi jo sådan set også bare problemerne til at løse sig selv, og det gør de ikke. Vi er nødt til at gøre noget i fællesskab, og vi er nødt til at gå foran, og det ærgrer mig, at Nye Borgerlige ikke vil være med i det her faktisk relativt brede samarbejde om faktisk at finde nogle klimaløsninger, som folk på tværs af ideologier kan se sig selv i, i Folketinget.

Kl. 17:27

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo.

Kl. 17:27

Pernille Vermund (NB):

Hvis det stod til Nye Borgerlige og vi skulle gå foran, så skulle vi gøre en af flere ting: Vi skulle lempe skatter og afgifter for landbruget og fjerne de massive byrder, der er på dansk landbrug. Det skulle vi, fordi dansk landbrug er vores klimahelte. Dansk landbrug leverer fødevarer med et meget lavt CO₂-aftryk pr. produceret enhed, med meget høj dyrevelfærd, med et meget lavt miljøaftryk og lav miljøpåvirkning. Vi har et globalt fødevaremarked, hvor der er stigende efterspørgsel. Så selv om der kun er en lækageeffekt på 27 pct., er det jo alt andet lige 27 pct. af et marked, som er i vækst, og hvor den efterspørgsel, der så er, vil blive dækket af andre, som producerer med større aftryk og med mindre dyrevelfærd, og det synes vi er tudetosset.

Kl. 17:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Rosa Lund, Enhedslisten.

Kl. 17:28

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Og tak for talen, fru Pernille Vermund. Fru Pernille Vermund har jo tidligere sagt, at man var imod det her skattefri engangsbeløb på 1.000 kr. til alle på overførselsindkomst, fordi det – og jeg citerer – går til indvandrere og efterkommere. Jeg skal bare lige have opklaret, om Nye Borgerlige så mener, at man slet ikke skulle have lavet det overhovedet, eller om det er okay at give til nogle og ikke til nogle andre. Altså, hvordan ville man lave den opdeling? Betyder det, at mennesker, som har boet i Danmark hele

deres liv, men som tilfældigvis har en bedstefar, der bor i Pakistan, så ikke skulle have haft det her, eller betyder det, at ingen overhovedet skulle have haft det her tillæg?

Kl. 17:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:28

Pernille Vermund (NB):

Vores politik er, at retten til offentlig forsørgelse skal knyttes til det danske statsborgerskab, og det betyder, at vi skelner mellem danske statsborgere og udenlandske statsborgere. I forhold til den aktuelle aftale var vi imod, at man bruger penge, hvor en stor del af de penge, der bliver brugt, også bliver brugt på udlændinge.

Vi kan godt lide, når det offentlige giver penge tilbage til danskerne, men vi synes generelt, man skal gøre det på en måde, hvor vi sikrer, at de penge, der bliver givet ud, bliver givet ud bredt, helst via skatte- og afgiftslettelser og helst varigt, sådan at det også får sat noget varig vækst i gang. Det her er jo en engangsudbetaling, som lidt er et plaster på såret, fordi man synes, at når dem, som har arbejdet og optjent deres feriepenge, nu får udbetalt deres egne penge, så vil man gerne give noget oveni til nogle andre, og det synes jeg i virkeligheden er en lidt mærkelig måde at disponere over skatteborgernes penge på. For hvorfor skal nogle nøjes med kun tre femtedele af deres egne penge, mens andre skal have betalt penge, og så til og med udlændinge, som, hvis det stod til Nye Borgerlige, ikke burde have ret til offentlig forsørgelse i Danmark?

Kl. 17:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Rosa Lund.

Kl. 17:30

Rosa Lund (EL):

Det vil altså sige, at Nye Borgerlige er helt imod, at man udbetaler 1.000 kr. til f.eks. folkepensionister? Der vil jo være masser af indvandrere, som bor i Danmark, som har knoklet i Danmark hele deres liv, betalt deres skat og nu er gået på pension. Hvorfor skulle de ikke også have det her tilskud? Det er stadig meget uforståeligt for mig, hvordan Nye Borgerlige ville lave den her opdeling. Er det, Nye Borgerlige egentlig siger, at der slet ikke skulle have været det her tilskud, sådan at mennesker, der har knoklet i Danmark for vores velfærdssamfund og nu er gået på pension, ikke skulle have en ekstra håndsrækning i den her tid?

Kl. 17:30

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 17:30

Pernille Vermund (NB):

Vi siger sådan set, at uanset om man er det ene eller det andet sted i livet, så har man, hvis man er dansk statsborger, ret til offentlige ydelser. Vi siger så til gengæld også, at hvis man er berettiget til folkepension og er gået på folkepension, eller hvis man har fået udbetalt sin førtidspension og man lægeligt kan dokumentere, at man er berettiget til den, så er det sådan, at hvis overførselsindkomsterne bliver ændret, som vi ønsker det, har man jo ikke andre muligheder for at opspare sine penge, og derfor bliver man fredet. Det er jo en situation, som aftager med tiden. Men vores mål er helt klart at knytte retten til offentlig forsørgelse til det danske statsborgerskab.

Kl. 17:3

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Lars Aslan Rasmussen, Socialdemokratiet.

Kl. 17:31

Lars Aslan Rasmussen (S):

Tak for talen, og jeg vælger også at se det positivt med rosen til Socialdemokratiet, og at der er sket lidt, siden fru Pernille Vermund anbefalede at stemme på Stram Kurs i stedet for os. Så jeg tænker, at vi nærmer os hinanden lidt på nogle områder.

Jeg forstod, at der skulle ske alt muligt i den borgerlige blok efter sommerferien. Vi kunne dog ikke få at vide fra Dansk Folkeparti, hvem der var deres statsministerkandidat. Det fik vi først at vide i valgkampen, og det kender vi også fra Ny Alliances strategi i sin tid. Vil fru Pernille fortælle, hvem Nye Borgerliges statsministerkandidat er?

Kl. 17:32

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 17:32

Pernille Vermund (NB):

Vi har sådan set heller ikke en statsministerkandidat endnu. Vi kommer til at pege på en borgerlig statsministerkandidat, men for os er det afgørende, at der bliver lagt en politik frem, som er borgerlig, og som også vil løse udlændingepolitikken fra bunden. Vi er jo i den situation, hvor vi er flere partiledere, som er relativt nye, og som måske også har haft en timeout på grund af coronakrisen, og som måske derfor mangler at lægge de store politiske linjer ud.

Kl. 17:32

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Lars Aslan Rasmussen.

Kl. 17:32

Lars Aslan Rasmussen (S):

Jeg forstår ligesom, at Dansk Folkeparti ikke vil sige det endnu, og at det vil Nye Borgerlige heller ikke. Hvornår kan vælgerne få det at vide? Er det også først noget, man får at vide i valgkampen, som man gør med DF? Eller får man det at vide før, hvem Nye Borgerlige peger på?

Kl. 17:32

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 17:32

$\textbf{Pernille Vermund} \ (NB):$

Lige så snart der er en borgerlig statsministerkandidat, som ruller et borgerligt projekt ud, hvor vedkommende er villig til at løse udlændingepolitikken fra bunden, så er vi klar til at bakke op. Men det kræver jo, at der kommer noget politik på bordet og ikke bare et parti eller et navn. Sådan fungerer det jo ikke.

Kl. 17:33

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:33

Peter Skaarup (DF):

Jo, tak for det, og tak for talen. Jeg vil gerne spørge fru Pernille Vermund angående den skattepolitik, Nye Borgerlige har. Hvis jeg slår op på partiets hjemmeside, kan jeg læse, at man fjerner topskatten, at man fjerner selskabsskatten, og fru Pernille Vermund var i sit svar til hr. Kristian Thulesen Dahl inde på, at man var helt tryg ved at gøre det; det ville skabe mere vækst osv., osv. Så kunne jeg godt tænke mig at høre, om fru Pernille Vermund vil fremlægge den fordelingsmæssige konsekvens, det vil have, hvis man fjerner topskatten, hvis

man fjerner selskabsskatten for virksomhederne, hvis man sænker beskatningen på aktier osv. – altså hvis man fjerner det her med, at de bredeste skuldre bærer de tungeste byrder i skattesystemet. Vil fru Pernille Vermund og Nye Borgerlige fremlægge de beregninger, der fortæller os noget om den fordeling af indkomster, som det vil betyde, hvis man gennemfører det?

Kl. 17:34

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 17:34

Pernille Vermund (NB):

Det har vi sådan set allerede gjort, og det skulle også gerne stå på vores hjemmeside. Og det er samme svar, som jeg gav til ordførerens partifælle hr. Kristian Thulesen Dahl, nemlig at hvis man gennemfører Nye Borgerliges økonomiske politik, som er lanceret i 2017, og som er en 2025-plan, så ville det med det økonomiske udgangspunkt, der var på daværende tidspunkt, betyde, at alle indkomstgrupper i Danmark med undtagelse af de udlændinge, som er på offentlig forsørgelse, ville få flere penge mellem hænderne – alle mennesker ville få flere penge mellem hænderne. Og det ville også betyde væsentlig flere jobs i den private sektor og væsentlig flere jobs i det hele taget.

Kl. 17:34

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 17:34

Peter Skaarup (DF):

Ja, det lyder rigtig interessant. Så synes jeg da i hvert fald, at man skal gøre lidt reklame for den beskrivelse af indkomstfordelingen. For jeg skulle hilse og sige, at hvis jeg hører, at man vil fjerne topskatten, at man vil fjerne selskabsskatten på virksomhederne, at man vil give aktieejerne massive skattelettelser, ja, så kan jeg ikke rigtig se andet, end at det vil give en noget anden indkomstfordeling end den, vi har i dag. Og hvis fru Pernille Vermund kan fortælle os, hvordan den er, jamen så bliver vi jo alle sammen meget klogere på det. Jeg synes i hvert fald, at det rigtigste over for danskerne ville være at fremlægge konsekvenserne af den politik, man har.

Kl. 17:35

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 17:35

Pernille Vermund (NB):

Det har vi sådan set også fremlagt, og det er helt åbenlyst, at eksempelvis selskabsskatten, hvis vi tager det som et eksempel, vil være et af de bedste remedier på nuværende tidspunkt til at trække investeringer til Danmark. At fjerne topskatten vil betyde, at der er mennesker, som tjener flere penge på det arbejde, de laver, ja, men der vil også være flere mennesker, der arbejder mere, som tager en højere uddannelse, som gør sig ekstra anstrengelser. Så samlet set betyder vores økonomiske politik, at ikke bare Danmark bliver rigere, men at danskerne også bliver rigere. Og vi har faktisk gjort enormt meget ud af at sammensætte den sådan, at det udelukkende er udlændinge, som er på offentlig forsørgelse, der ikke tjener på det her. Og det betyder også, at de steder, der har taget imod mange af de migranter, der er kommet hertil, er de pletter på landkortet, hvor der vil være – hvad skal man sige – mindre gevinst ved vores økonomiske politik.

Kl. 17:36

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det fru Kathrine Olldag, Radikale Venstre.

Kl. 17:36

Kathrine Olldag (RV):

Tak for det. En af måderne, som Nye Borgerlige forsøger at få deres politik igennem på, er jo ved uge efter uge at fremsætte beslutningsforslag her i salen. Et af de beslutningsforslag var B 77 om fjernelse af anerkendelse af muslimske trossamfund i Danmark, og i det forslag var det jo vigtigt for Nye Borgerlige at understrege, at det ikke handlede om at angribe religionsfriheden i Danmark, men blot om at fjerne islams indflydelse i Danmark. Men når nu Nye Borgerlige foreslår at fjerne anerkendelsen af muslimske trossamfund, handler det så ikke i virkeligheden om, at Nye Borgerlige helst så, at der ikke var muslimer i Danmark overhovedet? Og hvordan kan man sige, at man går ind for religionsfrihed i Danmark, når man samtidig fremsætter beslutningsforslag, som med al tydelighed viser, at man ikke ønsker islam?

Kl. 17:37

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 17:37

Pernille Vermund (NB):

Jeg tror med al respekt, ordføreren begår den samme fejl som mange andre, der diskuterer udlændingepolitik, nemlig blander to forhold sammen. Islam er både en religion og en politisk ideologi; det er to ting, der smelter sammen. Der er selvfølgelig de muslimer, som fravælger det politiske – men i islam hænger de to ting sammen – og så muslimer. Og når vi siger, vi ikke ønsker, at islam skal have indflydelse på vores samfund, svarer det jo til at sige, at vi heller ikke vil have, at Scientology eller alt muligt andet skal have indflydelse på vores samfund. Vi står bare ikke i den situation, at Scientology bevæger sig ind i vores samfund. Og mig bekendt er Scientology faktisk et af de trossamfund, som ikke er anerkendt i Danmark, altså som ikke nyder de goder, som eksempelvis de islamiske trossamfund gør.

Når vi vil af med anerkendelsen af de islamiske trossamfund, er det jo, fordi vi kan se, at de privilegier, de har fået, bliver misbrugt: til undertrykkelse af kvinder, som fastholdes med tvang i deres ægteskaber, til at invitere hadprædikanter, som prædiker had mod jøder, og ikke mindst til at fremme den islamiske bevægelse i Danmark. Det ønsker vi ikke.

Kl. 17:38

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fru Kathrine Olldag.

Kl. 17:38

Kathrine Olldag (RV):

Jeg er helt med på den forskel. Jeg var også selv med til at diskutere selve beslutningsforslaget i salen, så jeg er helt med på, hvad det var, Nye Borgerlige havde gang i, og heldigvis faldt det jo faktisk også, fordi det var grundlovsstridigt.

Noget af det, man måske kan anholde ved Nye Borgerlige, er, om det ikke kunne være en idé, når I nu er så ivrige efter en ny udlændingepolitik i Danmark, at gå lidt mere realpolitisk til det, således at de her meget bombastiske beslutningsforslag ikke falder gang på gang, fordi de enten kolliderer med menneskerettighederne eller med grundloven. Altså, ordføreren sagde jo selv i sin indledende tale, at man ikke skal love vælgerne noget, man ikke kan gennemføre, og

det er måske ikke så imponerende, hvad Nye Borgerlige har fået gennemført indtil videre af udlændingepolitik.

Så derfor: Kunne man ikke ønske sig, at Nye Borgerlige gik mere realpolitisk til opgaven?

Kl. 17:39

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 17:39

Pernille Vermund (NB):

Man skal ikke love vælgerne noget, man ikke kan gennemføre, når man får magten, og der er en meget stor forskel på at sidde fire mandater i opposition og så at have regeringsmagten.

I forhold til det konkrete kom vi for to uger siden med et beslutningsforslag om at forbyde bønnekald i Danmark. Det beslutningsforslag stod vi ene om. Det har nu ændret sig til, at det er et beslutningsforslag, som bliver fremsat med Konservative, med Venstre og med DF. Så jo, vi rykker noget. Mig bekendt er det første gang, at Konservative og Venstre bakker op om et forbud mod bønnekald, og jeg håber selvfølgelig, at Socialdemokratiet på et eller andet tidspunkt rykker sig på det her også. Det ville være det allermest naturlige, hvis ikke man vil have bønnekald i Danmark.

Kl. 17:40

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt, SF.

Kl. 17:40

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Ja, og også tak til fru Pernille Vermund for talen. Jeg vil stille fru Pernille Vermund et spørgsmål, som ligger mig meget på sinde som retsordfører. Nu ved jeg jo, at fru Pernille Vermund også er retsordfører, så jeg vil simpelt hen høre om det, at vi jo skal have en ny voldtægtslovgivning. Jeg er jo optaget af, at det bliver en samtykkelovgivning, og derfor vil jeg bare høre: Hvor står Nye Borgerlige i den diskussion? Vil Nye Borgerlige bakke en samtykkelovgivning op?

Kl. 17:40

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 17:40

Pernille Vermund (NB):

Vi synes, det er et rigtig, rigtig svært dilemma. For mig og for Nye Borgerlige er dilemmaet her, at vi risikerer at sætte nogle mennesker i en situation, hvor man bliver dømt for noget, som ikke er en reel voldtægt, men som efterfølgende, hvad skal man sige, bliver udstillet som en reel voldtægt. Vi ønsker at løse det problem – jeg ved ikke, om man kan kalde dem mørketal – at der er så mange anmeldelser for voldtægt og så få, som reelt bliver dømt. Der er et reelt problem at få løst. Men vi er vanvittig optaget af den retssikkerhed, der skal være, og det er jo her typisk for mænd, fordi det typisk ikke er kvinder, der voldtager – altså retssikkerheden for mænd, så man ikke skal havne i en situation, hvor folk bliver bange for at have et tæt forhold til hinanden og være kærester eller elskere, eller hvad det måtte være.

Kl. 17:41

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fru Karina Lorenzen Dehnhardt.

Kl. 17:41

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det må jeg sige er et overraskende svar. Jeg havde forventet, at fru Pernille Vermund stillede sig på ofrenes side. Jeg har svært ved at forstå, hvad der er forkert i, at man, når man har sex, skal sige til, man skal sige ja – ikke fra. Det må jeg sige overrasker mig rigtig, rigtig meget. Der er 6 pct. af den danske befolkning, der hvert år er udsat for tvungen sex, og jeg tror simpelt hen ikke, at fru Pernille Vermund kender tallene for falske anmeldelser, for det er nemlig rigtig, rigtig lavt. Så jeg har svært ved at se det retssikkerhedsmæssigt betænkelige i det her, og jeg må sige, at jeg er overrasket over svaret.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 17:42

Pernille Vermund (NB):

Jamen vi anerkender fuldt ud, at der er et reelt problem. Det er også derfor, jeg nævner forholdet mellem de få, der bliver dømt, og de mange, der bliver anmeldt. Vi er på ofrenes side. Jeg synes bare også, man skal holde fast i, at det ikke skal tippe over, sådan at det at have en seksuel relation bliver så kompliceret, at det mest naturlige i hele verden bliver noget, der er forbundet med skyld og skam. Vi skal have løst et problem, men jeg er så optaget af, at vi ikke samtidig får skabt et nyt. Det er der, vi står. Vi går konstruktivt til det, men vi er reelt bekymrede for, hvor balancen kommer til at ligge i det her.

Kl. 17:42

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det fru Victoria Velasquez, Enhedslisten.

Kl. 17:42

Victoria Velasquez (EL):

Tak for ordet. Nye Borgerliges ordfører sagde, at de er imod et skattefrit engangsbeløb på 1.000 kr. til alle på overførselsindkomst, fordi det også går til – og jeg citerer – indvandrere og efterkommere. Nu siger ordføreren, at det skal knyttes op på ens statsborgerskab. Jeg skal bare lige forstå, om det betyder, at Nye Borgerlige nu tager afstand fra ordførerens tidligere udtalelse, eller om Nye Borgerlige mener, at en folkepensionist, der hele livet har knoklet som enten rengøringsassistent eller buschauffør, har betalt sin skat og nu er gået på pension, ikke skal kunne få adgang til de 1.000 kr., fordi forældrene kommer fra Tyrkiet, mens naboen, der også er pensionist, godt kan få dem?

Kl. 17:43

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 17:43

Pernille Vermund (NB):

Vi mener generelt, at det er et problem, når man politisk begynder at uddele sådan en gaveregn blandt dele af vores befolkning, fordi der nu er nogle vælgere her, som man gerne vil tiltrække. Det er det, vi har oplevet er incitamentet for at uddele de her penge, der er uddelt. For det første er det jo et latterligt lavt beløb for de folkepensionister, der nærmest ingenting har. Det er for mig at se en hån. Hvis man endelig skal gøre noget, så gør dog noget reelt og hjælp de folkepensionister, som har allermindst, varigt og ikke bare med sådan en engangsudbetaling. For det andet synes vi, det er et problem, at udlændinge, altså udenlandske statsborgere, får ret til offentlig forsørgelse i Danmark. Det er imod vores politik, og det er det også i den her sammenhæng.

Kl. 17:44 Kl. 17:47

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 17:44

Victoria Velasquez (EL):

Så ordføreren tager afstand fra sin tidligere udtalelse om, at det også skulle være efterkommere og indvandrere. Det er trods alt godt at høre. Det er mærkeligt, at man tilhører den blå blok, hvis man gerne vil sikre en værdig pension, når flere reformer er blevet finansieret ved netop at tage ikke kun fra arbejdsløse og syge, men også fra pensionister.

Ordføreren påstår i sin tale, at Nye Borgerlige vil forsvare kvinders rettigheder. Hvordan hænger det sammen med, at man ikke vil støtte psykologhjælp til kvinder på krisecentrene? Vil man kun tale om voldsramte kvinder, når det handler om at skulle dæmonisere nogen, men svigter så, når det rent faktisk handler om at hjælpe de her kvinder?

Kl. 17:45

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 17:45

Pernille Vermund (NB):

I forhold til spørgsmålet om indvandrere og efterkommere er det jo typisk sådan, at udlændinge selvfølgelig kan være flygtninge, men ellers i statistikkerne bliver registreret som indvandrere og efterkommere. Så er der nogle af dem, der har fået dansk statsborgerskab. Men at være udlænding i Danmark forudsætter jo ligesom, at man er kommet hertil, eller at man er født af forældre, som ikke har dansk statsborgerskab, i Danmark. Så sådan hænger det sammen. Det synes jeg ikke der er noget mærkværdigt i.

I forhold til det med psykologhjælp har vi et problem med, at når vi pinpointer de der penge ud i noget fordeling – og som jeg husker det her forslag, var det en reel rettighed, det var en ret, man ville give, ikke bare en mulighed – gør man på forhånd folk til ofre. Hvis man er offer, skal man have en mulighed, men det skal ikke være en offerliggørelse af de kvinder, der er på kvindecentrene og krisecentrene.

Kl. 17:46

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Nils Sjøberg, Radikale Venstre.

Kl. 17:46

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Jeg vil gerne i forlængelse af Kathrine Olldags spørgsmål gøre opmærksom på, at der er en af ordførerens kollegaer, der på et tidspunkt har sagt følgende i salen: »Der er en stor gruppe mennesker – hovedsagelig fra muslimske lande – i Danmark, som har gjort vanvittig store skader på det danske samfund, fordi de simpelt hen overhovedet ikke på nogen som helst tænkelig måde passer ind og har tilpasset sig Danmark.« Det er en af ordførerens kollegaer, der har udtrykt det. Der er også blevet udtrykt mere markante ytringer, men nu var der lige pludselig lige før en markant forskel på, om man var muslim, eller om man tilhørte religionen og en ideologi, som jeg forstod det på fru Pernille Vermund lige før.

Det, jeg rigtig gerne vil vide, er i første omgang følgende: Jeg har den opfattelse, at der forekommer racisme herinde. Der er voldsomme udtryk her. Jeg er overrasket og rystet over mange af de begreber, der forekommer i den her Folketingssal. Hvad mener ordføreren selv?

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 17:47

Pernille Vermund (NB):

Det kunne sådan set have været et citat fra mig. For det er fuldstændig rigtigt, at der er alt for mange mennesker, der er kommet hertil, som ikke har taget vores værdier til sig, som ikke forsørger sig selv, og som i alt for høj grad figurerer i vores kriminalitetsstatistikker. Det er et faktum, og det er et faktum, som man er nødt til at forholde sig til, også i Radikale Venstre, hvis man vil have løst de her problemer.

Så at tale om det er ikke racisme – det er det altså ikke. Og hvis man begynder at kalde det racisme, er vi ude på et skråplan, for så svigter man jo i forhold til det, som er reel racisme, f.eks. det, som vi talte om tidligere i dag – Bwalya Sørensens opdeling af hvide og sorte – eller noget af det, som vi hørte i valgkampen, hvor de eneste to partier, jeg hørte tale om brune og hvide, var Alternativet og Enhedslisten. Det *bør* altså ikke finde sted i Danmark.

Kl. 17:48

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Nils Sjøberg.

Kl. 17:48

Nils Sjøberg (RV):

Undskyld, nu ved jeg ikke, hvad der bør finde sted i Danmark. Jeg synes, det er meget centralt, at vi er opmærksomme på, hvordan vi taler til hinanden, og hvordan vi rent faktisk behandler hinanden, og det er afgørende for, hvordan man rent faktisk udfolder sit liv efterfølgende.

Det, jeg gerne vil høre ordføreren om, er ganske enkelt, hvad det betyder for ordføreren, at man generaliserer alle mennesker og siger, at alle muslimer er på én måde, og at en bestemt gruppe er på den og den måde. Hvis nu man er meget overordnet, kan man sige, at mange af dem, der bor i de her ghettoområder, som Pernille Vermund selv har været med til at støtte op om skal findes, gør et kæmpe stykke arbejde. Er det ikke opfattelsen?

Kl. 17:48

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:48

Pernille Vermund (NB):

Jeg tror ikke, ordføreren kan finde én eneste udtalelse fra mig eller fra mine partifæller her i Folketinget, hvor man siger »alle muslimer«. Men jeg kan fortælle ordføreren, at jeg er blevet mødt med den påstand så utrolig mange gange, at jeg næsten kun har, ja, dybe suk tilovers for det. Nej, det er ikke alle udlændinge, men det er en alt for stor andel af de mennesker, der er kommet hertil fra de muslimske lande – en alt for stor andel, som jo også skaber problemer for dem, som *har* taget vores værdier til sig, som *har* assimileret og integreret sig, som overholder vores lovgivning og bidrager til samfundet, og som er velintegrerede mennesker. Så det her er et problem, og det nytter ikke noget at kalde det racisme, fordi man taler om det.

Kl. 17:49

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:49

René Christensen (DF):

Tak for det. Jeg vil egentlig gerne blive i sporet omkring Nye Borgerliges skattepolitik, også for ligesom at forstå, hvad det er, man lægger op til. Der er jo flere steder, hvor man vil sænke skatten markant, og man vil bl.a. fjerne selskabsskatten. Hvis vi bare kigger på 2017, fik vi 72 mia. kr. ind i selskabsskat på et år, så det er dog, hvis vi sådan deler det op i lagkagestykker, et af de store stykker af lagkagen, som man der vil fjerne. Det er 72 mia. kr., som man vil fjerne årligt. Man vil også generelt sætte beskatningen på arbejde ned og lave en flad skat på 38 pct.

I Dansk Folkeparti synes vi jo ikke, at danskerne skal betale for meget i skat. Danskerne skal betale lige nøjagtig den skat, der er nødvendig, for at vi kan have det velfærdssamfund, som vi kender det i dag, med lige adgang til uddannelse, lige adgang til sundhed og lige adgang til at have en værdig alderdom, bare for at nævne tre områder. Så vi anerkender også, at vi skal kigge på, hvad skattetrykket er generelt. Men når jeg så går ind og læser om de her markante, store skattelettelser og både hr. Kristian Thulesen Dahl og hr. Peter Skaarup spørger, hvad konsekvensen af det er, så siger fru Pernille Vermund, at danskerne vil komme i arbejde, og at indtægterne derfor kommer tilbage. Men når man læser på Nye Borgerliges hjemmeside, står der:

Nye Borgerlige ønsker, at Danmark skal kunne drage fordel af globaliseringen. Derfor skal der være let adgang for udlændinge, der kan forsørge sig selv og bidrage til samfundet.

Kl. 17:51

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:51

Pernille Vermund (NB):

Det er fuldstændig korrekt. Vi har fra begyndelsen sagt, at hvis man forsørger sig selv og overholder vores lovgivning og respekterer vores værdier, så er man velkommen, hvis man søger et job i Danmark og i øvrigt er – hvad skal man sige – anerkendt til eller får jobbet. Det betyder ikke, at man har lov til at blive her for evigt, og det betyder ikke, at vi – som der også står i vores politik – ikke skal skelne mellem hvorfra man kommer. Vi har åbenlyst rigtig god erfaring med folk, der kommer fra visse dele af verden, og så har vi rigtig, rigtig dårlig erfaring med folk, der kommer fra andre dele af verden. Derfor er en del af vores politik, at vi siger, at folk, der kommer fra de muslimske lande, skal gøre sig virkelig, virkelig umage, hvis de skal komme hertil og få et job. Det betyder, at de skal have et job på hånden, som giver dem en meget høj indtægt. Til gengæld synes vi godt, at vi kan skelne mellem dem og så en filippinsk, vietnamesisk, kinesisk eller til og med sydeuropæisk migrant.

Kl. 17:51

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. René Christensen.

Kl. 17:52

René Christensen (DF):

Jeg havde slet ikke forholdt mig til, hvor folk kom fra, jeg havde bare forholdt mig til, hvem det er, der skal refinansiere de milliardskattelettelser, som Nye Borgerlige vil give. Lad os nu tage et eksempel som Storstrømsbroen. Der har man hentet kolonnearbejdere ind – de kommer så fra Italien – til 128 kr. i timen. De konkurrerer med en månedsløn, som ligger 7.500 kr. under det, som danskere får på den samme arbejdsplads. Er det det, som Nye Borgerlige vil indføre, altså at vi nu skal have kolonnearbejdere, ligesom man har det i Tyskland, hvor man henter arbejdskraften udefra, og de kommer til

at arbejde på danske slagterier og andre steder? Ja, der er en lav skat, der er ikke en ret stor selskabsskat, og virksomhederne er der. Men det bidrager da overhovedet ikke til, at der bliver øget beskæftigelse, tværtimod.

Kl. 17:52

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 17:52

Pernille Vermund (NB):

Vi ønsker ordentlige og anstændige forhold, også for de mennesker, der skal komme hertil, og det skal ikke være sådan, at man kan hive folk hertil på slavelønninger, som vi har set det. Til gengæld er det her jo et område, hvor lige præcis Dansk Folkeparti har bidraget til, at man får mere af den slags, når man f.eks. bakker op om de øgede anlægsudgifter, som der er i forbindelse med coronahjælpepakkerne. Det er jo et område, hvor vi fra tidligere ved, at det har betydet, at man har været nødt til at tage folk ind fra andre lande, fordi det er meget store projekter og vi ikke har så mange ansatte i de sektorer selv, og hvor vi jo også ved, at det samlet set ikke gavner økonomien.

Kl. 17:53

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak. Så er det hr. Jacob Mark, SF.

Kl. 17:53

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Jeg hørte fru Pernille Vermund sige om gratis psykologhjælp, det er så i forhold til en niche i samfundet, at det kunne være med til at klientgøre eller nærmest gøre folk syge, at man giver dem en ret til at få behandling. Så har jeg også hørt fru Pernille Vermund sige, at man ikke skal love noget, man ikke kan holde. Men nu har fru Pernille Vermund faktisk muligheden for at være med i et tiltag, som man kan holde, for i forståelsespapiret står der, at vi vil indføre gratis psykologhjælp til unge, og der er flere unge, der har det rigtig skidt; der er flere, der får angst, flere, der får depression. Og selv om vi dels skal indrette et samfund, der gør, at færre får angst og depression, skal man jo også have ret til gratis hjælp, hvis man bliver syg og får det skidt. Derfor vil jeg høre fru Pernille Vermund, om Nye Borgerlige mon kan se sig selv i en aftale, hvor man indfører gratis psykologhjælp.

Kl. 17:54

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 17:54

Pernille Vermund (NB):

Altså, medmindre psykologerne arbejder uden at få løn, er psykologhjælp ikke gratis. Psykologhjælp kan være skatteyderfinansieret, og så er det jo et spørgsmål om, hvem der skal betale for det her. Hvorfor er det en fælles opgave at skulle bruge flere og flere penge på ting, som indtil nu har fungeret godt privat, men som man nu vil putte ind i den offentlige sektor, hvor vi jo bare ved, at alt, hvad der bliver offentliggjort, også bliver mindre produktivt, mindre effektivt og dermed dyrere for danskerne? Det er vores reelle bekymring.

Kl. 17:55

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Jacob Mark.

Kl. 17:55 Kl. 17:58

Jacob Mark (SF):

Man kan kalde det, hvad man vil – den debat kan man tage i ungdomspartierne, og der har man også haft den i 100 år, altså om det hedder gratis eller skatteyderbetalt. Jeg er med på, at det er skatteydere, der finansierer vores velfærdssamfund. Det er også skatteyderbetalt, når man går til læge eller tager på hospitalet. Men måske kan fru Pernille Vermund så forklare mig, hvorfor det er, at man, hvis man som ungt menneske brækker benet eller kommer rigtig slemt til skade, så skal have ret til hjælp, men hvis man får angst eller depression og ikke kan gå ud af sin dør, ikke kan fungere i folkeskolen, ikke kan fungere i daginstitutionen eller ikke kan fungere på ungdomsuddannelsen, så skal man ikke have ret til gratis hjælp. Hvori ligger forskellen? Eller mener Nye Borgerlige heller ikke, at man skal have ret til skatteyderbetalt lægehjælp?

Kl. 17:55

Den fg. formand (Erling Bonnesen): Ordføreren.

Kl. 17:55

Pernille Vermund (NB):

Jamen måske skal man i virkeligheden sige: Hvor går grænsen? For med den form for argumentation kan man jo strække det så langt som til at sige, hvorfor det ikke er en rettighed; man kan jo blive ved. Jeg kan sagtens føle sympati for de unge mennesker, som har det svært. Jeg har et stort ønske om, at vi får skabt et samfund, hvor vi ikke har unge, der vokser op og har det så svært. Men jeg synes, det er et skråplan, når man gør den offentlige sektor større ved at tage flere og flere fag og sektorer ind under det offentlige, fordi vi jo – som jeg sagde før – ved, at når det er offentligt drevet eller offentligt finansieret, så koster det på effektiviteten og på produktiviteten.

Kl. 17:56

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille.

Kl. 17:56

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Baggrunden for, at jeg tager ordet, er, at fru Pernille Vermund jo nærmest gik i sidesplit, da fru Pernille Skipper tidligere sagde, ja, der er racisme i Danmark – noget, der vel er hævet over enhver tvivl er korrekt. Fru Pernille Vermund sagde på et tidspunkt til Politiken, og jeg prøver at citere så nænsomt som overhovedet muligt: En neger – og jeg citerer fru Pernille Vermund – er en neger, og en perker – og jeg citerer fru Pernille Vermund – er en perker. Kan fru Pernille Vermund fortænke folk i at få den tanke, at der faktisk findes racisme i Danmark?

Kl. 17:57

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Ordføreren.

Kl. 17:57

Pernille Vermund (NB):

At bruge frivolt sprog er langt fra det samme som racisme, og når vi er i Folketingssalen, synes jeg også, at man skylder at citere hinanden korrekt. Det, jeg sagde, da jeg fik ordet, efter fru Pernille Skipper havde haft ordet, var: Ja, der findes racisme i Danmark. Vi er gudskelov et af de lande, hvor racisme ikke er et særlig udbredt problem, men det findes; der er idioter over det hele. Herefter citerede jeg fru Bwalya Sørensen og hendes racistiske agenda i den demonstration, der foregik for nylig. Så ja, der er racisme i Danmark, og det er noget, vi skal til livs, for der findes idioter overalt.

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille.

Kl. 17:58

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Jo, jo, jeg oplevede godt fru Pernille Vermunds forsøg på at offergøre majoritetsbefolkningen, og det synes jeg ikke var særlig smagfuldt, hvis jeg skal sige noget. Jeg forstår ikke, hvorfor fru Pernille Vermund og Nye Borgerlige hele tiden appellerer til de allerlaveste instinkter hos mennesket, til fordomsfuldhed, til had, ja, i virkeligheden også til småracisme med det citat, som jeg kom med fra fru Pernille Vermund før. Tænker man nogen sinde over, hvordan det påvirker de mennesker, som det går ud over, når man kører sin kampagne for at få flere stemmer på den her metode?

Kl. 17:58

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:58

Pernille Vermund (NB):

Det er ikke mere end et par timer siden, jeg sad hernede og læste et fælles debatindlæg, som ordføreren havde skrevet, dengang ordføreren var en del af Liberal Alliance og var stor fortaler for ghettopakken og for at komme parallelsamfund, religiøs undertrykkelse osv. til livs. Jeg kunne jo vende spørgsmålet om og spørge ordføreren: Mente ordføreren dengang, at ordføreren opildnede til racisme, eller mente ordføreren, som jeg selv gør, at der er nogle reelle problemer i vores samfund, som vi er nødt til at kunne tale åbent og ærligt om, og naturligvis med den respekt, at man ikke siger, at det er alle – at man ikke siger, det er alle – men at man klart og tydeligt siger, at vi har et problem, at vi ikke har fået bugt med problemet, og at vi bliver nødt til at løse det?

Kl. 17:59

Den fg. formand (Erling Bonnesen):

Tak. Så har jeg ikke flere korte bemærkninger på listen, så vi siger tak til ordføreren.

Så er klokken meget tæt på 18.00, så jeg skal her udsætte mødet indtil kl. 19.00 til spisepause.

Den næste på talerstolen efter pausen bliver hr. Alex Vanopslagh. Mødet er udsat. (Kl. 17:59).

Kl. 19:00

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Mødet er hævet. Nej, mødet er genoptaget. Det var lidt for tidligt at lukke af for det hele, selv om der måske var nogen, der ville være meget godt tilfreds med det.

Vi fortsætter afslutningsdebatten, hvor vi er kommet til hr. Alex Vanopslagh fra Liberal Alliance som ordfører. Så skal jeg nok lade være med at lukke mødet ned foreløbig, selv om der er nogen, der bliver kede af det, hvis det fortsætter til midnat. Men lad os se.

Værsgo.

Kl. 19:01

(Ordfører)

Alex Vanopslagh (LA):

Da jeg vågnede i morges, var min første tanke: Tak, tak, fru Mette Frederiksen. Så måtte jeg jo lige nive mig selv i armen for at mærke efter, om jeg stadig væk drømte, eller om jeg var vågen. Men den var god nok. Tak for, at vi må fortsætte bryllupsfesten efter brudevalsen,

tak for, at vi igen kan rejse ud, ligesom de kan i de andre europæiske lande, tak for, at vi kan åbne vores forretninger igen – i hvert fald de fleste af dem – ja, tak for at give os noget af vores frihed tilbage. Det var dog alligevel gavmildt af Socialdemokratiets formand. Jeg tror sådan set, at danskerne deler den taknemmelighed. Vi er jo et taknemmeligt folkefærd.

Jeg husker, at en mangeårig skatteminister på et tidspunkt fortalte mig, at der var et eneste tidspunkt i løbet af året, hvor han var virkelig populær, og det var, når folk fik deres penge tilbage i skat – deres egne penge vel at mærke – for så vinkede folk og smilede og hilste pænt på ham, for de var så glade, fordi de fik deres egne penge tilbage. Sådan er det også i den her tid. Hver gang statsministeren giver os lidt af vores egen frihed tilbage, er vi dybt taknemmelige, og vi venter blot på, at vi kan få lov til at takke for noget mere, hvad enten det er vores egen frihed eller vores egne feriepenge. Taknemmeligheden er til gengæld lidt sværere at spore hos dem, der må nøjes med at få lidt flere af andre menneskers penge.

Hvis der er noget, vi har lært af den her krise, er det, at vi generelt har meget at være taknemmelige for i vores dagligdag – taknemmelige for at have en dagligdag, hvor vi kan besøge, hvem vi vil, hvad enten det er på et lokalt plejehjem eller en familie i udlandet, den dagligdag, hvor vi kan handle med, hvem vi vil, hvad enten det er hos den lokale frisør eller det fjerne rejsebureau, den dagligdag, hvor vi kan mødes med, hvem vi vil, hvad enten det er til yoga eller til en fodboldkamp. Heldigvis tyder det meste på, at vi kan vende tilbage til en mere normal dagligdag. Og det er ikke kun noget, vi skal takke Socialdemokratiets formand for, nej, vi kan i lige så høj grad takke for danskernes sunde fornuft, for deres personlige ansvarsfølelse og deres samfundssind. Tak til jer for at give afkald, for at lide afsavn, for at ændre adfærd og ofre jer for det fælles bedste. I har udvist ægte samfundssind.

Herfra skal der også lyde en ekstra stor tak til de virksomheder og selvstændige, som har holdt ud, også selv om de fik fjernet retten til erstatning ved tvangslukning, de virksomheder, som har holdt ud, også selv om kompensationsordningerne udeblev, og de selvstændige, som holdt ud, også selv om de ikke blev hjemsendt på fuld løn.

Jeg er ikke i tvivl om, at langt de fleste danskere er klar til at blive ved med at være fornuftige eller fortsætte med at være fornuftige og ansvarsfulde og udvise samfundssind, men vi skal også huske på, at samfundssind er mere og andet end blot at gøre, som en socialdemokratisk regering befaler. Nogle gange kan jeg komme lidt i tvivl om, hvorvidt regeringen selv er klar til at udvise en smule samfundssind, altså den type samfundssind, hvor man tilsidesætter sine egne behov for at kontrollere alting ned til mindste detalje og i stedet overlade nøglerne til genåbning af samfundet til danskerne, til samfundet. Det ville være ægte samfundssind.

For samfundet kan ikke genstartes eller genåbnes og komme i gang, hvis det hele tiden skal ske under regeringens nåde eller under nidkær kontrol, for dertil begår vi politikere, og hermed mener jeg vi politikere, for mange fejl. Og her må jeg endnu en gang både takke og rose statsministeren, som gjorde det helt rigtige, da den her krise startede. Statsministeren slog fast, at statsministeren ville komme til at begå fejl, og det tror jeg sådan set er en indrømmelse, som alle vi politikere kan tage ved lære af, for ja, vi begår fejl. Så tak til statsministeren for den klædelige ydmyghed i starten af krisen, og egentlig også tak for indrømmelsen i dag af, at for mange ældre og sårbare endte i ensomhed. Men det var så åbenbart det. Det var de fejl, der blev begået.

Det var ikke en fejl at skælde ud på IKEA for at genåbne butikkerne inden for lovens rammer, også selv om vi alligevel fik lov til at hente puder og sofaer sidenhen. Det var ikke en fejl at lukke for rejser helt frem til den 31. august, også selv om det unødigt har skadet både familieferier og rejsebranche, det var ikke en fejl at forbyde turisters overnatning i København, selv om man alligevel endte med at tillade det, og det var ikke en fejl at forbyde bryllupsfester efter midnat, selv om det alligevel blev tilladt at danse efter brudevalsen. Ja, måske skal vi egentlig også takke for at have så fejlfri en regering.

Selv om vi har meget at være stolte af og meget at være taknemmelige over og meget, vi har gjort godt, føler jeg alligevel også, det er på sin plads at give en undskyldning på vegne af os politikere samlet til danskerne. Undskyld for, at vi ikke gjorde det endnu bedre, trods alt, undskyld for, at vi ikke tidligere udviste mere tillid til jer, undskyld for, at vi skældte ud på jer, når I åbnede jeres forretninger lovligt, undskyld for, at vi var et af de sidste lande i Europa til at åbne vores grænser. Og vi beklager mangelen på logik og mening og fornuft i genåbningen af samfundet. Jeg ville ønske, vi havde gjort det bedre i fællesskab.

Kl. 19:06

Men vi mennesker begår fejl, og her er politikere selvfølgelig ingen undtagelse - det er vi ikke. Og ligesom vi ikke har en fejlfri regering, har vi selvfølgelig heller ikke en fejlfri opposition. Det er vi ikke. En af de fejl, vi har begået, er, at vi måske har lidt en tendens til at sætte panikken og måske også taktikken forrest og borgerligheden bagerst. Lidt for ofte var det så vigtigt at undgå at stå udenfor, at vi endte med at gå med i noget, der er svært at stå inde for. Og jeg oplevede under krisen, at der var en frygt, der fik sit tag i Danmark, og lige under den frygt ligger den her socialdemokratiske omsorgsideologi, altså troen på, at staten kan ordne alle problemer for os: Den kan gøre os lykkelige, den kan elske os, den kan skabe mening i vores liv, den kan give os kærlighed og næstekærlighed, og den kan beskytte os mod alt ondt, mod sygdomme, mod elendighed, mod fattigdom mod pres i uddannelsessystemet og afsavn og hårdt arbejde og enhver anden sten, som livets vej kan byde på. Og svaret er fattigt, for det svar er: højere offentlige udgifter, mere offentlig indblanding og mindre personligt ansvar. Og der skulle vi borgerlige måske have været bedre til at sige fra og vise en anden vej.

For vejen ud af krisen går ikke igennem mere statslig omsorg eller langtrækkende hjælpepakker eller forhøjede og forlængede sociale ydelser eller en større offentlig sektor. Så ender vi blot med at skabe nye, langsigtede problemer, under dække af at vi tror, at vi løser kortsigtede økonomiske problemer. Sådan er kriser jo blevet brugt før. Tag bare krisen i 1970'erne – den husker jeg selvfølgelig tydeligt. Her begik politikerne den kæmpe fejl at indføre efterlønnen. Og der vil jeg egentlig igen gerne takke Socialdemokratiet for, at de nøk for nøk hen over de seneste årtier har fået rullet efterlønnen tilbage, men tiden er selvfølgelig heller ikke til at indføre nye ordninger af den slags, som hiver raske mennesker ud af arbejdsmarkedet. Ligesom tiden ikke er til at gøre det mindre attraktivt at arbejde, eller til at vi blander os i virksomhedernes muligheder for at rejse kapital og disponere over den.

Nej, derimod skal vi give plads til en genstart af økonomien, en genstart af samfundet, og det gør vi sådan set bedst ved at fastholde nogle principper for, hvad vi politikere kan og skal, og hvad vi ikke skal, for at sikre et samfund i fortsat fremgang; nogle gode solide principper. Og jeg føler her et behov for at takke mine kollegaer i Venstre: Tak til Anders Fogh Rasmussen for princippet om skattestoppet, alså tak for at slå fast, at man ikke skal hæve skatter, men sænke adskillige, så borgerne bliver rigere og vi ikke kun har en rig stat. Når vi ser fremad mod nye og bedre tider, skal vi opmuntre til at arbejde og investere mere.

Jeg vil også gerne takke en anden af Venstres tidligere formænd, hr. Lars Løkke Rasmussen, der forleden foreslog i et indlæg, at vi skulle sænke skatten på investeringer, altså kapitalbeskatningen, til niveau med vores nabolande, »så der spredes optimisme og tilskyndelse til at investere i danske arbejdspladser.« Det var et glimrende forslag, tak for det. Og egentlig også tak til Venstre for princippet om, at det altid skal kunne betale sig at arbejde. Jeg glæder mig til,

at jeg en dag også vil kunne takke Venstre for at følge principperne i praksis.

I mellemtiden kan jeg give det løfte, at jeg vil gøre, hvad jeg kan for, at Liberal Alliance følger de principper og flere i blå blok kommer til at følge de principper. Vi kommer ikke til at stemme for højere eller længerevarende sociale ydelser, tværtimod vil vi arbejde for, at skatten kommer ned, både i top og i bund, så det endnu bedre kan betale sig at arbejde. Jeg vil også gerne give det løfte, at vi ikke vil tage del i at åbne statskassen på vid gab, som vi har set på det seneste, som en ren gavebod. Vi skal huske ansvarligheden og seriøsiteten. Det er jo kernen i at være borgerlig, også i en krisetid.

Vi skal også insistere på, at vi står på frihedens side og på håbets, fornuftens og optimismens side, så vi ikke alle sammen ender med at blive pakket ind i statslig omsorg i forlængelse af krisen. For vi har brug for reformer, der sparker gang i væksten, der giver bedre muligheder for dem, der investerer i arbejdspladser, for dem, der giver en ekstra skalle på arbejdspladsen, og for dem, der rykker sig fra arbejdsløshed til arbejde. Og jeg er fuld af ros og taknemmelighed, så jeg må endnu en gang rette en tak til nogle socialdemokrater, nemlig hr. Bjarne Corydon og fru Helle Thorning-Schmidt, fordi de i kølvandet på finanskrisen viste, at også socialdemokrater kan føre fornuftig reformpolitik, når det er nødvendigt. Og åh, hvor ville jeg gerne udtrykke den slags taknemmelighed over for socialdemokrater igen i den nære fremtid. Men indtil da må I nøjes og døjes med mig.

Tak for ordet.

KI. 19:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak for det. Der er en række spørgsmål. Først er det hr. Kasper Sand Kjær.

Kl. 19:11

Kasper Sand Kjær (S):

Tak for det. Tak for talen, og tillykke til ordføreren med den første folketingssamling som partiformand, nu ikke som den andenmindst erfarne, men som den nu vel tredjemindst erfarne partileder i Folketinget. Jeg tænker på, at jobbet som partileder af Liberal Alliance er et job, ordføreren gerne vil beholde mange år frem endnu, men skulle det nu ske, at det en dag ikke kunne lykkes baseret på talen her, ville jeg da anbefale, at man søger et job som mandagstræner eller måske vært på programmet »Bagklog«, for hold da op, hvor skulle vi høre meget om alt det, vi måske ikke vidste, da beslutningerne skulle tages. Men nok om det.

Jeg havde jo egentlig forventet en tale, hvor vi skulle høre en masse om Liberal Alliances politiske projekt. Ordføreren var lidt inde på det her med, at tiden er til skattelettelser, og det er jo en sang, vi har hørt før fra Liberal Alliance. Bare forslaget om at hæve beskæftigelsesfradraget og sænke selskabsskatten tror jeg alene løber op i en regning på 15 mia. kr., så en eller anden form for regning er der jo, som skal betales for de skattelettelser, som Liberal Alliance altså mener at tiden kalder på nu. Og kan ordføreren bare ikke løfte sløret for, hvordan de skattelettelser skal finansieres?

Kl. 19:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:12

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for spørgsmålet. Man kunne jo tage fat på det økonomiske råderum, for selv efter den her krisetid tyder alt på, at vi har et enormt stort økonomisk råderum på ca. 23 mia. kr. – nu prøver jeg på at få øjenkontakt med finansministeren, men vedkommende ryster ikke på hovedet, så jeg tænker, at det ikke er helt forkert – og det vil sige, at danskerne betaler 23 mia. kr. mere i skatter og afgifter, end

der er udgifter til. Så vi har en stat, der er markant rigere, end den behøver at være, og det er ansvarligt at sørge for, at pengene passer, men det er ikke ansvarligt at sikre, at staten er markant rigere, end den behøver at være, og der kan man jo starte med at give en del af de penge tilbage til borgerne og tilbage til samfundet, ja, man kan faktisk sænke skatten for over 20 mia. kr. uden at spare så meget som en eneste krone i den offentlige sektor, og det synes jeg da er det oplagte sted at tage fat på.

Ellers har jeg egentlig tidligere foreslået fra den her talerstol, ikke den her, undskyld, men den, der er lige hernede, at vi skulle se på, hvordan vi får flere ressourcer ud af den offentlige sektor. Jeg har foreslået, at man kunne suspendere bureaukratiet et år frem i sundhedssektoren og se, om man kunne spare nogle penge på den måde og frigøre nogle flere ressourcer, og der oplever jeg faktisk en socialdemokratisk regering, der oprigtigt bekymrer sig for, hvordan man sikrer mere frihed til de offentligt ansatte, og jeg glæder mig til den nærhedsreform, der kommer. Man kan sige meget om denne regering, jeg har travlt med at skælde ud på den, men den sætter handling bag ordene med nogle ting, og det håber jeg da også vil ske på det her område.

Kl. 19:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kasper Sand Kjær.

Kl. 19:13

Kasper Sand Kjær (S):

Det sidste kan jeg bekræfte. Der skal nok komme handling bag ordene og også på at sætte medarbejderne i den offentlige sektor mere fri i en nærhedsreform, og det glæder mig at høre, at Liberal Alliance er interesseret i at indgå konstruktivt i det. Men selv hvis der skulle være et provenu at skabe, skal det jo bruges på at forbedre velfærden og ikke på skattelettelser. Uanset hvordan man vender og drejer det, kommer der færre indtægter ind, hvis vi sænker skatten, og i årene frem vil det jo være penge, vi står og mangler til at finansiere den velfærd, som rigtig mange danskere er glade for og bakker op om. Så hvis vi skal sænke skatten, hvad er det så, der skal skæres på? For her kan afbureaukratisering trods alt nok ikke løbe op i at finansiere skattelettelser for 15 mia. kr.

Kl. 19:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Ordføreren.

Kl. 19:14

Alex Vanopslagh (LA):

Altså, man kan jo starte med de 23 mia. kr. og så egentlig sætte et afbureaukratiseringsspor i gang og se, hvor langt man kommer, og ellers derudover effektivisere. Altså, prøv og hør her: Vi bruger 20 mia. kr. om året på erhvervsstøtte. Vi bruger næsten 20 mia. kr. om året på ulandsbistand. Der er jo masser af puljer og projekter og skidt og kanel, man kunne tage fat på og se, om man ikke kunne gøre det bedre. Og igen: Jeg må bare anholde logikken bag ordførerens tale, for det er jo den her statslige omsorgslogik om, at måden, man drager omsorg for mennesker på og sikrer velfærd, er ved at øge de offentlige udgifter. Det er da et fattigt og et materialistisk svar. Jeg håber, at Socialdemokratiet vil gøre det bedre.

Kl. 19:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Så er det hr. Morten Østergaard.

Kl. 19:15 Kl. 19:18

Morten Østergaard (RV):

Tusind tak for talen. Jeg synes altid, det er spændende at høre hr. Alex Vanopslaghs overvejelser om livets gang i Lidenlund og i dansk politik, og jeg deler dem langt hen ad vejen. Jeg synes også, jeg vil takke for samarbejdet undervejs, hvor jeg synes, vi har stået last og brast om den sunde fornuft og tilliden til danskerne, som jo faktisk igen og igen har vist, at deres evne og vilje til at gøre det rigtige har overgået selv eksperternes matematiske modeller. Så langt, så godt.

Jeg synes så måske, at det lige er værd at spørge, om det er den rigtige konflikt, som hr. Alex Vanopslagh tegner op. I virkeligheden handler det jo om det grundlæggende syn på, om fællesskabets opgave er at sætte borgerne fri eller binde dem – om staten er til for borgerne, eller borgerne er til for staten. Der kunne det være spændende at se, hvor langt det liberale frisind egentlig rækker i Liberal Alliance. Vi har kæmpet for åbne grænser, for at folk kunne få besøg af deres kære igen – skal det også gælde uden for coronakrisen? Skal man også kunne få sine kære til landet, hvis det bare er i fredstid, om jeg så må sige?

Kl. 19:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:16

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg mener, vi skal have bedre muligheder for at kunne få vores ægtefæller og kærester til landet under den betingelse, at det ikke er på offentlig forsørgelse. Jeg synes jo, at en af de ulykkelige ting, der er sket som følge af en overordentlig uansvarlig udlændingepolitik, er, at man nu strammer udlændingepolitikken så meget, at man også rammer de forkerte, og det syntes jeg er ulykkeligt. Min fornemmelse er egentlig, at de fleste partier i Folketinget også er interesseret i at løse det, jævnfør Mintsagen, som der jo var relativt bred opbakning til at få løst. Her deler vi holdninger. Jeg tror, at i forhold til asyl- og flygtningepolitik, og hvor mange Danmark skal tage imod, er jeg mere hjemmehørende i den borgerlige lejr, så at sige.

Kl. 19:17

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 19:17

Morten Østergaard (RV):

Jeg ved ikke, hvad der i den sammenhæng er borgerligt eller ikkeborgerligt, hvad der er liberalt eller ikkeliberalt. Men jeg ved i hvert fald, at hvis man har det grundsynspunkt, at borgerne ikke er til for statens skyld, men at det er omvendt, så må det jo også være en grundlæggende ret, at hvis man i øvrigt kan forsørge sin ægtefælle, så har man ret til at bo med vedkommende i sit eget land. Og det glæder mig, hvis vi er enige om det synspunkt, for jeg synes, at det kan udvide det gode samarbejde til ting, der ligger ud over coronakrisen, så vi rent faktisk kan få genskabt nogle af de liberale frihedsrettigheder, som under skiftende borgerlige regeringer i de sidste to årtier desværre er gået den gale vej, og det gælder også den regering, der havde deltagelse af LA.

K1. 19:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Ordføreren.

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg kan kort fortsætte det tværpolitiske samarbejde med at slå fast, at et andet område, hvor vi forhåbentlig kan samarbejde, og hvor jeg hepper på De Radikale, er spørgsmålet om udenlandsk arbejdskraft, altså at vi sænker beløbsgrænsen for, hvornår man må komme til Danmark og arbejde. Jeg har det grundlæggende sådan, at folk, der kommer til Danmark for at arbejde og har et arbejde på hånden, skal være mere end velkomne, men i forhold til folk, der vil hertil baseret på forældede flygtningekonventioner, tror jeg tiden er inde til at modernisere flygtningekonventionerne. Men man skal skelne mellem arbejdskraft og flygtninge.

Kl. 19:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Karsten Hønge.

Kl. 19:18

Karsten Hønge (SF):

Altså, vores fleksible og dynamiske arbejdsmarked, både det private og det offentlige, er jo sådan set fundamentet; det er det, der lægger guldæggene til velfærdssamfundet. Og fundamentet er jo bl.a., at arbejdsgiverne og lønmodtagerne har indgået overenskomster, sådan at arbejdsdagene kan gå med arbejde og ikke med konflikter. Og for at udføre sådan et samfundsnyttigt arbejde har både arbejdsgiverne og lønmodtagerne mulighed for at trække deres kontingent fra i skat. Ville det ikke være rimeligt at erlægge sådan et samfundsnyttigt arbejde gennem overenskomster og faglige grunduddannelser, efteruddannelse, uddannelse af arbejdsmiljørepræsentanter osv., før man får ret til at kunne trække et kontingent fra i skat?

Kl. 19:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:19

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg mener ikke, at skattefradraget skal bruges til at favorisere bestemte dele af fagbevægelsen, som man har særlig stærke venskabelige bånd til, som dele af venstrefløjen ønsker. Der er det jo de dele af fagbevægelsen, som man har et godt øje til, som skal begunstiges med skattefradrag. Og det mener jeg ikke er sund fornuft. Hvis man endelig skal lave fradrag for den type ting, må det jo være fradrag for at forsikre sig imod arbejdsløshed – altså, det må være det, man vil behandle folk lige ud fra. Men i det hele taget har jeg svært ved at se, hvorfor man skal give fradrag for at være med i en rød fagforening og ikke en gul fagforening – jeg går ud fra, det er det, spørgsmålet drejer sig om.

Kl. 19:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Karsten Hønge.

Kl. 19:20

Karsten Hønge (SF):

Jeg vil da give hr. Alex Vanopslagh fuldstændig ret i, at man da ikke skal give fradrag til foreninger, bare fordi de er gode venner med dele af Folketinget. Derfor foreslår jeg også, at man skal erlægge samfundsnyttigt arbejde, bl.a. i forhold til det, at man viser, at man har skabt et organiseret og reguleret arbejdsmarked gennem overenskomster. Så kunne man jo måle på overenskomster og sige, at man skal have overenskomster for op til, lad os sige 25 pct. af medlemmerne – det er vel ikke alverden – for at man kan få lov til at trække kontingentet fra. Det må vel også være en tankegang, der kan være fristende for en liberalist, altså at man vel skal arbejde,

for at man kan få nogle fordele. Og her kan man tale om, at der er splittelsesforeninger som Krifa og Det Faglige Hus og andre, der sidder bag på tandemen og løfter benene op, mens der er andre, der træder i pedalerne. Var det ikke godt liberalistisk synspunkt at sige: Ingen arme, ingen kager?

K1. 19:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:20

Alex Vanopslagh (LA):

Det er jo egentlig fantastisk, hvordan bl.a. hr. Karsten Hønge kan tro, at hr. Karsten Hønge er i stand til at give liberalistiske forelæsninger herinde i Folketinget, som om hr. Karsten Hønge er en ekspert i liberalistisk historie. Men nej, det er ikke liberal politik eller liberalisme, at man bruger skattesystemet til at favorisere nogle fagforeninger frem for andre. Jamen vi kan godt drikke en kop kaffe en dag og tage lidt liberal teori – så slipper vi for spørgsmålene herinde.

Kl. 19:21

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Victoria Velasquez.

Kl. 19:21

Victoria Velasquez (EL):

Tak. Man kunne jo næsten få indtrykket af ordføreren, at de 1.000 kr. skattefrit og uden modregning til dem, som er uden for arbejdsmarkedet, nærmest er spild af penge. Det er nærmest uretfærdigt ifølge LA, og derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, om ordføreren slet ikke anerkender, at man også er en del af samfundet, selv om det er, man er blevet syg, selv om det er, man har et handicap. Skal jeg forstå det sådan, at man er spild af penge, hvis det er, man har posttraumatisk stress, og at man skal sige tak for sin førtidspension?

Kan ordføreren ikke se, at det giver mening rent finansøkonomisk, at nogle af dem, som har allermindst, og som ikke vil komme til at få det overforbrug, som ordføreren ellers talte om, men faktisk vil bruge pengene på et almindeligt forbrug, ville kunne sætte gang i hjulene, samtidig med at det også er socialt retfærdigt? Kan ordføreren ikke se det?

Kl. 19:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:22

Alex Vanopslagh (LA):

Nej, det kan ordføreren ikke se. For det første er Danmark ikke i nogen forbrugskrise. Der er intet, der tyder på, at vores forbrug er markant lavere, end det var inden krisen. Så der er ikke noget behov for at stimulere forbruget. Det er da rart, men der er ikke noget behov for det.

For det andet står det til at skabe 400 arbejdspladser at give 1.000 kr. til over 1,8 mio. mennesker. Undskyld mig, det er da en utrolig ineffektiv og tåbelig finanspolitik, hvis det er finanspolitikken, der er formålet.

Og ja, så jeg er bare uenig rent ideologisk med Enhedslisten, hvis program jo næsten synes at være, at dem, der arbejder, skal plukkes for så mange penge som muligt, så man kan give dem til dem, der står uden for arbejdsmarkedet. Det synes næsten at være Enhedslistens retfærdighedsbegreb, og der har jeg jo nok bare sådan et omvendt retfærdighedsbegreb – i hvert fald det modsatte af Enhedslistens. Jeg synes ikke, det er rimeligt at tage flere penge fra dem, der går på arbejde, for at give til dem, der er uden for arbejdsmarkedet. Vi skal sikre nogle rimelige ydelser, vi kan bekendt

over for de arbejdsløse, og så tror jeg egentlig, at vi skal give dem en bedre og mere værdig behandling i jobcentrene, og der har vi måske en fælles sag i nogen grad.

Kl. 19:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Victoria Velasquez.

Kl. 19:23

Victoria Velasquez (EL):

Vi kan i hvert fald være enige om, at der skal ske noget med jobcentrene.

Vi er enormt optaget af at få skabt arbejdspladser. Vi ser f.eks. den grønne omstilling som genial i forhold til at få løst klimakrisen, samtidig med at vi får skabt arbejdspladser. Vi har flere konkrete forslag til, hvordan det er, vi kan få gjort det og få skabt beskæftigelse. Men det er nogle gange lidt svært at tage det mere alvorligt eller vide, om det er en floskel fra ordføreren. For det bliver tit sådan noget trylle-trylle med nogle udbudsreformer, som er den måde, man vil skabe arbejdspladser på. Altså, selv over for den grønne omstilling har Liberal Alliance jo også givet op.

Og så vil jeg bare spørge i forhold til en rimelig ydelse. Hvad synes ordføreren er en rimelig og en værdig ydelse både som et konkret tal, men også hvad det er, man rent faktisk skal have råd til? For det virker, som om ordføreren ikke helt ved, hvor langt f.eks. kontanthjælpen rækker.

Kl. 19:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:24

Alex Vanopslagh (LA):

Det er sjovt, for det er faktisk præcis det spørgsmål, vi i årevis fra Liberal Alliances side har forsøgt at få Enhedslisten til at svare på. Hvornår er ydelsen høj nok til arbejdsløse?

Vi var en del af en regering, der lavede et kontanthjælpsloft. Det syntes vi var et glimrende niveau, selv om det betød, at man kunne få op til 18.000 kr., hvis man havde to børn og var på kontanthjælp. Det var måske endda til den høje ende, men vi syntes, det var et okay niveau. Det kunne vi da godt være bekendt. Det syntes Enhedslisten ikke. Det var fattigdom. Det var simpelt hen fattigdom at få 18.000 kr. om måneden af andre menneskers penge, hvis det var, man havde to børn og var på kontanthjælp.

Så spørgsmålet er vel nok snarere: Hvor høj skal kontanthjælpen være? Vi har jo sat et loft med kontanthjælpsloftet. Vi behøver ikke svare på det.

Kl. 19:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Camilla Fabricius.

Kl. 19:24

Camilla Fabricius (S):

Jeg vil rigtig gerne starte med at rose Liberal Alliance for det gode samarbejde, der har været under coronaen, for I har ligesom resten af Folketingets partier været med til at tage ansvar; I har været med til at indgå aftaler og holde hånden under vores mest sårbare borgere. Det er positivt, og det er godt. Velfærdssamfundet har bestået sin prøve under coronakrisen, og vi må jo erkende, at det danske samfund er unikt og uundværligt. Det danske fællesskab har for alvor vist sin styrke, og vi har på tværs af politiske partier kunnet holde hånden under vores allermest sårbare og udsatte borgere.

Derfor skal vi også tale samfundet op og ikke tale det ned, og derfor er mit spørgsmål til ordføreren – og jeg synes, det er lidt kedeligt – om det virkelig kan passe, at man vil lægge op til, ligesom man gjorde ved folketingsvalget, at man vil beskære den offentlige sektor med 10 pct. Altså, vil Liberal Alliance skære 10 pct. af vores offentlige sektor, uden at det vil få konsekvenser for den velfærdsopgave, vi står over for?

Kl. 19:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:25

Alex Vanopslagh (LA):

Lad mig starte med at sige, at jeg da netop taler samfundet op — i forhold til den indsats, som borgerne har gjort i samfundet under coronakrisen; den måde, de har ændret adfærd og lidt afsavn og givet afkald på, og på forskellig vis har bidraget til at løse krisen og vist en fantastisk fællesskabsfølelse. Det er jo noget, vi har været sammen om i Danmark. Så der er jeg da fuldstændig enig i, at vi skal tale samfundet op.

Man skal huske, at stat og samfund er to forskellige ting, og det ved jeg godt at der nogle gange hos den venstre side af midten lidt er en misforståelse omkring. Og der må man sige, at den måde, vi har tacklet det på fra statens side, jo langt hen ad vejen har været rigtig god i Danmark. Vi lavede en hurtig og effektiv nedlukning – det tror jeg vi også økonomisk bliver glade for på længere sigt. Og så er der nogle ting, vi skal lære af.

Statsministeren nævnte en af dem tidligere i dag, nemlig at det har skabt ensomhed blandt ældre og sårbare. Der var man for restriktiv. Og dér har jo der ikke været det sammenhold – dér har der været ensomhed. Dér har samfundet ikke kunnet udøve sit fællesskab, fordi staten forhindrede det. Så det var noget mere principielt og ideologisk.

Men ja, vi ønsker at beskære den offentlige sektor med 1 pct. om året. Vi mener, at der er rigeligt, der kan skæres væk i forhold til bureaukrati og ineffektivitet og i øvrigt også i ydelser og opgaver, man ikke skal udføre længere – jeg var inde på det tidligere.

Kl. 19:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Fru Camilla Fabricius.

Kl. 19:26

Camilla Fabricius (S):

Vi har jo netop som politiske partier sendt en tak til de her velfærdens helte – dem, der har gjort en forskel i en coronatid. Det er også dem, som ordføreren nu peger på skal skæres væk. Så hvem er det? Er det kollegaen til pædagogen, som er med til at drage omsorg for børnene? Er det læreren henne i skolen? Er det sygeplejersken henne på hospitalet? Jeg kan ikke se, hvor det skal være, og ligesom ordføreren for Enhedslisten vil jeg sige, at det bliver lidt trylleri, hvad ordføreren for Liberal Alliance kommer med.

Kl. 19:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:27

Alex Vanopslagh (LA):

Jamen det er jo ikke nødvendigvis trylleri, blot fordi Socialdemokratiets kreativitet og fantasi ikke rækker længere end til, at hvis man skal spare så meget som en krone i den offentlige sektor, skal det ske i forhold til de varme hænder. Det siger da mere om Socialdemokratiet, end det gør om os, der mener, at der kan spares mere end en krone.

Sygeplejersker har under krisen været ude at sige, at de havde lettere ved at udføre deres arbejde, fordi de ikke skulle spørge en masse mellemledere. Måske skulle mellemlederne gå ud i den private sektor og finde sig et arbejde. Vi ved, at pædagoger bruger mere tid på papirarbejde i dag, end de gjorde i 1970'erne og 1980'erne. Måske skulle vi se på, hvordan de bruger mindre tid på papirarbejde.

Det er det, som først og fremmest er Liberal Alliances politik, og det er jo noget, vi har været enige om i Folketinget siden Schlüters tid, altså at vi skal afbureaukratisere, men det er ikke lykkedes på noget tidspunkt. Måske skulle vi gøre det til en fælles og bred opgave i Folketinget at komme i mål med det.

Kl. 19:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Så er det fru Rosa Lund.

Kl. 19:28

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Jeg vil gerne følge lidt op på mine kollegaers spørgsmål. Det går nemlig på det her med de 1.000 kr., som skulle være spild af penge, i hvert fald hvis man kigger på Liberal Alliances facebookside. Jeg synes, det er en lille smule arrogant at sige, at det er spild af penge at give 1.000 kr. til folkepensionister, som har brugt hele deres liv på at bygge det velfærdssamfund op, som faktisk har reddet os igennem den her coronakrise.

Jeg vil egentlig gerne have, at hr. Alex Vanopslagh forklarer os, hvorfor det er så spild af penge at give 1.000 kr. til folkepensionister, som faktisk er nogle af dem i vores samfund, der har allermindst.

Kl. 19:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:29

Alex Vanopslagh (LA):

Fordi det er andre menneskers penge, som de betaler i skat. Hver gang Enhedslisten vil dele 1.000 kr. ud til nogen, der ikke er i arbejde, så er der en, der er i arbejde, der skal tjene 2.000 kr. og aflevere 1.000 kr. i skat, som Enhedslisten så kan dele videre ud som gaver.

Jeg har ikke min telefon med, men jeg har lyst til at finde de mange beskeder af bl.a. pensionister, men også af folk, der er på anden offentlig forsørgelse, jeg har fået på Facebook, frem. De skriver til mig og siger, at de slet ikke kan forstå, hvorfor i alverden de skal have de her penge; altså, de er næsten fornærmet over at modtage dem, ikke fordi beløbet er lavt, men fordi de ikke mener, at de har gjort sig fortjent til det beløb. De kan ikke se meningen i det, og de har ikke været påvirket økonomisk af coronakrisen, og det vil jeg kalde for samfundssind. Jeg deler egentlig deres syn på tingene, og jeg ved også godt, at der er andre, der ikke har den samme tilgang til det spørgsmål.

Kl. 19:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Rosa Lund.

Kl. 19:29

Rosa Lund (EL):

Tak. Og tak for svaret. Jeg er ikke overraskende meget uenig. Jeg kan sige til hr. Alex Vanopslagh, at min facebookindbakke ser en smule anderledes ud. Jeg synes, at det er meget interessant, at Liberal Alliance står her og snakker om, at vi skal afbureaukratisere, og at man så alligevel ikke vil være med til at skabe en bedre hverdag for de mennesker i Danmark, som f.eks. bliver pisket rundt i et beskæftigelsessystem, og som bliver pisket rundt i et førtidspensi-

onssystem. Det ville da også være at afbureaukratisere. Men så er vi også nødt til at sikre, at de mennesker har et ordentligt levegrundlag, og det er noget af det, som vi har forsøgt at gøre med den her aftale, som Liberal Alliance har så meget imod.

Kl. 19:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:30

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg vil med glæde se på, hvordan vi reformerer jobcentrene. Altså, da jeg stod her i efteråret under åbningsdebatten, talte jeg om åndelig fattigdom – folk, der bliver trynet i jobcentrene og mister troen på, at de kan noget selv. Der skal vi da møde dem i øjenhøjde og give dem en tro på, at de kan noget. Det vil jeg gerne være med til, og det tror jeg også at Enhedslisten godt ved.

Men der, hvor jeg er uenig med Enhedslisten, og hvor jeg synes, at Enhedslisten giver fattige svar og bidrager til åndelig fattigdom, er ved at tro, at man kan løse sociale problemer ved at give folk flere checks. Jeg synes bare, at det er så grundlæggende forkert. Man skal give folk en evne og en tro på, at de kan forbedre deres eget liv – ikke bare stikke dem 1.000 kr. i hånden og sige: Værsgo at tie stille, nu har du bare at være tilfreds, for vi har gjort, hvad vi skal.

Kl. 19:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 19:31

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak. Jeg får lidt lyst til at stille hr. Alex Vanopslagh det samme spørgsmål, som jeg stillede fru Pernille Vermund, nemlig: Hvor står Liberal Alliance i forhold til en ny voldtægtslovgivning? Er man ligesom SF optaget af, at det skal være en samtykkebaseret voldtægtslovgivning, eller hvad mener man egentlig om det?

Jeg synes jo, at vi har et stort problem på det her område. 6 pct. af danskerne angiver, at de har været tvunget til sex inden for et år, og det synes jeg er et rigtig, rigtig stort problem.

Kl. 19:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:31

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg tror, at det område, som ordføreren er inde på, er et område, som vi er mange, der er blevet klogere og mere opmærksomme på inden for de senere år. Og jeg vil egentlig også gerne rose de medlemmer, der har været med til at skubbe på for den dagsorden, for det har også været med til at få øjnene op hos nogle af os, der måske ikke havde blik for de udfordringer, der var, tidligere.

Der er jo flere udfordringer. En af dem er jo, at opklaringsprocenten er utrolig lav. Jeg ved ikke, hvad der skal til for at ændre på det, men jeg tror da, at det er noget af det, man skal kigge på. Så er der hele lovgivningsspørgsmålet, hvor man kan se på, om vi kan få mere frivillighed ind – og det tror jeg da bestemt vi kan.

Men vi må og skal i et liberalt demokrati og i et retssamfund være opmærksomme på, at vi ikke ender med at vende bevisbyrden om, så det lige pludselig er dig som mand/kvinde, der skal bevise, at det var frivilligt. Det er jo ikke sådan, vi gør, nogle andre steder i retssamfundet. Og det kan jeg nogle gange være bekymret for – altså om det er der, vi ender – når jeg lytter til diskussionen om samtykkebaseret voldtægtslovgivning.

Kl. 19:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 19:32

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det lød som et nej i mine ører. Ordføreren må jo korrekse mig, hvis det ikke er rigtigt. Jeg mener, der er brug for en samtykkebaseret lovgivning, for når man har sex, synes jeg, det er vigtigt, at man siger til og ikke skal sige fra, som det er med den nuværende lovgivning, hvor alt bliver lagt over på den ene part.

Men det om opklaringsprocenten er vi sådan set enige om. Der synes jeg også, der er brug for at gøre noget, og det er jo derfor, at SF går til politiforhandlinger med et ønske om en særlig politienhed her. Så det vil jeg så høre, om ordføreren kan bakke op om.

Kl. 19:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:33

Alex Vanopslagh (LA):

Det vil jeg ikke afvise på forhånd. Jeg tror, at dem, der flittigt deltager i forhandlingerne om den flerårige politiaftale, måske har bemærket, at jeg ikke deltager nær så flittigt. Så det er ikke et forslag, jeg har fået nærstuderet endnu.

Altså, jeg bliver altid sådan lidt skeptisk, når jeg hører om, at nu skal vi lave en særlig taskforce, en særlig enhed. Vi havde diskussionen den anden dag, om man skulle tilbyde særlig psykologbehandling til dem, der har udført stalking, og jeg har det sådan lidt på den måde, at det kan vi godt, hvis der er faglig evidens for, at det virker. Men vi skal jo ikke bare forelske os i en løsning og så opfinde problemet bagefter – hvis det giver mening. Så hvis en taskforce virker, vil jeg gætte på, at vi vil bakke op om det, ja.

Kl. 19:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Birgitte Vind.

Kl. 19:34

Birgitte Vind (S):

Tak for ordet. Jeg vil starte med at kvittere for ordførerens tale. Jeg lagde jo mærke til, at hr. Alex Vanopslagh roste befolkningen, Folketinget, men sågar også regeringen, og det er da en ros, vi tager godt imod i Socialdemokratiet. Der var ros for den måde, corona er blevet tacklet på, og jeg hørte faktisk også en ros i forhold til det at have en stærk stat. Er hr. Alex Vanopslagh enig med Liberal Alliances sundhedsordfører, Henrik Dahl? Han udtalte forleden til Weekendavisen:

»Det er ærgerligt, at så mange i blå blok så stædigt holder fast i kritikken af den danske strategi, som altså ikke er særlig dansk, i stedet for at være glade for, at vi har banket epidemien ned, så vi kan komme i gang med den økonomiske genopbygning.«

Kl. 19:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:35

Alex Vanopslagh (LA):

Lad mig dele spørgsmålet op i to. Det handler om, om man skal have en stærk stat. Altså, undskyld mig, men staten fejlede jo et eller andet sted. Myndighederne og Sundhedsstyrelsen undervurderede truslen. Man mente på et tidspunkt, at smitten slet ikke ville komme til Danmark. Jeg kigger ikke bebrejdende over på hverken

den nuværende eller tidligere regeringer, for der er ingen, der nogen sinde er gået til valg på flere værnemidler og større testkapacitet – heller ikke Liberal Alliance – men vi var jo bare ikke klar til at håndtere den her trussel, og derfor greb regeringen ind og lukkede ned.

Men i forhold til om staten skal være stærk, vil jeg sige, at her var staten bare udygtig, og derfor måtte man politisk gribe ind med en hård nedlukning, og så endte man med at følge det, som jeg vil kalde det sådan europæiske hovedspor. Og ja, det er klogt, for man skal jo, som statsministeren også har været inde på flere gange, lave sådan en hammer and dance-strategi, hvor man først slår smitten ned, og hvor man efterfølgende med en effektiv test-, opsporingsog isoleringsstrategi formår at håndtere smitten. Vi har ikke været gode nok til at teste og opspore tidligere. Jeg håber og tror, at vi bliver bedre til det i fremtiden, for det er forudsætningen for, at vi ikke lukker ned igen. Og så kan jeg være mandagstrænerbagklog og mene, at vi lukkede ned for længe og måske for omfattende, men det kan jeg trods alt ikke lægge regeringen til last, for hvordan skulle man vide det på forhånd.

Kl. 19:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Birgitte Vind.

Kl. 19:36

Birgitte Vind (S):

Tak for det. I selv samme interview med Weekendavisen svarede Liberal Alliances sundhedsordfører, hr. Henrik Dahl, ja til spørgsmålet, om han kort sagt var mere enig med regeringen end med partierne i blå blok, når det kom til hovedlinjerne i coronastrategien. Er hr. Alex Vanopslagh nået til samme konklusion om at være mere enig med regeringen end med blå blok?

Kl. 19:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:36

Alex Vanopslagh (LA):

Det er ikke for at komme med dårlige undskyldninger, men jeg hørte det ikke lige – hvilken del skulle jeg være enig i? Undskyld – kan ordføreren få lov til at gentage det? Jeg vil gerne svare på det.

Kl. 19:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ja, værsgo.

Kl. 19:36

Birgitte Vind (S):

Skal jeg gentage spørgsmålet? (Alex Vanopslagh (LA): Ja, i hvert fald den del, du citerede.) I selv samme interview med Weekendavisen svarede Liberal Alliances sundhedsordfører, hr. Henrik Dahl, ja til spørgsmålet om, om han kort sagt var mere enig med regeringen end med partierne i blå blok, når det kom til hovedlinjerne i coronastrategien. Er hr. Alex Vanopslagh nået til samme konklusion?

Kl. 19:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:37

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg har ikke set, at andre partier i blå blok sådan har tilbudt en alternativ vej, udover at bl.a. hr. Jakob Ellemann-Jensen har sagt, at der skulle laves flere test, og at der skulle opspores bedre – præcis som hr. Henrik Dahl har foreslået det. Så måske er det hr. Henrik

Dahl, der ikke har fulgt nok med i bl.a. nogle af Venstres forslag i forhold til flere test og bedre opsporing. Vi kan jo ikke få læst det hele alle sammen.

K1. 19:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så går vi over til hr. Christian Juhl.

Kl. 19:37

Christian Juhl (EL):

Tak. Det, der bragte mig til knappen, var sådan set, at hr. Alex Vanopslagh hånede Enhedslisten for at prøve at tage hensyn til nogle af de mindre bemidlede i samfundet, og det er lige præcis nogle få uger efter, at hr. Alex Vanopslagh gang på gang har trykket på den grønne knap, når erhvervslivet ellers skulle have ikke kun nogle få tusind kroner, men milliarder af kroner, sådan at staten rent faktisk nu har en pæn gæld efter coronakrisen. Der tænkte jeg: Hvorfor er der så stor forskel på dem i toppen og dem i bunden? Vi skal vel prøve at hjælpe alle danskere til at have en god tilværelse og en god fremtid, og de har vel alle sammen en stor betydning for at udvikle samfundet. Det er vel ikke sådan, at det kun er toppen, som udvikler, og de andre afvikler, eller hvordan er menneskesynet hos Liberal Alliance?

Kl. 19:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:38

Alex Vanopslagh (LA):

Jamen jeg kan forstå, at menneskesynet hos Enhedslisten fortsat er det, at hvis man skal hjælpe folk til en god fremtid, skal man give dem checks. Det er da et fattigt og et materialistisk svar. Det er da ikke det, der gør os lykkelige, det er da ikke det, der giver vores liv mening. Jo, det kan da give noget tryghed og noget sikkerhed, men det, der giver vores liv mening, er da, at vi har planer og tager initiativer og føler, at vi er herre i vores eget liv. Det er da det, der giver vores liv mening, og ikke, at vi får checks fra andre mennesker.

Til spørgsmålet om det med virksomhederne vil jeg sige, at vi jo fjernede retten til erstatning ved tvangslukning, og så synes jeg egentlig også, det er rimeligt, at man yder noget kompensation, altså i forbindelse med en tvangslukning eller en de facto-lukning. Så det har jeg ingen moralske skrupler med. Jeg vil gerne lige bemærke, at vi jo faktisk har stemt nej til forlængelsen af de seneste hjælpepakker, fordi vi mener, det er usundt på den lange bane, præcis som den økonomiske ekspertgruppe har slået fast. Havde det stået til os alene, havde vi jo nok i højere grad fokuseret på nogle likviditetsunderstøttende tiltag frem for bureaukratiske støtteordninger med loft og krav og det ene og det andet og det tredje. Men jeg har ikke noget problem med at sige, at når man fjerner retten til erstatning, må man yde noget kompensation i stedet for.

Kl. 19:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 19:39

Christian Juhl (EL):

Tak. Det har da været en øjenåbner for mig at se, at liberale mennesker går helt over i den socialdemokratiske lejr og siger, at Keynes faktisk er bedre end de gamle liberale økonomer, og at vi derfor selvfølgelig skal lukke kasserne op, når der er brug for det. Det er klart, at vennerne i toppen af landet selvfølgelig bliver kede af det, når vi igen skal til at betale regningen og det så er de rigeste, der

kommer til at betale. Det ved jeg godt, og det er også Liberal Alliances politik. Men jeg synes, at LA's ordfører glemmer én ting, og det er, at hvis vi giver 1.000 kr. til en af de fattigste i landet, så bliver de faktisk brugt til at skabe arbejdspladser i Danmark med. Hvis man giver 1.000 kr. til en af de rigeste, er det meget, meget usandsynligt, at de bliver brugt til at skabe arbejdspladser med. Derfor er det jo sund fornuft, når vi skal booste aktiviteten og få gang i samfundet, at man giver dem til de mennesker, der har mest gavn af dem og skaber flest arbejdspladser ud af det.

Kl. 19:40

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:40

Alex Vanopslagh (LA):

Men Danmark er ikke i en forbrugskrise, og derfor har vi ikke foreslået, at man skal pumpe penge ud i samfundet – af det hensyn. Så påstår hr. Christian Juhl, at hvis man giver 1.000 kr. til alle dem, der er arbejdsløse, så stimulerer det økonomien. Det har vi gjort. Det står til at give 400 arbejdspladser – 400 arbejdspladser. Vi har mistet over 70.000 arbejdspladser. Det kan selv ikke engang Enhedslisten mene er en god krisepolitik. Og så må jeg bare slå fast til sidst, at den måde, Enhedslisten har kæmpet for forlængelse af hjælpepakker og lignende på, betyder, at I har været erhvervstoppens ven. For det, som hjælpepakkerne til de selvstændige gør, er jo ikke at beskytte arbejdspladserne, det er at beskytte ejerne af virksomhederne. Var der ikke hjælpepakker, havde virksomhederne nok stadig fortsat, det havde bare været med nye ejere.

Kl. 19:41

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så siger vi tak til hr. Alex Vanopslagh. Der er ikke flere spørgsmål. (*Alex Vanopslagh* (LA): Nå, det var da dejligt). Beklager. Det er dejligt, når folketingsmedlemmer gerne vil blive stående på talerstolen. Det er alle tiders.

Vi går videre til hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 19:41

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. I dag er afslutningen på det mest begivenhedsrige folketingsår, jeg har oplevet i mine 5 år herinde på Christiansborg. Det er, ikke mindst fordi vores land er blevet kastet ud i den største krise siden anden verdenskrig. Det har været en ulykkelig tid for mange, men det har også været en krise, hvor mange har haft mulighed for at hoppe ud af hamsterhjulet og leve på en anden måde. Vores børn har været hjemme, mange af os har arbejdet hjemmefra, mens andre har mistet jobbet eller deres virksomhed. Og så er der dem, der ulykkeligvis har mistet en, de har kær. Hele situationen omkring coronaen har givet os et øjeblik til at stoppe op og tænke over, om vi egentlig lever det liv, vi gerne vil. Er det virkelig det værd, eller kunne vi leve på en anden måde?

Det var faktisk også det spørgsmål, vi stillede os selv for 7 år siden, da vi stiftede Alternativet. Og når vi ser, at antallet af for tidligt fødte børn falder med 90 pct. under coronakrisen, må vi igen spørge os selv: Er den måde, vi lever på, virkelig den sundeste? Når luftforureningen falder med 35 pct. under coronakrisen, må vi spørge os selv: Er den måde, vi lever på, virkelig den klogeste? Når socialrådgivere siger, at de har haft bedre kontakt med nogle af de mest udsatte borgere under coronakrisen, end de har til hverdag, må vi spørge os selv: Er tvang og kontrol og administration af ledige den rigtige vej at gå?

Vi har lært mange ting, vi kan tage med os fra coronakrisen, i stedet for bare at hoppe ubetinget tilbage i hamsterhjulet. Måske skal vi ikke arbejde os selv halvt ihjel og have en kæmpestor stressepidemi. Måske hænger alting faktisk bedre sammen, hvis vi deles om arbejdet og kun arbejder 30 timer om ugen. Måske er vi bedre rustet til lignende kriser, hvis vi havde en ubetinget basisindkomst som sikkerhedsnet under os alle sammen. Uanset hvad, har coronakrisen vist, at vi kan stå sammen og lave *enorme* forandringer på meget kort tid. I den her forbindelse var det for ældres og sårbare menneskers skyld over hele verden.

I Alternativet håber vi, at vi kan tage den konsensus og globale handlekraft med os videre for at løse de meget store kriser, vi står over for i forvejen, nemlig den globale klima- og naturkrise og den accelererende økonomiske ulighed. Det kræver, at vi ser nærmere på et begreb, der er helt grundlæggende for et samfund og et demokrati, og det er frihedsbegrebet. Vi har fra starten sagt, at Alternativet er et værdibaseret parti – vores politik baserer sig på seks grundværdier – men vi er også et længselsparti. Vi længes efter mere frihed. Vi længes efter frihed med ansvar, en frihed til at søge sin lykke og sågar tjene sig rig, men uden at det kompromitterer andre menneskers frihed. Min frihed slutter nemlig der, hvor din frihed starter, og omvendt.

Så min frihed indebærer ikke retten til at ødelægge klima, natur og miljø eller andre menneskers mulighed for at leve gode liv. Hvis vi ikke forstår det og bare fortsætter med at leve, som vi har gjort de sidste 100 år, vil klimaforandringerne blive til regulære klimakatastrofer. Den halve million danskere, der i dag føler sig udbrændte på jobbet, vil blive til tusinder af sygemeldte, nedslidte borgere. Derfor skal vi have empati og ansvarlighed tilbage i vores frihedsbegreb.

Derfor er det tid til at gentænke vores samfund. I Alternativet ønsker vi mindre stat og langt mere samfund. Vi ønsker, at staten skal fastsætte rammerne for en bæredygtig omstilling. Vi har lavet verdens måske mest ambitiøse klimalov med en målsætning om 70 pct.s reduktion af CO₂ i 2030. Men 70 pct. er faktisk lige i underkanten, hvis vi skal tage vores ansvar på os. Alternativet mener, at målet nærmere må være 80 pct., og forventer, at det for alvor bliver tydeligt i 2025, hvor vi skal evaluere klimaloven og sætte delmål. Det er nødvendigt at hæve barren yderligere, hvis vi stort set skal have udfaset CO₂ i 2040, som er Alternativets mål. Og lur mig, om klimavidenskaben til den tid ikke står endnu mere fast på konklusionerne fra 1,5-gradersrapporten fra FN fra 2018. Det er meget ambitiøst, men vi er et ambitiøst land.

Kl. 19:46

Vi vil have verdens bedste skoler, vi vil være verdensførende på it, vi vil have verdens bedste økologiske fødevareproduktion, og vi vil selvfølgelig også være førende i verden på klima. Men når vi politikere har sat rammerne, så er vi afhængige af at få virksomhederne med. De skal være med til at finde de løsninger, der skal til for at booste den grønne omstilling. Fra staten skal vi bruge de rette midler. Vi skal f.eks. lave grønne obligationer, som de gjorde i Holland, hvor de rejste 50 mia. kr. på en dag til finansiering af den grønne omstilling.

I nat opnåede vi et bredt flertal for indførelsen af en CO2-skat, eller måske bedre sagt: En klimaskat på varer og services, som udleder meget CO2 og forurening. De afgifter vil indbringe os en masse penge, som vi selvfølgelig skal bruge i den bæredygtige omstillings tjeneste. Men uanset hvad, bliver den grønne omstilling også et erhvervseventyr, for der er arbejdspladser i den grønne omstilling, der er forretning i den grønne omstilling, der er iværksætteri i den grønne omstilling, der udspringer muligheder for iværksætteri og innovation direkte ud af de forhandlinger om klimahandlingsplaner, der kører i Klimaministeriet i øjeblikket. Der er f.eks. store perspektiver i power-to-x, hvor danske forskere og virksomheder er nået langt i forhold til at konvertere strøm til brint, og man kan skubbe dem videre i front via støtteordninger og muligheder for afprøvning og implementering af løsninger.

Men uanset hvor mange muligheder der er for at skabe grøn vækst og grønne arbejdspladser, har vi i Alternativet en meget klar grænse. Den dag vi eventuelt bliver nødt til at vælge mellem fortsat ubetinget vækst og klima, vælger vi klima. Det er en drøftelse, vi har her i salen i øjeblikket. Hvad nu, hvis det kræver en reduktion i væksten at nå vores mål om bare 70 pct.s reduktion af CO₂ i 2030? Det er et spørgsmål, som hvert eneste parti kommer til at stille sig selv, for vi når ikke i mål med den grønne omstilling, hvis vi skal fortsætte med den ubetingede økonomiske vækst, med at øge den ubetingede økonomiske vækst. Vi er nødt til at dæmpe stigningen i den globale vækst, hvis vi skal nå målet om, at temperaturen ikke skal stige mere end 1,5 grader. Det betyder, at vi ikke kan blive ved med at udskifte vores smartphones hurtigere og hurtigere, og det betyder, at vi ikke kan blive ved med at øge vores flyrejseaktivitet, at vi bliver nødt til at køre mere sammen i vores biler i stedet for at køre rundt hver for sig, og at vi bliver nødt til at bruge mere offentlig transport og skære ned på vores kødforbrug. Det er vi nødt til at være ærlige omkring.

Men Alternativets frihedslængsel rækker længere endnu. Vi længes også efter at sætte samfundet og de enkelte mennesker fri. Vi skal sætte kommunerne fri, vi skal sætte de offentlige institutioner fri sammen med de offentligt ansatte, og vi skal sætte skolerne og uddannelserne fri, så de i højere grad selv får lov til at løse deres opgaver ud fra de mål, som samfundet sætter i fællesskab. I Alternativet ønsker vi, at staten skal lade kommunerne råde over deres budgetter *uden* øremærkninger og taxameterordninger. Vi stoler på byrådene og de mange medarbejdere ude i kommuner og regioner, der knokler for at skabe de bedste lokalsamfund. Vi ønsker at lægge beslutningerne ud til de mennesker, der rent faktisk har fingrene i dejen. Det skal ikke være bureaukratiske systemer og standardiserede regneark, der afgør, hvordan vi lever. Vi har også et engageret civilsamfund, ildsjæle, der brænder for at skabe det bedste lokalsamfund, og det skal vi give dem plads til.

I Alternativet er vi særlig stolte af de borgerforslag, som kommer ind her i Folketinget, f.eks. klimaloven, som blev vedtaget. Og i sidste uge stemte vi ja til sorgorlov til alle forældre, der på tragisk vis mister et barn under 18 år. Danskerne stiller gode, relevante borgerforslag, og vi politikere kan roligt give borgerne frihed til at træffe flere beslutninger. I Alternativet vil vi derfor have mere borgerdemokrati. Hvorfor kan beboerne på en villavej ikke i fællesskab bestemme parkeringsreglerne? Hvorfor skal en sagsbehandler bestemme, hvordan jeg skal søge arbejde, hvis jeg mister jobbet? I Alternativet ønsker vi, at vi som danskere får langt mere medbestemmelse og mulighed for at tilrettelægge vores liv og vores samfund, som vi selv ønsker det.

Nu er det op til de politiske partier at tage ansvar for at sætte rammerne for vores land, og det er os, der skal kigge tilbage om 50 år og forklare vores børnebørn og oldebørn, hvorfor Danmark ser ud, som det gør, i 2070. Tog vi ansvaret, mens vi havde mulighed for det? Havde vi modet til at træffe de nødvendige beslutninger? Havde vi modet til at sætte os selv og hinanden fri og stadig væk være ansvarlige for vores handlinger? Det håber vi i Alternativet. Vi længes efter mere frihed.

Til sidst vil jeg sige: Statsministeren anmodede os i dag om at gå ud og bruge en masse penge. Det vil jeg tage til mig, og i den forbindelse har vi i Alternativet lavet den alternative tilbudsavis for bæredygtig grøn genstart. Her er der en masse gode ideer til, hvordan man kan gå ud og bruge en masse penge lidt bæredygtigt, både med hensyn til mad og drikke, rejser og transport, tøj og beklædning, bolig, oplevelser, kunst og andre nipsting, altså gode ideer til, hvordan man roligt kan gå ud og bruge en hel masse penge, for det her er en masse bæredygtige indkøbsideer. Tak for ordet.

Kl. 19:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er der et par spørgsmål. Hr. Morten Østergaard.

Kl. 19:51

Morten Østergaard (RV):

Tak for det. Vi glæder os til at bladre i det kreative forslag. Jeg er en til en enig i længslen efter mere frihed. Jeg er nødvendigvis måske ikke helt enig i, at min frihed stopper der, hvor din starter. Jeg tror nogle gange, at det med at give frihed har det med at blive til mere, når man gør det sammen.

Jeg synes, jeg skylder at fortsætte den diskussion, vi havde, da rollerne var byttet om lidt tidligere. For det, som vi blev enige om i går, var jo at lave en grøn skattereform, som vil lade en CO2-afgift være drivende for den grønne omstilling. Og så diskuterede vi det her med, om det, når pengene skal tilbage til borgere og virksomheder, svækker incitamenterne. Jeg tror i virkeligheden, at det, som hr. Torsten Gejl har brug for at blive betrygget i, i hvert fald i forhold til vores holdning, er, at det jo ikke er et spørgsmål om, at man bliver kompenseret for sin CO2-afgift. Det er jo et spørgsmål om, at pengene ikke går ind i statskassen til at finansiere velfærd, men bliver brugt og givet tilbage generelt til borgere og virksomheder. Så den, der forurener meget, vil jo opleve at have færre penge, hvis man ikker lægger sin livsstil om, og den virksomhed, som uanfægtet går videre med sin forurening, vil opleve, at det bliver dyrere at producere. Derfor er det jo ikke et spørgsmål om at kompensere en til en, og det er derfor, CO2-afgiften er så effektiv.

Kl. 19:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:53

Torsten Gejl (ALT):

Jamen det, jeg ikke forstår ved det, er, at hvis forureneren skal betale, altså forureneren får klimaafgift og er nødt til at betale det, får forureneren det tilbage i selskabsskat. Så synes jeg lidt, det lyder, som om man udhuler klimaafgiften. Det er derfor, vi i Alternativet gerne vil bruge det provenu til grøn forskning, grønne virksomheder, grønne iværksættere og social kompensation for de laveste indkomster, der jo kan blive ramt ret hårdt af klimaafgifter.

Kl. 19:53

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 19:53

Morten Østergaard (RV):

I virkeligheden har jeg jo den opfattelse, at alle borgere kan træffe grønne valg og derfor bør være i den situation, at de oplever at stille sig selv bedre ved at træffe grønne valg frem for sorte valg, uanset hvem de egentlig er.

Men i forhold til det med virksomhederne handler det jo grundlæggende om, hvad det er for en erhvervsudvikling, vi får i Danmark. Understøtter vi grønne virksomheder, virksomheder, der producerer bæredygtigt, og virksomheder, der uanset hvad de producerer, reducerer deres forurening? For det kræver jo også investeringer. Det kræver meget store investeringer, hvis man skal omlægge sin produktion, og det er jo derfor, det er vigtigt, at vi ikke bruger pengene i statskassen på noget, hvor vi kommer til at mangle dem.

Det er jo derfor, vi siger, at det egentlig er nemt nok med skattepolitik: Det, du vil have mere af, skal du beskatte mindre. Og omvendt: Vi vil gerne have mindre forurening, derfor op med skatten på det. Men vi vil da gerne have virksomheder, der giver overskud, og derfor er det jo sundt nok at sænke skatten på det.

Kl. 19:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:54

Torsten Gejl (ALT):

Jamen altså, jeg håber, det bliver sådan, at de klimaafgifter virker så godt, at vi får meget få penge ind i kassen. Så er det her problem jo ophævet. Men de penge, som nu kommer ind, glæder vi os til at diskutere med De Radikale om hvordan vi bruger optimalt til den bæredygtige omstilling.

Kl. 19:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det fru Pernille Vermund.

Kl. 19:54

Pernille Vermund (NB):

Tak for ordet. Sikke et folketingsår, også for Alternativet. Jeg synes, at jeg på vegne af Nye Borgerlige og med udgangspunkt i de forhandlinger, vi har haft – nu er det jo fru Josephine Fock, der har siddet med i forhandlingerne – skylder at sige tak til Alternativet for det, som vi har oplevet som et konstruktivt samarbejde. Jeg tror, de fleste ved, at vi på mange områder er politisk uenige, men vi har faktisk oplevet en rigtig god og konstruktiv dialog og også et godt og konstruktivt samarbejde med fru Josephine Fock under forhandlingerne. Så tak for det.

Også tak til Alternativet for at bakke op om vores forslag for nylig om at udskyde skolestarten for børn. Så kunne jeg godt tænke mig at høre om et tredje punkt, og det er måske et af de få punkter, vi har tilfælles – men det handler jo også om at finde de steder, hvor man har fælles fodslag – nemlig vores ønske om at få nedlagt jobcentrene, som i øjeblikket koster de syge og svage rundt i systemet. Det er jobcentre, som ikke skaber ret meget andet arbejde end til dem, der er ansat der. Er det stadig Alternativets politik, og vil man i givet fald samarbejde om at nå det mål?

Kl. 19:55

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:56

Torsten Gejl (ALT):

Tusind tak for de ord. Vi vil gerne gå den vej. Om man lige præcis skal nedlægge jobcentrene, ved jeg ikke. Vi tror måske, det kunne være en god idé at omdanne dem til et sted, hvor man, hvis man var ledig, rigtig gerne ville komme – et sted, hvor man kunne få hjælp til iværksætteri og hjælp til at komme på benene, hvis man var syg, og hjælp til psykolog. Der måtte gerne være masser af småerhverv, hvor man måske kunne få arbejde, og der måtte gerne være rådgivning om mange ting. Jobcentrene, som de er i dag, synes jeg umyndiggør de ledige, så vi vil rigtig gerne være med til at diskutere, hvordan verdens bedste jobcenter skal se ud. Jeg tror, vi skal starte med at finde et nyt navn.

Kl. 19:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 19:56

Pernille Vermund (NB):

Det kan man jo så tage positivt og konstruktivt ned, eller også kan man sige, at der så måske alligevel er en forskel. Men jeg vælger at tage det positivt og konstruktivt ned, for der er jo vitterlig nogle mennesker i det her system, som kommer i klemme, og som bliver pisket rundt i systemet i årevis. Der er folk, der er i ressourceforløb og ender med at dø, før de får en førtidspension. I Nye Borgerlige siger vi, at det udelukkende skal være en sundhedsfaglig vurdering, om man er for syg eller nedslidt til at arbejde. Dem, der midlertidigt står uden for arbejdsmarkedet, finder vi en anden løsning for, men de syge og de nedslidte skal altså ud af jobcentrene. Kan man bakke op om det i Alternativet?

Kl. 19:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:57

Torsten Gejl (ALT):

Ja, eller også skal de have hjælp på jobcentrene til at blive raske. Vi skal i hvert fald ikke tro, at arbejde er medicinen. Det er sådan, at hvis vi lukkede jobcentrene nu, ville vi spare en del milliarder, men i stedet for at de milliarder forsvandt et eller andet sted hen, så tror jeg, de kunne være rigtig godt brugt på at få folk på benene. Og når folk så er kommet på benene, er det min erfaring, at så vælger de at være aktive. Så vælger de at træde ind i fællesskabet, så vælger de at arbejde i den grad, de kan.

Kl. 19:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 19:58

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Inden jeg kommer til mit egentlige spørgsmål, vil jeg starte et helt andet sted, for der er jo egentlig sket en del, siden vi åbnede denne samling i Folketinget. Liberal Alliance er bl.a. kommet foran Alternativet i køen herinde, og jeg kender jo selv til det med mytteri i egen lejr. Det er da ikke nødvendigvis særlig behageligt, så jeg vil egentlig bare lige til at starte med høre, hvordan hr. Torsten Gejl egentlig har det.

Kl. 19:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:58

Torsten Gejl (ALT):

Tusind, tusind tak for det spørgsmål. Vi er ved godt mod. Det viser sig faktisk, at det er til at have med at gøre. Josephine Fock og jeg mødte hinanden her på gangen for et par dage siden og gav hinanden et knus og sagde til hinanden: Det er faktisk lige før, det begynder at blive sjovt igen. Der mener jeg ikke sjovt som i komisk, men jeg mener, at vi begynder at kunne mærke arbejdsglæden igen. Det er også, fordi vi synes, at regeringen og ministrene er vældig, vældig positive og hjælpsomme over for os og giver os lidt ekstra snor. Folketingets Lovsekretariat er meget, meget serviceminded. Så man hjælper os på alle måder til at fungere som parti, og det betyder jo, at vi endda kan få politiske sejre. Og jeg har da i hvert fald noget at fortælle mine børnebørn, og det er, at vi i den grad var med til at sikre CO2-reduktionen på 70 pct. i 2030. Nu skal det bare lykkes.

Kl. 19:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 19:59

Alex Vanopslagh (LA):

Det er jeg faktisk oprigtig glad for at høre. Jeg kan også høre oprigtigheden i de ting, som ordføreren siger. Så det er dejligt. Men det betyder selvfølgelig også, at jeg kan smide fløjlshandskerne og gå til den politiske debat, for et eller andet sted viser den her coronakrise jo, at Alternativets drømmesamfund med mindre forbrug og alle de her ting ikke er noget, folk ønsker. Folk har savnet at komme ud at flyve, rejse, forbruge og få gang i det kapitalistiske samfund igen. Er det ikke det, folk bl.a. har hungret efter i den her krise? Er det egentlig ikke et tegn på, at hvis man gennemførte Alternativets drømmesamfund, er det meget få mennesker, der vil have lyst til at tage del i det?

Kl. 19:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 19:59

Torsten Gejl (ALT):

Jeg tror, at vi har nogle forskellige venner. Rigtig mange af de mennesker, jeg har snakket med, har været utrolig glade for at være sammen med deres børn, de har været glade for at gå i naturen, de har været glade for at gøre en hel masse ting, som de ikke har gjort rigtig, rigtig længe. Der er også nogle, der har været ensomme, og nogle trænger også til at komme tilbage på arbejdsmarkedet. Vi ved, at der selvfølgelig er mange dårlige erfaringer, men jeg har lavet sådan et facebookopslag, hvor jeg ville høre om folks gode erfaringer, og jeg har aldrig fået så mange kommentarer. Så min fornemmelse er faktisk, at vi måske har fået tid til eftertanke og fundet ud af, at når vi arbejder så hårdt, som vi gør, kommer vi måske for langt væk fra noget af det, der virkelig betyder noget for os.

K1. 20:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Camilla Fabricius.

K1. 20:00

Camilla Fabricius (S):

Tak. Jeg vil også ligesom Nye Borgerlige takke for et rigtig konstruktivt og godt samarbejde. Jeg har mest haft noget med ordføreren at gøre på socialområdet, og det er også det, jeg gerne lige vil knytte lidt an til.

Når vi snakker om CO₂-afgifterne, kan man godt være lidt bekymret for, om de kommer til at ramme skævt, og derfor vil jeg bare sikre mig, at ordføreren for Alternativet er med på, at det selvfølgelig ikke kommer til at ramme skævt, at vi stadig væk holder en stærk social balance.

Så bliver jeg også lidt optaget af det her med, hvad det er, man i virkeligheden skulle bruge afgifterne til. Ordføreren har stillet det spørgsmål gentagne gange. Derfor bliver jeg sådan lidt nysgerrig efter at høre, hvad det i virkeligheden er, han selv tænker på. Tak.

K1. 20:0

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 20:01

Torsten Gejl (ALT):

Tusind tak for de ord. Og jeg kan forvisse ordføreren om, at det ligger os rigtig meget på sinde at sikre, at et provenu fra klimaafgifter også går til social kompensation, da klimaafgifter kan blive til en meget, meget dyr fornøjelse for de lavestlønnede, de laveste indkomster.

Derudover vil vi gerne beholde de grønne penge i den grønne branche. Det kan vi gøre på mange måder. Vi mener, at grøn forskning er utrolig vigtigt. Vi mener, at grønt iværksætteri er utrolig vigtigt – ikke mindst i forlængelse af den klimalov, der bliver lavet. Hver gang vi laver en ny aftale i Klimaministeriet – nu har vi ikke lavet så mange – så tænker jeg: Gid jeg stadig væk var iværksætter, for her er der godt nok spændende, spændende ting at lave.

Grønne virksomheder synes jeg også godt man kunne belønne på en eller anden måde, hvis man kan finde et system, som kan håndtere det.

K1. 20:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Camilla Fabricius.

Kl. 20:02

Camilla Fabricius (S):

Som opfølgende spørgsmål kunne jeg godt tænke mig lige at vende tilbage til det her med det gode liv. Der er rigtig mange børn rundtomkring i Danmark, som oplever ikke at være en del af det gode liv; som vokser op i en usikkerhed med voksne, der ikke er tydelige, hvis de overhovedet er til stede. Hvordan tænker ordføreren, at vi kan være med til at understøtte, at alle børn i Danmark kan være med til at vokse ind og vokse op i det gode liv?

K1. 20:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

K1. 20:02

Torsten Gejl (ALT):

Det kan vi jo ved at tænke os rigtig godt om som forældre. Altså, den tid har vi kun én gang, og lige pludselig er den gået. Så det kan vi alle sammen gøre noget ved, altså vores institutioner og vores skoler. Men det er jo klart, at der også er nogle børn, der har særlig dårlige vilkår, altså nogle særlig udsatte børn, og her synes vi, det er utrolig vigtigt, at man laver en helhedsopbakning i forhold til familien og prøver at beholde børnene i familien. Vi har lagt mærke til Herningmodellen og andre modeller, hvor man har givet ekstra penge til sagsbehandlere, og det viser sig jo faktisk, at det skaber store sociale investeringer og afledte besparelser.

K1. 20:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Jette Gottlieb.

K1. 20:03

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil, eftersom ordføreren jo nævnte rigtig mange områder, hvor vi skal gå i spidsen, spørge om, hvordan ordføreren vil sikre, at der kommer den opkvalificering, der skal til, for at det kan lade sig gøre. Alle i produktionslivet er nødt til at få nye kundskaber. Hvordan vil ordføreren sikre, at der kommer en stadig efteruddannelse, videreuddannelse, overbygningsuddannelse i forhold til de mennesker, der er i produktionen, og hvordan vil ordføreren sikre, at dem, der midlertidigt er kommet ud af produktionen, får mulighed for at uddanne sig videst muligt?

Kl. 20:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

K1. 20:04

Torsten Gejl (ALT):

Altså, nu er vi jo sådan et mærkeligt sted i samfundet, hvor vi har mulighed for at gøre tingene på en lidt anden måde. Der er rigtig mange, som nu står med en ny udfordring, fordi de skal på kursus eller uddanne sig. Og der vil jeg faktisk synes, at det ville være klogt at prøve sammen med arbejdsgiverne, men også sammen med fagbevægelsen, at finde ud af, hvor de næste flaskehalse er, hvor de kommende væksterhverv er, hvor det er, der bliver brug for mennesker, og så prøve at kvalificere mennesker især til de områder, hvor der er job at få, sådan at arbejdet kommer som en gulerod og der faktisk er arbejde for enden. Det er ikke altid, at man kan det, og jeg siger heller ikke, at vi kun må kvalificere mod arbejde.

Derudover kunne man også være bedre til at dokumentere den læring, som rigtig mange mennesker får på det uformelle læringsmarked, sådan at de faktisk har noget at vise frem, i stedet for at læringen nogle gange smuldrer mellem fingrene på dem, fordi der ikke rigtig er sat ord på.

K1. 20:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Jette Gottlieb.

K1. 20:05

Jette Gottlieb (EL):

Jeg vil gerne uddybe mit spørgsmål meget konkret, fordi vi kommer ind i en situation nu, hvor der allerede er mange, altså mere end 100.000, der er arbejdsløse, og vi er helt overbeviste om, at det tal kommer til at vokse dramatisk i det kommende efterår. Hvordan sikrer vi, at den tid, der går, inden de mennesker får job igen, kan bruges konstruktivt, sådan at de kan bruge det til at tilegne sig nye kundskaber? Der er, selv om der lige er indgået en uddannelsesaftale med lidt mere uddannelse, stadig rigtig mange barrierer for, hvordan man kan komme til at uddanne sig under arbejdsløshed, herunder regler for, hvad der bl.a. formuleres som hurtigst muligt i job. Men nogle gange er hurtigst muligt i job faktisk via noget uddannelse. Hvordan vil ordføreren sikre, at det ikke bliver normen, at det er sådan, det foregår?

K1. 20:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

K1 20:06

Torsten Gejl (ALT):

Jamen altså, hvis ordføreren mener, om vi vil være med til at prøve at hjælpe med at finde yderligere midler til det, så vil svaret være ja. Det er den bedste investering, vi kan gøre. Det vil altid betale sig. Det er amu, det er vuc, det er alle de private aktører, som, hvis de er seriøse og ikke bare beholder dem ledige så længe som muligt, også kan komme i spil. Så for mig er det en myriade af små og store uddannelsesaktører, som vi har, både på det offentlige og private uddannelsesmarked, og som jeg gerne ser komme i sving.

K1. 20:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ikke flere spørgsmål. Vi siger tak til ordføreren og går videre i rækken af ordførere. Vi går over til vores grønlandske venner, og den første er fru Aaja Chemnitz Larsen, IA. Værsgo.

K1. 20:07

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Sikke et år. Det er måske den sætning, der er blevet brugt allermest i dag, og jeg vil gerne lægge mig i slipstrømmen og også indlede med den sætning, og det er ikke kun på grund af corona, når det kommer til Grønland. Men sjældent har interessen for Grønland og Arktis været så stor, som den er nu. Det skyldes ikke mindst USA. Det amerikanske købstilbud i august, den økonomiske

hjælpepakke og det nye konsulat i Nuuk kickstartede en debat, som på mange måder kom til at tegne folketingsåret. På bedste vis spiller det ind i det arbejde, som vi også er i gang med lige nu i forhold til kongerigets arktiske strategi, og amerikansk interesse blev til et wakeupcall, som tvang os til at kigge på rigsfællesskabet og overveje: Er der noget, vi kan gøre bedre? Det korte svar er ja. Udfordringerne står nærmest i kø, og det er ikke ligefrem, fordi initiativerne vælter frem, tværtimod.

Kompetencefordelingen mellem Danmark og Grønland har efterhånden udviklet sig til lidt af en stoleleg, hvor ingen tør at sætte sig først. Grønland venter på Danmark, og Danmark venter på Grønland, og i mellemtiden sker der ikke noget. Derfor er det også sigende, at det sidste biltilsyn, der blev lavet i Grønland, er for snart 20 år siden. Vi ser også, at rigsfællesskabets ældste redningshelikopter er i Kangerlussuaq i Grønland. Politiets radiokommunikationsudstyr er efterhånden så gammelt, at det skaber tvivl om sikkerheden, og på samme måde er meget af lovgivningen i forhold til Grønland også forældet.

For et år siden gav statsministeren udtryk for, at Grønland skulle have mere udenrigspolitisk indflydelse. Men hvad er der sket? Grønland har fået lov til at ledsage danske ministre til nogle af møderne i udlandet, men ikke alle. Man taler om at oprette sikre kommunikationskanaler, hvilket man – hånden på hjertet – nok burde have tænkt på tidligere, og hele tiden diskuterer vi: Hvor går grænserne? Hvornår kan Grønland agere på egne vegne, og hvornår skal Danmark indover? Der er i den grad behov for en afklaring.

Udenrigsministeren har på det seneste udtalt sig meget positivt om at tage konkrete tiltag, og det vil vi gerne kvittere for fra IA's side. Vi mener, at der er behov for nogle klare rammer i forhold til, hvad der er udenrigs- og sikkerhedspolitik, og hvad der er et hjemtaget område. For der skal ikke være nogen tvivl om, at Grønland ønsker en stærkere stemme og et afgørende ord, når det kommer til internationale forhold. Vi ønsker at handle med flere lande, vi ønsker at styrke vores økonomi, og her må rigsfællesskabet ikke være en spændetrøje.

På trods af de store udfordringer er der heldigvis også rigtig mange gode resultater at glæde sig over, og nogle ministerier har overrasket rigtig positivt, og IA vil gerne rose bl.a. forsvarsministeren for en tæt inddragelse og for at prioritere Grønland, for det er der i den grad behov for. Når russiske kampfly og ubåde og nye baser fra Rusland dukker op, bekymrer det os i Grønland, og vi mener, at det er den forkerte vej at gå. Hvis det er den vej, vi går i Arktis, så betyder det, at vi kommer ud i en negativ spiral, ikke kun i kongeriget, men i alle de arktiske lande. Misforståelser og manglende tillid kan i værste fald udløse en konflikt, som ingen af os i virkeligheden ønsker, og derfor er vi også nødt til at være beredte. F.eks. ved vi, at der er et udtalt behov for at styrke overvågningskapaciteten, men vi mener også, at der er brug for at kigge på det forslag, som DIIS kom med for nylig om at styrke samarbejdet og dialogen og skabe et sikkerhedspolitisk forum, når det kommer til den sikkerhedspolitiske situation i Arktis.

Forsvaret i Grønland løser også nogle vigtige opgaver. Først og fremmest er der Search and Rescue, og netop fordi vi har rigsfællesskabets ældste helikopter, er der også brug for en seriøs opgradering. Antallet af SAR-operationer stiger i disse år, og med naalakkersuisuts ønske om en øget turisme og den generelt øgede skibstrafik som følge af klimaforandringerne vil behovet for et tidssvarende redningsberedskab kun stige. Derfor glæder det os fra IA's side, at regeringen har valgt at forlænge samarbejdet med Air Greenland, men lad os lige lande en god aftale, når vi får en forlængelse af det nuværende SAR-beredskab.

K1. 20:12

For knap et år siden afsatte Folketinget 80 mio. kr. til børn udsat for seksuelle overgreb i Grønland. Det var et opgør med den

hidtidige kompetencefordeling mellem Grønland og Danmark, og nogle mente, at det var at rulle selvstyret tilbage. Vi er dog rigtig mange, der er glade for, at regeringen viste den velvilje, og vi mener, at børnene endelig fik den hjælp, som de skulle have.

Nu konstaterer vi, at indsatserne ikke er sat i gang endnu. Vi ved, at coronaen har sat rigtig meget på standby, også undskyldningen til eksperimentbørnene, og det ærgrer os, at der er gået bureaukrati i den hjælp, og derfor vil vi blot opfordre regeringen ved at sige: Vi har brug for jeres hjælp, arbejdet må og skal i gang, vi står stadig væk i en akut situation, hvor børn hver dag bliver ladt i stikken. Regeringen svarede heldigvis prompte og uden tøven, dengang problemet blev kendt, og det er vi jer også dybt taknemlige for. Tusind tak for det. Vi vil rigtig gerne have omsat midlerne til konkret handling, så vi ikke mister fokus på børnene.

På justitsområdet har vi i dette år opnået en historisk sejr, og vi har sikret bedre lønninger til politi- og anstaltsbetjente – tusind tak til regeringen for det. Deres lønforhold er nu markant forbedret og tættere på deres danske kollegaers. Lad os nu tage de sidste skridt, så vi reelt kan tale om lige løn for lige indsats inden for rigsfællesskabet.

I samme ombæring mener vi også, at det er vigtigt at huske på, at politiet i Grønland skal have de nødvendige redskaber til at udføre deres arbejde ordentligt.

I efterhånden en del år har det været sådan, at politiet har haft et forældet radiokommunikationsudstyr, der betyder, at hvis man ligger nederst i bunken i en slåskamp, kan man ikke tilkalde hjælp. Derfor er der nogle akutte og pressede situationer, hvor man ikke har mulighed for at kommunikere ordentligt med hinanden, hvilket gør det farligt både for betjentene og for befolkningen, og derfor opfordrer vi på det kraftigste til, at der bliver fundet en overgangsløsning, frem til at der findes en mere permanent løsning på det her det område.

Inuit Ataqatigiit erkender, at 2020 har været et helt særligt år. Coronakrisen har skabt bekymring i Grønland og i Danmark, og i Grønland er vi heldigvis sluppet nådigt, men krisen viser, hvor sårbart det grønlandske sundhedssystem i virkeligheden er. Vi ved også, at der er partier i Grønland, som har givet udtryk for, at man ønsker hjælp fra dansk side, men lige nu ser vi frem til den grønlandske sundhedskommissions anbefalinger i forhold til et samarbejde mellem Grønland og Danmark.

Vi glæder os til det kommende folketingsår, og vi vælger at se fremad. Vi vælger også at være forsigtigt optimistiske i forhold til de år, der kommer, og vi håber, at vi i fællesskab kan skabe flere resultater og sammen løfte de ansvarsområder i Grønland, som endnu hører under Folketinget. Vi vil gerne takke samtlige partier her i Folketinget for det gode samarbejde, både for engagement og forståelse, når vi rejser de sager, som vi synes er vigtige i Grønland. Det mener vi er et vigtigt og positivt skridt hen imod en positiv forandring. Vi mener, at dialog er med til at bygge bro, måske især når det handler om en så vanskelig størrelse, som rigsfællesskabet ind imellem er. Tusind tak for året, der er gået, og tusind tak for det gode samarbejde. Qujanarujussuaq.

Kl. 20:15

Den fg. formand (Annette Lind):

Mange tak for ordførertalen. Der er nogle korte bemærkninger. Også tillykke med en nationaldagen i går til vores grønlandske venner. Den første, der har en kort bemærkning, er hr. Christian Juhl fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 20:16

Christian Juhl (EL):

Jeg vil også gerne kvittere og takke for et godt samarbejde. Det er både udfordrende og spændende at have med Arktis og Grønland at gøre i de her år, og jeg synes, vi lærer meget af, at vi har to kollegaer i Folketinget, som er så engagerede, som de er. Tak for det. Jeg deler ordførerens frygt for, at der er en oprustning på vej i Arktis, og hvis jeg forstod det, der blev sagt, rigtigt, deler jeg også opfordringen til, at Danmark og for den sags skyld hele Norden gør, hvad de kan for at undgå den oprustning og den stormagtsrivalisering, der er på vej.

Jeg vil så bare stille et lille spørgsmål til USAID's penge til Grønland – jeg kalder det ikke støtte, for jeg opfatter det ikke som støtte. Kan ordføreren sige lidt mere om, hvad de penge skal gå til? Det ser ud, som om USA siger: Nu bevilger vi 82 mio. kr. til at ansætte nogle amerikanske eksperter for at blive klogere på, hvordan vi får mere ud af Arktis og Grønland først og fremmest. Jeg har ikke kunnet få øje på, hvor det er, de kan placeres, for at det gavner grønlænderne. Nu ligner det heller ikke Trump at føre den slags politik til gavn for Grønland – han gør det til gavn for USA.

Kl. 20:17

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 20:17

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Jeg vil også gerne kvittere for det gode samarbejde med Enhedslisten. Jeg tror sådan set, man skal se det i et lidt større perspektiv, for et flertal i Grønland var jo egentlig ret klar i mælet om, at Grønland er grønlandsk, og det understregede statsministeren jo også. Vi ønsker ikke at være en del af USA, vi ønsker fortsat at være i rigsfællesskabet. Det synes jeg sådan set er det, vi kan tage med os.

Jeg tænker, at det primært er rådgivning, som pengene skal gå til. Det er sådan set amerikanske konsulenter, som skal udføre et stykke arbejde og rådgive om det, de mener er deres ekspertområder, som bl.a. turisme, råstoffer og andre ting. Og der er vi da også mange i Grønland, der vil være lidt kritiske, i forhold til at USA er et helt andet land, som er baseret på nogle helt andre værdier, end vi er i Grønland, så den måde, man f.eks. driver råstofudvinding på i USA, er ikke nødvendigvis noget, som vil fungere godt i Grønland. Så der er også en kritisk masse i det grønlandske samfund og i grønlandsk politik.

Kl. 20:18

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 20:18

Christian Juhl (EL):

Tak for svaret. Der er et andet spørgsmål, der har naget mig lidt. Nu har vi haft fem eller seks møder samt konferencer og høringer osv. om Arktis inden for bare den sidste måned, og det synes jeg jo at man bliver klogere af, men der var en debat her i salen i sidste uge, hvor hr. Søren Espersen fra Dansk Folkeparti, da jeg nævnte, at nu skulle vi huske de udsatte børn, sagde: Jamen det problem er jo løst – hvorfor nævner du et problem, der er løst?

Jeg vil gerne høre, om problemet er løst med den bevilling, vi gav for et år siden, eller om vi først kun står ved starten på at få det løst. For hvis Grønland og Danmark kan løse det store problem, som det reelt er, på et år, så er det imponerende.

Kl. 20:19

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo, fru Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 20:19

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Det korte svar er, at vi er ved starten. Der er rigtig, rigtig meget, der skal gøres, og det er nogle ret voldsomme tal. Jeg vælger også at være optimistisk og tro på, at det faktisk gør en forskel, og jeg er dybt taknemlig. Jeg stod her ved åbningsdebatten og valgte jo netop ikke at snakke om USA, men faktisk at snakke om børnene, for jeg synes virkelig, det er noget, som det er utroligt at vi ikke har fået løst i Grønland tidligere. Jeg synes, der er rigtig mange ting, man kunne gøre på det her område, men taletiden er ikke rigtig til at give et mere fyldestgørende svar.

Kl. 20:19

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste er hr. Karsten Hønge. Værsgo.

Kl. 20:19

Karsten Hønge (SF):

Det er jo nemt at forstå Grønlands ønske om øget økonomisk udvikling som en af trædestenene på vej mod mere selvstændighed. Jeg kunne godt tænke mig, om fru Aaja Chemnitz Larsen kunne sætte lidt flere ord på det og sige, hvordan Inuit Ataqatigiit som et miljøpoliti ser balancen mellem råstofudvinding og beskyttelsen af den sårbare natur, herunder en kort status på, hvordan det står til med den her meget snævre flertalsafgørelse, som blev taget i Grønland i forhold til at bryde uran ved Kvanefjeldet, og om fremtidsudsigterne for at bore efter olie, som uden for enhver rimelig tvivl ikke vil ramme den sårbare natur.

K1. 20:20

Den fg. formand (Annette Lind):

Aaja Chemnitz Larsen.

K1. 20:20

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Jeg vil også gerne sige tak til SF for det gode samarbejde i folketingsåret, der er gået. Det er jo sådan, at der stadig væk er det flertal, som ønsker, at der skal være uranudvinding i Narsaq i Sydgrønland ved Kvanefjeldet, og det er vi meget bekymrede for fra IA's side. Vi gør, hvad vi kan, for at vise vores modstand, og vi mener, at der skal være fokus på bæredygtig udvikling, økonomisk udvikling. Det gælder jo sådan set også turisme. Kigger vi på Island har det jo virkelig været en turismeudvikling, som har boomet voldsomt, og som også har haft nogle konsekvenser, bl.a. for naturen. Så vi mener, at det her med at finde balancen mellem miljøet og naturen, samtidig med at man sikrer nogle penge, er vigtigt.

Der er jo mange, der siger, at Grønland har opfundet det her begreb om bæredygtighed, for vi lever jo i naturen og ved naturen og omkring naturen. Vi er jo også nødt til at tænke langsigtet, så vi ikke fisker alle fiskene op. Men der er mange forskellige politiske holdninger i Grønland til det her spørgsmål, og der er desværre et flertal, som gerne vil have uranudvinding i Grønland.

Kl. 20:21

Den fg. formand (Annette Lind):

Karsten Hønge.

Kl. 20:21

Karsten Hønge (SF):

Lederen af det amerikanske konsulat i Nuuk, Sung Choi, rejser jo midnatssolen sort i Grønland – rundt til alle steder for at promovere sine egne eller amerikanske eller i hvert fald meget sådan venlige interesser – og kombineret med, at man også har lavet sådan et hyggehjørne med sofaer og læsemuligheder og det amerikanske flag på universitetet, virker det jo alt sammen meget venligt og imødekommende.

Hvad mener fru Aaja Chemnitz Larsen dog kan ligge bag denne usædvanlige nye forelskelse i Grønland fra amerikansk side? Kunne der ligger andre motiver end sådan ren oprigtig forelskelse?

K1. 20:22

Den fg. formand (Annette Lind):

Aaja Chemnitz Larsen, værsgo.

K1. 20:22

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg tror, det er vigtigt, at man ikke er naiv i den her situation, og jeg tænker også, at det kan handle om militær interesse i Grønland. Jeg er jo også bekymret for, om Grønland bliver sådan en trædesten, hvis man kan sige det sådan, i forhold til Rusland, men også resten af verden, hvis der skulle ske en oprustning.

Så jeg synes, det er vigtigt at være opmærksom. Vi anerkender, at naalakkersuisut har sagt ja til den her aftale, og vi er også opmærksomme på både Rusland og Kina. Man skal huske på, at kineserne jo sådan set har investeret penge i tre forskellige råstofprojekter i Grønland, så de er jo ikke helt ude af Grønland endnu.

K1. 20:22

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er hr. Christoffer Aagaard Melson fra Venstre. Værsgo.

K1. 20:22

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det, og tak for talen og for det aldrig svigtende engagement. Det er rigtig dejligt. Jeg vil gerne spørge lidt ind til noget af det, fru Aaja Chemnitz Larsen sagde om Search and Rescue eller SAR-beredskabet, som skal i udbud nu her, hvor der skal laves ny kontrakt. Vi ved jo alle sammen fra mange af de seancer, som hr. Christian Juhl også har deltaget i, at der kommer nogle større opgaver de kommende år. Der er mere aktivitet i området, og vi har brug for nogle andre og flere kapaciteter i forhold til Search and Rescue. Det er også noget, der er rigtig meget fokus på fra grønlandske politikeres side. Så jeg kunne godt tænke mig at høre, om fru Aaja Chemnitz Larsen kan uddybe lidt mere, hvad hun tænker der skal til af nye kapaciteter, før man både kan leve op til den grønlandske befolknings forventninger til et ordentligt beredskab og håndtere de udfordringer, som vi står over for, fordi der er mere aktivitet i området.

Kl. 20:24

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Aaja Chemnitz Larsen, værsgo.

Kl. 20:24

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

I Narsarsuaq i Sydgrønland er det sådan, at man har et beredskab fra kl. 8.00 til kl. 16.00, så sker der en ulykke 16.05 om eftermiddagen, betyder det, at der ikke er et beredskab, eller at man i hvert fald har brug for en vis velvilje fra Air Greenlands side. Vi kunne rigtig godt tænke os, at man kigger lidt kritisk på den udbudspris, der er lagt op til, for vi ved, at mange af dem, der bød på opgaven sidste gang, har budt dobbelt så meget i den pris, som de ønsker at give, for at betjene det her beredskab. Der er i den grad behov for en opgradering i forhold til nogle nyere helikoptere, og vi har også peget på, at der også bør være et lægeberedskab. Og skulle man sammenligne det grønlandske beredskab med det danske, tror jeg virkelig man vil se, at der er meget stor forskel i den service, man kan yde. Og vi ser, at der er flere og flere af de her ulykker, og vi ved jo også godt, at falder man i vandet i Grønland, overlever man ikke særlig længe – i hvert fald ikke om vinteren. Så vi er meget bekymrede.

Kl. 20:25

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Christoffer Aagaard Melson.

K1. 20:25

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Jeg glæder mig til at diskutere videre også med ministeren om, hvordan vi kan komme i mål eller så tæt på målet med de her prioriteter. Så vil jeg høre ordføreren om, hvilken proces hun fremadrettet ser for sig, og om det er noget, som ordføreren har været involveret i, når det gælder en dialog med ministeren om, hvordan vi løser det her på den rigtige måde.

K1. 20:25

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 20:25

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for spørgsmålet. Vi skal have et samråd, som flere partier har bedt om, hvor vi skal prøve at finde hoved og hale i det her. Det er jo noget, vi fra Grønlands side har været optaget af i mange år. Men noget af det, jeg måske har lært i Folketinget, er det der med at samarbejde med nogle, der har nogle andre holdninger, end man selv har. Det ville jeg bare ønske at man gjorde meget mere i Grønland, for så tror jeg vi ville nå meget, meget længere i forhold til de mange opgaver, der ligger. Så det er jo en af de – hvad skal man sige – præmisser for demokratiet, som jeg i hvert fald har været rigtig glad for i forhold til arbejdet i Folketinget.

Kl. 20:26

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste, jeg vil give ordet, er hr. Rasmus Nordqvist fra SF. Værsgo.

K1. 20:26

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak, og tak til ordføreren for et rigtig godt samarbejde og ikke mindst også en stor kamp for grønlandske børn. Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge ind til, er noget, vi har diskuteret før. Det er to ting: Den ene er klimaet, og den anden er et moderne rigsfællesskab, et moderne samarbejde. For man kan sige, at et er at snakke om, hvad der er hjemtaget og ikkehjemtaget, noget andet er, og det er jeg nogle gange optaget af, hvordan vi kommer videre. Og en dagsorden, som vi burde kunne samarbejde om – Grønland, Færøerne og Danmark som ligeværdige lande i et rigsfællesskab – er jo netop klimaet og den indsats, der skal laves for klima, miljø og biodiversitet. Er det noget, som ordføreren ser nogle perspektiver i, altså netop at begynde målrettet med nogle emner, som der jo i den grad er behov for også globalt set der er en stærk tilstedeværelse i Arktis af?

K1. 20:27

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo.

K1. 20:27

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet. Det er sådan, at Grønland næsten udleder dobbelt så meget, som man gør i Danmark. Det er jo sådan lidt skræmmende tal. Det er jo bl.a. på grund af transporten. Altså, man får rigtig, rigtig meget mad sendt til Grønland til almindeligt forbrug. Så der er virkelig brug for at tænke anderledes.

Jeg synes, man skulle kigge på øget selvforsyning. Kunne man skrue op for priserne på importeret kød f.eks.? Jeg hørte på et tidspunkt, at Grønland er det sted, hvor man spiser allermest svinekød.

Det synes jeg er lidt påfaldende, når vi har så meget godt kød i Grønland og selv har mulighed for at tage ud og fange rensdyr f.eks. Så der er bestemt behov for en indsats, men indsatsen skal først og fremmest komme fra Grønland. Der skal ikke være nogen tvivl om, at jeg som udgangspunkt mener, at det er grønlandske initiativer, der bør komme, også når vi snakker om de her 32 områder, og der har Grønland også sovet i timen i mange, mange år, når vi kigger på de opgaver, der ligesom ligger.

Så den her ligeværdighed handler om, at begge parter skal agere anderledes. Så Danmark skal måske give lidt mere plads, og Grønland skal tage nogle flere initiativer.

K1. 20:28

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Hr. Rasmus Nordqvist.

K1. 20:28

Rasmus Nordqvist (SF):

Når jeg spørger ind til det her, er det også lidt i lyset af det, som hr. Christian Juhl var inde på, om den her økonomiske investering fra amerikansk side, hvor man godt kan blive bekymret – når man hører, hvad det er for nogle områder, som jo netop også har en indflydelse på miljø, klima og biodiversitet – over, om det er det rigtige sted at kigge hen, når man ser på USA's track record i forhold til miljøindsats. Så er det måske ikke det helt rigtige sted at se på, hvordan man kan få opdyrke et samarbejde. Ville det ikke være noget af det, som vi egentlig kunne tage fat på at se på hvordan man kunne opdyrke?

K1. 20:29

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til fru Aaja Chemnitz Larsen.

K1. 20:29

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for spørgsmålet. Det er sådan set vores pointe, at det var et wakeupcall, og spørgsmålet er, om vi helt er vågnet og helt har taget opgaverne på os, eller om vi egentlig bare står og peger lidt fingre ad, at amerikanerne fik så meget opmærksomhed for sølle 83 mio. kr. Det er i hvert fald lidt det, jeg hører. Så spørgsmålet er, om man ikke skulle kigge indad også her i Folketinget og se, om der er nogle initiativer, vi i fællesskab kunne tage.

Jeg mener også, der er en kæmpeopgave i forhold til grønlændere i Danmark, hvor der jo også er folk, der oplever en form for racisme, som jeg ved også har været et tema i dag. Kunne vi med viden og dialog være med til at bygge en bro og få de her fordomme brudt ned?

Kl. 20:29

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det, og så skal vi sige velkommen til hr. Kasper Roug fra Socialdemokratiet.

K1. 20:29

Kasper Roug (S):

Tak for det. Og tak til ordføreren for et rigtig godt samarbejde. Og selvfølgelig også tak for roserne til regeringen og også for de forbedringsforslag, som ordføreren kom ind på. Jeg synes egentlig, det er lidt vigtigt også at anerkende – det har jeg jo hørt ordføreren nævne – at der jo egentlig er sket ret meget i det her år, hvor regeringen har siddet, hvis man ser det over tid. Der er sket ret meget i vores forhold. Og jeg synes egentlig også, at det er vigtigt, at vi lægger mærke til det, og forhåbentlig er ordføreren også enig i, at vi skal lytte, og at vi skal styrke vores forhold og vores samarbejde. Ordføreren har jo allerede nævnt flere gode ting, som vi har efter-

kommet, bl.a. på forespørgsel fra ordføreren. Vi har allerede kigget på anstaltsbetjentene, og vi har også efterkommet en efterspørgsel fra den grønlandske regering om på socialområdet bl.a. Og derfor håber jeg lidt, at ordføreren også vil dele det her perspektiv om et stærkere samarbejde.

Kl. 20:31

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Ordføreren.

K1. 20:31

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for kommentarerne. Siden kl. 3 har vi helt konkret været inde at regne på det, og vi har opnået resultater for omkring 175 mio. kr., særlig på justitsområdet, på forsvarsområdet og på socialområdet. Så det er jo sådan set relativt godt, kan man sige. Men vi er her jo, fordi vi har en opgave at løse, så ja, der er stadig rigtig mange ting, vi godt kan tage fat i, f.eks. bilsyn, det er mere end 20 år siden. Det er noget, jeg ofte hører, når der kommer nogle gode tiltag: Ja, men der er virkelig nogle ting, som ikke er blevet løftet. Og det skyldes jo sådan set ikke kun den her regering, som måske også skulle have 1 år til lige at finde sig til rette i stolen, og så kom der corona. Men jeg har nogle forventninger, måske særlig på det udenrigspolitiske område, til, at der kommer flere konkrete initiativer, og så meget gerne et tættere samarbejde. Det kunne være på erhvervsområdet. Der er to ting, der er afgørende for Grønlands økonomi, og det er erhvervsudvikling og uddannelse.

K1. 20:32

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Hr. Kasper Roug, værsgo.

Kl. 20:32

Kasper Roug (S):

Tak for det. Jamen jeg tror, at regeringen allerede har bevist, at den ikke er bange for store forventninger, det er jo klart. Men jeg håber søreme også, at ordføreren også gerne vil kvittere for de gode budskaber, der også har været ude, og at man jo sådan set rækker hånden frem imod Grønland, og at man selvfølgelig egentlig opfordrer til, at vi skal have et stærkere rigsfællesskab. Og det håber jeg selvfølgelig på at ordføreren også vil være med til at kvittere for her i aften.

K1. 20:32

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo, fru Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 20:32

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Det vil jeg meget gerne kvittere for, og det synes jeg sådan set også jeg gjorde i talen. Det, der er vigtigt, er, at vi ikke kun har gode budskaber, men at vi sådan set også har gode handlinger, og det er der, vi står. Og jeg er som sagt forsigtigt optimistisk. Jeg tror godt, det kan lade sig gøre. Jeg tror også, vi kan gøre det en lille smule bedre i de kommende år, ikke mindst i et samarbejde. Vi vil rigtig gerne byde ind med ideer, og hver gang jeg kommer med en udfordring, vil jeg meget gerne pege på en løsning.

K1. 20:33

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den sidste, der har indtegnet sig for en kort bemærkning til partiet IA, er hr. Morten Østergaard. Værsgo.

Kl. 20:33

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil godt vende tilbage til den diskussion, der var gang i, hvor fru Aaja Chemnitz Larsen forklarede, at der på en eller anden måde er en sammenhæng imellem, at USA ser en mulighed for at komme ind med en hjælpepakke og så fraværet af et tilstrækkelig tæt partnerskab mellem Danmark og Grønland. For det er jo oplagt, at Grønland får en stigende geopolitisk betydning, en stor strategisk betydning, og at interessen vil skærpes, og at vi derfor i virkeligheden i fællesskab har en interesse i at styrke partnerskabet og ikke efterlade et vakuum, hvor vi så kan reagere i forargelse over hjælpepakker, eller hvad det er.

Der er spørgsmålet jo: Hvad skal være fartøjet for det fælles partnerskab? Er det en arktisk strategi forhandlet her i Folketinget, eller hvordan kan vi i fællesskab opnå det, at vi ikke er så sårbare, at vi allesammen farer forvildet rundt, fordi en amerikansk ambassadør skriver en klodset kronik?

Kl. 20:34

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Aaja Chemnitz Larsen, værsgo.

Kl. 20:34

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Også tak for samarbejdet med Radikale, som også er engagerede i Arktisspørgsmålet. Det er vigtigt at spille på flere tangenter, og jeg synes sådan set, der er en opgave hjemme i Grønland med de her 32-33 områder, som man skal løse hjemme i Grønland. Der vil vi rigtig gerne byde ind – det er en klokkeklar opgave for os her i Folketinget.

Så er der en opgave, der handler om grønlændere i Danmark, og det er måske i virkeligheden den, vi ikke taler særlig meget om. Det er jo sådan set nogle sørgelige tal, når man kigger på, hvor mange grønlændere der er i arbejde – det er kun omkring en tredjedel. Der har jo været hele den her demonstration om »Black lives matter«, og jeg ved, at der er rigtig mange grønlændere, som sympatiserer med den, fordi der også er mange, der oplever en form for diskrimination eller racisme. Og der tror jeg bare, at en konstruktiv tilgang til det, viden og dialog er med til at bygge bro. Jeg tror, det er enormt vigtigt, at man f.eks. får flere film, der handler om Grønland; jeg tror, det er vigtigt, at man får mere viden i de danske folkeskoler og gymnasier om Grønland brug for – og gerne om det moderne Grønland og ikke kun om det historiske.

Kl. 20:35

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Hr. Morten Østergaard.

K1. 20:35

$\boldsymbol{Morten~ \textit{Østergaard}~ (RV):}$

Det synes jeg er enormt perspektivrigt, for det er jo i virkeligheden også noget af det, der er meget nemmere at gøre noget ved, for der kan vi jo her i Folketinget handle selv i et tæt samarbejde og få hul på nogle af de her ting. En mulighed, som man kunne overveje, var også et tættere samarbejde mellem de grønlandske politikere i Grønland og os danske parlamentarikere for måske også dér at komme lidt tættere på hinanden, så det ikke kun er på regeringsniveau, men altså også foregår dér, for at knytte os lidt tættere til hinanden og på den måde også skabe grundlag for et bedre samarbejde.

Kl. 20:36

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo til fru Aaja Chemnitz Larsen.

K1. 20:36

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Det ved jeg at der er flere parlamentarikere herinde som har givet udtryk for, og jeg oplevede sådan set også, at udenrigsministeren var ret positiv, da vi havde drøftelsen om kongerigets arktiske strategi. Vi har simpelt hen brug for at have et forum, hvor vi, det kunne være en gang om året eller hvert halve år, afhængigt af hvad der kan lade sig gøre, kunne mødes og have de her udvekslinger og ligesom føle hinanden an, hvis man kan sige det sådan. Jeg tror på, at for at kunne have en stærk ekstern stemme for rigsfællesskabet, er man også nødt til at have en dialog indadtil.

K1. 20:36

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak til fru Aaja Chemnitz Larsen fra IA. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så skal vi sige velkommen til det andet grønlandske parti, nemlig Siumut, og velkommen til fru Aki-Matilda Høegh-Dam.

Kl. 20:36

(Ordfører)

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for ordet. Grønland og Danmarks - vores - samtidshistorie.

I dag var der en, der sluttede en tale af med et citat, og derfor synes jeg kun, det er på sin plads at starte min tale med et grønlandsk citat af en digter og politiker, Hans Lynge. Det går således:

»Silarluttumi seqinnersoq maqaasigisarparput, imaanngitsoq nuippat alarnagu isigiinnassallugu.«

Hvilket oversat til dansk lyder:

Selv om vi savner solen, når det er dårligt vejr, så skal vi ikke blive ved med at stirre konstant på den, når så solen endelig skinner.

Jeg synes, at når jeg kigger tilbage på det år, der er gået, er det rigtigt, at der er meget, der er sket, men jeg synes også, at vi sammen med regeringen og Folketinget altså har opnået historiske tiltag for Grønland. I år blev det et folketingsår, der vil blive husket i historiebøgerne. Det tror jeg på, og her taler jeg altså ikke kun om præsident Trumps købstilbud af Grønland, og jeg taler heller ikke kun om den covid-19 situation, vi havde – en situation, hvor vi takket være et effektivt sundhedssystem både i Danmark og Grønland med rettidige politiske beslutninger indtil nu har undgået en større sundhedsmæssig katastrofe. Derfor synes jeg kun, det er på sin plads, at begge vores sundhedsvæsener og de mange, der har stået på hænder for det, fortjener en stor tak for det samarbejde, den viljestyrke og det mod, de har vist i en svær tid, vi har gået igennem.

Jeg ønsker til gengæld, at vi også skal huske på, hvad vi sammen med regeringen også har opnået af de her historiske resultater. Det er i forhold til de lønforskelle, vi har prøvet på at komme i mål med. Det er det historisk gode udenrigspolitiske samarbejde. Jeg har været i Grønland under coronanedlukningen, og da kunne jeg også mærke – jeg snakkede meget med politikere, som ikke længere er politikere, og nuværende ministre og andre – at aldrig har Grønland og grønlandske politikere følt sig så inddragede i deres egen udenrigspolitik. Og gennem regeringen samt Folketinget har vi også sikret os bistand til særligt udsatte børn og unge i Grønland, selv om det ikke er jeres ansvar som sådan. Det er historisk.

Men jeg vil også gerne lige komme tilbage til den forespørgselsdebat, der var her i torsdags, for da snakkede vi også om selvstyrets kompetencer til at indgå aftaler med andre lande. Alle partier var enige om et forslag til vedtagelse, der baserer sig på ligeværdighed og tillid og gensidig respekt. Alle partier i Folketinget var enige, men stadig var der nogle partier, der under selv samme debat gav udtryk for, at den, der egentlig har det sidste at skulle have sagt om udenrigspolitik, altså er Danmark. Bør det ikke være en selvfølge, at Grønland stadig bliver inkluderet i den globale og storpolitiske verden i sager, der faktisk omhandler Grønland?

Ja, det her er historiske eksempler, men det her blev bare endnu et eksempel på: Nå, bliver det så anderledes, når det bliver en anden regering? Er det egentlig det, der definerer vores fællesskab? Løndiskussionen er efter rigtig, rigtig mange år ikke blevet til virkelighed, og vi bliver nødt til at blande os politisk for at få den igennem. Altså, er det ikke et basalt ligestillingsprincip? Hvorfor skal det her være historisk?

Eksperimentbørnene er også et tegn på forsoning og ønske om forsoning. Selv om vi har rigtig mange ting, der sker nu, også med corona – og jeg har stor forståelse for, at der er mange ting, der desværre ikke bliver færdige til tiden – synes jeg også, at forsoning er vigtigt at huske på. Eksperimentbørnene er efterhånden ikke børn længere. Tværtimod er de voksne, og de fleste er her desværre ikke længere.

Så ja, vi har skabt historisk gode resultater i dette folketingsår, men jeg synes også, at virkeligheden er: Burde vi lige tænke os om, og gå tilbage og lige lægge mærke til, at de her *historisk* gode resultater er basale – basale ting, der burde have været opnået for lang tid siden?

K1. 20:42

Vi skaber altså den her ulighed inde i vores system, som vi har skabt inde i den her sal, og desværre mærkes den på en eller anden måde stadig i dag, og jeg tænker stadig på det, for jeg synes, vi har knoklet røven ud af bukserne. (*Den fg. formand* (Annette Lind): Vi taler med respekt). Det beklager jeg, det var ikke min mening. Men jeg har lagt mærke til, at det kommer fra begge grønlandske medlemmer. Vi arbejder for vort land, men alligevel er det, som om det ikke er nok. Det er historisk, men det er ikke nok. Er det på grund af vores system, er det på grund af den måde, vi har sammensat lovgivningen? Hvad er det?

Jeg synes, det er på tide, at vi også rækker hånden ud og spørger, om vi ikke kan gøre det her bedre. Vi burde ikke kæmpe så hårdt for at opnå basale ting. Ligeværdighed, lige løn for lige arbejde, vi burde ikke skulle kæmpe så hårdt for, at ansvarsområder, der har været under den danske regering i så mange år, blot er på et o.k.-niveau.

Jeg vil som ung politiker sige, at jeg blev politiker, fordi jeg havde lyst til at drømme om et bedre Grønland. Jeg ville gerne fantasere om, at mit land blev det bedste til det her og det smarteste til det der, men i stedet skal jeg desværre kæmpe for at opnå noget, der bare er o.k.

Vi lever i et retssamfund, og Grønland kræver retssikkerhed. Det er et af vores ansvarsområder herinde i salen, og jeg synes også, det er vigtigt at pointere, at så længe vi er underlagt de samme demokratiske instanser, som også er bundet i grundloven, bliver vi altså nødt til at skabe den samme retssikkerhed for folk. Vi er trods alt stadig den dag i dag danske statsborgere fra Grønland.

Jeg vil gerne takke for det samarbejde, vi har haft i år, men jeg vil også gerne håbe, at vi kan se lidt tilbage og tænke, at det der kan vi altså godt gøre bedre. Jeg synes, at vi har et fælles ansvar for, at menneskerettighederne er i orden, for at have et samfund, hvor folk ikke bare skal overleve, men også skal have mulighed for at drømme. Jeg håber, at vi kan kigge på den her systematik, der er, for hvis vi sammen skal modernisere og tilpasse og ikke bare nå det basale mål, er der tydeligvis noget, der skal forbedres, for er det ikke på tide, at vi i 2020 forpligter os til lidt større ting ved måske at tilpasse niveauet til nutiden, uanset hvor i kongeriget det er.

Jeg glæder mig til, at vi kan sidde sammen og diskutere de her ting nærmere, for det kan jeg mærke jeg har behov for, og jeg kan mærke, at det første år er blevet brugt på, at jeg skulle gøre alt, hvad jeg kunne, for at forstå, hvorfor man ikke forstod. Men nu er det også på tide, at vi sætter os sammen til kaffemøder og andet, og så kan vi måske prøve at fikse de her strukturelle problemer, for det her kommer ikke til at ændre sig, sådan som det ser ud nu. Tusind tak.

Kl. 20:46

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen. Der er nogle korte bemærkninger. Den første er til hr. Karsten Hønge fra SF. Værsgo.

K1. 20:46

Karsten Hønge (SF):

Kina har jo flere gange vist stor appetit på Grønland, lige fra ønsket om at købe Grønnedal til villighed til ikke bare at bygge, men også at finansiere de nye lufthavne. Hvordan ser Siumut på ønsket om kinesiske ikke bare investeringer, men også finansieringer? Er de lige så velkomne som amerikanerne, eller har Siumut forbehold, bekymringer i den forbindelse?

K1. 20:47

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Aki-Matilda Høegh-Dam, værsgo.

K1. 20:47

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Mange tak for spørgsmålet. I Siumut mener vi, at det vigtigste er at lave forundersøgelser, og det er vigtigt, uanset hvilket land vi snakker om. Og så vidt jeg ved, har Danmark jo også et rigtig godt samarbejde på mange områder med Kina, også selv om der er rigtig mange områder, man er uenig med Kina om. På engelsk er det det, man kalder due diligence, ikke? Man skal lige være helt sikker på, hvad det er, man går ind til. Jeg tror, det er vigtigt, at vi gør det i stedet for bare at udelukke lande på grund af deres omdømme, for hvis der er nogen, der kender til at blive dømt, uden at man har taget en snak med dem, så er det jo os fra Grønland.

K1. 20:48

Den fg. formand (Annette Lind):

Karsten Hønge.

K1, 20:48

Karsten Hønge (SF):

Jeg forstod det sådan, at ikke bare investeringer, men også finansieringer er velkomne i Grønland. Gælder det også russiske penge, altså russiske ønsker om at investere og finansiere i Grønland? Og helt konkret: Hvad er Siumuts holdning, hvis Kina skulle ønske at oprette et konsulat i Nuuk?

K1. 20:48

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

K1. 20:48

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Altså, for det første synes jeg, det er vigtigt at gøre sig klart, at det ikke handler så meget om hvilket land. Selvfølgelig skal vi tænke på det, det har jo selvfølgelig sin betydning, men man skal ikke bare sige, at bare fordi det er USA eller Kina eller Rusland kan vi godt. Det er vigtigt, at vi lige snakker om, hvordan vi får det her gjort, og det er jo det, vi bliver nødt til at gøre. Hvordan det skal gøres? Ja, det kan vi tage en snak om.

K1. 20:48

Den fg. formand (Annette Lind):

Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er hr. Christian Juhl fra Enhedslisten. Værsgo.

K1. 20:48

Christian Juhl (EL):

Tusind tak. Og tak for talen, og egentlig også tak for samarbejdet, for nu har vi jo kendt fru Aaja Chemnitz Larsen i efterhånden nogle år, og jeg synes også, vi lærer Siumuts repræsentant mere og mere at kende, og det er jeg glad ved; vi får jo også udvekslet nogle synspunkter undervejs.

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg er fuldstændig enig med Siumuts ordfører, hvad angår eksperimentbørnene, og jeg vil gerne sige til statsministeren, uanset hvor hun er – hun er lige her, ja, og tusind tak for det – at vi løste opgaven med godhavnsdrengene. Godhavn er ikke navnet på den grønlandske by, ja, det er det måske nok, men det er i hvert fald også navnet på et børnehjem i Danmark. Vi skylder her i det kommende år, hvis ikke vi skal have en ny coronakrise, at løse det her problem med eksperimentbørnene, både fordi der ligger bøger, rapporter, film og anden dokumentation, som overflødiggør ventetid, og derfor vil jeg sige, at jeg er fuldstændig enig, og der er en direkte opfordring til statsministeren: Lad os prøve at finde en løsning.

K1. 20:50

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Fru Aki-Matilda Høegh-Dam, værsgo.

Kl. 20:50

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tusind tak, og også tak til Enhedslisten for samarbejdet. Der er mig en glæde at lære Folketinget mere at kende, ikke bare de enkelte partier, men også de enkelte mennesker, for selv om vi har rigtig, rigtig mange forskelle i hverdagen, som jeg også lægger mærke til, kan jeg nemlig også mærke, at der er stor interesse for at lære mere, og det glæder mig. Eksperimentbørnene er nemlig også et emne, der står mit hjerte nær, og derfor synes jeg også, det er vigtigt, at vi begynder at se det her som noget, vi skal kigge på i et større perspektiv, fordi det handler i bund og grund om forsoning. Det handler også om et ønske fra Grønlands side om at sige: Lad os komme videre, men vi har brug for en håndsrækning.

Kl. 20:51

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Hr. Christian Juhl, værsgo.

Kl. 20:51

Christian Juhl (EL):

Tak. Så over til det lidt mere kontroversielle spørgsmål, og det drejer sig om, hvad der er i undergrunden i Grønland. Der er jo flere, der siger, at amerikanerne kommer til Grønland nu og har eksperter med, fordi de er meget interesserede i undergrunden, og det er nok nogle sjældne metaller, de er interesserede i, men de er i hvert fald især interesseret i uranen. Hvordan stiller Siumut og ordføreren sig til det, og er det noget, som grønlænderne vil have styr på, eller er det okay, at det er amerikanerne, der får styr på det, hvis det bliver tilfældet?

Den fg. formand (Annette Lind):

Ordføreren.

Kl. 20:51

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak. I Grønland synes vi jo, at det vigtigste er, at det er Grønland, der har styr på det, og det synes jeg også er meget vigtigt at pointere her. Min holdning er nemlig, at det er befolkningen først, og uanset hvad vi snakker om, uanset hvilken business det er, og især når det handler om ting som råstoffer, så skal man virkelig have lavet sine undersøgelser, og det er det vigtigste for os i dette aspekt.

Kl. 20:52

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste, der får ordet, er Venstres ordfører, og det er hr. Christoffer Aagaard Melson. Værsgo.

K1. 20:52 K1. 20:55

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tusind tak for talen, og tusind tak for samarbejdet til daglig. Jeg kunne godt tænke mig at spørge om det samme, som jeg spurgte fru Aaja Chemnitz Larsen om, nemlig om det, der handler om det her forestående Search and Rescue-udbud, eller SAR-udbud, altså den her SAR-kontrakt. Hvordan ser fru Aki-Matilda Høegh-Dam på det, og hvad tænker hun, at den her nye kontrakt, det her nye udbud skal indeholde for at leve op til de øgede forpligtelser, til den øgede aktivitet og til et ordentligt serviceniveau i området?

K1. 20:53

Den fg. formand (Annette Lind):

Fru Aki-Matilda Høegh-Dam, værsgo.

K1. 20:53

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Mange tak. Det er et af de områder, som jeg har haft et møde om med både Air Greenland, men også forsvarsministeren. Og her synes jeg, at det vigtigste var at lytte til eksperterne i Air Greenland, fordi det er dem, der ved, hvordan man skal gøre det bedst muligt, både i forhold til det dårlige vejr, men også i forhold til de besætningsmedlemmer, de har. Her har det også været en vigtig prioritering fra Air Greenlands side, at det er de lokale besætningsmedlemmer, man også gør brug af, men også at udstyret til enhver tid kan være klar til brug, når man har brug for Search and Rescue. Det synes jeg er det vigtigste, man skal kigge på. Jeg synes ikke, det er min rolle som politiker at skulle diktere det hele.

K1. 20:53

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Christoffer Aagaard Melson, værsgo.

K1. 20:54

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for svaret. Som jeg forstår det, er fru Aki-Matilda Høegh-Dam tryg ved processen – inddragelsen af Grønlandsudvalget – og også tryg ved, at vi rammer et serviceniveau, som man er tilfreds med i Grønland. Vi har jo haft besøg af en række politikere, også fra Grønland, som har været ret bekymrede over den nuværende situation, og derfor er det vigtigt for mig, at vi har den dialog og også kommer i dybden med den her sag, så vi er sikre på, at vi finder de rigtige løsninger. Men det betrygger mig da, hvis fru Aki-Matilda Høegh-Dam har haft den dialog med forsvarsministeren og er tryg ved, at der kommer en grundig proces.

K1. 20:54

Den fg. formand (Annette Lind):

Værsgo, fru Aki-Matilda Høegh-Dam.

Kl. 20:54

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Jeg vil sige, at jeg er så tryg, som man nu kan være. Men man kan også sige, at man altid kommer til at undersøge mere for at holde sig opdateret. Og dér tror jeg også, vores gode samarbejde i Grønlandsudvalget kommer til at spille en stor rolle.

Kl. 20:55

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den sidste, der har indtegnet sig, er hr. Kasper Roug. Værsgo.

Kasper Roug (S):

Tak til ordføreren for et rigtig godt indlæg, og mange tak for det saglige samarbejde også. Jeg synes, det er en fornøjelse at samarbejde med ordføreren. Jeg er glad for, at ordføreren også anerkender, at der har været nogle historiske tiltag, og at man i den grad føler sig inddraget i det samarbejde, der er imellem Danmark og Grønland. Det er jeg rigtig glad for at høre. Jeg kunne egentlig godt tænke mig også at kigge lidt imod fremtiden sammen med ordføreren, og at ordføreren måske kunne komme lidt ind på, hvordan hun mener man kan skabe et stærkere, hvad skal man kalde det, ægteskab, et stærkere fællesskab, imellem Danmark og Grønland.

K1. 20:55

Den fg. formand (Annette Lind): Ordføreren.

Kl. 20:55

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Mange tak for spørgsmålet, og tak for samarbejdet. Her synes jeg også, det er vigtigt at pointere, at vi i hvert fald skal have en stærk lovgivning, der gør, at uanset hvor man bor i riget, uanset etnicitet, og uanset hvad der sker, har vi noget, der beskytter befolkningen mod at blive diskrimineret, bl.a. hvad gælder lønniveau eller lønvilkår, eller når vi snakker om, at man skal inddrages. Det, jeg kan være bekymret for, er, om det, at man ser en større inddragelse, også når det handler om udenrigspolitiske sager, kun betyder, at det er, fordi der er en bestemt regering, der giver os mere lov til at sidde med ved bordet, når det handler om Grønland, eller om vi burde have noget mere fast, der gør, at måske endda Danmark bliver nødt til også at afgive noget af sin suverænitet for at være en del af et større rigsfællesskab, som vi alle kan være en del af – ligeligt.

Kl. 20:56

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak. Hr. Kasper Roug.

Kl. 20:56

Kasper Roug (S):

Mange tak. Jeg synes egentlig, det er meget godt sagt af ordføreren, at hun har brugt en hel del tid på egentlig at prøve at forstå, hvorfor vi ikke forstod. Men jeg kunne egentlig også stadig væk godt tænke mig, at jeg forhåbentlig kan få ordføreren til at bekræfte, at for at vi kommer frem som et fællesskab, for at vi kommer frem og styrker hinanden – Grønland og Danmark – skal vi selvfølgelig også rykke sammen, og vi skal arbejde tættere sammen. Det håber jeg på at ordføreren gerne vil bekræfte.

Kl. 20:57

Den fg. formand (Annette Lind):

Aki-Matilda Høegh-Dam, værsgo.

K1. 20:57

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for spørgsmålet. Det er nemlig også således, at så vidt jeg kan se på næsten alle grønlandske politikere, der har stået her, er det præcis det, man har efterspurgt. Jeg tror bare, at vi systematisk bliver nødt til også at tænke på, hvad det er for et samfund, vi lever i, for at kunne forstå, hvorfor man fra grønlandsk side har ageret, som man har gjort. Når man føler, at man har efterspurgt fællesskab, men ikke har fået det tilbage, så har man ageret, som man har gjort, og det er ikke, fordi man ikke har ønsket at samarbejde.

K1. 20:58

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Og tak til fru Aki-Matilda Høegh-Dam fra Siumut. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så skal vi sige velkommen til vores færøske venner, og det er hr. Edmund Joensen fra Sambandsflokkurin.

K1. 20:58

(Ordfører)

Edmund Joensen (SP):

Tak, fru formand. Vi hører det igen og igen i disse tider: Sammenhold. Siden starten af marts måned har vi stået sammen i kampen mod corona. Vi har stået sammen ved at holde afstand. Vores sammenhold – trods fysisk afstand – har bevist, at vi som folk – nationer – har vundet første slag i kampen mod corona, fordi vi står sammen.

Det samme kan siges om rigsfællesskabet. Sammen står vi stærkere. Det er sammenholdet, der har sat os på verdenskortet og gjort os til en aktør i den stormagtsrivalisering, som i øjeblikket udspiller sig i Nordatlanten og Arktis.

Men vi skal ikke tage sammenholdet for givet. Vi skal hele tiden udvikle og tilpasse vores sammenhold – rigsfællesskabet – så det passer til den virkelighed, vi befinder os i.

Verden ændrer sig. Forleden fandt en skoleelev en sjælden sten på øen Fur. Stenen siges at være 55 millioner år gammel og stammer fra et vulkanudbrud, som skabte både Færøerne og Østgrønland. Og nu er så en lille del af Færøerne fundet midt i Limfjorden, på Fur, 1.200 km fra Færøerne. Så det er ikke blot historiske og politiske bånd, der binder os sammen, men også geologiske.

Uden fællesskabet – sammenholdet mellem Danmark, Færøerne og Grønland – ville vi hver især blot være ubetydelige letvægtere i forhold til de andre: USA, Rusland og Kina. Vores manøvremulighed i det storpolitiske spil ville være yderst begrænset. Sammen har vi mulighed for at gøre vores indflydelse gældende.

Men sammenhold forpligter. Vi må ikke tage det for givet. Kongeriget er endt i brændpunktet i stormagtsrivaliseringen mellem Rusland, Kina og USA. Vi må ikke tillade disse sværvægtere at spille os ud mod hinanden. Som ambassadør Peter Taksøe-Jensen har udtalt, er den største trussel mod danske interesser i Arktis ikke russerne, men udsigten til, at rigsfællesskabets sammenhængskraft bliver svækket. Den sikkerhedspolitiske lavspænding, som har karakteriseret Arktis, er under pres, og derfor har sammenholdet aldrig været vigtigere.

Vi må forholde os til den ændrede virkelighed. Men det kræver, at vi også tør se nærmere på forholdene internt i rigsfællesskabet. Vi ved, at vi hver især har forskellige interesser, når det kommer til Nordatlanten og Arktis. Men trods forskellene må vi opretholde en fælles linje over for stormagterne. Den ændrede virkelighed udfordrer grænserne mellem de hjemtagne områder og udenrigs- og sikkerhedspolitikken. Den nye virkelighed, vi befinder os i, kræver nytænkning af fællesskabet.

Kl. 21:02

Regeringen betegner nu telekommunikation som kritisk infrastruktur, som dermed også er et sikkerhedspolitisk spørgsmål, et rigsanliggende. Det glæder mig derfor, at regeringen – sammen med Færøernes landsstyre – vil sikre ny lovgivning på området, så vi sammen skaber rammer for, hvordan vi navigerer i disse gråzoner.

Sagen om Huawei i efteråret satte Færøerne på verdenskortet. Man kunne læse om sagen i internationale medier som The Telegraph og New York Times. Også her i Folketinget fyldte sagen meget. Derfor undrer det mig, at statsministeren glemte Færøerne, da grænserne blev åbnet forleden. Den nye rejsevejledning fra myndighederne fortæller alle rejselystne danskere, at de kan rejse på ferie i Norge, Island og Tyskland. Men, kære statsminister, som den færøske turistchef Guðrið Højgaard har gjort opmærksom på, findes

Færøerne faktisk. Det kan synes uskyldigt at glemme Færøerne i rejsevejledningen, men det har enorm betydning for vores lille samfund. Turismen er blevet et stort erhverv på Færøerne – og mange turister kommer netop fra Danmark. Så den lille forglemmelse koster også i kroner og ører på Færøerne.

Jeg håber ikke, at dette gentager sig i forbindelse med den nye arktiske strategi. I den nye rapport fra Dansk Institut for Internationale Studier om Arktis bliver det også anbefalet, at Danmark lægger sig i selen og tilstræber større inddragelse og informationsdeling mellem rigsdelene. Det ser jeg frem til.

Det er et klart ønske fra færøsk side at udvide det udenrigspolitiske manøyrerum.

Den såkaldte DFG-ordning skal opdateres. Med en god og konstruktiv dialog kan vi forhåbentlig komme i mål med at ændre ordningen og få mulighed for at lave aftaler, der vedrører Færøerne. Det tror jeg kan lade sig gøre, fordi vores intentioner er at finde løsninger i stedet for at skabe konfrontationer. Nøglen til at bevare sammenhængskraften i rigsfællesskabet er gensidig tillid og respekt.

Den sikkerhedspolitiske situation i Arktis er ændret. Hovedårsagen er klimaforandringerne. De ændrede forhold kan få stor økonomisk betydning for landene i regionen. På Færøerne ses blandt andet, at sammensætningen af fiskebestandene ændrer sig. Vi må lære denne nye virkelighed at kende, så ressourcerne kan udnyttes på en bæredygtig og forsvarlig måde. Det glæder mig at se, at regeringen også har set betydningen af dette og har afsat over 25 mio. kr. til havforskning i Nordatlanten de næste fire år. En stor tak for det.

Afslutningsvis vil jeg sige, at dette folketingsår vil blive husket som noget helt særligt. Almindelige politiske stridigheder blev lagt til side i vores fælles front mod corona. Det samme bør kunne siges om rigsfællesskabet. På trods af forskellige holdninger internt, så er det i vores alles interesse at stå sammen.

Sammenholdet gør os stærke. Men vi skal hele tiden udvikle og tilpasse vores sammenhold, så det passer til den virkelighed, vi lever i. Tak for ordet.

Kl. 21:07

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for ordførertalen til hr. Edmund Joensen. Der er en række korte bemærkninger. Først er det hr. Christian Juhl fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 21:07

Christian Juhl (EL):

Tak til hr. Edmund Joensen for talen. Vi havde jo en debat forleden dag her i salen om Arktis og Grønland, men det handlede jo egentlig også om rigsfællesskabet. Og der blev det foreslået, at vi skulle prøve at løfte rigsfællesskabet op, ikke bare værne om det, men prøve at finde nye veje til et mere dynamisk samarbejde. Et af forslagene var, at vi en gang om året skulle holde en parlamentarikerkonference med folk fra alle tre lande i rigsfællesskabet, på skift i landene, for at vi åbent kunne diskutere, hvad det er for nogle problemer, der er aktuelle nu, og for at vi så kunne påvirke vores regeringer, uanset hvem der sad der.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad ordføreren fra Grønland kunne sige om den der ting. Men der er også et andet spørgsmål, nemlig at da vi hørte den der debat om DIIS-rapporten – det var på nettet, og der var rigtig mange, der fulgte debatten, fordi det er spændende emne, det der med Arktis – sad Jenis av Rana, som jo er minister i Færøerne, og sagde, at han var skuffet over rapporten. Han var skuffet over, at der ingen visioner var. Det blev også nævnt i vores fælles konference i rigsfællesskabet. Hvad er det, Færøerne er skuffet over i den rapport?

Kl. 21:08

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Hr. Edmund Joensen er fra Færøerne, hr. Christian Juhl kom til at sige i Grønland. Værsgo.

Kl. 21:08

Edmund Joensen (SP):

Tak. Det sidste først. I forhold til rapporten: Som jeg hørte den færøske landsstyremand, syntes han, det var en god rapport. Og den var meget sigende. Jeg mener, han talte godt om selve rapporten. Men der var nogle ting i rapporten, som han ikke kunne lide, som jeg hørte det. Og det var alle de røde linjer, som man ikke vidste eller havde defineret hvad var for noget. Og det lød som om, at når nu Færøerne og Grønland har overtaget sagsområder, så skulle man kunne gå ind over de samme sager og tage dem tilbage igen. Men det er jo ikke meningen.

Kl. 21:10

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Hr. Christian Juhl, værsgo.

Kl. 21:10

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Og jeg vil ikke genere nogen ved at kalde dem nogen fra Grønland, men sige, at når man er fra Færøerne, er man selvfølgelig fra Færøerne. Undskyld. (*Edmund Joensen* (SP): Helt i orden). Det andet spørgsmål var: Hvordan kan vi løfte rigsfællesskabets samarbejde op ved andet end bare at rose det, når vi har får en god middag og et glas vin til? Hvordan kan vi give indhold i det? Det var det, vi debatterede i sidste uge, og det kunne jo være rigtig godt at høre, hvad færingerne synes om den idé om, at vi lovede hinanden, at hvert år diskuterede parlamentarikerne, ligesom vi også gjorde det, da vi startede debatten omkring arktisstrategien forleden dag, hvor vi jo havde kontakt til alle tre lande på en gang.

Kl. 21:10

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Edmund Joensen, værsgo.

Kl. 21:10

Edmund Joensen (SP):

Jeg synes, at spørgeren har fat i noget godt. Nu kan jeg bare svare for mig selv, for det er jo parlamenterne, der skal afgøre det. Men jeg synes, at den eneste rigtige idé er, at vi taler mere sammen, og netop at parlamenterne taler sammen og regeringerne taler sammen med mere faste mellemrum. Jeg ved ikke, om der menes en gang om året på skift, men det kunne lyde som en god løsning.

Kl. 21:11

Den fg. formand (Annette Lind):

Så vil jeg gerne give ordet til hr. Karsten Hønge fra SF. Værsgo.

Kl. 21:11

Karsten Hønge (SF):

Det er åbenbart, at der mellem rigsfællesskabets tre dele kan være forskellige økonomiske interesser, og indtil nu er det også lykkedes os at håndtere, at Færøerne eksporterer fisk i stor stil til Rusland, men nu lagde jeg mærke til, at hr. Edmund Joensen sagde, at der skal være en fælles linje over for stormagterne, og så vil jeg igen i dag – jeg har gjort det flere gange før – spørge hr. Edmund Joensen, hvad baggrunden er for, at hr. Edmund Joensens partifælle Jenis av Rana som ansvarlig for udenrigsanliggender på Færøerne insisterer på, at Færøernes ambassade/konsulat skal ligge i Jerusalem i stedet for i Tel Aviv, hvor alle andre ligger? Hvad er det for et ønske, der ligger bag, at man netop her blander sig og lægger en anden linje i forhold

til stormagterne, hvor det vel i dag kun er USA og Guatemala, der insisterer på, at det skal være i Jerusalem? Hvad ligger der bag hr. Edmund Joensens partifælles ønske?

K1. 21:12

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Edmund Joensen, værsgo.

Kl. 21:12

Edmund Joensen (SP):

Tak for spørgsmålet. Det spørgsmål har været oppe at vende flere gange, men det vigtigste er, at landsstyret har en politik, som går ud på oprette en ambassade i Tel Aviv. Det, at en minister går med egne tanker, giver selvfølgelig genlyd forskellige steder, men det vigtigste er, hvad landsstyret har planer om, og hvad Lagtinget har planer om, og det er at oprette en ambassade i Tel Aviv og ikke i Jerusalem.

K1 21-13

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Karsten Hønge.

Kl. 21:13

Karsten Hønge (SF):

Det er jeg da meget tilfreds med. Så skal vi fremover ikke bare tage det for gode varer, når Jenis av Rana kommer med soloudmeldinger, på trods af at han er ansvarlig for udenrigsanliggender. Det er sådan set betryggende nok.

Jeg kunne også godt tænke mig at høre hr. Edmund Joensens vurdering af, hvorfor et stort amerikansk krigsskib lagde til ved Thorshavn sidste år for første gang siden 1984, som jeg forstod det. Hvad kan dog være baggrunden for sådan en amerikansk militær interesse i at lægge til ved Færøerne?

Kl. 21:13

Den fg. formand (Annette Lind):

Hr. Edmund Joensen, værsgo.

Kl. 21:13

Edmund Joensen (SP):

Tak. Nu kan jeg bare gætte mig til, hvad årsagen er, men det er sikkert af den samme årsag, som vi har diskuteret i forbindelse med det arktiske spørgsmål, nemlig at der er spændinger oppe i Arktis, at russerne rører på sig, og at det har været et såkaldt fredet område med lavspænding, og nogle har sagt, at det har været et område, hvor russerne har været tilfredse, fordi de kunne gøre, som de ville.

Kl. 21:14

Den fg. formand (Annette Lind):

Tak for det. Den næste, der har en kort bemærkning, er hr. Christoffer Aagaard Melson fra Venstre. Værsgo.

Kl. 21:14

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tusind tak for en rigtig god tale med nogle gode overvejelser. Jeg er meget enig i mange af de betragtninger, som hr. Edmund Joensen gør sig, bl.a. i behovet for en tættere koordinering og en tættere dialog, når det gælder f.eks. kritisk infrastruktur, hvor vi skal være bedre til at snakke sammen internt i rigsfællesskabet. Så tak for det.

Her på det sidste er noget af det, som jeg ved har ærgret hr. Edmund Joensen, og som jeg også synes har været ærgerligt, den manglende fokus på Færøerne i forbindelse med genåbningen efter coronakrisen. Der vil jeg gerne bede hr. Edmund Joensen om at uddybe sine overvejelser lidt om, hvad det betyder for Færøerne, når man bliver glemt i Udenrigsministeriets rejsevejledning. Og hvad kan det eventuelt betyde for turismesektoren på Færøerne, at der

ikke er fokus på Færøerne og på mulighederne for f.eks. at tage på ferie til Færøerne fra dansk side?

Kl. 21:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:15

Edmund Joensen (SP):

Tak, og tak for spørgsmålet. Ja, det betyder, at turistbranchen på Færøerne siden coronakrisen har været helt nede, og der er ca. 1.400 mennesker i det lille samfund, som er afhængige af turismen. Færøerne har faktisk rubbet sig for at gøre sig klar til turismen i dette år, fordi der har været en voksende interesse fra danskere for at komme til Færøerne, og i og med at Færøerne var et coronafrit område og nu har været det i 2 måneder, så havde man forventet, at der kom en masse turister. Men når landsstyret og Udenrigsministeriet så averterer med, at man nu kan rejse frit til Island og Norge og Tyskland, tager man det, som om Færøerne og Grønland ikke er med.

Kl. 21:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 21:16

Christoffer Aagaard Melson (V):

Tak for det. Kan hr. Edmund Joensen pege på nogle ting, som man fra dansk side kan gøre for at sørge for, at danskerne også bliver klar over, at det er muligt at rejse til Færøerne, så vi kan få gang i den færøske turismeindustri igen, hvilket jeg tænker at vi alle sammen har en interesse i?

Kl. 21:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Edmund Joensen.

Kl. 21:16

Edmund Joensen (SP):

Tak. Ja, det ville selvfølgelig hjælpe, hvis Udenrigsministeriet i sin rejsevejledning fortalte danskere, at Færøerne absolut var et rejsemål og endda har været coronafrit i 2 måneder nu. Det ville hjælpe en hel del.

Kl. 21:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Bjørn Brandenborg, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 21:17

Bjørn Brandenborg (S):

Takk fyri røðuna. [På dansk: Tak for talen]. Det er dejligt at se hr. Edmund Joensen igen. Selv om man ikke ved det, bor hr. Edmund Joensen jo ved en af de flotteste træplantager på Færøerne, så jeg tænker, at han garanteret har nydt tiden der.

For at komme spørgeren fra Venstre lidt i møde kan jeg garantere, at der kommer gang i turismen igen. Jeg tager selv til Færøerne lige om lidt og lover at bruge en masse penge, når jeg kommer derop i et par uger, og så vil jeg også bare sige, at Socialdemokratiet altså ikke har glemt Færøerne i rejsevejledningen. Det fremgår, at man godt kan rejse til Færøerne, når man tager derop.

Men jeg vil selvfølgelig også gerne lige stille et spørgsmål til hr. Edmund Joensens indlæg, og jeg tænkte på, om hr. Edmund Joensen ikke kunne tænke sig at dele sin mening om, hvorfor han synes, at Færøerne spiller en så vigtig rolle i Arktis, som hans indlæg her i dag handlede om. Tak.

Kl. 21:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:18

Edmund Joensen (SP):

Tak, og tak for spørgsmålet. Spørgeren skal være hjertelig velkommen til Færøerne, han har også gener fra Færøerne, har jeg forstået, så han har noget at se til. At Færøerne skal være med i Arktis, er en selvfølge. For det første er Færøernes havområde så langt mod nord, at vi er nord for polarcirklen, og selv om Færøerne er et lille øsamfund, er selve området, kontinentalsoklen, større end hele Italien f.eks., større end England, når man måler det op. Færøerne og fiskeriet er jo afhængige af hinanden, og fiskeriet foregår for det allermeste i det område, og Færøerne har jo store interesser for at være med i udviklingen i det nordatlantiske. Så det er alt, som taler for det. Det er arbejdspladser på Færøerne. Her er det så populært at snakke om arbejdspladser og indtjening, og der er arbejdspladser og indtjening i havet rundt om Færøerne og så langt oppe i nord.

Kl. 21:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak tak til ordføreren. Den næste korte bemærkning er til hr. Bertel Haarder, Venstre. Værsgo.

Kl. 21:19

Bertel Haarder (V):

Tak for en kraftfuld tale om rigsfællesskabet. Jeg vil bare kort spørge, om Færøerne har fået en undskyldning eller en beklagelse fra Udenrigsministeriet, fordi Færøerne blev glemt i rejsevejledningen. Hvis ikke, kan statsministeren jo nå at give beklagelsen i sit svar.

K1. 21:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:20

Edmund Joensen (SP):

Tak for det. Altså, nu er jeg svar skyldig, for jeg har ikke hørt den undskyldning endnu, og jeg ved ikke, om landsstyret har fået den eller Lagtinget har fået den. Men jeg har i hvert fald ikke set i medierne, at vi har fået den undskyldning, og jeg går heller ikke ud fra, at der kommer en undskyldning. Men hvis man bare fortalte, at Færøerne var et feriemål, så ville jeg være tilfreds.

Kl. 21:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Edmund Joensen. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Hermed velkommen til den næste ordfører, og det er hr. Sjúrður Skaale fra Javnaðarflokkurin.

Kl. 21:21

(Ordfører)

Siúrður Skaale (JF):

Vi er i marts 2017, og den dengang kommende statsminister besøger Færøerne for første gang. Jeg er vært, og jeg forsøger at indfri hendes ønske om at lære Færøerne at kende ved at møde så mange mennesker som muligt. Men da vi besøger de forskellige virksomheder, vi har aftaler med, bliver hun hurtigt gelejdet ind på chefkontorerne, hvor entusiastiske chefer fortæller om det, som de kæmper med. Blandt lakseopdrætterne er der i 2017 én trussel, som fylder i billedet: lakselus. På chefkontor efter chefkontor ser vi nærbilleder af lusene på kæmpestore skærme, og den kommende statsminister får en dyb indsigt i lakselusens reproduktion, lakselusens anatomi, lakselusens levevis, og hvordan lakselusen kan bekæmpes uden at

bruge kemikalier og uden at beskadige den dyrebare laks. Jeg sidder nogle gange og tænker, at de her chefer lyder lidt som fodboldtrænere før en vigtig kamp: Selvfølgelig kan vi vinde over lusene; vi har før bevist, at vi kan slå stærke modstandere. Og så fortæller de om, hvordan kampen mod laksevirus var blevet vundet med systematiske test i meget stort antal.

Da turen er forbi, giver vi hinanden et farvelkram i lufthavnen, og jeg tænker, at det er gået okay. Folk har været imødekommende og hjælpsomme og venlige, og den kommende statsminister siger, at hun har været rigtig glad for turen. Men da hendes fly letter, står jeg tilbage med en fornemmelse af, at hun nu sidder oppe i luften og tænker, at der gik lige lovlig meget lakselus i den, og at hun havde ønsket at lære lidt mere om menneskene og måske lidt mindre om lusene.

Vi flytter os så præcis 3 år frem i tiden. Coronaen bryder ud i Europa, og Færøerne er det land, som bliver forholdsvis hårdest ramt. Det må hun forholde sig til, for nu er hun blevet statsminister. Jeg er bekymret, siger hun i en tale og appellerer indtrængende til, at man på Færøerne sætter ind med alt, hvad man har. Igen har jeg en fornemmelse af, hvad hun i virkeligheden tænker: Kære færinger, gå nu lige så meget op i menneskenes sundhed, som I går op i laksenes sundhed. Men hun skal senere komme til at forstå, at det er to sider af samme sag. Den store kapacitet og de erfaringer, der var opbygget for at teste laks for virus, bliver nu brugt til at teste mennesker for virus i stor skala, og således kommer Færøerne til at slå ud i tre statistikker i den globale fortælling om coronaens hærgen: 1) vi er blandt dem, der bliver hårdest ramt i starten, 2) vi tester flest og hurtigst, og 3) vi er blandt de første til at blive helt coronafri. Det er altså kampen for laksens velbefindende, der ruster Færøerne til kampen mod pandemien.

Således opstår på Færøerne i det herrens år 2020 den politiske lærdom, som vi kan kalde lakselusdoktrinen. Den viser, hvordan ting hænger sammen, og den giver os gode pejlemærker i de fleste af livets forhold. Lakselusdoktrinen siger først og fremmest, at det ikke kun er sygdom, der smitter. Det kom jeg til at tænke på i går aftes, da jeg var til middag hos gode venner i den lejlighed, hvor en af statsministerens forgængere, en vis hr. Thorvald Stauning, for 120 år siden boede, tænkte sine tanker og lagde sine planer om et solidarisk samfund. Med det skabtes der en følelse af fællesskab, af medejerskab og af medansvar, og det viste sig jo at være meget gavnligt 120 år senere, da pandemien ramte Danmark og hans efterfølger stod med ansvaret. I usolidariske samfund gik det knap så godt.

K1. 21:25

Foråret har været præget af debatten om racisme. Hvad siger lakselusdoktrinen om det? Den siger, at detaljer, der hver for sig er næsten usynlige og synes ganske ubetydelige, kan gøre stor skade, når de lægges sammen, når de bliver mange. En enkelt lakselus er ingenting; mange lus kan vælte en industri. En enkelt racistisk bemærkning ser ikke ud til at gøre den store skade, men hvis vi ikke slår ned på dem, så længe de er enkeltstående, bliver de byggesten for en kultur og en holdning, der er ekskluderende og, som vi har set, eksplosiv. Nedladende ord er skadelige; de smitter; de er lakselus.

Statsministeren bebudede i maj, at i næste folketingsår ville der komme en lov, der siger, at investeringer i telekommunikation skal foretages af allierede lande. Adressen var klar: Kina skal ud. Det var et skridt ud af frygten for den store magt i øst. Det var godt, for vi må stå op imod Kina. Men det bliver svært, bl.a. fordi man på Færøerne i god tro og med grønt lys fra dem, der har det sikkerhedspolitiske ansvar i riget, har opbygget et tæt samarbejde med kineserne om telekommunikation. Omend sikkerhed er fælles for hele riget, så er telekommunikation et færøsk anliggende, og selv om man juridisk måske i sikkerhedspolitikkens navn kan flytte et område tilbage til København, så kan det ikke lade sig gøre politisk.

Man vil underminere ordningen bare ved at forsøge at gøre det. Den her beslutning må træffes på Færøerne.

Når lakselusene bliver så mange, at de kommer ud af kontrol, må man bruge kemikalier for at bekæmpe dem. Så længe lusene er få, kan de bekæmpes med ferskvand. Kemikalier betyder i vores verden politisk magt, ferskvand betyder dialog. Udviklingen i Arktis kræver, at der skal bruges rigtig meget ferskvand de kommende år. Riget skal jo både være sammen og hver for sig, samtidig med at stormagternes økonomiske og militære rivalisering øges. Jeg vil derfor takke regeringen for den åbne tilgang, man har valgt, nu, hvor riget skal have en ny Arktisstrategi.

Alle rigets lande har deres styrker. Grønlands enorme geografi er selvfølgelig vigtigst, men Færøernes placering og store havområde giver også tyngde, og selv om Danmark, må vi jo sige, er et lille land, der ligger uden for Arktis, så er den økonomiske og diplomatiske muskel større her, end den er i Nordatlanten. Hvis vi kan kombinere disse styrker, kan vi blive en stor spiller, en stormagt i Arktis, men det kræver bl.a., at Danmark er villige til at omlægge sine udenrigspolitiske prioriteringer og bruge flere ressourcer på at styrke rigsfællesskabets position i Nordatlanten.

Til sidst vil jeg takke for samarbejdet det sidste år. Nogle sager er løst, andre bliver det forhåbentlig i året, der kommer. Hvis vi tager lusene en for en, skal vi nok klare det med ferskvand. Men nogle gange bliver lusene så mange, at der må kemikalier til.

Tidligere i dag blev der afsagt en dom i Højesteret, hvor fire personer, der i 10 år har stået anklaget for meget grov økonomisk kriminalitet – bl.a. via en færøsk bank – blev frikendt. Det er bare den seneste af mange sager, hvor den danske stat har anklaget borgere – jeg kender mest til de færøske borgere – og siden brugt 5, 6, 7, 8, 9, 10 år på at finde ud af, at de faktisk er uskyldige. Men anklageskriftet er offentligt. Pressen dømmer dem; folkedomstolen dømmer dem. De mister deres karrieremuligheder. Deres privatliv rammes; deres familier rammes; deres retssikkerhed rammes af retssystemet. Det, man reelt gør ved at lade sagerne trække så længe ud, er, at man dømmer uskyldige mennesker. At det sker gang på gang, viser, synes jeg, at der er noget galt inde i selve retsstatens kerne. Det er helt uacceptabelt, og det er noget, jeg vil forfølge i året, der kommer. Tak for ordet.

Kl. 21:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger til ordføreren. Først er det fra hr. Bjørn Brandenborg, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 21:31

Bjørn Brandenborg (S):

Eisini takk fyri røðuna. Tað er altíd gott at hoyra eina føroyska rødd.

[På dansk: Også tak for talen. Det er altid godt at høre en færøsk stemme.]

Man siger, at Færøerne er langt væk, men hvad er i virkeligheden langt væk? Jeg vil bare sige, at jeg synes, at når hr. Sjúrður Skaale har ordet, så føles det, som om der er et åndeligt centrum, som i hvert fald er meget, meget tæt på, også selv om jeg synes, at hr. Sjúrður Skaale allerede i sin tale til åbningsdebatten havde valgt nogle meget gode emner at tage op.

Men det er noget tid siden, at William Heinesen, som også er en kendt færøsk digter, i et af sine noveller sagde, at »nutiden... begyndte så småt at fortrænge den umådelig lange og sejglivede færøske middelalder«, og man må sige, at det går godt på Færøerne, og det kan man også forstå på det, hr. Sjúrður Skaale siger i sit indlæg her. Der er gang i den, og man har også fået styr på sit eget selvbillede, og det er godt. Men jeg kunne også godt tænke mig at

spørge hr. Sjúrður Skaale lidt ind til substansen i det, han siger, for hvad tænker han på, når han taler om, at man skal omlægge sine ressourcer i Arktis?

Kl. 21:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:32

Sjúrður Skaale (JF):

Jeg tænker på, at der er mange forskere, der har sagt, at hvis Danmark prioriterer sine ressourcer anderledes, så kan man blive en supermagt i Arktis. Hvis man ser på Norge, så er der, mener jeg, 1.500 norske forskere, der arbejder med arktiske emner, og man investerer vist 2,5 mia. norske kroner i det, og det giver Norge en tyngde og en vægt og en slagkraft i arktiske sammenhænge, som Danmark ikke har.

Vi har i den arktiske delegation haft besøg af forskere, som efterlyser investeringer, for de vil gerne i gang med at måle. Forskningsskibet Dana er jo forældet, og man efterlyser et nyt forskningsskib, men hidtil er det ikke kommet på plads. Jeg kan forstå, at det er på vej nu, men hvis man i det hele taget vil bruge de muligheder, som mange forskere mener man har, og som jeg synes det er fuldstændig oplagt at man har, så må man spørge, om man skal bruge så mange ressourcer på at føre udenrigspolitik i Mellemøsten, som man gør, eller om man skal bruge flere ressourcer det sted på planeten, hvor riget er, nemlig i Nordatlanten.

Kl. 21:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 21:33

Christian Juhl (EL):

Tak for det, og tak for redegørelsen fra den anden af færingerne i Folketinget. Jeg vil gerne lige have uddybet noget. Lad os sige, jeg havde været i Færøerne og var blevet anklaget – nu ved jeg ikke, hvad jeg skulle have lavet for en forbrydelse, eller hvad jeg skulle blive anklaget for; jeg er ikke så kendt inden for bankverdenen, men det kunne jo være dér. Er det så rigtigt forstået, at hvis jeg var blevet anklaget, var jeg først blevet dømt i år 2000, altså 10 år efter? Det synes jeg da er en langsommelighed.

Har ordføreren så ikke nogen forslag til, hvordan man kunne gøre det anderledes? For uanset om det er i toppen af samfundet eller i bunden, mener jeg, at retssikkerheden skal gælde for alle. Der har været en tendens til, at det i bunden er svært at finde hundrede procent retssikkerhed, hvorimod man jo i toppen har råd til sine advokater. Kan det virkelig passe, at der kan gå 10 år? Hvad er årsagen til det, og hvad er løsningen?

Kl. 21:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:34

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det meget relevante spørgsmål. Jeg mener, at staten må sætte sig selv visse begrænsninger, når den går efter en person. Og det her gælder ikke kun i toppen. Det med de 10 år er rigtigt – det er fuldstændig korrekt, at det tog 10 år med den sidste sag. Jeg kender også et eksempel med en ung dreng, der gjorde den usigelige dumhed at have et glas ulovlige tabletter med til Færøerne. Der gik årevis – jeg mener, det var 5 år – før sagen kom for retten, og det var en kæmpe belastning for ham og hans familie i alle de 5 år. Så

jeg mener altså, at staten må sætte sig visse begrænsninger, når den siger: Nu er vi efter dig.

K1. 21:35

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 21:35

Christian Juhl (EL):

Tak. Så kunne det jo være interessant at høre: Hvad kan færingerne gøre, og hvad kan Danmark gøre for at sikre, at det bliver ændret? For der kører jo heller ikke så mange sager på Færøerne, at det er uoverskueligt.

Det andet, ordføreren nævnte, var det omkring forskningsskibet. Jeg synes også, det er en skandale, at det nye forskningsskib ikke er projekteret for længst og også har en produktionsplan, så vi kan komme ud at sejle og blive klogere på Arktis. Jeg foreslog for noget tid siden i nordisk sammenhæng, at vi byggede nogle forskningsskibe fælles, for så kunne vi udnytte kapaciteten bedre. Rigsfællesskabet skulle i hvert fald have mindst ét forskningsskib – som minimum. Ellers skulle vi spørge vores nordiske venner: Kan vi i fællesskab bygge nogle forskningsskibe med topmoderne grej, hvor man havde lov til at låne hinandens, hvis man f.eks. gerne ville have to forskningsskibe af sted på en gang? Hvad ville færingerne ønske, hvis de fik lov til at ønske?

Kl. 21:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:36

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Nu er der mange spørgsmål. Jeg mener ikke, det kun sker på Færøerne, altså det er ikke kun færøske borgere, der bliver udsat for, at sagerne ikke bliver afsluttet; det sker vel også for danske borgere i Danmark.

Jeg mener, at regeringen nu har planer om at investere i et forskningsskib – det er jo på høje tid. Jeg kan sige, at vi på Færøerne i den sidste regeringsperiode lavede en gigantisk investering i et forskningsskib, så det er vi selvfølgelig glade for. Men det er, som spørgeren siger, næsten absurd, at man ikke gør det i Danmark også.

Kl. 21:36

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Sjúrður Skaale. Der er ikke flere korte bemærkninger, og dermed er tiden kommet til at give ordet til de medlemmer, der er uden for grupperne, og den første, der får ordet, er hr. Simon Emil Ammitzbøll. Velkommen.

Kl. 21:37

(Privatist)

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Danmark er et dejligt land. Vi er i stand til at overkomme store og små problemer. På trods af de massive skår, coronakrisen efterlader for nogle borgere og virksomheder, så har vi et samfund, som helt grundlæggende fungerer godt.

Men enhver kan se, at det borgerlige Danmark er udfordret. Det kan skyldes mangt og meget. Når hr. Søren Pape Poulsen påstår, at udlændingepolitik er det, der binder blå blok sammen, så er hr. Søren Pape Poulsen nok tættere på at forklare den borgerlige deroute, end han selv er klar over. For det at være borgerlig handler selvfølgelig ikke om udlændingepolitik. Borgerlighed handler om økonomisk ansvarlighed og om værdipolitik på retsstatens grund, om dannelse og udsyn.

Danmark har umiddelbart klaret sig godt igennem første halvleg af coronakrisen, som statsministeren så rigtigt sagde det. Men det er ikke kommet af sig selv. Den eneste grund til, at vi kan uddele hjælpepakker til højre og venstre, er, at vi høster frugterne af årtiers ansvarlige reformpolitik, den politik, som hr. Lars Løkke Rasmussen gennemførte, som Helle Thorning-Schmidt blev tvunget til, som hr. Kristian Thulesen Dahl effektivt forhindrede, og som statsministeren nu har sat sig for at afvikle helt. Men det sidste går jo ikke. Vi har brug for at få reformerne i gang igen. Der skal fokus på at forbedre forholdene for virksomhederne, fokus på at gøre det nemt for borgerne at få et arbejde, fokus på mådehold i det offentlige. Økonomisk ansvarlighed er det, der altid har bundet de borgerlige partier sammen – altid – det er det, der binder os sammen, ikke den stramme udlændingepolitik.

Jeg forstår godt, at der er nogle, der efterhånden kan få det indtryk, at borgerlighed bare er en klub for stram, strammere og strammest, virkelig stram og virkelig uhyggeligt stram. Men det at være borgerlig er noget helt andet og meget mere. Det er naturligt, at der er en forskel på at være konservativ og liberal, når det kommer til værdipolitikken. Men på tværs af de ideologiske forskelle har man historisk stået sammen om forsvaret for individets ukrænkelighed, om forsvaret for menneskerettighederne, om forsvaret for den personlige frihed, om forsvaret for de europæiske værdier og om kærligheden til retsstaten. I skismaet mellem stat og individ har de borgerlige altid stået på det enkelte menneskes side. Det er det, der er det borgerlige værdigrundlag.

Men det er, som om der er noget, der skrider i disse år, at værdierne skrider. Når hr. Rasmus Jarlov hånligt kalder retsstatens principper for fine franske principper, og ser Karnov som værende i modstrid til Danmark, når fru *Pernille* Støjberg gør Instrukskommissionens arbejde til en folkeafstemning om sig selv, når fru *Inger* Vermund sender gamle fly i luften med vildledende kampagner imod retsstaten, når hr. Marcus Knuth jubler, da AfD blev Tysklands tredjestørste parti, når man i flæng normaliserer højreekstreme begreber som knæfald for islam, befolkningsudskiftning og islamisering og svarer »Black lives matter« med: »All lives matter«, og når man konsekvent argumenterer med splid og skel i stedet for at samle danskerne på tværs af religion og etnicitet, så høster man, som man sår. Man forstærker problemer, man skaber ængstelige hjerter og triste sind.

Kl. 21:41

Misforstå mig ikke: Selvfølgelig skal vi kunne tale om de reelle problemer og finde frem til løsninger, for den berøringsangst er vi for længst forbi. Det nytter hverken at gøre nytilkomne til ofre eller konsekvent at gøre dem til fjender og syndebukke. I stedet skal vi huske også at være glade for, at det på en lang række parametre går fremad med integrationen: døtre af indvandrerkvinder, der i langt højere grad er i beskæftigelse, end deres mødre var, at langt færre end tidligere begrænses i deres valg af kæreste, at flere føler en tilknytning til Danmark. Det går bedre, end rygtet siger. Tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen lancerede i sin tid ambitionen om en fast og fair udlændingepolitik. Det med det faste er indfriet. Nu handler det også om at sikre, at politikken er fair.

Vi har brug for at få reformpolitikken tilbage på sporet. Vi skal sikre, at Danmark er et godt sted at starte en virksomhed og få succes med det. Vi skal sikre, at vores virksomheder står stærkt i den internationale konkurrence, så de lettere kan sælge deres varer i andre lande. Vi skal sikre, at Danmark er et land, der er attraktivt for både kloge hoveder fra udlandet og for udenlandske investeringer. Kun på den måde får vi råd til fortsat at have en god sundhedsbehandling og gode uddannelser og til at overkomme den næste krise, der måtte banke på vores dør.

Vi skal sikre, at aftalen om grønne afgifter fra i nat ikke ender med et højere skattetryk, men bliver en rigtig blågrøn skattereform med lavere skatter for borgere og virksomheder og nye afgifter, der markant indskrænker belastningen af vores klode. Kun sådan tager vi klimapolitikken alvorligt, det skylder vi hinanden og dem, der kommer efter os. Vi skal have gang i hjulene, så vi igen får optimisme og begejstring i Danmark. Det har altid været en borgerlig kernesag.

Så skal det borgerlige værdikompas på plads igen. Humanisme skal igen være en borgerlig dyd sammen med åbenhed, frisind og et solidt forsvar for retsstaten. Det er på tide at skrive et nyt kapitel om det borgerlige Danmark. Hvis et borgerligt Danmark er det samme som had til muslimer, så er jeg slet ikke borgerlig. Men hvis borgerlighed er økonomisk ansvarlighed og en værdipolitik på retsstatens grund, så er jeg ikke bare borgerlig, men så er jeg også stolt af at være borgerlig.

Kl. 21:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger til ordføreren. Den første er til fru Halime Oguz fra SF. Værsgo.

Kl. 21:44

Halime Oguz (SF):

Tak for det, og tak for talen. Både ud fra de kritiske spørgsmål, ordføreren stillede til nogle af de forskellige partier på borgerlig side, men også i forhold til talen, kan man jo udlede, at ordføreren er imod symbolpolitik. Derfor vil jeg gerne høre, om ordføreren er enig i, at tolkegebyrer, som bl.a. i sundhedsvæsenet skaber en masse bureaukratisk bøvl, og som ikke rigtig udgør nogen indtjening til statskassen, også er symbolpolitik, altså den lovgivning, ordføreren selv var med til at indføre, da man sad i regering.

Kl. 21:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:45

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Jeg ved ikke, om det er symbolpolitik, men jeg vil være enig så langt som at sige, at det ikke er klog politik. Men det er jo sådan, at når man er i regering, og jeg vil unde spørgeren måske en dag at opleve det, må man jo indgå kompromiser for at få sin politik igennem. Og det er jo enhver bekendt, hvilket støtteparti den tidligere regering havde, og hvilke ønsker det støtteparti havde, så her måtte man give sig – give noget for at få noget – og så kom man jo videre der.

Kl. 21:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 21:46

Halime Oguz (SF):

Men kan man så forvente, at ordføreren vil være med til at ophæve tolkegebyret i sundhedsvæsenet? For der er ingen sundhedsfaglig begrundelse for det, og dermed øger det også uligheden i sundhed, som kommer til at koste samfundet både menneskeligt og økonomisk.

Kl. 21:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:46

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Ja, det ville man godt kunne forestille sig at jeg ville være med til – alene af den grund, at man jo kan risikere, at der er nogle, der ikke får den behandling, som de rettelig bør have, når man har et sådant

gebyr. Derfor synes jeg, det rent sundhedsfagligt og medmenneskeligt ville være det klogeste at afskaffe det.

K1. 21:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 21:46

Pernille Skipper (EL):

Tak for det, og tak for talen, som jo rigtig fint indhegner en mase tanker om det borgerlige værdigrundlag, som jeg bestemt også nogle gange savner en lille smule herinde i Folketingssalen. Hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille og jeg selv lærte vel hinanden rigtigt at kende, da vi havde sådan en lidt uhellig alliance på tværs af Folketingssalen mod ændringer af offentlighedsloven, som har lukket rigtig meget ned for, hvad vi kan få af aktindsigt, og hvordan vi kan følge med i, hvad en regering gør og ikke gør, og på hvilket grundlag, og var dengang meget, meget enige om, at det mildest talt var en skændsel for demokratiet. Så skete der det, at regeringsmagten skiftede og Liberal Alliance kom ind i regeringen, og så må man sige, at der havde hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille jo som minister og en del af regeringen virkelig chancen for at gøre noget. Så hvad skete der? Hvorfor har vi stadig væk den offentlighedslov, som vi har i dag?

Kl. 21:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:47

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Der er to store og tre små grunde til, at vi stadig har den mørklægningslov, som offentlighedsloven desværre blev til i perioden 2011, 2012 og 2013. De to store grunde hedder Venstre og Socialdemokratiet, og de tre små grunde hedder Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre og SF.

Kl. 21:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 21:48

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Ordføreren siger, at man godt kunne stemme for at fjerne tolkegebyret. Tolkegebyret er jo indført for mennesker, som er kommet hertil, og som *har* fået skattefinansieret undervisning, altså betalt af danske skatteborgere, men som så måske har valgt ikke at dukke op til det og efter en periode så stadig væk ikke kan sproget – efter at man har fået finansieret det. Nu taler ordføreren meget om individet og individets rettigheder, men er der ikke også en pligt som individ til at leve op til en form for samfundskontrakt, hvis du også skal have noget af samfundet?

Kl. 21:48

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:48

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Jeg synes da bestemt, at man bør sætte sig for at lære det sprog, der er i det land, man flytter til. Det er hævet over enhver tvivl. Men jeg synes, at når det handler om folks liv og helbred, skal vi passe på, at vi ikke bliver så firkantede herinde, at der er folk, der bliver syge eller måske ligefrem ikke kan overleve, fordi de ikke forstår,

hvad det er, der foregår. Det synes jeg er vigtigt. Vi har lige levet i en tid – ja, vi lever stadig i en tid – der er præget af en meget alvorlig sygdom. Det skulle måske vække større eftertanke også netop om tolkegebyret.

Kl. 21:49

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 21:49

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det er så bare ikke, hvad tolkegebyret er, for du så får jo stadig væk en lægekonsultation. Lægen beder bare om en tolk og sender derefter en regning. Det er jo ikke sådan, at du jo ikke får din lægebehandling. Du skal bare selv betale for det, hvis du har været i landet og valgt ikke at lære sproget, selv om du har fået undervisning betalt af danske skatteborgere. Hvis du så vælger ikke at ville det, men alligevel ikke selv skal betale, hvorfor skulle du så lære sproget på den måde?

Kl. 21:49

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:49

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Men så vidt jeg er orienteret, har det ikke haft nogen positiv effekt. I øvrigt kan man jo ikke plukke håret af en skaldet. Altså, hvis det er folk, der er uden betalingsevne, kan vi jo sende dem en regning, og hvad så? Hvilken forskel gør det? Det er med ordene fra en tidligere spørger ren symbolpolitik i så tilfælde.

Kl. 21:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den sidste ordfører i ordførerrækken er hr. Sikandar Siddique, også uden for grupperne. Velkommen.

Kl. 21:50

(Privatist)

Sikandar Siddique (UFG):

Når jeg nu står her i dag og skal til at holde ordførertale på vegne af Frie Grønne, altså Susanne Zimmer, Uffe Elbæk og undertegnede, her til afslutningsdebatten i Folketinget, kan det ses som et eksempel på, at det meste kan lade sig gøre i Danmark, uanset hvilken opvækst man har haft, uanset at jeg er vokset op på Blågårds Plads, uanset at jeg har en anden hudfarve end de fleste danskere, og uanset at nogle betjente kaldte mig en abekat, da jeg voksede op på Nørrebro.

Når nu den knægt, som nogle betjente altså kaldte abekat, nu står her på landets fornemste talerstol, så kan alt lade sig gøre, ikke? Det er den positive tolkning. Men er det den rigtige tolkning? Har vi alle lige muligheder? Sandheden er desværre et rungende nej, for mange er bagud på point fra start. Verden ligger ikke åben for alle, heller ikke selv om de kæmper dag ud og dag ind for det.

Vi brune danskere er stadig underrepræsenteret i Folketinget og i magtpositioner generelt. Vi oplever som mange minoriteter diskrimination og systematisk racisme. Der er ikke ligestilling i Danmark, der er ikke ens rettigheder for alle i Danmark – ikke i praksis – og det gælder for kvinder, det gælder for borgere med handicap, det gælder for lgbt-personer, det gælder for grønlændere, det gælder for romaer, det gælder for brune, og det gælder for sorte borgere. Der er stadig ikke ligestilling.

I USA så vi det isnende politidrab på George Floyd og før ham mange andre og den historiske uretfærdighed, som alt for mange stadig lever med. Vi så, hvor galt det kan gå; vi så, hvor farligt det kan være ikke at tilhøre flertallet; vi så, hvor farligt det kan være at have en anden hudfarve. Herhjemme i Danmark har vi efter drabet på George Floyd haft en absurd diskussion om, hvorvidt der overhovedet findes racisme i Danmark. Det gør der desværre. Selvfølgelig gør der det, også i det danske politi. Men det har justitsministeren afvist at lave en uvildig undersøgelse af.

Regeringen har også afvist at fordømme den amerikanske præsidents fremfærd, hvor man har svaret fredelige demonstrationer med aggression. Hvor ville jeg ønske, at vi som samlet Folketing kunne tage afstand fra Trumps metoder og politidrabet og højt og entydigt sige: Black lives matter! Dertil kommer vi måske en dag, men jeg har lyst til her på talerstolen lige nu at holde 1 minuts stilhed for George Floyd og alle andre, der har mistet livet på grund af racisme, diskriminationen, hadforbrydelser eller etnisk profilering. Æret være deres minde! Det ene minut starter nu.

(Sikandar Siddique (UFG) er tavs i 1 minut).

Black lives matter! Jeg håber, at stilheden og eftertanken fra denne sal når til USA og ud til alle, der bliver angrebet på grund af deres hudfarve. Jeg håber også, at stilheden når til Nørrebro og Nordvest, til Gladsaxe og til Odense, til Gellerup og til Aalborg, så ingen kan være i tvivl om, at vi ser jer, vi hører jer, vi elsker jer. Black lives matter!

Kl. 21:55

En anden krise, der er mindst lige så påtrængende som racismen, er klimakrisen, og jeg kunne lige så godt holde 1 minuts stilhed for alle dem, der allerede nu har mistet livet på grund af menneskeskabte klimaforandringer. Millioner, måske milliarder, vil miste livet, hvis vi fortsætter som hidtil. Det kalder i den grad på et minuts stilhed, men mere end noget andet kalder det på omgående klimahandling, så færre vil dø, så vi ikke tager livet af vores egen civilisation.

Vi har med coronakrisen set, hvad en regering er i stand til, hvis det bliver oplevet som vigtigt nok. Det gør det klimapolitiske svigt så meget desto større. Et enigt Folketing bestående af alle partier på nær Frie Grønne, pumper desperat penge ud i samfundet for at få gang i et forbrug og den vækst, der er ved at ødelægge vores fremtid. Det er skamfuldt at være vidne til. Så måske skulle jeg også holde et minuts stilhed før alle de grønne løfter, der blev afgivet ved det påståede klimavalg for kun et år siden, for de er afgået ved døden.

I Frie Grønne vil vi gøre alt, der står i vores magt, for, at Danmark for alvor bliver det foregangsland, som politikere fra begge sider af salen har lovet vælgerne. Tusind tak for ordet.

Kl. 21:57

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der var 2 sekunder tilbage af taletiden, så den er overholdt.

Blot til de medlemmer, som ville finde, at det ikke var passende at gøre det, så valgte jeg helt bevidst ikke at bryde ind, da det er ordførerens ret at bruge taletiden således.

Der er en række korte bemærkninger til ordføreren. Den første spørger er hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 21:57

Lars Boje Mathiesen (NB):

30 sekunder tog det præcis, indtil man gjorde det til et spørgsmål om hudfarve. Jeg synes, det er dybt skammeligt, hvad der foregår fra talerstolen lige nu. Sikke en undskyldning, og jeg bliver dybt provokeret af, at fordi man er nået et sted hen, så har man gjort det på baggrund af hudfarve eller ej. Det er dybt skammeligt, at man vil bruge tiden på den fornemste talerstol på den måde.

Jeg kommer selv fra kår, som ikke var lette, forældre, der var misbrugere, stammeproblemer og alt muligt andet, som man kæmper sig en vej igennem. Skulle jeg have opnået de ting på grund af min hudfarve? Skulle jeg føle mig hævet over noget på grund af min hudfarve? Det her er det danske Folketing, og det er skammeligt,

hvad man har været vidne til deroppefra, og det skal i hvert fald ikke stå uimodsagt.

K1. 21:58

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 21:58

Sikandar Siddique (UFG):

Det overrasker mig på ingen måde, at Nye Borgerlige selvfølgelig reagerer sådan, når vi hylder mangfoldigheden fra Danmarks fineste forsamling. Det overrasker mig på ingen måder, at ordføreren for Nye Borgerlige selvfølgelig føler sig kaldet til at miskreditere det, at jeg hylder mangfoldigheden, det, at jeg hylder »Black lives matter«. Så det har jeg ikke yderligere kommentarer til.

Men for mig at se er det bare vigtigt at sige, at den her talerstol tilhører alle borgere i alle farver, alle religioner, alle, der bor i Danmark, og så længe Frie Grønne er i Folketinget, vil vi hylde mangfoldigheden.

Kl. 21:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Blot for en god ordens skyld tilhører talerstolen *medlemmer* af Folketinget.

Det er hr. Lars Boje Mathiesen for sin anden bemærkning. Værsgo.

Kl. 21:59

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg har været lærer i knap 20 år. Jeg har arbejdet på skoler med rigtig mange indvandrere, og det er på deres vegne, jeg føler mig dybt krænket. For du fratager dem deres succes, deres kamp, det, de har opnået i deres liv, det, de har knoklet for, deres flid. Det tager du væk fra dem med ét knips og gør det til et spørgsmål om, om man opnår noget på baggrund af hudfarve eller ej.

Så på baggrund af alle de elever, som jeg har haft i min tid som lærer, er det dybt skammeligt, hvad der foregår fra talerstolen, for du tager deres succes fra dem, og det vil jeg ikke finde mig i. For de har knoklet for det, og når de går videre på gymnasiet, når de kommer videre, så tilfalder æren de unge mennesker og ikke deroppefra. Tak.

K1. 22:00

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til spørgeren, og formanden vil bede om, at man ikke anvender direkte tiltale. Tak for spørgsmålet.

Værsgo til ordføreren.

K1. 22:00

Sikandar Siddique (UFG):

Ordførerens indlæg var det bedste eksempel på det, som jeg forsøger at italesætte. Ordføreren siger: Jeg har været skolelærer for mange indvandrere. Indvandrere, altså drenge og piger, som er født og opvokset i Danmark. Det eneste sted, jeg indvandrede fra, er Rigshospitalet, men alligevel bliver jeg kaldt indvandrer. Det er der, hele problemet ligger, altså at vi, så længe vi ikke ser hinanden som ligeværdige borgere, så aldrig nogen sinde kommer til at få en vellykket integration. Og jeg vil bare sige det herfra klart og tydeligt: Tiden er til, at vi nu ser hinanden som ligeværdige borgere, tiden er til, at vi uanset farve respekterer hinanden.

Kl. 22:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tiden er gået. Den næste korte bemærkning er til Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

K1. 22:01

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Jeg føler mig virkelig, virkelig provokeret af ordførerens tale. For hvem er det, der deler folk op i hvide og sorte? Det er ordføreren! Hver *eneste* gang den ordfører på talerstolen taler, handler det om hvide og sorte. Men det har aldrig, aldrig nogen sinde handlet om at dele folk op, efter om man er hvid eller sort – aldrig – herinde fra Folketinget, aldrig nogen sinde.

Hvem er det, der deler folk op? Hvem er det, der skaber racismen? Er det fru Sørensen, der siger, at de hvide skal stå på den bageste række? Eller er det ordføreren, der står på talerstolen og snakker om hvide og sorte og deler folk op? Det handler ikke om hudfarve. Vi er ret farveblinde herinde. Jeg fatter simpelt hen ikke ordførerens tale. Så hvem er det, der skaber racismen? Er det ordføreren, eller er det os herinde i Folketinget? Det må ordføreren jo kunne svare på. Mener ordføreren, at medlemmerne af Folketingets partier er en flok racister?

K1. 22:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

K1. 22:02

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg mener, at Dansk Folkeparti i den grad har et syn på minoritetsborgere, som er dybt fremmedfjendsk. Jeg mener, at Dansk Folkeparti i den grad har været med til at stramme retorikken i forhold til minoritetsborgere. Jeg mener, at Dansk Folkepartis mange, mange års historie viser, at man har vedtaget regler og love, som går efter særlige, bestemte grupper. Og jeg kan bare sige, at Dansk Folkeparti nu må vænne sig til, at der også er stemmer i Folketinget, der taler for mangfoldigheden. Lidt frækt kunne jeg sige, at når Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige reagerer på den måde, har jeg jo et eller andet sted har ramt helt rigtigt med mit indlæg.

K1. 22:03

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Karina Adsbøl.

K1. 22:03

Karina Adsbøl (DF):

Jamen det er simpelt hen komisk det her. Altså, træk da lige offerkortet op, der! Det her handler ikke om hudfarve. Det handler om skik følge eller land fly. Det handler om, at når man kommer til et land som Danmark, skal man integrere sig. Man skal acceptere de regler og de normer, der er. Man skal ikke ændre et helt samfund, fordi Danmark skal laves om til at tilpasse sig andre. Det er det, det handler om. Men ordføreren gør det op i hudfarver. Det er simpelt hen ynkeligt, at man trækker offerkortet fra talerstolen og gør det til en diskussion om hudfarve. Det har aldrig nogen sinde handlet om hudfarve. Det er simpelt hen pinagtigt.

K1. 22:03

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

K1. 22:03

Sikandar Siddique (UFG):

Så George Floyd-drabet handlede ikke om hudfarve? Så hvad angår de tusindvis af sorte amerikanere, der gennem historien, gennem flere årtier er blevet udsat for politibrutalitet, er blevet udsat for strukturel racisme, handler det ikke om hudfarve? Handler det ikke om hudfarve? Det handler da i den grad om hudfarve. Undskyld mig, det lyder super, super mærkeligt for mig, at det parti, som har slået

sig op på hudfarve og religion, nu fortæller mig, at det ikke handler om hudfarve, at det ikke handler om religion.

K1. 22:04

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Den næste korte bemærkning er til fru Rosa Lund, Enhedslisten. Værsgo.

K1. 22:04

Rosa Lund (EL):

Tak for det, og tak for talen. Det blev i hvert fald meget tydeligt for mig, hr. Sikandar Siddique, at selv om vi har gået på præcis den samme folkeskole og er vokset op på hver vores side af Blågårds Plads på Nørrebro, så har ordføreren haft en helt anden folkeskoletid, end jeg selv har, og er blevet kaldt nogle helt andre ting, end jeg selv er. Så tusind tak for at sætte det på plads, hr. Sikandar Siddique, at der sker diskrimination i Danmark.

Nu til det egentlige spørgsmål. Vi har jo for nylig, et samlet Folketing, vedtaget et forslag til vedtagelse, som forpligter regeringen til at gøre noget ved politiets indsats i forbindelse med partnerdrab. Jeg vil egentlig bare høre de frie grønne mandater, om Enhedslisten kan regne med deres støtte, når vi ved politiforligsforhandlingerne vil foreslå, at vi skal arbejde på at stoppe politiets diskrimination. Vi ved jo desværre, at risikoen, hvis du har en anden etnisk baggrund end dansk, for at blive stoppet på gaden og visiteret uden at blive sigtet, er meget større, end hvis du er almindelig hvid dansker.

K1. 22:05

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Ordføreren.

K1. 22:05

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg kan herfra give fuld opbakning til Enhedslistens kamp i politiforliget for at bekæmpe diskrimination af minoritetsborgere. Jeg har jo selv været ude op til flere gange og give konkrete eksempler på, at det foregår. Danmarks Statistik har været ude med tal. DR har lavet en dokumentar om det. Der er politibetjente, der fortæller om det. Der er tusindvis af historier ude, hvor man fortæller om, at raceprofilering rent faktisk foregår. Derfor kan jeg kun støtte op om Enhedslistens krav i politiforliget og kan forsikre om, at det selvfølgelig er noget, Frie Grønne vil følge til dørs.

Kl. 22:06

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti. Værsgo.

K1. 22:06

Bent Bøgsted (DF):

Tak for det, formand. Det, der sker på talerstolen nu, siger mig bare alt om, at hr. Sikandar Siddique ikke har forstået en pind af, hvad det danske demokrati går ud på, og hvad arbejdet i Folketingssalen går ud på.

Det går ud på at arbejde for et bedre Danmark, og det drejer sig ikke om, hvad der sker i USA, eller hvad der sker på gaden. Det, som ordføreren står og siger heroppe, er det, som ordføreren kunne stå og sige ude på en ølkasse udenfor til en demonstration. Det hører ikke til i Folketingssalen. Det bekræfter mig bare i, at ordføreren ikke har forstået en pind af, hvad der skal foregå i Folketingssalen. Det er ikke noget med, at man fører en demonstration ind i Folketingssalen, og at man står på talerstolen, Danmarks fornemste talerstol, og proklamerer, hvad der sker ude i gaderne. Det er gadeparlamentet, som ordføreren har ført ind i Folketinget, og her hører det ikke

hjemme. Jeg vil bare konstatere, at ordføreren ikke har forstået et klap af, hvad der skal foregå i Folketinget.

K1. 22:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

K1. 22:07

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg vil gentage mig selv og sige, at fra den her talerstol skal alle borgerne repræsenteres. Alt for længe, som jeg også sagde i min tale, har der været en underrepræsentation af minoriteter herinde. Folketingets sammensætning afspejler ikke befolkningen. Det kan da godt være, at man her i Folketingssalen især fra højrefløjen har været vant til at have en meget, meget hård, meget snæversynet, og jeg vil sige fremmedfjendsk tilgang til hele integrations- og minoritetsspørgsmålet, men nu har minoriteter boet i Danmark i 50 år, og de unge drenge og piger stormer frem på uddannelserne. De kommer frem. De forsøger at komme frem. De forsøger at bidrage, og det vil selvfølgelig nuancere debatten, også herinde. Det må man være klar til. Man må forstå, at det at være dansk også er at være brun.

K1. 22:08

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Bent Bøgsted.

K1. 22:08

Bent Bøgsted (DF):

Det er slet ikke det, det drejer sig om. Det drejer sig om, at ordføreren trak en demonstration ude fra gaden herind og proklamerede den, »Black lives matter«. Ordføreren står og proklamer, at vi skal holde et minuts stilhed – fra talerstolen. Hvad der sker i USA, har ikke noget med Danmark at gøre. Ordføreren kan stå ude på gaden og sige det der og deltage i demonstrationer alt, hvad han vil. Vi har et demokrati, hvor man har lov til at demonstrere alt, hvad man vil. Man fører ikke en demonstration ind i Folketingssalen, som ordføreren har gjort.

K1. 22:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

K1. 22:09

Sikandar Siddique (UFG):

Racisme er en pandemi. Vi skal alle sammen sige fra over for racisme. Det skal vi også her i Folketingssalen.

K1. 22:09

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Simon Emil Ammitzbøll-Bille. Værsgo.

K1. 22:09

Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG):

Med stor respekt for ordføreren vidste jeg slet ikke, at han var i stand til at vække de følelser, som det åbenbart er tilfældet. Jeg tror, at det, vi ser, er, at der har været en bestemt politisk retning på det værdipolitiske område, som har fået lov til at dominere utrolig meget i de seneste 10, 15, 20 år.

Det, der sker nu, er, at vi fra flere sider siger, at det har vi ikke tænkt os at ligge under for. Jeg vil bare glæde mig til samarbejdet på tværs om, at nu skal der ikke ligges under for den slags mere. Det har *jeg* i hvert fald ikke tænkt mig, og det forstår jeg at ordføreren ikke har tænkt sig. Og tak for det.

K1. 22:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 22:10

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg vil gerne sige tusind tak for opbakningen. Og så må jeg bare sige, at for 50 år siden kom mange af vores forældre hertil, men den næste generation og generationen efter er ikke kommet hertil. Det her er mindst lige så meget mit land og alle de andre minoritetsborgeres land, som det er nogle andres land. Og vi skal nu sammen skabe det næste Danmark; vi skal nu sammen som ligeværdige borgere finde ud af, hvad danskhed er. Og det må højrefløjen vende sig til.

Så vil jeg lige afslutningsvis sige, at reaktionen på mit indlæg i dag siger alt. Der er brug for en fredelig, venlig mangfoldighedsrevolution. Tusind tak.

Kl. 22:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Der er endnu en kort bemærkning til ordføreren, og det er fra hr. Nils Sjøberg fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 22:11

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Jeg vil ikke stille spørgsmål. Jeg vil blot udtrykke min anerkendelse og store respekt for det, ordføreren har stået og udtrykt her. Jeg synes, det er godt gået, og jeg har stor respekt for det. Jeg møder også folk af forskellige grupperinger ude i samfundet og vil blot sige tak for det, der blev sagt her.

Kl. 22:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 22:11

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg vil sige tusind tak, og det glæder mig, at der også er stor opbakning blandt partierne – hos Radikale, Enhedslisten og Simon Emil Ammitzbøll-Bille. For det her er en vigtig kamp. Racisme er også en pandemi. Den er på tværs af alle landegrænser, og den er strukturel. Du finder den i hverdagen.

Jeg har et stykke papir med her, som jeg ikke har læst op. Og hvis jeg læser de eksempler op, som står på det papir – altså, det er beskeder, jeg modtager hver evig eneste dag, når jeg udfører mit politiske arbejde – så er jeg sikker på, at der ikke vil være én herinde, der siger: Jamen vi kan da ikke forstå, at du mener, at der er brug for en mangfoldighedskamp. Ikke én! Det er voldsomme beskeder. Så da jeg får at vide, at hey, den racismekamp skal vi ikke tage herfra, så tænker jeg bare, at I skulle prøve at være mig bare én dag. I skulle prøve at være de minoriteter derude bare én dag! For så vil I opleve, hvad racismen betyder, og så vil I opleve, hvad racismen kan gøre.

Kl. 22:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren. Der er endnu en kort bemærkning, og den er til fru Mette Hjermind Dencker, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 22:13

Mette Hjermind Dencker (DF):

Mange tak. Jeg kan glæde ordføreren med, at det *har* vi prøvet i Dansk Folkeparti. Vi *har* prøvet at være de der minoriteter. Det var dengang, Dansk Folkeparti blev stiftet. I de første mange år i Dansk Folkeparti skød alle efter os med tomater og spyttede på os,

når vi var ude på kampagner. Vi har prøvet alt det, som ordførerne står og siger skulle være på grund af sin hudfarve. Vi ved godt, hvordan det er at være minoriteter. Vi byder også mangfoldighed velkommen, og det er fint, at der er plads til forskellige mennesker og forskellige hudfarver og alt det der. Hvad vi ikke kan tolerere i Dansk Folkeparti, er, at taleren tager et problem, som ikke er et problem i Danmark, og fører det over til, at der skulle være racisme her. Hvad tænker ordføreren på? Har ordføreren et eneste eksempel på, at der er en politimand her, som har opført sig på samme måde, som vi så i USA? Man begynder at grave grøfter og trække det der lette offerkort med, at det er på grund af hudfarve. Har ordføreren nogen sinde set et eneste eksempel på, at Dansk Folkeparti har udtalt noget på grund af folks hudfarve?

Kl. 22:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

K1. 22:14

Sikandar Siddique (UFG):

Nu må I simpelt hen stoppe her i Folketinget. I har førertrøjen, når det kommer til overtrædelse af straffelovens racismeparagraf, hallo! Jeg kan simpelt hen ikke tage det spørgsmål seriøst. Altså, hele jeres politik bygger på at udskamme minoritetsborgere, og så får jeg det spørgsmål. Det kan jeg simpelt hen ikke tage seriøst. Jeg ved simpelt hen ikke, hvad jeg skal svare. Jeg kan komme med utallige eksempler. Vi har politibetjente – der var perlesagen. Lige nu bliver en politibetjent undersøgt for ved en Rasmus Paludan-demonstration at have kaldt mange minoritetsborgere for rotter, der kommer op af kloakken. Vi har en politibetjent, der er dømt for overtrædelse af racismeparagraffen. Jeg siger ikke, at den samlede politistyrke er racistisk, på ingen måde, det er en fantastisk styrke, vi har. Problemet er bare, at vi må anerkende, at der er borgere derude, der føler sig diskrimineret.

Kl. 22:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Mette Hjermind Dencker.

K1, 22:15

Mette Hjermind Dencker (DF):

Tak for det. Det tror jeg mange mennesker kan føle, uanset hvilken hudfarve eller seksualitet eller politisk observans de har. Men det, som er vores opgave her i Folketinget, er jo at løse problemer og ikke skabe nye. Jeg synes jo et eller andet sted, det er dejligt og privilegeret at høre ordførerens tale, for jeg blev så glad og tænkte: Hvor er det da dejligt, at vi ifølge ordføreren slet ikke har nogen problemer i Danmark, så vi er nødt til at importere et eller andet, der er foregået i USA, for at man overhovedet kan fylde en ordførertale ud. Så tænker jeg, at jeg godt nok er stolt af at være dansker og leve i Danmark.

Kl. 22:15

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 22:15

Sikandar Siddique (UFG):

Så vil jeg prøve at give nogle eksempler. Vi har lovgivning, som bl.a. Dansk Folkeparti har været med til at lave, som går målrettet efter en minoritetsgruppe. Vi har utallige eksempler ude i pressen de sidste ugers tid, hvor man kan se, at minoritetsborgere bliver udsat for racisme. Nu kommer jeg med nogle eksempler:

Perkersvin, synes bestemt, en idiot som dig skal forlade vores land eller stille sig ud foran min Audi, så vil de sorte striber være hjulspind og ikke bremsespor, klaphat. Du er en fucking klam perker, glæder mig til borgerkrig imod dine indavlede artsfæller, din abe. Islam er pesten.

Jeg kan blive ved, og jeg kan blive ved. Det er hverdag.

Kl. 22:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Taletiden er gået. Det var citater, kunne jeg se på ordførerens papirer. Tak for det.

Næste korte bemærkning er til hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 22:16

Peter Skaarup (DF):

Jeg havde egentlig besluttet mig for ikke at stille hr. Sikandar Siddique nogen spørgsmål. Når det nu kommer frem på den måde, som det gør, synes jeg på den anden side, at vi også lige er nødt til at fortsætte lidt ad det spor, som fru Mette Dencker kom med her. Kernen i det her omkring »Black lives matter« er vel, og det er et spørgsmål, at man i USA har haft det, som vi vel nok godt kan nikke genkendende til fra dansk side, nemlig en form for racistisk adfærd fra nogle politibetjentes side? Så er det, at fru Mette Dencker spørger: Er sådan, at hr. Sikandar Siddique genfinder det i Danmark?

Jeg kunne Jeg må bare sige, at jeg ikke har den opfattelse, at danske politibetjente har den adfærd. Tværtimod har jeg den opfattelse, at det er ret farligt, hvis hr. Sikandar Siddique ligesom illustrerer over for offentligheden her og i Folketingssalen, at det skulle være tilfældet. Og jeg synes, at det er en mistænkeliggørelse af danske politibetjente, som hr. Sikandar Siddique er i gang med. Er hr. Sikandar Siddique enig i, at det er lidt på et udokumenteret grundlag, man laver den mistænkeliggørelse her i dag?

Kl. 22:18

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

K1. 22:18

Sikandar Siddique (UFG):

Det er ikke sådan, at enten er politistyrken racistisk, eller også er den ikke. Den danske politistyrke er på ingen måde som helhed racistisk, men der ligger da dokumentation i form af en DR-dokumentar, der viser, at der er raceprofilering. Der ligger tal fra Danmarks Statistik, og Institut for Menneskerettigheder har beskæftiget sig med det. Tusindvis af historier er derude. Der er også en politibetjent, der fortæller, at der findes raceprofilering. Problemet er, at vi, så længe vi ikke vil anerkende, at der er udfordringer, heller ikke kan løse dem

Det er et kæmpeproblem, hvis man ikke fra lovgivers side anerkender og siger, at der er en masse borgere derude, der føler sig diskrimineret, og som føler og siger, at de har de her udfordringer, og så har jeg bedt justitsministeren om, at vi skal lave en uvildig ekstern undersøgelse. Hvis der ikke er nogen problemer, hvorfor er det så sådan et stort problem at lave sådan en undersøgelse?

Kl. 22:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 22:19

Peter Skaarup (DF):

Det er jo da et problem, hvis man på den måde mistænkeliggør danske politibetjente. Vi har jo alle sammen i Danmark meget, meget stor tillid til vores politistyrke. De opfører sig faktisk på en måde, der gør, at man også som indvandrer i Danmark kan gå til politiet og få en neutral, ordentlig behandling. Det er der så nogle

indvandrere i Danmark, der måske ikke rigtig tror på og ikke i tør, men virkeligheden er jo den anden. Derfor kan jeg da godt forstå, at justitsministeren synes, at det da er en mistænkeliggørelse, som man ikke vil have siddende på sig. Og jeg skulle lige hilse og sige, at jeg, nu, hvor der kom nogle oplæsninger af nogle ting, som hr. Sikandar Siddique betragter som racisme, sagtens kunne vise lignende henvendelser fra danskere, der føler sig udsat for racisme fra indvandrere i Danmark. Den diskussion kan vi jo sagtens tage, men det er bare ikke det, »Black lives matter« handler om. Det handler om politibetjente, og det syntes jeg, at hr. Sikandar Siddique skal tænke lidt over.

K1. 22:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

K1. 22:20

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg synes, at det er dybt problematisk, at man, når det handler om udlændinge og minoritetsborgere, fra Dansk Folkepartis side har den tilgang, at man, fordi der er negativ social kontrol i nogle dele, udskammer alle. Når det så handler om politiet her, og vi siger, at der måske forekommer raceprofilering i politiet, må man overhovedet ikke undersøge det. Det er dobbeltstandarder.

K1. 22:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Tiden er gået. Den næste korte bemærkning er til hr. Søren Pape Poulsen. Værsgo.

K1. 22:20

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg hørte ordføreren sige: Vi er ikke mange minoriteter herinde. Nej, det er *vi* ikke, men det, det handler om, er vel, hvilken politik der skal føres, og om vi definerer vores politik ud fra hudfarve, vores seksualitet eller vi definerer vores politik ud fra grundholdninger. Det skulle gerne være det sidste. Jeg har meget svært ved forstå den grøftegravning, som jeg hører ligge i ordførerens indlæg. Det virker nærmest, som om ordføreren tænker: Lad mig nu bare fyre den helt vildt af, for så er der nok en masse, der hopper på den og giver den gas. Og det gør vi jo alle sammen. Men har ordføreren spurgt sig selv, om det er det, vores samfund har brug for, altså at der skal opildnes til kamp og til had mellem grupper? Det skulle måske mere handle om, hvordan vi skaber et samfund, hvor der sådan set er plads til os alle sammen.

K1. 22:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 22:21

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg kan godt forstå, at hr. Søren Pape Poulsen som hvid majoritetsborger ikke kan sætte sig ind i det og ikke kan forstå det på samme måde. Det forstår jeg godt, for det er ikke det samme. Det er ikke det samme at opleve det. Men jeg bliver også bare nødt til at sige, at der er hverdagsracisme. Der er strukturel racisme. Der er historier derude. Racisme er en udfordring, minoritetsborgere står med.

Jeg graver ikke grøfter. Jeg har været herinde i et års tid, og mit budskab er altid solidaritet, og mit budskab er altid, at vi skal stå sammen, men vi bliver bare også nødt til at sige tingene, som de er. Der er udfordringer i samfundet med racisme, og det bliver vi nødt til at italesætte. Vi kan ikke gemme os bag sådan en falsk selvopfattelse af, at alt er godt. Vi har et fantastisk samfund, et af

de bedste i verden, men vi har udfordringer med diskrimination og racisme. Det skal vi turde tale om.

K1. 22:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Søren Pape Poulsen.

K1. 22:22

Søren Pape Poulsen (KF):

Vi kan tale om rigtig meget, men jeg tror, at man skal overveje, hvordan man taler om det, og hvilke grøfter man får gravet. Vi kan jo alle sammen, og det tror jeg der er mange der kan, stå og læse op fra vores indbakke. Det er ikke kun ordføreren, der oplever det. Jeg vil bare lige have lov at sige, at man heller ikke som homoseksuel nødvendigvis kommer let igennem beskederne. Andre oplever noget andet. Der er blevet talt grimt til medlemmerne af Dansk Folkeparti, i jeg ved ikke hvor mange år, af andre grupper.

Så vil jeg bare sige en ting: Dansk politi er helt eminent og fantastisk. Kan ordføreren forestille sig, hvad de betjente lægger øre til dag efter dag i visse boligområder fra den ene, den anden og den tredje type, der står over for dem og taler så smart til dem, mens betjentene holder ro på? Vi skal være stolte over et veluddannet politi, der holder ro på det, i stedet for at vi får talt os fra hinanden. Jeg er meget, meget bekymret over den retorik, som ordføreren brugte i dag, og jeg er bekymret for, hvad den fører til.

K1. 22:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 22:24

Sikandar Siddique (UFG):

Og jeg er meget, meget bekymret over, at der ikke er større forståelse i Danmarks fineste forsamling for, at der er borgere, der bliver diskrimineret, borgere, der oplever racisme. Reaktionen herinde er i virkeligheden et klokkeklart tegn på det snæversyn, som ligger til grund for mange af de her udfordringer. Og jeg vil bare endnu en gang sige, at tiden er kommet til en venlig, demokratisk, lovlig civil rettighedsbevægelse. Vi bliver nødt til at se hinanden som lige borgere og definere det næste Danmark sammen.

K1. 22:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Tiden er kommet til, at formanden insisterer på, at taletiderne overholdes. (Sikandar Siddique (UFG): Undskyld).

Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er fru Pernille Bendixen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

K1. 22:24

Pernille Bendixen (DF):

Tak. Jeg må indrømme, at jeg er lidt rystet over at høre så racistiske udtalelser fra talerstolen. »Jeg kan godt forstå, at du som hvid ...«, siger ordføreren til hr. Søren Pape Poulsen. Altså, ordføreren opdeler i hudfarve, og det er da racisme i den grad. Jeg synes, ordføreren skulle skamme sig.

Så er der et spørgsmål: Ordføreren siger, at han er født i Danmark – fair nok. Hvorfor er det så, at ordføreren omtaler sig selv som værende en minoritetsgruppe?

K1. 22:25

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

K1. 22:25

Sikandar Siddique (UFG):

Fordi jeg *er* en minoritetsborger, jeg er brun dansker. Men jeg kræver og siger som alle andre. Da mine forældre kom til Danmark for 50 år siden, skulle de være taknemlige, og det er de også. De bidrager til landet, og de opbyggede landet. Men mænd og kvinder som mig, der er født og opvokset her og ikke er indvandret fra nogen steder – der er født på Rigshospitalet – vil ikke diskrimineres. Vi vil gerne fortælle åbent og ærligt, at der foregår og forekommer diskrimination. Det skal vi da kunne tale om.

Jeg er egentlig rigtig glad for, at vi får den her debat i dag. Jeg er glad for de reaktioner, som vi får fra, jeg vil sige den yderste højrefløj i Folketinget, for det kommer jo frem nu, at man ikke vil anerkende, at man i 20 år i dansk politik har udskammet minoriteter, seksuelle minoriteter, brune borgere, sorte borgere med lovgivning og med retorik, målrettet. Og så må man stadig ikke sige, at jo, der er racisme.

K1. 22:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Fru Pernille Bendixen.

K1. 22:26

Pernille Bendixen (DF):

Det er ordføreren selv, der deler sig op i brun og hvid. »Jeg er brun dansker.« Det begreb findes jo ikke; det er jo noget værre vrøvl. Jeg kan så berige ordføreren med at sige, at jeg har en sekretær, der er lige så mørk som ordføreren, og jeg opfatter ham som pæredansk, og det gør han i øvrigt også selv. Og i øvrigt kender han ikke noget til alle de eksempler, som ordføreren står der og kommer med. Det gør vi derimod som folketingsmedlemmer, for vi er alle sammen udsat for det, fordi vi er folketingsmedlemmer. Det har intet med hudfarven at gøre. Jeg tror simpelt hen, der er noget, ordføreren har fået fuldstændig galt i halsen.

K1. 22:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

K1. 22:27

Sikandar Siddique (UFG):

Altså, nu er det jo ikke mig alene, det her handler om. Det handler altså om de 320.000 danske muslimer, det handler om de 500.000 ikkevestlige indvandrere, vi har derude, det handler om vores lgbtpersoner. Ja, det handler også om kvinder. Det her handler om, at der findes diskrimination, og det er det, jeg italesætter herfra. Og jeg ved godt, at man i den her fine forsamling ikke er vant til at høre en brun dansker tale og italesætte det, men jeg bliver bare nødt til at sige, at tiden er til, at vi hylder mangfoldigheden, og tiden er til, at vi anerkender, at der er udfordringer derude, så vi sammen kan løse dem.

K1. 22:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Formanden gentager, at tiden også er til at overholde tiden. Og jeg forsøger meget venligt at vise det, ved at jeg rejser mig – og så er det, fordi tiden faktisk er gået.

Den næste korte bemærkning er til hr. Jeppe Bruus, Socialdemokratiet.

K1. 22:27

Jeppe Bruus (S):

Tak. Det virker nærmest, som om det indlæg, der kommer her, mere er til Facebook, end det egentlig er til Folketingssalen. For jeg sidder her med en stille undren, i forhold til om det, der er i gang nu,

splitter mere, end det samler. Og så synes jeg faktisk, at der er en ret grov beskyldning mod det danske politi, som man ikke bare kan affærdige med en debat omkring racisme. Hr. Sikandar Siddique skriver på et tidspunkt på Twitter:

»Kære @Rigspoliti. Hvad gør I for at undgå, at vi nogensinde i Danmark ser et drab som det på George Floyd?«

Hvad er formålet med sådan et tweet, hvis det ikke er at skabe splid og splittelse, og hvis det ikke er at mistænkeliggøre dansk politi, som vi kan være stolte over og trygge ved, og hvis det ikke er at bruge en meget ulykkelig begivenhed i USA som baggrund for at mistænkeliggøre dansk politi? Synes hr. Sikandar Siddique virkelig, at det er rimeligt?

K1. 22:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

K1. 22:28

Sikandar Siddique (UFG):

Jeg har debatteret det her i næsten samtlige medier, og hver evig eneste gang jeg taler om politiet, starter jeg med at sige, at det danske politi gør det fantastisk. Det danske politi som en samlet styrke er et fantastisk politi, men det er dokumenteret igen og igen – og ja, selv en politibetjent har været ude i Jyllands-Posten og sige det – at raceprofilering finder sted. Jeg kan ikke forstå, hvorfor det er så kontroversielt at tage fat der, hvor vi har nogle udfordringer. Det er også derfor, jeg spørger justitsministeren, om vi ikke kan få en ekstern uvildig undersøgelse af, hvor meget raceprofilering der finder sted, således at vi kan løse det, og således at man ikke behøver at udskamme alle politibetjente. Men jeg vil gerne sige fuldstændig klart herfra, at det her ikke er en udskamning af dansk politi; vi er stolte af vores danske politi. Men ligesom vores statsminister siger, at i forhold til ledelsen under corona begår vi fejl, og ligesom vi ser fejl på sygehuse, og ligesom vi ser fejl på plejehjem, så er der selvfølgelig også fejl i politiet. Og det er dem, som jeg forsøger at italesætte.

Kl. 22:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Jeppe Bruus.

K1. 22:30

Jeppe Bruus (S):

Så et drab på en sort mand i USA skal kobles sammen med en uvildig undersøgelse af fejl i dansk politi. At der skal sættes lighedstegn mellem de to ting, fatter jeg bare ikke. Jeg synes faktisk, at det bidrager til hadsk tale mod dansk politi. Jeg synes faktisk, at det bidrager til en splittelse, og jeg synes, at det er sørgeligt.

Kl. 22:30

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

K1. 22:30

Sikandar Siddique (UFG):

Drabet på George Floyd har startet en debat om racisme mange steder i verden. Det er der ikke noget unaturligt i. Det er helt normalt, når der sker en begivenhed et eller andet sted, at det afføder en politisk debat, og det er også det, som det har gjort i Danmark. Men hvis det, at jeg har forsøgt at starte debatten i Danmark, anses af ordføreren som værende en udskamning af dansk politi, så kan jeg afkræfte det fuldstændig.

Kl. 22:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Nu er den halve time med spørgsmål til ordførerne gået. Og som det sidste vil jeg bede ordføreren om at læse forslaget til vedtagelse op, så det kan indgå i de videre forhandlinger.

Kl. 22:31

Sikandar Siddique (UFG):

Efter en god og varm debat skal jeg derfor på vegne af Frie Grønne Stemmer – Sikandar Siddique (UFG), Susanne Zimmer (UFG) og Uffe Elbæk (UFG) – fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der slet ikke bliver gjort nok for at bremse klima- og biodiversitetskrisen og deres katastrofale konsekvenser, og at Folketinget dermed svigter det krav om klimahandling, der er rejst af befolkningen.

Folketinget burde erklære klimamæssig nødsituation og som konsekvens deraf geare vores økonomi som en slags grøn krigsøkonomi, hvilket er nødvendigt for at redde civilisationen, som vi kender den.

Folketinget konstaterer, at udbruddet af coronavirus har vist, at det er muligt for regeringen at agere hurtigt og effektivt, hvis det opleves som nødvendigt nok, og Folketinget forventer på den baggrund, at regeringen vil agere langt mere ambitiøst for at bremse og afdæmpe klima- og biodiversitetskrisen.

Folketinget konstaterer, at et mangfoldigt, åbent og internationalt orienteret samfund, et rigt kulturliv og stærke og uafhængige civilsamfundsorganisationer er afgørende parametre for at skabe den forandring i samfundet, som der er brug for.« (Forslag til vedtagelse nr. V 98).

Tusind tak for ordet.

K1. 22:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ordføreren, og forslaget til vedtagelse vil indgå i forhandlingerne.

Så er ordførerrækken bragt til ende, og hermed skal jeg byde velkommen til statsministeren.

K1. 22:33

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Ja, hvad er det blevet til? En 12-14-timers og vel egentlig god og konstruktiv og ordentlig debat. Jeg blev jo lidt overrasket over, at der pludselig blev råbt her i Folketingssalen, og jeg tror egentlig, jeg ville kunne gøre min replik utrolig kort ved fuldt og aldeles at tilslutte mig hr. Søren Pape Poulsens ord, som jeg syntes meget, meget fint indrammede både hvad det er, vi står med og står i, hvad det er, vi er rundet af, og også hvad det er, der har skabt resultaterne i vores samfund. Men når man nu har muligheden for at sige lidt mere end det, så starter vi lidt forfra, ikke? For jeg ville jo egentlig gerne bare have nøjedes med at have sagt tak for en meget lang og også god debat, og jeg skal selvfølgelig ikke bidrage til at trække tiden yderligere, folketingsåret er jo i forvejen gået i forlænget spilletid, og jeg kan forstå, at jeg kun har 30 minutter. Det er jo sådan, hvad der svarer til halvdelen af et coronapressemøde, så jeg skal fatte mig i korthed.

Det har jo virkelig været en mærkelig tid. Vi har været adskilt, og på en eller anden måde er vi også kommet lidt tættere på hinanden. F.eks. ved vi nu, hvad både politikere og journalister har læst af bøger, eller hvilke bøger de har stillet op bag sig. Det har været lidt som det der »Kender du typen?«, hvor typen ligesom bare er med fra starten. Eksempelvis var vi sammen på et samråd, og vi kunne der se, at hr. Jens Rohde både spiller klaver og lige tilfældigt den

dag havde bogen »Tyskland«, der vistnok fylder 600 sider, stående på klaveret, og politiske kommentatorer og journalister har jo også flittigt – må man sige – vist bogsamlingerne frem. En af ministrene har taget et lille skridt videre ved både at fremvise en bogsamling og biceps på samme tid. Man kan jo spekulere i, hvad andre har stående derhjemme. Hos hr. Søren Pape Poulsen kunne et bud i hvert fald være »Skatteøen« – der har der været mange spørgsmål om skat – og jeg har ikke selv turdet vise en bogsamling frem, men det er klart, at modernistiske digte som Steins »En rose er en rose er en rose« selvfølgelig kunne være en af dem.

Men nu er vi sammen igen uden bøger, og det letter jo bogreolpresset. Til gengæld er oppositionen i haserne på regeringen igen, sådan skal det være, der skal findes fejl, og det er ikke, fordi man vil regeringen det dårligt – må man forstå – tværtimod, det er en form for hjælp, så vi kan blive klogere, og det vidner jo om et stort overskud. Klogere kan vi alle sammen blive, og det gælder måske særlig, hvis man som jeg selv, som en unavngiven journalist sagde i sidste uge, har mistet sin ene hjernehalvdel. Så er der lidt lang vej igen, men nu skal vi tilbage til normalen, inden det gode samarbejde stiger os til hovedet, og der har dagen i dag budt – vil jeg sige – ikke på supermange nyheder, men dog alligevel et par enkelte.

Hr. Jacob Mark og hr. Alex Vanopslagh har gået et ekstra år i børnehave. Det er nyt for mig, men det forklarer måske meget godt, hvorfor præcis de to trives så godt her i salen. I det hele taget lærer vi jo nye sider af hinanden at kende i den her coronatid. Jeg kan forstå, at hr. Torsten Gejl ikke alene ønskede sig tilbage til normalen, men helt tilbage til børnehaven, så han bedre kunne forstå De Radikales politik. Det er måske et lidt tungt ansvar at lægge på vores pædagoger, tænker jeg. De er jo sådan set pressede nok i forvejen derude med nødpasning og andre ting.

Kl. 22:37

Nå ja, så var der Venstres ønske om at halvere momsen eller rettere parkere det i mølposen, ligesom fregatten »Peder Skram«, må man forstå, så det stadig lå der, hvis man skulle få brug for det. Nu minder jeg bare om i al stilfærdighed, at »Peder Skram« jo var den fregat, der stod bag hovsamissilet, som skød et halvt sommerhusområde i sænk i 1980'erne ved en fejl. Måske er det meget godt, at både »Peder Skram« og momsforslaget får lov til at nyde pensionisttilværelsen i fred og ro. Spøg til side. Vores samarbejde her i salen har jo faktisk været helt enestående.

På få måneder indgik vi næsten 40 brede coronaaftaler, det vigtigste stod alle Folketingets partier bag, tak for det. Svend Auken skrev engang:

Midt på vejen er der som bekendt ikke andet end hvide striber og døde fluer. Alligevel er det værd at huske, at resultaterne i et demokrati ofte skabes, når mennesker med forskelligt udgangspunkt mødes midt på vejen og finder frem til fælles løsninger.

Det er faktisk præcis det, vi har gjort. Det kan være svært at høre, at det er det, der er sket, det kan måske ligefrem være smerteligt at erkende for nogle, at det er det, vi har gjort, men det er det, vi har gjort, og jeg tror, at danskerne er kisteglade for det. Jeg tror, vores befolkning over en bred kam er taknemlig for, forventede og måske bare stilfærdigt glad for, at vi for en stund satte os selv, kortsigtede politiske interesser og partitaktiske hensyn til en side og var optaget af en eneste ting, nemlig befolkningen og at få det her lille prægtige land så godt igennem det, der skulle vise sig at være den største krise siden anden verdenskrig. Det har været imponerende, jeg ved, hvor meget det har krævet af alle. Jeg synes, det er godt gået.

Det er faktisk ikke kun omkring coronaen, vi har haft et folketingsår, hvor vi har samarbejdet godt. I det forgangne år har vi lavet lige omkring 60 aftaler om andre ting end corona, langt de fleste af dem hen over den politiske midte. Dem af os, der har været med i nogle år, ved, at det der med at forhandle en bred udligningsreform i mål, ikke lige er sådan. Også det er lykkedes. Udligningsaftalen

har skabt ro om kommunernes økonomi, en bedre balance, og der er bedre råd til velfærd i landets kommuner.

Det er heller ikke nogen selvfølge med brede aftaler på det grønne område, bl.a. affaldssektoren. Det har været forsøgt, tidligere er det mislykkedes. Nu er der også der en bred aftale – tak for det. Og jeg tror faktisk ikke, det er nogen tilfældighed, at TrygFonden for nylig har lavet en undersøgelse, der viser, at tilliden til os, landets politikere, ikke har været højere siden – hold nu fast – 1971. Det er da egentlig meget godt gået for lige præcis os, der i så mange år har lidt under det modsatte. Et bredt samarbejde, pragmatisme, evnen til at finde løsninger, måske i virkeligheden ikke at råbe så meget af hinanden, tale sammen, mødes med forskelligt udgangspunkt, men alligevel komme derind, hvor kompromiserne bliver indgået, men hvor resultatet er så meget stærkere, er det, der har formet det danske folkestyre, og vi har gjort det i mange år. På tværs af skiftende regeringer og politiske flertal har vi mødt hinanden, givet, taget og skabt løsninger, der gør, at vi i dag har det og nyder det kæmpestore privilegium at få lov til at have ansvaret for et af verdens absolut stærkeste samfund. Det har vist sit værd igen, og vi har vist, at vi evner at løfte i flok, ikke mindst når krisen rammer.

Kl. 22:41

Til gengæld er jeg lidt overrasket over, hvor lidt coronaen har fyldt i dagens debat. Lytter man til debatten her i salen i dag, er det, som om det næsten er slut. Gid det var sådan, og gid, at vi var så langt. Men jeg tror ikke, at det er sådan. Og jeg er lige så utålmodig af natur som mange af kollegerne her. Jeg savner hverdagen, og jeg glæder mig til fremtiden. Men det er ikke kun fru Pernille Skipper, der skal have lov til at være den kedelige dame med håndspritten, for kampen mod corona er ikke vundet. Det er kun første halvleg, vi er igennem. Og hvis vi ellers løfter blikket en lille smule, kan vi jo se – herhjemme er det Hjørring eksempelvis, og ude i verden er det Beijing eksempelvis, og nu i Tyskland - hvor hurtigt det kan komme tilbage. Hvis vi lader, som om vi er der og vi vandt kampen, så risikerer vi, at befolkningen vil stå overrasket tilbage, hvis virus igen blusser op og vi får behov for enten at genindføre nogle af de restriktioner, vi heldigvis nu har kunnet lægge til side, eller indføre nogle nye. Måske er dansen med corona kun lige begyndt, vi ved det ikke.

Vi skal holde fast i optimismen, og der er grund til at glæde sig over det, der er lykkedes. Vi skal have Danmark i gang igen. Men vi må ikke glemme, at den virus, vi satte alt til side for at bekæmpe, slår ihjel. Det er det, den gør. Hvis den får fat i de forkerte, dem, der ikke må få sygdommen, så slår den ihjel, og det kan gå stærkt. Og alle os, der kan glæde os over igen at gå på restaurant eller nyde en kold øl i gode venners selskab eller være sammen med kollegerne en hel dag – godt nok en lidt lang dag, men en hel dag – skal huske, at de andre også er her i vores samfund, dem, der stadig væk ikke kan gå uden for en dør, dem, der skal leve med bevidstheden om, at indtil der er en vaccine eller en effektiv behandling, så kan et kram af deres allerallerkæreste være dødbringende. Der er dem med kroniske sygdomme, en kræftsygdom her og nu, eller dem, der på grund af alderdom ikke må møde det monster og det bæst, vi så effektivt har slået ned. De er en del af vores samfund. Solidariteten, fællesskabet, viljestyrken i det danske samfund bar os igennem et forår, men alle de her mennesker har jo behov for, at vi andre stadig holder fast og ikke lader, som om vi er igennem, for det er vi ikke.

Hr. Thulesen Dahl sagde noget meget rigtigt og vigtigt, nemlig at læren fra corona er, at fællesskab og samfundssind bærer os igennem, og det har man kun, hvis man føler, at man står sammen. Jeg tror, det var nogenlunde sådan, at ordene faldt. I hvert fald er jeg enig i min egen omskrivning. Jeg tror, det var sådan, ordene faldt. Det fører jo frem til spørgsmålet: Hvad er det, der binder os sammen, hvad bygger vores unikke stærke fællesskab på? Flere har givet et bud i løbet af dagen, jeg kan tilslutte mig det: demokrati,

ligestilling mellem mænd og kvinder, et velfærdssamfund med ret og pligt, solidaritet, stærke fælles værdier. Det er dem, vi skal værne om.

Igennem mange år har udlændingepolitikken splittet Danmark. Jeg synes lige, vi fornemmede, hvordan diskussionen kan foregå også her i salen. Vores mål må jo være en udlændingepolitik, der kan samle os; at vi her i huset evner at føre en udlændingepolitik, som befolkningen faktisk kan bakke op om. I vores øjne er der ikke plads til værdirelativisme, der er heller ikke plads til symbolpolitik. Vi må se problemerne i øjnene og tale om dem, som det er, på en god og ordentlig måde. Fejlslagen integration har trukket lange spor og gør det fortsat - i skoler, boligområder. Kriminaliteten er mere end dobbelt så høj hos mandlige efterkommere med ikkevestlig baggrund end blandt hele den mandlige befolkning. Det er et kæmpeproblem. Og andelen af 20-24-årige mandlige efterkommere fra ikkevestlige lande, som er dømt for en straffelovovertrædelse, er fire gange så stor som andelen blandt unge mænd med dansk oprindelse. Det er et kæmpeproblem. Det er også et problem, at omkring halvdelen af alle kvinder af ikkevestlig oprindelse står uden for arbejdsmarkedet. Og selv om vi også i dag har hørt eksempler på det modsatte, så forsvinder problemerne jo ikke af det her. Vi skal kunne tale om alle de problemer, der er.

Nu kom dagen også til at handle om racisme og diskrimination. Findes det i vores samfund? Ja, det gør det. Er det et problem? Ja, det er det. Er der kvinder, der ikke må gå på arbejde for deres mænd, eller som i øvrigt lader kultur, tradition, undertrykkelse definere, hvad man kan og ikke kan i familierne? Ja, det er der. Er det et problem? Ja, det er det. Vi kan jo først føre det her land videre, hvis vi her i Folketingssalen kan have en diskussion om det hele uden at relativere; være klar på vores værdier, men også give vores meget, meget klare tilslutning til faktisk at løse de problemer, der er. Derfor kan vi heller ikke tage integrationen eller mangelen på samme alvorligt uden at sige, at antallet har en betydning. Der skal i vores øjne ikke komme flere hertil, end vi evner at integrere, og vi er stadig bagud med den udfordring. Det er derfor, vi holder fast i modtagecentre, og ja, vi får kritik for, at vi ikke har nået alt, og hvor er det egentlig på sin egen måde dejligt, at forventningerne til den her regering består.

K1. 22:47

Jeg må jo også bare erkende – og det gør jeg faktisk med oprejst pande og rank ryg – at vi har haft andet at se til i det her forår. Og ja, vi har truffet det klare valg, den klare prioritering, at rigtig mange opgaver, uagtet hvor vigtige de var og er, blev lagt til side, fordi der var én opgave, der var vigtigere end noget andet, nemlig at få Danmark igennem den her krise.

Det er lykkedes os ved fælles hjælp så godt, som jeg næsten tror det var muligt, med de vilkår, der blev os givet. Nu er vi så et andet sted. Når vi mødes igen efter sommerferien, ikke når Folketinget åbner, men efter sommerferien, kan vi komme i gang med nogle af de andre vigtige opgaver, der ligger foran os – på udlændingeområdet i forhold til et nyt asylsystem og mange andre ting. Har vi nået det, vi ville? Nej. Agter vi at nå det, vi gerne vil? Ja.

Det fører mig frem til det næste, som vel efterhånden er et af de emner, der optager flest her i Folketinget, nemlig klimaet og den grønne omstilling. Måske har nattens aftale forstærket det grønne fokus i debatten i dag – det ved jeg ikke. Men i hvert fald er det en flot aftale. Den favner bredt. Vi var de første i verden til at bygge havvindmølleparker, og nu er vi også de første til at bygge energiøer. Aftalen taler et klart sprog, så klart, at den tilsyneladende kan få et parti som Liberal Alliance, som meldte sig ud af klimaloven, til at melde sig ind og være med i det her. Tak for det.

Vi står i en sundhedskrise, vi står i en økonomisk krise. Vi ved da også godt, at vi stadig står i en klimakrise med global opvarmning – det er ikke tid til at få kolde fødder.

Det har heller ikke været tilfældet med debatten i dag. Tværtimod har der næsten været et kapløb om, hvem der er mest ambitiøs. Og det er jo en fin kappestrid. Det er godt at være ambitiøs, og det må man sige at Danmark har valgt at være på klimaområdet. Men det er jo ikke svært i sig selv at sætte målene, det svære er at nå dem og samtidig erkende og vedkende sig, at det kommer til at have konsekvenser. Når nogen siger, at hvis alle bare rammes af en grøn skattereform, er problemet løst, så ved vi godt, at helt så enkelt kommer det selvfølgelig ikke til at være. For vi skal i vores øjne insistere på en rigtig reel social balance i det her samfund, før klimakrisen og efter klimakrisen – altså i vores håndtering af den – en social balance for den befolkning, som gerne vil den grønne omstilling, men hvor det selvfølgelig ikke vil være rimeligt, at dem, der i forvejen har mindst, skal betale mest. Balancen bliver vigtig for virksomheder og for arbejdspladser og for beskæftigelsen.

Det er også, synes vi, vigtigt, i forhold til at hvis vi skal rykke resten af verden, bliver Danmark jo nødt til at gå foran på en klog måde, hvor vi ikke bare flytter udledningen til andre lande. Det kan godt hjælpe på vores egen 70-procentsmålsætning, men det hjælper jo ikke klimaet. Det er ikke løst i morgen, og vi ved godt, at det kommer til at gribe ind i mange menneskers liv. Men hold nu op, hvor er vi allerede godt på vej. Det har givet international genklang med den 70-procentsmålsætning. Og jeg er enig i det, som bl.a. fru Pia Olsen Dyhr sagde i dag i sin tale, nemlig at mange af os, nok ikke alle i Folketinget, men mange af os blev valgt på et mandat af håb. Der er et stærkt ønske også om en grøn omstilling. Nu har vi fået truffet nogle af de første store beslutninger, og så fortsætter vi efter sommerferien, og det glæder vi os til.

K1. 22:5

Debatten i dag har også nået at handle en lille smule om pension. Det, der var vigtigt før corona, er også vigtigt efter. Det gælder åbenbart også for oppositionen, må jeg konstatere, fordi forslaget om ret til tidligere pension var man jo imod før krisen. Dengang var argumentet, at der manglede arbejdskraft. Nu har coronaen givet et økonomisk tilbageslag, og så er man så imod af den grund. Jeg tror egentlig bare, at vi mener noget grundlæggende forskelligt.

For mig har coronaen vist styrken ved at være solidarisk med dem, der er de mest udsatte. Et samfund er mere end bnp; man skal kunne stole på, at man ikke lades i stikken. Og ligegyldigt hvordan vi vender og drejer det, om man var enig i den ene eller den anden eller den tredje reform, og hvor man står i forhold til spørgsmålet om tidlig pension nu, så er det vel svært at komme uden om for nogen i den her sal, at når man de facto har afskaffet efterlønsordningen uden dengang at sætte noget andet i stedet, som så for nogle grupper efterhånden er ved at komme på plads, så er der stadig væk en uløst opgave. Og vi er mange mandater her i salen bag velfærdsaftalen. Ja, jeg er ked af at sige det til dem, der er imod den aftale, men den er jo en af de vigtigste årsager til, at dansk økonomi står så stærkt, som dansk økonomi gør, og er en meget vigtig del af forudsætningen for, at vi har kunnet gøre det, vi har gjort i det her forår.

Det ændrer bare ikke på, at vi kommer til at få en meget høj pensionsalder, og alle kan ikke bare blive ved med at arbejde. Og derfor holder vi fast. Også her er jeg glad for kritikken af, at vi ikke har gjort alt hurtigt nok. Jeg glæder mig til, at vi kan fremlægge vores ideer, og jeg håber selvfølgelig også her på en bred politisk aftale.

Til spørgsmålet om, hvordan vi skal komme videre med det spørgsmål, også hvad angår finansiering, er vores tilgang jo, at de bredeste skuldre skal bære de tungeste byrder. Vi tror stadig væk på, at den finansielle sektor kan levere et større samfundsbidrag. Selvfølgelig skal krisen betyde, at vi kigger på det her med kritiske øjne som med alt andet, men bankerne og kreditinstitutterne har haft milliardstore overskud før skat i både 2018 og 2019, og i år har

der også nogle steder igen været råd til lønstigninger i toppen af bankverdenen

Se, det var lidt om den mere nationale debat, vi har haft. Der har ikke været så meget tid i dag til at diskutere verden derude. Men bare to vigtige nedslagspunkter fra min side til sidst. For det første: Coronakrisen har vist os en sårbarhed, både i Danmark og i Europa, som vi synes at vi bliver nødt til at tage alvorligt. Vi manglede værnemidler; vi manglede testudstyr; vi kunne se, at vi var afhængige af at kunne købe ude i et verdenssamfund, der ikke kunne levere helt vitale ting, da vi havde behov for dem. Den sårbarhed bør vi komme ud over og i et fælles europæisk samarbejde styrke det, man kan kalde den kritiske infrastruktur også på sundhedsområdet.

Den måde at tænke på må for alt i verden ikke sætte sig i, at verden nu begynder at tænke i protektionisme, begynder at opsige frihandelsaftaler, begynder at overveje kun og alene at gå den nationale vej. En af grundene til den velstand, vi har oplevet i de seneste mange år i Danmark og i Europa, er et udtryk for det stik modsatte – at vi har et effektivt globalt internationalt verdensmarked, at vi værner om frihandel, gennemsigtighed og transparens. Og derfor, både af hensyn til verdenssamfundet, men også af hensyn til danske virksomheder og eksporten, vil jeg gerne opfordre til, at Danmark fortsætter en stærk udenrigspolitisk profil, hvor vi hele tiden vælger at styrke det internationale verdenssamfund, ikke det modsatte.

Det gælder også i forhold til den diskussion, vi selvfølgelig i dag har haft omkring rigsfællesskabet. Det er blevet sagt flere gange: Hvorfor taler regeringen ikke om rejsevejledninger, når det handler om vores rigsfællesskab? Det er jo grundlæggende, fordi vi aldrig tænker rigsfællesskabet som resten af verden. Vi er på godt og ondt en del af det samme. Jeg sagde i min tale for mange timer siden, at Danmark jo ikke alene er bygget på sten og af sten. Det gælder rigsfællesskabet. Vi er filtret ind i hinandens historie, traditioner, kultur, familiebånd. Og ja, nogle gange rejser man til hinandens lande og bliver ført ind i historier om lakselus og andet, som man ikke i sin vildeste fantasi havde forestillet sig at man skulle blive ekspert i.

Kl. 22:56

Rigsfællesskabet er stærkt og i øvrigt i forhold til resten af verden en unik måde at leve sammen på side om side tre lande. Står vi i en ny tid? Ja, det gør vi. Og vi kan mærke, hvordan vinden blæser omkring os – det har vi også kunnet mærke i det år, der snart er gået. Det er vigtigt, synes vi, at vi holder fast i et rigsfællesskab, der bygger på grundlæggende respekt og tillid til hinanden, men hvor vi også formår i fællesskab at navigere i en verden, der ser anderledes ud end for bare kort tid siden – derfor eksempelvis diskussionen om sikkerhedspolitik på en helt ny præmis.

Vi er kommet godt omkring i debatten i dag. Nu har jeg næsten talt i tiden for et halvt coronapressemøde, så jeg vil stoppe her. Men hvis ikke jeg får det sagt til allersidst, vil jeg nu sige tak for engagementet og ikke mindst tak for et ualmindelig unikt samarbejde her i første halvår af 2020. Det kan vi godt være bekendt alle sammen herinde.

K1. 22:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Foreløbig tak til statsministeren. Nu går vi i gang med de korte bemærkninger. Det er først hr. Jakob Ellemann-Jensen. Værsgo.

K1. 22:57

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand, og tak til statsministeren. Hvis det her er ligesom et coronapressemøde, kan det være, at vi skal komme med begge korte bemærkninger på en gang. Statsministeren sagde såvel i sin tale tidligere i dag som i dagens Berlingske, at nu er det tiden til økonomisk ansvarlighed. Det er vi nogle stykker der egentlig har ment det har været hele tiden. Alligevel er det så bemærkelsesvær-

digt, at statsministeren kan trække en forside på at sige det. Det skyldes nok, at det er en lidt utraditionel økonomisk ansvarlighed, som statsministeren lægger op til. Det er med en genindførelse af efterlønnen, som altså vil koste milliarder af kroner hvert eneste år; det er med en vækst i det offentlige forbrug, som skal ligge over det demografiske træk; og det er skattestigninger for milliarder oveni – og det er jo midt i en historisk stor økonomisk krise.

Derfor vil jeg egentlig spørge statsministeren, som har sagt, at statsministeren ikke ønsker generelt at hæve skatten, om hun så ønsker specifikt at hæve skatten med henblik på at betale for den nye efterløn. Statsministeren var lidt inde på det i sin afslutningstale, men jeg vil egentlig gerne have det specificeret. Tak.

K1. 22:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

K1. 22:59

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Der er flere ting, som jeg godt kunne tænke mig at svare til det spørgsmål, men jo først og fremmest spørge: Hvad er egentlig Venstres svar til de mennesker, der år efter år og årti efter årti har bygget det her samfund op, som har knoklet på det danske arbejdsmarked, er blevet nedslidt og måske hele vejen igennem har haft et hårdt arbejdsliv og for nogles vedkommende et for hårdt arbejdsliv, som ikke længere er en del af en efterlønsordning, fordi den er blevet forringet gennem tiden, og som måske ikke kan komme ind i den nye seniorpensionsordning? Hvad er egentlig svaret til de mennesker? Og er det en helt rimelig måde at diskutere det her på ved at sige, at det bare er en ny efterløn, når det ikke er det, vi på noget tidspunkt har foreslået? Det, vi sigter på, er jo at løse en konkret problemstilling, som Venstre selv har skabt.

Kl. 23:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

K1. 23:00

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det minder jo også om et coronapressemøde på den måde, at statsministeren ikke rigtig svarer på kritiske spørgsmål, så vi er sådan lidt tilbage i Spejlsalen. Det er jo egentlig meget hyggeligt.

Venstres svar til de mennesker, som statsministeren beskriver her, som har haft et langt, hårdt og slidsomt arbejdsliv, er seniorpensionen. Det var derfor, vi indførte den. Og jeg har en antagelse om, at det var derfor, at regeringen også tilsluttede sig den aftale, da vi kom på den anden side af valget.

En af de ting, som statsministeren også efterlyste i Berlingske, er ærlighed. Det her var jo ikke et super ærligt svar, kan man sige, for jeg beder egentlig bare om svaret på, hvordan man vil finansiere det, jeg kalder den nye efterløn, for det syntes jeg er mest præcist, men vi må jo ikke rigtig se modellen endnu. Er det med den her ekstra skat på bankerne, eller er det en anden type skattestigning for alle danskere?

Kl. 23:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:01

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Finansieringen af en ret til en tidligere pension til dem, der har haft et langt arbejdsliv, skal selvfølgelig være krone til krone. Det er det, jeg anmelder i Berlingske i dag. Der er bare lige to ting til det her. Jeg mener, at vi i fællesskab har ført en ansvarlig økonomisk politik i det her forår. Det havde ikke været ansvarligt ikke at lave hjælpepakker. Det havde ikke været ansvarligt ikke at lave lønkompensation. Det var klogt, og det var rigtig af os i fællesskab at holde hånden under både beskæftigelsen og virksomhederne. Men vi må også sige, at det er blevet en lille smule fartblindt, og derfor skal vi nu tilbage til en krone til krone-finansiering. Det gælder selvfølgelig også for regeringens prioriteter.

K1. 23:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kristian Thulesen Dahl, værsgo.

Kl. 23:01

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, så ser jeg lige, om jeg har lidt bedre held med at få svar, men det er lidt en anden boldgade, så det kan være.

Det er, fordi min sidekammerat her, hr. Morten Østergaard, som ud over af og til at gå med EU-sokker – det kan gøre mig skræmt – også sagde noget i sin ordførertale i dag, som skræmte mig lidt, nemlig:

Børnefamilierne er på vej ud af Sjælsmark, paradigmeskiftet er brudt, og Danmark har igen taget kvoteflygtninge. Skridt for skridt sætter vi en ny retning. Også her synes jeg kun, vi lige er begyndt – altså i forhold til lempelser af udlændingepolitikken.

Så blev jeg bare lidt forvirret, fordi før valget sagde statsministeren, faktisk lige her uden for Folketingssalen:

»For jeg kommer ikke til, og det vil jeg gerne slå fast igen, at danne en regering, der lemper på udlændingepolitikken. Det har vi gjort meget klart«.

Så tænker jeg jo bare: Enten har hr. Morten Østergaard jo ikke forstået noget af, hvad der foregår i det her folketingsår, vi nu er i gang med at afslutte, eller også har statsministeren jo brudt det løfte, hun gav danskerne før valget. Hvad er rigtigt?

K1. 23:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

K1. 23:02

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Måske skal vi diskutere realiteterne. Er det en korrekt gengivelse at påstå, at det, at vi flytter nogle børnefamilier fra Sjælsmark til et andet center – for at tage ét eksempel – eller at et bredt flertal her i Folketinget i øvrigt beslutter, at Mint skal have lov til at komme tilbage til Danmark med ganske få andre børn og unge i samme situation, eller det, at vi skaber en lille forandring, som for nogle udvalgte grupper af mennesker er den rigtige, en lempelse af udlændingepolitikken?

Hvis vi ser på, hvordan det er gået med tilstrømningen til Danmark igennem det seneste år – og det vil jo faktisk ikke være retvisende, fordi perioden med corona selvfølgelig skal trækkes ud af ligningen – eksempelvis på asylområdet, så ser det vel egentlig ganske fornuftigt ud. Gør det ikke det?

Kl. 23:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

K1. 23:03

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen er det ikke mageløst, at man her efter valget bare definerer sig ud af det og siger, at det ikke har noget med udlændingepolitik at gøre? Så kan vi gøre hvad som helst. Vi kan bare kalde det noget andet, som det der sjove, jeg tror det var i Debatten på et tidspunkt, hvor Clement Kjærsgaard forsøgte at spørge Socialdemokratiets ord-

fører ind til det, at man nu måtte blive i Danmark som flygtning, hvis man havde arbejde, selv om man egentlig skulle hjem efter vores regler, og han fik så at vide: Det er erhvervspolitik. Det er ikke udlændingepolitik.

Mint? Der tror jeg udlændingeministeren nu har anerkendt, at det sådan set var en lempelse af udlændingepolitikken, men det var så en lempelse, man gerne ville lave. Så der fik vi vistnok en indrømmelse af, at det var en lempelse. Ydelserne, der sættes op? Jamen det har ikke noget som helst med udlændinge at gøre. Det har noget med nogle børnefamilier at gøre.

Altså, så kan man jo definere sig ud af det hele. Så giver det jo ingen mening længere at tage den her diskussion. Er det ikke bare, fordi statsministeren gerne vil ud af det der, hun jo kom til at sige umiddelbart før valget?

Kl. 23:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Statsministeren.

Kl. 23:04

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men vi har jo ikke generelt sat ydelserne op. Det er jo korrekt, at der for nylig er lavet en aftale, hvor en række borgerlige partier har været med til én gang at give et enkelt tilskud på 1.000 kr. Så har vi valgt midlertidigt at hjælpe nogle udsatte børnefamilier. Vi har ikke generelt sat ydelserne op. Det er os også imod at gøre det.

Når det handler om reglerne for asyl, tilstrømning, familiesammenføring, for adgang til statsborgerskab, står de brede politiske aftaler, og det bør de også gøre i fremtiden.

K1. 23:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Østergaard.

K1. 23:05

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil også gerne både takke for samarbejdet og for besvarelsen her. Man kunne selvfølgelig savne nogle dyr i besvarelsen – det var der jo stort held med ved åbningsdebatten. Det tætteste, vi er kommet på det, er hr. Sjúrður Skaales lakselus – det er på en eller anden måde ikke det samme.

Jeg synes i virkeligheden, at pandaen ude i Zoologisk Have fortjener opmærksomhed. Det er det fine dyr, som på et tidspunkt besluttede sig for, at den nu ville være fri. Den kravlede op, må man forstå, og klemte sig ud under et hul i hegnet, eller hvad det var, og spadserede frit rundt i den lukkede zoologiske have – fri som fuglen, havde jeg nær sagt. Det er jo et fantastisk dyr, som kører bambus ned, og hvis sol, måne og stjerner står rigtigt, rejser den sig muligvis en enkelt gang om året for at se, om der kan komme børn ud af det med sin mage (Munterhed). Men den besluttede sig alligevel her under coronakrisen for, at den nu ikke længere kunne holdes indespærret, og det er jo den frihedstrang, der i virkeligheden bør drive alt arbejdet videre, synes jeg, her i Folketinget.

Derfor er det egentlig bare en opfordring til måske at tage det gode, der har været i coronakrisen – den her drift mod frihed – og også bruge det videre i det politiske samarbejde, for måske kan vi godt samarbejde på den måde om andre ting, også når der ikke er coronakrise.

Kl. 23:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:06

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Pandaen er jo, kan man sige, udfordret af præcis det, hr. Morten Østergaard var inde på, nemlig det, at den ikke engang altid er sikker på at gide at levere den ene gang om året, hvor der så at sige skal leveres. Og det ville jo være en sådan lidt kedelig statistik for Folketingets arbejde, kan man sige, hvis det var det, det skulle sætte sig i.

Jeg vil gerne tage imod opfordringen derhen, at vi har præsteret ganske meget i fællesskab, og vi har præsteret det med en hastighed, som dem af os, der har været her i omkring 20 år, ikke har set nogen sinde før. Den ånd og den vilje kan sagtens overføres til andre ting, bl.a. til den klimaindsats, som vi nu for alvor står over for at skulle have foldet ud – så svaret er ja.

Kl. 23:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Østergaard.

K1. 23:07

Morten Østergaard (RV):

Jamen det er jo lige præcis derfor, at analogien med pandaen er god – altså om den lige gider. Det er jo det, der er så fascinerende. Vi har jo i Folketinget lige bevist her i coronakrisen, at når vi gider, kan vi faktisk udrette meget store ting; ting, som i andre lande har vist sig meget vanskelige. Og hvis vi derfor gør som pandaen i efteråret, altså hvis vi gider at præstere, om man så må sige (Munterhed), så er der jo ingen grænser for, hvad vi kan opnå. Derfor er pointen jo bare: Lad os nu få en god og varm sommerferie, og lad os så vende tilbage i den frihedssøgende pandas ånd, der godt gider at kæmpe lidt for at opnå et stærkt resultat – det skal være min opfordring.

Kl. 23:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak, og så er det statsministeren. Værsgo.

K1. 23:08

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Eller også er Folketinget ved at trænge til lidt sommerferie, og hvad I så i øvrigt gør i den, skal jeg ikke blande mig i *(Munterhed)*. Og jo, selvfølgelig har et samfund, der har været delvis nedlukket, behov for frihed. Men jeg vil bare lige sige to ting til det. Vi har jo undgået den meget massive og voldsomme nedlukning, som sammenlignelige lande har været igennem; vi har ikke haft et udgangsforbud; vi har ikke været nødsaget til at lukke hele den private produktion ned; vi har faktisk kunnet opretholde det meste af vores samfund. Og i forhold til friheden – bare lige for måske at gentage: Husk lige på – i vores ønske om den – hvor mange mennesker der skal blive ved med at passe på sig selv, og som vi skal blive ved med at passe på.

Kl. 23:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 23:09

Pia Olsen Dyhr (SF):

Tak for en lang dag og i virkeligheden måske en lang uge. Selv om det kun er mandag, synes jeg, jeg har brugt ufattelig mange timer herinde på det sidste. Det er lige før, jeg føler jeg kunne flytte ind i Finansministeriet – og det er vi faktisk også klar til. (Munterhed). Men jeg har i hvert fald brugt mange timer, også sammen med mange af mine kollegaer, og jeg synes faktisk, vi er kommet frem til nogle rigtig gode resultater.

Vi har også en stor diskussion herinde om, om vi skal have en evaluering af alt det her, og hvordan den her evaluering skal være – der er mange diskussioner om proces. Jeg synes jo, det er klogt at have en evaluering, hvis evalueringen handler om de erfaringer, vi kan blive klogere af, altså de ting, der er gået galt i det danske sundhedsvæsen – at det var presset, at vi i virkeligheden havde meget få intensivpladser, hvad vi skal tænke på i forhold til vores sundhedsvæsen i fremtiden – men også de gode erfaringer, vi har gjort os under coronaen. For vi kan jo se i vores sundhedsvæsen, at der er flere gravide, der faktisk er gået helt til termin, og at der er færre, der efterfølgende har haft brug for en knæoperation, så hele det der kompleks af gode og dårlige erfaringer kunne vi jo godt bære videre ind i fremtiden.

Kl. 23:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:10

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, jeg har fået gengivet – jeg ved selvfølgelig ikke, om det er helt korrekt – at hr. Jens Rohde på et tidspunkt undervejs i et møde i sin glæde over et eller andet resultat tilbød finansministeren, at man måtte kysse på hr. Jens Rohdes kone, og nu siger fru Pia Olsen Dyhr, at man er flyttet ind i Finansministeriet, så nu tror jeg snart, at finansministeren skal have lov til at komme hjem til finansministerens kone og ikke alle mulige andre. (*Munterhed*). Det her bliver lidt voldsomt. Sommerferien nærmer sig her i Folketinget, kan jeg mærke. Spøg til side.

Ja, vi har behov for en evaluering. Det har vi også hele tiden ment fra regeringens side. Selvfølgelig skal vi i forbindelse med det, der skulle vise sig at blive den største krise siden krigen, have den diskussion, også med et mere fremtidigt sigte. Så det vil jeg gerne give opbakning til.

Kl. 23:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

De ord, der bliver sagt, er inden for forretningsordenen – det er måske mere tankerne, der er noget galt med. (Munterhed). Værsgo, fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 23:11

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er altså virkelig svært at komme igen efter det her, formand.

I forhold til erfaringerne fra coronaen, så skal vi jo lære af dem – og det var de gode erfaringer, jeg skulle tilbage til. En af de ting, vi har benyttet os meget af – jeg har i hvert fald benyttet mig meget af det – er naturen. Det lykkedes os jo heldigvis i sidste uge sammen at lave en aftale om naturen, så nu kommer der to nationalparker mere i Danmark – det synes jeg er positivt – og der er sat penge af til endnu mere natur. Men vi lovede i fællesskab under valgkampen yderligere nationalparker. Er regeringen villig til at kigge på det i næste folketingsår?

Kl. 23:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:12

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det, der var vigtigt før, er også vigtigt efter, og det gælder da ikke mindst vores natur og biodiversiteten og kampen for det. Noget af det, der jo nok har været mest skræmmende for flest mennesker under coronaen, har været at se, hvordan, når vi mennesker trækker os tilbage fra den aktivitet, vi i øvrigt har behov for kommer tilbage, delfinerne så pludselig svømmer i mere klart vand, og man mange steder på jordkloden pludselig kan høre fugle og se natur mange

steder, hvor man ikke har kunnet opleve det tidligere. Så ja, vi er bestemt villige til at arbejde videre ad det spor, vi allerede er begyndt på sammen.

Kl. 23:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pernille Skipper.

Kl. 23:13

Pernille Skipper (EL):

Jeg har ikke nogen joke, men ... (*Statsministeren* (Mette Frederiksen): Du har noget håndsprit). Ja, jeg har noget håndsprit, og apropos håndsprit vil jeg sige tak for at minde om, at vi stadig væk står i en pandemi, som er ganske alvorlig, og hvor vi på en eller anden måde nok skal finde en måde at leve med coronavirussen på i vores samfund og at passe på de mennesker, som er særlig sårbare. Det synes jeg faktisk var rigtig vigtigt at få sagt.

Jeg mener, at i morgen skal Udvalget for Forretningsordenen samles, og så skal man formentlig beslutte at sætte gang i en undersøgelse, hvor vi skal lære om noget af processen; hvor vi skal have nogle uvildige til at undersøge særlig den fase, hvor Danmark blev lukket ned. Jeg mener, at det, der bliver omfattet, er fra den 1. januar og frem til, at man begyndte at genåbne samfundet igen. Det er jo vigtigt at få undersøgt det, synes jeg.

Det, som jeg synes er bekymrende, er, at vi ikke får sat i gang i en undersøgelse, som også tager fat i tiden op til. Hvad skete der med advarsler fra Rigsrevisionen? Hvilke konsekvenser havde omprioriteringsbidraget for sundhedsvæsenet? Hvad med alle de andre advarsler? Er statsministeren ikke enig i, at vi også skal have undersøgt, hvordan vi *kunne* have stået?

Kl. 23:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det statsministeren.

Kl. 23:14

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, at jeg vil sige to ting til det. Altså, for det første går jeg ud fra, at de partier, der gerne vil have åbenhed og evaluering og ønsker at granske det her forløb, selvfølgelig også vil være villige til at se på det forløb, der går forud for, at coronaen rammer verden og rammer Europa og Danmark. Alt andet ville da være mærkeligt, hvis man har et ønske om at blive klogere.

For det andet vil jeg sige – og det er bare for, at alle har det med i det videre arbejde – at man kan diskutere ganske meget omkring håndteringen af coronaen, og det kan man selvfølgelig gøre med god grund, men der er i hvert fald én ting, som man har haft svært ved at planlægge sig ud af, hvilket evalueringen også kommer til at vise, var, at der pludselig var et øjeblik og et tidspunkt, hvor der ikke var tid til at overveje en masse, hvor der ikke var tid til at skrive ned, og hvor der ikke var tid til at lave fine, spændende processer. Der var faktisk kun tid til at træffe en eneste beslutning, nemlig at få lukket ganske meget samfundsaktivitet ned, så vi kunne redde menneskeliv.

XI. 23:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pernille Skipper.

Kl. 23:15

Pernille Skipper (EL):

Derfor kan vi jo nok også lære noget om, hvordan vi kan stå bedre, hvis den situation kommer igen. Jeg tror ikke, at der er nogen tvivl om, at mange års omprioriteringsbidrag på sundhedsområdet med nedskæringer har betydet, at vi stod i en ringere situation, selv om vores sundhedsvæsen virkelig har gjort meget for at rykke rundt

på tingene. Der er jo nok heller ikke nogen tvivl om, at når man overhører advarsler fra Rigsrevisionen og Sundhedsstyrelsen om manglende beredskab, så har det en konsekvens. Og det synes jeg er vigtigt at få undersøgt; ikke mindst for også at få slået fast, at en af grundene til, at Danmark indtil videre ser ud til at være kommet så stærkt igennem, er, at vi rent faktisk stadig væk har et velfærdssamfund.

Så er statsministeren ikke også villig til at love igen, at det skal vi prioritere og styrke fremover?

Kl. 23:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:16

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, der er mange forklaringer på, hvorfor Europa ikke var klar, da den globale pandemi ramte os, men lige så forståeligt det i virkeligheden er, taget vores historie i betragtning – og vi skal 100 år tilbage, før vi har stået i noget, der var nærmest sammenligneligt – lige så vigtigt er det jo, at vi kan kigge vores befolkninger i øjnene og sige: Næste gang er vi forberedt på en hel anden måde; der er der en anden infrastruktur, der er en anden organisation, der er et blik på den kritiske infrastruktur, herunder værnemidler. Det er i hvert fald den måde, vi arbejder på i Danmark nu.

Kl. 23:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Søren Pape Poulsen, værsgo.

Kl. 23:17

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Det har været en lidt, skal man sige særlig sæson, vi har haft her i Folketinget og ikke mindst i de seneste måneder. Mange af os trænger nok til, og det tror jeg da også statsministeren gør, at vi lige trækker stikket i nogle uger og lever som pandaer, havde jeg nær sagt, i hvert fald på lange stræk for at få slappet af. Men inden vi gør det, så kunne vi jo godt lige nå at tage sådan lige en update på, hvordan det er gået her i dag med min stemmeoversigt omkring feriepengene.

Jeg var ved at være helt oppe at køre omkring hr. Morten Østergaards indlæg, for jeg tænkte: Ja, nu er der 90 mandater. Så må jeg sige, at svaret betryggede mig ikke helt i, at den kører lige rent hjem, men der er nogle dage at tale om det i. Vi skulle sætte gang i forbruget, vi skulle have gang i Danmark. Det er vel ikke at sætte gang i Danmark, at vi skaber 100.000 nye topskatteydere i 2020. Er statsministeren ikke enig med mig i, at det ville være meget klogt at få det stoppet?

Kl. 23:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:18

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen jeg har også siddet og kigget lidt over til hr. Søren Pape Poulsens liste undervejs her i løbet af dagen og vil sige: Altså, jeg forstår sådan set godt argumentationen. Man skal selvfølgelig være opmærksom på, at her gælder jo som i andre henseender, at det koster penge, og man skal jo dels overveje, om det er dem, man vil bruge, og hvis man vil bruge dem, dels overveje, om man kunne bruge dem på noget, der var endnu klogere. Så jeg synes, der er flere nuancer i det.

Om folketingsmedlemmerne skal bruge sommeren som en panda, skal jeg ikke blande mig i, men man kunne da håbe på kollegaernes vegne, at det var lidt sjovere end i hvert fald noget af det, vi har fået refereret fra pandaens liv – men det skal jeg selvfølgelig heller ikke blande mig i.

Kl. 23:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 23:19

Søren Pape Poulsen (KF):

Det håber jeg i hvert fald for statsministeren nu, når hun skal giftes. Men når det så er sagt, vil jeg sige: Ligesom vi jo var enige om udbetalingen, var vi enige om det, som vi også havde med til bordet, nemlig at når vi nu udbetaler de her feriepenge, er der jo ingen, der skal modregnes, altså folk, der får andre ydelser, skulle ikke modregnes. Det er jeg rigtig glad for at vi kom frem til, for det tror jeg faktisk er godt. Så kan man vel også sige, at der heller ikke er grund til, at helt almindelige lønmodtagere og lastbilchauffører og sygeplejersker m.v. skal betale topskat. Det er jo en indtægt, som staten jo ikke på noget tidspunkt havde forventet at få. Det var noget, man havde set om mange, mange år, hvor man går på pension og måske alligevel ikke var topskatteyder.

Kl. 23:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:19

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen jeg må jo sige, at lidt i tråd med det, hr. Morten Østergaard sagde tidligere, lægger jeg også til grund, at man sådan set godt har vidst, hvad det var for en aftale, man havde indgået, også omkring udbetaling af feriepenge. Men altså, jeg har jo godt lyttet til den diskussion, der har været både her i dag og også i offentligheden, men synes apropos det, jeg også har sagt tidligere i dag til en avis og meget gerne gentager, at så er vi også der nu, hvor man skal begynde og se på, ikke alene hvad man bruger pengene til, men også hvor mange penge vi bruger.

Kl. 23:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pernille Vermund, værsgo.

K1. 23:20

Pernille Vermund (NB):

Tak for ordet. Jeg har det nok personligt sådan, at om jeg skal tilbringe min ferie som panda eller som Ramboline eller til og med som, var det en kamel eller en dromedar, Ali, I don't care. Nu trænger vi bare snart til ferie, og jeg kunne forestille mig, at de ministre, der har siddet med ansvaret under epidemien, og de embedsmænd, der har knoklet i døgndrift bagved, også i den grad trænger, og det er dem meget, meget vel undt.

Til mit spørgsmål. Statsministeren siger, at der i de seneste måneder er indtrådt en form økonomisk fartblindhed, og det er jeg fuldstændig enig i. Milliardpakkerne er jo røget ud til højre og til venstre, og vi har været i en ekstraordinær situation. Der er behov for, at vi vender tilbage til en økonomisk ansvarlighed, og jeg kan garantere, at vi i Nye Borgerlige meget gerne går konstruktivt og aktivt ind i den kamp. Det ville være godt for Danmark, hvis regeringen til efteråret med den her erkendelse valgte at lave en aftale om de økonomiske rammer for genopretning af økonomien med de borgerlige partier frem for de røde, fordi der jo er behov for, at vi får sat vækst og velstand på dagsordenen.

Kl. 23:21 Kl. 23:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så får vi et svar fra statsministeren. Værsgo.

Tak. Hr. Alex Vanopslagh. Kl. 23:21

K1. 23:24

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg må jo altså være ærlig at sige, at jeg synes, det har haft en værdi i sig selv med det brede politiske samarbejde, og jeg har godt set, at nogen, også journalister, siger: Nu må vi tilbage, og det allerallerbedste er, når politikerne skændes og er uenige med hinanden – og jeg har vitterlig stadig til gode at finde en dansker uden for Christiansborg, som ikke er aflønnet af en dansk avis, der har samme synspunkt, og der ligger jeg nok lidt tættere på danskerne, end jeg gør på journalisterne. Så jeg har ikke noget behov for at stå nu og vælge, om det skal være til den ene eller til den anden side, hvad jeg også synes er en lidt ærgerlig måde at gå til det her på.

Og så må jeg bare sige stille og roligt, at jeg er meget enig i det, hr. Kristian Thulesen Dahl sagde før: Vi citerer aldrig fra forhandlingslokaler. Der skal vi kunne have et frirum med hinanden, men jeg tror ikke, at jeg afslører for meget, når jeg siger: Det er ikke sådan i den her diskussion, at den her såkaldte eller i hvert fald tendens til noget fartblindhed, hvad angår det økonomiske, og måske sågar overbud er noget, vi har set specielt ved den ene blok. Det bliver jeg bare nødt til stilfærdigt at sige.

K1. 23:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pernille Vermund, værsgo.

K1. 23:23

Pernille Vermund (NB):

Det kan jeg bekræfte. Vi har jo stået uden for en del af de pakker af samme årsag, hvor vi har følt, at det er gået for hurtigt, men lad nu det ligge. Når jeg siger det, er det jo, fordi det ikke er så længe siden, vi stod i en partilederrunde, hvor statsministeren blev stillet over for valget mellem, om man ville føre en ansvarlig politik, hvor der blev indført et stop for skatter og afgifter, eller om man ville fastholde forståelsespapiret og de hensigter, der var i det. Og da statsministeren sagde, at man ikke ville påføre samfundet flere skatter og afgifter, så lød der dagen efter sådan et ikke ramaskrig, men lille opråb fra fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 23:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Statsministeren, værsgo.

K1. 23:23

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Måske ville det allerbedste for Danmark og for dansk økonomi, danske lønmodtagere og danske virksomheder være, at alle lige lagde deres helt velkendte – nu vender vi tilbage til dyreriget igen – kæpheste en lille smule til side, kom ind til forhandlingsbordet, også efter sommerferien, og erkendte, at vi står i en helt ekstraordinær situation, hvor der er behov for nogle ekstraordinære løsninger. Det vil i hvert fald være vores tilgang.

Må jeg så ikke bare sluttelig lige sige tak til de embedsmænd i styrelser, ministerier og myndigheder, der har arbejdet nok mere, end de nogen sinde har gjort før det her forår. Vi roser ganske mange gange ofte os selv som politikere, men dem, der står bagved, og som har fået alt det her til at fungere, bliver sjældent rost. Så tusind tak for, at der én i Folketinget, der i dag markerer, at embedsmændene i centraladministrationen, blandt myndigheder, ude i styrelserne har udført et *kæmpe* stykke arbejde for Danmark. De fortjener en stor, stor tak.

Alex Vanopslagh (LA):

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Jeg vil følge op på min kollega fru Pernille Vermunds spørgsmål. Jeg synes egentlig, det er relevant at diskutere det her med finansloven. Særlig fordi den finanslov, der var sidste år, jo var præget af ideologiske kæpheste fra regeringen og regeringens støttepartier. Og det så man ved, at det var en finanslov, der havde så mange afgifter, at den gjorde alle indkomstgrupper fattigere. Det sagde Finansministeriets beregninger. Alle indkomstgrupper, selv dem, man øger kontanthjælpen for, bliver fattigere samlet set som følge af finansloven, fordi man havde det ideologiske mål, at man skulle øge den offentlige sektor så meget som overhovedet muligt og lægge så mange afgifter på danskernes skuldre som overhovedet muligt. Det gjorde alle fattigere. Nu lægger statsministeren op til at se mere pragmatisk på tingene og ride færre kæpheste så at sige, og det er også fair nok. Men betyder det så, at man ved næste finanslov ikke vil gentage succesen fra sidste år? Man vil ikke gøre alle danskere fattigere, vi vil ikke lægge en masse afgifter på dansk erhvervsliv og på danskerne blot for at gøre den offentlige sektor større. Eller hvordan skal man forstå statsministerens ønske om, at man har mindre fokus på klassiske kæpheste?

K1. 23:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Statsministeren.

Kl. 23:25

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Mon ikke vi lige skulle få et par ord på, hvad det er for afgifter, vi bl.a. taler om. Afgifter på plastikposer: Hvis det er blevet til en stor ideologisk sejr for nogle af os, tager vi den gerne hjem. Jeg troede egentlig, at der var bred enighed om, at det er en rigtig god idé at beskatte noget af det, vi skal have mindre af, f.eks. plastik. Hvilken anden afgift steg med finansloven? Ja, det gjorde cigaretpriserne. Det var mig bekendt både et bredt politisk ønske med en bred politisk opbakning, at cigaretpriserne skulle stige. Skal vi ikke, for at gøre den her diskussion relevant for dem, der lytter med, lige også have en vending på, hvad det er for nogle afgifter, vi bl.a. taler om? Og så til det der med, at man bare vil gøre den offentlige sektor større: Ja, vi valgte at prioritere psykiatrien. Ja, det gjorde vi i fællesskab, fordi nogle af vores mest sårbare i det her land har behov for at få en bedre hverdag og en bedre behandling i sundhedsvæsenet. Jeg skal bare lige forstå: De penge, der blev afsat til psykiatrien, skal de spares væk?

K1. 23:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Alex Vanopslagh, værsgo.

K1. 23:27

Alex Vanopslagh (LA):

Altså, prøv at høre: Finansloven gjorde alle danskere fattigere. Man gik til valg på mindre fattigdom i Danmark, mindre børnefattigdom, og selv de fattigste børnefamilier blev fattigere som følge af finansloven. Og det var sådan set ligegyldigt, fordi psykiatrien fik det bedre. Det er fair nok, det er ærlig snak. Men så må man jo bare sige det fra regeringens side. Og når Nye Borgerlige bliver bekymret, når Liberal Alliance bliver bekymret i forhold til at se fremad, så er det, fordi vi ikke ønsker en finanslov i forlængelse af en krise, der indeholder en masse afgifter, der gør danskerne fattigere, for at

forbedre en del af den offentlige sektor. Men hvis det er regeringens prioritet, er det fair nok, men vi spørger selvfølgelig ind til det og gør det på en kritisk måde. Det er det, der er vores opgave.

Kl. 23:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det statsministeren. Værsgo.

Kl. 23:27

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men undskyld mig: Er det ikke for let? For man bliver jo nødt til, når man holder de taler, også i dag at fortælle danskerne: Hvad er det så, der skal spares på i den offentlige sektor? Vi vedkender os da gerne, at et flertal f.eks. valgte at stoppe besparelserne på uddannelse. Nu står vi så, hvad vi ikke vidste dengang, igen i en krisetid, hvor det måske allerallervigtigste, vi kan gøre, er at investere det her land ud af krisen, hvilket selvfølgelig kræver, at vi bl.a. satser på uddannelse. Hvis ikke man vil det, vi gjorde i fællesskab, nogle af os, ved den seneste finanslov, betyder det så, at man gerne vil spare på uddannelse, for at tage et andet eksempel?

Kl. 23:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så er det fru Sophie Løhde. Værsgo.

K1. 23:28

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Jeg vil gerne følge op på det spørgsmål, som hr. Jakob Ellemann-Jensen stillede, men som der jo ikke rigtig kom noget svar på. For jeg har også læst Berlingske, hvor man jo kan læse, at statsministeren føler sig kaldet til at foretage et opråb om en øget grad af ansvarlighed og ærlighed i dansk politik. Var det så måske ikke nu, at statsministeren skulle starte med at gribe i egen barm? Vi har på 3 måneder tabt 7 års fremgang i beskæftigelsen. Alligevel kaster statsministeren enhver økonomisk ansvarlighed over bord ved at insistere på, at vi midt i en økonomisk krise da bare skal gå i gang med at indføre en ny efterlønsordning ad bagdøren og sende en masse raske mennesker på pension og dermed trække dem ud af arbejdsmarkedet. Så hvis nu jeg skulle komme med et opråb til statsministeren om en øget grad af ærlighed og ansvarlighed, ville det lyde: Hvad med at gribe i egen barm og erkende, at de dyre løfter, som statsministeren har givet til danskerne, er der ikke råd til, og slet ikke i en alvorlig økonomisk krise.

Kl. 23:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:29

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg forbløffes nok til stadighed over, at man kan tage så let på nogle problemer, som rigtige mennesker oplever i deres rigtige liv. Det har jo ingen rimelighed, at man skal høre sådan henkastet i Folketingssalen, at en regering bare vil sende raske mennesker på pension, når det handler om mennesker, der har arbejdet længere tid på det danske arbejdsmarked, end spørgeren har levet; som har slidt og slæbt, arbejdet forskudt om dagen og natten og måske været udsat for et langt, langt hårdere arbejdsliv, end nogen politikere kommer til at opleve; som er blevet nedslidt af i virkeligheden bare at leve op til det, som det danske samfund bygger på, nemlig ret og pligt; og som i dag står og er nedslidte og måske har smerter. Kan man ikke forholde sig til, at vi har nogle i det her land, der er nedslidte, som ikke kan få hjælp, og som skal slide og slæbe sig igennem de sidste år på arbejdsmarked, og at de måske fortjente, at man som minimum bare talte pænere om dem?

Kl. 23:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Sophie Løhde, værsgo.

Kl. 23:30

Sophie Løhde (V):

Venstre mener ikke, at nedslidte mennesker i Danmark skal arbejde. Det var jo derfor, vi indførte en seniorpension, aftalt bredt hen over den politiske midte, og tog ansvar for det. Men gid statsministeren nu også ville begynde at svare på de spørgsmål, som vi helt åbent stiller her i Folketingssalen. Jeg kan jo læse videre i artiklen og citere statsministeren:

»... selv om ingen ædrueligt kan påstå, at de ved, hvilket efterår vi kigger ind i, og hvad de langsigtede konsekvenser bliver.«

Hvis det er korrekt, hvad statsministeren siger her, nemlig at det kan ingen ædrueligt påstå, hvordan i alverden kan statsministeren så i ramme alvor mene, at det er økonomisk ansvarligt at indføre en ny efterlønsordning ad bagdøren, som alle og enhver kan se der ikke er råd til i en økonomisk krise?

Kl. 23:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:31

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Men mig bekendt var Venstre imod det her, inden coronaen ramte, inden folketingsvalget, og man bliver nødt til at tage ansvaret for den politik, man har ført. Man valgte, sidste gang der var en økonomisk krise, at forsøge at løse den ved i virkeligheden ikke at holde fast i den samfundskontrakt, der har gjort Danmark allerstærkest. Vi ønsker at gå en anden vej. Og ja, vi kommer til at skulle prioritere hårdt. Og nej, ingen kan gøre, præcis som man forestillede sig inden krisen. Det ændrer ikke på, at der er nogle mennesker, der er blevet ladt i stikken, bl.a. på grund af Venstres politik, og det er vi så nogle andre der må rydde op efter.

Kl. 23:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Ulla Tørnæs, værsgo.

Kl. 23:32

Ulla Tørnæs (V):

Nu prøver jeg så at se, om statsministeren vil svare på det spørgsmål, som først Venstres formand, hr. Jakob Ellemann-Jensen, stillede, og som senest fru Sophie Løhde stillede. Statsministeren svarede hr. Jakob Ellemann-Jensen, at selvfølgelig bliver al den politik, som regeringen fremsætter, finansieret krone til krone – ja, det ville være mystisk, hvis ikke det var tilfældet, for udgifterne skal selvfølgelig dækkes. Men hvordan, statsminister? Hvordan vil statsministeren ud fra den økonomiske situation, som statsministeren selv beskriver i Berlingske, finansiere indførelsen af en ny efterløn? Og lad os antage, at den koster i størrelsesordenen 16 mia. kr.; det var i hvert fald det, som den tidligere efterløn kostede statskassen.

Så krone til krone, 16 mia. kr.: Hvordan vil statsministeren finansiere det?

K1. 23:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

K1. 23:33

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nu ved jeg faktisk næsten ikke, om jeg skal grine eller jeg skal græde. Altså, hvordan i alverden kan man bede mig og andre fra re-

geringen om at svare på et fuldstændig fiktivt spørgsmål? Vi foreslår ikke at genindføre efterlønnen. Vi har ikke et forslag, der koster 16 mia. kr. Vi kigger på et samfund og på et arbejdsmarked – på nogle gode danske solide lønmodtagere, som er blevet nedslidt af at gå på arbejde efter et meget langt arbejdsliv. Dem ønsker vi at give en værdig tilbagetrækning. Det sagde vi meget klart før valget. Vores vurdering er, at det kan gøres inden for 3 mia. kr. om året, ikke 16 mia kr.

Når vi fremsætter vores forslag, er det selvfølgelig finansieret krone til krone, nøjagtig som en regering bør. Jeg kunne måske spørge til den halvering af momsen, som jo i lang tid har været et Venstreforslag: Hvordan skal det egentlig finansieres? Har der på noget tidspunkt i debatten – bare på noget tidspunkt, en enkelt dag – været et forslag om, hvordan man skulle finansiere det?

Kl. 23:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Ulla Tørnæs.

K1. 23:34

Ulla Tørnæs (V):

Som fru Sophie Løhde ganske rigtigt pointerede, skal nedslidte mennesker ikke være på det danske arbejdsmarked, og det er præcis derfor, at vi var med til at indføre seniorpensionsordningen. Det kan godt være, at statsministeren ikke lægger op til, at der skal indføres en efterlønsordning, der koster præcis det samme som den efterlønsordning, som statsministeren jo har sat underskriften på blev afskaffet. Den kostede i størrelsesordenen 16 mia. kr., da den blev indført, og statsministeren siger og understreger, at den ordning, som regeringen vil indføre, skal finansieres krone til krone. Men hvor skal pengene komme fra?

K1. 23:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så skal vi have svar fra statsministeren. Værsgo.

K1. 23:35

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er jo egentlig et interessant udsagn, der bliver sagt her, nemlig at der ikke er nogen nedslidte, der skal arbejde. Betyder det i Venstres optik, at der i dag ikke er lønmodtagere på det danske arbejdsmarked, som er nedslidte – at de allerede er omfattet af en af de ordninger, der er? Vi bliver jo nødt til at forholde os til det, der er realiteten for stadig væk for mange danske lønmodtagere.

Som jeg sagde før: Når vi fremsætter vores forslag, er det selvfølgelig finansieret krone til krone. Det siger sig selv.

Kl. 23:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Rosa Lund. Værsgo.

Kl. 23:35

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Danmark skal jo have en ny voldtægtslovgivning, en samtykkelov. Det har statsministeren også bekræftet her i Folketingssalen. Men det er vigtigt for Enhedslisten, at det ikke bare bliver en samtykkelov af navn, men også af gavn. Og derfor skal der jo ikke være nogen undtagelser. Derfor vil jeg bare gerne høre statsministeren bekræfte, at passivitet aldrig kan tolkes som et ja til sex.

Kl. 23:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:36

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først og fremmest vil jeg gerne have lov til at takke for det samarbejde, vi har på det her område. Det har været en diskussion igennem en årrække, hvordan vi skal indrette en lovgivning på voldtægtsområdet, så den bliver tidssvarende, så den beskytter ofrene. I rigtig, rigtig mange år har vi konstateret, at der ikke bliver dømt nok – for at sige det ligeud – der står bag voldtægter, som er et af de værste overgreb, et menneske kan udsættes for.

Så har der været en række forhandlinger, diskussioner og møder om, hvordan lovgivningen præcis skal se ud. Som jeg forstår det, har man i kredsen af retsordførerne for de partier, der står bag det her, og regeringen ikke kunnet blive enige om, hvordan den lovgivning præcis skulle se ud, og det må vi så blive på den anden side af sommerferien. For lovgivningen skal på plads.

Kl. 23:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Rosa Lund.

Kl. 23:37

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Men uagtet de forhandlinger må statsministeren jo have en holdning til, hvordan sådan en lov skal se ud. Socialdemokratiet, statsministerens eget parti, har, siden Enhedslisten fremsatte forslaget første gang, faktisk bakket det op. Så derfor vil jeg gerne spørge en gang til: Mener statsministeren, at passivitet i f.eks. et parforhold, hvor der er psykisk vold og der derfor foregår den samme akt f.eks. en gang om ugen, uden at der er nogen, der siger stop, eller uden at der er nogen, der siger fra, kan tolkes som et ja?

Kl. 23:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Statsministeren.

Kl. 23:38

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nu vil jeg nødig gå ind i et konkret eksempel. Og med det samme der bliver sagt psykisk vold som præmis for det spørgsmål, giver konklusionen jo også sig selv. Så er der givet et skævt magtforhold, og så er det nærliggende at tro og forestille sig og lægge til grund, at der også kan være tale om et seksuelt overgreb. Det, der må være vores opgave, er at sikre, at ofre for voldtægt bliver beskyttet ordentligt af lovgivningen, og at man som gerningsmand ikke kan gemme sig bag det ord, der måtte være valgt eller ikke være valgt. Vi nåede ikke i mål med det her inden sommerferien, og vi har en meget stærk og stor forpligtelse til i fællesskab at sikre det efter sommerferien.

Kl. 23:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 23:38

Eva Kjer Hansen (V):

Tak. Statsministeren er jo tydeligt irriteret over de her spørgsmål om, hvordan den nye efterlønsordning skal finansieres. Jeg undrede mig også over, at statsministeren i sin grundlovstale talte om de sædvanlige skænderier her i Folketinget, og det er jo så, forstår jeg, statsministerens udtryk for den politiske debat, vi har her i dag. Når vi kommer med hver vores holdninger og hver vores synspunkter, så kalder statsministeren det for skænderier – vel i en irritation over her at skulle forsvare de forskellige politiske udspil.

Vi spørger stille og roligt til, hvordan statsministeren vil finansiere en ny form for efterlønsordning. Det er sådan set et meget simpelt

spørgsmål. Statsministeren, der ved, at det koster 3 mia. kr., kan jeg forstå, må jo så kunne sige, hvor det er, pengene skal hentes. Ja, selvfølgelig skal det finansieres krone til krone, det siger sig selv, men hvor skal pengene hentes til det?

Kl. 23:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:39

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Først vil jeg gerne rette den misforståelse, at jeg skulle være irriteret eller utilfreds med at diskutere ret til tidligere pension. Det er ingenlunde tilfældet. Det er jo sådan set Socialdemokratiet, der på mange måder har sat det her på den politiske dagsorden. Det undrer mig, at man stiller et spørgsmål om, hvordan vi skal finansiere noget, der koster 16 mia. kr., når det ikke er det, der er tilfældet. Vi har ikke sagt det på noget tidspunkt, og det er ikke det, vi kommer til at foreslå. Og nej, det er ikke sådan, at regeringen for de næste 3 år for nærværende og på nuværende tidspunkt kan lægge frem, hvordan vi præcis har tænkt os at finansiere vores forslag. Men modsat den tidligere regering i øvrigt er det også finansieret, når vi lægger politik frem, og det vil det her selvfølgelig også være. Så synes jeg stadig væk, man skylder, om ikke andet så respekt for de mennesker og for det, vi taler om, i stedet for det der med bare sådan at feje det af banen og sige raske mennesker. Kunne man så ikke forholde sig til, at det faktisk er nogle af de mennesker, der har bygget Danmark, og som har gjort alt det, de skulle, og som fortjener lidt mere værdighed i deres afgang fra arbejdsmarkedet?

K1. 23:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 23:40

Eva Kjer Hansen (V):

Det er jo lige præcis til dem, vi har indført en seniorpensionsydelse, fordi vi netop syntes, det er vigtigt, at der er et godt tilbud og en god hjælp for dem, der bliver nedslidte på arbejdsmarkedet. Vi befinder os i en kæmpe økonomisk krise. Vi taler hele tiden om, hvordan vi skal få gang i hjulene, og hvordan vi skal håndtere de økonomiske udfordringer, vi har. Vi har lige fået arbejdsløshedstallene. Det, vi ser, er voldsomt, i forhold til folk der mangler et arbejde. Og så vil statsministeren hive endnu flere ud af arbejdsmarkedet og over på en offentlig ydelse, men altså uden at fortælle, hvordan det skal finansieres.

Kl. 23:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:41

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, det er vigtigt at få sagt, at det her handler om mennesker, som ikke kan blive ved med at arbejde, og som i dag kan være tvunget til at gøre det, fordi andre aktivt valgte at modarbejde den efterløn, som tidligere var et værn mod en i hvert fald i vores øjne for nogles vedkommende uværdig afgang fra arbejdsmarkedet. Med andre ord har der tidligere været ført en politik, som har skabt problemer, som man ikke har taget ansvaret for at rydde op i. Derfor er det en af de opgaver, vi har tænkt os at påtage os, og som jeg til stadighed mener er en af de vigtigste, også i forhold til at få sendt det klare signal om, at der er en retfærdig tilbagetrækning for alle grupper i det her samfund.

K1. 23:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så er det hr. Peter Skaarup, værsgo.

Kl. 23:42

Peter Skaarup (DF):

Tak til statsministeren for besvarelsen. Jeg synes jo, at det har været meget omtalt, at der snart er sommerferie, og statsministeren har til en avis udtalt, at det ikke er sikkert, at der bliver så meget sommerferie til statsministeren, for der skal jo forhandles et EU-budget, og at det jo er meget vigtig for regeringen at gøre Danmarks indflydelse gældende der. Så er spørgsmålet jo, om vi kan være trygge ved, at statsministeren skal bruge sommerferien til at forhandle et budget, som ser ud til at indebære nogle ret kraftige ekstraregninger til Danmark. Kommissionens udspil tyder jo ifølge finansministeren på en ekstraregning på 6,7 mia. kr. årligt til danskerne – 6,7 mia. kr. Selv om det ikke måtte blive det, ligger der en kæmperegning på bordet til den danske befolkning, som vi skal betale til Sydeuropa, og som vi skal betale for mennesker, der på forskellig vis har haft et overforbrug. Hvad er statsministerens holdning egentlig til den situation, og hvem skal betale den regning, som danskerne får?

K1. 23:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:43

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Man kan jo håbe på, at man i almindelig kollegial ånd sender os, der skal være på arbejde en del af sommerferien, en kærlig tanke, hvis man selv får lejlighed til at holde lidt ferie undervejs. Vores holdning er jo den, som vi har gjort gældende nu gennem en længere periode. Europa har behov for en recoveryfond efter corona. Den skal være solidarisk. Vi synes stadig væk, at det er et grundlæggende fornuftigt princip, at man, hvis man stifter gæld og får adgang til at stifte gæld, også betaler den tilbage.

Hvad angår budgettet, som jo er et 7-årigt budget, mener vi det, vi har ment hele vejen igennem, nemlig at vi, hvis Europa også går i gang med at modernisere sit eget budget, hvad der er behov for på eksempelvis landbrugsområdet, ikke har behov for så stort et budget som det, Kommissionen har lagt frem. Det gælder f.eks. også, når vi kigger på det antal kroner og øre eller euro, man ønsker at bruge på administrationsudgifter. Så det, vi går til forhandlinger med, er at få nedbragt det samlede budget.

Kl. 23:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 23:44

Peter Skaarup (DF):

Jeg kunne godt tænke mig, at statsministeren kommer det lidt nærmere. For jeg tror faktisk, at den danske befolkning er ret optaget af, at statsministeren også til en avis i dag siger, at nu skal vi til at passe på pengene, hvilket vi er fuldstændig enige i fra Dansk Folkepartis side. Hvordan kan det så være, at EU pludselig skal have ekstra penge – også som gave? For det er jo ikke bare nogle lån. Det var måske regeringens oprindelige holdning, at det skulle være sådan, men den er jo blevet ændret hen ad vejen. Så nu taler vi om gaveordninger, og nu taler vi om et væsentligt forhøjet budget. Hvem skal finansiere det? Står regeringen fast på, at det ikke skal koste danskerne dyrt?

K1. 23:45 K1. 23:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det statsministeren.

K1. 23:45

Statsministeren (Mette Frederiksen):

For det første glæder jeg mig jo over, at vi har et bredt mandat i Folketinget bag regeringen, når vi skal forhandle. Det er ikke lige så bredt, som vi kunne have ønsket os. Jeg er personligt meget ærgerlig over, at Venstre har forladt det europapolitiske samarbejde for en stund, og jeg håber, at vi genfinder det, som har været gældende i årtier, og som måske ikke har omfattet Dansk Folkeparti, men mange andre partier, nemlig at man i fællesskab tager ansvar for europapolitikken.

Der er en grund til, at vi kæmper for et mindre budget, og den er, at vi mener, at vi kan løfte de opgaver, vi i fællesskab har, med et budget, der er væsentlig mindre end det, Kommissionen har foreslået. Og det er det, der er den danske position.

Kl. 23:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så er det Marie Bjerre. Værsgo.

Kl. 23:45

Marie Bjerre (V):

Jeg kan forstå, at statsministerens særlige rådgiver og stabschef har sagt op. Han har fået en ny flot stilling som lobbyist eller kommunikationschef i Danfoss, men han skal fortsætte til udgangen af august, og han skal stadig have arbejdstimer, kan jeg forstå, så han stopper altså ikke med det samme. Jeg bliver nødt til at sige, at det kommer meget bag på mig. Det må være helt åbenlyst, at ens interesser skifter, når der skrives kontrakt i forbindelse med et nyt job. Martin Rossen er den mest magtfulde politisk udpegede embedsmand, vi har haft, og som tilmed er uden for demokratisk kontrol. Jeg kan ganske vist forstå, at han udtræder af Økonomiudvalget og Koordinationsudvalget, men han har stadig væk adgang til oplysninger – fortrolige oplysninger, vel at mærke.

Ser statsministeren slet ikke nogen habilitetsproblemer i, at han fortsætter, selv om han har fået et nyt job som lobbyist?

Kl. 23:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:46

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil sige to ting. For det første synes jeg ikke, man skal diskutere konkrete personalespørgsmål i Folketingssalen. Det synes jeg ikke i nogen sammenhænge og selvfølgelig heller ikke her. Og så vil jeg derudover sige, at jeg faktisk overhovedet ikke – som i overhovedet ikke – ser noget problem i, at man i Danmark kan gå fra at være ansat i centraladministrationen eller for den sags skyld i et politisk parti til en af, vil jeg gerne sige her, Danmarks vigtigste virksomheder. Tværtimod synes jeg, der er grund til at glæde sig over, at de mennesker, som knokler for vores folkestyre, og som har givet et væsentligt bidrag til vores land, kan få lov til at flytte sig til forskellige job, og det håber jeg også gør sig gældende i fremtiden.

Kl. 23:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Marie Bjerre.

Marie Bjerre (V):

Det er naturligvis relevant at diskutere her i Folketingssalen. Martin Rossen er den mest magtfulde politiske embedsmand, der er udpeget. Og så forstår jeg ikke, at statsministeren ikke kan se, at der er habilitetsproblemer. Danfoss er en stor international spiller på termostater, på sol- og vindenergi, så der er helt åbenlyst interesser i de klimaforhandlinger, der pågår og bliver ved med at pågå, og ikke mindst i forbindelse med forberedelse af den kommende finanslov. Men hvis statsministeren ikke mener, at der aktuelt er habilitetsproblemer, kan det være, at statsministeren kan svare på, om ikke han i det mindste *fremstår* inhabil. Det er jo netop sådan, reglerne er, nemlig at man skal fremstå habil.

Kl. 23:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Tak for det. Så skal vi have et svar.

Kl. 23:48

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Helt principielt synes jeg, det er helt forkert at diskutere navngivne medarbejdere i centraladministrationen i Folketingssalen – helt principielt. Når det er sagt, synes jeg da egentlig, der rejser sig principielle spørgsmål, når eksempelvis en departementschef i centraladministrationen siger sit arbejde op og får ansættelse i en vigtig virksomhed, for skal vedkommende så stoppe sit arbejde for den til enhver tid siddende regering? Det er da et interessant perspektiv. Det ville være mig utrolig meget imod, og min klare vurdering er også, at det ville gøre skiftende regeringers arbejde betydelig ringere.

K1. 23:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så er det hr. Jacob Mark. Værsgo.

Kl. 23:49

Jacob Mark (SF):

Tak for det, og jeg vil gerne spørge til noget, som jeg håber kan muntre statsministeren lidt op, for vi har typisk i de her debatter diskuteret uddannelsesloft og minimumsnormeringer, hvad der jo er endt lykkeligt, men hvad der nogle gange har virket lidt træls på statsministeren. Noget, som jeg ved statsministeren er vild med, er mindre bureaukrati og forslag, som ikke koster noget.

Derfor har jeg simpelt hen fået den idé, som egentlig har været en idé et stykke tid, at man laver en frihedsreform for den danske folkeskole. Mit bud er simpelt hen, at vi kan få en markant bedre folkeskole for præcis de samme penge – det er ikke, fordi jeg ikke vil bruge flere penge på folkeskolen – men ved at sætte den fri, tror jeg faktisk, at vi kan lære eleverne mere, sørge for, at de trives bedre, og jeg synes også, at corona har vist det: kortere dage, børn, der trives bedre, fordi holdene er mindre, mere tid til den enkelte elev. Var det ikke på tide nu at sætte folkeskolerne fri i stedet for at holde dem i det jerngreb, som man har holdt dem i i mange år?

Kl. 23:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Statsministeren.

Kl. 23:50

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, det er helt rigtigt, og jeg sagde det også i min indledende tale i dag, at mange i den offentlige sektor har gjort sig rigtig gode erfaringer under corona. Processer er blevet skrevet ud af planlægningen. Der har ikke været så mange mellemlag, man har skullet spørge om lov. Folketinget har ikke blandet sig på samme måde, som vi plejer at gøre – rigtig gode erfaringer.

Jeg tror, at man skal passe meget på med at konkludere, at alle børn har trivedes under den undervisning, der har været under corona. Mange af vores mest udsatte børn har haft en betydelig dårligere skolegang, og der har ikke været opmærksomhed nok på deres problemer. Så billedet kan ikke tegnes så generelt, men konklusionen om at give mere frihed til faglighed gælder her, og som det gælder på andre områder i den offentlige sektor. Det deler vi jo helt grundlæggende, men det bliver selvfølgelig altid nødt til at være med det meget, meget klare formål, at flere børn skal lære mere og trives bedre, og der tror jeg, at tillid er et kerneord.

Kl. 23:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jacob Mark.

Kl. 23:51

Jacob Mark (SF):

Det er jeg sådan set enig i, og jeg tror, at vejen til det kan være mange. Én skole kan have brug for at drive skole på én måde i et udsat boligområde, men inde i midtbyen, hvor der er stærk tradition for foreningsliv, kan det være på en helt anden måde. Hvorfor har vi bildt os selv ind, at one size fits all, når det kommer til den danske folkeskole? Hvorfor kan det ikke være sådan, at ét sted skal man gå i skole en time kortere, men til gengæld have mere åben skole eller have mere tæt samarbejde med foreningslivet, mens en anden minder mere om en heldagsskole? Hvorfor giver vi ikke den frihed til folkeskolerne? Det minder om noget af den frihed, som statsministeren før har talt om her i salen.

Kl. 23:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:51

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er helt rigtigt, at hvis man gerne vil gøre mig i godt humør i en politisk diskussion, skal man gerne pege på mindre bureaukrati, fordi, som vi har diskuteret det før, har vi overbureaukratiseret vores offentlige sektor og ikke opnået de resultater, som man lagde til grund for den bureaukratisering, der er sket.

Jeg er sådan set også meget, meget grundlæggende enig i, at vi ikke kan sidde og detailstyre alting ned i mindste detalje. Vi skal bare holde fast i, at en del af de regler, vi har indført igennem tiden, har vi jo gjort af en god grund, f.eks. at der tidligere har været for mange udsatte børn, der ikke har lært at læse og skrive og regne, og det mål er jo stadig væk det allervigtigste.

K1. 23:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ellen Trane Nørby, værsgo.

K1. 23:52

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Jeg vil egentlig gerne lidt tilbage til statsministerens manglende svar på spørgsmålet om, hvordan man skal finansiere en ny efterlønsordning. Når jeg spørger til det, er det jo, fordi vi *har* indført en seniorpension, sådan at de borgere, som har haft et langt arbejdsliv, er blevet nedslidt og har behov for at gå på tidlig pension, jo netop kan gå på tidlig pension. Og det er den gruppe, som statsministeren bliver ved med at omtale, men de er jo dækket ind.

Så når man nu vil finansiere, at alle andre bare sådan selvvalgt kan gå på efterløn, synes jeg jo også, at statsministeren skylder ikke bare Folketinget, men også befolkningen, et svar på, hvordan det skal finansieres, og hvad det så er, der ikke skal bruges penge på. For man kan jo kun bruge pengene én gang, som statsministeren siger. Så er det minimumsnormeringerne, er det skoleområdet, eller er det højere skatter? Hvem er det, der skal finansiere det her? Det vil jeg egentlig gerne spørge statsministeren om.

Kl. 23:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

K1. 23:53

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Point for, at man har forberedt sig til debatten i dag og sagt, at man ligesom vil være enige om at sige tre ting: Vi skal sige efterløn, vi skal sige finansiering, og vi skal sige, at der ikke svares på spørgsmålet. Point for det, men det bringer os jo ikke nødvendigvis et sted hen, hvor vi bliver klogere, hverken på indholdet eller for den sags skyld på, hvad Venstre ønsker at gøre. Svaret fra vores side bliver ved med at være det samme. Når vi fremlægger vores pensionsforslag, er det fuldt finansieret. Man må lige vente lidt på at se, hvordan vi finansierer det. Det kommer vi til at lægge frem. Det svar har jeg givet efterhånden nogle gange.

Nu kan det jo så være, at Venstres ordfører vil svare bare på et enkelt spørgsmål. Når man kan sige nu – ret friskt, vil jeg sige – at alle, der er nedslidte, er dækket af seniorpensionsordningen, er man så helt sikker på, at det holder? Altså, vil man stå i dag og påstå eller for den sags skyld garantere eller love, at enhver, der er nedslidt, er dækket af den ordning, der allerede findes i dag? Og på hvilken baggrund kan man egentlig sige det?

K1. 23:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ellen Trane Nørby.

Kl. 23:54

Ellen Trane Nørby (V):

Jamen jeg synes da, det er ærgerligt, at statsministeren nu også bliver sur. Jeg kan forstå, at man helst skal beskrive sådan et blødt, nuttet dyr, der er sort og hvidt, hvis man gerne vil have et svar fra statsministeren i dag.

Men jeg vil egentlig gerne forsøge igen: Hvordan skal det finansieres? Det er da et helt simpelt spørgsmål. Statsministeren har lige givet et stort, stort interview til Berlingske, hvor statsministeren tager bekymringsbrillerne på og siger, at der ikke er råd til det hele, og man vel nærmest har fået milliardblindhed, og hvad der ellers er. Altså, det er da et meget simpelt spørgsmål, fru statsminister. Hvordan skal det finansieres?

Kl. 23:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 23:55

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Hvis der stadig er tilhørere til denne debat, håber jeg, at man lige hørte, hvad det var, der skete her. Man gentager et spørgsmål, jeg har svaret på. Man kan være utilfreds med svaret, man kan være uenig i svaret, men ikke desto mindre er der svaret. Og man undgår fuldstændig at forholde sig til de mennesker, det handler om. Det er helt rimeligt at have en økonomisk diskussion, og den vil jo komme. Når vi foreslår vores finansiering, vil der være nogle, der er enige, og nogle, der er uenige – det er helt fair. Men det er jo nogle mennesker, vi taler om. Og det er da egentlig utroligt, at man kan tage ordet så mange gange med fuldstændig samme talelinje uden på noget tidspunkt at forholde sig til, at det her arbejdsmarked og i øvrigt det her Folketing desværre har betydet, at der er mennesker, der er blevet nedslidt af at gå på arbejde.

Kl. 23:55 Kl. 23:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Martin Geertsen. Værsgo.

K1. 23:55

Martin Geertsen (V):

(Statsministeren (Mette Frederiksen): Så tager vi den en gang til, Martin – kom så!) Ja, det kan jeg garantere statsministeren for at vi gør. For det er jo lige præcis det, det gør, altså det handler om mennesker. Statsministeren er jo en populær person, så der er mange, der lytter til statsministeren. Og jeg tror sådan set gerne, de vil have et svar fra statsministeren på, hvor de penge skal komme fra, for statsministeren har stillet befolkningen noget i udsigt her. Og helt grundlæggende er der sådan set to kasser, altså der er jo to steder, pengene kan komme fra. Det ene sted, de kan komme fra, er, at man forringer den offentlige service andre steder – det kan være sygehuse, det kan være hr. Jacob Marks minimumsnormeringer, der ryger sig en tur. Det andet sted er fra højere skatter og afgifter.

Det er ikke mere kompliceret, statsminister. Og de mennesker, som statsministeren taler brændende for og om, hvad jeg godt kan forstå, synes jeg sådan set et eller andet sted har krav på et svar fra statsministeren, i forhold til hvordan statsministeren vil finansiere det, hun gerne vil.

Kl. 23:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 23:56

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Nu kom vi så faktisk lidt tættere på det. Og på den måde var det jo meget godt, at der var ti, der skulle have ordet, for nu begynder der så at blive udtrykt forståelse for de mennesker. Det er da på en eller anden måde et fremskridt her lidt i midnat. Det er jo næsten sådan en askepothistorie, hvor vi *lige* når det, inden tingene forandrer sig i eventyret. For hvis man har forståelse for de mennesker, har man vel egentlig også en forståelse for, at Socialdemokratiet ønsker at forbedre deres vilkår de sidste år på arbejdsmarkedet. Når vi fremlægger vores forslag, vil det være fuldt finansieret – nøjagtig som det er blevet sagt gentagne gange.

Så kunne vi måske lige runde et sidste spørgsmål. For sidste år fremlagde Venstre mig bekendt ikke et finanslovsforslag. Der var ikke en finansiering af de initiativer, man ønskede at fremme. Får vi sådan et at se til efteråret?

Kl. 23:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Martin Geertsen.

Kl. 23:57

Martin Geertsen (V):

Jeg synes ikke, vi er kommet en tøddel nærmere det, som jeg egentlig prøvede at bibringe dels salen her, dels mig selv, men måske i virkeligheden også dem, der sidder og følger med i den her debat, altså et svar fra statsministeren på, hvordan i alverden statsministeren havde tænkt sig at finansiere det, hun gerne vil. For ellers kan folk derude jo sidde og tænke: Det her er sådan set bare fugle på taget. Altså, de savner vel grundlæggende to svar her, statsminister. Det handler om: Hvornår det, statsministeren gerne vil, kommer, og hvordan statsministeren havde tænkt sig at finansiere det. Svære er politik jo heller ikke, statsminister.

K1. 23:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det statsministeren.

Statsministeren (Mette Frederiksen):

I forhold til spørgsmålene om, hvor danskerne er, og hvad de tænker om det sidste, så skal man jo være varsom med at udlægge det. Vi har tænkt os at præsentere vores forslag om en ret til tidligere pension efter sommerferien. Og jeg tror faktisk – og her kan jeg selvfølgelig tage fejl – at der er en rigtig stor forståelse hos danskerne for, at vi ikke har nået alt endnu på det første år. Og tænk, jeg tror egentlig, der er rigtig mange danskere, der også sidder og tænker: Hvor er det godt, at statsministeren og regeringen prioriterede kampen mod corona og dermed gemte nogle af de andre vigtige politiske spørgsmål til et senere tidspunkt – det tror jeg.

Kl. 23:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så er det fru Mette Thiesen. Værsgo.

Kl. 23:59

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak. Nu til et andet spørgsmål. Jeg bed mærke i, at statsministeren i sin redegørelse lagde vægt på, at de store planer, vi hørte om i åbningstalen, og som af coronamæssige årsager ikke er blevet til noget, slet ikke er blevet glemt. Og det er jeg rigtig glad for af flere grunde.

Der er flere af statsministerens mærkesager, som også er Nye Borgerliges. Vi ønsker de syge og nedslidte ud af jobcentrene, så de kan få en værdig behandling og blive fri for de ydmygende ressourceforløb og nidkære kommunale sagsbehandlere. Vi vil som bekendt meget gerne hjælpe med at få indført et stop for spontan asyl, og en nærhedsreform, som statsministeren flere gange har talt varmt og engageret om, er også i centrum for Nye Borgerliges politik.

Til det sidste punkt vil jeg gerne spørge statsministeren om, hvordan regeringen vil gribe det arbejde an, så vi kan komme i gang med at flytte indflydelse og magt tilbage til de nære samfund, give fagpersonalet lov til at bruge deres kompetencer og få ryddet ud i overfloden af unødvendige regler og love.

K1. 00:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det! Så får vi svaret fra statsministeren. Værsgo statsminister!

Kl. 00:00

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det. Det er jo helt rigtigt. I den gennemgang kan man se, at der er ganske meget ud over håndteringen af corona, vi bør kunne samarbejde om, også fremadrettet. Det glæder vi os til.

Til det konkrete spørgsmål om, hvordan man konkret vil se vores ideer omkring en nærhedsreform i forhold til den offentlige sektor, så bør det første eksempel – i hvert fald i vores øjne – blive den flerårsaftale om politiet, vi skal i gang med at lave, forhåbentlig også i fællesskab her i Folketingssalen. Politiet har rigtig mange opgaver, og jeg er glad for de meget fine ord om dansk politi, der er blevet sagt i salen i dag. Vi er jo af den overbevisning, at vi skal have bragt politiet tættere på danskerne igen. I respekt for de mange forskellige opgaver, der er, så har vi behov for et politi, der er tættere på – ikke mindst f.eks. i forbindelse med vold og nogle af de problemer, der også er i udsatte boligområder. Så det kunne være et oplagt sted at starte, synes vi.

Kl. 00:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mette Thiesen.

K1. 00:01 K1. 00:04

Mette Thiesen (NB):

Tusind tak for svaret. Det glæder mig rigtig meget at høre, at statsministeren er oprigtigt optaget af at gøre noget ved den centralisering, som har svækket noget, der tidligere var meget stærkt i Danmark, nemlig civilsamfundet. Tilbage står så tidsplanen. Kan statsministeren løfte sløret lidt for, hvad vi kan forvente af fremdrift i forhold til en nærhedsreform?

Kl. 00:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 00:01

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det, der er vores tanke, er jo, at nærhedsreformen har forskellige ansigter, formål og indhold alt afhængig af, hvad det er, vi taler om, i den offentlige sektor. Politiet starter vi med efter sommerferien. Her er det i vores øjne naturligt at starte. Vi har allerede snakket lidt folkeskole.

Sundhedsvæsenet har jo også oplevet, hvad det vil sige at få lov til at bruge mere faglighed – og i øvrigt også tværfaglighed – under corona. Så også her vil der være behov for at sætte ind med nogle af de her tanker.

K1. 00:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Morten Dahlin.

Kl. 00:02

Morten Dahlin (V):

Tak for det. Jeg vil gerne vende tilbage til diskussionen om statsministerens politisk udpegede stabschef, for det er jo ikke kun Venstre, der kan finde det problematisk. Transparency International har sagt – og nu citerer jeg: Problemet er, at Rossen de kommende måneder vil have et ben i begge lejre, hos det private erhvervsliv og hos den udøvende magt, altså regeringen. Med andre ord er der i disse måneder fare for, at Martin Rossen lander i en interessekonflikt.

Kan statsministeren vitterlig ikke forstå, at der kan være nogle, der sidder derude og ser, at der er muligheder for en interessekonflikt, og hvorfor ønsker statsministeren at gøre sig sårbar for den kritik?

Så et tillægsspørgsmål: Hvorfor tager Transparency International fejl i deres kritik af statsministeren?

K1. 00:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 00:03

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det sidste har jeg ikke nogen tanker om at lægge til grund at man gør, men jeg synes, man skal overveje – også fra Venstres side – hvad det er, man egentlig er i gang med enten at antyde eller beslutte.

Lad os lige tage eksemplet fra før: Departementschefer i Danmark har direkte adgang til regeringens centrale udvalg – det gælder eksempelvis økonomi- og koordinationsudvalget. En del af dem er faktisk faste medlemmer. Vi har en række eksempler i de senere år på departementschefer, der heldigvis har opnået endog meget flotte stillinger uden for centraladministrationen. Skal de personer stoppe deres arbejde øjeblikkeligt i tilfælde af ansættelse et andet sted? Det ville jo svække centraladministrationen og dermed de politiske beslutninger i Danmark ganske gevaldigt.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Dahlin.

Kl. 00:04

Morten Dahlin (V):

Nu er vi ved at være lidt inde ved kernen af problemet, der har været i hele den her sag om den politisk udpegede stabschef, nemlig at statsministerens første forsvar er at sammenligne vedkommende med en departementschef. Men vedkommende er jo ikke departementschef. Vedkommende er jo politisk udpeget af statsministeren som en slags vicestatsminister, og det viser vel i virkeligheden hele problemet ved det her, nemlig at statsministeren kan finde på som sit forsvar at sammenligne det med en departementschef.

Så tilbage til kernen i spørgsmålet: Vil statsministeren anerkende, at der kan opstå situationer i løbet af sommeren, hvor stabschefen vil kunne stå i en interessekonflikt mellem den virksomhed, vedkommende er blevet ansat i, og regeringens interesser?

K1. 00:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak, så får vi et svar af statsministeren! Værsgo.

Kl. 00:04

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jamen der var ikke noget forsvar i det. Jeg stiller bare et spørgsmål, nemlig hvad det egentlig er, man er i gang med. For selvfølgelig skal Folketinget og skiftende regeringer altid være opmærksomme på habilitetsproblemer. Jo, jo, men det skal vi jo i alle mulige sammenhænge. Og der skal man jo ledelsesmæssigt og i øvrigt i forhold til sin sunde fornuft få skilt tingene ad. Jeg beder bare om, at man i sin iver for at diskutere nogle konkrete forhold også forholder sig til det principielle, og vi har vel i Danmark en ret stor interesse i, at folk kan skifte job og også sektorer.

Kl. 00:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ole Birk Olesen, værsgo.

K1. 00:05

Ole Birk Olesen (LA):

Socialdemokratiet gik ind i valgkampen med et budskab om, at der var folk i Danmark, der havde for lav en disponibel indkomst, faktisk så lav, at de var fattige. Så tænkte man, at så gør regeringen og det røde flertal i Folketinget vel noget ved det med den nye finanslov. Men regeringen og det røde flertal i Folketinget gjorde jo det stik modsatte. De mennesker, som I i valgkampen sagde var fattige, gjorde I endnu fattigere ved at mindske deres disponible indkomst endnu mere med afgifter på nogle af de produkter, som de bruger.

Jeg forstår så på statsministerens svar til hr. Alex Vanopslagh, at det var i orden at bryde det valgløfte og også at gøre folk, man påstod var fattige, endnu fattigere, fordi man bruger pengene på at stoppe en besparelse på uddannelsesvæsenet og på bedre psykiatri. Men jeg vil nu alligevel gerne høre, om statsministeren den her gang vil svare på, om det er en kurs, man har tænkt sig at fortsætte med for finansloven for 2021? Altså, skal de folk, som regeringen allerede har gjort fattigere, være endnu fattigere i 2021?

Kl. 00:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Statsministeren.

K1. 00:06 K1. 00:09

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, det er jo svært at påstå, at det ikke var ualmindelig velkendt for danskerne, at vi forud for sidste valg og nu også i det år, der snart er gået siden, har villet prioritere velfærdssamfundet. Det har vi jo gjort klart vel nærmest i alle tænkelige henseender og i alle tænkelige sammenhænge.

Ja, vi synes, at det er rigtigt at dække det demografiske træk. Når der kommer flere ældre og flere børn, skal svaret fra Folketingets side ikke være besparelser ude i kommunerne som udgangspunkt for budgetlægning. Og ja, vi synes i det nye politiske flertal, at det var en god idé at få stoppet for uddannelsesbesparelserne og styrket psykiatrien. Og ja, det betød i den første finanslov, vi lavede, at en række afgifter blev hævet.

Men at påstå, at det ikke har været velkendt for danskerne, synes jeg er en ret grov tilsnigelse. Når det så gælder det fremadrettede skattespørgsmål, har vi ikke noget ønske om generelt at sætte skatterne op. Men eksempelvis skal vi så til efteråret diskutere en grøn skattereform, og der må vi jo forvente, at skatter og afgifter vil forandres.

Kl. 00:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så bliver det hr. Ole Birk Olesen. Værsgo.

Kl. 00:07

Ole Birk Olesen (LA):

Altså, der var ingen danskere, som i valgkampen troede, at de grupper, som Socialdemokratiet og Enhedslisten og SF talte om var fattige, og som Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten ville gøre rigere, ville man i virkeligheden gøre endnu fattigere, end man sagde de var. Der var *ingen* vælgere, der fik det indtryk i valgkampen. Og uanset at partierne har brugt pengene på at gøre den offentlige sektor dyrere, er der altså alligevel nogle vælgere, der er blevet snydt af det røde flertal, fordi I har gjort det modsatte af, hvad I sagde i valgkampen.

Men skal man forstå det sådan, at det gør I ikke næste gang? Finansloven for 2021 vil ikke gøre alle danskere fattigere.

Kl. 00:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så er det statsministeren. Værsgo

Kl. 00:08

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg skal jo gerne indrømme, at ideen om højere cigaretpriser ikke ligefrem er født i min baghave. Jeg har forsøgt mig med forskellige modeller omkring aldersgruppe og sådan noget – den sad nok ikke lige i skabet – og derfor var jeg jo sådan set allerede i valgkampen dér, hvor jeg sagde, at det er den vej, det går. Og det er der nogle fordele ved, må jeg blankt erkende, hvad angår folkesundheden. Jeg synes også, at der er nogle udfordringer i forhold til den sociale balance, men det var jo altså en diskussion, vi havde allerede i valgkampen.

Kl. 00:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så er det hr. Nils Sjøberg. Værsgo.

K1. 00:09

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Alle herinde i Folketinget besluttede at lukke ned, og jeg vil gerne spørge: Hvad vil statsministeren gøre for at sikre en tilbagevending til en demokratisk normaltilstand efter coronakrisen? Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 00:09

Statsministeren (Mette Frederiksen):

To ting til det: For det første er jeg jo en af dem, der mener, at demokratiet har vist sin styrke. Der er lavet rigtig mange brede politiske aftaler. Folketinget og dermed parlamentet har været på overarbejde i hele den her periode og enten givet deres opbakning eller været med til, at vi i fællesskab har fundet løsninger. Det er jo demokratiet, når det er allerstærkest. Så jeg køber jo grundlæggende ikke den præmis, at demokratiet har været sat ud af kraft i nogen henseende, hvad angår corona. For det andet har vi nogle steder haft behov for en lovgivning, som ville have set anderledes ud, hvis ikke det var, fordi vi havde stået i en global pandemi, og der skal man selvfølgelig tænke meget over, hvilke beføjelser og hvilke virkemidler der skal stå også i den periode, vi går ind i nu. Det er klart

K1. 00:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Nils Sjøberg.

K1. 00:10

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Vi skal bruge de erfaringer, vi har fået fra den her krise. Det kunne jo være, der kom en ny. Er der nogle overvejelser om ændringer, som statsministeren vil gøre sig, eller noget, som statsministeren vil gøre på en anden måde, hvis der skulle laves en tilsvarende lovgivning en anden gang?

Kl. 00:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 00:10

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Det er jo et ret stort spørgsmål. Der tror jeg, at jeg vil give et ret åbent svar. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at en del af den lovgivning, der skulle på plads, var hastelovgivning, og at det, som ordet også indikerer, foregik i stor hast og jo i øvrigt på et grundlag, der var noget mere sparsommeligt end det, der er tilfældet nu, hvilket spørgeren også antyder. Så vi vil meget gerne gå ind i en diskussion med et åbent sind om, hvilken lovgivning der skal se anderledes ud i fremtiden. Det er klart.

K1. 00:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 00:11

Bent Bøgsted (DF):

Tak for det, formand. Jeg vil godt lige vende tilbage til det her med tidligere tilbagetrækning. Det er jo ingen hemmelighed, at en af årsagerne til, at det er nødvendigt at se på tidlig tilbagetrækning, er velfærdsforliget fra 2006, hvor pensionsalderen blev hævet. Nu kommer der et lovforslag til efteråret, hvor vi skal træffe afgørelse om, om vi skal hæve yderligere til 69 år i 2035.

Men det, der står tilbage, er, hvornår regeringen kommer med det udspil, og om ikke vi er derhenne ved, at jo mere, pensionsalderen stiger, jo mere aktuelt bliver Dansk Folkepartis gamle forslag om, at der skal være en differentieret pensionsalder, altså forskellig pensionsalder, alt efter hvor lang tid man har været på arbejdsmarkedet. Det er igen det der med, at vi jo blankt erkender, at der er rigtig

mange, der ikke kan arbejde, til de er 70, de ikke kan arbejde, til de er 72, og hvornår skal de så have pension? Vi har jo lavet seniorpension, men hvornår kommer den her tidlige tilbagetrækning, for det er der rigtig mange der venter på? Arne er gået på efterløn, så det er ikke ham.

Kl. 00:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det statsministeren.

Kl. 00:12

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Hvor er det dejligt, at vi nu kommer hen til en diskussion om de mennesker, det handler om, og med en erkendelse fra både spørger og den, der svarer, af, at der er en gruppe, der ikke bare kan blive ved med at arbejde. Det er jo det, der er en del af det væsentligste indhold i den her diskussion, som var fuldstændig væk fra den diskussion, der var tidligere. Og ja, vi kommer til i efteråret igen at forholde os til velfærdsforliget, og der synes vi jo, at det vil være både rigtigt og naturligt, at vi samtidig med det også forholder os til det her med at få indført en ret til tidligere pension, men jeg kan høre, at i den grundlæggende tilgang til det her ligger hr. Bent Bøgsted og jeg selv nok ikke så langt fra hinanden.

Kl. 00:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 00:13

Bent Bøgsted (DF):

Nå nej, men det er bare det, at jo længere tid, det trækker ud, des mere begynder spekulationerne at gå på, om regeringen i det hele taget kan fremlægge en ordning, der er til at administrere. Det er det, mange spørger om, og jeg er sikker på, at statsministeren også har fået det spørgsmål. Men kan det lade sig gøre, og er det måske ikke, når det kommer til stykket, noget helt andet, man skal se på? Skal man stoppe den stigning i pensionsalderen, eller skal man lave en differentieret pensionsalder, alt efter hvor lang tid man har været på arbejdsmarkedet? Det kan godt være, der bliver tale om to eller tre eller fire forskellige pensionsaldre, man skal ind på, og det kan også være vanskeligt at administrere, men vi ved jo endnu ikke, hvad regeringen reelt vil.

Kl. 00:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det statsministeren. Værsgo.

Kl. 00:13

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Vi mener, vi skal holde fast i velfærdsforliget, for det er en meget, meget vigtig motor i dansk økonomi, og det er på mange måder forudsætningen for, at vi har kunnet gøre det, vi har gjort i det her forår. Men i vores øjne skal det så suppleres med en ret til en tidligere tilbagetrækning til dem, der er mest nedslidte. Det er det, der har været vores tilgang hele vejen igennem, og det glæder vi os til at diskutere med bl.a. Dansk Folkeparti.

Kl. 00:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Torsten Schack Pedersen.

K1. 00:14

Torsten Schack Pedersen (V):

Den 4. juni var der en debat her i Folketingssalen, hvor den socialdemokratiske finansordfører på spørgsmålet om den økonomiske politik svarede: Socialdemokratiet har ikke nogen planer om at hæve skatterne. Så skal jeg bare høre, om statsministeren har nogen planer om at hæve skatterne for at finansiere den ordning, hun taler om.

K1. 00:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 00:14

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Vi har ikke et generelt ønske om at hæve skatterne. Vi har et ønske om at føre en økonomisk politik i Danmark, der er målrettet genopretning af dansk økonomi i forbindelse med corona, og så selvfølgelig at sikre det, der er vores pejlemærker, nemlig at det skal være økonomisk ansvarligt, at det skal være socialt retfærdigt, og at det skal være grønt. Og det er jo en lille smule mærkeligt, at man – her forud for at vi nu er enige om, at vi skal lave en grøn skattereform – er så optaget af at udpege en enkelt skat i stedet for at forholde sig til den opgave, vi i fællesskab har stillet os, nemlig at lave en hel omlægning af vores skattesystem, sådan at vi understøtter den grønne omstilling, som mange partier har forpligtet sig til.

K1, 00:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo, hr. Torsten Schack Pedersen.

K1. 00:15

Torsten Schack Pedersen (V):

Men grunden til, at jeg spørger, er, at finansieringen af det socialdemokratiske valgløfte var en ekstra skat på 1½ mia. kr. Nu var det måske formuleringer med tilpas meget elastik i fra statsministeren. Men udelukker statsministeren, at der kommer stigende skatter for 1½ mia. kr. til at finansiere det forslag?

Kl. 00:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 00:16

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Vi står fuldstændig ved det, vi gik til valg på. Og ja, vi gik også til valg på, at nogle udvalgte skatter kunne sættes op. Så er det klart, at i den situation, vi står i nu, er vi selvfølgelig forpligtet, i øvrigt ligesom alle andre er, til at genoverveje alting, herunder indfasning, profil: Hvad er det for nogle skatter, der vil være fornuftige at arbejde med i den her situation, herunder den grønne skattereform, som vi nu er blevet enige om at gennemføre?

Kl. 00:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Erling Bonnesen.

Kl. 00:16

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Coronakrisen har jo slået et gevaldigt hul i kassen. Så kan man jo glæde sig over, at der var en god Venstreledet regering forud for sidste valg, hvilket sikrede, at der blev ført en god, ansvarlig økonomisk politik, så der er noget at stå imod med. Det har vi alle sammen kunnet læne os op ad nu, hvor de forskellige pakker skulle køres igennem med et bredt flertal. Så er tiden jo også inde til – hvad jeg også kan forstå at statsministeren selv har signaleret – at nu skal vi igen begynde at skele mere til god, ansvarlig økonomisk politik, hvor der, i hvert fald som jeg forstår det, skal være balance mellem indtægter og udgifter. Og der vil jo være et stykke vej derhen. Skal det så ikke være god skik i det, at når man kommer med nye forslag – nu vil vi gerne have det og det igennem – jamen så peger man selvfølgelig på finansiering? Ellers er det sådan set bare

at køre videre og sige: Jamen nu er kassen åben, og så skal vi også lige have taget det og det. Og det er jo ikke ansvarlig økonomisk politik. Så kort og godt: Har regering forladt den ansvarlige økonomiske politik og kører bare derudad så længe som muligt?

Kl. 00:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 00:17

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, langt ind i det spørgsmål blev der sagt alt det rigtige, og det kan vi fuldt ud tilslutte os. Jeg tror, det er vigtigt at sige, at når dansk økonomi har så godt et afsæt og et så godt udgangspunkt for den krise, vi nu befinder os i, så er det jo nok skiftende regeringer og skiftende politiske flertals beslutninger over mange år, der har skabt fundamentet. Lav offentlige gæld er noget, der er tilvejebragt over længere tid, en lav rente – det har vi ikke på den måde en direkte indflydelse på – høj beskæftigelse, lav ledighed, en arbejdsstyrke, som er kompetent og dygtig, den danske arbejdsmarkedsmodel, flexicurity og en række andre elementer. Og med de ord, der er sagt fra hr. Erling Bonnesen, så virker det også, som om vi har forudsætningen for at kunne fortsætte videre i i hvert fald dele af den økonomiske politik, der også vil være nødvendig for Danmark på den længere bane.

Kl. 00:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Erling Bonnesen, værsgo.

Kl. 00:18

Erling Bonnesen (V):

Jamen jeg udvider det gerne til at sige flere tidligere regeringer, og eftersom Venstre har stået i spidsen for, jeg tror det er 14 ud af de sidste 18-20 år, noget i den stil, så er den sådan sat på plads. Men statsministeren glemte jo sådan set at svare på det, jeg egentlig spurgte om: Om den nuværende regering helt har forladt det, vi kalder god, klassisk, solid finanspolitik med styr på økonomien. Og det undrer mig da egentlig, at det skal være så svært for statsministeren at komme og sige det. Hvis man kommer med nye forslag, anviser man selvfølgelig også finansiering. Så hvis ikke statsministeren gør det, så er det sådan set at åbne til almindelig slinger.

Kl. 00:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det statsministeren. Værsgo.

Kl. 00:19

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, jeg har sagt det 17 gange her inden for de seneste 2 timer, og jeg har ment det hver gang og vil også mene det fremadrettet. Jeg kunne måske så lige få et svar – bare på et enkelt spørgsmål: Den der halvering af momsen, hvordan har Venstre tænkt sig at finansiere det? Det er jo ejendommeligt, at det vel mest udgiftskrævende forslag af alle dem, der har været bragt til bordet, har man ikke kunnet svare på en eneste gang hvordan man vil finansiere.

K1. 00:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Kristian Jensen.

Kl. 00:20

Kristian Jensen (V):

Allerførst vil jeg lige starte med at rette statsministeren: Venstre har naturligvis altid, når vi har siddet i opposition, fremlagt et finanslovsforslag, som alle regeringsbærende partier – i mine øjne –

bør fremlægge. Men det var statsministerens parti, der fraveg den tradition, da statsministeren blev formand for partiet. Når vi fra Venstres side spørger til statsministerens drøm om at indføre en ny efterlønsordning, er det jo, fordi statsministeren netop gik til valg på at indføre den med en finansiering bestående af stigende skatter og afgifter. Og jeg er her i aften blevet mere og mere bekymret, hver eneste gang statsministeren har sagt, at der ikke er *generelle* ønsker om at sætte skatterne i vejret. Der er ikke planer om *generelle* skatteog afgiftsstigninger. Så vil jeg spørge: Hvilke specifikke afgiftsstigninger er der tale om for at få finansieret den nye efterlønsordning, som statsministeren gerne vil have?

K1. 00:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 00:21

Statsministeren (Mette Frederiksen):

I starten af marts måned, da det stod klart for den her regering, hvad det var, vi stod over for og potentielt kunne stå over for, traf vi også et meget, meget klart valg, som jeg fuldstændig står på mål for, nemlig at vi i en periode – på det tidspunkt vidste vi ikke hvor lang tid – ville tilsidesætte en række politiske spørgsmål og opgaver for at hellige os det, der var den vigtigste opgave i det her år, nemlig håndteringen af corona. Jeg tror, det var godt, at vi traf den beslutning, og jeg synes – hvilket jeg også sagde tidligere – at der egentlig er grund til at glæde sig over, hvad vi i fællesskab har opnået. Det betyder selvfølgelig, at der er en række politiske opgaver, som vi ikke har nået på det tidspunkt, hvor vi forventede det. Det gælder også tidligere tilbagetrækning. Og derfor er det sådan, at nu har vi fået smitten under kontrol, vi har reddet liv, sundhedsvæsenet er ikke brudt sammen; vi står et bedre, end vi havde turdet håbe på. Efter sommerferien lægger vi vores ideer frem til tidligere tilbagetrækning, herunder finansieringen. Vi kommer det ikke nærmere i aften.

Kl. 00:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Kristian Jensen.

K1. 00:22

Kristian Jensen (V):

Det var godt, at der blev taget en række initiativer, en række midlertidige initiativer – der kom også forslag, der ikke blev vedtaget, f.eks. Venstres ønske om en midlertidig halvering af momsen – og alt det blev finansieret ved at trække på statskassen. Præcis som Venstre også pegede på, at man kunne, fordi det netop var midlertidigt. Men statsministeren har en drøm om en ny permanent efterlønsordning, og det er derfor, jeg spørger, hvad det er for en finansiering, der skal til. For permanente udgifter skal jo finde en permanent finansiering. Og ellers skal jeg høre: Kan vi få et løfte om, at det ikke bliver med skatter og afgifter på de danske pengeinstitutter, at den finansiering skal findes?

K1. 00:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren, værsgo.

Kl. 00:22

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg har ikke en drøm om en ny efterlønsordning. Hvis vi havde en drøm om det, hvis vi havde et ønske om det, hvis vi havde et forslag om det, så var det jo det, vi var gået til valg på. Vi ønsker noget andet; vi ønsker en ret til tidligere tilbagetrækning for dem, der har været længst tid på arbejdsmarkedet. Det er ikke en ny efter-

lønsordning. Ja, det er det, vi ønsker. Jeg står fuldstændig på mål for, at vi ikke har nået alt det, vi havde planlagt i det her forår, på grund af håndteringen af corona. Og jeg tror bare, at jeg må sige helt stilfærdigt, at uden for den her sal er der ikke ret mange mennesker, der ville have syntes, at det var den rigtige prioritering, at vi skulle have færdiggjort en række andre opgaver. Vi har koncentreret os om at løse den allervigtigste opgave – hver ting til sin tid. Efter sommerferien kommer vores konkrete forslag, herunder selvfølgelig finansieringen.

K1. 00:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er vi nået til det sidste spørgsmål, og det er fra hr. Peder Hvelplund, Enhedslisten. Værsgo.

K1. 00:23

Peder Hvelplund (EL):

Tak for det. Nu kan man jo godt sådan en sen aftentime her blive grebet af den i hvert fald til tider gode stemning. Jeg bemærkede her tidligere på aftenen, at hr. Simon Emil Ammitzbøll gjorde opmærksom på, at han faktisk syntes, det var en fejl, at han havde været med til at indføre et tolkegebyr. Og tolkegebyret er også noget, Socialdemokraterne tidligere har været imod, og derfor vil jeg bare gerne høre, om statsministeren ikke er enig i, at tolkegebyret ikke har nogen som helst sundhedsfaglig begrundelse; at det er med til at øge uligheden i sundhed; at det er en administrativ byrde for regionerne og for den enkelte patient; og at det ofte kommer til at stille sundhedspersonalet i et uheldigt dilemma, hvor man eventuelt skal vælge at lade pårørende tolke, vel vidende at det kan gå ud over den sundhedsfaglige behandling, man kommer til at give.

Derfor skal jeg bare høre, om statsministeren måske kunne komme til den samme klare erkendelse, som hr. Simon Emil Ammitzbøll gjorde, nemlig at det var en fejl at indføre tolkegebyret, og derfor også være villig til at afskaffe det igen.

K1. 00:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 00:24

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, jeg vil sige, at for os er tolkegebyret jo ikke sundhedspolitik. For os handler et gebyr på tolkning, f.eks. i forbindelse med at man er i sundhedsvæsenet, om noget helt andet, nemlig at man skal tale dansk, når man er i Danmark, og at det er helt grundlæggende for integrationen, for sammenhængskraften og i øvrigt for rimeligheden i det her samfund, at man, når man kommer til Danmark og af den ene eller den anden årsag skal bo her, så også lærer vores sprog og ikke ligger samfundet til last i forbindelse med eksempelvis tolkeudgifter.

Jeg tror også, det er vigtigt for mig lige at understrege, at vi jo ikke taler om folk, der lige er kommet til Danmark; vi taler jo også om mennesker, der har været her i årtier, og som stadig væk ikke har fundet anledning til at lære det danske sprog. Og der synes jeg faktisk ikke, det er rimeligt at bede andre om at finansiere en tolkning.

K1. 00:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Peder Hvelplund.

Kl. 00:25

Peder Hvelplund (EL):

Jeg synes, det er fuldstændig fornuftigt, at folk lærer sproget, når de kommer her til Danmark, men den der integrationsmæssige effekt, som tolkegebyret skulle have, savner jeg stadig væk at se dokumentation for. Jeg hører det ofte nævnt, men jeg har bare aldrig nogen sinde set nogen dokumentation for det. Og bør det ikke grundlæggende være sådan, at hvis man har brug for hjælp i det danske sundhedsvæsen, så kan man få det, uanset om man kan sproget eller ej? Det er vel ikke en forudsætning for at få hjælp, at man kan sproget. Hvis man har brug for hjælp i sundhedsvæsenet, er det vel en ret at kunne få det, uanset hvilke sproglige kvalifikationer man nu engang har.

K1. 00:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Statsministeren.

Kl. 00:26

Statsministeren (Mette Frederiksen):

Af de forskellige værdier, man kan fremhæve, synes jeg jo som socialdemokrat, at ret og pligt er en af de allervigtigste. Og derfor bliver vi nødt til i vores øjne at lægge til grund, at når man kommer til Danmark og tager ophold her, så skal man gøre sig den umage, at man lærer sproget, og at man ikke ligger andre til last. Og det er det, man gør, når man efter at have været her i rigtig mange år stadig væk ikke behersker det danske sprog. Man skal bare huske på, at den, der kommer hertil og ikke lærer sproget, jo beder nogle andre om at gå på arbejde og betale skat, for at man så kan få tolkebistand. Det synes jeg faktisk ikke er rimeligt.

Kl. 00:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til statsministeren. (Statsministeren (Mette Frederiksen): Selv tak). Vi er færdige nu, og vi skal stemme om et par minutter. Det er blevet kaldt til afstemning, og derfor skal vi lige have salen gjort klar til det. Jeg beder dem, der ikke skal deltage i afstemningen, om at gå ud i sidegemakkerne.

Vi stemmer om ca. 2 minutter og gør klar til det her i salen.

Kl. 00:28

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så går vi i gang med afstemningen. Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 96 af Jesper
Petersen (S), Morten Østergaard (RV), Pia Olsen Dyhr (SF), Pernille
Skipper (EL) og Torsten Gejl (ALT).

De medlemmer, der stemmer for, bedes rejse sig. Tak.

De medlemmer, der stemmer imod, bedes rejse sig. Tak.

De medlemmer, der stemmer hverken for eller imod, bedes rejse sig. Tak.

Afstemningen er afsluttet.

(Afstemningen foretaget på den i forretningsordenens § 35, stk. 3, angivne måde).

For stemte 52 (S, RV, SF, EL og ALT), imod stemte 42 (V, DF, KF, NB og LA), hverken for eller imod stemte 1 (Sikandar Siddique (UFG)).

Forslag til vedtagelse nr. V 96 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 97 af Jakob Ellemann-Jensen (V), Kristian Thulesen Dahl (DF), Søren Pape Poulsen (KF), Pernille Vermund (NB) og Alex Vanopslagh (LA) samt forslag til vedtagelse nr. 98 af Sikandar Siddique (UFG), Uffe Elbæk (UFG) og Susanne Zimmer (UFG) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Kl. 00:31

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes ikke i morgen, som der står her, men i dag, tirsdag den 23. juli, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 00:32).